

ИНВЕСТИЦИЯ ҚҰЯМЫЗ

ДАМЫТАМЫЗ

ӨСЕМІЗ

**SAMRUK
ENERGY**

2024

**Жылдық
есеп**

1 TOM

Мазмұны

- 4 Директорлар Кеңесі Төрағасының үндеуі
- 6 Басқарма төрағасының үндеуі
- 8 «Самұрық-Энерго» АҚ 2024 сандық көрсеткіштермен
- 10 2024 жылғы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның негізгі оқиғалары

1

«Самұрық-Энерго» АҚ бүгінгі таңда

- 15 Компания портреті
- 17 Миссиясы, құндылықтары мен қағидаттары
- 20 Бизнес-модель
- 24 «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының құрылымы
- 26 Активтер географиясы

4

ESG-аспектілерін басқару

- 129 Тұрақты дамуды басқару
- 139 Біздің БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесіміз
- 151 Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу
- 161 Адам құқықтарын сақтау
- 165 Адами капиталға инвестициялар
- 186 Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
- 196 Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
- 206 Планетамызға қамқорлық жасау
- 226 Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
- 246 Экологиялық бенчмаркинг

2

Стратегиялық есеп

- 30 Әлемдегі электр энергиясы мен көмір нарығына шолу
- 32 Қазақстандағы электр энергиясы мен көмір нарығына шолу
- 52 Даму стратегиясы
- 75 Инвестициялық қызмет

5

Корпоративтік басқару

- 250 Корпоративтік басқару жүйесі
- 261 Басқару органдары
- 290 Сыйақы
- 292 Бағалы қағаздар
- 294 Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
- 301 Ақпараттық қауіпсіздік
- 304 Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

3

Өнімділік көрсеткіштері

- 91 Негізгі қаржылық көрсеткіштер
- 102 Жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар
- 122 Жеткізілімдердің тұрақты тізбегі және сатып алу қызметінің саясаты

Біріктірілген жылдық есеп 2024

6

Қосымшалар

- 318 Есеп туралы
- 328 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері
- 348 GRI көрсеткіштер кестесі
- 368 Аудитордың тәуелсіз қорытындысы
- 373 UNCTAD көрсеткіштер кестесі
- 376 TCFD көрсеткіштер кестесі
- 377 Негізгі корпоративтік құжаттар
- 379 «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылғы негізгі қаржылық оқиғалары
- 380 Глоссарий

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Казутин Николай

Директорлар кеңесінің төрағасы

2024 жыл біз үшін тұрақты өсім, трансформация және жауапты көшбасшылық кезеңі болды. Операциялық және қаржылық көрсеткіштер сенімді түрде жоғары болып қалуда, ал ESG-міндеттемелерді орындау біздің бизнес-моделіміздің тұрақтылығын растайды

Құрметті акционерлер!

Сіздердің назарларыңызға «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 қаржы жылындағы жылдық есебін ұсынуға қуаныштымын. Бұл құжат біздің қаржылық және операциялық нәтижелерімізді ғана емес, Компанияның тұрақты дамуға, тиімділікті арттыруға және қоғамдық құндылықты арттыруға бағытталған ұзақ мерзімді стратегиясын іске асырудағы прогресті көрсетеді.

Бүгінде «Самұрық-Энерго» АҚ энергия өндіруші және таратушы активтердің әртарапандырылған портфелінің арқасында одан әрі дамыту үшін стратегиялық тұрғыдан тиімді позицияны ұстанып отыр. Біз экологиялық таза және инновациялық энергия көздеріне белсенді инвестиция отырып, елді электр энергиясымен сенімді қамтамасыз етуге назар аударамыз. Мұндай тәсіл сыртқы сыңақтерлерге тиімді ден қоюға және бір мезгілде ұзақ мерзімді әлеуметтік және экономикалық құндылық құруға мүмкіндік береді.

2024 жыл ішінде өндірістік нысандарға жеке барып, қызметкерлермен, серіктестермен және мүдделі тараптармен кездесуге мүмкіндік алдым. Бұл кездесулер біздің стратегиялық басымдықтарымыздың: энергия қауіпсіздігі, тиімділік, энергия өткізу және тұрақты даму өзектілігін растады.

«Самұрық-Энерго» АҚ мықты қаржылық нәтижелер көрсетті. 2024 жылдың шілдесінде Компания топ үшін 2023 жылға рекордтық дивидендтер төлеуді жүзеге асырды – 24,8 млрд теңге жалғыз акционердің пайдасына, сол арқылы өзінің бизнес-моделінің табыстылығы мен тұрақтылығын растады.

Тұрақты даму саласындағы жетістіктерді ерекше атап өтпекпін. Біз ЖЭК-ті декарбонизациялау мен дамытуды қамтитын 2060 жылға дейінгі энергетикалық өту бағдарламасын дәйекті түрде іске асырудамыз. 2030 жылға қарай Компания көміртегі ізін 40% -ға қысқартуды жоспарлап отыр. Стратегиялық серіктестіктер, активтерді жаңғырту және корпоративтік басқарудың жоғары деңгейі бізге осы мақсатқа сенімді қадам басуға мүмкіндік береді.

2024 жылы Компания «А+» рекордтық бағасына ие бола отырып, PwC Kazakhstan рейтингінде 98

қазақстандық компаниялардың арасында ESG-ақпаратты ашу бойынша бірінші орынды иеленді.

Гендерлік өкілдіктің мәселелеріне баса назар аударылды: Компания Директорлар кеңесі мен атқарушы органдардағы әйелдердің үлесін 30% -ға дейін жеткізуді мақсат етіп, инклюзивтік пен халықаралық басқару стандарттарын ұстанатынын көрсетті.

Директорлар кеңесі 2024 жылы Басқарманы қуаттарды жаңғырту, ЖЭК дамыту, ESG-қағидаттарды енгізу және қауіпсіздік мәдениетін күшейту сияқты негізгі бастамаларды іске асыруда белсенді қолдады. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және экология мәселелеріне ерекше назар аударылды.

Корпоративтік басқару біздің назарымызда қалып отыр. 2024 жылы Директорлар кеңесі «Самұрық-Қазына» АҚ-ның үздік халықаралық тәжірибелері мен талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етті. Тәуелсіз директорлардың рөлін нығайту шешім қабылдау кезінде бақылауды, ашықтықты және объективтілікті күшейтуде маңызды қадам болды.

«Самұрық-Энерго» АҚ өзінің стратегиялық мақсатына – Орталық Азиядағы орнықты және инновациялық энергетиканың көшбасшысы болуға сенімді түрде қадам басуда. Таяу жылдары біз ЖЭК саласындағы ірі жобаларды іске асыруға, цифрландыру мен зияткерлік желілерді дамытуға күш саламыз, сондай-ақ Қазақстанның 2060 жылға дейінгі көміртегі бейтараптылығына қол жеткізу стратегиясы шеңберінде төмен көміртекті экономикаға көшуді жалғастырамыз.

Компанияның барлық қызметкерлеріне алға қойылған мақсаттарға қол жеткізуге қосқан үлесі үшін, Басқарма – тиімді басқарғаны үшін, ал акционерлерге – өзгеріссіз сенім мен қолдау көрсеткені үшін алғыс айтамын. Біздің бірлескен жұмысымыз бүкіл ел үшін тұрақты нәтижелер мен пайда әкелуді жалғастыратынына сенімдімін.

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Мақсұтов Қайрат

«Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма Төрағасы

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ өзінің Даму стратегиясын жаңартты, онда «жасыл» күн тәртібі басымдыққа ие болды

Бұл жаһандық сын-қатерлерге қарсы жасалған қадам ғана емес - бұл біздің ішкі трансформациямыздың көрінісі. Стратегияны қайта қарау акционерлер мен инвесторлар тарапынан да, тұтынушылар, қызметкерлер мен реттеуші органдар тарапынан да жаңа сын-қатерлер мен күтулерге қисынды жауап болды. Біз көміртегі ізін қысқартуға, корпоративтік басқарудың ашықтығы деңгейін арттыруға, адам құқықтарын сақтауға және еңбек жағдайларын жақсартуға бағытталған курсты бекіттік.

Құрметті серіктестер, инвесторлар мен әріптестер!

Біздің «Самұрық-Энерго» АҚ-дағы мұратымыз – елдің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және ресурстарды тұрақты дамыту және тиімді басқару қағидаттарын ұстана отырып, энергияның жедел өтуіне ықпал ету. 2024 жылы біз осы бағыттарда айтарлықтай ілгерілеуге қол жеткіздік.

2024 жыл «Самұрық-Энерго» АҚ үшін тұрақты өсу, стратегиялық шешімдер мен маңызды жетістіктер жылы болды. Біз қаржы-экономикалық дамуда да, ESG-күн тәртібінде де айтарлықтай ілгерілеуге қол жеткізіп, Қазақстанның энергетика саласының көшбасшыларының бірі мәртебесімізді растай отырып, бірқатар сын-қатерлерден сеніммен өттік.

Жыл операциялық көрсеткіштер тұрғысынан да, қаржы тұрғысынан да табысты болды. Біз 112,5 млрд теңге көлемінде рекордтық таза табысқа қол жеткіздік, бұл өткен жылғы көрсеткіштен 2 есе жоғары. Компания АХҚО биржасында облигацияларды сәтті шығарды және кэш-пулингті енгізді, бұл өтімділікті басқарудың тиімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

Инвестициялық қызметте де прогресс маңызды болды, оның орталығында – жаңартылатын энергия көздері саласындағы жобалар. 2024 жылдың қорытындысы бойынша біздің компаниялар тобындағы электр энергиясын жалпы өндірудегі ЖЭК үлесі 7,7% -ға өсті.

Біз Екібастұз МАЭС-1 № 1 энергия блогын іске қостық – станция 30 жыл ішінде алғаш рет толық қуатына жетті. Сондай-ақ, Қазақстанның оңтүстігіндегі маневрлік қуаттардың тапшылығын ішінара жабу және қала мен өңірдің тұрақты энергиямен жабдықталуын қамтамасыз ету үшін Алматыдағы ЖЭО-2 мен ЖЭО-3 қайта құру басталды.

Біз жаңа қуаттарды салу жобалары бойынша, оның ішінде ЖЭК саласында халықаралық серіктестермен бірқатар стратегиялық маңызды келісімдерге қол қойдық. Директорлар кеңесі Инвестициялық жобалар қоржынын бекітті, оларды іске асыру жалпы белгіленген қуатын 16,4 ГВт-қа ұлғайтады.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ өзінің Даму стратегиясын жаңартты, онда «жасыл» күн тәртібі басымдыққа ие болды.

Энергия үнемдеу – тұрақты дамудың негізгі факторларының бірі және біз осы бағытта қандай нәтижелерге қол жеткізгенімізді мақтан тұтамыз. Энергетикалық тиімділікті арттыруға және ресурстарды ұтымды пайдалануға бағытталған барлығы 67 іс-шара орындалды. Бұл 1,2 млрд теңгеден астам қаржыны үнемдеуге мүмкіндік берді. Бұл нәтижелер командалық жұмыстың, жаңа технологиялардың және тиімділіктің тұрақты мониторингінің арқасында мүмкін болды. Біз қол жеткізген жетістіктерге тоқталмақпыз және энергияны тұтынуды одан әрі жауапкершілікке айналдыру үшін жаңа бастамалармен жұмыс істеп жатырмыз.

Біздің жетістіктеріміз «Самұрық-Энерго» АҚ дамуымен

күнделікті жұмыс істейтін 18 000-нан астам қызметкердің арқасында мүмкін болды. Біз қызметкерлерді еңбектеріне негізделген мансаптық өсуді ынталандыра отырып, оқыту мен таланттарды дамытуға үнемі көңіл бөлеміз. Тағы бір маңызды элемент «Самұрық-Энерго» АҚ экономикалық, әлеуметтік және экологиялық пайда әкелетін тұрақты жеткізілімдер тізбегін құру мақсатын бөлісетін біздің жеткізушілеріміз болып табылады.

Біз сондай-ақ жұмыс орындарындағы қауіпсіздік мәселелерін ұдайы қадағалап отырамыз: қауіпсіздік – бұл тек корпоративтік мақсат қана емес, сонымен қатар Компания, қызметкерлер мен жеткізушілер бөлісетін жалпы жауапкершілік.

«Самұрық-Энерго» АҚ қазіргі заманғы технологияларды барлық негізгі үдерістерге енгізе отырып, цифрлық трансформация жолымен сенімді жүріп келеді. Біз нақты уақыт режимінде компаниялар тобы бойынша негізгі өндірістік және экономикалық көрсеткіштердің мониторингін қамтамасыз ететін Ахуалдық орталықты іске қостық. Сондай-ақ HR-процестер, комплаенс, IT-қызыметтер, сондай-ақ ESG және HSE бойынша деректер жинау автоматтандырылды. Төлемдерді басқару және «Электрондық мұрағат» бойынша жобалар іске асырылды, бұл құжат айналымын жеңілдетіп, жұмыстың жеделдігін арттырды.

Әрине, бізге сын-қатерлерге де тап болуға тура келді. Инфрақұрылымның тозуы, маневрлік қуаттардың тапшылығы, қатаң экологиялық талаптар – мұның бәрі тез әрі ойластырылған шешімдерді талап етті. Біз бұл сын-қатерлерге жаңғыртудың ауқымды бағдарлама-сымен және көміртегі ізін азайтуға және халықаралық стандарттарға сәйкестікке бағытталған жаңартылатын энергетиканың белсенді дамуымен жауап бердік.

Мен «Самұрық-Энерго» АҚ компаниясының барлық қызметкерлері мен серіктестеріне біздің ортақ мақсаттарымызға адалдығы үшін алғысымды білдіремін. Біз 2025 жылға өз күшімізге деген берік сеніммен және Қазақстан энергетикасының болашағы үшін жоғары жауапкершілікпен кірісеміз. Біз біздің стратегиямызды жүзеге асыруды жалғастырып, акционерлер, серіктестер және барлық мүдделі тараптар үшін – бүгін және болашақта құндылық жасайтын боламыз.

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ 2024 САНДЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРМЕН

Тұрақты даму

Sustainable Fitch, балл

52

Персонал саны, адам

18 907

Өндірістік жарақаттану нәтижесінде өлім-жітім жағдайларының коэффициенті

0,09

Өндірістік заттар шығарындыларының жалпы көлемі, мың тонна

345,373

Қоршаған ортаны қорғауға инвестициялар, млрд теңге

18,5

Қаржылық көрсеткіштер

Жалпы пайда, млн теңге

201 845

ЕБИТДА, млн теңге

226 241

Қызметтерді сатудан түскен кіріс, млн теңге

573 490

Күрделі қаржы көлемі (СҚО есебімен), млн теңге ҚҚС-сыз

229 787

Корпоративтік басқару

Корпоративтік басқару рейтингі

BB

Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелері

3

Директорлар кеңесінің отырыстары

19

Директорлар кеңесінің отырыстары

36

Өндірістік көрсеткіштер

Электр энергиясын өндіру көлемі, млрд кВтс

39,77

ЖЭК нысандарының электр энергиясын өндіру көлемі, млрд кВтс

0,58

«Богатырь Көмір» ЖШС көмір өндіру көлемі, млн тонна

42,68

Қуатты ОС-та өткізу көлемі, МВт

3 594

Электр энергиясын беру көлемі, млн кВт-с

9 259

Көмірді өткізу көлемі, млн тонна

43,00

2024 ЖЫЛҒЫ «САМУҰРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ-НЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

5

наурыз

1 ГВт ЖелЭС жобасын іске асыру үшін Astana Green Energy Holding Ltd жобалық жобасы тіркелген.

24

маусым

«Самұрық-Энерго» АҚ портфель компанияларының периметріне «Көкшетау ЖЭО» ЖШС, «Семей Энерго» ЖШС және «Өскемен Энерго» ЖШС кіреді.

6

наурыз

«Самұрық-Энерго» АҚ мен «Қытай Халықаралық Су Шаруашылығы және Энергетика Корпорациясы» МК арасында Қазақстан Республикасындағы бірінші гидроаккумуляциялық электр станциясы жобасы бойынша ынтымақтастық туралы келісімге қол қойды.

19

шілде

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылға арналған 2033 жылға дейінгі даму стратегиясы бекітілді.

8

сәуір

«Самұрық-Энерго» АҚ су тасқынынан зардап шеккен өңірлерге бір млрд теңге бағыттады.

26

шілде

Gazaq Green Power PLC пен Powerchina арасындағы Шелек дәлізінде Алматы және Қарағанды облыстарында ЖЭК жобасын 810 МВт дейін кеңейту жөніндегі бірлескен қызмет туралы келісімге қол қойылды.

2

мамыр

«Самұрық-Энерго» АҚ портфельдік компанияларының периметріне «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС кіреді.

7

тамыз

Алматылық ЖЭО-3-те Қайдзен үнемді технологиялар жүйесі енгізілді.

10

мамыр

«Samruk-Green Energy» ЖШС 15 мыңнан астам I-REC жасыл сертификатын шығарды.

14

тамыз

Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының біріккен Әйелдер клубы құрылды.

17

маусым

«Самұрық-Энерго» АҚ тобы Екібастұз қаласы Әкімдігінің меншігіндегі Екібастұз ЖЭО-ның мүліктік кешенін сенімгерлік басқаруға қабылдады.

Қыркүйек

Жаңа корпоративтік порталды ChatGPT, ESG, HSE арқылы іске қосу.

6

қыркүйек

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының I Форумы: «Women in Power / Әйелдер қуаты / Энергия женщин» «ЭНЕРГЕТИКАДАҒЫ ӘЙЕЛДЕР: ӘРІПТЕСТІК, ПРОГРЕСС, БОЛАШАҚ» тақырыбында өтті. Форумның мақсаты: Тәжірибе алмасу, өзекті мәселелерді талқылау және «Самұрық-Энерго» АҚ әйелдер қауымдастығын нығайту үшін кеңістік құру.

26

қараша

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2023 жылғы жылдық есебі ең жоғары бағаға – 5 жұлдызға және RAEX рейтингінде «Жылдық есептің ең жоғары сапасы» мәртебесіне ие болды.

30

қараша

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының III жастар форумы өткізілді.

9

қазан

ТЭО-1 және БЖК (АлЭС) эмиссияларының онлайн-мониторингі іске қосылды.

4

желтоқсан

«Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма Төрағасы және «Power International Holding» компаниялар тобының Президенті қуаты 1 100 МВт бу-газ қондырғысы базасында электр станциясын салу жөніндегі Жобаны бірлесіп іске асыру туралы келісімге қол қойды.

15

қазан

«Самұрық-Энерго» АҚ мен Energy China арасында 800 МВт ЖЭК жобасын бірлесіп әзірлеу туралы келісімге қол қойылды. Жоба аясында Қарағанды облысында қуаты 500 МВт жел электр станциясын және Түркістан облысында қуаты 300 МВт күн электр станциясын салу жоспарлануда.

11

желтоқсан

2023 жылы 98 қазақстандық компания арасында ESG-ақпаратты ашу бойынша PwC Kazakhstan ESG-рейтингіндегі жеңіс. «А+» рекордтық жоғары бағасы берілді. Сондай-ақ, «Самұрық-Энерго» АҚ Рейтингтің қосымша номинацияларында жеңімпаз атанды: корпоративтік басқару мәселелерін үздік ашу; тұрақты даму саласындағы Стратегияны үздік ашу; энергетика секторындағы ESG-ақпаратты үздік ашу.

15

қазан

MASDAR-мен бірлесіп Инвестициялар туралы келісімге және «ЭЖЖ қамтитын ЖелЭС 1 ГВт салу» жобасы бойынша электр энергиясын сатып алу шартына қол қойылды.

қазан

«Самұрық-Энерго» АҚ 2023 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстан қор биржасының (KASE) байқауында «Қаржылық емес сектордағы үздік жылдық есеп» номинациясы бойынша бірінші орынға және жоғары марапатқа ие болды.

23

желтоқсан

№ 1 ЭГРЕС-1 энергия блогы пайдалануға берілді.

4

қараша

«Самұрық-Энерго» АҚ – Мәскеу биржасының жыл сайынғы жылдық есептер конкурсының «Жария емес компанияның үздік жылдық есебі» номинациясы бойынша күміс жүлдегері.

31

желтоқсан

«Көкезек» қосалқы станциясының құрылысы аяқталды.

1

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ, БҮГІНГІ ТАҢДА

- 15 Компания портреті
- 17 Миссия, құндылықтар мен қағидаттар
- 20 Бизнес-модель
- 24 «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының құрылымы
- 26 Активтер географиясы

Компания портреті

GRI 2-1

«Самұрық-Энерго» акционерлік қоғамы – Қазақстан Республикасының халықаралық энергия балансына ойдағыдай интеграцияланған, өз акционерлері үшін құнды құрайтын және энергиямен жабдықтаудың тиімділігі жоғары жүйесін қалыптастыруға, елдің барлық салаларының тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қолданыстағы қуаттарды жаңғырту және жаңа генерациялайтын қуаттарды енгізу жөніндегі ұзақ мерзімді мемлекеттік саясатты іске асыруға бағытталған ірі көп салалы энергетикалық холдинг.

«Самұрық-Энерго» АҚ жалғыз акционері
«Самұрық-Қазына» АҚ

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан және қызметін осы аймақта жүзеге асырады

«Самұрық-Энерго» АҚ бас кеңсесінің орналасқан мекенжайы

Компания туралы толығырақ:

010000, Астана қ. Қабанбай батыр даңғ., 15А, Б блогы, «Q» бизнес-орталығы

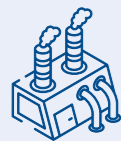
«Самұрық-Энерго» АҚ қызметінің түрлері

GRI 2-6

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметінің негізгі түрлері көмірді, көмірсутектерді және су ресурстарын пайдалана отырып, дәстүрлі энергетика негізінде электр энергиясын, жылу энергиясын және ыстық суды өндіру, сондай-ақ өндірілген өнімді халыққа және өнеркәсіптік кәсіпорындарға өткізу, электр энергиясын тасымалдау және бөлу, су электр станциялары мен жылу электр станцияларын салу, жаңартылатын электр энергиясы көздерін салу және пайдалану, көмір өндіру және сату, сондай-ақ су электр станцияларының мүліктік кешендерін жалға беру болып отыр.

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметінің негізгі түрлері:

- Қазақстан Республикасында энергетикалық активтерді басқару – көмір өндіру және сату, жылу және электр энергиясын генерациялау, беру, бөлу және сату;
- қолданыстағы генерациялайтын қуаттарды жаңғырту және жаңа қуаттарды салу;
- Қазақстан Республикасының энергетикасына жаңа технологияларды енгізу.

Негізгі өнім және қызметтер

жылу және электр энергиясын өндіру

жылу және электр энергиясын беру және бөлу

энергетикалық көмір өндіру

Негізгі өткізу нарықтары:

- Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алады. Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы – мемлекет жүз пайыз қатысатын, уәкілетті орган айқындайтын, электр энергиясының жоспарлы көлемдерін орталықтандырылған сатып алуды және орталықтандырылған сатуды жүзеге асыратын заңды тұлға.
- Өндірілетін энергетикалық көмір Қазақстан Республикасының ішкі нарығында сатылады және Ресейге экспортталады.

Даму тарихы

Қолданыстағы генерациялайтын қуаттарды жаңғырту және жаңа генерациялайтын қуаттарды іске қосу жөніндегі ұзақ мерзімді мемлекеттік саясатты әзірлеу және іске асыру мақсатында 2007 жылғы 18 сәуірде Құрылтайшылардың жалпы жиналысының шешімімен «Самұрық-Энерго» акционерлік қоғамы («Самұрық-Энерго» АҚ) құрылды. «Самұрық-Энерго» АҚ құрылған сәтте оның құрылтайшылары «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ және «ҚазТрансГаз» АҚ болды. «Самұрық-Энерго» АҚ Алматы қаласында 2007 жылғы 10 мамырда тіркелді.

2008 жылғы 3 қарашада «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ мен «Қазына» тұрақты даму қоры» АҚ біріктіру жолымен жүргізілген қайта ұйымдастыру нәтижесінде «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдинг» АҚ құқықтық мирасқоры болып табылатын «Самұрық-Қазына» ұлттық әлауқат қоры» АҚ «Самұрық-Энерго» АҚ акционері болды.

«Самұрық-Энерго» АҚ активтері

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының құрамына ұлттық маңызы бар объектілерді қоса алғанда, Қазақстанның ірі генерациялайтын компаниялары – Екібастұз 1-МАЭС және 2-МАЭС, сондай-ақ аймақтық маңызы бар электр және жылу энергиясын өндіретін станциялар. Компаниялар тобына сондай-ақ Ертіс СЭС каскадының бөлігі болып табылатын Қазақстан Республикасының негізгі су электр станциялары және елдің оңтүстік өңірлерінің су электр станциялары, сондай-ақ жаңартылатын энергия көздерінің (ЖЭК) объектілері кіреді.

«Самұрық-Энерго» АҚ активтеріне сондай-ақ Алматы өңірінің өңірлік тарату желісі мен өткізу компаниясы, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы ірі көмір өндіру кәсіпорны – «Богатырь Көмір» ЖШС жатады. Кәсіпорын көмірді «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының генерациялайтын объектілеріне де, сондай-ақ Қазақстан мен Ресейдегі үшінші тұлғаларға да жеткізеді. «Самұрық-Энерго» АҚ активтерінің құрылымы туралы көбірек ақпаратты осы Есептің 24-бетінен таба аласыз.

Миссия, құндылықтар мен қағидаттар**Миссия**

Біз елдің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етеміз және ресурстарды тұрақты дамыту және тиімді басқару қағидаттарын ұстана отырып, энергияның жедел өтуіне ықпал етеміз

Құндылықтар**Тәлімгерлік**

көмек көрсету және қолдау көрсету, барлық мүдделі тараптармен сенімді қарым-қатынас орнату, жинақталған тәжірибені сақтау және беру.

Кәсіпқойлық

қойылған міндеттерге адал қарау, тиімділікті арттыру үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдерді жетілдіру, енгізу.

Сенімділік

үздіксіз және сапалы жұмысты қамтамасыз ету, қоршаған орта мен экология мәселелерінде болашақ ұрпақ алдындағы жауапкершілікті сезіну, қауіпсіз, жайлы және бәсекеге қабілетті еңбек жағдайларын жасау, қабылданған міндеттемелерге адалдық.

Әділдік

кез келген мәселені шешудегі объективті бағалау мен әділдік, тең талаптар мен мүмкіндіктер, пікір білдіру және естілу мүмкіндігі.

Қағидаттар**Кәсіпқойлық**

біздің табысты қызметіміздің кепілі. Біз дербес және кәсіби даму үшін тең мүмкіндіктер бере отырып, Компанияның әрбір қызметкерінің қолайлы жұмысы мен әлеуетін іске асыру үшін барлық жағдайды жасауға ұмтыламыз.

Комплаенс

ережелерді ұстану бізге ортақ мақсаттармен, мінез-құлық мәдениетімен және дәстүрлерімен біріккен кәсіби мамандар командасы болуға мүмкіндік береді.

Қауіпсіздік

энергияны генерациялаймыз және оны қауіпсіз әдістермен жасауға ұмтыламыз.

Тәуекелге бағдарланған тәсіл

тәуекелдерді басқарудың маңыздылығын түсінеміз және олардың деңгейін уақтылы сәйкестендіруге және төмендетуге бағытталған шараларды қабылдаймыз.

Әлеуметтік жауапкершілік

қоршаған ортаны қорғай отырып және өзара іс-қимыл жасайтын қоғамдастықтарды құрметтей отырып, өндірістік қызметті жүргізуге ұмтыламыз.

Ашықтық

Компанияның мүдделері мен мүдделі тараптар арасындағы ұзақ мерзімді ынтымақтастық, диалог, құқықтар мен теңгерімді сақтау.

«Самұрық-Энерго» АҚ миссиясы мен көзқарасының негізгі элементтері

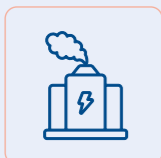
Энергетикалық қауіпсіздік

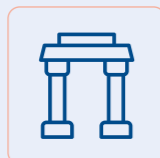
Қауіпсіздік

Сенімділік

Базалық генерация

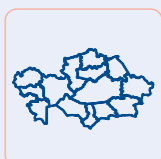
Тірек, негіз, өзек, «backbone»

Әлеуметтік қолдау

Маневрлік

Мемлекет

Адамдар

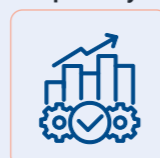
Тиімділік

Ресурстардың төмен жұмсалуды

Озық және қолжетімді үздік технологиялар

Жоғары ПЖТИ

Энергия тиімділігі

Энергияның ауысуы

Елдік міндеттемелер

ЖЭК кеңейтілген енгізу

Таза көмір

Халықаралық ынтымақтастық

ESG Тұрақты даму

Тұрақты даму

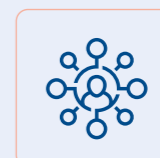
Экология

Қоршаған орта

Персонал

Мүдделі тараптар

Бизнес-модель

Капиталдар

Қаржы капиталы

Акционерлік және қарыз капиталын тиімді пайдалану және басқару

Өндірістік капитал

Генерациялайтын қуаттар мен энергетикалық инфрақұрылымды дамыту және кеңейту

Адами капитал

Үздік салалық кәсіпқойлар штаты, тиімді және әділ кадр саясаты

Операциялық үлгі

«Самұрық-Энерго» АҚ электр станцияларының жиынтық белгіленген қуаты

29,8%

Қазақстан электр станцияларының жалпы белгіленген қуатынан құрайды

1 859,8

МВт СЭС

Көмір өндіру және сату

- Көмір өндіру көлемі **42,7 млн тонна**
- Екібастұз көмір бассейнінде өндірілетін көмірдің жалпы көлеміндегі Компанияның үлесі **66,8%**
- Қазақстандағы көмір өндірісінің жалпы көлеміндегі Компанияның үлесі **38,1%**
- Ішкі нарықта **33,7 млн тонна** сатылды
- Ресейге **9,32 млн тонна** экспортталды

5 328

МВт ЖЭС

Электр энергиясын генерациялау

- «Самұрық-Энерго» АҚ электр энергиясын өндіру көлемі **39,8 млрд кВтс**
- Қазақстандағы электр энергиясы өндірісінің жалпы көлеміндегі «Самұрық-Энерго» АҚ үлесі **33,7%**
- «Самұрық-Энерго» АҚ ЖЭК объектілерінің (КЭС, ЖелЭС және шағын СЭС) электр энергиясын өндіру көлемі **577,9 млн кВтс**
- Қазақстандағы ЖЭК электр энергиясын жалпы өндірудегі Компанияның үлесі **7,7%**

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы кәсіпорындарының белгіленген қуаты

7 344,9

 МВт

157,1

МВт ЖЭК

(СЭС, КЭС және ЖелЭС каскады)

Электр энергиясын беру және бөлу

- Топтың қосалқы станцияларының қуаты **10 476, 59 МВА**
- ЭБЖ 220-0,4 кВ әуе және кәбіл электр беру желілерінің ұзындығы **30 722,35 км**
- қосалқы станциялар саны **7 468**
- Электр энергиясын беру көлемі **9 259 млн кВтс**

Жылу мен электр энергиясын сату

- Электр энергиясын өткізу көлемі **38,1 млрд кВтс**
- Жылу энергиясын өндіру көлемі **6,8 млн Гкал**
- «АлЭС» АҚ жылу энергиясын жіберу көлемі **5,99 млн Гкал¹**

Әсер ету

Қаржылық ықпал

- «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының акционерлеріне тиесілі жылдық пайда **112,5 млрд теңге**
- 173,0 млрд теңге** операциялық пайда
- 1,66** борыш/EBITDA (арақатынас)

Экологиялық әсер ету

- Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалатын шығындар **2,5 млрд теңге**
- Экологиялық төлемдер **8,6 млрд теңге**
- Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін міндеттемелер резерві **1,3 млрд теңге**

Экономикалық ықпал

- ҚР салықтары **80,8 млрд теңге²**
- 24,816 млрд теңге** дивидендтер
- 1,568 млрд теңге** қарыздар бойынша сыйақы
- отандық өнім берушілерден сатып алынған тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің үлесі **330,0 млрд теңге**

Әлеуметтік ықпал ету

- Сауықтыру мен білім беруге **7,86 млрд теңге** инвестиция құйылды
- Өңірлерде әлеуметтік қолдауға **0,18 млрд теңге** инвестиция құйылды
- Қайырымдылыққа **1,3 млрд теңге** жұмсалды
- Өндірістік қауіпсіздік пен еңбекті қорғауға **3,1 млрд теңге** инвестиция құйылды

¹ «Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО) есебінсіз.

² ЖТС есебінсіз.

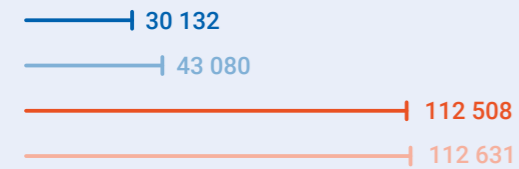

«Самұрық-Энерго» АҚ Бизнес-жоспарының негізгі көрсеткіштері

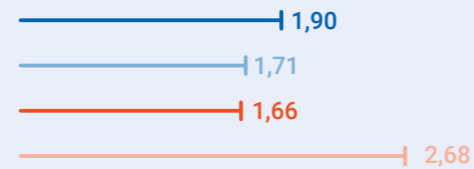
1-деңгейдегі стратегиялық ПӘК

1-деңгейдегі стратегиялық және талдамалық ПӘК

Таза кіріс, млн теңге

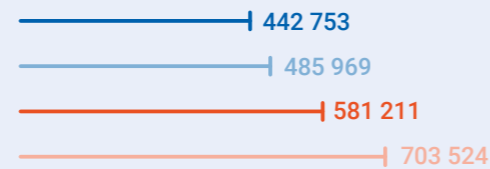
Борыш/ЕБИТДА (арақатынас)

ROACE, %

Таза активтердің құны (NAV), млн теңге

	2022 (Нақты)	2023 (Нақты)	2024 (Нақты)	2025 (Болжам)
ROI, коэф	-12%	-	-	-
FCF, млрд теңге	42,2	37,0	93,3	26,20
ESG-рейтинг, балл ³	-	24,1	52	≥44
Тауарларды сатып алудағы елішілік құндылықтың үлесі,% ³	-	66	73 ⁴	57,31
Жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алудағы елішілік құндылықтың үлесі,%	-	92	90 ⁴	67,38

Қауіпсіздік бойынша көшбасшылық мінез-құлық аудиті

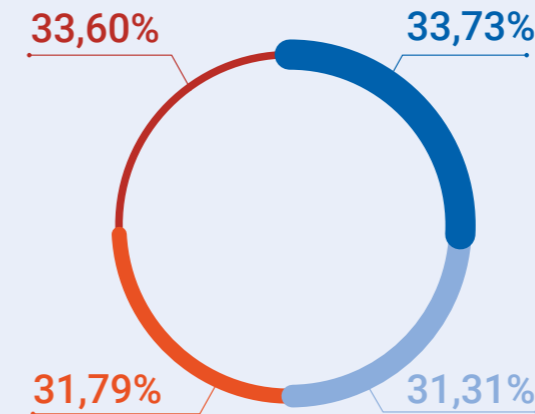
— 2022 (Нақты)
— 2023 (Нақты)
— 2024 (Нақты)
— 2025 (Болжам)

³ ПӘК деректері 2023 жылдан бастап енгізілді.

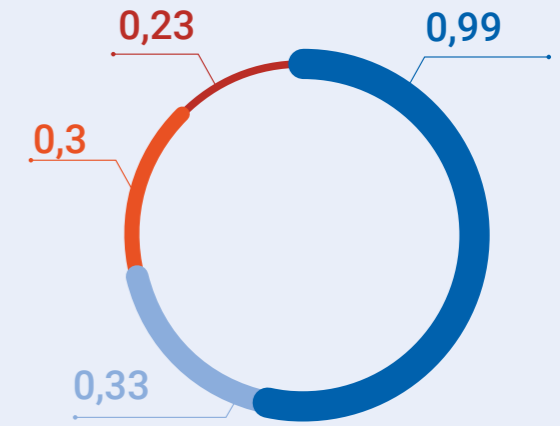
⁴ Жаңадан кірген ЕТҰ («Өскемен СЭС» АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС» АЭС» ЖШС, «ESC» ЖШС (Екібастұз ЖЭО), «Көкшетау ЖЭО» ЖШС) есебімен ЕҚҰ бойынша 2024 жылғы Нақты.

Салалық ПӘК

ҚР-дағы электр энергиясы нарығының үлесі

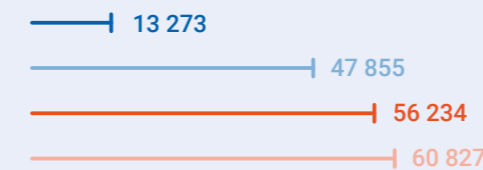
LTIFR

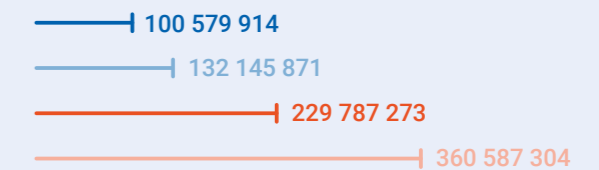
— 2024 (Нақты)
— 2023 (Нақты)
— 2022 (Нақты)
— 2025 (Болжам)

Негізгі ұлттық индикаторлар

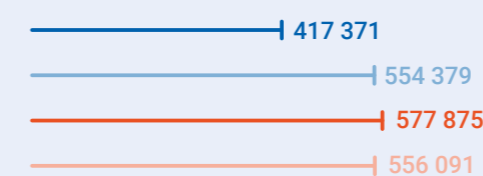
Еңбек өнімділігі, мың теңге/адам

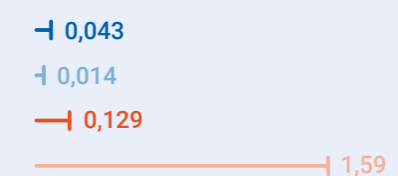
Негізгі капиталға инвестициялар, мың теңге

Жаңартылатын энергия көздерінен электр энергиясын өндіру көлемі, мың кВт/сағ

Тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны, млрд, АҚШ доллары

— 2022 (Нақты)
— 2023 (Нақты)
— 2024 (Нақты)
— 2025 (Болжам)

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының құрылымы

GRI 2-6

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының құрылымындағы өзгерістер

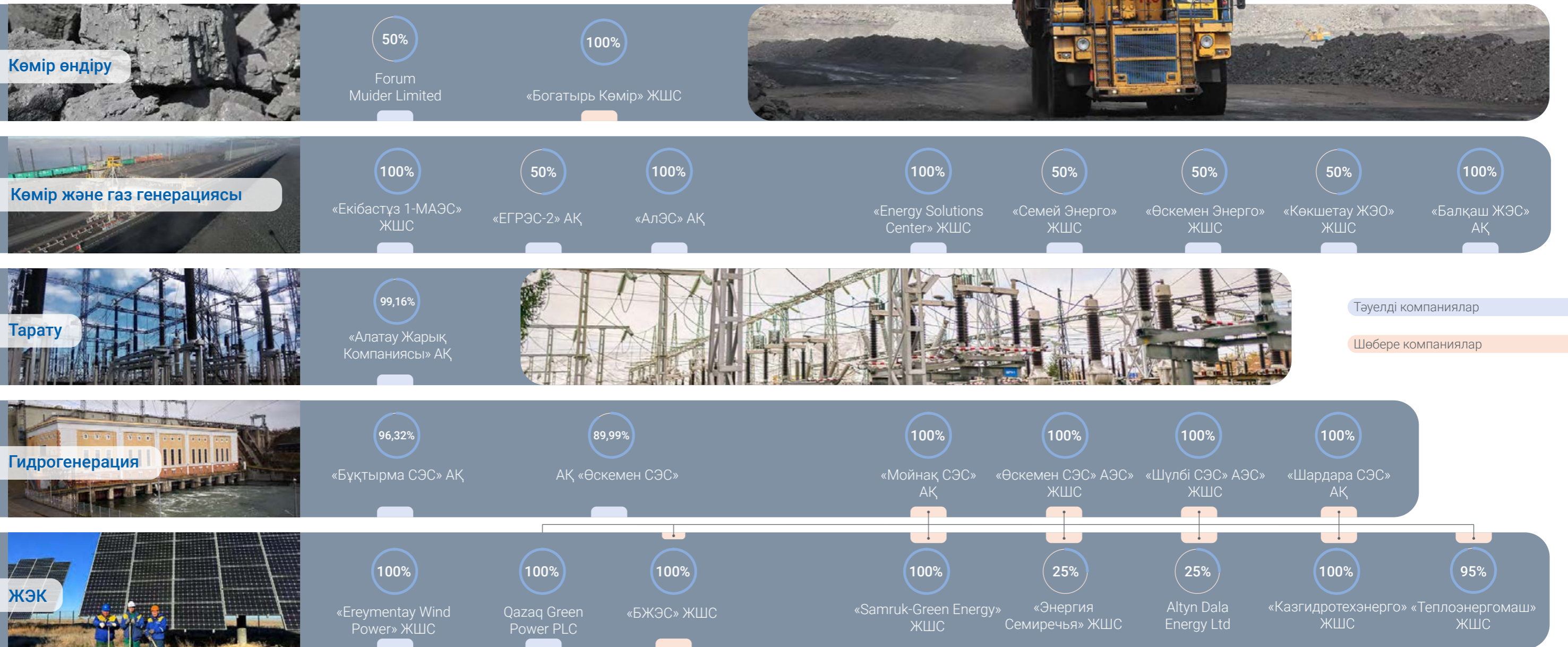
2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ активтерді басқаруды оңтайландыруға және энергетикалық секторды дамытуға бағытталған бірқатар стратегиялық өзгерістерді жүзеге асырды. 14 мамырда Компания активтерінің периметріне «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шүлбі СЭС

АЭС» ЖШС-ке 100% қатысу үлестері қосылды. 17 маусымда «Самұрық-Энерго» АҚ тобы Екібастұз қаласы Әкімдігінің меншігіндегі Екібастұз ЖЭО-ның мүлктік кешенін сенімгерлік басқаруға қабылдады. 24 маусымда «Самұрық-Қазына» АҚ-мен бірлесіп үлестерін тең бөлетін үш бірлескен кәсіпорын құрылды (50%-дан): «Көкшетау ЖЭО» ЖШС, «Семей Энерго» ЖШС және «Өскемен Энерго» ЖШС.

АҚ-ның таратылуы тіркелді. 14 қарашада «Астана» халықаралық қаржы орталығына шетелдік активтерді редомциляциялау шеңберінде Forum Muider Limited (Кипр) қосылу жолымен Forum Muider V.V. компаниясы (Нидерландтар) қайта құрылды. 30 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Үкіметі «Самұрық-Энерго» АҚ-ға «Өскемен СЭС» АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС» АЭС» ЖШС және «Шардара СЭС» АҚ қоса алғанда, стратегиялық объектілерді Qazaq Green Power PLC-ге беруге рұқсат беру туралы №1138 қаулысын қабылдады. 31 желтоқсанда «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңын орындау мақсатында «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ-ға қосылу жолымен қайта ұйымдастырылды.

Активтерді оңтайландыру шеңберінде 2024 жылғы 28 қазанда 2021 жылдан бастап қаржы-шаруашылық қызметтің болмауына байланысты «Ресурсэнергोकөмір» ЖШС-ні тарату аяқталды. 30 қазанда 1997 жылдан бастап қаржы-шаруашылық қызметтің болмауына байланысты «Шүлбі СЭС»

«Самұрық-Энерго» АҚ активтер портфелі

Тәуелді компаниялар

Шебере компаниялар

Біріктірілген жылдық есеп 2024

Активтер географиясы

GRI 2-1

2

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЕСЕП

- 30 Әлемдегі электр энергиясы мен көмір нарығына шолу
- 32 Қазақстандағы электр энергиясы мен көмір нарығына шолу
- 52 Даму стратегиясы
- 75 Инвестициялық қызмет

Әлемдегі электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Электр энергиясын жаһандық тұтыну

Электр энергиясы қазіргі заманғы экономика мен күнделікті өмірдің, әсіресе электромобильдер мен жылу сорғылары сияқты технологиялардың қарқынды дамуы аясында дамуының шешуші факторына айналууда. Халықаралық энергетикалық агенттіктің мәліметінше, 2024 жылы электр энергиясына деген жаһандық сұраныс 3% -ға артып, шамамен 28 000 ТВтч-қа жетті, бұл 2022 жылы тіркелген 2,4% өсімнен жоғары. Бұл өсімге Қытай негізгі үлес қосты, оның соңынан АҚШ пен Үндістан келеді, бұл жаһандық энергетикалық теңгерімнің ауытқуын және дамушы нарықтардың күшейіп келе жатқан ықпалын көрсетеді⁵.

Көптеген дамушы экономикаларда электр энергиясына сұраныстың тұрақты өсуі байқалса, Африка артта қалып отыр. Соңғы жылдары қол жеткізілген прогреске қарамастан, Сахарадан оңтүстікке қарай Африка елдерінде 600 миллион адам әлі де болса сенімді электр қуатына қол жеткізе алмайды.

Дамушы нарықтар тұрғын үй және көлік секторларының экономикалық дамуы мен электрленуі қолдайтын электр энергиясына сұраныстың айтарлықтай өсуін көрсетіп отыр. Өсудің негізгі қозғалтқыштары сондай-ақ күн панельдерінің, аккумуляторлардың, электромобильдер мен ілеспе материалдардың жылдам өсіп келе жатқан энергияны көп қажет ететін өндірісі болып табылады. Ал дамыған экономикалар сұраныстың төмендеуін көрсетті: ЕО-да ол 2021 жылға қарай, 2022 және 2023 жылдары энергия дағдарысынан туындаған едәуір құлдыраудан кейін ғана 2027 жылға қарай қайта оралады деп күтілуде.

Болашақ кезеңге арналған болжам

Электр энергиясына сұраныстың неғұрлым жоғары деңгейге дейін 4% -ға өсуін жеделдету болжануда, бұл 2027 жылға қарай Жапонияның жылдық тұтынуынан асатын рекордтық 3 500 ТВтч-көрсеткішке қол жеткізуге әкеледі. Бұл өсім 2023 жылы қалыптасқан үрдісті жалғастыруда, бұл ретте Қытай, Үндістан, Оңтүстік-Шығыс Азия және АҚШ елдері басты драйверлер болып табылады. Осы өңірлер арасында электр энергиясын тұтынуды бөлу динамикасы әлемдік энергетикалық жүйеде дамушы экономикалардың рөлінің артып келе жатқанын атап көрсете отырып, жаһандық энергетикалық нарықтардың трансформациясын көрсетеді.

⁵ <https://www.iea.org/reports/electricity-2025/executive-summary>

⁶ https://www.metallplace.ru/news100225_12/

⁷ <https://www.iea.org/news>

Көмір нарығы

Көмір электр энергиясының ірі көзі болып қала береді және электр энергетикасы – нарықтың үштен екі бөлігін иеленіп, оның ең ірі тұтынушысы.

Алдын ала мәліметтер бойынша 2024 жылы әлемдік көмір экспорты (энергетикалық және металлургиялық) 2023 жылмен салыстырғанда 4% -ға артып, 1 524 млн т-мен салыстырғанда 1 587 млн т-ға (1,58 млрд т) жетті.

Әлемдік нарыққа 563 млн тоннаға жуық көмір жеткізген Индонезия экспорт бойынша көшбасшы болып қала беруде, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 7% -ға артық (524 млн т). Экспорт көлемінің өсуі 2022 жылдан бастап елге жеткізуді 200 млн тоннаға дейін арттыруға мүмкіндік берген ішкі өндірістің ұлғаюымен байланысты.

Австралия 2023 жылы 360 млн тоннаға жуық жеткізілімі бар әлемдегі екінші ірі көмір экспорттаушы болды, бұл 2020 жылғы көрсеткіштен (367 млн т) сәл төмен.

Басқа ірі экспорттаушылардың арасында 2024 жылы 199 млн т және 138 млн т көмір жеткізген Ресей мен АҚШ та бар. Бұл ретте Ресей экспорты 2023 жылмен салыстырғанда шамамен 5% -ға қысқарды, ал АҚШ жеткізу көлемін 6% -ға арттырды.

Айта кетерлігі, Моңғолия теңізге шығудың жоқтығына қарамастан, көмір экспортын 20% -ға арттырды, ал Африканың ең ірі экспорттаушысы – ОАР-дың жеткізілім көлемінің шамамен 4% -ға төмендеуін тіркеді.⁶

Болашақ кезеңге арналған болжам

Экономикасы дамыған елдердің көбінде көмірге деген сұраныс шыңға жетті және болжам бойынша 2027 жылға дейін төмендеуді жалғастырады. Төмендеу қарқыны Еуропалық одақта іске асырылатын қатаң саяси шараларды қабылдауға, сондай-ақ баламалы энергия көздерінің қолжетімділігіне байланысты болады. Атап айтқанда, АҚШ пен Канададағы арзан табиғи газ көмірді энергия теңгерімінен біртіндеп ығыстыруда басты рөл атқаруда⁷.

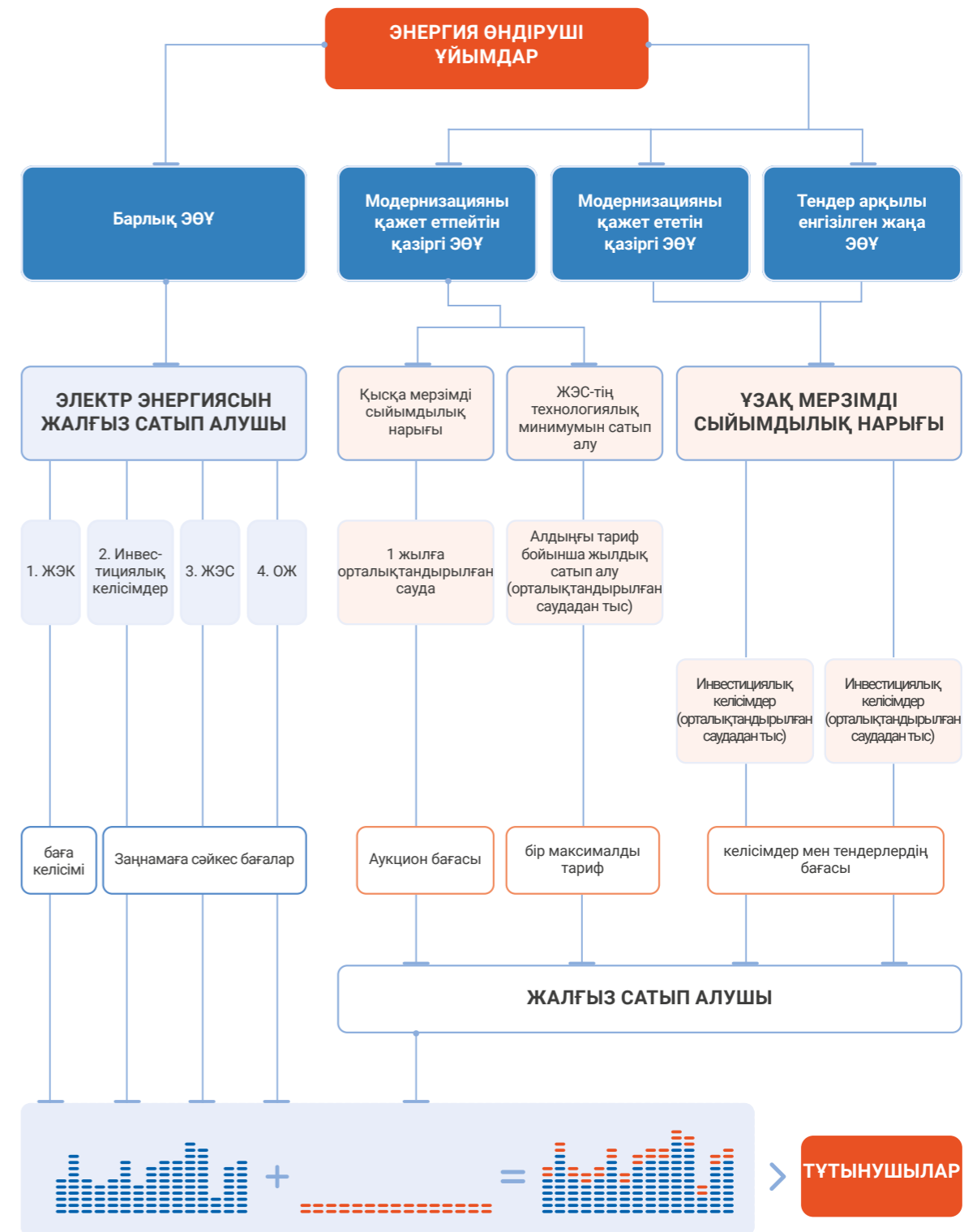
Қазақстандағы электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласы елдің бүкіл аумағы бойынша тұтынушыларды сенімді және сапалы электрмен жабдықтауды қамтамасыз ететін электр станцияларының, электр беру желілері мен қосалқы станциялардың жиынтығын білдіретін Бірыңғай электр энергетикалық жүйе (БЭЖ) шеңберінде жұмыс істейді.

Энергетика саласын реттеуді ЖЭК⁸ саласын қоса алғанда, уәкілетті мемлекеттік орган – Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі жүзеге асырады⁹. Электр энергиясын беру, жылу энергиясын өндіру, беру, тарату және жабдықтау жөніндегі реттеліп көрсетілетін қызметтер бөлігінде табиғи монополиялар саласындағы мемлекеттік саясатты Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі жанындағы Табиғи монополияларды реттеу комитеті іске асырады¹⁰. Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі көмір өнеркәсібі саласында басшылықты жүзеге асыруда.¹¹

Қазақстанның электр энергиясы мен қуаты нарығы

⁸ «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі № 588-II Заңы.
⁹ «Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 шілдедегі № 165-IV Заңы.
¹⁰ «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 27 желтоқсандағы № 204-VI Заңы.
¹¹ «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 27 желтоқсандағы № 125-VI Кодексі.

Электр энергиясының теңгерімі

2024 жылы БЭЖ-де электр энергиясын өндіруді көбінесе жылу электр станциялары (ЖЭС) көмірде – 74,9% жүзеге асырды.

2024 жылғы 31 желтоқсанда Қазақстан Республикасы электр станцияларының белгіленген қуаты

24 641,9 МВт

қолда бар қуаты

20 428,4 МВт

Жүйелік оператордың деректеріне сәйкес 2024 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында Қазақстанның электр станциялары 117,9 млрд кВт*с электр энергиясын өндірді, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 4,3%-ға (5,1 млрд кВт*с) артық.

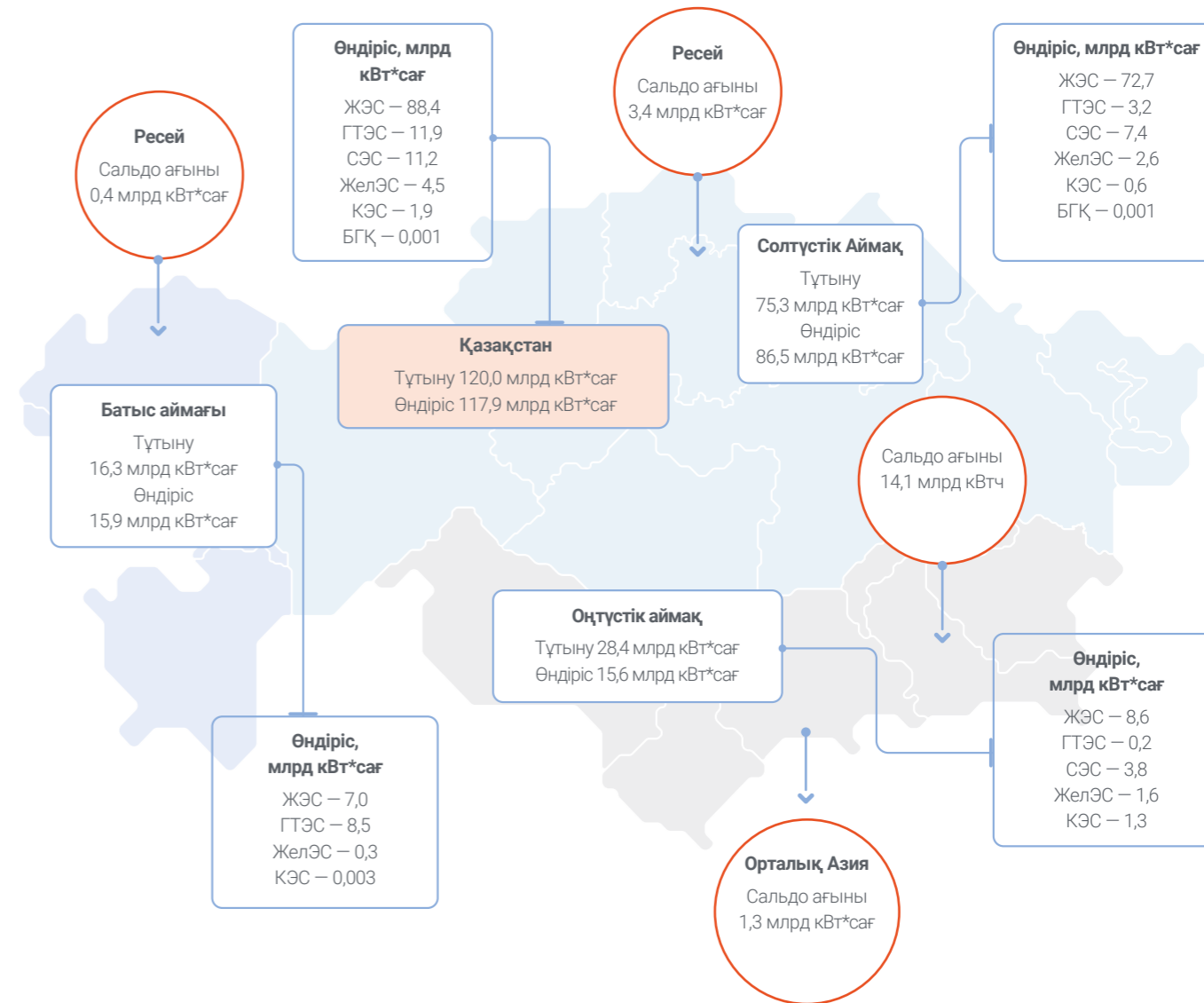

Электр энергиясын өндіру/тұтыну теңгерімі, млрд кВт*сағ

Электр энергиясының көрсеткіштері	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Электр энергиясын өндіру, оның ішінде:	112,86	112,82	117,92	4,3
Жылу электр станциялары (ЖЭС)	88,62	87,36	88,38	1,1
Газ турбиналы электр станциялары (ГТЭС)	10,94	11,02	11,92	0,73
Су электр станциялары (СЭС)	9,19	8,75	11,22	22,1
Жел электр станциялары (ЖелЭС)	2,36	3,80	4,50	15,4
Күн электр станциялары (КЭС)	1,75	1,89	1,90	0,7
Биогаз қондырғылары (БГҚ)	0,04	0,001	0,01	-127,3
Электр энергиясын тұтыну	112,94	115,07	120,00	4,1
Сальдо-ағыны «+» тапшылық, «-» артық, оның ішінде:	0,79	2,24	2,08	-7,9
Ресей	0,47	3,62	3,41	-6,0
Орталық Азия	-0,40	-1,37	-1,33	3,1

Қазақстан Республикасының БЭЖ шартты түрде үш аймаққа бөлінген – Солтүстік, Оңтүстік және Батыс.

Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикалық жүйесі

Солтүстік аймақта, негізгі көмір кен орындары мен гидроэнергетикалық ресурстар орналасқан жерде 2024 жылы елімізде өндірілетін электр энергиясының жалпы көлемінің 73,3% (86,5 млрд кВт*с) өндірілді. Солтүстік профициттік аймақ Оңтүстік аймақтағы электр энергиясының тапшылығын жабуда, сондай-ақ Қазақстанның экспорттық әлеуетін қамтамасыз етуде.

Есепті кезеңде **Батыс аймақта** өндірілетін электр энергиясының жалпы көлемінің 13,5% (15,9 млрд кВт*с) өндірілді. Бұл аймақтың ерекшелігі электр желілерінің Қазақстанның БЭЖ Солтүстік және Оңтүстік аймағының электр желілерімен байланысының жоқтығы болып отыр.

2024 жылы **Оңтүстік аймақта** электр энергиясын өндіру жалпы көлемнің 13,2% -ын (15,6 млрд кВт*с) құрады. Оңтүстік аймақтағы электр энергиясының тапшылығы Солтүстік аймақтан жеткізілімдер есебінен жабылды.

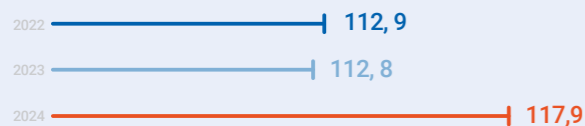
Жүйелік оператордың деректері бойынша ҚР электр станциялары 2024 жылдың қаңтар-желтоқсанында 117 915,4 млн кВт*с электр энергиясын өндірді, бұл 2023 жылдың сәйкес кезеңінен 5 092,3 млн. кВт*с немесе 4,3% артық. Өндірістің азаюы Қазақстанның БЭЖ батыс және оңтүстік аймақтарында байқалды.

2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда Қазақстанның барлық облыстарында 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда электр энергиясы өндірісінің өсуі байқалды.

Сонымен қатар, электр энергиясы өндірісінің азауы Ақмола және Қызылорда облыстарында байқалды.

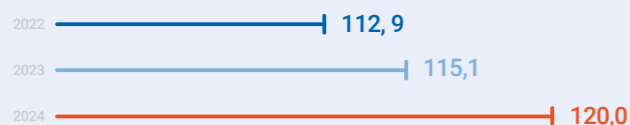
Қазақстан Республикасында электр энергиясын өндіру, млрд кВт*сағ

Жүйелік оператордың мәліметінше 2024 жылдың қаңтар-желтоқсан айлары аралығында Қазақстан Республикасында электр энергиясын тұтыну 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 4 927,9 млн кВт*с немесе 4,1%-ға артқан. Мәселен, республиканың солтүстік және оңтүстік аймақтарында тұтыну тиісінше 2,4% және 5,3% артты.

2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда ірі тұтынушылар арасында электр энергиясын тұтыну 1 638,2 млн кВт*с немесе 4,5%-ға өсті. Атап айтқанда, 2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ компанияларының электр энергиясын тұтынуы 1 656,6 млн кВт*сағатқа немесе 2023 жылмен салыстырғанда 19,6%-ға артқаны байқалды.

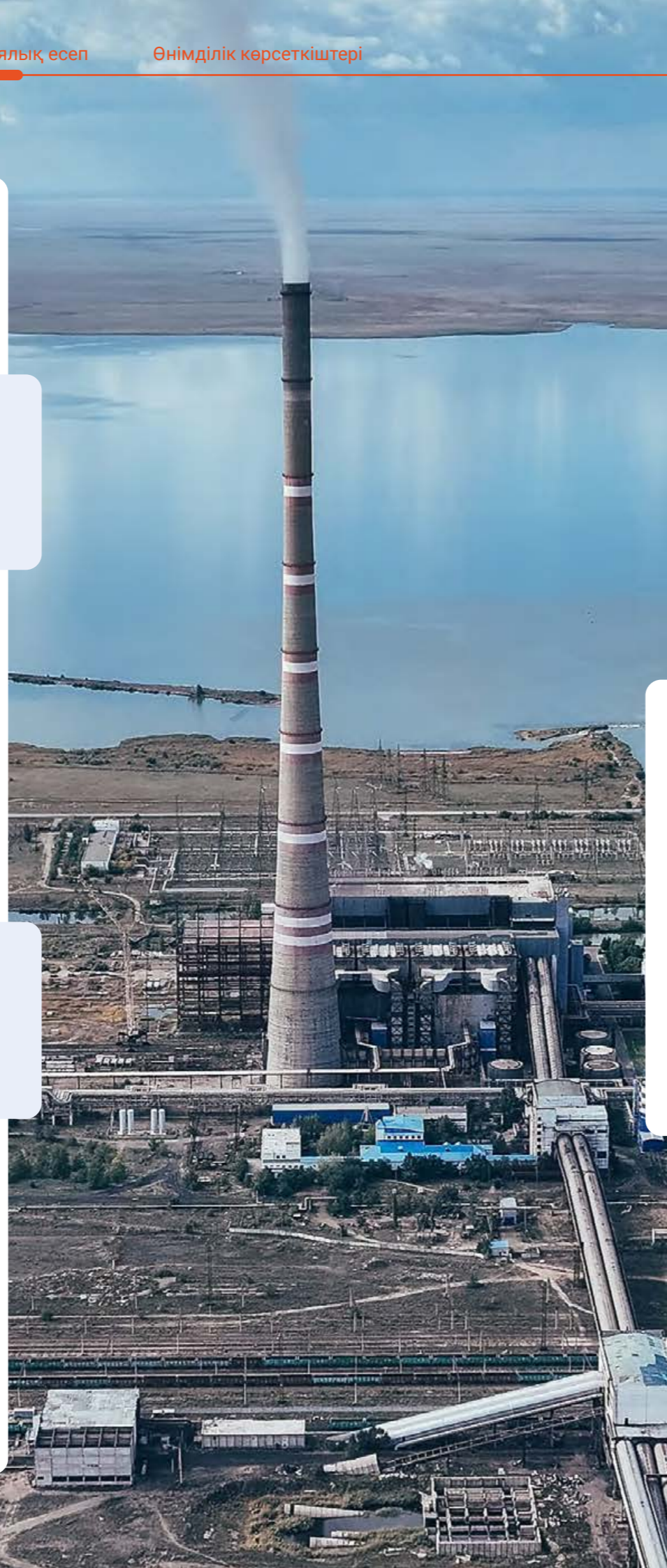
Қазақстан Республикасында электр энергиясын тұтыну, млрд кВт*сағ

2024 жылы Ресейге электр энергиясының экспорты 2023 жылмен салыстырғанда 21,2%-ға өсті. Сонымен қатар Ресейден электр энергиясы импортының айтарлықтай ұлғаюы байқалды, ол 47,3%-ға өсті.

Электр энергиясының экспорты мен импорты

2024 жылы Ресейге электр энергиясының экспорты 2023 жылмен салыстырғанда 21,2%-ға өсті. Сонымен қатар Ресейден электр энергиясы импортының айтарлықтай ұлғаюы байқалды, ол 47,3%-ға өсті.

Қазақстан Республикасының электр энергиясының экспорты/импорты кВт/сағ

Аймақтар	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Қазақстан экспорты:	1,73	2,70	35,8
Ресейге	1,15	1,46	21,2
Орталық Азия ЕЭО-ға	0,57	1,24	54,0
Қазақстан импорты:	2,28	4,33	47,3
Ресейден	2,21	4,33	47,3
Сальдо-ағыны «+» тапшылық, «-» артық	0,55	1,63	66,3

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның Қазақстанның электр энергиясы нарығындағы ережесі

Электр энергиясын өндіру

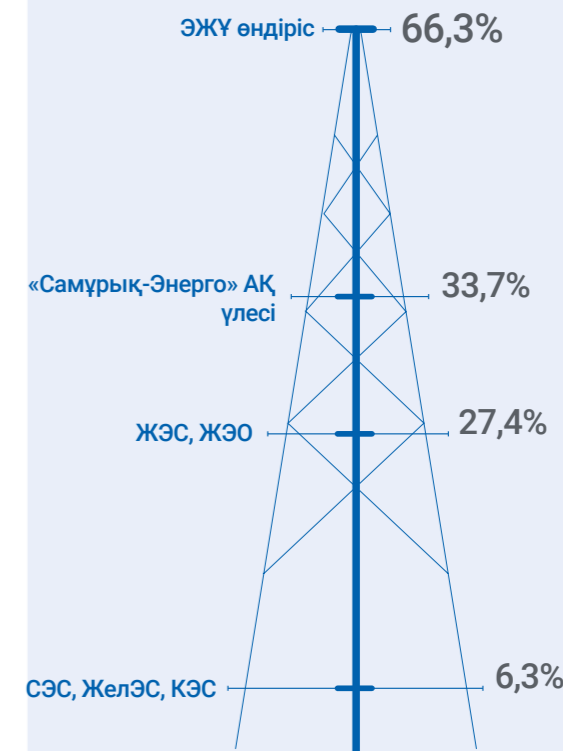
2024 жылы ел бойынша электр энергиясын жалпы өндірудегі «Самұрық-Энерго» АҚ үлесі 2023 жылмен салыстырғанда

2,426 % -ға

артып,
33,7% -ды

құрады

2024 жылғы Қазақстан Республикасы бойынша электр энергиясын жалпы өндірудегі «Самұрық-Энерго» АҚ үлесі

2024 жылы электр энергиясы нарығындағы өндіруші компаниялардың үлесі, %

Қазақстан Республикасындағы электр энергиясын өндірушілер	Көрсеткіш
«Самұрық-Энерго» АҚ	33,7
ERG	16,0
«Орталық Азия Электр Энергетикалық Корпорациясы» АҚ	4,9
«Казцинк» ЖШС	2,9
«Қазақмыс Энерджи» ЖШС	4,5
«ККС» ЖШС	5,3
«Жамбыл МАЭС» АҚ	2,9
Басқасы	29,8

Қазақстандағы электр энергиясын өндіру көлемі, млрд кВт*сағ

Қазақстан Республикасындағы электр энергиясын өндірушілер	2022	2023	2024
«Самұрық-Энерго» АҚ	35,88	35,33	39,77
ERG	19,23	19,16	18,87
«Орталық Азия Электр Энергетикалық Корпорациясы» АҚ	5,09	5,59	5,75
«Казцинк» ЖШС	2,69	2,33	3,37
«Қазақхмыс Энерджи» ЖШС	4,22	5,8	5,35
«ККС» ЖШС	6,14	6,1	6,2
«Жамбыл МАЭС» АҚ	3,65	3,07	3,44

ЖЭС, ЖЭО-да электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВт*сағ

Көрсеткіш	2023	2024
ЭМАЭС-1	22 870	22 544
ЭМАЭС-2	5 659	6 045
АлЭС (ЖЭО-1,-2,-3)	3 955	3 724

2024 жылы электр энергиясын өндіру көлемі 39 772 млн кВт*с құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 12,6% -ға немесе 4 442 млн кВт*с жоғары. Негізгі өсім «Мойнақ СЭС» АҚ бойынша 238 млн кВт*с (28,6%), «Шардара СЭС» АҚ бойынша бассейндердің сулылығының артуы себебінен 54 млн кВт*с (10%), «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС-інде жабдықтардың істен шығуына байланысты Бірыңғай сатып алушыға электр энергиясын сату көлемінің артуына байланысты «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ бойынша 386 млн кВт*с (7%) 2024 жылы электр энергиясын өндіру көлеміне «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылдан бастап периметріне енгізілген электр энергиясы мен өндірісі енді.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Қазақстан Республикасының электр энергетикасы нарығындағы бәсекелестік артықшылықтары:

- өндірудің өзіндік құны төмен энергетикалық көмірдің едәуір қорлары;
- ел бойынша салыстырмалы тозу деңгейі бар жеткілікті энергетикалық қуаттар;
- мемлекеттік қолдау, сондай-ақ «Самұрық-Қазына» АҚ-дан (SKKZ) қолдау.

«Самұрық-Энерго» АҚ үшін сын-қатерлер:

- қуаттардың тозуының жоғары деңгейі;
- әлеуметтік жобаларды іске асыру кезінде салынған капиталға инвестицияларды қайтарудың жеткіліксіз деңгейі;
- борыштық жүктеменің жоғары деңгейі;
- тариф белгілеу саласындағы реттеуші орта;
- баға ұсынысын басқарудың шектеулі мүмкіндіктері;
- Екібастұз көмірінің дәстүрлі нарықтарда ауыстырылуына байланысты энергетикалық көмірді экспорттық жеткізуді шектеу, сондай-ақ көмір параметрлерінің төмендігіне байланысты басқа нарықтарда бәсекеге қабілетсіздігі;
- көмір өндіруді ұлғайту бойынша барлау жұмыстарының болмауы.

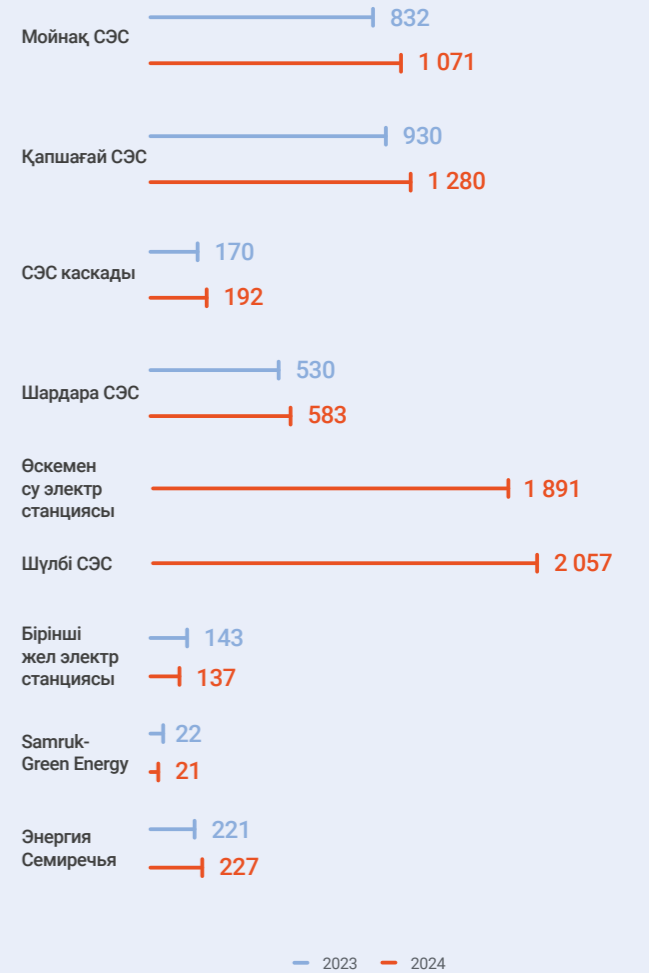
Тұрғамбаев Руслан Елубайұлы

Өндіріс жөніндегі Басқарушы Директоры, Басқарма мүшесі

Компанияның өндірістік бөлімшесі қиындықтарға, соның ішінде жел турбинасы компоненттерінің өндірістен шығуынан туындаған тапшылыққа қарамастан, өз активтерінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз етті.

2024 жылы ауқымды жөндеу жұмыстары жүргізіліп, Екібастұз МАЭС-1 энергоблок жаңартылды (+500 МВт), көмірдің артық қоры қалыптасты. Рекордтық өнімге қол жеткізілді – 39,8 млрд кВт/сағ (жоспардың 102%), ысыраптар азайды, Алматы қаласы мен облыс бойынша техникалық бұзушылықтар саны 31,8%-ға қысқарды. Баламалы шешімдерді енгізу және технологиялық даму жалғасуда.

СЭС, ЖелЭС, КЭС электр энергиясын өндіру көлемі (млн кВт*сағ)

Болашақ кезеңге арналған болжам

2025 жылға арналған электр энергиясын өндіру көлемі 2024 жылғы фактіге қатысты біртіндеп өсумен болжанады. 2025 жылы электр энергиясын өндіру көлемінің 3% -ға ұлғаюы негізінен электр энергиясын тұтыну көлемінің өсуі есебінен болжанады.

Жылу энергиясын өндіру

2024 жылы жылу энергиясын өндіру көлемі 7 491 мың Гкал. құрады. Өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда өсім 17% -ды құрады, өсім «Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО) көлемін шоғырландыру периметріне қосуға байланысты болды.

Жылу энергиясын өндіру көлемдерінің өзгеру динамикасы, мың Гкал

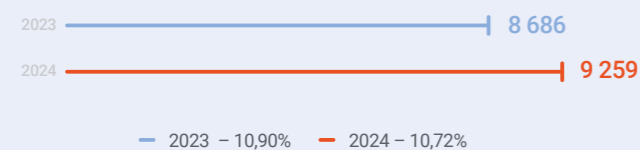
Болашақ кезеңге арналған болжам

2025 жылға арналған жоспарда жылу энергиясын өндіру көлемі негізінен 2024 жылы «Energy Solutions Center» ЖШС-нің (Екібастұз ЖЭО) көлемі ҰҚТ қолданылған сәттен бастап 5 ай ішінде ескерілгені есебінен 2024 жылға қарағанда 10% -ға ұлғаюмен болжанады. ДДУ.

Электр энергиясын беру

«АЖК» АҚ желілері бойынша электр энергиясын беру көлемі 2024 жылы 9 259 млн кВт*с құрады, бұл 2023 жылғы фактіден 7% немесе 572 млн кВт*с жоғары.

Электр энергиясын беру динамикасы, кВт*сағ

Болашақ кезеңге арналған болжам

Электр энергиясын беру және бөлу көлемі бойынша 2025 жылы Алматы өңірінде тұтынудың болжамды өсуіне байланысты 2024 жылғы фактімен салыстырғанда 3%-ға ұлғаяды деп күтілуде.

Электр энергиясын сату

Энергиямен жабдықтаушы ұйымның электр энергиясын сатуының жалпы көлемі есепті кезеңде 8 737 млн кВт*с құрады, бұл 2023 жылдың сәйкес кезеңінен 23% -ға артық және Серіктестікке қызмет көрсету аймағында электр энергиясын тұтыну көлемінің ұлғаюына және электр энергетикасы саласындағы заңнаманың өзгеруіне байланысты.

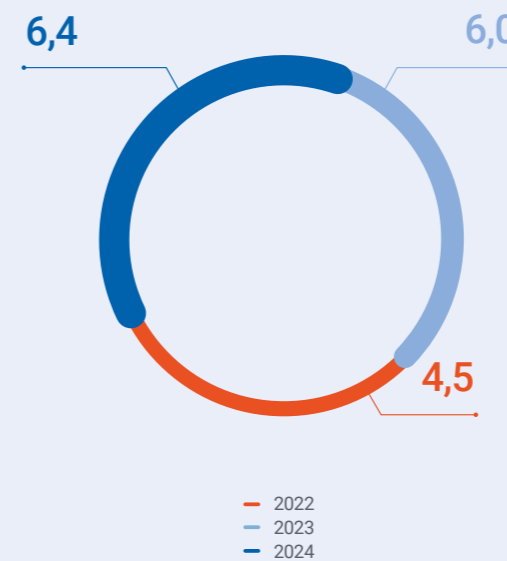
«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС

Атауы	Нақты 2023	Нақты 2024	Ауытқулар	Δ 2024/2023, %
Тұтынушылар саны, оның ішінде:	929 929	987 583	57 654	106%
Халқы	891 214	943 134	51 920	105%
Заңды тұлғалар	38 715	44 449	5 734	114%
Сату көлемі, млн кВт*с	7 086	8 736	1 650	123%

Болашақ кезеңге арналған болжам:

«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС-інің қызмет көрсету аймағында электр энергиясын тұтынудың болжамды өсуіне байланысты 2025 жылға арналған болжамда электр энергиясын сату көлемі 2024 жылдың нақты деңгейінен 3%-ға артады.

Қазақстанның электр энергиясы нарығындағы ЖЭК электр энергиясын өндіру үлесі, %

Қазақстан Республикасында ЖЭК дамыту

Жаңартылатын электр энергетикасы инвестициялар үшін ең перспективалы бағыттардың бірі болып табылады. Соңғы жылдары осы сектордың айтарлықтай өсуіне қарамастан – 2014 жылдан бастап Қазақстан Республикасында ЖЭК объектілерінің белгіленген қуаты 17 еседен астам ұлғайды – абсолюттік және салыстырмалы көрсеткіштерде елдегі күн және жел генерациясының үлесі бұрынғысынша басқа дамыған және дамушы мемлекеттерден едәуір артта қалып отыр.

ҚР Энергетика министрлігінің деректеріне сәйкес 2025 жылдың 1 қаңтарына Қазақстанда жалпы қуаты 3 032 МВт-қа жуық 153 ЖЭК нысаны пайдаланылуда, олар елдегі электр энергиясының жалпы көлемінің 6,4% -ын қамтамасыз етуде. Есепті кезеңде күн және жел электр станцияларын, сондай-ақ шағын СЭС пайдалану арқылы электр энергиясын өндірудің өсуі байқалды. Жалпы, 2024 жылы ЖЭК нысандары (КЭС, ЖелЭС, БГС, шағын СЭС) 7,5 млрд кВт*с электр энергиясын өндірді, бұл 2023 жылға қарағанда 12,5% -ға артық.

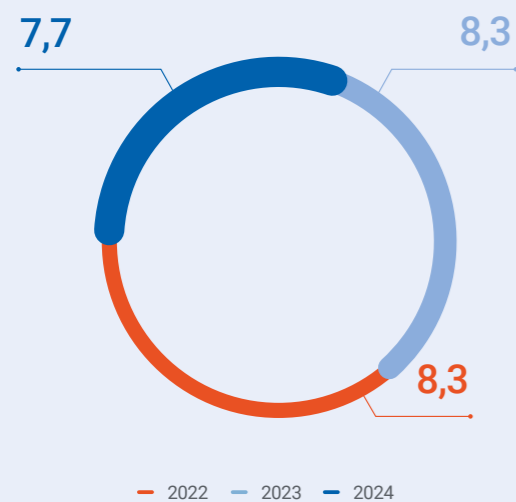
2024 жылы Қазақстанда 163,5 МВт болатын 8 жаңа ЖЭК нысаны пайдалануға берілді. 2014 жылы еліміз бойынша пайдаланылатын ЖЭК объектілерінің белгіленген қуаты 177,52 МВт құрады, ал 2024 жылы – 3 032 МВт-тан асты.

«Самұрық-Энерго» АҚ ЖЭК объектілерінің (КЭС, ЖелЭС және шағын СЭС) электр энергиясын өндіруі 2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда 578 млн кВт*с құрады, бұл ҚР-да өндірілетін ЖЭК электр энергиясының жалпы үлесінің 7,7% сәйкес келеді.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының кәсіпорындарында ЖЭК объектілерінің электр энергиясын өндірісі

4,2 %-ға ұлғайды

Қазақстандағы «Самұрық-Энерго» АҚ ЖЭК электр энергиясын өндіру үлесі, %

«Самұрық-Энерго» АҚ ЖЭК объектілерінің электр энергиясын өндіруі, млн кВт/сағ

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы	Орнатылған қуат, МВт	2023	2024
«АлЭС» АҚ, шағын СЭС каскады	43,7	169,5	192,2
«Samruk-Green Energy» ЖШС, КЭС	3,4	5,6	5,42
«Samruk-Green Energy» ЖШС, Шелек ЖелЭС	5	16,1	15,8
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС, ЖелЭС	45	142,6	137,4
«Энергия Семиречья» ЖШС, Шелек ЖелЭС	60	220,8	227,3
Барлығы	157,1	554,6	578

СЭС, ЖелЭС, КЭС-терде электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВт*сағ

Көрсеткіш	2023	2024
Мойнақ СЭС	832	1 071
Қапшағай СЭС	930	1 280
Алматы СЭС каскады	170	192
Шардара СЭС	529	583
Өскемен СЭС	1 466 ¹²	1 891
Шүлбі СЭС	1 632	2 057
БЖЭС	142	137
Samruk-Green Energy	22	21
«Энергия Семиречья» ЖШС	220	227

Қуат нарығы

В КҚазақстанда электр энергиясы нарығымен қатар 2019 жылы іске қосылған электр қуаты нарығы жұмыс істейді. Оның негізгі мақсаты – қолданыстағы қуаттарды қолдау

және жаңа қуаттарды құру үшін инвестициялар тарту, сондай-ақ елдегі электр энергиясының сұранысы мен ұсынысы арасындағы теңгерімді қамтамасыз ету. Қуат нарығы сондай-ақ ЖЭК пайдалануды және энергетикалық жүйе жұмысының тиімділігін арттыруды ынталандырады.

¹² 2023 ж. «Самұрық-Энерго» АҚ жиынтық өндірісінде ӨСЭС пен ШСЭС есепке алынбайды, өйткені олар компанияның периметріне 2024 жылдан бастап кірді.

2024 жылы электр станциялары «ЭҚРҚО» АҚ сауда алаңында өткізілетін электр қуаты нарығындағы сауда-саттыққа қатысты.

2024 жылғы 27 қарашада өткізілген орталықтандырылған сауда-саттық қорытындылары бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ электр станциялары 1 165 мың теңге/МВт*ай бағасымен қуаттылығы 3 594 МВт өткізді. Атап айтқанда:

- «МАЭС-1» ЖШС – 1 390 МВт,
- «ЕМАЭСС-2» АҚ – 877 МВт,
- «АлЭС» АҚ – 421 МВт.

Заңнамаға¹³ сәйкес «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ үшін 2022 жылы қуаттылыққа жеке тарифтер белгіленді. «Шардара СЭС» АҚ үшін қуат көлемі 61 МВт, «Мойнақ СЭС» АҚ үшін 298 МВт құрады. Бұл

тарифтер кәсіпорындарға электр станциясын («МСЭС» АҚ) салу, жабдықтарды жаңғырту («ШарСЭС» АҚ) үшін пайдаланылған қарыз қаражатын қайтаруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Қазақстанның көмір нарығы

Қазақстанның энергетикалық көмір нарығы бөлшектенгендігімен ерекшеленеді. Мәселен, негізгі ірі ойыншылар – «Богатырь Көмір» ЖШС («Самұрық – Энерго» АҚ және «РУСАЛ» БК), «ЕЭК» АҚ және «Шұбаркөл Көмір» АҚ («ERG»), «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС, «Қаражыра» АҚ болып табылады.

Ұлттық статистика бюросының мәліметінше 2024 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында Қазақстанның көмір өндіруші кәсіпорындары 108,46 млн тонна тас көмір өндірді, бұл 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 3,8%-ға аз.

Көмір өндіру, млн тонна

Көрсеткіштер	2022	2023	2024	Δ, 2024/2023, %
Павлодар облысы	68,39	69,48	67,01	-3,6
Қарағанды облысы	34,28	33,58	32,36	-3,6
Шығыс Қазақстан облысы	8,83	7,99	20,00	614,3
Жиыны	113,93	112,74	108,46	-3,8

¹³ 2019 жылғы 3 сәуірдегі № 243-VI «ҚР кейбір заңнамалық актілеріне арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар, инвестициялар тарту, экспортты дамыту және ілгерілету, сондай-ақ әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.

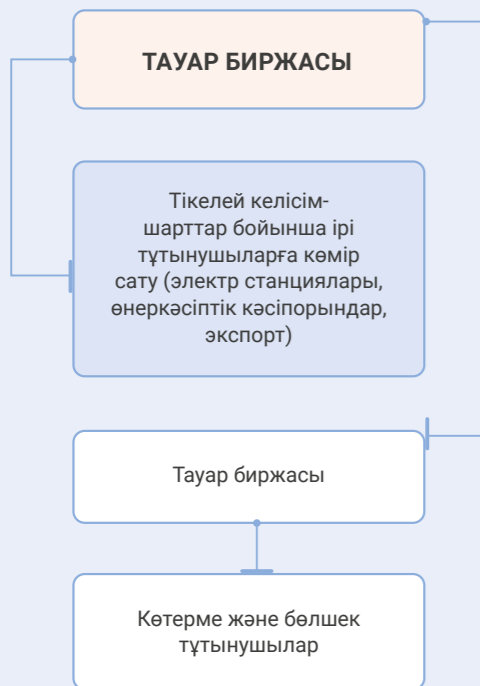

«Богатырь Көмір» ЖШС-нің көмір өндіруші компаниясы 2024 жылы

42,68 млн тонна көмір өндірді

Есепті кезеңнің қорытындысы бойынша «Богатырь Көмір» ЖШС 42,68 млн тонна көмір өндірді, бұл 2023 жылға қарағанда 0,6%-ға аз. Бұл ретте 2024 жылдың қорытындысы бойынша компанияның өндірістегі үлесі ҚР жалпы көмір өндіру көлемінің 38,1%-ын және Екібастұз көмір бассейнінде (Павлодар облысы) өндірілетін көмір көлемінің 66,8% -ын құрады.

Көмір өндіруші компаниялар

«Богатырь Көмір» ЖШС 2024 жылы өткізген көмір көлемі

43 млн тоннаны құрады

2024 жылы ашу коэффициенті 0,94 м³/тоннаны, 2023 жылы 0,84 м³/тоннаны құрады.

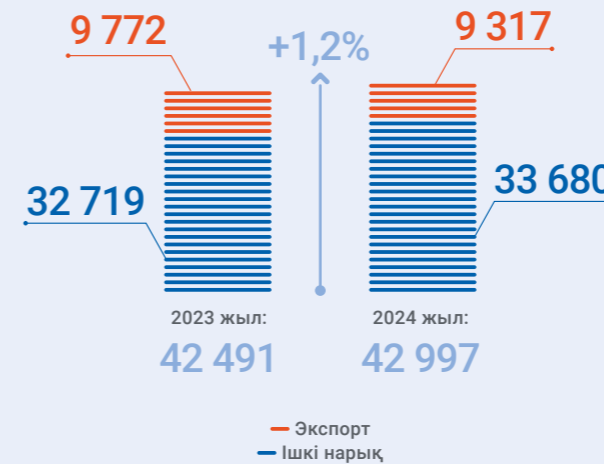
Болашақ кезеңге арналған болжам:

2025 жылға арналған болжамда көмірді өткізу көлемі 2 003 мың тоннаға немесе 2024 жылдың нақты көрсеткіштерімен салыстырғанда 4,7%-ға ұлғаяды. Өсу энергия өндіруші ұйымдар тарапынан сұраныстың ұлғаюына байланысты.

Көмірдің ірі тұтынушылары – «Богатырь Көмір» ЖШС, сондай-ақ Астана, Алматы, Қарағанды, Петропавл, Павлодар, Степногорск қалаларының энергия жүйелері, Екібастұз қалалары, Екібастұз МАЭС-1, МАЭС-2. Көмірді сатып алушылар, оның ішінде электр станциялары көмірді Екібастұз станциясынан («Богатырь Көмір» ЖШС) межелі жерге дейін тасымалдауды дербес ұйымдастырып, төледі. Тасымалдау шарты вагон иелерін (операторларды) тартатын экспедиторлармен жасалды.

Ауылдық жерлерде орналасқан шағын қазандықтар үшін екібастұз көмірі паспорттық (стандартты) отын болып табылады. Коммуналдық-тұрмыстық көмірді жөнелту биржалық мәмілелердің қорытындысы бойынша теміржол көлігімен де, автомобиль көлігімен де жүзеге асырылды.

«Богатырь Көмір» ЖШС көмір өндіруі, мың тонна

Тұтынушыларға көмірді өткізу көлемі, млн тонна

Облыс	2022	2023	2024
«АлЭС» АҚ	3,00	3,16	3,21
«Қарағанды Энергоорталық» ЖШС	2,31	2,56	2,57
«Астана-Энергия» АҚ	3,96	3,65	3,63
«Павлодарэнерго» АҚ ПЖЭО-2, 3	2,83	2,90	3,07
«Степногорск ЖЭО» ЖШС	0,80	0,71	0,70
«ЕМАЭС-1» ЖШС	13,10	13,39	13,28
«ЕМАЭС-2 станциясы» АҚ	3,3	3,59	3,65
«Bassel Group LLS» ЖШС	0,48	0,46	0,33
«СевКазЭнерго» АҚ	1,44	2,11	2,17
«Экибастузтеплоэнерго» ЖШС	0,52	0,45	0,54
«Көкш. Жылу» ШҚҚ МКК	0,32	0,36	0,32
Комбыт	0,19	0,17	0,16
ҚР ішкі нарығына барлығы	32,32	32,72	33,68
Рефтинск МАЭС	10,08	9,77	9,31
РФ-ға экспортқа барлығы	10,08	9,77	9,31

Көмірді өткізудің орташа өлшенген бағасы, теңге/тонна

Атауы	2021 Нақты	2022 Нақты	2023 Нақты	2024 Нақты	2025 Болжам
«Богатырь Көмір» ЖШС	2 292	2 669	3 084	3 215	4 168

«Богатырь Көмір» ЖШС көмір сату бағасын тұтынушылардың 3 тобы үшін ҚР тұтынушылары үшін дербес преискурент бекітеді (ҚТЖ жанасу станциясындағы энергетика, көмір жинау станциясындағы энергетика, коммуналдық-тұрмыстық қажеттіліктер).

Тариф саясаты

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының еншілес компанияларының және оның табиғи монополия субъектілері, бәсекелестік және қоғамдық маңызы бар нарықтар субъектілері болып табылатын бірлескен кәсіпорындарының операциялық қызметі «Электр энергетикасы туралы», «Табиғи монополиялар туралы», «Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы» ҚР Заңдарымен және ҚР Кәсіпкерлік Кодексімен реттеледі. Тарифтік реттеу энергия компаниялары қызметінің түріне қарай ҚР Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетінің (Комитет) немесе салалық министрліктің - Энергетика министрлігінің (ЭМ) құзыретіне жатады.

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 205 бұйрығымен «Электр энергиясының шекті тарифтерін бекіту кезінде ескерілетін тіркелген пайданы, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясына шекті тарифтерін бекіту кезінде ескерілетін теңгерімге тіркелген пайданы айқындау әдістемесі» бекітілді.

2014 жылы қабылданған Қазақстанның отын-энергетика кешенін (ОЭК) дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы негізінде 2019 жылдан бастап саланы инвестициялардың жеткілікті деңгейімен қамтамасыз етудің тиімді тетігі ретінде Қуат нарығы енгізілді, бұл нарыққа ұзақ мерзімді перспективада қолайлы әсер етеді.

2019 жылдан бастап қуат нарығын енгізуді ескере отырып, энергия өндіруші ұйымдар үшін келесілер қалыптастырылды:

- инвестициялық жобаларға арналған шығындарды және негізгі борышты өтеуді қамтитын қуатқа арналған шекті тарифтер (инвестициялық жобаларды іске асыру үшін тартылатын кредиттік қаражат бойынша).
- электр энергиясын өндіруге жұмсалатын шығындарды және пайда нормасын қамтитын электр энергиясына арналған шекті тарифтер. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2021 жылғы 11 наурыздағы № 76 бұйрығымен «Электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін пайда нормасын, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін теңгерімге тіркелген пайданы айқындау әдістемесін» бекіту туралы 2020 жылғы 22 мамырдағы № 205 бұйрыққа түзетулер енгізілді.

2023 жылғы 1 шілдеден бастап ҚР-да электр энергиясын орталықтандырылған сатып алуды көздейтін Бірыңғай Сатып алушы моделі іске қосылды және нақты уақыт режимінде электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы енгізілді (2023 жылғы 1 шілдеге дейін имитациялық режимде жұмыс істеді).

Энергия беруші компаниялар (ЭЖО) үшін электр энергиясын беруге және бөлуге, жылу энергиясын өндіруге арналған тарифтерді және энергиямен жабдықтауға арналған тарифтерді Экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті реттейді. Комитет реттеу мен бақылауды заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілерге қатаң сәйкестікте жүзеге асырады.

Тарифтер бойынша шешімдер әлеуметтік және саяси мәселелердің ықпалына елеулі дәрежеде ұшырайды. ҚР Үкіметінің экономикалық, әлеуметтік және өзге де саясаттарының «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының операциялық қызметіне елеулі әсері болуы мүмкін.

Электр энергиясын бірыңғай сатып алушы тетігінің және электр энергиясының теңгерімдеуші нарығының базасында электр энергиясы нарығының жаңа моделіне көшу нақты уақыт режимінде жүзеге асырылады. Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығын енгізумен электр энергиясын сатып алудың барлық көлемі бірыңғай сатып алушыдан жүзеге асырылады.

2024 жылы түпкілікті тұтынушылар үшін электр энергиясының тарифі келесілерді ескерумен қалыптастырылады:

- бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алу;
- Ұлттық желі бойынша электр энергиясын беру/пайдалану бағасы;
- ТЭК желілері бойынша беру және бөлу бағалары;
- реттеу, теңгерімдеу және диспетчерлеу жөніндегі қызметтердің құны;
- электр қуатының дайындығын қамтамасыз ету жөніндегі қызметтердің құны.

Электр энергиясын өндіруге орташа өлшенген тарифтер (ҚҚС-сыз)

ЕТҮ атауы	2022 Нақты ¹⁴	2023 Нақты ¹⁵	2024 Нақты ¹⁶	2025 Болжам
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	8,06	8,00	9,18	10,50
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	7,44	7,59	8,12	9,09
ҚР тарифі	7,44	7,59	8,12	9,09
қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*ай	590	590	1 049	1 165
қуатқа жеке тарифі, мың теңге/МВт*ай	-	-	-	1 199
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	11,39	11,46	13,65	17,92
экспорт тарифі, теңге/кВт*с.	13,76	13,76	-	-
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	10,17	10,27	11,76	15,75
қуат тарифі, мың теңге/МВт*ай	590	590	1 020	1 160
«Алматы Электр Станциялары» АҚ	14,05	15,52	20,38	22,99
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	12,27	13,79	17,81	20,29
қуатына орташа өлшенген тариф, мың теңге/МВт*ай	796	809	1 180	1 160
қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*ай	590	590	1 062	1 160
қуатқа жеке тарифі, мың теңге/МВт*ай	3 139	3 139	2 479	-
«Мойнақ СЭС» АҚ	21,69	23,51	21,59	24,05
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	12,92	13,65	14,08	13,77
қуат тарифі, мың теңге/МВт*ай	2 564	2 564	2 564	2 564
«Шардара СЭС» АҚ	16,03	16,33	14,69	15,53
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	10,79	11,17	9,84	9,82
қуат тарифі, мың теңге/МВт*ай	3 868	3 868	3 868	3 868
«Өскемен ЖЭО АЭС» ЖШС	-	-	5,79	6,85
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	-	-	3,57	4,19
қуат тарифі, мың теңге/МВт*ай	-	-	1 060	1 160
«АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС	-	-	8,15	9,56
электр энергиясына тариф, теңге/кВт*с.	-	-	4,55	4,93
қуат тарифі, мың теңге/МВт*ай	-	-	1 060	1 160
«Samruk-Green Energy» ЖШС, теңге/кВт*с.¹⁷	20,94	23,54	27,63	30,76
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	36,84	43,36	48,47	52,35
«Энергия Семиречья» ЖШС, үлесі 25%	22,68	24,65	28,17	31,58

ҚР Энергетика министрінің 23.10.2023 жылғы № 376 бұйрығымен электр қуатының дайындығын ұстап тұру жөніндегі қызметтерге шекті тарифтер 1065 мың теңге/МВт*ай, 2025 жылы – 1 170 мың теңге/МВт*ай болып белгіленген¹⁸.

¹⁴ Электр энергиясының тарифі шекті тарифтен және ЖЭК үстемесінен тұрады.

¹⁵ Электр энергиясының тарифі 2023 жылғы 1 шілдеге дейін шекті тарифтен және ЖЭК өтпелі үстемесінен, сондай-ақ 2023 жылғы 1 шілдеден бастап шекті тариф пен тарифтен орташа алынған болып табылады.

¹⁶ Электр энергиясының тарифі шекті тарифтен және ЭТН тарифінен тұрады.

¹⁷ «Samruk-Green Energy» ЖШС электр энергиясының тарифі төрт ЖЭК станциясының орташа өлшемді тарифі болып табылады.

¹⁸ ҚР Энергетика министрінің м.а. 2024 жылғы 19 қарашадағы № 407 бұйрығы.

Тарифтердің шығынсыздығына қол жеткізу үшін өндірістік шығыстардың күтілетін өсуіне (персонал санының ұлғаюы, отынға жұмсалатын шығыстардың өсуі және т.б.) байланысты 2024 жылдан бастап ЭЖҰ электр энергиясына шекті тарифті бекіту ережелеріне сәйкес шекті тарифті түзетуге өтінім берді¹⁹. Өтінім 2023 жылдың 1 қыркүйегіне дейін берілді. Нәтижесінде, 2024

жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енетін электр энергиясының жаңа шекті тарифтері бекітілді²⁰.

Осылайша, 2024 жыл ішінде ЭЖҰ үшін электр энергиясына мынадай шекті тарифтер қолданылды (теңге/кВт*с, ҚҚС-сыз):

ЭЖҰ атауы	01.01.2024ж. бекітілген тариф	01.11.2024ж. бекітілген тариф	Ауытқу %	01.02.2025 ж. бекітілген тариф	Ауытқу, %
1	2	3	4=3/2	5	6=5/3
«ЕМАЭС-1» ЖШС	8,05	8,27	3%	9,50	15%
«ЕМАЭС-2»	13,17	13,17	0%	15,67	19%
«АлЭС» АҚ	17,82	17,82	0%	20,93	17%
«ШСЭС АЭС» ЖШС	4,14	4,14	0%	5,04	22%
«ӨСЭС АЭС» ЖШС	3,44	3,44	0%	4,29	25%
«ШарСЭС» АҚ	9,82	9,82	0%	9,82	0%
«МСЭС» АҚ	12,77	12,77	0%	12,77	0%

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2025 жылғы 27 қаңтардағы (№ 42-н/қ) бұйрығымен 2025 жылғы 1 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіле отырып, ЭЖҰ электр энергиясының шекті тарифтері бекітілді.

2020 жылдан бастап Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігімен ауқымды инвестициялық жобаларды жүзеге асыратын станциялар – «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Алматы Электр Станциялары» АҚ және «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС үшін инвестициялық тарифтерді бекіту бойынша жұмыс жүргізілуде.

Жасалған инвестициялық келісімдердің параметрлері, мың теңге/МВт*ай

ЭЖҰ атауы	Көлем	Жеке тариф (ҚҚС есебінсіз)	Кезең
«Алматы Электр Станциялары» АҚ	69,5 МВт	4 168,60	2020–2024 жж.
«Мойнақ СЭС» АҚ	298 МВт	2 563,67	2020–2026 жж.
«Шардара СЭС» АҚ	61 МВт	4 069,3	2020–2028 жж.

2021 жылғы 28 желтоқсанда «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС ҚР ЭМ-мен 2025-2031 жж. 476,6 МВт қызмет көлеміне есептеумен № 1 энергия блогын қалпына келтіру жобасы бойынша 1 199 мың теңге/МВт*ай мөлшерінде тариф белгілей отырып, жаңғыртуға, реконструкциялауға, кеңейтуге және жаңартуға инвестициялық келісім жасасты.

төралқасы жаңартылған өтінімдерді мақұлдап, оларды ҚР ЭМ-ге жолдады. ҚР ЭМ-мен инвестицияларды қайтару мерзімі 10 жыл болатын № 3 энергоблокты іске асыруға №41 Инвестициялық келісімге қол қойылды (2028 ж. 4 т. – 2038 ж. – 3т.). № 4 энергоблок бойынша келісімге қол қою қуат нарығындағы лимиттерді ұлғайту мәселесі шешілгенге дейін кейінге қалдырылды. «ЖЭК қолдау жөніндегі есеп айырысу-қаржы орталығы» ЖШС-мен қуат әзірлігін қолдау бойынша қызметтерді сатып алу туралы шарт жасасу үшін корпоративтік рәсімдер аяқталды. «Есеп айырысу қаржы орталығы» ЖШС-мен 3-ші энергоблоктың электр қуатының әзірлігін қолдау бойынша қызметтерді сатып алу туралы шартқа қол қойылды.

2024 жыл ішінде № 3 және № 4 энергия блоктарын салу үшін Инвестициялық бағдарламаларды іріктеу ережелеріндегі өзгерістерді ескере отырып, 2028 жылдың қыркүйегіне дейін № 3 энергия блогы бойынша және 2030 жылдың қыркүйегіне дейін № 4 энергия блогы бойынша аяқталу мерзімдерін нақтылаумен жеке тарифтерге өтінімдер берілді. Нарық кеңесінің

¹⁹ ҚР Энергетика министрінің 27.02.2015 ж. бұйрығы.

²⁰ ҚР ЭМ 2023 жылғы 28 желтоқсандағы № 479 бұйрығы.

Жылу энергиясын өндіру тарифтері, теңге/Гкал (ҚҚС-сыз)²¹

Атауы	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
«Алматы электр станциялары» АҚ	3 782	4 215	5 195	5 394
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	812	874	902	929
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	221	189	183	178
«Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО)	-	-	6 018	6 654

Табиғи монополия субъектісі үшін заңнамада жылу энергиясын өндіретін ұйымдар үшін тарифтердің ұзақ мерзімді (5 + жыл) шекті деңгейлерін оларға инвестициялық құрауышты және шығындарды жыл сайынғы индекстеуді енгізе отырып бекітуді көздейді. Шекті тарифтерді Комитет бекітеді. Алайда, тарифтерді ұлғайту ТМС бастамасы бойынша жылына бір реттен жиі емес жүргізіледі және станция шығындарының объективті себептермен өсуі жағдайларында тарифтерді ұлғайтпай сақтау тәуекелдері бар.

Жылу энергиясы бағасының әлеуметтік маңыздылығына байланысты ТМРК жылу энергиясы тарифтерінің өсуін тежеудің мемлекеттік саясатын іске асырып, бұл жылу энергиясын өндіру жөніндегі қызметтің шығындылығына әкеледі.

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап «АлЭС» АҚ-ның жылу энергиясына тарифі 4 003,36 теңге/Гкал құрады. ТМРКД жұмыс істеу нәтижесінде

стратегиялық тауарлар (көмір, мазут) бағасының өсуін және орташа айлық жалақының өсуін ескере отырып, жылу энергиясына жаңа тарифтер бекітілді:

- 01.08.2023 жылдан бастап – 4 550,44 теңге/Гкал, алдыңғы тарифке қарағанда өсім – 13,7%;
- 01.01.2024 жылдан бастап – 5 063,54 теңге/Гкал, 2023 жылғы тарифке қарағанда өсім - 26,5%;
- 01.09.2024 жылдан бастап – 5 412,67 теңге/Гкал, 2023 жылғы тарифке қатысты өсім – 36,8% (2024 жылы орташа жылдық тариф 5 195 теңге/Гкал құрады);
- 01.01.2025 жылдан бастап – 5 394,18 теңге/Гкал.

2025 жылы «Алматы Электр Станциялары» АҚ және Компания жылу бойынша шығынсыз қызметті қамтамасыз ету жөніндегі ТМРКД одан әрі жұмыс жүргізуді жоспарлап отыр.

Электр энергиясын беру қызметтерінің тарифтері, теңге/кВт*с (ҚҚС-сыз)

Атауы	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	6,58	7,68	9,95	10,6

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті Алматы қаласы бойынша департаментінің 2024 жылғы 25 шілдедегі № 64-НҚ және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті Алматы облысы бойынша департаментінің 2024 жылғы 26 шілдедегі №92-НҚ Бірлескен бұйрығымен «2021-2025 жылдарға арналған электр энергиясын жеткізу жөніндегі» «Алатау Жарық Компаниясы» акционерлік қоғамының Реттеліп көрсетілетін қызметіне тарифтер мен тарифтік сметаның шекті деңгейлерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті Алматы

қаласы бойынша департаментінің 2020 жылғы 6 қарашадағы № 126-НҚ және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті Алматы облысы бойынша департаментінің 2020 жылғы 6 қарашадағы № 154-НҚ Бірлескен бұйрығына өзгерістер енгізілді.

«Табиғи монополиялар туралы» ҚР Заңының 22-бабының 1-тармағына сәйкес «Инвестицияларға айырбастау тарифі» бағдарламасын іске асыру шеңберінде «АЖК» АҚ берген өтініміне байланысты мынадай негіздер бойынша өзгерістер енгізілді:

- стратегиялық тауарлар (электр энергиясы) құнының өзгеруі;

²¹ Жылу энергиясына тарифтер орташа жылдық болып табылады.

- мемлекеттік бағдарламаларды, сондай-ақ уәкілетті орган бекіткен мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарын іске асыруға байланысты бекітілген инвестициялық бағдарламаны өзгерту;
- ұсынылатын реттеліп көрсетілетін қызметтер көлемін ұлғайту;
- табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсынуы кезінде технологиялық циклде пайдаланылатын мүлкті теңгерімге және (немесе) сенімгерлік басқаруға алу;
- бір жылғы статистика деректері бойынша қалыптасқан өңірдегі (қаладағы) экономикалық қызмет түрлері бойынша бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысының өзгеруі.

Енгізілген өзгерістерге байланысты 2024-2025 жылдарға арналған реттеліп көрсетілетін қызметтерге «АЖК» АҚ тарифтерінің шекті деңгейлері бекітілді:

- 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап – 8,87 теңге/кВт*с (ҚҚС-сыз);
- 2024 жылғы 1 тамыздан бастап – 11,4 теңге/кВт*с (ҚҚС-сыз) (2024 жылы беруге арналған орташа жылдық тариф 9,95 теңге/кВт*с-ты құрады);
- 2025 жылға – 10,6 теңге/кВт*с (ҚҚС-сыз).

ЭЖУ электр энергиясын сату тарифтері, теңге/кВт*с (ҚҚС-сыз)

Атауы	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС	20,09	23,64	28,03	-
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ - «Энергосбыт»	-	-	-	34,14

2023 жылғы желтоқсанда жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде ҚР Ұлттық экономика министрінің 2023 жылғы 22 желтоқсандағы № 276 бұйрығымен «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС энергиямен жабдықтаушы ұйымдар үшін атаулық қолдау алушылар тізіміне енгізілді. Нәтижесінде, Бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алу бағасы 13,00 теңге/кВт*с құрады, бұл «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС 2024 жылы тарифтік сметада қарастырылған және Бірыңғай сатып алушыда іс жүзінде қалыптасқан электр энергиясы бағасының айырмашылығынан шығындарды болдырмауға мүмкіндік берді.

2024 жылдың 10 қазанында Алматы қаласында және Алматы облысында 2024 жылдың 15 қазанынан бастап қолданысқа енгізіле отырып, 29,04 теңге/кВт*с (өсім 3,7%) мөлшерінде «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС шекті бағасы бекітілді.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жылу энергетикасы, электр энергетикасы және реттеліп көрсетілетін қызметтер мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының 2024

жылғы 31 желтоқсандағы Заңымен Қазақстан Республикасының «Электр энергетикасы туралы» заңына енгізілген өзгерістерге байланысты «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап энергиямен жабдықтаушы ұйым ретінде өз қызметін тоқтатты және «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ - «Энергосбыт» АҚ Филиалы ретінде «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ өңірлік энергия беруші компаниясына қосылу жолымен қайта ұйымдастырылды.

Табиғи монополияларды реттеу жөніндегі комитеттердің Алматы қаласы және Алматы облысы бойынша департаменттерімен бұрын келісілген «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС тарифтері «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ үшін ауыспалы болып табылады және 2025 жылдың 01 қаңтарынан бастап қолданылады.

«АЖК» АҚ 2025 жылы бірыңғай сатып алушыдан электр энергиясын сатып алу тарифтерінің көтерілуін және басқа да шығындарды ескере отырып, электр энергиясын өткізу тарифін қайта қарауды жоспарлап отыр.

Даму стратегиясы

2024-2033 жылдарға арналған Жаңа стратегия

2024 жылғы 19 шілдеде «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024-2033 жылдарға арналған даму стратегиясы (бұдан әрі – Стратегия) бекітілді. Жаңа Стратегия энергетикалық сектордағы жаһандық және ішкі өзгерістерді ескереді, ЖЭК дамытуға, энергиямен жабдықтаудың тиімділігі мен сенімділігін арттыруға, сондай-ақ ESG-қағидаттарды іске асыруға бағытталған.

Негізгі үрдістер мен сын-қатерлер

- 2024 жылға қарай 2,8 ГВт, ал 2030 жылға қарай 6,2 ГВт мөлшерінде энергия тапшылығы болжанып отыр. Бұл көмір станцияларын салуды және газ генерациясын кеңейтуді қоса алғанда, жаңа базалық қуаттарды шұғыл енгізуді талап етеді.
- 2030 жылға дейін ЖЭК жобаларының қуатын 6,2 ГВт ұлғайту жоспарлануда. Алайда, ЖЭК-тің жедел дамуы Түркістан мен Қызылордада бу-газ қондырғылары (БГК), сондай-ақ жаңа СЭС және МАЭС сияқты маневрлік қуаттарды салу қажеттілігін туғызады.
- Активтерді басқару тиімділігін арттыру үшін оларды қайта құрылымдау жүргізіледі. Атап айтқанда, ЖЭК және СЭС активтерін «жасыл» энергетиканы дамытуға мамандандырылған жеке бақылаудағы заңды құрылымға – Qazaq Green Power PLC Жария компаниясына берудің орындылығы қарастырылуда.
- Электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны және теңгерімдеуші нарықты енгізу тарифтік саясатты қайта қарауға әкеледі. Бұл энергетикаға салымдарды қайтарудың инвестициялық тетіктері мен жаңа тәсілдерін бейімдеуді талап етеді.
- Борыштық жүктемені төмендету басымдық болып қала береді, ал жаңа жобаларды қаржыландыру үшін «жасыл» облигациялар және басқа да тұрақты қаржы құралдары арқылы қаражат тартылады.
- Компания 2060 жылға дейін көміртегі бейтараптылығының ұлттық стратегиясын ұстанады. Бұл ЖЭК инвестициялық тартымдылығын арттырады және ESG-облигациялар шығаруды қоса алғанда, «жасыл» қаржыландыруды дамытуды ынталандырады.
- Энергия жүйесінің тиімділігін арттыру үшін шығарындылар мониторингінің автоматтандырылған жүйелері, энергия тұтынуды басқару үшін цифрлық шешімдер және жүктемені болжауда жасанды интеллект енгізіледі.
- Мемлекеттік деңгейде тұрақты энергиямен жабдықтауды қамтамасыз етуге және ЖЭК-ке жедел көшуге бағытталған тариф белгілеудің жаңа стандарттары мен стратегиялық жобаларды қолдау тетіктері енгізілуде.
- Өңірлік жылумен жабдықтауға, Көкшетау, Өскемен, Семей қалаларында ЖЭО салуға және Екібастұз ЖЭО сенімді басқаруға беруге жаңа вектор.

**Камалов Алмасби
Низаматдинұлы**

Экономика және Қаржы
жөніндегі Басқарушы
Директоры, Басқарма
мүшесі

**Компанияның
қызметіне
ESG тәсілдерін
енгізу мүдделі
тараптардың
күтулерімен де,
тұрақты дамудың
жаһандық сын-
қатерлерімен
де байланысты
саналы қажеттілік
болып табылады.**

Біз стратегиямызды қайта қарадық, жасыл күн тәртібін басымдыққа айналдырдық және көміртегі ізін азайтуға, жаңартылатын энергия көздерін және жауапты басқаруды дамытуға бағытталғанбыз. Тұрақтылық – бұл сенімнің артуына және қоғамдағы оң өзгерістерге апаратын жол.

Энергетикалық трилемма сыртқы ортаны анықтайды және «Самұрық-Энерго» АҚ даму векторын қалыптастырады

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның басымдықтары энергетикалық қауіпсіздік, энергияның ауысуы, тұрақты даму және тиімділік болып табылады

Энергетика саласының трилеммасының «Самұрық-Энерго» АҚ стратегиялық даму бағыттарымен байланысы

Стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер және ПӘК

Стратегиялық бағыттар	Энергия қауіпсіздігі	Тиімділік	Энергия өткізу	Тұрақты даму
Стратегиялық мақсаттар	Экономиканың электр қуаты мен электр энергиясына өсіп келе жатқан сұранысын жабуды қамтамасыз ету	Операциялық, қаржы және инвестициялық қызметтің тиімділігін арттыру	ЖЭК озық дамуы және қоршаған ортаға жағымсыз әсерді азайту	ESG үздік практикаларын ұстану
Міндеттер	<ul style="list-style-type: none"> Халықаралық ынтымақтастық арқылы базалық және маневрлік қуат салу жөніндегі инвестициялық жобаларды іске асыру Қазіргі заманғы технологияларды қолдана отырып, қолданыстағы активтерді жаңғырту және реконструкциялау Уақтылы және сапалы техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарын жүргізу Жеткізілімдер тізбегінің сенімділігін қамтамасыз ету 	<ul style="list-style-type: none"> Энергия тиімділігін арттыру және энергия үнемдейтін технологиялар мен процестерді енгізу Активтерді басқару құрылымын оңтайландыру Операциялық тиімділікті жақсарту (өзіндік құнды, бизнес-процестерді оңтайландыру) Қаржылықты тұрақтылықты қамтамасыз ету Жасанды интеллектті қоса алғанда, қазіргі заманғы цифрлық шешімдер мен технологияларды енгізу Заңнамалық бастамаларды қалыптастыру және тарифтерді белгілеу Кірістілігі қолайлы инвестициялық жобаларды белгіленген мерзімде іске асыру және құны 	<ul style="list-style-type: none"> ЖЭК және СЭС инвестициялық жобаларын іске асыру және халықаралық ынтымақтастық Көміртегі ізін декарбонизациялау және төмендету Қалдықтарды қайта өңдеу және пайдалы пайдалану практикаларын енгізу (күлдік шлактарды пайдалану) Энергия жинақтау жүйелерін қолдану есебінен ЖЭК генерациялау объектілерінен тұрақты электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету Ластаушы заттар шығарындыларының деңгейін барынша азайту Өндірістерді жергіліктендіру 	<ul style="list-style-type: none"> Корпоративтік басқару мен комплаенс тиімділігін арттыру Климаттық тәуекел-менеджментті енгізу Адами капиталды дамыту Әлеуметтік кепілдіктерді, әлеуметтік тұрақтылықты және қорғалуды қамтамасыз ету H&S бойынша озық практикаларды қолдана отырып, өндірістік жарақаттану деңгейін төмендету Негізгі стейкхолдерлермен өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыру Жаңа жобаларды іске асыру кезінде су, биоалуандылық және топырақ үшін зиянды азайту бойынша қазіргі заманғы практикаларды енгізу
ПӘК	<ul style="list-style-type: none"> Базалық және газ генерациясын өткізудің жалпы көлемі Базалық және газ генерациясының қуаттарын енгізу көлемі ТДК Көмірге қажеттілікті қамтамасыз ету жөніндегі жоспардың орындалуы 	<ul style="list-style-type: none"> Борыш/EBITDA Шартты отынның үлестік шығысы (ШОУШ) Негізгі капиталға инвестициялар Тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны NAV Бизнес бағыттар бойынша EBITDA margin 	<ul style="list-style-type: none"> CO₂-экв үлестік шығарындыларының (базалық 2021 жылға қатысты) э/э барлық өндірісіне қатысты төмендеуі генерация құрылымындағы ЖЭК және СЭС Орнатылған қуат коэффициенті 	<ul style="list-style-type: none"> ESG рейтингінің деңгейін арттыру Әлеуметтік тұрақтылық рейтингін арттыру – SRS индексі Нөлдік жарақаттану мен өлім-жітімге қол жеткізу (LTIFR және LDR, FIFR төмендеуі)

Қызметтің стратегиялық көрсеткіштері 2024-2033 жылдарға арналған даму стратегиясы

Мақсаты	ПӘК	Өлшем бірлігі	Болжам 2025	Болжам 2027	Болжам 2033
Энергия қауіпсіздігі					
Экономиканың электр қуаты мен электр энергиясына өсіп келе жатқан сұранысын жабуды қамтамасыз ету	Базалық және газ генерациясын өткізудің жалпы көлемі	Базалық 2023 жылға коэффициент	≥1	≥1,0	≥2,0
	Базалық және газ генерациясының қуаттарын енгізу көлемі	ГВт, 2023 жылдан бері жинақталған қорытындымен	≥0,5	≥1,5	≥7,0
	Техникалық дайындық коэффициенті (ТДК)	%	≥75%	≥75%	≥80%
	Көмірге қажеттілікті қамтамасыз ету жөніндегі жоспардың орындалуы	%	≥90%	≥90%	≥90%
Тиімділік					
Операциялық, қаржылық және инвестициялық қызметтің тиімділігін арттыру	Борыш/EBITDA	Коэффициент	≤5,5	≤5,5	≤3,5
	Шартты отынның үлестік шығысы	1 кВт*с грамм	≤400	≤350	≤330
	Негізгі капиталға инвестициялар	Трлн теңге, 2024 жылдан бері жинақталған қорытындымен	≥1	≥2,5	≥4,0
	Тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны	Млрд доллар 2024 жылдан бері жинақталған қорытындымен	≥1,5	≥4,0	≥8,0
	NAV	Базалық 2023 жылға коэффициент		≥1,3	≥2,0
	Бизнес бағыттар бойынша EBITDA margin	Базалық 2023 жылға коэффициент	Көмір өндіру (≥25%) Э/э генерациялау (≥40%) Жылу энергиясын генерациялау (≥0%) Э/э бөлу (≥20%)	Көмір өндіру (≥25%) Э/э генерациялау (≥45%) Жылу энергиясын генерациялау (≥0%) Э/э бөлу (≥20%)	Көмір өндіру (≥30%) Э/э генерациялау (≥55%) Жылу энергиясын генерациялау (≥0%) Э/э бөлу (≥20%)
Энергия өткізу					
ЖЭК озық дамуы және қоршаған ортаға жағымсыз әсердің төмендеуі	Э/э барлық өндірісіне қатысты CO ₂ -экв үлестік шығарындыларын (базалық 2021 жылға қатысты) төмендету	базалық 2021 жылға %	≥20%	≥30%	≥40%
	Генерация құрылымындағы ЖЭК және СЭС белгіленген қуатының үлесі	%	≥25%	≥25%	≥40%
Тұрақты даму					
ESG үздік тәжірибелерін қолдану	ESG рейтингінің деңгейін арттыру	Рейтинг	ESGорташа рейтингі/ Medium Risks	ESGорташа рейтингі/ Medium Risks	ESG жоғары рейтингі/ Low Risks
	Әлеуметтік тұрақтылық рейтингін арттыру – SRS индексі	Рейтинг	Шартты түрде тұрақты	Тұрақты	Қолайлы
	Нөлдік жарақаттануға және өлім-жітімге қол жеткізу (LTIFR, FIFR, LDR төмендеуі)	Коэффициент	LTIFR (0,26) FIFR (0,09) LDR (195)	LTIFR (0,24) FIFR (0,07) LDR (185)	LTIFR (0,18) FIFR (0,01) LDR (155)

2024-2033 жылдарға арналған даму стратегиясын бекітуді ескере отырып, тиісті стратегиялық даму мақсаттарына қол жеткізу үшін қызметтің стратегиялық көрсеткіштері айқындалды.

«Самұрық-Энерго» АҚ стратегиясын орындауға бірнеше негізгі органдар мен бөлімшелер жауапты болып табылады. Директорлар кеңесі компанияның даму стратегиясын бекітеді, қызметтің түйінді көрсеткіштерін айқындайды және стратегиялық мақсаттардың орындалуын бақылайды. Басқарма стратегияны іске асыруды тікелей басқаруға жауап береді, құрылымдық бөлімшелер мен еншілес компаниялардың жұмысын үйлестіреді, сондай-ақ тұрақты даму қағидаттарын түйінді бизнес-процестерге ықпалдастырады. Тұрақты даму жөніндегі басшылық ESG-қағидаттардың сақталуын, осы саладағы стратегиялық жоспарлауды және тиісті бастамаларды енгізуді бақылайды. Өз кезегінде құрылымдық бөлімшелердегі жауапты тұлғалар іс-шаралардың егжей-тегжейлі жоспарларын әзірлейді және олардың өз салаларында орындалуын бақылайды.

Стратегияның іске асырылуын бақылау бірнеше тетіктер арқылы жүзеге асырылады. Тұрақты мониторинг қызметтің негізгі көрсеткіштерінің орындалуын талдауға және қажет болған жағдайда стратегиялық жоспарларды өзектендіруге мүмкіндік береді. Мерзімдер мен бюджетті қадағалауды, сондай-ақ олардың тиімділігін белгіленген стратегиялық мақсаттарға сәйкес бағалауды қамтитын инвестициялық жобалардың орындалуын бақылау маңызды рөл атқарады. Инвестициялардан кейінгі мониторинг жобаларды іске асырғаннан кейін қол жеткізілген нәтижелерді бағалауға, инвестициялардың қайтарымдылығын және орындалған іс-шаралардың компанияның жалпы стратегиясына әсерін талдауға мүмкіндік береді.

Даму стратегиясын іске асырумен байланысты тәуекелдер мен қиындықтар

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
Стратегиялық бағыт – Энергия қауіпсіздігі	
Іске асырылатын/перспективалы инвестициялық жобалар мен инвестициялық бағдарламалардың тәуекелдері	<ul style="list-style-type: none"> Перспективалы жобалар бойынша іс-шаралар жоспарларын мониторингілеу және түзету; Іске асырылатын инвестициялық жобалардың мониторингі; «Самұрық-Энерго» АҚ және ЕТҮ Даму жоспарының орындалуы бойынша есеп және күрделі салымдарды игеру мониторингі; «Самұрық-Энерго» АҚ жобалары бойынша апта сайынғы анықтамалар мен тұсаукесерлерді қалыптастыру және оларды «Самұрық-Қазына» АҚ-ға ұсыну; Қоғамның инвестициялық жобалары үшін қолдау алу үшін ҚР мемлекеттік органдарымен жұмыс: <ol style="list-style-type: none"> № 1 және № 2 станцияларының энергиялық блоктарын орнатумен Екібастұз МАЭС-3 құрылысы; № 3 станцияның энергиялық блогын орната отырып, Екібастұз МАЭС-2 кеңейту; № 4 станцияның энергиялық блогын орната отырып, Екібастұз МАЭС-2 кеңейту және реконструкциялау; Ертіс ө. қуаты 300 МВт астам Семей СЭС-ін салу; Алматы облысында қуаты 310 МВт ЖелЭС, СЭС құрамдастырылған станциясын салу.
Көмірді өткізу жоспарын орындамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Ішкі және сыртқы нарықта қосымша өткізу арналарын дамыту, қолданыстағы тұтынушыларды сақтау; Көмір нарығын дамыту мәселелері бойынша акционермен, мемлекеттік органдармен және ұйымдармен өзара іс-қимыл; Көмірді іске асыру жоспарының орындалуына және жылдық жөндеу бағдарламасының орындалуына мониторинг жүргізу.
Электр энергиясын өндіру жоспарын орындамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Жоспарлы-алдын алу жөндеулері; Жабдықтарды жеткізушілерді мұқият таңдау; Пайдалану және жөндеу персоналын оқыту; Жылдық жұмыс бағдарламасының орындалу мониторингі; Инвестициялық жобаларды іске асыру мониторингі; Өндірістік активтердің техникалық жай-күйін қолдау бөлігінде қаражат пен физикалық көлемдерді игеру бөлігінде жөндеу бағдарламаларын жүргізу мониторингі; Даму жоспарына түзетулер енгізудің уақтылығы, жобалық қуатқа шығу бөлігінде іске асырылған инвестициялық жобалардың инвестициялықтан кейінгі мониторингі.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
Электр энергиясын беру және бөлу жоспарын орындамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Жоспарлы-алдын алу жөндеулері; Жабдықтарды жеткізушілерді мұқият таңдау; Пайдалану және жөндеу персоналын оқыту; Жылдық жұмыс бағдарламасының орындалу мониторингі; Инвестициялық жобаларды іске асыру мониторингі; тұтынушылармен келіссөздер жүргізу.
Электр энергиясын сату жоспарын орындамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Акционермен, мемлекеттік органдармен және ұйымдармен электр энергиясы мен электр қуаты нарығын дамыту мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасау; Электр энергиясын сату жөніндегі орта мерзімді жоспарды келісу; Электр энергиясының өзіндік құнын төмендетуге бағытталған іс-шараларды әзірлеу және орындау; Сатып алынған электр энергиясы үшін Бірыңғай сатып алушыдан ақша қаражатының түсуін бақылау; Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің хаттарын, наразылық хаттарын жазу, Бірыңғай сатып алушымен станциялардың сот талқылауы.
Сатып алу процесінің тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> «Самұрық-Энерго» АҚ сатып алуды жүзеге асыру тәртібін өзгерту мониторингі және құрылымдық бөлімшелерді уақтылы хабардар ету; Сатып алу департаментімен шарттар жобаларын келісу; Тендерлік комиссияның әлеуетті жеткізушілердің тендерлік құжаттама, «Самұрық-Энерго» АҚ сатып алуды жүзеге асыру тәртібіне талаптарына сәйкестігіне өтінімдерін мұқият зерделеуі; Сатып алу процесінің жүзеге асырылуын бақылау; Жергілікті қамту үлесінің мониторингі; Ескертулерді жою бойынша сатып алу бастамашысымен түсіндіру жұмыстарын жүргізу; Персоналды уақтылы оқыту (оқыту кестесіне сәйкес); Электрондық сатып алуды өткізу туралы хабарландыруларды уақтылы орналастыру; Сатып алу санаттық стратегияларын іске асыру мониторингі.
Көмір өндіру жоспарының орындалмау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Жоспарлы-алдын алу жөндеулері; Жабдықтарды жеткізушілерді мұқият таңдау; Пайдалану және жөндеу персоналын оқыту; Жылдық жұмыс бағдарламасының орындалу мониторингі; Инвестициялық жобаларды іске асыру мониторингі; Өндірістік активтердің техникалық жай-күйін қолдау бөлігінде қаражат пен физикалық көлемдерді игеру бөлігінде жөндеу бағдарламаларын жүргізу мониторингі; Тұтынушылармен келіссөздер жүргізу; Даму жоспарына түзетулер енгізудің уақтылығы, жобалық қуатқа шығу бөлігінде іске асырылған инвестициялық жобалардың инвестициялықтан кейінгі мониторингі.
Жылу энергиясын өндіру және өткізу жоспарын орындамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Жабдықтың жұмыс қабілеттілігін қолдау және қолда бар қуатты ұлғайту бойынша жөндеу жоспар-кестесінің орындалуына мониторинг жүргізу; Инвестициялық бағдарламаға сәйкес қолданыстағы жабдықты жаңғырту және реконструкциялау және жаңа қуаттарды енгізу мониторингі; Инвестициялық жобаларды іске асыру мониторингі; Даму жоспарларын түзету.
Стратегиялық бағыт – Тиімділік	
Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Дағдарыстық жағдайларда ақпараттық қауіпсіздікке жауапты қызметкерлердің тәртібі үлгісін пысықтау мақсатында іс-шаралар өткізу; Қосалқы ақпараттық қуаттарды дайындау (серверлер, компьютерлер); Қол жеткізу құқықтарын алу немесе шектеу үшін регламент.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
Ақпараттық жүйелердің тәуекелдері	<ul style="list-style-type: none"> Дағдарыстық жағдайларда ақпараттық қауіпсіздікке жауапты қызметкерлердің тәртібі үлгісін пысықтау мақсатында іс-шаралар өткізу; Қосалқы ақпараттық қуаттарды дайындау (серверлер, компьютерлер); Қол жеткізу құқықтарын алу немесе шектеу үшін регламент.
Энергия тиімділігі бойынша тәуекелдер	<ul style="list-style-type: none"> ҚР заңнамасына сәйкес ЕТҮ-да энергия аудитін жүргізу.
Тариф белгілеу тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Табиғи монополиялар, реттелетін нарықтар және бәсекелес нарық субъектілерінің тарифтерін реттеу бойынша ҚР заңнамасына тиісті өзгерістер енгізу қажеттілігіне қатысты ұсыныстар енгізу; Тариф белгілеу саласындағы теріс факторлар мен тәуекелдерді уақтылы анықтау; Тарифтерді бекіту (келісу) бойынша субъектінің тарифтік науқанын сапалы дайындау; ЕТҮ үшін өтемдік (төмендетілген) тарифтерді енгізуді болдырмау үшін ҰЭМ ЖК ТМРК-ға тарифтік сметаны және инвестициялық бағдарламаларды дер кезінде түзету; Тарифтік саясат мониторингі; ЕТҮ тарифтік саясатының проблемалары бойынша апта сайынғы есеп; Қоғамның ЕТҮ тауарлары мен қызметтеріне қажетті тарифті алу үшін ҚР мемлекеттік органдарымен сапалы жұмыс.
Контрагент банктердің кредиттік тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Қазынашылық портфельдің негізгі параметрлерінің талаптарына сәйкес қаржы құралдарына салынған уақытша-бос қаражатты әртараптандыру; Контрагенттер банктерінің УБАҚ орналастыру бойынша тәуекелдеріне сараптама жүргізу; Контрагент банктерге лимиттерді сақтау.
Санкциялар тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Мемлекеттік органдар, халықаралық ұйымдар тарапынан санкциялардың болуына әріптестердің (бенефициарлардың) сенімділігін тексеру; Санкциялық тізімдердің жаңартылуын тексеру; Қоғамды, ЕТҮ-ны санкциялық тізбеден (СК) алып тастау жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру; Тәуекелді азайту бойынша консультанттарды тарту (ЕКА); Мемлекеттік органдар, халықаралық ұйымдар (ЕКА) тарапынан оларға қатысты санкциялар шығарылған әріптестермен шарттарды бұзу.
Заңнаманы бұзу және НҚА сақтамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Сот талқылауларына дайындық; Материалдардың құқықтық сараптамасы; құқықтық сипаттағы анықтамалық материалдарды, қорытындыларды, ұсынымдарды дайындау; Белгіленген тәртіппен шарттардың, оның ішінде еңбек шарттары мен толық материалдық жауапкершілік туралы шарттардың, келісімдердің, меморандумдардың және өзге де мәмілелердің жобаларына сараптаманы жүзеге асыру және бұрыштама қою, жобалар бойынша қорытындылар дайындау; Заң кеңесшілерімен және заң қызметтерін көрсету мәселелері бойынша басқа да консультанттармен жұмыс; Қоғамның дебиторлық және кредиторлық берешектері мәселелері бойынша, сондай-ақ атқарушылық іс жүргізу мәселелері бойынша шағымдарды, өтініштерді қарау; Қоғам қызметін регламенттейтін ҚР заңнамасының өзгерістер/толықтырулар мониторингі; Салық есептеуді және төлеуді талап ететін елеулі оқиғалар туралы қызметкерлерді уақтылы хабардар ету.
Пайыздық тәуекел	<ul style="list-style-type: none"> Қоғам тобы бойынша орташа сыйақы мөлшерлемесін оңтайлы мәнге дейін төмендету бойынша іс-шараларды уақтылы өткізу (қайта қаржыландыру, қолданыстағы мөлшерлемелерді төмендету және т.б.); Валюталар бөлінісінде пайыздық алшақтықтар бойынша есепті қалыптастыру.
Валюталық тәуекел	<ul style="list-style-type: none"> Ашық валюталық позицияға лимиттер белгілеу; Валюталық қарыздарды қайта қаржыландыру; Ашық валюталық позицияның мониторингі.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
Заңды тұлғалардың жарғылық капиталындағы акцияларды/қатысу үлестерін сатып алуға, иеліктен шығаруға байланысты тәуекелдер	<ul style="list-style-type: none"> Тартылған тәуелсіз консультанттармен (қаржы, салық, заңды және басқа) жасалған шарттардың орындалу мониторингі (қажеттілігіне қарай); Қор мен Қоғам ережелерінің Қоғам активтерін бәсекелес ортаға беру жөніндегі талаптарын сақтау; Инвесторларды/сатып алушыларды тарту үшін Инвестор күніне қатысу; Әлеуетті инвесторлармен/сатып алушылармен жұмыс істеуге арналған электрондық деректер бөлмесінің болуы.
Қоғамның даму стратегиясын орындамау тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Тұрақты даму жөніндегі басшылықтың орындалу мониторингі; Стратегияны/стратегиялық ПӘК іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалу мониторингі; Қоғамның даму стратегиясын уақтылы өзектендіру; Инвестициялық жобаларды уақтылы аяқтау.
Террористік актінің тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобындағы стратегиялық объектілердегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету және терроризмге қарсы іс-қимыл жөніндегі үйлестіру кеңесіне қатысу және оның ұсынымдарын орындау; Объектілерді қорғау жүйесінің техникалық жаратандырылуын талдау және жақсарту; Терроризмге қарсы қорғалу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу және орындау мониторингі; Мүдделі мемлекеттік органдармен ЕТҮ объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуын жоспарлы оқу-жаттығулар және тексеру; Террористік сипаттағы қауіп-қатерлер туындаған кезде персоналдың іс-қимылдары бойынша ІНҚ әзірлеу. Персоналды тұрақты негізде оқытуды жүргізу; Жыл сайын террористік актілердің қатерлеріне ден қою мәселелері бойынша персоналға нұсқама (оқу-жаттығу) өткізу.
Операциялық, инвестициялық, қаржылық қызметті жүзеге асыру үшін өтімділіктің жетіспеу тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Ай сайынғы негізде ақша қаражатының болжамын жасау; Тоқсан сайынғы негізде ЕТҮ-ның даму жоспарларын және олардың орындалуы туралы есептерді түсуіне қарай келісу; Тоқсан сайынғы негізде Қоғамның борышы және қаржылық тұрақтылығы бойынша есепті қалыптастыру; Жоспарланған күрделі жөндеулердің сындарлылығын талдау; Сыйақылар бойынша төлемдерді азайту үшін қолданыстағы кредиттік келісімдерді қайта қаржыландыру және/немесе қайта құрылымдау мақсатында қаржы институттарымен жұмыстар жүргізу (қаржылық шығыстарды төмендету); Қоғам тобы бойынша негізгі борышты жоспарлы және мерзімінен бұрын өтеу; Барлық БК-ларға бастапқы құжаттаманы уақтылы ұсынуды қамтамасыз ету, сондай-ақ қызметкерлерді қаржылық есептілікте көрсетуді талап ететін елеулі оқиғалар туралы уақтылы хабардар ету.
Активтердің құнсыздану тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Қаржылық тұрақтылық және борышты басқару (қаржылық және қаржылық емес) саясатына сәйкес ковенанттарды сақтау мониторингін жүзеге асыру; Сыртқы кредиторлар ковенанттарының және листингтік талаптардың сақталуы туралы ақпарат; Контрагенттерден келісім хатын алуға бағытталған іс-шараларды уақтылы өткізу (ковенант бұзылу қаупі төнген кезде) (letter of waiver).
Активтердің құнсыздану тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Күрделі шығындарды төмендету, жоспарланған күрделі жөндеулердің негізділігін талдау; Құнсыздануға тест жүргізу (құнсыздану белгілері туындаған жағдайда); Әрбір түйінді тәуекелге қатысты төзімділік деңгейлерін айқындай отырып, ЕТҮ инвестициялық бағдарламасын қалыптастыру мен түзетуді орталықтандырылған бақылау.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
----------------------------------	--

Стратегиялық бағыт – Энергияға көшу

Климаттық өтпелі тәуекелдер (Тізілімге Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 23 желтоқсандағы шешімімен енгізілді (№ 17/24 хаттама))	<ul style="list-style-type: none"> 2060 жылға дейінгі «Самұрық-Энерго» АҚ Энергетикалық көшу бағдарламасынан 2025 жылға арналған іс-шараларды орындау; Климат саласындағы НҚА әзірлеу процесінде уәкілетті мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасау; Жылдық интеграцияланған есеп шеңберінде климаттық тәуекел бойынша ақпаратты ашу.
---	--

Стратегиялық бағыт – Тұрақты даму

Экологиялық тәуекелдер	<ul style="list-style-type: none"> Парниктік газдар шығарындыларына квоталар лимитін пайдалану мониторингі, түзету; Міндетті экологиялық сақтандыру; Тарату қорлары; Қоршаған ортаны қорғау саласындағы НҚА әзірлеу процесінде уәкілетті мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасау; Қоршаған ортаны қорғау саласында басқарудың халықаралық стандарттарын енгізу мониторингі; «Қоршаған ортаны қорғау» бабы бойынша бюджеттің атқарылу мониторингі; Негізгі және қосалқы табиғат қорғау жабдықтарын жаңғырту және жөндеу жұмыстары жоспарының сақталуын мониторингілеу; Шаруашылық қызметтің су экожүйелеріне, жануарлар мен өсімдіктер әлеміне әсерінің мониторингі.
------------------------	--

Корпоративтік басқару режимінің бұзылу тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> ESG рейтингін алу бойынша жұмыстарды жүргізу; Тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасын әзірлеу, мониторингілеу және орындау; Басқару және бақылау органдары мүшелерінің, лауазымды адамдардың құқықтары мен міндеттерін айқындау және регламенттеу; Корпоративтік басқару процестерін формализациялау, корпоративтік басқару саласындағы ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу және енгізу; Корпоративтік құжаттардың орындалуын бақылау; Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл; Қоғамның жылдық есебін дайындау жөніндегі Регламенттің орындалуын бақылау және Қоғамның Директорлар Кеңесінің Аудит жөніндегі комитетінің Есепті бағалауды жүргізуін қамтамасыз ету; Корпоративтік сайттағы ақпаратты өзектендіру.
---	--

Қызметтік міндеттерді, өндірістегі жазатайым оқиғаларды орындау процесінде қызметкерлердің денсаулығы мен өміріне залал келтіру тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> ЕТҮ-да «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында нөлдік жарақаттануға қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар жоспары шеңберінде әзірленген іс-шаралардың орындалуын бақылау; Жұмыскерлерді жеке қорғаныс құралдарымен уақтылы қамтамасыз ету; ЕТҮ-ның еңбекті қорғау саласындағы НҚА мен ІНҚ-нің сақталуы тұрғысынан жоспарлы және жоспардан тыс көшпелі тексерулерін жүзеге асыру; Жазатайым оқиғаларды тергеуге қатысу. Жазатайым оқиғаларға жол бермеуге бағытталған тиімді іс-шараларды әзірлеуге қатысу; Жазатайым оқиғаларды тергеу актілерінде көрсетілген іс-шаралардың орындалуын бақылау, жазатайым оқиғаға жол берген ЕТҮ-да, сондай-ақ қалған ЕТҮ-да жазатайым оқиғаларға жол бермеу жөніндегі іс-шараларды әзірлеу. Олардың орындалуын бақылау; Қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласында оқытылуын бақылау, техникалық пайдалану ережелерін, қауіпсіздік техникасын білуін тексеру; Халықаралық стандарттар шеңберінде мердігер ұйымдардың ҚЖЕҚ бойынша талаптарды орындауын бақылау.
--	--

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
----------------------------------	--

Қоғам тобының адам ресурстарының тәуекелдері	<ul style="list-style-type: none"> Кадр резервімен жұмыс, негізгі лауазымдар сабақтастығын ұйымдастыру, Кадр резервін кәсіби дамыту; Электр энергетикасы және көмір салалары үшін басым мамандықтар бойынша мамандар даярлау мәселелері бойынша білім беру ұйымдарымен өзара іс-қимыл (Қоғамның стратегиялық мақсаттарына сәйкес); Қоғам/ЕТҮ қызметкерлері үшін оқыту семинарлары мен тренингтерін ұйымдастыру; Меритократия қағидаттарын және ынталандыру жүйесін дамыту.
--	--

Өндірістегі авариялар мен апаттар тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Техникалық жағдайды анықтау мақсатында жабдықтың диагностикасын уақтылы жүргізуді бақылау; Кестеде белгіленген мерзімдерге сәйкес жабдыққа қажетті жөндеудің уақтылы және толық жүргізілуін бақылау.
--	---

Сапасыз сақтандыру қорғанысының тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Сақтандыру қорғауын ұйымдастыру қағидаларының талаптарын сақтау; Жоғары білікті ұйымның активтердің сақтандыру сомасын бағалауы; Сақтандыру компаниясын таңдау кезінде кредиторлардың/акционерлердің (бар болса) келісімі.
--	--

Әлеуметтік тәуекелдер	<ul style="list-style-type: none"> Samruk Research Services өндірістік персоналына жыл сайынғы зерттеу жүргізу және ӘБП әл-ауқаты; Медиаторлар пулын қалыптастыру, медиаторлар институтын дамыту; Қоғамда және ЕТҮ-да еңбек ұжымдық шарттарға қол қою; Қызметкерлерді кәсіподаққа тарту, меритократия қағидаттарын енгізу, ынталандыру жүйесін дамыту; Ерікті медициналық сақтандыруға шарттар жасасу; Тиісті жылға арналған даму жоспарына сәйкес жалақыны индексстеуді қамтамасыз ету; Жобалық басқару практикасына тұрақты даму қағидаттарын енгізу.
-----------------------	--

Беделге нұқсан келтіру тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> Қоғамның қызметі туралы тақырыптық мақалаларды БАҚ-та, компанияның ресми әлеуметтік желілерінде және Қоғамның корпоративтік сайтында дайындау және жариялау; Ақпараттық материалдарды дайындау және web-сайтта орналастыру қағидаларының сақталуын бақылау; Жылдық есепті уақтылы әзірлеу және web-сайтта орналастыру; Қоғам және оның ЕТҮ қызметіне қатысты БАҚ сұраныстарына жауаптарды уақтылы дайындау және жіберу; Ақпараттық стандарттарды сақтаудың алдын алу мақсатында бірінші басшыларға хаттар жіберу; Жағымсыз пікірлерге тұрақты мониторинг жүргізу, БАҚ-та, әлеуметтік желілерде жария болған оқыс оқиғаларға уақтылы ден қою; Заңнамаға/НҚА-ға түзетулерге уақтылы бастамашылық жасау.
---------------------------------	---

Персонал және үшінші тұлғалар тарапынан алаяқтық/сыбайлас жемқорлық/ұрлық тәуекелі	<ul style="list-style-type: none"> «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын білу бойынша жыл сайынғы тестілеу; Алаяқтық, ұрлық, сыбайлас жемқорлық фактісіне жол берген қызметкерлерді заңнамалық жауапкершілікке тарту; «Самұрық-Энерго» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатымен жаңадан қабылданған лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерді таныстыру; «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарын сақтау; Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі жыл сайынғы жоспарды әзірлеу; Қызметкерлерді әдепті жүргізу және мәдениет комплаенстерін қалыптастыру бойынша оқыту; Бұзушылықтардың себептерін анықтау мақсатында қызметтік тексерулер мен тергеулер жүргізу және болашақта оларды алып тастау.
--	--

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралар
Климаттық физикалық тәуекелдер	<ul style="list-style-type: none"> Өндірістік қуаттарды жаңғырту; Салқындату/жылыту жүйелерін орнатуға инвестициялар; Жабдықтар мен өндірістік алаңдарды жаңғырту және жөндеу жұмыстары жоспарының сақталуын мониторингілеу; Ғимараттар мен құрылыстарды пайдаланудың техникалық регламенттері мен ережелерін сақтау; Табиғи апаттардан сақтандыру; Жылдық интеграцияланған есеп шеңберінде климаттық тәуекел бойынша ақпаратты ашу.
Комплаенс-тәуекелдер	<ul style="list-style-type: none"> Материалдарды сараптау, консультациялар, қорытындылардың комплаенстерін дайындау; Тән тәуекелді сәйкестендіру және бағалау, бақылау рәсімдерін айқындау және тәуекелді болдырмау жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу; Мемлекеттік органдар, халықаралық ұйымдар тарапынан санкциялардың болуына әріптердің (бенефициарлардың) сенімділігін тексеру; Бастамашылық ақпараттандыру желісі бойынша шағымдар мен өтініштерді уақтылы қарау және Қоғамның атқарушы органы мен басқару органына жеткізу; Жұмыскерлерді әдепті жүргізу және мәдениеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсын қалыптастыру бойынша оқытуды жүргізу; Бұзушылықтардың себептерін анықтау және болашақта оларды алып тастау мақсатында қызметтік тексерулер мен тергеулер жүргізу.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Даму стратегиясын іске асыру

Біздің Компанияның стратегиялық көрсеткіштері жақсару үрдісін көрсетуде. Өсудің негізгі факторлары ішкі нарықта электр энергиясы мен қуатын өткізу көлемінің ұлғаюы, қуатқа жеке тарифтер алу, отын мен судың технологиялық қажеттіліктерге жұмсалатын үлестік шығыстарының қысқаруы, отын-энергетикалық ресурстар мен энергия үнемдеу шығындарын оңтайландыру, сондай-ақ борыштық жүктеменің төмендеуі болып табылады.

2022-2031 жылдарға арналған даму стратегиясына сәйкес Қызметтің стратегиялық көрсеткіштері

Көрсеткіш	Нақты 2021	Нақты 2022	Нақты 2023	Нақты 2024
Көміртегі ізінің нетто төмендеуі, мың тонна	32 952	31 978	31 877	30 880
Еңбек өнімділігі ²² , мың теңге/адам	10 154	13 273	47 855	56 234
ROI (ROI стратегиялық ПЭК активтерді өткізу шартымен қолданылатын болады)		-12%		
Таза активтердің құны (NAV), млн теңге	412 899	442 753	485 969	581 211
Борыш/ЕБИТДА (арақатынас)	2,41	1,90	1,71	1,66
Корпоративтік басқару рейтингі	BB	-	-	BB
Шикізаттық емес тауарлар мен қызметтерді шығару, мың теңге	332 537 144	381 464 992	444 959 627	573 489 842

²² Еңбек өнімділігі 2022 жылдан бастап жаңа әдістеме бойынша қайта есептелді.

2024-2033 жылдарға арналған даму стратегиясына сәйкес қызметтің стратегиялық көрсеткіштері.

Мақсаты	ПӘК	Өлшем бірлігі	Жоспар 2024	Нақты 2024	Болжам 2033
Экономиканың электр қуаты мен электр энергиясына өсіп келе жатқан сұранысын жабуды қамтамасыз ету	Базалық және газ генерациясын өткізудің жалпы көлемі	Базалық 2023 жылға коэффициент	35,2	30,1	≥2,0
	Базалық және газ генерациясының қуаттарын енгізу көлемі	ГВт, 2023 жылдан бері жинақталған қорытындымен	500	500	≥7,0
	Техникалық дайындық коэффициенті (ТДК)	%	89,7%	90,9%	≥80%
	Көмірге қажеттілікті қамтамасыз ету жөніндегі жоспардың орындалуы	%	90%	92%	≥90%
Операциялық, қаржылық және инвестициялық қызметтің тиімділігін арттыру	Борыш/ЕБИТДА	Коэффициент	2,9	1,66	≤3,5
	Шартты отынның үлестік шығысы	1 кВт*с-қа грамм	390	365	≤330
	Негізгі капиталға инвестициялар	Трлн теңге, 2024 жылдан бері жинақталған қорытындымен	0,2	0,2	≥4,0
	Тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны	Млрд доллар 2024 жылдан бері жинақталған қорытындымен	0,1	0,1	≥8,0
	NAV	Базалық 2023 жылға коэффициент	1,3	1,2	≥2,0
	Бизнес бағыттар бойынша EBITDA margin	Базалық 2023 жылға коэффициент	Көмір өндіру (22.3%) Э/э генерациялау (44.4%) Жылу энергиясын генерациялау (0.3%) Э/э бөлу (34.9%)	Көмір өндіру (15.1%) Э/э генерациялау (50.6%) Жылу энергиясын генерациялау (4.04%) Э/э бөлу (36.2%)	Көмір өндіру (≥30%) Э/э генерациялау (≥55%) Жылу энергиясын генерациялау (≥0%) Э/э бөлу (≥20%)
ЖЭК озық дамуы және қоршаған ортаға жағымсыз әсердің төмендеуі	Э/э барлық өндірісіне қатысты CO ₂ -экв үлестік шығарындыларын (базалық 2021 жылға қатысты) төмендету	Базалық 2021 жылға %	-25,6%	-28,9%	≥40%
	Генерация құрылымындағы ЖЭК және СЭС белгіленген қуатының үлесі	%	31,6%	31,6%	≥40%
ESG үздік тәжірибесін қолдану	ESG рейтингінің деңгейін арттыру	Рейтинг	ESG орташа рейтингі/Medium Risks	«3»/52 балл (орташа рейтинг)	ESG жоғары рейтингі/Low Risks
	Әлеуметтік тұрақтылық рейтингін арттыру - SRS индексі	Рейтинг	Шартты түрде тұрақты	69	Қолайлы
	Нәлдік жарақаттануға және өлім-жітімге қол жеткізу (LTIFR, FIFR, LDR төмендеуі)	Коэффициент	LTIFR (0,27) FIFR (0,10) LDR (200)	LTIFR (0,99) FIFR (0,09) LDR (170,69)	LTIFR (0,18) FIFR (0,01) LDR (155)

Компанияның стратегиялық көрсеткіштері жақсарып келеді. Өсудің негізгі факторлары келесілерді қамтиды:

Өндірістік: электр энергиясын өндіруді ұлғайту, белгіленген қуаттың өсуі, станцияларды көмір отынымен қамтамасыз ету және қажеттіліктерді дәл болжау.

Экономикалық: тарифтердің өсуі, үлестік шығыстардың төмендеуі, шығындар мен борыштық жүктемені оңтайландыру. 2033 жылға қарай инвестициялық жобаларға байланысты қарыздың өсуі күтілуде.

Экологиялық: тәжірибесін парниктік газдар шығарындыларын азайту, ЖЭК және гидрогенерацияны дамыту.

Әлеуметтік: ESG-критерийлерге сәйкестігі, еңбек жағдайларының қанағаттанушылығы мен қауіпсіздігін арттыру.

Есепті кезеңде Компания «Самұрық-Қазына» АҚ қорымен келісілген стратегиялық мақсаттар мен 24 негізгі міндеттерге сәйкес келетін бастамалар мен жобалардың бекітілген кезеңдерін іске асырды.

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі	
<p>Экономиканың электр қуаты мен электр энергиясына есіп келе жатқан сұранысын жабуды қамтамасыз ету</p>	МАЭС-3 көмір станциясын, 1-4 блоктарын салу	Алдын ала ТЭН нәтижелері алынды	Алдын ала ТЭН жобасын СЭ Басқармасы әзірлеп, 17.04.2025ж. мақұлдады және одан әрі ҚР Энергетика министрлігіне беру үшін Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетіне жолдады.	
	«Богатырь» разрезінің циклдік-ағынды технологияға	Көмірді жөнелту қосылды	іске	Қазіргі уақытта ЦАТ кешені көмірді жөнелтуді жүзеге асыруда, ІҚЖ аяқталғаннан кейін және қолданыстағы ескертулерді жойғаннан кейін 2025 жылдың соңына дейін өнеркәсіптік пайдалануға көшеді.
	Алматы жаңғырту	ЖЭО-2 Құжаттама өтуде	сараптамадан	2025 жылдың тамызында қорытынды алу жоспарлануда.
	Алматы ЖЭО-3 (БГҚ 450 МВт) қайта құру	ТЭН түзету		2025 жылдың шілдесіне қорытынды алу жоспарлануда.
	ЭМАЭС-1 энергоблогын жаңғырту	№ 3 ТЭН сараптамада		2024 жылғы 30 желтоқсанда жобаның ТЭН-іне «Мемсараптама» РМК жобасының оң қорытындысы алынды.
	ЭМАЭС-2 кеңейтімі (№ 3 ст. блогын орнату)	Инвестициялық жасалды	келісім	2024 жылғы қыркүйекте ҚР Энергетика министрлігі мен МАЭС-2 АҚ арасында инвестицияларды қайтаруға инвестициялық келісім жасалды.
	Алматы желілерін қайта жаңарту	электр қайта салынды	10 кВ 102,22 км кабель желісі	2024 жылдың қорытындысы бойынша жоспарда 77,53 км бола тұра 10 кВ 102,22 км кабель желісі салынды. Кабельдік желілерді салу бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстары жүргізілуде, кабельдік-өткізгіш өнімдерді сатып алынуда.
	ЭМАЭС-1-де 1 энергоблокты қалпына келтіру	№ 1 блок пайдалануға берілді		Нысанды пайдалануға қабылдау актісіне 2024 жылдың 23 желтоқсанында қол қойылды.
	Электр желілерінің тозуын азайту	2024 жылдың соңына қарай тозуды жоспарлы түрде 88,85% дейін төмендету		2024 жылдың қорытындысы бойынша электр желілерінің тозуын 88,8% -ға дейін азайтуға қол жеткізілді.
	РФ-ға экспорты	көмір РФ-да байытылмаған көмір экспортын қамтамасыз ету		По итогам 2024 г. экспорт угля составил 9,317 млн тонн.
(50% компания)	үлестік 2024 жылдың қорытындысы бойынша көмір экспорты 9,317 млн тоннаны құрады.		По итогам 2024 года уровень фактических технических потерь за отчетный период составил 10,72%.	

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
<p>Операциялық, қаржылық және инвестициялық қызметтің тиімділігін арттыру</p>	Энергия және энергия тиімділігі жөніндегі бағдарламаны іске асыру	Энергия ресурстарын есепке алу жетілдіру; ұйымдастыру-техникалық және жөндеу-сервистік және пайдалану сипатындағы іс-шаралар	67 түрлі іс-шара орындалды (Шығыс СЭС-ін ескере отырып). «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында энергетикалық тиімділікті арттыру бойынша шараларды іске асыру 1,2 млрд теңгеден астам қаржыны үнемдеуге мүмкіндік берді. Экономикалық тиімділігі 594 млн теңгені құрайтын 54 рационализаторлық ұсыныс мақұлданды.
	А Х Қ О	Forum Muider B.V. (Нидерланды) Forum Muider Ltd-ға (Кипр) трансшекаралық қосылуы	2024 жылдың қарашасында Никосия қаласының (Кипр) Forum Muider B.V. (Нидерланды) Forum Muider Ltd-ға (Кипр) қосылуы туралы сот бұйрығы алынды.
	«Өскемен СЭС» АҚ және «Шүлбі СЭС» АҚ-ны тарату	«Шүлбі СЭС» АҚ жою бойынша іс-шаралар өткізілді	«Шүлбі СЭС» АҚ таратылды. 2025 жылдың 2 тоқсанында «Өскемен СЭС» АҚ-ны жою бойынша іс-шараларды бастау жоспарлануда.
	HR-процестерді автоматтандыру	«Самұрық-Энерго» компаниялар тобы бойынша HR-процестерді автоматтандыру	АҚ Жүйе енгізілді. Жүйені мүдделі тұлғалардың талаптарына бейімдеу кезеңі өтуде.
	А қпараттық қауіпсіздік жүйесін енгізу	Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қызметтері	Корпоративтік Орталық және 9 ЕТҰ ақпараттық қауіпсіздік жүйесі бойынша жобалардың периметрі. Виртуалды серверді қашықтықтан қол жеткізу, желі мен жүйені реттеу, белгілі бір әдістемелер бойынша тестілік сканерлеуді іске қосу. Іске асыру мерзімі 2024-2025 жж.
	Өндірістік мониторинг жүйесін енгізу	Компанияның экономикалық және өндірістік қызметіне байланысты бизнес-процестердің мониторингін және жедел-басқару шешімдерін қабылдауды жүзеге асыратын өндірістік мониторинг жүйесі (Ситуациялық орталық)	Жүйе 2024 жылдың желтоқсанында пайдалануға берілді.
	Бизнес-процестерді роботтандыру (RPA)	Бизнес-процестерді роботтандыру бойынша бағдарламалық өнімді пайдалану жөніндегі қызметтер	8 ЕТҰ-да бизнес-процестерге талдау жүргізілді, маркетингтің, сатып алудың және қаржының түйінді процестері сипатталды, сондай-ақ процестерді автоматтандыру үшін IBM-де RPA-боттар іске асырылды. Іске асыру мерзімі – 2024-2025жж.
	Электрондық мұрағат	Құжаттарды сақтауды мұрағаттық ұйымдастыру бойынша бизнес-процесті автоматтандыру	Жұмыстар аяқталып, жүйе пайдалануға берілді.

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
	Қ а р ж ы к о в е н а н т т а р ы н сақтау	Кредиторлардың қаржылық ковенанттары сақталды	Борыш/EBITDA – 3,5-тен аспайтын шекте 1,62. EBITDA/пайыздар – 3,0-ден кем шекте 12,23.
	«1С платформасын жаңғырту» (ERP) жобасын іске асыру	МАЭС-1-те «1С:ERP» БҚ базасында а в т о м а т т а н д ы р ы л ғ а н а қпараттық жүйені енгізу бойынша жұмыстар	2024 жылы «ЭМАЭС-1» ЖШС-те жүйені кастомизациялау, пайдаланушыларды оқыту, деректердің көші-қоны (НАА жүктеу), БҚ инсталляциясы, тестілік пайдалану; деректердің көші-қоны (қалдықтарды көшіру және НАА жүктеу).
	К ө л д е н е н ң м о н и т о р и н г жобасын іске асыру	«Самұрық-Энерго» АҚ КО-да «Көлденең мониторинг» лицензиясын сатып алу	Лицензия алынды, 2025 жылы Корпоративтік орталықта «Көлденең мониторинг» жобасын енгізу бойынша техникалық ерекшелікті дайындау басталады.
	МАЭС-1-ге қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін (жалпы станциялық МАЖ) орнату	МАЭС-1-ге ст. № 7 және 8-энергиялық блоктарына қоршаған ортаға эмиссияларды м о н и т о р и н г л е у д і ң автоматтандырылған жүйесі орнату	Монтаждау және іске қосу-реттеу жұмыстары орындалды. Жабдықты тәжірибелік пайдалануға беру актілеріне қол қойылды.
	Қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін МАЭС-2-ке орнату	Эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін МАЭС-2-ке орнату	2024 жылғы 26 маусымнан бастап «СЭМАЭС-2» АҚ қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның жүйесіне деректерді 20 минут сайын онлайн режимде ағынмен беруді жүзеге асырады. Пайдалануға енгізу актісіне қол қойылды.
	АлЭС-те қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін орнату	Қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін ЖЭО-1 және БЖК (АлЭС) орнату	2024 жылғы 21 қарашадан бастап ЖЭО-1 және БЖК («АлЭС» АҚ) МАЖ-дан қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның жүйесіне деректерді онлайн режимде ағынмен беруді жүзеге асырады. Орындалған жұмыстардың актілеріне қол қойылды
		ЖЭО-2-ге (АлЭС) қоршаған ортаға эмиссиялар м о н и т о р и н г і н і ң а в т о м а т т а н д ы р ы л ғ а н жүйесін орнату	Қазіргі уақытта іске қосу-реттеу және тест жұмыстары жүргізілуде. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның жүйесіне деректерді беруді бастаудың күтілетін мерзімі - 2025 жылғы мамыр.
	З а ң н а м а л ы қ б а с т а м а л а р д ы қ а л ы п т а с т ы р у ж әне тарифтерді белгілеу	Қолданыстағы энергия өндіруші ұйымдарды жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту шеңберінде электр қуаты нарығындағы тарифке қосалқы жабдыққа арналған шығындарды енгізу мақсатында нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізу	Түзетулер «Электр энергетикасы туралы» ҚРЗ-ға (Заң жобасына 2024ж. 08 шілдеде қол қойылды), сондай-ақ электр қуаты нарығын ұйымдастыру және жұмыс істеу қағидаларына (ҚР ЭМ бұйрығына 2024 ж. 25 қарашада қол қойылды) енгізілді.

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
		Жылу тарату жабдығына арналған шығындарды және электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызмет тарифіне тиісті қарыздар бойынша сыйақыларды енгізу мақсатында нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізу	2024 жылғы 13 қыркүйекте ЖЭО-2 бойынша «Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламаларды қарау, отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге инвестициялық келісімдер жасасу, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарттарды тиісінше жасасу және осы шарттар үшін электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметке жеке тарифтерді, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алудың көлемдері мен мерзімдерін белгілеу қағидаларын бекіту туралы» НҚА-ға түзетулер енгізілді.
		Тендерлік рәсімдердің мерзімін қысқарту мақсатында нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізу. Қазақстан Республикасы Үкіметінің тендер жеңімпазын айқындау мүмкіндігі, екі қатысушыдан кем болған жағдайда	2024ж. 25 қараша ҚР ЭМ-де тіркелді Жаңадан пайдалануға берілетін генерациялайтын қондырғыларды салуға тендер өткізу ережесіне өзгерістер енгізілді.
		Заңнамалық бастамаларды әзірлеуге және талқылауға қатысу, Қоғам мен ЕТҮ мүдделерін есепке алу мақсатында салалық бірлестіктер мен ынтымақтастықта тиісті ұсынымдар дайындау	Мемлекеттік органдармен және аккредиттелген ұйымдармен заңнамалық бастамаларды әзірлеу және талқылау бойынша жұмыстар жүргізілуде.
		Қоғам қызметін уақтылы бейімдеу мақсатында энергетика саласындағы заңнамаға өзгерістер енгізу мониторингі	Электр энергетикасы саласындағы нормативтік актілерге тұрақты негізде өзгерістер енгізу мониторингі жүргізілуде.
		ЖЭО-дан электр энергиясын басым сатып алуды қайта қарау бөлігінде заңнамаға өзгерістер енгізу, бұл Самұрық-Энерго көмір станцияларына өндірілетін электр энергиясын қосымша сатуға мүмкіндік береді	2024ж. 25 қараша түзетулер ҚР ЭМ-де тіркелді.
		Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға 2024 жылғы 1 шілдеден 2026 жылғы 1 шілдеге дейін тарату бойынша өз міндеттемелерін орындауды қаржылық қамтамасыз етуді ұсыну мерзімін ауыстыру бөлігінде ҚР Экологиялық Кодексіне өзгерістер енгізу	Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жылу энергетикасы, электр энергетикасы және реттеліп көрсетілетін қызметтер мәселелері бойынша енгізілген өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 8 шілдедегі № 121-VIII ҚРЗ Заңы ҚР Экологиялық кодексіне қызметті жүзеге асыру салдарын жоюға байланысты міндеттемелер бойынша талаптарды қаржылық қамтамасыз ету бөлігінде түзетулер енгізілді

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
		Жаңғырту, қайта жаңарту және қайта жаңарту жөніндегі инвестициялық бағдарламаны түзету мүмкіндігі бөлігінде заңнамаға өзгерістер енгізу (немесе) ҚР ЭМ Жаңғыртуға, реконструкциялауға және қайта жаңартуға инвестициялық келісім жасасу туралы шешім қабылдау кезеңінде отынның баламалы түрі ретінде газды пайдалана отырып, генерациялайтын қондырғыларды салумен кеңейту (немесе) Нарық кеңесінің қайта қарауы арқылы баламалы отын түрі ретінде газды пайдалана отырып, генерациялайтын қондырғыларды салумен кеңейту	2024 жылғы 13 қыркүйекте ЖЭО-2 бойынша «Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламаларды қарау, отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге инвестициялық келісімдер жасасу, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарттарды тиісінше жасасу және осы шарттар үшін электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметке жеке тарифтерді, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алудың көлемдері мен мерзімдерін белгілеу қағидаларын бекіту туралы» НҚА-ға түзетулер енгізілді.
		Энергия өндіруші ұйымдардың негізгі құралдарының тозу деңгейін есептеу әдістемесіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу	НҚА-ға тиісті өзгерістерге бастамашылық жасау үшін энергия өндіруші ұйымдардың негізгі құралдарының тозу деңгейін есептеу әдістемесіне ұсыныстар Қазақстан Электр энергетикалық қауымдастығы ЗТБ-ға жіберілді. Түзетулер қабылдау үшін ҚР ЭМ-ге жіберілді.
		Қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша міндеттемелерді орындауды қаржылық қамтамасыз етудің баламалы тетіктерін әзірлеу.	Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жылу энергетикасы, электр энергетикасы және реттеліп көрсетілетін қызметтер мәселелері бойынша енгізілген өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 8 шілдедегі № 121-VIII Заңы ҚР Экологиялық кодексіне зардаптарды жоюға арналған шығындарды өтеуді қаржылық қамтамасыз ету мерзімін 5 жылға кейінге қалдыру енгізілді. Баламалы тетіктер туралы ұсыныстарды жасап шығару әзірленуде.
		Су аккумуляциялық электр станциялары/су электр станциялары (САЭС/СЭС) құрылысының жобалары үшін инвестицияларды қайтаруды қамтамасыз ету мақсатында ҚР заңнамасын жетілдіруге қатысу	Инвестицияларды қайтару тетігін қамтамасыз ету бойынша түзетулер арнайы құрылған жұмыс тобының жұмысы шеңберінде әзірленді. Аталған түзетулерді талқылау бойынша Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінде жұмыс кездесуі өткізілді. Сонымен қатар, Қытай Халық Республикасындағы нысандарға және Ресей Федерациясындағы Загорск МАЭС көшпелі іс-шаралар жүзеге асырылды. Сапарлардың нәтижелері бойынша қолданыстағы объектілердегі инвестициялардың қайтарымдылығының қолданылатын тетіктері бойынша ақпарат дайындалып, ұсынылды.

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
		Қуат нарығы арқылы электр энергиясын жинақтау жүйелерін (ЭЖЖ) салу жобалары үшін инвестицияларды қайтаруды қамтамасыз ету мақсатында ҚР заңнамасын жетілдіруге қатысу (1 ГВт дейінгі СЭС (United Green компаниясы) іске асыру шеңберінде)	Инвестицияларды қайтару тетігін қамтамасыз ету бойынша түзетулер арнайы құрылған жұмыс тобының жұмысы шеңберінде әзірленді. ҚР ЭМ-де аталған түзетулерді талқылау бойынша жұмыс кездесуі өткізілді. Қазіргі уақытта ЭЖЖ жобаларын іске асыру үшін бизнес-модельдің жалпы тұжырымдамасы айқындалды.
		Қуат нарығының тетігі арқылы ҰҚТ іске асыруға инвестициялардың қамтамасыз ету мақсатында заңнаманы жетілдіруге қатысу	Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жылу энергетикасы, электр энергетикасы және реттеліп көрсетілетін қызметтер мәселелері бойынша енгізілген өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 8 шілдедегі № 121-VIII ҚРЗ «Электр энергетикасы туралы» Заңына қуат нарығындағы инвестициялық келісімдер шеңберінде ҰҚТ іске асыруға арналған шығындарды қамтуға мүмкіндік беретін түзетулер енгізілді (қосалы жабдық тізбесінде).
		 ЮНИГРИН ЭНЕРДЖИ-мен КЭС (1 ГВт) салу	Бірінші кезектегі шартқа қол қойылды 2-кезектегі 500 МВт жобалар тізбесі бекітілді
		ЖЭК озық дамуы және қоршаған ортаға әсердің төмендеуі	Электр энергиясын сатып алу-сату шарттары «ПГУ-Түркістан» ЖШС, «KEGOC» АҚ және «Қазатомөнеркәсіп» АҚ-пен қол қойылды. 2024 жылғы 31 желтоқсанда жалпы қуаты 500 МВт дейінгі жобаның 2-кезегін анықтау жөніндегі хаттамаға қол қойылды.
		Көміртекті ұстау және сақтау технологиясы (CCS)	Назарбаев университетімен ФЗТҚЖ
		Көміртегі бірліктерін (офсеттерін) және I-REC сертификаттарын сату	2024 жылдың қорытындысы бойынша көмірді тотықсыз булы газдандырудың (КБОсізГ) зертханалық қондырғысында эксперименттер жүргізілді, сипаттамалары жақсартылған мембраналық материалдардың селективтілігі, өткізгіштігі және тиімділігі зерттелді. Көмірді бу газдандыру процесіне режимдік және конструктивтік параметрлердің әсері зерттелді. 2024 жылға арналған есеп берілді, ОЖА-ға қол қойылды.
		Көміртегі бірліктерін (офсеттерін) және I-REC сертификаттарын сату	I-REC сертификаттарын алу қарастырылуда.
		KASE және AIX-ке «жасыл» облигацияларды орналастыру	Қоғам туралы ақпарат AIX-те ұсынылды
		DFO, ECA-дан қаржыландыруды тарту	Қоғам туралы барлық есептер мен ақпарат талаптарға сәйкес тиісті мерзімде AIX-те ұсынылды.
		MIGA-дан terms and conditions алынды	MIGA-дан terms and conditions алынды, сондай-ақ коммерциялық банктен түрлі ұсыныстар алынды.

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
	«ChinaPowerInternationalHoldingLtd-мен» бірлесіп Қуаты 1 ГВт энергия жинақтау жүйесі бар ЖелЭС салу	Қол қойылған YAK	2024 жылғы 12 қарашада ҚР мен ҚХР Үкіметтері арасында ЖЭК саласындағы жобаларды іске асыру туралы YAK-ге қол қойылды. Жоба ірі жобалар тізіміне енгізілді.
	«Masdar» компаниясымен бірлесіп энергия жинақтау жүйесі бар ЖелЭС (1 ГВт) салу	Жобаға құжаттамаға қол қою (ИтК, SHA, PPA) Бірлескен кәсіпорын құру	2024 жылдың 11 қарашасында АҚХО базасында Qazaq We Power LLP жобалық компаниясы құрылды. 2024 жылғы қарашада Инвестициялар туралы келісімге және Жоба бойынша электр энергиясын сатып алу шартына қол қойылды. 2024 жылдың 31 желтоқсанында SHA-ға қол қойылды.
ESG үздік тәжірибелерін қолдану	Халықаралық стандарттарды пайдалану және ақпаратты ашудың үздік практикаларын дамыту жолымен жария есептілікте ақпараттың сапасы мен қолжетімділігін күшейту. Ықпалды бағалау және Интеграцияланған жылдық есеп үшін елеулі тақырыптарды айқындау	2023 жылдың қорытындысы бойынша интеграцияланған жылдық есеп GRI Standard 2021, AA1000, AIX, KASE, ISO 26000:2010, LSE, IR, SASB, TCFD кейбір индикаторларына сәйкес дайындалды.	Елеулі тақырыптарды айқындау кезінде «қос мәнділік» қағидаты бойынша әсерді бағалау жүзеге асырылды. GRI-ге сәйкес дайындалған интеграцияланған жылдық есепті Басқарма алдын ала қарады (10.05.2024 жылғы № 13 Хаттама) және оны Директорлар кеңесі 2024 жылғы 31 мамырда бекітті (№ 07/24 Хаттама).
	Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің хабардарлығын арттыру және алдын алу үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат және этикалық нормалар бойынша қызметкерлер үшін тренингтер және оқыту өткізу	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат және этикалық нормалар бойынша қызметкерлер үшін тренингтер мен оқыту өткізілді	Өткізілген оқыту: 1. «Квзимемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары». 2. «Комплаенске кіріспе. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама. Жедел желі. Мүдделер қақтығысын реттеу». 3. «Өзгерістер ескерілген тәртіп кодексі. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама. Жедел желі. Жалпыға бірдей декларациялау». 4. «Жаңа редакциядағы тәртіп кодексі. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама. Жедел желі». 5. «Самұрық-Энерго» АҚ жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты жаңа редакцияда. 6. «ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары», «Самұрық-Энерго» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты», «Самұрық-Энерго» АҚ тәртіп кодексі. 7. «ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары», «Самұрық-Энерго» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты», «Самұрық-Энерго» АҚ тәртіп кодексі.
ESG рейтингін жетілдіру	52 ұпаймен ESG рейтингі алынды, орташа деңгей '3'	2024 жылғы 30 желтоқсанда Sustainable Fitch Ltd-дан Есеп алынды, 52 балл нәтижесімен ESG рейтингі берілді, орташа деңгей '3'.	

Стратегиялық мақсат	Міндет	Шара	Орындау мәртебесі
Адами капиталды дамыту	Басқарушылық дағдылар, көшбасшылық, стратегиялық жоспарлау және инновациялар бойынша, сондай-ақ басқарудағы және операциялық менеджменттегі үздік практикалар бойынша менеджерлерге арналған оқытудың тұрақты бағдарламалары	Есепті кезеңде Қоғам мен ЕТҰ қызметкерлері келесі тақырыптарда оқытудан өтті: «ESG контекстіндегі HR» корпоративтік оқыту, «Әртүрлілік, теңдік және инклюзивтілік (DEI)», «Жұмыс орындағы еңбек қауіпсіздігі және өлімге нөлдік төзімділік мәдениетін құру», «Қиын жағдайларда көпшілік алдында сөйлеу дағдылары», «Компания құндылықтары шеңберіндегі кәсібилік», «Келіссөздердің тиімді дағдылары», «Шешендік өнер», таланттар пулының «Жаңа әлемдегі көшбасшы» тақырыбында ЖЕК мүшелерімен кездесуі.	
	Кадрлардың тұрақтамауын төмендету	Персоналды оңтайландыруға байланысты іс-шараларды қоспағанда, кадрлардың тұрақтамауын төмендету	2HR есебі бойынша 2024 жылы компаниялар тобы бойынша персоналдың тұрақсыздығы 10% -ды құрады (мақсатты көрсеткіш - 14% -дан аспайды).
Компания әлеуметтік тұрақтылықтың әлеуметтік кепілдіктерін қамтамасыз ету	Samruk Research Services қоғамының ЕТҰ өндірістік персоналына сауалнама және «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҰ әкімшілік-басқару персоналының әл-ауқатын зерттеу жүргізілді	2024 жылы Samruk Research Services қоғамының ЕТҰ өндірістік персоналына сауалнама нәтижесі 69% -ды құрады. «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҰ әкімшілік-басқару персоналының әл-ауқатын зерттеу нәтижелері бойынша әл-ауқат индексі 46% -ды құрады.	
Дене белсенділігін талап етпейтін жұмысқа мүмкіндігі шектеулі адамдарды жұмысқа орналастыру, мысалы диспетчерлер, ЕТҰ-дағы колл-орталық қызметкерлері	2024 жылғы 19 маусымдағы «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының шешімімен «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында мүгедектігі бар адамдар үшін қолайлы, инклюзивті және қолжетімді орта құру және қолдау жөніндегі бағдарлама бекітілді	2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша 31 мүгедектігі бар тұлға (МБТ) жұмысқа орналастырылды, бұл «Самұрық-Қазына» АҚ белгілеген квотадан жоғары (22 МБТ).	
«Самұрық-Қазына» АҚ өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін дамытудың 2024-2028 жылдарға арналған стратегиясын іске асыру жөніндегі жоспарды бекіту	Жоспар әзірленді және ЕТҰ-ға орындау үшін жіберілді	«Самұрық-Қазына» АҚ өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін дамытудың 2024-2028 жылдарға арналған стратегиясын іске асыру жөніндегі жоспарды іске асыру жалғасуда.	
GRI-ге сәйкес тұрақты даму саласында жыл сайынғы есепті дайындау	GRI-ге сәйкес дайындалған интеграцияланған жылдық есеп бекітілді	GRI-ге сәйкес дайындалған интеграцияланған жылдық есепті Басқарма алдын ала қарады және 2024 жылғы 31 мамырда Директорлар кеңесі бекітті.	
Қоғам туралы есептерді/ақпаратты кредиторларға, қаржы институттарына, рейтингтік агенттіктерге олардың сұрауларына сәйкес ұсыну	Қолданыстағы кредиттік келісімдердің талаптарына сәйкес кредиторларға, қаржы институттарына, олардың сұрауларына сәйкес рейтингтік агенттіктерге Қоғам туралы есептерді/ақпаратты ұсыну	Қоғам туралы барлық есептер мен ақпарат қолданыстағы кредиттік келісімдердің талаптарына сәйкес кредиторларға, қаржы институттарына тиісті мерзімде берілген. Рейтинг агенттіктеріне ақпарат тиісті мерзімде ұсынылды, рейтинг 2024 жылғы 14 қазанда расталды.	
Балық ресурстарын молықтыру	Су айдындарын балықтандыру	2024 жылғы 16 тамызда «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС су айдынын 22 180 дана бір жылдық сазанмен (тұқы) балықтандыруды жүзеге асырды. 2024 жылдың 8 қазанында «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС су айдынын 107 931 дана са-	

Айдаров Аңсар АйдарұлыИнвестициялар жөніндегі Бас
Директоры, Басқарма мүшесі**«Самұрық-Энерго»****АҚ тәуекелдерді****басқарудың кешенді****тәсілін қолданады.****Жобаны таңдау кезеңінде****техникалық, қаржылық,****экологиялық және****нормативтік тәуекелдер****талданады.**

Ол үшін халықаралық деңгейдегі жоғары білікті сарапшылар мен консалтингтік компаниялар тартылған. Климаттық тәуекелдерге ерекше назар аударылады, мысалы, техникалық-экономикалық зерттеу нәтижелері бойынша Іле өзеніндегі су деңгейінің жыл сайын төмендеуіне байланысты қарсы реттеуші су электр станциясының құрылысын мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешім қабылданды. Мұндай шаралар тәуекелдерді тиімді басқаруға мүмкіндік береді және жобаларды сәтті жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

Инвестициялық ҚЫЗМЕТ

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ қарқынды өзгеріп келе жатқан сыртқы экономикалық жағдайларды назарға ала отырып, ірі инвестициялық жобаларды іске асыруды жалғастырды. Компания энергиямен жабдықтаудың сенімділігін арттыруға, ЖЭК секторын дамытуға, өз қызметінің қоршаған ортаға әсерін азайтуға, Қазақстанның энергия қауіпсіздігі мен энергияға тәуелділігін нығайтуға назар аударады.

Біздің көзқарасымыз

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның инвестициялық қызметтегі стратегиясы халықаралық қаржы ұйымдары мен энергетикалық компаниялардан қаражатты белсенді тартуды қоса алғанда, қаржыландыру көздерін әртараптандыруға бағытталған. 2024 жылы компания жаңартылатын энергия көздері саласындағы жобаларды іске асыру үшін Total Energies, Masdar және Power China, Energy China-мен келісімдер жасасты. Біз мемлекеттік-жекеменшік серіктестік және «жасыл» облигациялар шығару сияқты инвестициялар тартудың түрлі тетіктерін қолданамыз, бұл тұрақты қаржыландыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

«Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық қызметінің басымдығы ұзақ мерзімді құнды құру, жаңа технологияларды енгізу және сапалы жұмыс орындарын құру болып табылады. Компания тәуекелдерді тиімді басқару және орнықтылықты қамтамасыз ету үшін экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын ескере отырып, коммерциялық орындылыққа және жауапты тәсілге бағдарланады.

«Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық қызметінің түйінді қағидаттары:

- ESG параметрлерін инвестициялық талдау және шешім қабылдау процесіне инкорпорациялау;
- Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау және құпия ақпаратты тиісінше пайдалану;
- жалпы танылған халықаралық немесе ұлттық аудит стандарттарына сәйкес ESG факторларын қоса алғанда, жылдық есептерді, оның ішінде қаржылық есептерді, тұрақты даму жөніндегі есептерді дайындау;
- сәйкестендірудің, бағалаудың және тәуекелдерді басқарудың формалданған жүйесінің болуы.

ESG қағидаттарына сәйкес біздің басты артықшылығымыз:

- ESG маңызды факторларын, тиісті әлеуетті міндеттемелерді, шығындар мен қаржылық көрсеткіштерге әсерді, сондай-ақ құн жасау үшін әлеуетті мүмкіндіктерді түсіну арқылы хабардар етілген инвестициялық шешімдер;
- беделге немесе заңдық тәуекелдерге ұшырауын барынша азайту;
- Қор мен портфельдік компаниялардың ESG қағидаттарына сәйкестігі тиімділігін бағалау және мониторингілеу үшін барабар жүйелердің болуын қамтамасыз ету, ESG қолданылатын талаптарын сақтау және олармен байланысты инвестициялық тәуекелдерді басқару;
- ESG тәуекелдерін және ықпал ету дәрежесін талқылау, бағалау және басқару үшін, сондай-ақ мүмкіндіктерді анықтау және пайдалану үшін компаниялармен тұрақты өзара іс-қимыл үшін негіз қалыптастыру;
- тиісті мүдделі тараптар үшін тиісті ESG факторларын тиісінше қарау мен басқаруды көрсету.

«Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық жобаларды іске асыру шеңберінде тәуекелдерді басқарудың кешенді тәсілін қолданады. Жобаларды таңдау кезеңінде жоғары білікті сарапшылар мен халықаралық консалтингтік компанияларды тарта отырып, техникалық, қаржылық, экологиялық және реттеуші тәуекелдерге мұқият талдау жүргізіледі. Климаттық тәуекелдерге баса назар аударылуда. Мәселен, ТЭЗ нәтижелері негізінде Іле өзеніндегі су деңгейінің жыл сайын төмендеуін ескере отырып, қарсы реттеуші СЭС құрылысын мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешім қабылданды. Мұндай тәсіл тәуекелдерді тиімді азайтуға және жобалардың табысты іске асырылуына кепілдік беруге мүмкіндік береді.

«Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық жобаларының тиімділігі іске асыру мерзімдері, бюджетті игеру, жоспарлы қуаттылықтарға қол жеткізу және экологиялық нәтижелер сияқты негізгі көрсеткіштер бойынша бағаланады.

«Самұрық-Энерго» АҚ 2024-2033 жылдарға арналған Стратегияға енгізілген күрделі және «жасыл энергия өткізу жобаларының» тізбесін қалыптастырды (толығырақ «Самұрық-Энерго» АҚ сайтында: www.samruk-energy.kz).

Игеру әдісі бойынша 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық бағдарламасын орындау, млн теңге (ҚҚС-сыз)²³

CAPEX бағыттары бойынша	Нақты 2022	Нақты 2023	Нақты 2024	Болжам 2025	Болжам 2026
Күрделі салымдардың көлемі, барлығы	100 580	132 146	229 787	360 587	1 394 336
Инвестициялық жобалар	58 372	80 393	136 375	193 275	1 202 537
Өндірістік активтерді қолдау	41 052	49 555	89 715	152 403	189 977
Әкімшілік активтерді қолдау	1 157	2 198	2 967	12 107	1 806
Басқа да салымдар	0	0	731	2 803	15

Өндірістік активтерді қолдауға арналған күрделі инвестициялар негізгі және қосалқы жабдықтарға жөндеу жүргізуге, сондай-ақ электр станциялары жұмысының сенімділігін қамтамасыз ету мақсатында өндірістік сипаттағы негізгі құралдарды сатып алуға бағытталған.

2025 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында ЖЭО салуды, Алматыдағы ЖЭО-2 мен ЖЭО-3 газдандыруды аяқтауды, сондай-ақ жел және күн электр станцияларын дамытуды қоса алғанда, негізгі

жобаларды іске асыруды жалғастырады. Энергожүйенің реттеуші қуатын арттыру үшін Семей СЭС құрылысын аяқтау жоспарлануда. Қуаттылығы 1 100 МВт бу-газ қондырғысының жобасы аясында Қызылорда облысында 2025 жылы ТЭН әзірлеу, сараптама және қаржылық жабу аяқталады. Компания сондай-ақ инвестициялар мен технологияларды тарту үшін халықаралық әріптестермен ынтымақтастықты жалғастырады, бұл энергия қауіпсіздігін арттырады және декарбонизациялауға ықпал етеді.

²³ Игеру әдісі бойынша бастапқы есепке алу құжаттарымен (орындалған жұмыстардың көрсетілген қызметтердің актілерімен, материалдарды, жабдықтарды және т.б. жеткізуді растайтын тауар жүкқұжаттарымен) расталған күрделі шығындар бойынша деректер фактуралармен және тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді қабылдау-беру жөніндегі бастапқы есепке алу құжаттарымен көрсетілген. Бұл ретте материалдар құрылыс-монтаж жұмыстарын орындауға арналған қорлардың құнын есептен шығару сәтінде игеру бойынша көрсетілген. Бұл әдіс аванстық төлемдерді, сондай-ақ негізгі құралдарды және MEA қайта бағалау нәтижелерін қамтымайды.

2024 жылы іске асырылған Инвестициялық жобалар

1 Жоба «Жаңа электр сүзгілерін орнату арқылы № 1 энергоблоқты қалпына келтіру» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Қуаты 500 МВт энергия блогының құрылысы жаңа электр сүзгілерін орнатып, МАЭС-1 белгіленген қуатын 4 000 МВт дейін ұлғайтуға мүмкіндік береді.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылдың тамыз-қазан айлары аралығында іске қосу-жөндеу жұмыстары аяқталды.
- 2024 жылғы 23 желтоқсанда объектіні пайдалануға қабылдау актісіне қол қойылды;
- 2024 жылғы 26 желтоқсанда «KEGOC» АҚ жүйелік операторының аттестация нәтижелері туралы актіге қол қойылды.

2 Жоба Алматы облысы Қарасай ауданының «Қаскелең» АТҚ-110кВ ПС-220кВ «Көкөзек» 110/10кВ ҚС салу жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

«Көкөзек» 110/10-10кВ жаңа ҚС салу еркін трансформаторлық қуат тапшылығын жабу мәселесін шұғыл шешуге және «Боралдай» индустриялық аймағында инвестициялық жобаларды іске асыруға бағытталған. Жаңа шағын станция шағын және орта бизнес субъектілеріне сенімді және тұрақты электрмен жабдықтау береді және өңірде әлеуметтік-мәдени маңызы бар қажетті объектілерді салу мүмкіндіктерін кеңейтеді.

2024 жылдың нәтижелері:

- Мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысымен ЖСҚ түзету аяқталды;
- КЛ-10 кВ ҚС №180 А Көкөзек – ҚС №77А «Көкөзек» бойынша ҚМЖ аяқталды;
- Объектіні пайдалануға қабылдау актісіне қол қойылды.

Жобаны іске асыру белгіленген қуаты 106 МВА жаңа тұтынушыларды қосуға мүмкіндік береді.

«Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық жобалары

1 Жоба «№ 3 энергия блогын орната отырып, Екібастұз МАЭС-2 кеңейту және қайта жаңарту» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Екібастұз МАЭС-2 кеңейту және қайта құру, сондай-ақ № 3 энергоблок салу экономиканың барлық секторларын және халықты энергиямен жабдықтаудың сенімділігін арттыруға, сондай-ақ елдің экспорттық әлеуетін арттыруға мүмкіндік береді.

Іске асыру мерзімі:

2006–2028 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 31 мамырда жобаның ТЭН «Мемсараптау» РММ оң қорытындысы алынып, жобаның ТЭН нәтижелерін бекіту бойынша корпоративтік рәсімдер жүргізіледі;
- 2024 жылғы 28 тамызда Ресей-Қазақстан консорциумымен ЕРС келісімшартына қол қойылды;
- 2024 жылғы 12 қыркүйекте № 3 блок бойынша ҚР ЭМ-мен Инвестициялық келісімге қол қойылды;
- 2024 жылғы 8 қарашада Қоршаған ортаға әсерді бағалау (бұдан әрі - ҚОӘБ) бойынша қоғамдық тыңдау өткізілді;
- 2024 жылғы 27 қарашада Экологиялық реттеу және бақылау комитетінен ҚОӘБ бойынша өткізілген қоғамдық тыңдау бойынша қорытынды алынды;
- 2024 жылғы 27 қарашада В.В. Путиннің «ОРГРЭС» ЖШҚ-мен экологиялық қалдықтарды азайту бойынша ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды.

2 Жоба «Алматы ЖЭО-2 қоршаған ортаға әсерін барынша азайта отырып жаңғырту» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Алматы ЖЭО-2 алаңында қуаттылығы 557 МВт дейінгі және жылу қуаттылығы 800 Гкал/сағ газ турбиналық технологияларды пайдалана отырып жаңа станция салу станцияның Алматыдағы экологиялық жағдайға теріс экологиялық әсерін азайтуға мүмкіндік береді. Жоба Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасын орындау шеңберінде жүзеге асырылуда.

Іске асыру мерзімі:

2022–2026 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 19 маусымда «Электр энергетикасы туралы» ҚР Заңына белгіленген қуаттылық тарифіне жылу тарату бөлігін салуға арналған күрделі шығындарды қайтару мүмкіндігін енгізу бөлігінде өзгерістер енгізілді;
- 2024 жылдың 2 шілдесінде ЕҚДБ 21,2 млрд теңге сомасына Бірінші іріктемені алды;
- 2024 жылғы 20 қыркүйекте Инвест Штаб ЖСҚ-да «Мемсараптау» РММ оң қорытындысын және қоршаған ортаға әсерін барынша азайта отырып, экологиялық рұқсаттарды алғанға дейін алаңға шығуды мақұлдады;
- 2024 жылғы 27 қыркүйекте ТЭН түзету бойынша «Мемсараптама» РММ оң қорытындысы алынды;
- 2024 жылдың 01 қарашасында жобаның ЖСҚ әзірлеу аяқталды және «Мемсараптама» РММ порталына жүктелді;
- 2024 жылғы 2 желтоқсанда ЕҚДБ-дан 22,9 млрд теңге сомасына бірінші іріктеме бойынша қосымша транш алынды;
- 2024 жылғы 20 желтоқсанда АДБ-дан 15 млрд теңге сомасына бірінші іріктеме бойынша транш алынды;
- 2024 жылғы 31 желтоқсанда «АлЭС» АҚ мен ҚР ЭМ арасында Инвестициялық келісімге қол қойылды.

3

Жоба

«Алматы ЖЭО-3 қайта құру» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Қуаты 544 МВт-қа дейінгі БГҚ салу арқылы Алматы ЖЭО-3 қайта құру Қазақстанның Оңтүстік аймағындағы маневрлік қуаттардың тапшылығын ішінара жабумен қатар, Алматы қаласы мен Алматы өңірінің тұтынушыларын жүктеме кестелері мен температуралық режимдерге сәйкес электр және жылу энергиясымен үздіксіз жабдықтауды қамтамасыз етеді.

Іске асыру мерзімі:

2021–2026 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 16 ақпанда ҚР Энергетика министрінің м.а. бұйрығымен пайдалануға беру мерзімін 36 айдан 48 айға арттыратын Аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыру ережесін қабылданды («РФЦ» ЖШС-мен қосымша келісімге қол қою бойынша корпоративтік рәсімдер жүргізіледі);
- 2024 жылғы 20 ақпанда EPC-мердігер Ansaldo Energia (Италия) компаниясымен жабдықты дайындау бойынша келесі мерзімдері бар 2 газ турбины қондырғыны жеткізу туралы шартқа қол қойды: ПК-1 үшін генераторы бар ГТҚ – 2025 жылғы ақпан, ПК-2 үшін генераторы бар ГТҚ – 2025 жылғы мамыр;
- 2024 жылғы 17 мамырда EPC-мердігер генераторлармен бу турбиналарын жеткізу үшін Dongfang Electric International Corporation (Slot Reservation Agreement) компаниясымен резервке қою туралы келісімге қол қойды;
- 2024 жылғы 20 маусымда EPC-мердігер Dongfang Electric International Corporation компаниясымен генераторлармен бу турбиналарын жеткізу шартына қол қойды;
- 2024 жылғы 30 маусымда EPC-мердігер Подольск ОатЗ-пен кәдеге жарату қазандығын жеткізу туралы шартқа қол қойылды;
- 2024 жылғы 20 қыркүйекте Инвест Штаб ЖСҚ-да «Мемсараптау» РММ оң қорытындысын және қоршаған ортаға әсерін барынша азайта отырып, экологиялық рұқсаттарды алғанға дейін алаңға шығуды мақұлдады;
- 2024 жылдың 12 желтоқсанында Ansaldo Energia жабдықтарының алғашқы сынақтары өтті;
- 2024 жылдың 26 желтоқсанында ЖСҚ жобасы «Мемсараптама» РММ порталында жүктелгеннен кейін жинақтылығына тексеруден өтті.

4

Жоба

«Қуаты 200-250 МВт ПМУ салумен «АлЭС» АҚ Б.Оразбаев атындағы ЖЭО-1 қайта жаңарту» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Қуаты 200-250 МВт БГҚ салумен Алматы ЖЭО-1 кеңейту Алматы қаласы мен Алматы өңірін жылумен жабдықтау мен электрлендірудің сенімділігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Іске асыру мерзімі:

2027–2032 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- БГҚ құрылысының белсенді кезеңі 2027 жылы ЖЭО-2 және ЖЭО-3 жобалары аяқталғаннан кейін жоспарлануда.

5

Жоба

«Алматы қаласының кабель желілерін қайта жаңарту» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Кабельдік желілерді қайта құру Алматы қаласының өткізу қабілетін 30% -ға ұлғайтуға, сондай-ақ «АЖК» АҚ тарату желілеріндегі апаттылықты төмендетуге мүмкіндік береді. Жоба «Қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыруға бағытталған орнықты экономикалық өсім» ұлттық жобасы аясында бекітілді¹⁵.

2024 жылдың нәтижелері:

- 98 км кабельдік желі, БЖТҚС-тағы бір тарату қосалқы станциясы (ҚС), трансформаторлық қосалқы станциялар (ТҚС) – 8 бірлікке ауыстырылды, 13 ТҚС қайта жаңартылды, 15 трансформатор ауыстырылды;
- 3 нысан пайдалануға берілді;
- 3 жоба бойынша жобалау-сметалық құжаттама түзетілді;
- 9 жоба бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүзеге асыру жалғасты.

Іске асыру мерзімі: 2022–2030 жж.

6

Жоба

«Каскад СЭС-ін қайта жаңарту және жаңғырту» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Каскадты қайта жаңарту және жаңғырту станцияларды пайдаланудың сенімділігі мен қауіпсіздігін, сондай-ақ белгіленген қуаттың 7,5 МВт-қа өсуін және Алматы қаласы мен Алматы өңірінің тұтынушыларын қамтамасыз ету үшін электр энергиясын өндіруді жылына 41,7 млн кВт*с-қа ұлғайтуды қамтамасыз етеді. региона.

2024 жылдың нәтижелері:

- Дүниежүзілік банктің тапсырысы бойынша бөлінген грант шеңберінде AFRY Switzerland консалтингтік компаниясы СЭС жаңғыртудың және қайта құрудың бес нұсқасын ұсына отырып, техникалық-экономикалық зерттеу (ТЭЗ) жүргізді. «АлЭС» АҚ Техникалық кеңесі қолданыстағы энергетикалық және механикалық жабдықтарды (ЭМЖ), сондай-ақ барлық қосалқы жабдықтарды толық ауыстыруды қамтитын барынша оңтайлы нұсқаны (2А) таңдады. Осы нұсқа шеңберінде СЭС-11 қуаты СЭС-7-ге тікелей қосылу есебінен ұлғайту және СЭС-1 және СЭС-2-де агрегаттар санын 3-тен 2-ге дейін азайту көзделді.
- Жобаны қаржыландыруды ұйымдастыру бойынша іс-шаралар жүргізілді. Азия даму банкінен (АДБ) (ТЭН әзірлеуге грант), BCC-Invest, Халық Банкі, Жусан Банк ұсыныстар алынды. Eser Contracting&Industry Co.Inc (Түркия) және «Genc Kz Construction» ЖШС қосқанда жобаның әлеуетті қатысушыларымен танысу кездесулері өткізілді.
- АДБ-мен бірлесіп Жобаның жол картасы әзірленді. Банктің жобалаушысы ТЭН әзірлеуге АДБ-мен Меморандумға қол қойды.

7

Проект

«Total Eren-мен бірлесіп ҚР энергиясын жинақтау жүйесі бар қуаты 1 ГВт ЖелЭС салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Жобада электр энергиясын жинақтағыштар қолданылады, бұл мәлімделген болжам шегінде электр энергиясын өндіруді қолдауға мүмкіндік береді және, демек, желілік генерацияның үзілуінен желінің тұрақсыздығы тәуекелін төмендетеді.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 2 ақпанда УКА ратификациялау туралы ҚР Президентінің Жарлығына қол қойылды;
- 2024 жылғы 28 қарашада Инвестициялар туралы келісімге қосымша келісімге қол қойылды.

Іске асыру мерзімі: 2021–2028 жж.

8

Жоба

«Жамбыл облысында MASDAR-мен бірлесіп электр энергиясын жинақтау жүйесі бар 1 ГВт ЖелЭС» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Жобада электр энергиясын жинақтағыштар қолданылады, бұл мәлімделген болжам шегінде электр энергиясын өндіруді қолдауға мүмкіндік береді және, демек, желілік генерацияның үзілуінен желінің тұрақсыздығы тәуекелін төмендетеді.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылдың 12 қарашасында АҚХО базасында Qazaq We Power LLP ЖК құрылды.
- 2024 жылғы 12 қарашада COP29 аясында Инвестициялар туралы келісімге (ИТК) қол қойылды;
- 2024 ж. 15 қарашада COP29 аясында PPA (э/э сатып алу шартына) қол қойылды.

Іске асыру мерзімі: 2023–2029 жж.

9

Жоба

«Жамбыл облысында China Power International Holding (CPIH) компаниясымен бірлескен энергия жинақтау жүйесі бар 1 ГВт ЖелЭС» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Жобада электр энергиясын жинақтағыштарды қолдану жоспарлануда, бұл мәлімделген болжам шегінде электр энергиясын өндіруді қолдауға мүмкіндік береді және, демек, желілік генерацияның үзілуінен желінің тұрақсыздығы тәуекелін төмендетеді.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылдың 5 наурызында АХҚО-да Astana Green Energy Holding Ltd компаниясы тіркелді;
- 2024 жылдың 12 қарашасында COP29 аясында ҚР мен ҚХР арасындағы үкіметаралық келісімге (ҰАК) қол қойылды.

Іске асыру мерзімі: 2023–2029 жж.

10

Жоба

«Unigreen Energy-мен бірлесіп жалпы қуаты 1 ГВт ЖЭК салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Энергия жинақтау жүйелерін қолдану мүмкіндігімен 1 ГВт дейін ЖЭК объектілерін салу.

Іске асыру мерзімі:**2023–2028 жж.****2024 жылдың нәтижелері:**

- 2023 жылғы 28 желтоқсанда 500 МВт бірінші кезектегі жобалар тізбесіне қол қойылды;
- Қордың ЕТҰ-мен кейінге қалдыру шарттары бар оффтейк-келісімшарттар жасалды;
- 2024 жылдың 31 желтоқсанында қуаты 500 МВт болатын 2-кезекті анықтау жөніндегі хаттамаға қол қойылды.

11

Жоба

Семей СЭС құрылысының жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

«Семей СЭС салу» жобасын іске асыру үшін негізгі алғышарт Қазақстан Республикасының Бірыңғай энергия жүйесіндегі реттеуші және маневрлік қуаттың тапшылығы болып отыр. Шүлбі СЭС үшін контрреттеуші болып табылатын СЭС жобасы ҚР гидроэнергетика саласын дамыту жоспарына енгізілген. Ертіс өзенінде Семей СЭС салу Қазақстанның солтүстік-шығыс бөлігінде, Абай облысында, Семей қаласының ауданында, Ертіс өзенінің орта ағысында жоспарлануда.

Іске асыру мерзімі:**2023–2031 жж.****Жобаның негізгі параметрлері** (алдын ала ТЭН нәтижелері бойынша):

- Семей СЭС-інің белгіленген қуаты – шамамен 300 МВт.
- Семей СЭС электр энергиясының орташа жылдық өндірісі – шамамен 1,244 млрд кВт·сағ.

Өз энергетикалық әсерінен басқа, жоба Шүлбі СЭС-інің біркелкі емес төгінділерін теңестіру үшін бір апталық-тәуліктік реттеудің су қоймасын құруды көздейді. Бұл Шүлбі СЭС-ін станцияның барлық белгіленген қуатын пайдалана отырып, Қазақстан БЭЖ электр жүктемелері кестесінің ең жоғарғы және жартылай сынық бөлігін жабу режиміне көшіруге мүмкіндік береді. Осылайша, Шүлбі СЭС-інің реттеуші қуаты 500 МВт-қа дейін ұлғайтылуы мүмкін.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 20 наурызда Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Катар Мемлекетінің Үкіметі Жобаны салуды қоса алғанда, басым салалардағы жобаларды дамыту үшін ұзақ мерзімді стратегиялық серіктестік белгілеу туралы келісімге қол қойды;
- Жобаның алдын ала ТЭН әзірлеу бойынша жұмыстар аяқталды;
- 2024 жылғы 31 желтоқсанда Nebras Power компаниясымен Жобаны бірлесіп әзірлеу туралы келісімге (Joint Development Agreement) қол қойылды.

12

Жоба

«Таза көмір технологиялары базасында жаңа МАЭС-3 станциясын салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Жаңа көмір станциясын салу қуаты 2640 МВт (әрқайсысы 660 МВт төрт энергоблок) таза көмір технологиясына генерациялаудың маневрлік режимімен МАЭС-3, бұл атмосфераға шығарылатын шығарындылар бойынша заманауи экологиялық нормаларға сәйкес елдегі маневрлік қуаттың тапшылығын жабуға мүмкіндік береді.

Іске асыру мерзімі:

1 блок – 2030 жыл

2 блок – 2031 жыл

блоки 3,4 – 2034-2035 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- ҚР Энергетика министрлігімен бірлесіп Павлодар облысындағы МАЭС-2-ге іргелес аумақта МАЭС-3 орналастыру орны анықталды (2024 жылғы 25 қаңтардағы ҚР ЭМ мәжілісінің хаттамасы);
- 2024 жылғы мамырда 4 энергоблоқты ескере отырып, алдын ала ТЭН әзірлеуге қосымша келісім жасалды;
- KCG Trading/«Сан Мир Астана» ЖШС (Қытай/ҚР консорциумы), Zhong Mao Group (Қытай) және East Nore Group (Қытай) тұлғаларындағы ықтимал инвесторлардың алдын ала шорт-листі анықталды;
- 2024 жылғы 8 шілдеде жоба бойынша қажетті заңнамалық түзетулерге жылу энергетикасы, электр энергетикасы және реттелетін қызметтер мәселелері бойынша заңнамалық актілерге өзгерістер енгізу шеңберінде Мемлекет басшысы қол қойды;
- 2024 жылғы 15 қарашада инвестор KCG-ден Power China әзірлеген ТЭН материалдары алынды, олар ТЭН алдындағы материалдармен бейімделу үшін жобалау ұйымына берілді;
- 2024 жылғы 20 қарашада Солнечный кенті әкімдігінің ауданы 170 га жер телімін бөлу туралы өкімі алынды;
- 2024 жылғы 22 қарашада Екібастұз қ. ЖҚБ-мен станция астындағы учаскеге уақытша өтеулі жер пайдалану туралы шартқа қол қойылды;
- 2024 жылғы 27 желтоқсанда Солнечный кенті әкімдігінің өкімі алынды, сондай-ақ, Екібастұз қ. ЖҚБ-мен ауданы 32,8 гажер учаскесіне уақытша өтеулі жер пайдалану туралы шартқа қол қойылды.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 11 қазанда әзірленген ТЭН жобаға ведомстводан тыс сараптама жүргізу үшін «Мемсараптама» РММ порталына жүктелді;
- 2024 жылдың 30 желтоқсанында «Мемсараптама» РММ оң қорытындысы алынды.

Іске асыру мерзімі: 2023–2028 жж.**Жобаның сипаттамасы және мақсаты:**

Жабдықты пайдалану мерзімін ұзарту, сенімділіктің, үнемділіктің және жөндеуге жарамдылықтың техникалық-экономикалық көрсеткіштерін жақсарту, пайдалану мен жөндеуге шығындарды азайту, жөндеуаралық кезеңді ұлғайту, сондай-ақ экологиялық стандарттарды сақтау мақсатында.

Жаңа инвестициялық жобалар

1

Жоба

«Қарағанды облысында 500 МВт ЖелЭС, Түркістан облысында China Energy Overseas Investment Co., Ltd-мен (China Energy) бірлесіп 300 МВт КЭС салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Жобада электр энергиясының жинақтауыштарын пайдалану көзделген, бұл мәлімделген болжамға сәйкес электр энергиясын өндіруді қолдауға мүмкіндік береді және жел және күн генерациясының үзілуінен туындаған желінің тұрақсыздығы тәуекелін төмендетеді.

Іске асыру мерзімі:

2024–2028 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 17 қаңтарда Түркістан облысының әкімдігімен өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды;
- 2024 жылғы 17 сәуірде ҚР ЭМ мен Energy China энергетика секторына инвестицияларға қатысты өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойды;
- 2024 жылғы 2 шілдеде Energy China мен «Самұрық-Қазына» АҚ арасында Жобаны іске асыру жөніндегі қағидаттар туралы келісімге қол қойылды;
- 2024 жылғы 15 қазанда «Самұрық-Энерго» АҚ мен Energy China (JDA) арасында жобаны бірлесіп әзірлеу туралы келісімге қол қойылды;
- 2024 жылғы 12 қарашада конференцияда «Самұрық-Энерго» АҚ мен Energy China (JIA) арасында жобаны бірлесіп әзірлеу жөніндегі келісімге қол қойылды;
- 2024 жылдың 12 қарашасында COP29 аясында ҚР мен ҚХР арасындағы үкіметаралық келісімге (YAK) қол қойылды.

2

Жоба

«Көкшетау қаласында жылу электр орталығын салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Көкшетау қаласында өңірді сенімді жылумен жабдықтау және электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін қуаты 240 МВт және жылу қуаты 520 Гкал жаңа жылу электр орталығын салу.

Іске асыру мерзімі:

2023–2028 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 17 сәуірде ҚР мен РФ Үкіметтері арасында Қазақстан Республикасының аумағында Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында көмір жылу электр орталықтарын салу жобалары туралы келісімге қол қойылды;
- 2024 жылғы 24 маусымда «Көкшетау ЖЭО» ЖШС жобалау компаниясы тіркелді;
- 2024 жылғы 29 тамызда «Көкшетау ЖЭО» ЖШС мен «ИНТЕР РАО-Экспорт» ЖШС арасында жоба бойынша жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеуге арналған шартқа қол қойылды;
- Жылу және сумен жабдықтау, су бұру желілеріне қосылуға, құрылыс кезеңінде электр желілеріне қосылуға және темір жолдарға жалғасуға техникалық шарттар алынды;
- Станция құрылысына жер телімі алынды.

3

Жоба

«Семей қаласында жылу электр орталығын салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Семей қаласында өңірді сенімді жылумен жабдықтау және электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін қуаты 360 МВт және жылу қуаты 1 060 Гкал жаңа жылу электр орталығын салу.

Іске асыру мерзімі:

2023–2029 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 17 сәуірде ҚР мен РФ Үкіметтері арасында Қазақстан Республикасының аумағында Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында көмір жылу электр орталықтарын салу жобалары туралы келісімге қол қойылды;
- 2024 жылдың 24 маусымында «Семей Энерго» ЖШС жобалық компаниясы тіркелді;
- Электр желілеріне қосылуға техникалық шарттар алынды;
- Станция, су тарту, күл үйіндісін салу және пайдалану үшін жер учаскелері алынды.

4

Жоба

Өскемен қаласында жылу электр орталығын салу жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Өскемен қаласында өңірді сенімді жылумен жабдықтау және электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін қуаты 360 МВт және жылу қуаты 1 007 Гкал жаңа жылу электр орталығын салу.

Іске асыру мерзімі:

2023–2029 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 17 сәуірде РФ мен ҚР Үкіметтері арасында Қазақстан Республикасының аумағында Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында көмір жылу электр орталықтарын салу жобалары туралы келісімге қол қойылды;
- 2024 жылдың 24 маусымында «Өскемен Энерго» ЖШС жобалық компаниясы тіркелді;
- Инженерлік желілерге қосылу нүктелері алынды (жобалау шекарасы).

5

Жоба

«Қызылорда облысында қуаты шамамен 1100 МВт бу-газ қондырғысы базасында электр станциясын салу» жобасы

Жобаның сипаттамасы және мақсаты:

Жоба ҚР БЭЖ Оңтүстік аймағында жаңа маневрлік қуаттарды енгізу мақсатында жүзеге асырылуда. Жоба аясында сондай-ақ «KEGOC» АҚ жүйелік операторының меншігіне берілетін «Қызылорда-Шымкент» және «Қызылорда-Жезқазған» электр желілерін салу жоспарланған.

Іске асыру мерзімі:

2024–2029 жж.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 14 ақпанда ҚР Энергетика министрлігі, «Самұрық-Қазына» АҚ және Жобаның инвесторы Urbacon Concessions Investments WLL (UCC) арасында Қағидаттар туралы келісімге (Heads of Agreement) қол қойылды;
- 2024 жылғы 20 наурызда Катар Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы Үкіметаралық келісімге (ҮАК) қол қойылды;
- 2024 жылғы 30 қазанда ҮАК «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Катар Мемлекетінің Үкіметі арасындағы басым салалардағы жобаларды дамыту үшін ұзақ мерзімді стратегиялық серіктестік орнату туралы келісімді ратификациялау туралы» № 133-VIII Қазақстан Республикасының Заңымен ратификацияланды;
- 2024 жылғы желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ мен UCC арасында Жобаны бірлесіп іске асыру (JIA) туралы келісімге қол қойылды;
- 2025 жылғы 25 ақпанда «Самұрық-Энерго» АҚ мен Катар, Доха қаласындағы UCC арасында Жобаның акционерлері (SHA) туралы келісімге қол қойылды.

3

ӨНІМДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

- 91 Негізгі қаржылық көрсеткіштер
- 102 Жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар
- 122 Жеткізілімдердің тұрақты тізбегі және сатып алу қызметінің саясаты

Негізгі қаржылық көрсеткіштер

Макроэкономикалық факторлар

2024 жылғы желтоқсанда Қазақстанда жылдық инфляция 2023 жылғы 9,8% -дан төмендеп, 8,6% -ды құрады.

Азық-түлік тауарларының бағасы желтоқсанда жылдық көрсетуде 5,5% өсті, бұл өткен айлармен салыстырғанда өсудің біршама жылдамдығын көрсетеді. Бұл тренд бағаның маусымдық ауытқуын, азық-түлікке әлемдік бағаның өзгеруін, сондай-ақ көлік және логистикалық шығындар сияқты ішкі факторлардың әсерін қоса алғанда, бірқатар факторларға негізделген. Азық-түлікке жатпайтын тауарлар бір жылда 8,3% -ға көтерілгенін көрсетті, бұл да болжанған мәндердің шегінде тұр. Алайда, неғұрлым айқын өсу ақылы қызмет көрсету секторында байқалады, онда бағаның жылдық өсуі 13,3% құрады.

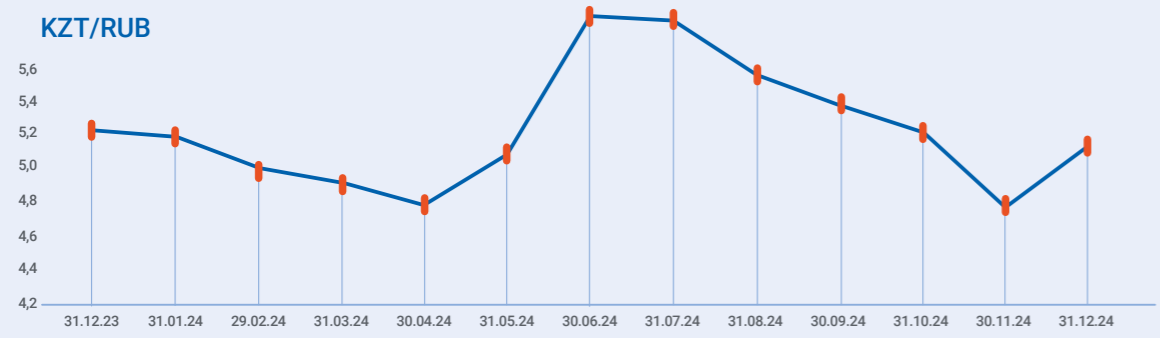
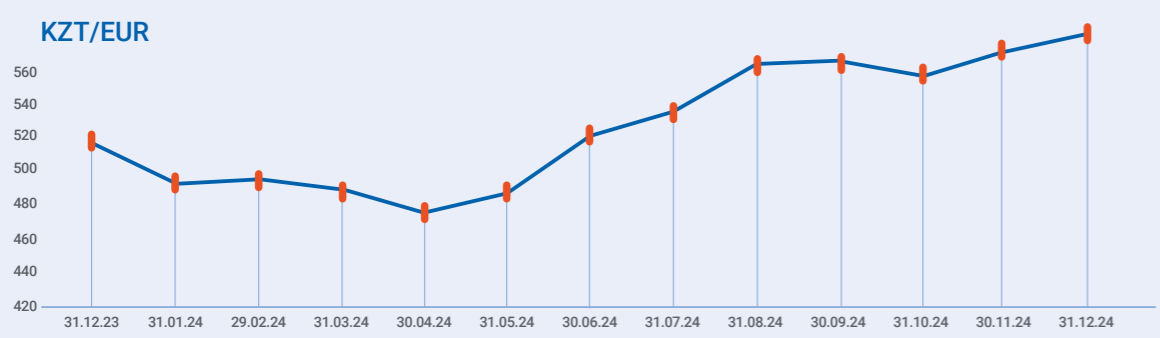
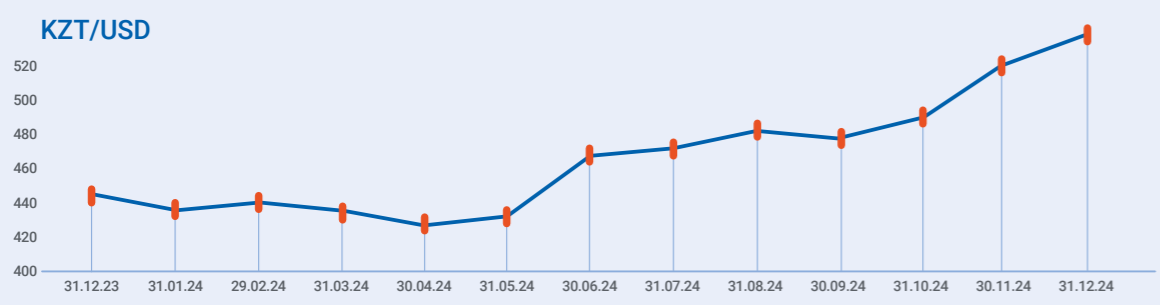
Валюта нарығы да айтарлықтай өзгерістерге ұшырады. 2024 жылғы желтоқсанда теңгенің АҚШ долларына қатысты бағамы бір доллар үшін 523,54 теңгеге жетті, бұл ұлттық валютаның жыл басынан бері 15% әлсіреуін көрсетеді, бұл импорттаушылар тарапынан шетел валютасына жоғары сұранысты, экономиканың долларлануының күшеюін, сондай-ақ шикізат тауарлары бағасының динамикасы және әлемнің ірі орталық банктерінің саясаты сияқты сыртқы экономикалық факторларды қоса алғанда, факторлар кешенімен негізделген.

Ағымдағы шот тапшылығының 4,4 млрд долларға дейін қысқаруы және халықаралық резервтердің 105,7 млрд долларға дейін өсуі елдің сыртқы экономикалық позициясының жақсарғанын көрсетеді. Алайда сақталып отырған бюджет шығыстары және Ұлттық қор қаражаты есебінен тапшылықты қаржыландырудың жалғасуы макроэкономикалық тұрақтылық үшін ұзақ мерзімді сын-қатерді білдіреді. Болашақта бюджеттің трансферттерге тәуелділігінің ықтимал төмендеуі және елдің экономикалық құрылымын әртараптандыру тұрақты экономикалық өсуді қамтамасыз етуде негізгі рөл атқаруы мүмкін²⁴.

	31.12.2023	31.12.2024	%
KZT/USD	454,56	523,54	115%
KZT/EUR	502,24	546,47	109%
KZT/RUB	5,06	4,99	99%

²⁴ ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар жөніндегі агенттігінің Ұлттық статистика бюросы, ҚР Ұлттық Банкі, Halyk Finance.

Біріктірілген жылдық есеп 2024

Камалов Алмасби Низамадинұлы
Экономика және Қаржы жөніндегі басқарушы директоры

2024 жылы біз алғаш рет 110 миллиард теңге мөлшерінде таза пайда межесінен астық – бұл өткен жылғы деңгейден 2,5 есе жоғары.

Бұл өсім бүкіл ұжымның үйлесімді жұмысының, теңгерімді қаржылық саясаттың, өтімділікті тиімді басқарудың және инвестициялық жобаларды уақтылы жүзеге асырудың арқасында мүмкін болды. Бұл жетістік біздің бизнес-модельдің тұрақтылығын растап қана қоймай, одан әрі дамуға, инвестиция тартуға және нарықтағы позициямызды нығайтуға жаңа мүмкіндіктер ашады.

Қаржылық-экономикалық көрсеткіштер

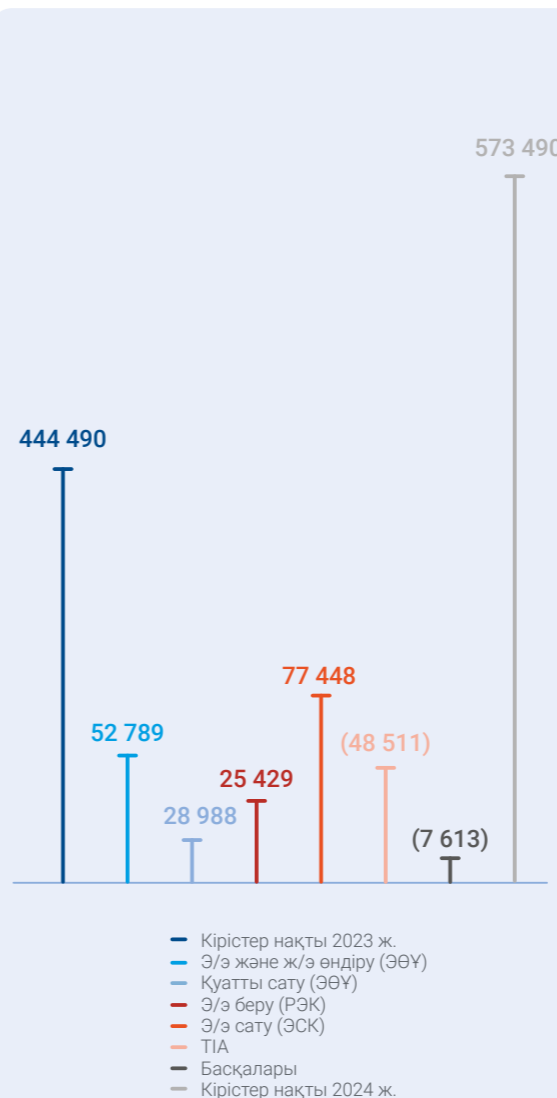
Негізгі қаржылық-экономикалық көрсеткіштер, млн теңге²⁵

Көрсеткіш	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
Өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен кіріс	381 465	444 960 ²⁶	573 490	691 659
Сатылған өнімнің және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	288 929	329 676 ²⁶	371 645	479 409
Жалпы пайда	92 536	115 284	201 845	212 250
Операциялық пайда	64 574	92 828	172 987	176 610
Амортизация, пайыздар және КТС (ЕБИТДА) бойынша аударымдарға дейінгі пайда	141 382	159 484	226 241	266 714
Салық салуға дейінгі пайда (шығын)	46 417	63 082	147 524	147 352
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығындар	16 111	19 352	34 555	34 009
Азшылық үлесін шегергенге дейінгі жиынтық пайда (шығын)	30 306	43 730	112 969	113 342
Азшылық үлесі	175	649	461	712
Топ Акционерлеріне тиесілі жиынтық пайда	30 132	43 080	112 508	112 631

²⁵ Кірістер мен өзіндік құнның толық жазылуы қызмет түрлері бөлінісінде (сегменттер бойынша емес) келтірілген және элиминациялауды есепке алмай көрсетілген.

²⁶ 2023 жылғы қаржылық көрсеткіштер «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС мен «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС ортақ бақылауындағы кәсіпорындарды сатып алуды көрсету үшін қайта есептеместен ұсынылған.

Өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен кірістер

2024 жылы Қоғамның Компаниялар тобы бойынша өнім сатудан және қызмет көрсетуден түскен кіріс

573 490 млн теңгені құрады

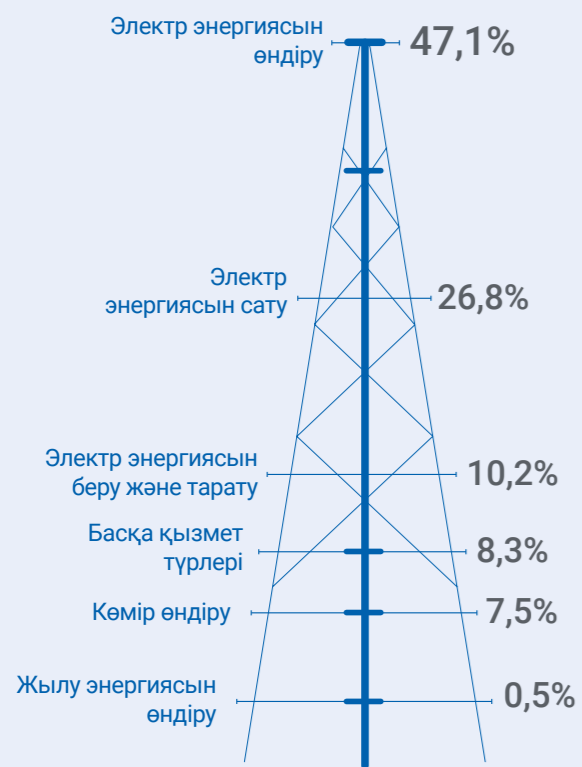
Шоғырландырылған кірістің ұлғаюы көбінесе сату (өткізу) сегментінде орын алды; кірістің өсуі электр энергиясын сату көлемінің 1 651 млн кВтсағ (23%) және «Алатау Жарық Компаниясы-Энергосбыт» АҚ филиалының электр энергиясын сату тарифінің 23,64 теңге/кВтсағ-тан 28,03 теңге/кВтсағ-қа ұлғаюымен байланысты. Электр энергиясын беру бойынша түсімнің ұлғаюы электр энергиясын беру көлемінің 572 млн кВтс (7%) және «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ электр энергиясын беру тарифінің 7,68 теңге/кВтс-тан 9,95 теңге/кВтс-қа дейін өсуіне байланысты.

Электр энергиясын өндіру сегменті бойынша шоғырландыру периметріне «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС қосу, ағынының көп болуына байланысты су электр станцияларын өткізу көлемінің өсуі, 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап ЭБҮ шекті тарифтерінің ұлғаюы, сондай-ақ 2024 жылға өткізілген сауда-саттық қорытындылары бойынша қуатты өткізу көлемін ұлғайту және «Өскемен СЭС» АЭС және «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС қуат көлемін шоғырландыру периметріне қосу есебінен түсімнің өсуі орын алды.

Сондай-ақ, «Алматы Электр Станциялары» АҚ өткізу көлемінің өсуі және «Energy Solutions Center» ЖШС

(Екібастұз ЖЭО) көлемін шоғырландыру периметріне қосу есебінен жылу энергиясын өндіру сегменті бойынша өсу байқалады. Қосымша «Алматы Электр Станциялары» АҚ-ның жылу энергиясына тарифі 4 215 теңгеден 5 195 теңгеге дейін ұлғайды.

Қызметтің негізгі түрлері бойынша 2024 жылғы кірістер құрылымы

Болашақ кезеңге арналған болжам

2025 жылға арналған болжамда іске асырудан түскен кіріс 691 659 млн теңге көлемінде жоспарланған, бұл 2024 жылғы фактіден 118 169 млн теңгеге немесе 21% -ға жоғары. Бұл арту электр энергиясын өндіру және өткізу бойынша тарифтердің, қуатқа арналған көлемдердің және тарифтердің өсуіне (1 065 мың теңге/МВт*ай мөлшерінен 1 169 мың теңге/МВт*ай мөлшеріне дейін), сондай-ақ «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС № 1 Блогын енгізуге байланысты.

Өндірушілер бойынша өнімді өткізуден және қызмет көрсетуден түскен табыс, млн теңге

Көрсеткіш	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
Өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен кіріс	381 465	444 960	573 490	691 659
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	189 266	186 939	198 847	257 776
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ филиалы -Энергосбыт	137 578	168 309	247 127	304 146
«Алматы Электр Станциялары» АҚ	86 220	96 660	125 605	133 983
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	53 842	67 712	94 009	110 428
«Мойнақ СЭС» АҚ	22 804	21 720	25 768	21 761
«Шардара СЭС» АҚ	8 680	8 991	8 602	7 729
«Өскемен ЖЭО АЭС» ЖШС	-	-	10 915	11 190
«АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС	-	-	16 603	16 371
«Бірінші Жел Электр Станциясы» ЖШС	4 987	6 170	6 641	7 918
«Бұқтырма СЭС» АҚ	4 181	21 837	16 520	24 135
«Energy Solution Center» ЖШС (ЭЖЭО)	-	-	4 233	10 594
«Energy Solution center» ЖШС филиалы - ЖҚКО	1 515	1 595	1 945	3 209
«Samruk-Green Energy» ЖШС	409	500	659	755
Топішілік айналымдар (элиминациялау)	-128 016	-135 475	-183 986	-218 337

Қоғамның негізгі қызметінен түсетін кірістердің негізгі үлесін «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Алматы Электр Станциялары» АҚ, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ филиалы -Энергосбыт алады. Сонымен қатар, кірістерді шоғырландыру кезінде жалпы сомадан негізінен энергия өндіруші және таратушы компаниялар бойынша топішілік айналымдар алып тасталады.

Өзіндік құны

Өнім мен қызмет көрсетудің өзіндік құны, млн теңге

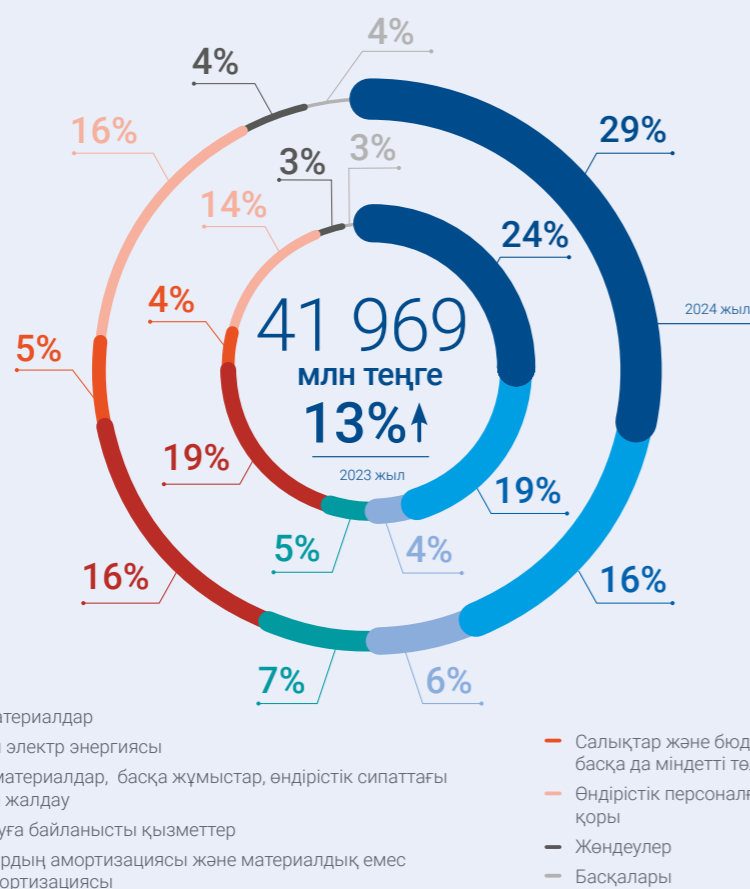
Көрсеткіш	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
Отын	68 247	91 379	105 269	138 644
Еңбекке ақы төлеу және байланысты шығыстар	45 643	53 766	69 099	85 019
Сатып алынған электр энергиясының құны	50 991	56 404	46 366	63 763
Электр қуатының әзірлігін ұстап тұру жөніндегі қызметтер	8 819	8 848	15 644	20 714
Негізгі құралдардың тозуы және МЕА амортизациясы	59 764	62 556	58 020	76 220
Жөндеу және ұстау	9 950	11 377	12 979	16 757
Электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер	16 847	16 922	20 307	20 752
Материалдар	2 181	2 777	4 335	5 425
Сумен қамтамасыз ету	7 106	7 582	10 464	12 092
Желілердегі шығындар	2	2	0	0
Табыс салығынан басқа салықтар	4 642	4 633	5 042	7 127
Қоршаған ортаға эмиссиялар үшін төлем	7 664	4 435	5 337	9 223
Бөгде ұйымдардың қызметтері	3 385	3 350	11 719	14 507
Өзгелері	3 688	5 643	7 064	9 166
Жиыны	288 929	329 676	371 645	479 409

2024 жылдың қорытындысы бойынша өзіндік құн 371 645 млн. теңгені құрады, бұл 2023 жылғы фактіден 13% -ға жоғары. Шығындар электр энергиясының теңгерімдеуші нарығындағы (бұдан әрі – ЭТН) тауарлар мен қызметтер бағасының, шығыстардың өсуіне байланысты (көмір, газ, «KEGOC» АҚ қызметтері және т.б.), ЕТҮ қызметкерлеріне әлеуметтік қолдау көрсету, салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша, шикізат және өндірістік

материалдар бағасын индекстеу шеңберінде өндірістік персоналдың еңбегіне ақы төлеуге арналған шығыстар есебінен орын алды.

2024 жылы амортизация 58 020 млн теңгені құрады, өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 4 536 млн теңгеге немесе 8%-ға азайды. «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС бойынша негізгі төмендеу негізгі құралдардың қызмет мерзімін қайта қарау есебінен болды.

Қызметтің негізгі түрлері бойынша өзіндік құнның құрылымы

Болашақ кезеңге арналған болжам

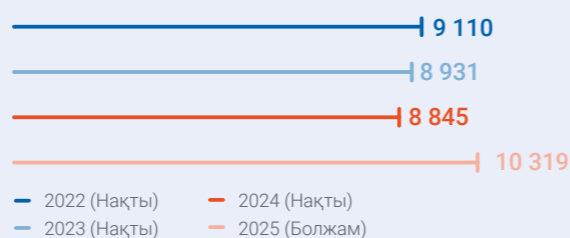
2025 жылға арналған болжамда тауарлар мен қызметтер бағасының өсуіне байланысты өзіндік құн, теңгерімдеуші электр энергиясын сатып

алу бойынша шығыстар, өндірістік персоналдың еңбегіне ақы төлеу шығындарының ұлғаюы, сондай-ақ өндіріс көлемінің ұлғаюына байланысты ұлғаяды.

Кіріс және сатуға арналған шығыстар

2024 жылдың қорытындысы бойынша іске асыру шығындары 2023 жылмен салыстырғанда (86) млн теңгеге (1%) азайып, 8 845 млн теңгені құрады. Бұл ауытқу тарифтің төмендеуі себебінен электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру бойынша «KEGOC» АҚ қызметтеріне шығындардың төмендеуінен туындады.

Сату шығындары, млн теңге

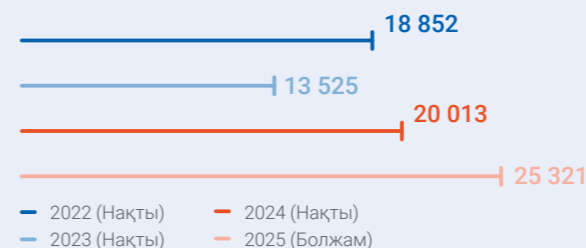
Болашақ кезеңге арналған болжам

2025 жылға арналған болжамда өнімді сату шығындары 10 319 млн теңге көлемінде жоспарланған, бұл 2024 жылғы фактіден 1 474 млн теңгеге немесе 17%-ға жоғары. Іске асыру шығыстарының ұлғаюы «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС шиналарынан электр энергиясын жіберу көлемінің ұлғаюымен (№ 1 блокты енгізу), сондай-ақ «KEGOC» АҚ қызметтеріне бағаның ұлғаюымен байланысты.

Әкімшілік шығыстар

2024 жылдың қорытындысы бойынша әкімшілік шығыстар 20 013 млн теңгені құрады, бұл негізінен «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС» АЭС ЖШС және «Energy Solutions Center» (Екібастұз ЖЭО) ЖШС шығыстарды шоғырландыру периметріне қосу есебінен 2023 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 6 488 млн теңгеге немесе 48% -ға жоғары.

Жалпы және әкімшілік шығыстар, млн теңге

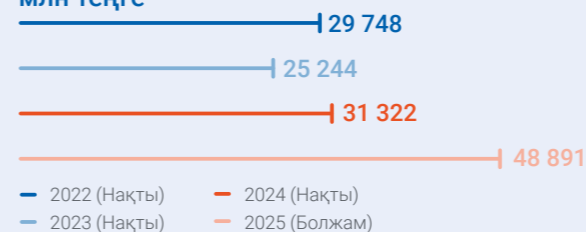
Болашақ кезеңге арналған болжам

2025 жылға арналған болжамда әкімшілік шығыстар 2024 жылғы деңгейден 5 308 млн теңгеге жоғары. Көбеюі негізінен ЕТҮ қызметкерлеріне әлеуметтік қолдау көрсету шеңберінде жалақыны индекстеуге байланысты. Сондай-ақ, «Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО) ОАР Қоғамын шоғырландыру периметріне қосу есебінен ұлғаю (2024 жылы осы шығындар 5 айда шоғырландырылды).

Қаржылық шығыстар

2024 жылдың қорытындысы бойынша қаржылық шығындар 31 322 млн теңгені құрады, бұл 2023 жылғы нақты мәннен 6 078 млн теңгеге жоғары. Ағымдағы шығыстарда «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС (№ 1 блок) қарыздары бойынша шығыстарды көрсету есебінен ұлғайту.

Қаржыландыруға жұмсалған шығыстар, млн теңге

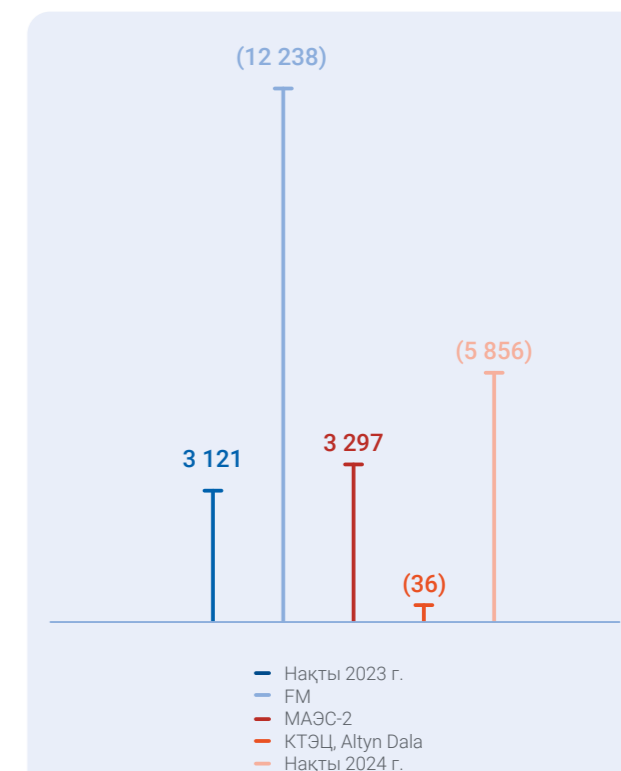

Болашақ кезеңге арналған болжам

2025 жылға арналған болжамда қаржыландыруға арналған шығыстар 48 891 млн теңгені құрайды. Негізінен ағымдағы шығыстарда «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС (отын беруді реконструкциялау және жаңғырту) және «Алматы электр станциялары» АҚ (Алматы энергия кешенін газдандыру) қарыздары бойынша шығыстарды көрсету есебінен ұлғаю.

Бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындардың пайдадағы үлесі

Көрсеткіш, млн теңге	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	2025 болжам
Бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындардың пайдадағы үлесі	16 103	3 121	-5 856	12 499

2024 жылы үлестік компаниялардан шығын (5 856) млн теңге, осындай кезеңге қатысты азаю (8 977) млн теңге, негізінен Forum Muider B.V. бойынша негізгі қызметтен түсетін кірістердің төмендеуі нәтижесінде операциялық пайданы азайту есебінен (экспорт көлемінің төмендеуі) және операциялық шығындардың өсуі, сондай-ақ қаржыландырудан түсетін шығыстардың ұлғаюы есебінен (бағамдық айырма) және негізгі емес қызметтен өзге де шығыстар (оның ішінде өзге активтердің құнсыздануынан болған залал) орын алып отыр.

Өтімділік және қаржылық тұрақтылық көрсеткіштері

«Самұрық-Энерго» АҚ акционердің қарастырған қаржылық тұрақтылық коэффициенттері бойынша нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізді.

Ковенантты сыртқы кредиторлардан орындау

Ковенант	Норматив	2021 нақты	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты	Ескерту
Борыш/EBITDA (ЕҚДБ, АДБ)	3,5 артық емес	2,70	2,14	1,74	1,62	Сақталады
EBITDA/Пайыздар (ЕҚДБ, АДБ)	2,2-дан кем емес	5,00	5,92	10,8	12,23	Сақталады
Борыш/Меншікті капитал (ҚДБ)	2,0 артық емес	0,59	0,50	0,43	0,49	Сақталады

Ковенант	2019 нақты	2020 нақты	2021 нақты	2022 нақты	2023 нақты	2024 нақты
Борыш/EBITDA	3,31	2,96	2,41	1,90	1,71	1,66
Борыш/Меншікті капитал	0,56	0,54	0,59	0,50	0,43	0,49
Ағымдағы өтімділік	0,70	0,75	0,53	0,57	1,04	1

2024 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ жартыжылдық негізде белгіленетін кредиторлардың қаржылық және қаржылық емес ковенанттарын сақтады.

Борыштық жүктеме

2024 жылдың қорытындысы бойынша Қоғамның шоғырландырылған атаулы қарызы 403,3 млрд теңгені құрады, 2023 жылдың қорытындыларымен салыстырғанда (310,3 млрд теңге) есептік кезеңде атаулы қарыздың ұлғаюы 93 млрд теңгені құрады.

де ставканы 16,5% -18,75% -дан 16,25% -ға дейін төмендетумен «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ның қарызын ішінара мерзімінен бұрын өтеу бойынша жұмыстар жүргізілді.

Кредиттік рейтинг (Fitch Ratings)

2024 жылы атаулы борыштың ұлғаюы ЖЭО-2 жобасы үшін «Алматы Электр Станциялары» АҚ инвестициялық жобаларына және «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС жобаларына қарыздар тартуға негізделген.

2024 жылғы 14 қазанда Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі «Самұрық-Энерго» АҚ-ның шетелдік және ұлттық валютадағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтерін «BB +» деңгейінде, «Тұрақты» болжамын растады.

Пайыздық тәуекелді нивелирлеу мақсатында 2024 жылғы қыркүйекте «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС-

Салыстырмалы талдау (бенчмаркинг)

Бенчмаркинг – Компанияны басқарудың маңызды элементтерінің бірі. Бенчмаркинг жүргізудің мақсаты операциялық және қаржылық көрсеткіштерді Компанияның әлсіз және күшті жақтарын анықтау үшін ұқсас шетелдік компаниялармен салыстыру болып табылады. Бенчмаркинг үшін мынадай көрсеткіштер қолданылды:

- EBITDA margin (EBITDA маржасы);
- Борыш/EBITDA;
- қарыз қаражаты үлесінің коэффициенті (Борыш/Меншікті капитал);
- Инвестицияланған капиталдың рентабельділігі (ROIC).

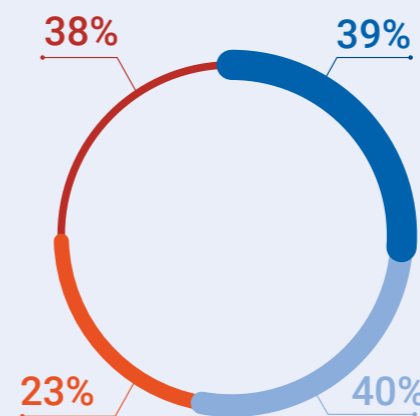
Бенчмаркинг үшін мынадай ұқсас компаниялардың деректері пайдаланылды:

- «Юнипро» ЖАҚ (Ресей);
- CEZ Group (Чехия);
- RWE (Германия).

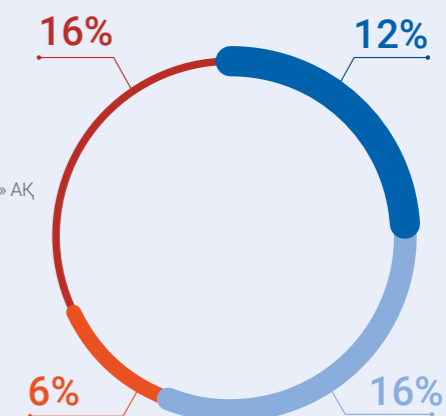
Бенчмаркинг нәтижелері

Критерий	Өлшем	Мәртебесі	Min	Бенчмаркинг	Max
EBITDA margin	%	●	RWE (23)	Unipro (38) CЭ (39) CEZ (40)	
RIOC	%	●	RWE (6)	CЭ (12) CEZ (16)	Unipro (16)
Борыш/EBITDA коэффициент		●	Unipro (0,02)	CЭ (1,66) CEZ (1,79)	RWE (3,29)
Борыш/МК коэффициент		●	Unipro (0,005)	CЭ (0,49) RWE (0,56)	CEZ (0,98)

EBITDA margin, 2024 жыл

Return on Invested capital (ROIC), 2024 жыл

Қазіргі уақытта шетелдік ұқсас компаниялармен салыстырғанда Қоғам кейбір көрсеткіштер бойынша төмен.

EBITDA margin көрсеткіші компания операцияларының тиімділігінің негізгі көрсеткіші болып табылады, оның пайыз, салықтар, амортизация және амортизация шегерілгенге дейін пайда өндіру қабілеттілігін көрсетеді. Unipro, RWE сияқты басқа компаниялармен салыстырғанда «Самұрық-Энерго» АҚ EBITDA маржа коэффициенті 39% деңгейінде операциялар тиімділігінің жоғары деңгейін көрсетеді, алайда ол CEZ Group-тан шамалы төмен.

Борыш/EBITDA және Борыш/СК көрсеткіштері бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ CEZ Group және RWE-пен салыстырғанда орташа деңгейде тұрады, бірақ қаржылық тұрақтылық тұрғысынан Unipro-дан едәуір артта қалып отыр.

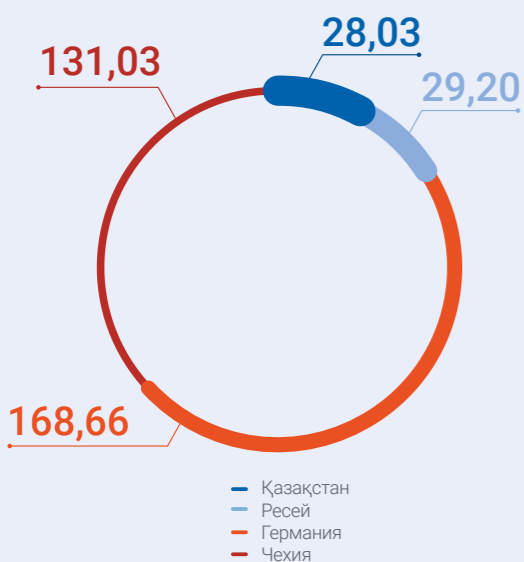
ROIC көрсеткіші бойынша (ұзақ мерзімді салынған капиталдың рентабельділігі) «Самұрық-Энерго»

АҚ CEZ Group пен Unipro төмен, бұл ретте RWE компаниясынан 6% жоғары.

Бұл ретте айта кету керек, «Самұрық-Энерго» АҚ көпшілік компанияларға қарағанда ҚР Үкіметіне тиесілі, осыған байланысты Компания электр энергетикасы саласындағы мемлекеттік саясаттың жүргізушісі болып табылады. Осыған байланысты, сондай-ақ энергетика секторының тозу дәрежесінің жоғары болуымен 2009 жылдан бастап әлеуметтік маңызы бар инвестициялық жобалар (ҚР энергия жүйесі жұмысының сенімділігі мен үздіксіздігіне бағытталған) іске асырылды, бұл инвестицияланған капиталдың айтарлықтай өсуіне әкелді және тиісінше инвестициялардың рентабельділік көрсеткішін төмендетті.

Инвестициялардың рентабельділік көрсеткіштеріне әсер ететін қосымша фактор ұқсас компаниялар елдерімен салыстырғанда Қазақстан Республикасында электр энергиясына тарифтің төмен деңгейі болып табылады.

2024 ж. электр энергиясына белгіленген орташа тариф, теңге/кВтс

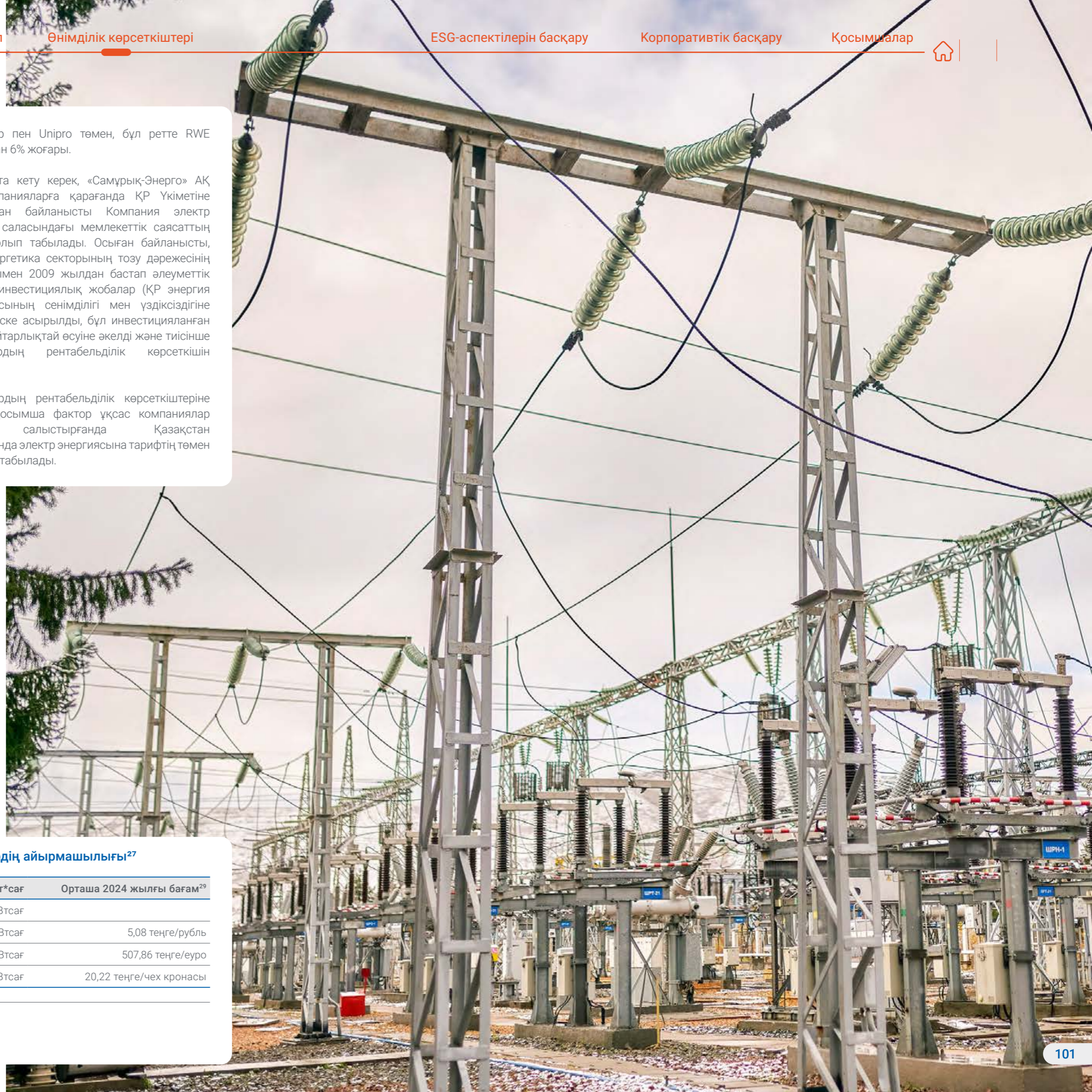
Ұқсас компаниялар елдеріндегі электр энергиясына тарифтердің айырмашылығы²⁷

Ел	Орташа кВтс үшін тариф ²⁸	Теңгемен/кВт*сағ	Орташа 2024 жылғы бағам ²⁹
Қазақстан	28,03 теңге	28,03 теңге/кВтсағ	
Ресей	5,75 рубль	29,20 теңге/кВтсағ	5,08 теңге/рубль
Германия	0,33 еуро	168,66 теңге/кВтсағ	507,86 теңге/еуро
Чехия	6,48 крон	131,03 теңге/кВтсағ	20,22 теңге/чех кронасы

²⁷ Дереккөз: Еуростат, Росстат.

²⁸ Қоғам тобы бойынша соңғы тұтынушы үшін ҚҚС-сыз орташа тариф көрсетілген.

²⁹ ҚР Ұлттық Банкінің деректеріне сәйкес орташа бағам.

Жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының көмір өндіруші кәсіпорындары

«Богатырь Көмір» ЖШС

Бас директор
Ргайбек К.Р.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Павлодар обл.,
Екібастұз қ., Бауыржан
Момышұлы көш., 23

Қызметкерлер
6 239
адам

Forum Muider Limited
иелену үлесі
100%

Игерілетін кен орнының
қоры мен географиясы
«Богатырь Көмір»
ЖШС-нің теңгерімдік
көмір қоры 2025
жылғы 1 қаңтардағы
жағдай бойынша
шамамен

2,5 млрд тоннаны
оның ішінде
«Богатырь» кесіндісі
бойынша

1,2 млрд тоннаны
«Северный» разрезі
бойынша

1,3 млрд тоннаны
құрайды

Компанияның
ресми сайты
www.bogatyry.kz

«Богатырь Көмір» ЖШС «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының электр станцияларына және Қазақстанда да, Ресейде де нарықтық жағдайда орналасқан үшінші тараптарға көмір жеткізеді. «Богатырь Көмір» ЖШС көмір разрездері «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС-нен 35 км және «Екібастұз МАЭС-2» АҚ-нан 53 км қашықтықта (темір жол бойымен алғандағы қашықтық) орналасқан, бұл «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы үшін көмір тасымалдау шығындарын азайтуға мүмкіндік береді. Қазақстандағы көмір электр станцияларының басым бөлігі «Богатырь Көмір» ЖШС өндіретін көмір маркасын пайдаланады.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

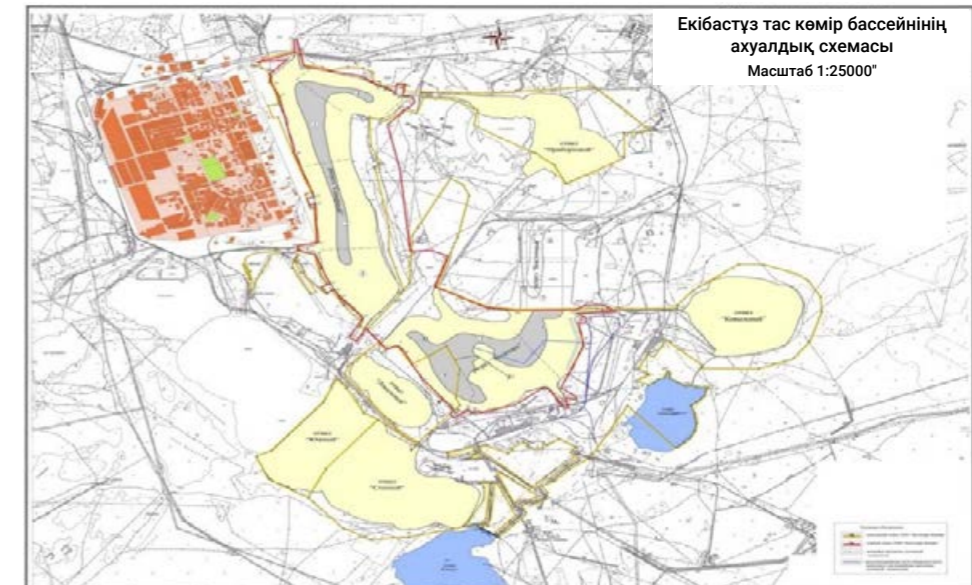
«Богатырь Көмір» ЖШС орташа жану жылуы ~ 4 000 ккал/кг, күл ~ 43%, ылғал ~ 5% болатын КСН маркалы көмір өндіреді. Кәсіпорын ҚР ішкі нарығының генерациялайтын объектілеріне энергетикалық көмірді жеткізеді және РФ-ға экспорттауды жүзеге асырады, сондай-ақ ішкі нарықта коммуналдық-тұрмыстық көмірді жеткізуді қамтамасыз етеді. ҚР ЖЭС үшін көмірді сату тікелей жеткізу шарттары бойынша, РФ ЖЭС үшін – трейдер арқылы жүзеге асырылады. Коммуналдық-тұрмыстық көмірді өткізу тауар биржалары арқылы жүргізіледі³⁰.

«Богатырь Көмір» ЖШС Қазақстан Республикасының Павлодар облысындағы «Богатырь» және «Северный» разрездері шегінде Екібастұз тас көмір кен орнының көмір өндіру үшін 2002 жылғы 29 маусымдағы № 975 келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына ие. 1970 жылы пайдалануға берілген «Богатырь» разрезі 5,6,9,10 алаңында көмір қорын өңдейді. 2025 жылдың 01 қаңтарында кесіндінің тереңдігі жер бетінен 300 м-ге жетті (биіктіктің биіктігі Балтық жүйесі бойынша минус 100м).

«Северный» разрезі 1955 жылы пайдалануға берілді, көмір өндіру 1,2,3,4 алқаптарда жүргізіледі. 01.01.2025 ж. разрезінің тереңдігі беттен 260 м-ге жетті (түбінің биіктік белгісі Балтық жүйесі бойынша минус 60 м).

Көмірдің теңгерімдік қоры «Богатырь Көмір» ЖШС бойынша 01.01.2025 жылы шамамен 2,45 млрд тоннаны құрайды, оның ішінде «Богатырь» разрезі бойынша 1,2 млрд тонна, «Северный» разрезі бойынша 1,25 млрд тонна.

Екібастұз тас көмір бассейнінің ахуалдық схемасы

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	30 286	26 249	677
ЕБИТДА, млн теңге	37 425	32 911	20 936
ЕБИТДА Margin, %	33	25	15
Игерілген инвестициялар сомасы (50%), мың теңге	16 070 953	12 368 588	9 378

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Көмір өндіру көлемі, млн тонна	42,5	42,9	42,7
ҚР-да көмір өткізу көлемі, млн. тонна	32,3	32,7	33,7
меншікті ЭЖ-ге	19,5	19,4	20,2
бөгде ЭЖ	12,8	13,3	13,5
Көмір экспортының көлемі, млн тонна	10,1	9,8	9,3

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Ластаушы заттардың шығарындылары, мың тонна	4,1	3,6	3,4
Орташа жалақы, теңге	391 643	505 800	551 146

³⁰ «Тауар биржалары арқылы өткізілетін биржалық тауарлардың тізбесін және ұсынылатын партиялардың ең аз мөлшерін бекіту туралы» ҚР Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 26 ақпандағы № 142 бұйрығы.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының дәстүрлі энергетикалық кәсіпорындары

«Алматы электр станциялары» АҚ

- Басқарма Төрағасы
Маширов Е.К.
- Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Алматы қ.,
Достық даңғ., 7
- Қызметкерлер
2 971
адам
- «Самұрық-Энерго» АҚ иелену үлесі
100%
- Компанияның
ресми сайты
www.ales.kz

«Алматы электр станциялары» АҚ – Алматы қаласы мен Алматы өңірі тұтынушыларының барлық топтары үшін жылу және электр энергиясын өндіретін және жеткізуді қамтамасыз ететін генерациялайтын кәсіпорын. Қала мен облыстың қажеттіліктерінің шамамен 70%-ын жабады. «АлЭС» АҚ – Алматы өңірі мен Алматы қаласы үшін жылу және электр энергиясын өндіру және жеткізу жөніндегі табиғи монополия субъектісі ретінде Табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінің республикалық бөліміне енгізілді.

АлЭС АҚ құрамына келесілер кіреді:

- Б.Оразбаев ат. ЖЭО-1 Ж.Жақұтов ат. ЖЭО-2, ЖЭО-3 – жылу және электр энергиясын өндіру;
- Ш.Шоқин ат. СЭС және Каскад СЭС – электр энергиясын өндіру;
- Батыс жылу кешені (БЖК) – жылу энергиясын өндіру;
- «Энергоремонт» өндірістік-жөндеу кәсіпорны (ӨЖК);
- Отынды қабылдау және түсіру орталығы (ОҚТО)

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	4 306	1 321	19 043
EBITDA, млн теңге	16 785	18 541	39 194
EBITDA Margin, %	19	19	31
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	11 036 602	14 277 526	105 440 749

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	1 235,7	1 235,7	1 235,7
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	5 099	5 055	5 196
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	4 591	4 530	4 596
Жылу энергиясын өндіру көлемі, мың Гкал	5 282	5 852	6 091
Жылу энергиясын өткізу көлемі, мың Гкал	5 217	5 582	5 775

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
ЛЗ шығарындылары, мың тонна	48,03	48,90	47,5
Төгінділер, тонна	1,53	1,67	1,56
Орташа жалақы, теңге	433 391	482 932	571 663

«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС

- Бас директор
Наурызғалиев А.А.
- Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Павлодар облысы, Екібастұз
қаласы, Өнеркәсіптік аймақ
МАЭС-1, 2 құрылыс
- Қызметкерлер
1 462
адама
- «Самұрық-Энерго» АҚ иелену үлесі
100%
- Компанияның
ресми сайты
www.gres1.kz

Болат Нұржанов атындағы «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС – жобалық қуаты 4 000 МВт, қуаты 500 МВт сегіз энергоблоқты қамтитын конденсациялық типтегі жылу электр станциясы. Станция Женгелді көлінің солтүстік жағалауында, Екібастұз қаласынан 16 км солтүстікте орналасқан. Екібастұз кен орындарының қатты отынымен жұмыс істейтін еліміздегі ең ірі ЖЭС, өңірдің негізгі энергия өндіруші кәсіпорны, сондай-ақ әлемдегі ірі көмір электр станцияларының бірі.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	25 796	30 678	45 462
EBITDA, млн теңге	72 267	71 803	92 443
EBITDA Margin, %	38	38	46
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	42 557 298	84 862 571	68 529 562

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	3 500	3 500	3 500
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	23 048	22 870	22 544
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	23 102	22 549	21 619
Жылу энергиясын өндіру көлемі, мың Гкал	378	344	441,7
Жылу энергиясын жіберу көлемі, мың Гкал	143	142	135,7

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
ЛЗ шығарындылары, мың тонна	242,813	238,9	234,3
Орташа жалақы, теңге	405 448	495 490	618 416

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының ЖЭК объектілері

«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ

- Басқарма Төрағасы
Кашаганов Б.З.
- Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
141216, Павлодар
облысы, Солнечный кенті
- Қызметкерлер
1 368
адам
- «Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
50%
- «Самұрық-Қазына» АҚ
иелену үлесі
50%
- Компанияның
ресми сайты
www.gres2.kz

«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ – белгіленген қуаты 1 000 МВт жылу электр станциясы (500 МВт екі энергоблок) және әлемдегі ең биік түтін құбыры – 420 метр, Гиннесс рекордтар кітабына енгізілген. Негізгі отын – Екібастұз көмір бассейнінің жоғары көлді көмірлері.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	4 536	-17 322	-10 728
ЕБИТДА, млн теңге	27 365	20 102	34 501
ЕБИТДА Margin, %	40	30	43
Игерілген инвестициялар сомасы (50%), мың теңге	12 457 528	2 710 689	6 611 681

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	1 000	1 000	1 000
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	6 002	5 659	6 045
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	5 938	5 532	5 823
Жылу энергиясын өндіру көлемі, мың Гкал	172	206	217,5
Жылу энергиясын жіберу көлемі, мың Гкал	77,5	70	76,2

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
ЛЗ шығарындылары, мың тонна	63,108	63,527	60,115
Орташа жалақы, теңге	361 870	428 589	611 068

«Шардара СЭС» АҚ

Төрт агрегат бар, белгіленген қуаты 126 МВт Шардара су электр станциясы Сырдария өзенінің орта ағысында орналасқан және Нарын-Сырдария каскадының тұйықтаушы СЭС болып табылады. Су торабының негізгі мақсаты – суармалы егіншілікті қамтамасыз ету, су режимін ҚР СРЖИМ Су ресурстарын реттеу, қорғау және пайдалану комитеті береді, электр энергиясы Түркістан облысында тұтынылады. 2025 жылғы 1-тоқсанда «Шардара СЭС» АҚ Qazaq Green Power PLC активтерінің құрылымына берілді.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

- Басқарма Төрағасы
Кундаков А.С.
- Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Оңтүстік Қазақстан облысы,
Шардара қаласы,
Елмұратов көшесі, 13
- Қызметкерлер
135
адам
- «Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
100%
- Компанияның
ресми сайты
www.sharges.kz

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	1 939	2 624	2 999
ЕБИТДА, млн теңге	6 026	6 669	6 466
ЕБИТДА Margin, %	69	74	75
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	53 754	22 414	129 802

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	126	126	126
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	518	529	583
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	540	549	577,4

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	413 506	478 067	656 192

«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС

Бас директор
Айдабулов Т.И.

Мекенжайы
Қазақстан
Республикасы, Өскемен
қаласы Шлюзная 35

Қызметкерлер
140
адам

«Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
100%

Компанияның
ресми сайты
www.ukges.kz

Өскемен СЭС – Ертіс өзеніндегі су электр станциясы, Шығыс Қазақстан облысы Өскемен қаласында орналасқан. Ертіс СЭС каскадына кіреді, оның екінші, орта сатысы болып табылады. Негізгі функциясы – электр энергиясын өндіру және Ертіс өзенінің ағынын өтемдік реттеу. 2025 жылдың 1 тоқсанында «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС Qazaq Green Power PLC активтерінің құрылымына берілді.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	2 674	2 763	5 029
EBITDA, млн теңге	3 842	3 927	7 092
EBITDA Margin, %	42	48	65
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	1 809	1 070	1 871

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	367,8	367,8	367,8
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	1 659,8	1 465,5	1 891
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	1 731,1	1 507,1	1 882

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	450 981	564 941	724 672

«АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС

Шүлбі СЭС Семей қаласынан 70 шақырым қашықтықта орналасқан, Ертіс СЭС каскадындағы үшінші станция және Қазақстандағы белгіленген қуаты бойынша ең ірі СЭС.

Негізгі функциясы – электр энергиясын өндіру; Ертіс өзенінің ағынын өтемдік реттеуге, Үлбі және Оба өзендерінің ағындарын шоғырландыруға, Павлодар облысының жайылмалы шалғындарын көктемгі су басуды қамтамасыз етуге арналған. 2025 жылдың 1 тоқсанында «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС Qazaq Green Power PLC активтерінің құрылымына берілді.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	3 182	4 500	8 883
EBITDA, млн теңге	4 943	6 460	11 981
EBITDA Margin, %	49	57	72
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	2 193	2 388	3 509

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	702	702	702
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	1 553,4	1 631,7	2 057
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	1 604,8	1 670,0	2 035

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	562 417	692 015

Бас директор
Айдабулов Т.И.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Абай облысы, 071426,
Семей қаласы, Шүлбі кенті,
Промзона шағынауданы, 1-үй

Қызметкерлер
173
адам

«Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
100%

Компанияның
ресми сайты
www.shges.kz

«Өскемен СЭС» ЖШС

Директор
Егоров А.В.

Заңды мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Өскемен қ. Аблакетка а.

Местонахождение
исполнительного
органа
Қазақстан Республикасы,
Өскемен қ. Қазақстан
көш., 303

«Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
89,99%

Қызметтің негізгі
түрлері
Ұйымдастыру-басқару
қызметі

Ұйымдастыру-басқару қызметімен айналысатын акционерлік қоғам.

«Бұқтырма СЭС» АҚ

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
070825, Шығыс Қазақстан
облысы, Зырян ауданы,
Серебрянск қаласы,
Графтио көш., 5

Қызметкерлер
8
адам

«Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
96,32%

Қызметтің негізгі
түрлері
Меншікті жылжымайтын
мүлікті жалға алу және
басқару,
өзге де машиналарды,
жабдықтар мен
материалдық
құралдарды жалға алу

Бұқтырма СЭС – жұмыс көлемінің бірлік көрсеткіштері және электр энергиясын өндіру құны тұрғысынан үнемді гидроэлектр станциясы. СЭС белгіленген қуаты – 675 МВт, есепті кезеңде электр энергиясын өндіру – 3 179 770 мың кВтс құрады. Станция Қазақстан Республикасының энергия жүйесіндегі ең жоғары жүктемелерді жабуды қамтамасыз етеді. 2002 жылы Бұқтырма бөгеті бетонның сапалық көрсеткіштері бойынша әлемдегі үздік деп танылды. Қазіргі уақытта Бұқтырма СЭС жалға берілген.

«Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы

Qazaq Green Power PLC 2022 жылғы 4 қарашада қолданыстағы қуаттарды жаңғыртуға және жаңа генерациялайтын қуаттарды салуға жәрдемдесу, энергетикада жаңа технологияларды енгізу, энергия жүйелері жұмысының тиімділігін арттыруды қамтамасыз ету, Қазақстан Республикасының инвестициялық жобаларын іске асыру, сондай-ақ энергия үнемдеу саясатын жүргізу және энергетикалық объектілердің экологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында құрылды.

Бас директор
Касымбеков А.К.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Қабанбай батыр
даңғ., 15А

Қызметкерлер
12
адам

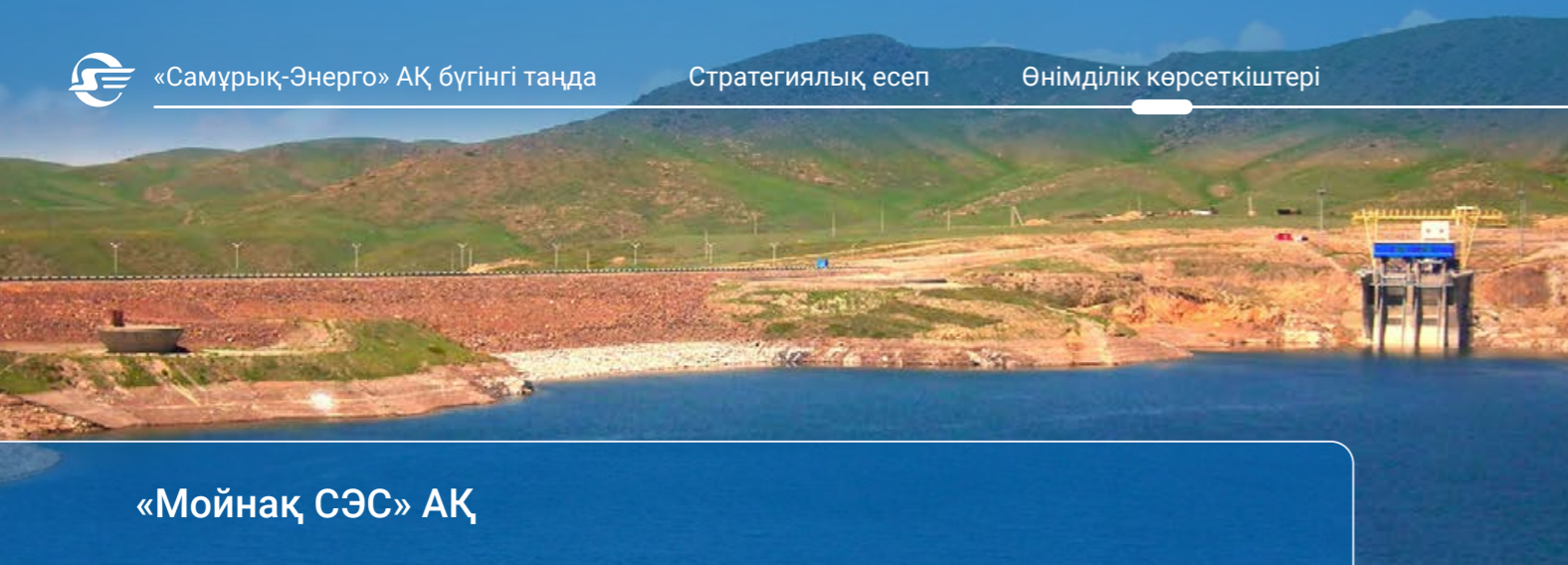
«Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
100%

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	2 245	3 181
ЕБИТДА, млн теңге	2 005	3 930
ЕБИТДА Margin, %	85	87
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	11 874	120

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	568 718	1 297 570	2 244 991

«Мойнақ СЭС» АҚ

Бас директор
Жанабаев Б.К.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Алматы облысы, Кеген
ауданы, Жылысай а/о,
Мойнақ а., 81-үй

Қызметкерлер
123
адам

Qazaq Green Power PLC
иелік ету үлесі
100%

Компанияның
ресми сайты
www.moynak.kz

Мойнақ СЭС – Алматы облысы Кеген ауданындағы Шарын өзенінде орналасқан. Станция Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасы аясында және ҚР электр энергетикасын дамытудың 2030 жылға дейінгі бағдарламасына сәйкес салынған. СЭС Қазақстанның БЭЖ Оңтүстік аймағында (Алматы, Жамбыл, Қызылорда және Түркістан облыстары) электр энергиясының тапшылығын азайтуға сәтті ықпал етеді, ең жоғары жүктемелерді жабады және энергия жүйесіндегі қуатты реттеуге қатысады. Қазіргі заманғы технологиялық жабдық электр энергиясын өндіру процесінің барынша автоматтандырылуын және тұрақтылығын қамтамасыз етеді. Станцияда жоғары техникалық параметрлері мен тиімділігі бар соңғы модификацияланған гидроагрегаттар орнатылған.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	9 981	10 738	14 115
EBITDA, млн теңге	18 265	18 348	22 331
EBITDA Margin, %	80	84	87
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	102 925	606 884	1 286

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	300	300	300
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	973	832	1 071
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	1 014	912	1 183

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	535 611	570 153	776 445

«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС

Бас директор
Ботабеков Р.К.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Қабанбай батыр
даңғ., 15-А

Қызметкерлер
38
адам

Qazaq Green Power PLC
иелік ету үлесі
100%

Компанияның
ресми сайты
www.pves.kz

«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС – жаңартылатын энергия көздерін қолдау туралы қолданыстағы заңнамаға сәйкес дайындықтың барлық сатыларынан өткен Қазақстандағы баламалы энергия көздерін дамыту саласындағы бірінші жоба. 2015 жылдың 14 тамызында пайдалануға берілді.

Қуаты 2,05 МВт 22 турбинадан тұратын жел паркі Ақмола облысында, Ерейментау қаласының маңында орналасқан. ЖелЭС пайдалануға берілген сәттен бастап 1 428 158 мың кВтс электр энергиясын өндірді.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	2 248	3 045	3 231
EBITDA, млн теңге	3 974	5 014	5 200
EBITDA Margin, %	80	81	78
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	157 852	475 875	774 329

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	45	45	45
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	135,72	142,60	137
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	135,37	142,31	137

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	604 532	724 813	882 310

«Ereymantau Wind Power» ЖШС

- Бас директор Нургалиев А.К.
- Мекенжайы Қазақстан Республикасы, Астана қ., Қабанбай батыр даңғ., 15А
- Қызметкерлер 9 адам
- «Самұрық-Энерго» АҚ иелену үлесі 100%
- Компанияның ресми сайты www.ewp.kz

«Ereymantau We Power» ЖШС «Ерейментау қаласының ауданында қуаты 50 МВт жел электр станциясын салу» жобасын іске асыруды, ал одан әрі электр энергиясын өндіруді жүзеге асырады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	(6 487)	(10 949)	(1 802)
ЕБИТДА, млн теңге	(243)	(312)	(194)
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	1 064 760	0	0

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	846 798	845 186	855 393

«Samruk-Green Energy» ЖШС

- Бас директор Исламов Д.У.
- Мекенжайы Қазақстан Республикасы, Алматы қ. Амангелді к-сі 70а
- Қызметкерлер 23 адам
- Доля владения Qazaq Green Power PLC 100%
- Компанияның ресми сайты www.samruk-green.kz

«Samruk-Green Energy» ЖШС – ЖЭК пайдалану арқылы электр энергиясын өндіру бойынша қызмет көрсетеді, шалғай аудандарды электр энергиясымен қамтамасыз етуді орталықсыздандыру мүмкіндігін жүзеге асырады.

Объектілер құрылысының іске асырылған жобалары:

- Қонаев қаласындағы қуаты 2 МВт күн электр станциясы;
- Қонаев қаласында қуаты 416 кВт күн электр станциясы;
- Алматы қаласында қуаты 1 МВт күн электр станциясы;
- Алматы облысы Еңбекшіқазақ ауданындағы қуаты 5 МВт жел электр станциясы.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Электр энергиясын сату 01.07.2023 жылдан бастап Бірыңғай сатып алушы арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	(2 682)	622	147
ЕБИТДА, млн теңге	62	296	192
ЕБИТДА Margin, %	15	59	29
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	35 463	23 866	31 678

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	8,4	8,4	8,4
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	19,78	21,52	21,01
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	19,53	21,23	23,84

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	481 180	576 464	700 790

«Энергия Семиречья» ЖШС

Бас директор
Luo Jun

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы, Алматы обл., Еңбекшіқазақ ауданы, Байсейіт ауылы, Абай к-сі., 92-үй

Қызметкерлер
29 адам

«Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы
25%

Powerchina Chengdu Engineering Corporation Limited»
15%

Powerchina Resources Limited
60%

Компанияның ресми сайты
www.energy7.kz

«Энергия Семиречья» ЖШС – 2009 жылы «Қуаты 60 МВт Шелек дәлізінде жел электр станциясын салу, 300 МВт дейін кеңейту перспективасы» жобасын іске асыру және одан әрі электр энергиясын өндіру және сату, ЖЭК пайдалану арқылы объектілерді жобалау және салу бойынша қызметтер көрсету үшін құрылған кәсіпорын. «Энергия Жетісу» ЖШС 2022 жылы «Шелек дәлізінде қуаты 60 МВт жел электр станциясын салу» инвестициялық жобасын жүзеге асыруды аяқтады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	(591)	(85)	(2 295)
ЕБИТДА, млн теңге	872	3 824	(137)
Игерілген инвестициялар сомасы (25%), мың теңге	4 946 597	56 112	5 963

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	60	60	60
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	88,26	220,75	227,29
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	86,40	216,33	222,76

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	787 204	1 012 040	1 499 970

«Казгидротехэнерго» ЖШС

Бас директор
Буханов М.Е.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Мирас ықш. үй 99 2-қабат, каб. 201

Қызметкерлер
2 адам

Qazaq Green Power PLC иелік ету үлесі
100%

«Алматы облысында ЖЭК жобасын (Power China) 810 МВт-қа дейін кеңейту» жобасын іске асыру шеңберінде КГТЭ 1 кезең бойынша жұмыс жүргізуде – «Алматы облысында Шелек өзенінде 70 МВт СЭС салу», жоба бойынша қол қойылған Келісімге қосымша ЖЗЖ жүргізу және 2024 жылғы 12 қарашадағы ҚР мен ҚХР арасындағы қол қойылған ҰАК-ға қосымша келісімге енгізу.

Altyn Dala Energy LTD меншікті компаниясы

Бас директор
Б.Қ. Жаркенов

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы, Астана қ., Қабанбай батыр даңғ., 15/1 ғимарат

Қызметкерлер
2 адам

«Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы
25%

«Tumar Commerce» ЖШС
75%

Компания 2023 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасында ЖЭК жобаларын іске асыру үшін құрылды.

«Семей Энерго» ЖШС

Бас директор
Б.Ш. Бимұратов

Мекенжайы
ҚР Астана қ. Қабанбай Батыр көшесі, 15А ғимараты, Б блогы, «Q» БО

Қызметкерлер
1 адам

«Самұрық-Қазына» АҚ
50%

«Самұрық-Энерго» АҚ
50%

2024 жылғы 17 сәуірде Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында жаңа көмір энергия блоктарын салу жолымен ЖЭО салу жобаларын іске асыру мақсатында Ресей Федерациясының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасында Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында көмір жылу электр орталықтарын салу жобалары туралы келісімге қол қойылды 2024 жылғы 24 маусымда «Самұрық-Энерго» АҚ «Самұрық-Қазына» АҚ-мен бірлесіп 50% -дан – тең үлесте бірлескен заңды тұлға - «Семей Энерго» ЖШС құрды.

«Energy Solutions Center» ЖШС

Бас директор
Қыстаубаев А.Т.

ҚЖО филиалының
директоры
Есенбеков Р.Р.

Мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Екібастұз қаласы, Қонаев
көшесі, 105

ҚЖО Филиалының
мекенжайы
Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Қабанбай
батыр даңғ., 15А

Қызметкерлер
485
адам

«Самұрық-Энерго» АҚ
иелену үлесі
100%

Компанияның
ресми сайты
www.e-s-center.kz

17.06.2024 ж. Павлодар облысының әкімдігі мен «Самұрық-Энерго» АҚ арасында «Energy Solution Center» ЖШС арқылы Екібастұз ЖЭО-ны сенімгерлік басқаруға беру туралы шартқа қол қойылды. Екібастұз ЖЭО 1960 жылы салынған, бұл Павлодар облысындағы ең көне ЖЭО. Белгіленген жылу қуаты 750 Гкал/сағ. 2023 жылдан бастап ЖЭО-да ауқымды жөндеу науқаны жүргізілуде.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобын әкімшілік сүйемелдеу бойынша, АТ-инфрақұрылымды, интернет-ресурстарды, жылжымайтын мүлікті басқару (жалдау, сатып алу, құрылыс), арнайы кеңсе қызметтерін (персонал аутсорсингі), сондай-ақ көлік қызметін көрсету бойынша қызметтерді ұсынатын сервистік ұйым, Екібастұз ЖЭО ауыстырылған сәттен бастап «Energy Solutions Center» ЖШС филиалы – Қызмет көрсетудің жалпы орталығы болып табылады.

«Energy Solutions Center» ЖШС қаржылық көрсеткіштері

Көрсеткіш	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	299
ЕБИТДА, млн теңге	400
ЕБИТДА Margin, %	9,45
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	4 074 092

«Energy Solutions Center» ЖШС қаржылық көрсеткіштері - ҚЖО филиалы

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	73	102	104
ЕБИТДА, млн теңге	204	209	314
ЕБИТДА Margin, %	13	13	16
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	107 511	9 536	659 391

ЭЖЭО өндірістік көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Белгіленген электр қуаты, МВт	12,0	12,0	12,0
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВтс	68,8	38,8	70,3
Жылу энергиясын босату, мың Гкал	1 477	1 379	1 499

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы (филиал), теңге	537 600	618 161	709 614
Орташа жалақы (ЭЖЭО), теңге	-	-	507 598

«Өскемен Энерго» ЖШС

Бас директор
Б.Ш. Бимұратов

Мекенжайы
ҚР, Астана қ. Қабанбай
Батыр көшесі, 15А ғимараты,
Б блогы, «Q» БО

Қызметкерлер
1
адам

«Самұрық-Қазына» АҚ
50%

«Самұрық-Энерго» АҚ
50%

2024 жылғы 17 сәуірде Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында жаңа көмір энергия блоктарын салу жолымен ЖЭО салу жобаларын іске асыру мақсатында Ресей Федерациясының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасында Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында көмір жылу электр орталықтарын салу жобалары туралы келісімге қол қойылды 2024 жылғы 24 маусымда «Самұрық-Энерго» АҚ «Самұрық-Қазына» АҚ-мен бірлесіп 50% -дан тең үлесте бірлескен заңды тұлға – «Өскемен Энерго» ЖШС құрды.

«Көкшетау ЖЭО» ЖШС

2024 жылғы 17 сәуірде Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында жаңа көмір энергия блоктарын салу жолымен ЖЭО салу жобаларын іске асыру мақсатында Ресей Федерациясының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасында Көкшетау, Семей және Өскемен қалаларында көмір жылу электр орталықтарын салу жобалары туралы келісімге қол қойылды 2024 жылғы 24 маусымда «Самұрық-Энерго» АҚ «Самұрық-Қазына» АҚ-мен бірлесіп 50% -дан тең үлесте бірлескен заңды тұлға – «Көкшетау ЖЭО» ЖШС құрды.

2024 жылғы 29 тамызда «Көкшетау ЖЭО» ЖШС мен «Интер РАО – Экспорт» ЖШҚ (РФ) арасында «Көкшетау қаласында ЖЭО салу» жобасын әзірлеуге келісімшарт жасалды.

Бас директор
С.С Түтебаев.

Мекенжайы
ҚР, Астана қ. Қабанбай
Батыр көшесі, 15А ғимараты,
Б блогы, «Q» БО (нақты
мекенжайы: Астана қ.,
Тұран даңғ., 21/6 ғимараты,
304-305 кеңселері)

Қызметкерлер
14
адам

«Самұрық-Қазына» АҚ
50%

«Самұрық-Энерго» АҚ
50%

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының тарату компаниялары

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ

- Басқарма Төрағасы Асыллов А.Н.
- Мекенжайы Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Манас к-сі 24Б
- Қызметкерлер 3 896 адам
- «Самұрық-Энерго» АҚ иелену үлесі 99,16%
- «АЖК» АҚ 0,84%
- Компанияның ресми сайты www.azhk.kz

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ («АЖК» АҚ) электр желісі компаниясы – Алматы қаласы мен Алматы облысы тұтынушыларының барлық топтарына электр энергиясын жеткізетін Қазақстанның оңтүстігіндегі ең ірі энергия жүйесі. «АЖК» АҚ 220/110/35/6-10/0,4 кВ кернеу класты желілері бар Алматы энергия торабының электр желілерінің негізгі бөлігін білдіреді. Компанияның міндеті еңбек қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау ережелерін сақтай отырып, коммерциялық және техникалық шығындарды төмендеті отырып және қосалқы станциялар жабдықтау жұмысының техникалық көрсеткіштерін жақсарты отырып, электр энергиясын сенімді және сапалы беруді қамтамасыз ету.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Өңірлік электр желісі компаниялары электр энергиясын энергия өндіруші ұйымдардан соңғы тұтынушыларға өздерінің теңгерімдік керек-жарақтарының шекараларындағы электр желілері бойынша беру функцияларын жүзеге асырады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	3 528	5 531	20 497
ЕБИТДА, млн теңге	14 394	20 789	34 014
ЕБИТДА Margin, %	27	31	36
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	11 645 174	16 512 888	29 902

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	Ед. изм.	2022	2023	2024
ЭБЖ-220 кВ	км	410,34	410,34	409,6
ЭБЖ-110 кВ	км	2 673,94	2 648,34	2 680,61
ЭБЖ-35 кВ	км	2 546,06	2 452,58	2 451,13
ЭБЖ-10 кВ	км	9 364,55	9 488,10	9 461,62
ЭБЖ-6 кВ	км	140,36	136,93	138,72
ЭБЖ-0,4 кВ	км	10 127,52	9 778,56	9 935,16
ҚС-220 кВ	дана	8	8	8
ҚС-110 кВ	дана	93	94	94
ҚС-35 кВ	дана	106	106	104
Электр энергиясын беру	млн кВтс	8 154	8 686	9 259
Тұтынушылар саны (коммерциялық және басқа)	дана	12	12	12

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	352 818	425 296	476 979

«АлматыЭнергосбыт» ЖШС

«АлматыЭнергосбыт» ЖШС – Алматы қаласы мен Алматы облысының 3,6 млн-нан астам тұрғындарын және 38 мыңнан астам кәсіпорындарын электр энергиясымен қамтамасыз ететін Қазақстанның ірі энергиямен жабдықтаушы ұйымдарының бірі. Компания энергия өндіруші, өңірлік энергия беруші және энергиямен жабдықтаушы компаниялардан тұратын Алматы қаласы мен Алматы облысының энергия кешенінің бір бөлігі болып табылады. Еліміздің тұтынушыларына электр энергиясын жиынтық жеткізудегі «АлматыЭнергосбыт» ЖШС үлесі 7% -ды құрайды.

2024 жылғы 8 шілдеде «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жылу энергетикасы, электр энергетикасы және реттелетін қызметтер мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы қабылданды, оған сәйкес энергия беруші ұйымдар 2025 жылғы 1 қаңтарға дейінгі мерзімде тұтынушыларды энергиямен жабдықтау мақсатында электр энергиясын сатып алу жөніндегі қызмет түріне лицензия алуға міндетті. Өз кезегінде энергиямен жабдықтаушы ұйымдарға берілген лицензиялар 2025 жылдың 1 қаңтарына дейін өз күшін сақтайды және мұндай энергиямен жабдықтаушы ұйымдар 2025 жылдың 1 қаңтарына дейін тұтынушыларды энергия беруші ұйымдарға беруді қамтамасыз етуге міндетті.

Осылайша, заң талаптарын орындау мақсатында «АлматыЭнергосбыт» ЖШС өзінің негізгі қызметін 2025 жылдың 01 қаңтарынан бастап тоқтатады, ал «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ тұтынушыларды энергиямен жабдықтау қызметін бастайды.

Кәсіпорын жеткізу тізбегі

Энергия беруші ұйымдардан электр энергиясын сатып алу және энергиямен жабдықтаудың жария шарттары негізінде соңғы тұтынушыға өткізу. Электр энергиясына тарифті қалыптастыру Табиғи монополияларды реттеу комитетінің талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Таза кіріс/шығын, млн теңге	(2 784)	(3 207)	2 841
ЕБИТДА, млн теңге	(3 369)	(2 499)	3 581
ЕБИТДА Margin, %	(2,4)	(1,48)	1,4
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге	84 922	80 238	89 514

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВтс	6 847	7 085	8 736
Электр энергиясын өткізу бойынша орташа тариф, теңге	20,09	22,18	28,03
Топтар бойынша тұтынушылардың жалпы саны, адам	929 929	952 216	987 583
Халқы	891 214	911 097	943 134
Тұрмыстық емес тұтынушылар, оның ішінде:	38 715	41 119	44 449
Өнеркәсіптік және оларға теңестірілген тұтынушылар	1 912	1 937	2 154
Бюджеттік ұйымдар	1 337	1 312	1 399
Өзге де тұтынушылар	35 466	37 870	40 896

ESG көрсеткіштері

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа жалақы, теңге	396 047	445 453	501 331

- Бас директор Исламова Г.К.
- Мекенжайы Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Қожамқұлов, 170 А
- Қызметкерлер 518 адам
- «Самұрық-Энерго» АҚ иелену үлесі 100%
- Компанияның ресми сайты www.esalmaty.kz

Жеткізілімдердің тұрақты тізбегі және сатып алу қызметінің саясаты

Басқару тәсілі

GRI 3-3

Энергетикалық жүйені цифрлық революциямен қатар трансформациялау жұмысты ұйымдастыруда, сондай-ақ тауарлар мен қызметтерді жеткізу тәсілдерінде өзгерістерге әкеледі. Бұл сонымен қатар жеткізушілер Компанияның барлық қызмет салаларында тұрақты дамуға жетуде негізгі серіктестерге айналатынын білдіреді.

«Самұрық-Энерго» АҚ жеткізушілерден қолданыстағы заңдар мен рұқсаттарды сақтауды ғана емес, сондай-ақ корпоративтік басқару, этика, адам құқықтары, денсаулық сақтау, қауіпсіздік және қоршаған орта саласындағы үздік тәжірибелерді ұстануды талап етеді. Бұл қағидаттар Қоғамның стратегиясына, сондай-ақ оның Компанияның мінез-құлық кодексіне және нормативтік талаптарды сақтаудың жаһандық бағдарламаларына сәйкес келеді.

Сатып алу қызметінің қағидаттары:

- Қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;
- Жеткізушілердің коммерциялық құпияға құқықтарын және/немесе заңды мүдделерін сақтай отырып, ашықтық пен ашықтық (тендер қорытындыларын шығарғанға дейін);
- Адал бәсеке және қатысушылар арасында сөз байласуға жол бермеу;
- Сатып алуға қатысушылардың жауапкершілігі;
- Сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;
- Отандық тауар өндірушілерді қолдау – Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес келген жағдайда қазақстандық өнім берушілерден сатып алудың басымдығы;
- Инновациялық және жоғары технологиялық тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу;
- Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, сатып

алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беру;

- Зияткерлік меншік құқықтарын сақтау.

Компанияның сатып алу қызметін реттейтін құжаттар:

- «Квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерін сатып алу туралы» ҚР Заңы³¹;
- «Самұрық-Қазына» АҚ және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында «Самұрық-Қазына» АҚ-қа тікелей немесе жанама түрде тиесілі заңды тұлғаларды сатып алу жүргізу тәртібі³² (бұдан әрі – Тәртіп).

Сатып алу рәсімдерін басқару

Сатып алу жөніндегі уәкілетті орган олардың ашықтығы мен тиімділігін қамтамасыз ете отырып, сатып алу процестерін тұрақты жетілдіруді жүзеге асырады. Өнім берушілермен және әлеуетті өнім берушілермен өзара қарым-қатынас «Квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерін сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен және Сатып алуды жүзеге асыру тәртібімен реттеледі. Шарт жасалғаннан кейін тараптар азаматтық заңнама нормаларын және келісімшарт талаптарын басшылыққа алады.

Тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің (ТЖҚ) сапасына қойылатын барлық талаптар техникалық ерекшелікте және шартта белгіленеді. Шарттар міндетті түрде елішілік құндылық үлесі бойынша есептілікті, айыппұл санкцияларын және өзге де есептерді беруді көздейді.

Сметалық, жобалау алдындағы немесе жобалау-сметалық құжаттама көзделген құрылыс-монтаж жұмыстарын сатып алуға арналған шарттарда өнім берушілер мен қосалқы мердігерлер қажетті материалдарды тауар өндірушілерден және жаңа өндірістерді құру жөніндегі жобаларды іске асыратын ұйымдардан сатып алуға міндетті. Сатып алу «Самұрық-Қазына» АҚ сатып алу веб-порталында

(zakup.sk.kz) орналастырылған коммерциялық ұсыныстар негізінде жүзеге асырылады. Бұл портал сатып алу туралы ақпаратқа ашық қолжетімділікті қамтамасыз етеді және жеткізушілер арасында адал бәсекелестікті дамытуға ықпал етеді.

Сатып алу міндеттемелері орындалмаған жағдайда өнім беруші шарттың жалпы құнының 10%-ынан аспайтын мөлшерде айыппұл санкцияларын көтереді.

2024 жылы тендерлік өтімді қамтамасыз етуде өзгерістер болды. Енді әлеуетті жеткізушілер электрондық банк кепілдігі немесе сатып алу веб-порталында электрондық әмиянда орналастырылған ақшалай қаражат түрінде тендерлік қамтамасыз етуді енгізе алады.

«Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты даму тұрғысынан өнім берушілерді бағалауға біріздендірілген тәсілді қолданады. ESG-сауалнама негізгі құрал болып табылады, ол экологиялық аспектілер, адам құқықтарын сақтау, балалар мен мәжбүрлеп еңбекке жол бермеу, сондай-ақ халықаралық еңбек стандарттарына (оның ішінде ХЕҰ конвенциялары мен БҰҰ Адам құқықтары жөніндегі декларациясы) сәйкестігі жөніндегі мәселелерді қамтиды.

ESG-сауалнаманы толтыру және өлшемдердің сәйкестігі шарт жасасу кезінде міндетті талап болып табылады. Осылайша, әрбір өнім беруші келісімшарт жасасу кезінде көрсетілген талаптардың сақталуын растайды. Акционер белгілеген қолданыстағы Сатып алу тәртібіне сәйкес қазіргі уақытта қосымша тексерулер, аудит немесе әсерді тереңдетіп бағалау жүргізілмейді.

Сауалнама сондай-ақ Компанияның сайтында ашық түрде орналастырылған және өнім берушілер алдын ала өзін-өзі бағалау үшін пайдалануы мүмкін.

Компания ESG-сауалнаманы қолданыстағы реттеу шеңберінде жеткізу тізбегіндегі тәуекелдерді басқарудың негізгі құралы ретінде қарастырады.

³¹ «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Директорлар кеңесінің шешімі 2022 жылғы 3 наурыздағы № 193 хаттама.

³² «Квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерін сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 8 маусымдағы №47-VII ҚРЗ Заңы.

Балтабаев Асқар Қуатбайұлы

Қауіпсіздік және Тәуекелдер жөніндегі басқарушы директоры

2024 жылы біз импортты алмастыру бағдарламасы аясында 41 оффтейк-келісімшартқа қол қойдық – бұл жай ғана мәмілелер емес, бұл – ұлттық өнеркәсіпті дамытуға және импорттық жеткізілімге тәуелділікті азайтуға бағытталған саналы үлесіміз.

Бұл тәсіл өндірісті оқшаулауды ынталандыруға, жаңа жұмыс орындарын ашуға және ел ішінде өндірістік кооперацияны нығайтуға мүмкіндік береді. Біз импорт алмастыруды жаһандық сын-қатерлер мен жеткізу тізбегінің тұрақсыздығы жағдайында компанияның ғана емес, Қазақстанның бүкіл энергетикалық секторының тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін арттырудың негізгі құралдарының бірі ретінде қарастырамыз.

Импорт алмастыру

Мемлекет басшысы мен Қазақстан Республикасының Үкіметі алға қойған ұлттық экономиканы дамытуды ынталандыру жөніндегі стратегиялық міндеттерді орындау мақсатында «Самұрық-Қазына» АҚ өнеркәсіптің қайта өңдеу салаларында бәсекеге қабілетті жаңа отандық өндірістерді құру бойынша белсенді жұмыс істеуде.

Осы мақсатты іске асыру үшін Қор компаниялар тобы үнемі сатып алатын тауарлар импортын орынбасарлауға бағытталған жаңа өндірістерді құруға (импортты алмастыруға) жәрдемдесу бағдарламасын іске асырады.

Бағдарлама тауарларды сатып алуға оффтейк-келісімшарттар жасауды қамтиды. Бағдарламаны жүзеге асыру аясында 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы үшін жалпы сомасы 10,2 млрд теңгеден астам 41 оффтейк-келісімшарт жасалды.

Сатып алуды санатты басқару**GRI 2-6, 204-1, GRI 12: Coal Sector: 12.8.6**

Сатып алу санаттарын басқару процесі иеленудің жиынтық құнын төмендетуді қамтамасыз ете отырып, сатып алу қызметін оңтайландыруға бағытталған – сатып алу сатысында ғана емес, бүкіл өмірлік цикл бойы ТЖҚ санатының шығындарын қысқарту. Мұндай тәсіл неғұрлым заманауи және экономикалық тиімді шешімдерді таңдауға мүмкіндік береді. Сатып алу қызметіне енгізілетін өзгерістер сатып алу бағаларын төмендетумен қатар, сатып алынатын тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің сапасын жақсартуға да ықпал етеді, сондай-ақ отандық тауар өндірушілердің дамуын қолдайды.

Мәселен, басқару «Самұрық-Қазына» АҚ деңгейінде жүзеге асырылатын «IT жабдық» санаты бойынша санатты сатып алу стратегиясын (бұдан әрі – Стратегия) іске асыру шеңберінде техникалық ерекшеліктерді біріздендіру үшін жабдықтың 14 түрінен тұратын жұмыс орнының бірыңғай стандарты әзірленді.

Стратегия сондай-ақ электрондық өнеркәсіп саласындағы уәкілетті орган қалыптастыратын

Сенімді бағдарламалық қамтамасыз ету және электрондық өнеркәсіп өнімі тізіліміне енгізілген отандық өндірушілер үшін басымдығы бар баға ұсыныстарын сұрату арқылы тапсырыс берушілерді сапалы жабдықпен қамтамасыз етуді көздейді.

Стратегияны іске асыру нәтижелері отандық өндірушілер үлесінің өсуінің және елішілік құндылық үлесінің ұлғаюының оң серпінін көрсетеді.

2024 жылы санатты сатып алу стратегиясын енгізу нәтижелері бойынша 230 млн теңге көлемінде нақты экономикалық тиімділікке қол жеткізілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ сатып алуының**98%-ын****2024 жылы жергілікті компаниялардан сатып алу құрады³³****«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша жеткізушілердің үлесі**

Көрсеткіш	Барлығы	Жергілікті жеткізушілер
Жеткізушілер саны, дана	2 859	2 808
Сатып алу сомасы, млрд теңге	350	330

Жеткізушілермен компаниялар тобы бойынша жасалған шарттар сомасы, млрд теңге

Көрсеткіш	Сом	Жергілікті жеткізушілердің үлесі, %
Бір көзден алу тәсілімен өткізілген сатып алу	229	94
Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен жүргізілген сатып алу	11	100
Ашық тендер тәсілімен өткізілген сатып алу	110	93

Елішілік құндылықтың (жергілікті қамту) үлесі³⁴, жеткізілген ТЖҚ, млрд теңге

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	Жеткізудің жалпы сомасы	% ЕҚҰ	Жеткізудің жалпы сомасы	% ЕҚҰ	Жеткізудің жалпы сомасы	% ЕҚҰ
Тауарлар	174,89	78,42	145,78	66	140,73	73
Жұмыстар мен қызметтер	127,06	93	207,57	92	313,25	90
Барлығы	301,95		353,35	81	453,98	84,8

³³ Компания өз қызметін Қазақстан аумағында жүзеге асырады, демек Қазақстан Республикасы маңызды қызмет орны болып табылады. «Жергілікті» деп компания тиісті қатысу аумағын білдіреді.

³⁴ Жаңадан кірген ЕТҰ («Өскемен СЭС» АЭС) ЖШС, «Шүлбі СЭС» АЭС) ЖШС, «ESC» ЖШС (Екібастұз ЖЭО), «Көкшетау ЖЭО» ЖШС) есебімен ЕҚҰ бойынша деректер.

4 ESG-АСПЕКТИЛЕРІН БАСҚАРУ

- 129 Тұрақты дамуды басқару
- 139 Біздің БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесіміз
- 151 Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу
- 161 Адам құқықтарын сақтау
- 165 Адами капиталға инвестициялар
- 186 Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
- 196 Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
- 206 Планетамызға қамқорлық жасау
- 226 Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
- 246 Экологиялық бенчмаркинг

Жапарханов Нұрлан Алтынханұлы

Құқықтық Сүйемелдеу және
Активтерді Басқару жөніндегі
Басқарушы Директор, Басқарма мүшесі

**Біз тұрақты дамуды
сыртқы талап
ретінде емес, Даму
стратегиясында
және менеджменттің
барлық
деңгейлеріндегі іс-
шараларда көрсетілген
ішкі бағдар ретінде
қабылдаймыз.**

Біз ESG-ге бағытталған тәсілді жай ғана жариялап қоймаймыз, біз оны инвестициялық бағдарламаларға, операциялық процестерге, корпоративтік басқару жүйелеріне және мүдделі тараптардың өзара іс-қимылдарына дәйекті түрде біріктіреміз. Дәл осы тәсіл бізге қоғам мен ел экономикасы үшін ұзақ мерзімді құндылық жасай отырып, жаһандық үрдістерге ілесуге мүмкіндік береді.

Тұрақты дамуды басқару

Біздің көзқарасымыз

«Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты даму бизнестің мақсаттары мен стратегиясын, корпоративтік мәдениетті, процестер мен басшылық принциптерді қоса алғанда, біз жасайтын барлық істерге негізделген. Біз үшін тұрақтылық – бұл жай ғана мақсат емес, біздің ғаламшарды қорғауға, қызметкерлерімізді қолдауға, клиенттер мен тұтынушыларға қызмет көрсетуге, сондай-ақ біздің бизнестің ұзақ мерзімді тұрақтылығы мен табысын қамтамасыз етуге деген адалдығымызды көрсету.

Біз климатқа байланысты есептілігімізді дамытуды жалғастырамыз. Біз біртіндеп TCFD ұсынымдарына сәйкес келетін климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктер туралы ақпаратты біріктіріп, кеңейтіп жатырмыз. Бұл тұрақты шаралар біздің тұрақты дамуға және жауапты тәжірибелерге берік бейілділігімізді көрсетеді.

Бұдан басқа, 2024 жылы біз БҰҰ Жаһандық келісімін, БҰҰ-ның Кәсіпкерлік қызмет және адам құқықтары жөніндегі басшылық қағидаттарын, сондай-ақ Тұрақты даму мақсаттарын (SDG) қолдауымызды тағы да растадық.

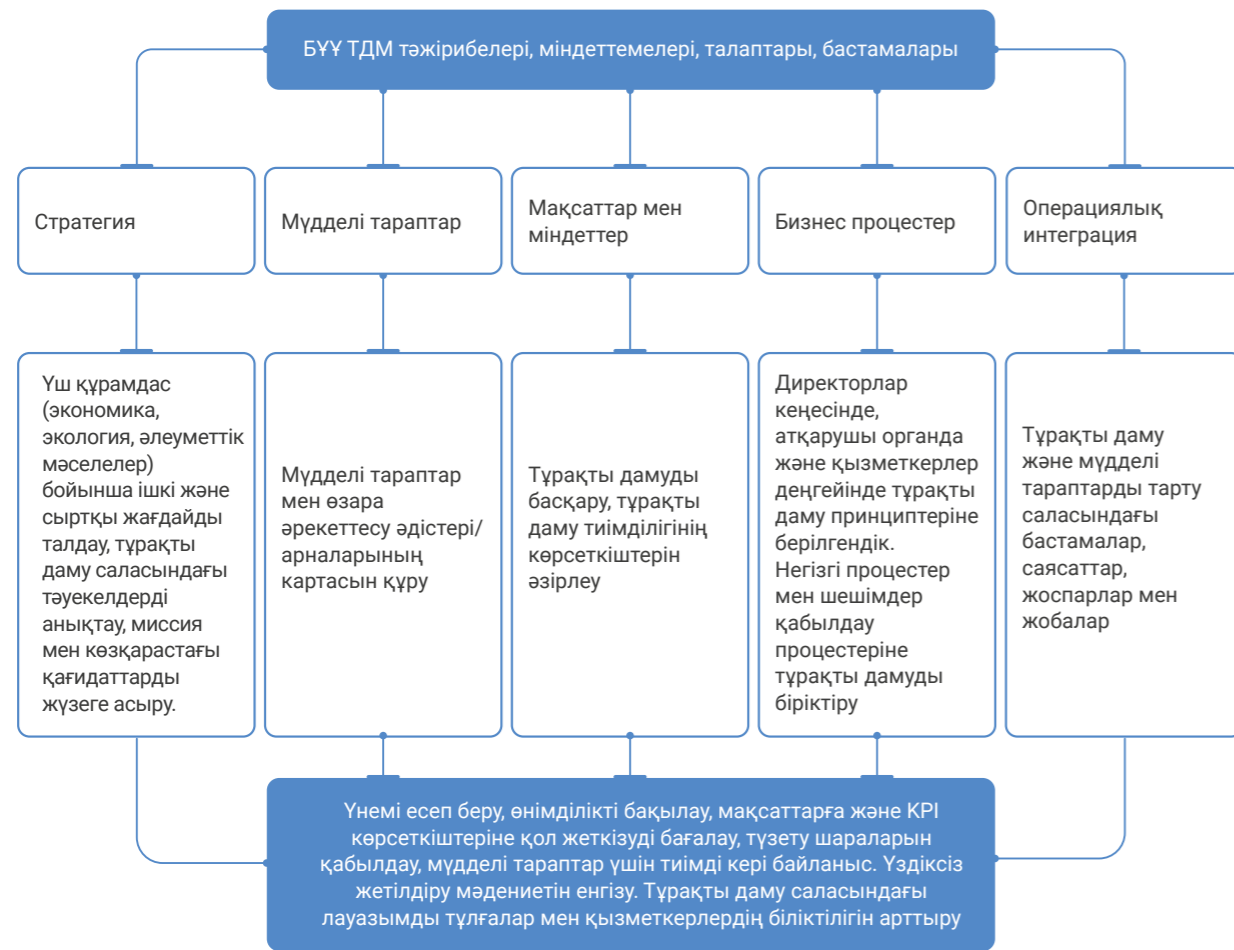
Біздің 2024 жылы тұрақты даму саласындағы жетістіктеріміз бізге мақтанышқа көп себеп болды. 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы электр энергиясын өндірудегі ЖЭК үлесі 7,7% -ға ұлғайды. Екібастұз МАЭС-2, Алматы ЖЭО-1 және АлЭС БЖК 2024 жылы атмосфераға шығарындылар мониторингінің автоматтандырылған жүйесі енгізілді. МАЖ мәліметтері Экология және табиғи ресурстар министрлігінің ақпараттық жүйесіне онлайн-режимде беріледі. 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша атмосфераға ластаушы заттардың үлестік шығарындылары 2023 жылмен салыстырғанда 13,8% -ға қысқарды. Sustainable Fitch агенттігі 2024 жылы ESG рейтингін жүргізу аясында «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының соңғы 4 жылдағы биологиялық әртүрлілікті қорғау және парниктік газдар шығарындыларын (1-ші қамту) азайту бойынша белсенді жұмысын атап өтті.

Біздің қызметкерлер біздің табысымыздың ортасында қалып отыр және біз теңдестірілген және инклюзивті жұмыс ортасын құруға ұмтыламыз. Бұл бағытта біз еңбекке ақы төлеудегі теңдікті ілгерілетіп,

санасыз әділдікпен белсенді күресудеміз. Біздің инклюзивтілікке бейімділігіміз оң жұмыс ахуалын құруды қамтиды, онда басымдықтар – игілік, мансапты дамыту және ынтымақтастық болып табылады. Біздің қызметкерлеріміздің қауіпсіздігі мен әл-ауқаты біз үшін басты басымдық болып қала береді.

Өкінішке қарай, 2024 жылы біздің кәсіпорындарда жазатайым оқиғалар орын алып, үш әріптесіміз қаза тапты. Бұл қайғылы оқиғалар қауіпсіздік туралы хабардарлықты арттыруға және қызметкерлерімізді қорғау жөніндегі шараларды күшейтуге деген батылдығымызды нығайтты. Біздің бар ойымыз осы қайғылы оқиғалардан зардап шеккен отбасыларда, достар мен әріптестерде.

Болашаққа көз жүгірте, біз бұрынғысынша бүкіл әлемдегі адамдардың өмірін жақсарту, қызметкерлеріміздің әл-ауқатына қамқорлық жасау, қоғамдастықтарды қолдау және қоршаған ортаны қорғау мұратына ден қойып отырмыз. Біз әріптестерімізге, клиенттерімізге, серіктестеріміз бен жеткізушілерімізге олардың әрқашан адалдығы мен ынтымақтастығы үшін шынайы алғысымызды білдіреміз. Біз бірге маңызды нәтижелерге қол жеткізуді жалғастырамыз.

GRI-2-24

«Самұрық-Энерго» АҚ адами ресурстарды басқару, инвестициялық қызмет, экологиялық тәуекелдер, сатып алу рәсімдері және ішкі аудит сияқты жоғары басқару органдары мен атқарушы қызметтерді қоса алғанда, басқарудың барлық деңгейлерінде бизнесті жауапты жүргізу міндеттемелерін біріктіреді. Біз бизнес-этиканың жоғары стандарттарын ұстана отырып, өз қызметінің барлық аспектілерінде ашықтық пен заңдылыққа ұмтыламыз. Біз Компания ішінде де, сыртқы әріптестер мен клиенттермен жұмыс істеуде де біздің саясатымыз бен ESG қағидаттарын енгізу бойынша жұмыс істеп жатырмыз.

Директорлар кеңесі стратегиялық басшылыққа және тұрақты даму қағидаттарының енгізілуін

бақылауға жауапты. Директорлар кеңесі тиісті саясатты бекітеді, қызметтің негізгі көрсеткіштерін бекітеді және Компания қабылдаған міндеттемелердің орындалуын бақылауды жүзеге асырады.

Атқарушы орган өз өкілеттіктері шеңберінде тұрақты даму қағидаттарын, комплаенс-рәсімдерді енгізу, саясатты орындау жөніндегі жұмысты жүргізеді және оның нәтижелерін Директорлар кеңесінің назарына жеткізеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ басшы қызметкерлеріне 2025 жылға арналған ынталандырушы ПӘК карталарында ESG саласындағы көрсеткіштер белгіленген.

2024 жылғы «Самұрық-Энерго» АҚ Басшылардың уәждемелік ПӘК-теріндегі ESG көрсеткіштері

Компонент	Көрсеткіш	Салмағы	Сипаттамасы
E (Экология)	ЖЭК-жобаларды іске асыру	16%	Жаңартылатын энергия көздерінде жұмыс істейтін инвестициялық жобаларды іске асыру.
	Қоршаған ортаға әсерді азайту жөніндегі инвестициялық жобалар	10%	Экологиялық әсерді барынша азайтуға бағытталған инвестициялық жобалар.
	Энергетикалық көшу бағдарламасын 2060 жылға дейін өзектендіру	25%	Компанияның көміртегі ізін төмендету стратегиясын жаңарту.
	Ұлттық маңызы бар шартты отынның (ЭМАЭС-1, СЭМАЭС-2) үлестік шығын деңгейін қамтамасыз ету	20%	Негізгі станцияларда отын тиімділігін арттыру.
	Қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін енгізу	15%	ЭМАЭС-1, СЭМАЭС-2, АлЭС (ЖЭО-2, БЖК) эмиссияларды бақылау.
	Көміртегі қарқындылығының динамикасы (базалық жылға 3 жыл)	5%	Өндірілетін электр энергиясының экологиялық көрсеткіші.
S (Әлеуметтік)	Өнеркәсіптік қауіпсіздік (LTIFR, мінез-құлқы бақылау)	15%	Жарақаттануды төмендету және қауіпсіздік мәдениетін арттыру.
	Сатып алудағы елішілік құндылықтың үлесі	10%	Тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілетін қызметтердің жергіліктендірілуін арттыру.
G (Басқару)	Уәкілетті орган растаған сатып алу кезінде бұзушылықтардың болмауы	30%	Қорытындыларға әсер ететін сатып алу рәсімдерін сақтау.
	Ірі және басым инвестициялық жобаларды іске асыру	40%	Компаниялар тобының 20 негізгі жобасы бойынша жоспарды орындау.
	«Самұрық-Энерго» АҚ негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау	30%	Көрсеткіш «Самұрық-Энерго» АҚ-ның негізгі тәуекелдерін басқаруға бағытталған

ENERGY

Тұрақты даму мәселелері бойынша арнайы сессия

2024 жылғы 26 желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ-да Басқарма мүшелері мен құрылымдық бөлімшелер басшыларына арналған тұрақты даму мәселелеріне арналған арнайы сессия өтті. Сессия барысында ESG-бастамалардағы өзгерістерді, тұрақты дамуға баса назар аударуды, ЖЭК енгізуді және энергия тиімділігінің нысаналы көрсеткіштеріне қол жеткізудегі прогресті қоса алғанда, компанияның 2024-2033 жылдарға арналған даму стратегиясының негізгі аспектілері талқыланды.

Талқылаудың негізгі тақырыптары:

- Score 3 санатындағы шығарындыларды бағалау;
- Гендерлік теңдікті және қызметкерлердің тартылуын қолдау;
- Өндірістік жарақаттануды төмендету;
- Комплаенс-практикаларды нығайту;
- Ашылатын ESG-көрсеткіштерді кеңейту;
- Sustainable Fitch рейтингінің нәтижелері.

Арнайы сессия аясында инфрақұрылымдық жобаларды жүзеге асыруға байланысты кейбір экологиялық көрсеткіштерді одан әрі нақтылау бағыттары анықталды. Сонымен қатар, энергетикалық көшу және тұрақты даму саласындағы үйлестіруді күшейту шаралары бастамашылдыққа алынды. Бұдан басқа, Компанияның климаттық бастамалары аясында жанама әсерді бағалаудың қамтуын кеңейту мүмкіндігі басымдық ретінде қарастырылды.

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 23 желтоқсандағы шешімімен (№ 17/24 хаттама) Қоғамның басшы қызметкерлері үшін 2025 жылға ESG саласында қосымша келесі көрсеткіштер белгіленді:

- «Басқарма өкілеттігі шеңберінде 2025 жылға арналған» Самұрық-Энерго » АҚ тұрақты дамуын басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасының іс-шараларын орындау» қызметкердің тиісті функционалдық картасының 10% салмағымен;
- Жұмысшының тиісті функционалдық картасының 25% салмағымен «Инвестициялық IT жобаларды енгізу».

Тұрақты даму саласындағы басшылық ESG саласындағы жұмысымызды регламенттейді және адамның іргелі құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету қағидатына негізделген. Құжат Компанияның халықаралық деңгейде жарияланған адам құқықтарын тек Компанияның қызметі шеңберінде ғана емес, сонымен қатар «Самұрық-Энерго» АҚ жұмыс істейтін үшінші тұлғаларға қатысты қолдау туралы ұстанымын білдіреді.

Нұсқаулықпен мына жерден толық танысуға болады: [Тұрақты даму саласындағы нұсқаулық](#)

Компания барлық қызметте және іскерлік қатынастарда адам құқықтарын сақтау міндеттемелерін қоса алғанда, бизнесті жауапкершілікпен жүргізу саласында саясатта және басқа ішкі құжаттарда қабылданған міндеттемелерді енгізді. Біз тұрақты дамудың құжаттарда бекітілген аспектілері бойынша қызметкерлерге (іскерлік этика, еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік, қоршаған ортаны қорғау, адам құқықтары және т.б.) үнемі оқытып отырамыз, сондай-ақ жеткізудің тұрақты тізбектеріне қойылатын талаптар шеңберінде жеткізушілермен ақпараттық жұмыс жүргіземіз.

ESG тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару

Тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару біздің іскерлік тәжірибемізге «Самұрық-Энерго» АҚ-ның барлық деңгейлерінде енгізілген. Біздің Тәуекелдерді басқару саясатымыз Компанияның елеулі тәуекелдер мен мүмкіндіктер бойынша анықтауға, талдауға, басқаруға және есептілікке көзқарасын сипаттайды.

Біздің тәсіліміз Топтың тәуекелдерін басқару процесі шеңберінде формалданған, ол біздің Қоғамның бөлімшелері мен функциялары тәуекелдер мен мүмкіндіктерді қалай бағалайтынын және анағұрлым елеулі анықталған тәуекелдер мен мүмкіндіктер үшін ден қою жоспарларын әзірлейтінін белгілейді. Бұл біздің

бизнес-жоспарларымызды әзірлеумен қатар жүреді.

Тұрақты даму саласындағы тәуекелдердің түйінді топтары:

- Әлеуметтік тәуекелдер персоналды басқару, жергілікті қоғамдастыққа ықпал ету мәселелерін және адам құқықтарын қамтиды;
- Экологиялық тәуекелдер қоршаған ортаға әсерді және климаттың өзгеруін қамтиды;
- Экономикалық тәуекелдер қоғамдастыққа және тұтастай елге экономикалық әсер етуді қамтиды.

Біз тұрақты дамудың жүйелі тәсілін пайдалана отырып, тәуекелдерді бағалаймыз.

— Тұрақты дамудың жаһандық факторларына байланысты ағымдағы және болашақ тәуекелдерді бағалаймыз;

- Экономикалық, әлеуметтік-демографиялық және экологиялық трендтерді болжаймыз;
- Өңірлерге әсер етудің әлеуметтік, экологиялық және экономикалық аспектілерін талдауамыз;
- Әсерлерді басқару жөніндегі шараларды әзірлейміз, тәуекелдерді төмендетеміз және мүмкіндіктерді іске асырамыз;
- Тәуекел-мәдениетті арттырамыз және тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралардың тиімділігін бағалаймыз.

Тәуекелдер туралы толығырақ «Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау» бөлімінде.

Рейтингтердегі позициялар

Рейтинг атауы	Ағымдағы орын
Sustainable Fitch	Кәсіпорынның 52 балл деңгейіндегі рейтингімен «3» деңгейіндегі ESG рейтингі
PWC Kazakhstan ESG-ақпаратты ашу рейтингі	A+ 1. Энергетика секторындағы ESG-ақпаратты үздік ашу 2. Тұрақты даму саласындағы стратегияны үздік ашу 3. Корпоративтік басқару мәселелерін үздік ашу
Мәскеу биржасының жылдық есептер конкурсы	«Гран-при» номинациясы бойынша күміс жүлдегер - «Жария емес компанияның үздік жылдық есебі»
Жылдық есептердің рейтингі RAEX рейтингтік агенттігі	5 жұлдыз, «Жылдық есептің ең жоғары сапасы» мәртебесі.

2024 жылғы тұрақты даму саласындағы негізгі оқиғалар

2024 жылғы 26 ақпанда «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі 2024 жылға арналған тұрақты дамуды басқару бойынша жаңартылған Жол картасын бекітті. ESG-рейтинг және оны ұстап қалу және жақсарту қажеттілігі, сондай-ақ 2023 жылы іс-шаралардың бір бөлігін аяқтау ескеріле отырып, өзгерістер енгізілді. Жол картасы ESG-процестерді жетілдіруге, ашықтықты арттыруға және ESG-тәуекелдерді басқаруға бағытталған. 2024 жылы Жылдық есепте және компанияның сайтында ашылатын ақпараттың сапасын жақсарту бойынша шаралар табысты іске асырылды, сондай-ақ ESG саласында бірқатар саясаттар мен қағидалар енгізілді.

2024 жылғы 25 қыркүйекте «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі Тұрақты даму жөніндегі басшылықтың жаңа редакциясын бекітті. Өзгерістер халықаралық стандарттарға сәйкестікті қамтамасыз ету және тәжірибелерді жетілдіру мақсатында енгізілді. Атап айтқанда, экология саласында басым бағыттар кеңейтіліп, ауа, су, қалдықтар, биоалуантүрлілік және объектілерді қалпына келтіру

мәселелері нақтыланды. Нысандарды жабу және қалпына келтіру туралы жаңа бөлім енгізілді.

2024 жылы жергілікті қоғамдастықтарды дамыту жөніндегі жыл сайынғы бастамаларға негізделген Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл бағдарламасы әзірленді. «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ және басқаларды қоса алғанда, еншілес компанияларда Бағдарламаның іске асырылуына бастапқы мониторинг жүргізілді.

Есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ ESG-деректерді жинау мен сақтаудың орталықтандырылған цифрлық жүйесін енгізді. Ол энергия тұтыну, су пайдалану, шығарындылар, кадрлық және әлеуметтік көрсеткіштерді қоса алғанда, тұрақты дамудың негізгі көрсеткіштері бойынша деректерді өңдеуге және экспорттауға мүмкіндік береді. 2024 жылдың 15 сәуірінен бастап жүйе 14 еншілес компанияда өнеркәсіптік пайдалануға берілді.

2024 жылы «Samruk-Green Energy» ЖШС алғаш рет ЖЭК-тен электр энергиясын өндіруді растайтын 15 мыңнан астам I-REC сертификатын шығарды және сатты. Бұл ішкі және халықаралық нарықтардағы сұраныстың артқанын көрсетеді. I-REC сертификаттары 50 + елдерде танылған және инвестициялар тартуға, ESG-стратегияларды дамытуға және тұрақты дамуды қолдауға көмектеседі.

2024 жылғы 8 қазанда «Самұрық-Энерго» АҚ парниктік газдарды, су ресурстарын және компанияның биоалуандығын басқару жүйесін бағалау үшін ORS онлайн платформасында 2024 жылғы CDP сауалнамасын орналастырды. Сауалнама мүдделі

ESG және корпоративтік құндылықтар саласында оқыту және дамыту

2024 жылы қызметкерлердің ESG үздік тәжірибелері туралы хабардар болуын арттыру үшін семинарлар мен онлайн-кездесулер ұйымдастырылды.

— 2024 жылғы 25 қыркүйекте барлық портфельдік компаниялар үшін Департамент ұйымдастырған «Жылдық есеп. Үздік тәжірибелер» тақырыбында онлайн-кездес өткізілді. «Корпоративтік басқару және Тұрақты даму».

— 28 қарашада «Энергетикалық сектор кәсіпорындары үшін климаттық тәуекелдер» тақырыбында оқыту ұйымын тарта отырып, «Тәуекел менеджмент және Ішкі бақылау» департаментінің ұйымдастыруымен корпоративтік семинар өткізілді.

— 2024 жылғы 9 желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ портфельдік компаниялары үшін «Тұрақты даму: Жаһандық контекст, ұлттық сын-қатерлер және «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының үлесі. 2024 жылдың қорытындысы мен 2025 жылға арналған жоспарлар» тақырыбына кездесу өткізілді.

— 2024 жылдың 10 желтоқсанында компания Директорлар кеңесінің мүшелері, топ-менеджмент және басшылар үшін «Климаттың өзгеруі және энергетиканың даму перспективалары» тақырыбында оқыту жүргізілді.

Бұдан басқа, корпоративтік құндылықтарды нығайту шеңберінде:

— 2024 жылғы 10 шілдеде қызметкерлер үшін «Келіссөздердің тиімді дағдылары. Гарвард әдісі» тақырыбына вебинар ұйымдастырылды.

— 2024 жылғы 11 шілдеде қызметкерлерге арналған

тараптармен басқару, тәуекелдер, стратегия және өзара іс-қимыл тақырыптарын қамтиды. Бағалау 2025 жылдың наурызында күтілуде.

Компаниялар тобында корпоративтік басқару және тұрақты даму қағидаларын тиісінше енгізу мақсатында Компания жыл сайын аталған процестерге аудит жүргізеді және еншілес кәсіпорындарға үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес ұсыныстар әзірлейді. 2024 жылы «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС және «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС-да оларды портфельдік компаниялар периметріне енгізуге байланысты корпоративтік басқару және тұрақты даму бойынша талдау жүргізілді.

«Тиімді коммуникациялар. Қайшылықтарды басқару» тақырыбына тренинг өткізілді.

— 2024 жылғы 8 тамызда «Адам ресурстарын басқару» департаменті оқыту ұйымын тарта отырып, барлық қызметкерлерге «Кәсібилік» тақырыбында оқыту өткізді.

— 2024 жылғы 27 қарашада «Комплаенс» қызметі «Самұрық-Энерго» АҚ-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру» тақырыбында семинар өткізді.

Елеулілікті бағалау

GRI-3-1

Елеулілікті бағалау процесі экономикаға, қоршаған ортаға, адамдар мен адам құқықтарына неғұрлым елеулі әсерлерді анықтауға және басымдыққа бағытталған. Елеулі әсерлерді бағалау «Самұрық-Энерго» АҚ-ның ESG саласындағы қызметін, ESG саласындағы қазіргі заманғы үрдістерді, заңнама мен нормативтік-құқықтық базаны, тұрақты даму саласындағы сыртқы стандарттар мен жүйелерді талдауды қамтыды, сондай-ақ мүдделі тараптардың пікірлері ескерілді.

Біз сондай-ақ GRI 12 айқындаған салаға арналған елеулі тақырыптарды ескеріп, қарастырдық Coal Sector 2022, SASB, электр энергетикасы саласындағы жетекші рейтингтік агенттіктер (S&P Global Ratings және MSCI ESG Ratings) бағалайтын елеулі тақырыптардың тізбесін талдап,

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының ұқсас компанияларына бенчмарк-талдау жасады.

Біз елеулі тақырыптар тізімінің Жаһандық Келісім қағидаттарына және БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына сәйкестігін қадағаладық.

Анағұрлым маңызды тақырыптарды таңдау «қос мәнділік» қағидаты негізінде жүргізілді: біз Компанияның қаржылық нәтижелеріне әсер ету тұрғысынан неғұрлым маңызды болып табылатын тақырыптарды және біздің ықпалымыз тұрғысынан қоғам үшін неғұрлым маңызды болып табылатын тақырыптарды ескердік.

2024 жылы елеулі тақырыптар тізімі өткен есепті кезеңмен салыстырғанда өзгерген жоқ.

Маңызды тақырыптардың тізімі

GRI 3-2

Маңызды тақырып	Әсер ету түрі				GRI стандарттары	Қағидаттар ГД	БҰҰ ТДМ
	Жағымсыз	Жағымды	Тікелей	Жанама			
Климаттың өзгеруі және қоршаған орта							
Климаттың өзгеруі					305	7,8	
Тұрақты көздерге энергиялық өту					302	9	
Энергияның қолжетімділігі					302	9	
Су ресурстарын басқару					303	7,8	
Ауа сапасы					301	7,8	
Қалдықтармен ұтымды жұмыс істеу					305	7,8	
Биоалуандық					304	7,8	
Адамдарға қамқорлық жасау							
Қызметкерлерді басқару, дамыту және ынталандыру					401, 402, 404		
Жұмыс орнындағы қауіпсіздік және денсаулық					403		
Әртүрлілік, теңдік және инклюзивтілік					405, 406	1,2,6	
Тиімді басқару және адалдық							
Экономикалық нәтижелілікке үлес					201, 203		
Жеткізудің тұрақты тізбегі					204		
Заңнаманы сақтау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл					205	10	
Мемлекеттік саясат					415		

БҰҰ Жаһандық Шартының қағидаттары

«Самұрық-Энерго» АҚ 2011 жылы Компания бойынша қоршаған ортаны қорғау, әлеуметтік қосылған БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарын жауапкершілік және үздік корпоративтік басқару ескере отырып, барлық қызмет бағыттары қағидаттарын енгізеді.

Жаһандық шарттың қағидаттары	Есеп бөлімі
Іскер топтар халықаралық деңгейде жарияланған адам құқықтарын қорғауды қолдауға және құрметтеуге тиіс	Адам құқықтарын сақтау
Іскер топтар адам құқықтарының бұзылуына қатысы болмауы тиіс	
Іскер топтар бірігу еркіндігін және ұжымдық шарттар жасасу құқығын нақты мойындауды қолдауға тиіс	
Іскер топтар мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық нысандарын жоюды қолдауға тиіс	Адами капиталға инвестициялар
Іскер топтар балалар еңбегін толық жоюды қолдауға тиіс	Сатып алу қызметін басқару
Іскер топтар еңбек және жұмыспен қамту саласындағы кемсітушілікті жоюды қолдауға тиіс	
Іскер топтар сақтық қағидатына негізделген экологиялық мәселелерге көзқарасты қолдауға тиіс	Планетамызға қаморлық жасау
Іскер топтар қоршаған ортаның жай-күйіне жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамалар қабылдауы тиіс	Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
Іскер топтар экологиялық қауіпсіз технологияларды дамыту мен таратуға жәрдемдесулері тиіс	Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
Кәсіпорындар сыбайлас жемқорлықтың барлық түрлерімен, соның ішінде бопсалау мен парақорлықпен күресуі керек.	

Біздің БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесіміз

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметіне Тұрақты даму қағидаттарын біріктірді, сондай-ақ БҰҰ-ның тұрақты дамуының 17 мақсатын ұстанды. Компания өз қызметін жүзеге асыра отырып, БҰҰ-ның тұрақты дамуының мынадай мақсаттарына қол жеткізуге үлес қосуға ұмтылады:

01

Кедейшілікті оның барлық нысандарында жаппай жою

БҰҰ ТДМ міндеттері

- 1.1** 2030 жылға қарай қазіргі уақытта күніне 2,15 АҚШ долларынан кем тұратын адамдардың санымен өлшенетін бүкіл әлемдегі барлық адамдар үшін ең соңғы кедейшілікті жою.
- 1.2** 2030 жылға қарай ұлттық анықтамаларға сәйкес кедейшілікте өмір сүретін барлық жастағы ерлер, әйелдер мен балалардың кемінде екі есе азайту.
- 1.3** 2030 жылға қарай барлық ерлер мен әйелдердің, әсіресе кедей және осал әйелдердің экономикалық ресурстарға тең құқықтарына, сондай-ақ жаңа технологияларға сәйкес келетін негізгі қызметтерге, жерді және меншіктің басқа да нысандарын, мұраны, табиғи ресурстарды иеленуге және бақылауға қол жеткізуді қамтамасыз ету.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылы кадрлардың тұрақтамау деңгейі 10,9% -ды құрады.
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша қызметкерлердің орташа жалақысы 15% -ға өсіп, айына 561 704 теңгені құрады. Жалақыны индекстеу 9,5% құрады, бұл ретте жалақысы төмен қызметкерлерге ерекше назар аударылды. 2024 жыл ішінде бекітілген тарифтерге сәйкес «Шардара СЭС» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Екібастұз МАЭС-2» АҚ және «Алматы электр станциясы» АҚ қызметкерлеріне жалақыны 10% -ға қосымша индекстеу жүргізілді.
- Қызметкерлердің әлеуметтік көңіл-күйі деңгейі (әл-ауқат индексі) 69% -ға жетті.
- Жергілікті халық өкілдері қатарынан жалданған ұйым қызметін жүзеге асырудың елеулі өңірлеріндегі жоғары дәрежелі басшылардың үлесі 100%.
- Компаниялар тобының Қазақстан электроэнергия нарығындағы үлесі 33,7% болды.
- Қазақстан электроэнергия нарығындағы Жаңартылатын энергия көздері арқылы өндірілген электр энергиясының үлесі 6,4%-ға жетті.
- Компанияның өндірістегі үлесі ҚР жалпы көмір өндіру көлемінің 38,1% -ын құрады.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

- «Кадрлардың тұрақтамауы» ПӘК белгілеген бақылау арқылы жұмыс орындарын сақтау, 14% -дан аспайды.
- Бәсекеге қабілетті жалақыны қамтамасыз ету, жалақыны индекстеу.
- «Самұрық-Энерго» АҚ әлеуметтік тұрақтылығын арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспары.
- «Жергілікті халық өкілдері қатарынан жалданған жоғары дәрежелі басшылар үлесінің сәйкестігін қамтамасыз ету» ТТК мониторингі.
- Кемінде 65% деңгейінде «Персоналдың әл-ауқат дәрежесі» ПӘК мониторингі.
- Компания жергілікті халықтың шаруашылықтарын тұрақты жүргізу мүмкіндігі үшін өзінің барлық өңірлерінде, оның ішінде шалғай аудандар мен елді мекендерде үздіксіз энергиямен жабдықтауды қамтамасыз етеді.
- Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар.
- Көмір электр станцияларында көміртекті ұстау және сақтау технологияларын қолдану мүмкіндігін зерделеу. Қазандық агрегаттарын азықсыз жағу жүйесінің технологиясын енгізу (плазмалық-отын жүйесі).

04

Барлық қамтылған және әділ сапалы білім беруді қамтамасыз ету және барлық адамдар үшін өмір бойы оқыту мүмкіндігін көтермелеу

05

Барлық әйелдер мен қыздардың гендерлік теңдігін қамтамасыз ету және құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту

БҮҮ ТДМ міндеттері

4.4 2030 жылға қарай жұмысқа орналасу, лайықты жұмыс пен кәсіпкерлік үшін техникалық және кәсіптік дағдыларды қоса алғанда, қажетті дағдылары бар жастар мен ересектердің санын айтарлықтай ұлғайту.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

Жастар ісі жөніндегі «Jas Energy» кеңесі жұмыс істейді.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да тәжірибе мен тағылымдаманы ұйымдастыру және өткізу ережесі бекітілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ жастар саясатын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары әрекет етеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерін кәсіптік оқыту және бейімдеу қағидалары әрекет етеді.

Компанияда «Таланттар пулын» бағдарламасы іске асырылуда.

2024 жылдың нәтижелері:

- «Самұрық-Энерго» АҚ және АЭЖБУ физика-математика пәндері бойынша республикалық олимпиада арқылы дарынды жастарды бірлесіп анықтап келе жатқанына 10 жыл болды.
- 2024 жылғы 30 қыркүйекте АЭЖБУ мен «Алматы электр станциялары» АҚ (АлЭС) арасында ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды. Құжат АлЭС базасында студенттік тәжірибені ұйымдастыруды және одан кейін Генуя университетінде (Италия) тағылымдамадан өтуді көздейді, бұл студенттердің білімін тереңдетуге, кәсіби дағдыларын кеңейтуге және жылу энергетикасы саласында халықаралық тәжірибе алуға мүмкіндік береді.
- 700 студент Компанияда оқу-өндірістік тәжірибеден өтті, 60-тан астам студент дуальді оқытудан өтті.
- Жеке тұлғаның әлеуметтік және кәсіби дамуы мақсатында ойларын, тәжірибелерін алмасу арқылы Компания тобының 100 қызметкерінің қатысуымен «Самұрық-Энерго» АҚ «III ЖАСТАР ФОРУМЫ» өткізілді.
- «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобында жастар саясатын дамыту жөніндегі бағдарламаны іске асыру шеңберінде Компанияның 5 қызметкері «Жеті Қадам» жас көшбасшыларды дамытудың модульдік бағдарламасына қатысуды аяқтады.
- Компания Назарбаев Университетін, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін, Ф. Дәукеев атындағы АЭЖБУ-ды, Қазақстан-Британ техникалық университетін, сондай-ақ бірқатар техникалық колледждерді қоса алғанда, 28 жетекші оқу орнымен ынтымақтаса отырып, білікті мамандарды даярлауды қамтамасыз етеді.

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 5.1 Бүкіл әлемдегі барлық әйелдер мен қыздарға қатысты кемсітушіліктің барлық нысандарына шек қою.
- 5.2 Адам саудасын, сондай-ақ жыныстық және пайдаланудың басқа да түрлерін қоса алғанда, мемлекеттік және жеке салалардағы барлық әйелдер мен қыздарға қатысты зорлық-зомбылықтың барлық нысандарын жою.
- 5.5 Әйелдердің толық және тиімді қатысуын және саяси, экономикалық және қоғамдық өмірде шешімдер қабылдаудың барлық деңгейлерінде көшбасшылық үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету.
- 5.C Барлық деңгейдегі барлық әйелдер мен қыздардың гендерлік теңдігі мен құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейтуге жәрдемдесу үшін орынды саясат пен жүзеге асырылып жатқан заңнаманы қабылдау және нығайту қажет.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

«БҮҮ-әйелдер» серіктестігі және БҮҮ Жаһандық шарты шеңберінде әзірленген Әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту қағидаттарын қолдау туралы мәлімдемеге қол қойылды.

«Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасындағы және «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдарының Байқау кеңестеріндегі/Директорлар кеңестеріндегі әйелдердің үлесін 2030 жылға қарай 30% -ға дейін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді.

ПӘК орнатылды: Жұмыс күшінің құрамындағы әйелдер санын ұлғайту.

ПӘК орнатылды: Кадр резерві құрамындағы әйелдер санын ұлғайту.

2024 жылдың нәтижелері:

- Кемсітушілік, қысым көрсету, зорлық-зомбылық оқиғалары тіркелмеген.
- Компаниядағы әйелдердің үлесі – 35%.
- Директорлар кеңесіндегі әйелдердің үлесі - 14%.
- 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ әйелдерді қолдау мен дамыту үшін біріккен әйелдер клубы құрылды.
- «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының I форумы өткізілді: «Women in Power/Әйелдер қуаты/Әйелдер энергиясы» тақырыбында: «Энергетикадағы әйелдер: Серіктестік, ілгерілеу, перспективалар».

06

Барлығы үшін су ресурстары мен санитарияның болуын және ұтымды пайдаланылуын қамтамасыз ету

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 6.3 2030 жылға қарай ластануды азайту, қалдықтардың тегілуін жою және қауіпті химиялық заттар мен материалдардың шығарындыларын барынша азайту, тазартылмаған сарқынды сулардың үлесін екі есеге қысқарту және рециркуляция ауқымын едәуір ұлғайту арқылы судың сапасын арттыру және бүкіл әлемде сарқынды суларды қауіпсіз қайта пайдалану.
- 6.4 2030 жылға қарай барлық секторларда су пайдаланудың тиімділігін айтарлықтай арттыру және судың жетіспеушілігі проблемасын шешу және судың жетіспеушілігінен зардап шегетін адамдар санының айтарлықтай қысқаруы үшін тұщы судың тұрақты алынуын және берілуін қамтамасыз ету

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары әрекет етеді.

Су ресурстарын ұтымды пайдалану жоспарлары бар.

Міндеттері:

- тұщы суды тұтыну көлемін төмендету;
- бірнеше рет және қайта пайдаланылатын судың үлесін ұлғайту;
- сарқынды суларды ағызу көлемін және сарқынды суларда; дренаждық (шахталық) суларда - «Богатырь Көмір» ЖШС-де қосымша пайда болатын зиянды заттардың шоғырлануын төмендету;
- су пайдалануға қатысты тәуекелдерді азайту;
- ағызылатын сарқынды сулардың сапасын жақсарту.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылы Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасына сәйкес, оның ішінде жерүсті, жерасты және сарқынды сулардың химиялық құрамы мен сапасын айқындай отырып, аккредиттелген мамандандырылған зертханалар су объектілерінің жай-күйіне тұрақты мониторинг жүргізді.
- Есепті кезеңде «ЭМАЭС-1» ЖШС, «СЭМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «АЖК» АҚ-да сарқынды сулар төгінділеріндегі ластаушы заттардың рұқсат етілген шекті шоғырлануын асырудың бірде-бір жағдайы тіркелмеген.
- Барлық өндірістік кәсіпорындарда таза суды пайдалануды қысқарту, нормативтік тазартылған суды ағызу, тасымалдау кезінде суды жоғалту және сарқынды суларды қайта пайдалану жүйесін енгізу жөніндегі іс-шаралармен су ресурстарын ұтымды пайдалану жоспарлары орындалды.

07

Қолжетімді, сенімді, орнықты және қазіргі заманғы энергияға қол жеткізу

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 7.1 2030 жылға қарай арзан, сенімді және қазіргі заманғы энергетикалық қызметтерге жалпыға бірдей қолжетімділікті қамтамасыз ету.
- 7.2 2030 жылға қарай әлемдік энергетикалық теңгерімдегі жаңартылатын энергия көздерінің үлесін айтарлықтай ұлғайту.
- 7.3 2030 жылға қарай энергия тиімділігін арттырудың жаһандық қарқынын екі есеге ұлғайту.
- 7.A 2030 жылға қарай жаңартылатын энергия көздерін, энергия тиімділігін және қазбалы отынды пайдаланудың озық және неғұрлым таза технологияларын қоса алғанда, таза энергетика саласындағы зерттеулер мен технологияларға қол жеткізуді жеңілдету үшін халықаралық ынтымақтастықты кеңейту, сондай-ақ энергетикалық инфрақұрылым мен экологиялық таза энергетикалық технологияларға инвестицияларды көтермелеу.

2024 жылдың нәтижелері:

- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының кәсіпорындарында ЖЭК объектілерінің электр энергиясын өндірісі 4,2% -ға ұлғайды.
- «Самұрық-Энерго» АҚ ЖЭК нысандарының электр энергиясын өндіруі 2024 жылы 578,1 млн кВтс құрады, бұл ҚР-да өндірілетін ЖЭК электр энергиясының жалпы үлесінің 7,7% сәйкес келеді.
- «Самұрық-Энерго» АҚ энергия тиімділігі жөніндегі бастамалар 258,1 мың тонна шартты отынды үнемдеуге және шығындарды 1,2 млрд теңгеге төмендетуге әкелді.
- Компания ЖЭК үлесін арттыруға және сенімді энергетикалық қызметтерге қолжетімділікті қамтамасыз етуге бағытталған бірқатар инвестициялық жобаларды іске асыруда. Толығырақ «Инвестициялық қызмет» бөлімінде.

08

Инклюзивті және орнықты экономикалық өсуге, жұмыспен қамтуға және барлығына лайықты жұмысқа жәрдемдесу

09

Орнықты инфрақұрылым құру, орнықты индустрияландыруға және инновацияларды ынталандыруға жәрдемдесу

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 8.5** 2030 жылға қарай барлық әйелдер мен ерлер үшін, оның ішінде жастар мен мүмкіндігі шектеулі адамдар үшін толық және өнімді жұмыспен және лайықты жұмысқа, сондай-ақ тең құндылықтағы еңбек үшін тең ақы төлеуге қол жеткізу.
- 8.7** Мәжбүрлеу еңбегін жою жөнінде дереу және тиімді шаралар қабылдау, қазіргі заманғы құлдық пен адам саудасына шек қою, сондай-ақ бала еңбегінің ең нашар нысандарына тыйым салу мен жоюды, соның ішінде сарбаз балаларды тарту мен пайдалануды қамтамасыз ету және 2025 жылға қарай оның барлық нысандарындағы балалар еңбегіне шек қою.
- 8.8** Еңбекші-мигранттарды, атап айтқанда көшіп-қонушы әйелдерді және тұрақсыз жұмыспен қамтылған адамдарды қоса алғанда, барлық қызметкерлер үшін еңбек құқықтарын қорғауға және қауіпсіз және сенімді еңбек жағдайларын жасауға ықпал ету.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

- Бекітілген «Самұрық-Энерго» АҚ кадрлық саясаты.
- Кемсітушілікке жол бермеу жөніндегі саясат әрекет етеді.
- Компанияның адам құқықтары саласындағы саясаты жұмыс істейді.
- «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында мүгедектігі бар адамдар үшін қолжетімді және инклюзивті орта құру бағдарламасы бекітілді.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылдың соңында компанияда 206 мүгедектігі бар адам жұмыс істеді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша ЕТҮ-да 31 МБТ жұмысқа орналастырылды, бұл белгіленген квотадан асады.
- Әйелдер мен ерлердің ең төменгі жалақысының арақатынасы 100% -ды құрайды.
- 2024 жылы Компанияның ЕТҮ-ларында мүгедектігі бар қызметкерлердің ыңғайлылығы үшін жағдайлар жасалды: автотұрақтар, шақыру түймесі бар пандустар, тактильді плиткалар және жабдықталған санитарлық тораптар. Сондай-ақ, мүгедектігі бар азаматтарға басымдықпен қызмет көрсету қамтамасыз етіледі, оның ішінде онлайн өтінім беру мүмкіндігі бар.

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 9.1** Экономикалық даму мен адамның әл-ауқатын қолдау үшін өңірлік және трансшекаралық инфрақұрылымды қоса алғанда, сапалы, сенімді, тұрақты және тұрақты инфрақұрылымды дамыту, барлығына қолжетімді және әділ қолжетімділікке ерекше назар аудару.
- 9.4** 2030 жылға қарай инфрақұрылымды жаңғырту және салаларды тұрақты ету, ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру және таза және экологиялық қауіпсіз технологиялар мен өнеркәсіптік процестерді неғұрлым кеңінен енгізу үшін салаларды жаңғырту, бұл ретте барлық елдер өз мүмкіндіктеріне сәйкес шаралар қабылдайтын болады.
- 9.5** Ғылыми зерттеулерді жандандыру, өнеркәсіп секторларының технологиялық әлеуетін барлық елдерде, әсіресе дамушы елдерде, оның ішінде 2030 жылға қарай инновациялық қызметті ынталандыру және ҒЗТКЖ саласындағы қызметкерлер санын 1 млн адамға, сондай-ақ ҒЗТКЖ-ға арналған мемлекеттік және жеке шығыстарға есептегенде едәуір ұлғайту жолымен арттыру

2024 жылдың нәтижелері:

- «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы Қазақстан өңірлеріндегі су тасқынының салдарын жоюға 800 млн теңге көлемінде материалдық көмек көрсетті. Қаражат Samruk-Kazyna Trust қорына аударылды.
- Өндірістік активтерді қолдауға жұмсалған шығындар 89 млн теңгені құрады.
- 136 млн теңге инвестициялық жобаларды, оның ішінде ЖЭК нысандарын іске асыруға бағытталды.
- 229 млн теңге күрделі салымдар, оның ішінде ЖЭК-ке салымдар.
- ҒЗТКЖ «Көміртекті ұстау және сақтау технологиялары (CCS), көмірхимия өнімдерін алу» жобасын іске асыруда.

12

Тұтыну мен өндірістің тұрақты модельдерін қамтамасыз ету

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 12.2 2030 жылға қарай табиғи ресурстарды орнықты басқаруға және тиімді пайдалануға қол жеткізу.
- 12.5 2030 жылға қарай қалдықтардың пайда болуын болдырмау, қысқарту, қайта өңдеу және қайта пайдалану есебінен едәуір қысқарту.
- 12.6 Компанияларға, әсіресе ірі және трансұлттық компанияларға тұрақты практикаларды енгізуді және тұрақты даму туралы ақпаратты өз есептілік цикліне енгізуді ұсыну.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы қоршаған ортаны қорғауды басқару жөніндегі корпоративтік стандарт әрекет етеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді.

2024 жылдың нәтижелері:

- Қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару Компанияның барлық деңгейлерінде корпоративтік басқаруға және қаржылық емес тәуекелдерді басқаруға интеграцияланған экологиялық менеджмент жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Экологиялық ТЖ-ға ден қою жөніндегі нұсқаулық бекітілді. Жүйе халықаралық сарапшылардың қатысуымен жүйелі түрде бағаланады және жетілдіріледі.
- «ЭМАЭС-1» ЖШС, «СЭМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь-Көмір» ЖШС қалдықтардың барлық түрлері түгелдену негізінде сәйкестендірілген.
- «Богатырь-Көмір» ЖШС ішкі үйінділерді пайдалана отырып және өздігінен жануды болдырмау үшін оқшаулау жүргізе отырып, аршу жыныстарын көмуді қысқартады.
- Күл-қоқыстар шаң басу және қалпына келтіру шараларымен көміледі, бір бөлігі құрылыс үшін өңделеді.
- Радиоактивті қалдықтар түзілмейді. Кәсіпорындар мен санитарлық-қорғау аймақтарында тоқсан сайын радиациялық мониторинг жүргізіледі, рұқсат етілген деңгейден асып кетулер тіркелмеген.
- Компания жыл сайын Интеграцияланған есептерді дайындайды, онда «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында ресурстарды тұтынудың 3 жылдық динамикада өзінің ықпалын ашады.
- Тұрақты даму жөніндегі есептілікке (GRI) қойылатын халықаралық талаптарға сәйкес қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі ақпаратты жинау үшін бейімделген нысандар қабылданды.

13

Климаттың өзгеруіне және оның салдарына қарсы күрес жөнінде шұғыл шаралар

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 13.1 Барлық елдерде қауіпті климаттық құбылыстар мен дүлей апаттарға бейімделу қабілеті мен қарсылығын арттыру.
- 13.3 Климаттың өзгеруі салдарын жұмсарту, бейімдеу, әсерді азайту және ерте алдын алу саласындағы білімді жақсарту, хабардарлықты арттыру, сондай-ақ адами және институционалдық әлеуетті арттыру

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі энергетикалық көшу бағдарламасы

2024 жылдың нәтижелері:

- 2060 жылға дейінгі «Самұрық-Энерго» энергетикалық өту бағдарламасына сәйкес Компания генерация құрылымын біртіндеп өзгертуді, жаңартылатын көздерден генерация үлесін жоспарлы түрде ұлғайтуды, үздік қолжетімді технологияларды қолдануды, Компанияның көмір станцияларында көміртекті ұстау және сақтау технологияларын зерделеуді және қолдануды, сондай-ақ энергия тиімділігі мен энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шараларды іске асыруды көздейді.
- Негізгі өндірістік объектілерде климаттық тәуекелдерді бағалау жүргізілді. Бейімдеу шаралары әзірленіп, енгізілді.
- Компания ұлттық және халықаралық климаттық форумдарға белсенді қатысып, көміртегі ізін азайту және климаттың өзгеруіне бейімделу бойынша тәжірибесімен бөліседі.
- 28 қарашада «Энергетикалық сектор кәсіпорындары үшін климаттық тәуекелдер» тақырыбында оқыту ұйымын тарта отырып, «Тәуекел менеджмент және Ішкі бақылау» департаментінің ұйымдастыруымен корпоративтік семинар өткізілді.
- 2024 жылдың 10 желтоқсанында компания Директорлар кеңесінің мүшелері, топ-менеджмент және басшылар үшін «Климаттың өзгеруі және энергетиканың даму перспективалары» тақырыбында оқыту жүргізді.
- Фторланған парниктік газдар шығарындыларын CO₂-эквивалентке (тонна) есептегенде есепке алу жүргізілді:

Фторланған ПГ атауы	2024
Гидрофторкөміртекттер (ГФК)	526,7
Перфторкөміртекттер (ПФК)	0
Дифторхлорметан (CHClF ₂)	424,9
Күкірт гексафториді (SF ₆)	258,5
Азот трифториді (NF ₃)	0
Тетрафторметан (CF ₄)	216,8
«Самұрық-Энерго» АҚ бойынша жиыны	1 426,9

15

Ормандарды орнықты басқару, шөлейттенуге қарсы күрес, жердің тозуын тоқтату және айналымға түсіру, биологиялық әртүрлілікті жоғалтуды тоқтату

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 15.1** 2020 жылға қарай жерүсті және ішкі тұщы су экожүйелерін және олардың қызметтерін, оның ішінде ормандарды, сулы-батпақты алқаптарды, таулар мен құрғақ жерлерді халықаралық келісімдерден туындайтын міндеттемелерге сәйкес сақтауды, қалпына келтіруді және ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету.
- 15.5** Табиғи мекендеу ортасының тозуын тежеу жөніндегі елеулі шараларды дереу қабылдау, биологиялық әртүрлілікті жоғалтуды тоқтату және 2020 жылға қарай жойылу қаупі төнген түрлердің жойылып кетуін сақтауды және болдырмауды қамтамасыз ету

2024 жылдың нәтижелері:

- Суэкожүйелерін қорғау үшін барлық гидротурбиналар балық қорғау құрылғыларымен жабдықталған, ал тәуліктің қараңғы уақытында балықты қорқыту үшін су тартқышты жарықтандыру қолданылады.
- Құстарды қорғау үшін оқшауланған сымдарды орната отырып, ЭБЖ қайта жаңарту жүргізіледі.
- СЭС жұмыс режимдері экожүйелерге әсерін азайту үшін су және табиғат қорғау органдарымен келісіледі.
- ЖЭҚ жобалау кезінде қоршаған ортаға әсері ескеріледі: жарық ластануы барынша азаяды, ал жарықтандыру габаритті шамдармен шектеледі.
- ЕТҮ жыл сайын ұңғымаларды, полигондарды және басқа да объектілерді қалпына келтіруді, жоюды қоса алғанда, биологиялық әртүрлілікті сақтау бағдарламаларын іске асырады.
- Мониторинг мәліметтері бойынша, 2024 жылы осал экожүйелерге айтарлықтай әсер тіркелген жоқ.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы Қоршаған ортаны қорғауды басқару жөніндегі корпоративтік стандарт бекітілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді.

16

Әділ, бейбіт және инклюзивті қоғамға жәрдемдесу

БҮҮ ТДМ міндеттері

- 16.5** Сыбайлас жемқорлық пен парақорлықты олардың барлық нысандарында айтарлықтай қысқарту
- 16.10** Ұлттық заңнамаға және халықаралық келісімдерге сәйкес жұртшылықтың ақпаратқа қол жеткізуін қамтамасыз ету және негізгі еркіндіктерді қорғау.
- 16.B** Кемсітпеушілік заңдар мен тұрақты даму саясатын ілгерілету және сақтауды қамтамасыз ету.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында өкілеттіктер шеңберіне, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптама және жұмыс мәселелері кіретін Комплаенс офицерлері тағайындалды.

Жыл сайын сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізіледі.

Комплаенс офицерлері контрагенттерді (due diligence), оның ішінде олардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға тартылуын компаенс-тексеруді жүргізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілуде.

Жұмысқа орналасуда, мансаптық өсуде және еңбекақы төлеуде тең мүмкіндіктер бар.

Әдеп стандарттарының сақталуына және кемсітушілікке жол бермеуге үнемі бағалау жүргізіледі.

17

Орнықты даму мақсатында жаһандық серіктестікті нығайту

17

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ҮШІН СЕРІКТЕСТІК

БҮҮ ТДМ міндеттері

17.16 Барлық елдерде, әсіресе дамушы елдерде тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуді қолдау үшін білімді, тәжірибені, технологияларды және қаржы ресурстарын жұмылдыратын және алмасатын көпжақты серіктестіктермен толықтырылатын тұрақты даму мақсатында жаһандық серіктестікті нығайту.

Компанияның жобалары/міндеттері/ПӘК

Компания мынадай ұлттық және халықаралық ұйымдарға мүше:

- ТМД Электр энергетикалық кеңесі;
- Қазақстан Электр Энергетикалық Қауымдастығы;
- Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы;
- «KAZENERGY» қауымдастығына мүшелік;
- «Қазақстанның машина жасаушылар одағы» ЗТБ
- ЕСОJER қауымдастығы;
- Дүниежүзілік Энергетикалық Кеңес;
- БҮҮ-ның жаһандық шарты.

2024 жылдың нәтижелері:

- 2024 жылғы 14 қазанда Энергетикалық қауіпсіздік мәселелері жөніндегі 7-ші Вена диалогына (Vienna Energy Security Dialogue) қатысты.
- 2024 жылғы 08 қарашада Астанада энергия үнемдеу жөніндегі VI халықаралық форумға қатысты.
- 13 қарашада климаттың өзгеруі жөніндегі COP-29 қатысушысы болды.
- 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ басшылығы бірқатар маңызды іс-шараларға қатыса отырып, мемлекеттік органдармен, бейінді қауымдастықтармен және халықаралық ұйымдармен белсенді өзара іс-қимыл жасады:
- 16 қаңтар – ҚР Президенті жанындағы Энергетикалық кеңестің және ҚР Үкіметінің электр энергетикасын дамыту мәселелері жөніндегі отырыстары;
- 31 қаңтар – KAZENERGY қауымдастығы кеңесінің отырысы;
- 8 ақпан – «EcoJer» қауымдастығының жалпы жиналысы;
- 22-25 сәуір – Роттердам қаласы (Нидерланд) 26-шы Дүниежүзілік энергетикалық конгресіне қатысу;
- 25 сәуір – СМЖ Машина жасаушылар форумы;
- 3 мамыр – ҚР Президенті жанындағы Энергетикалық кеңестің отырысы;
- 30 мамыр – «Qazaq Green Fest» ЖЭК бойынша халықаралық форум, Щучинск қаласы;
- 6 маусым – 64-ші ТМД Электр энергетикалық кеңесінің отырысы, Санкт-Петербург қаласы;
- 14 маусым – Қазақстан Машина жасаушылар одағының жалпы жиналысы;
- 18-19 маусым – II «Орталық Азия 2024 жылу энергетикасы» халықаралық форумы, Алматы қаласы;
- 11 шілде – ҚР энергетика вице-министрінің төрағалығымен электр энергетикасы жөніндегі кеңес;
- 18 шілде – СМЖ жалпы жиналысы;
- 14 тамыз – ҚР Премьер-Министрінің төрағалығымен мұнай-газ саласының проблемалық мәселелері жөніндегі кеңес;
- 1-4 қазан – Новосібір қаласы, ЖЭК-те ЖИ және нейрожелілер саласында тәжірибе алмасу жөніндегі іс-шара;
- 18 қараша – ҚР Президенті жанындағы Энергетикалық кеңестің отырысы;
- 4 желтоқсан – KAZENERGY қауымдастығы кеңесінің отырысы;
- 10 желтоқсан – ТМД ЭЭЖ электр энергетикасын төмен көміртекті дамыту жөніндегі жұмыс тобының отырысы;
- 20 желтоқсан – СМЖ Үйлестіру кеңесінің отырысы және ЖЭК саласындағы заңнамаға өзгерістер бойынша ҚР ЭМ жұмыс тобының бастапқы кеңесі;
- 2024 жыл ішінде – ҚЭҚ Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысу.

Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу

GRI 2-29

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау – біздің бизнесті жүргізуге деген көзқарасымыздың негізгі элементі. Мұндай тәсіл сыртқы өзгерістерді, нарықтың күтулерін, сондай-ақ жаңа мүмкіндіктер мен тәуекелдерді жақсы түсінуге көмектесе отырып, сенім мен ашықтыққа ықпал етеді.

Мүдделі тараптармен жүйелі жұмыс және олардың экономикалық, әлеуметтік, экологиялық, этикалық аспектілерге көзқарастарын талдау, сондай-ақ адам құқықтары мәселелері олардың қажеттіліктерін ескеруге және «Самұрық-Энерго» АҚ-ға тікелей де, жанама да әсерлерді тиімді басқаруға мүмкіндік береді. Мұндай стратегиялық тәсіл негізгі әріптестермен ұзақ мерзімді қарым-қатынас орнатуға, жағымсыз салдардың алдын алуға немесе жеңілдетуге және бизнестің табысты болуын қамтамасыз етуге көмектеседі. Қызметкерлерді, клиенттерді және жалпы қоғамды қоса алғанда, барлық мүдделі тараптар үшін құндылық жасай отырып, біз табысты бүкіл экожүйенің игілігімен байланыстыратын тұрақты бизнес-модельді дамытамыз.

Тиімді өзара іс-қимылды құру үшін мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл саласындағы үздік әлемдік тәжірибелерді басшылыққа ала отырып (AA1000 сериясы стандарты, GRI) Компания қызметін басқару процесінің барлық сатыларында барлық мүдделі тараптардың мүдделерін назарға алуға және ескеруге мүмкіндік беретін бірқатар қағидаттарды қолданады.

Біз өзіміздің қызметіміз аясында өзара іс-қимыл жасайтын негізгі мүдделі тараптарды анықтаймыз. Олардың маңыздылығын бағалау үшін Митчел, Агл және Вуд моделін қолданып, стейкхолдерлерді ішкі және сыртқы топтарға бөлеміз. Талдау және сәйкестендіру негізінде Компания үшін неғұрлым маңызды топтарды қамтитын Стейкхолдерлер картасын қалыптастырамыз. Бұл тәсіл бізге олардың күтулерін ескеріп, ұзақ мерзімді серіктестік қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік береді.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың негізгі қағидаттары:

- мүдделі тараптардың мүдделерін, пікірлері мен артықшылықтарын құрметтеу және есепке алу;

- мүдделі тараптарды уақтылы және тұрақты хабардар ету;

- қабылданған міндеттемелерді жауапкершілікпен орындау.

Біз оларды маңызды мәселелер мен стратегиялық басымдықтарды талқылауға шақыра отырып, мүдделі тараптардың пікірлерін үнемі жинап отырамыз. Бұл үшін біздің бизнестің стейкхолдерлерге әсерін бағалауға және басқарудың негізгі аспектілерін анықтауға мүмкіндік беретін арнайы топтар құрылады.

Бізде түрлі департаменттер мен командаларда жұмыс істейтін мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың түрлі арналары бар. Бұл күнделікті қызмет барысында алынған ақпарат пен кері байланысты қамтиды.

Біз стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл жасаудағы ашықтық пен этика қағидаттарын ұстанамыз. Бизнесті жүргізу қағидаттары адалдық, құрмет пен жауапкершіліктің нақты стандарттарын белгілейді. Ашықтық қағидатын ескере отырып, стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл шеңберінде біз жыл сайын жылдық есепті шығарғаннан кейін жылдық есептілікте ашылған ақпараттың теңгерімділігі мен толықтығына тексеру жүргіземіз, сондай-ақ Компанияның және оның мүдделі тараптарының қызметіне елеулі ықпал ететін тақырыптар мен аспектілерді анықтаймыз.

Біз тұрақты жаңартылып отыратын саясаттар мен Адам құқықтары саласындағы саясатты қоса алғанда, корпоративтік басқарудың жан-жақты қамтитын жүйесінің көмегімен бизнесті жауапкершілікпен және орнықты жүргізуді қамтамасыз етеміз.

Біз ашық қарым-қатынасқа ерекше көңіл бөлеміз және туындайтын мәселелерге жедел ден қоя отырып, кері байланысты көтермелейміз. Біздің қызметкерлер деректерді қорғау, кемсітпеушілік және құпиялылық мәселелері бойынша тереңдетілген оқытудан өтеді, бұл сенім мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді.

Сыртқы аудит стейкхолдерлердің біздің қызметімізге деген сенімін қамтамасыз ете отырып, жоғары

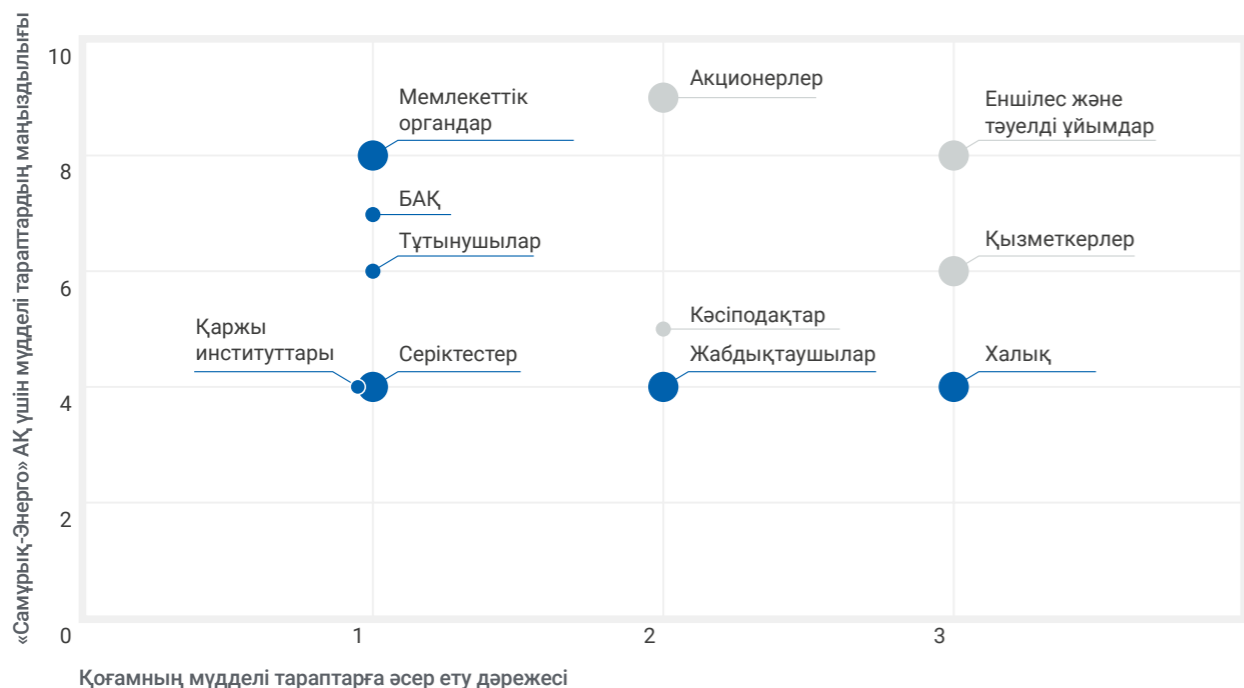
этикалық стандарттарды ұстанатынымызды растайды. Өзгермелі іскерлік ландшафт жағдайында біз ашық және жауапты тәжірибелер арқылы сенімді нығайта отырып, икемді болып қаламыз.

Барлық осындай іс-шаралар «Самұрық-Энерго» АҚ Стейкхолдерлер картасына және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәжірибесіне негізделген Стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл жоспарына енгізілген. Жоспар сондай-ақ Компанияның мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл қағидаттарын, мүдделі тараптарды сәйкестендіру және талдау тәсілін, мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға қойылатын талаптарды, шағымдарды беру және қарау тетіктерін және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жөніндегі іс-шараларды сипаттайды. Компания Жоспардың орындалу мониторингін

жүзеге асырады, нәтижелері Директорлар кеңесінің назарына жеткізіледі.

«Самұрық-Энерго» АҚ 2024-2034 жылдарға арналған стратегиясы БҰҰ Жаһандық шартында бекітілген тұрақты даму қағидаттарына негізделген, атап айтқанда мүдделі тараптардың картасын және өзара іс-қимыл әдістерін/арналарын құруды қамтиды. 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ мүдделі тараптарымен өзара іс-қимыл жоспарының іс-шаралары толық көлемде орындалды. Жоспарға сәйкес «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдары 2024 жылы қолданыстағы инвестициялық жобалар бойынша бекітілген Стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл жоспарларына (СІҚЖ) мониторинг жүргізді.

«Самұрық-Энерго» АҚ стейкхолдерлерінің картасы

● қабылданатын шешімдерге тікелей және елеулі әсері бар және/немесе осы шешімдердің әсерінде болатын сұр ішкі стейкхолдерлер.

● қабылданатын шешімдерге жанама әсері бар көк сыртқы стейкхолдерлер

Шеңбердің мөлшері Компанияның стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл дәрежесін көрсетеді. Ең кіші өлшем – өзара іс-қимылдың шектеулі деңгейі. Өлшемнің ұлғаюымен өзара іс-қимыл дәрежесі ұлғаяды.

Мүдделі тараптардың түйінді топтарымен өзара әрекеттесу

Компанияға қатысты стейкхолдердің мүддесі	Өзара іс-қимыл тетіктері	Өзара іс-қимыл нәтижелері
Ішкі		
Акцияер		
<ul style="list-style-type: none"> Экономикалық пайда/Шоғырландырылған таза пайда/Экономикалық нәтижелілік; Дамуға және дивидендтерге арналған бос қаражат; Нарықтағы үлес/Нарықтарға қатысу; Әлеуметтік және экологиялық жауапкершілік, қоршаған ортаға эмиссияларды барынша азайту, тұрақты даму қағидаттарын сақтау, экологиялық заңнаманы бұзғаны үшін шағымдар мен айыппұлдардың болмауы. 	<ul style="list-style-type: none"> Жиналыстарға қатысу/ «Самұрық-Қазына» АҚ есепті кезеңдегі Қоғам қызметінің нәтижелері туралы мерзімді есептілік; ҚР заңнамасының талаптарына, Жалғыз акционердің ішкі нормативтік актілеріне, тиісті сұрауларына сәйкес есептілікті (қаржылық, қаржылық емес) ұсыну; Бірлескен жұмыс топтарын ұйымдастыру, мүдделі тараптармен кеңестер, келіссөздер, кездесулер өткізу; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Қоғам қызметі туралы ақпаратты жариялау; Даму стратегиясының, бизнес-жоспардың орындалуын, инвестициялық жобаларды және тұрақты даму процестерін іске асыруды және т.б. талқылау; «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметінің мәселелері бойынша кездесулер және хат алмасулар; Сауалнама, пікіртерім, тестілеу жүргізу; Корпоратившілік коммуникация арналары; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Корпоративтік басқару» бөлімінде берілген
Еншілес және тәуелді ұйымдар		
<ul style="list-style-type: none"> Жұмыспен қамту және еңбекақы төлеу деңгейі, персонал мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы, кемсітушілікке жол бермеу, әртүрлі және тең мүмкіндіктер; Өндіріс қауіпсіздігі мәдениетінің деңгейін арттыру, оқыту және білім беру; Нарықтағы үлесі/Нарықтарда өнімдер мен қызметтердің болуы; Мемлекеттік органдармен жұмыс істеу кезінде жәрдемдесу, коммерциялық мүдделер. 	<ul style="list-style-type: none"> ЕТҰ қатысушысы/акционері ретіндегі Компанияның шешімдері; ҚР заңнамасының және «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының ішкі құжаттарының сақталуын тексеру; «Самұрық-Энерго» АҚ ЕТҰ лицензиялық-келісімшарттық міндеттемелерінің орындалуын тексеру; Басшылықтың ЕТҰ өндірістік алаңдарына баруы; ҚР заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар әзірлеу; Компания қызметінің әртүрлі бағыттары бойынша мемлекеттік органдардың сұраулары бойынша ақпарат беру; Стратегиялық ынтымақтастық туралы шарттарға, меморандумдарға, келісімдерге қол қою; Компанияның ЕТҰ менеджментінің бұйрықтары мен өкімдерін тыңдауы; Бизнес-жоспарды, өндірістік, инвестициялық және әлеуметтік жоспарларды/міндеттемелерді орындау, қызметтің түйінді көрсеткіштеріне қол жеткізу және Компанияға жіберілетін басқа да өзекті мәселелер бойынша ақпарат/есептер; 	Толық ақпарат «Қызмет көрсеткіштері», «ESG аспектілерін басқару», «Корпоративтік басқару» бөлімдерінде берілген.

Компанияға қатысты стейкхолдердің мүддесі	Өзара іс-қимыл тетіктері	Өзара іс-қимыл нәтижелері
	<ul style="list-style-type: none"> Қызметтің нысаналы көрсеткіштерін, ішкі нормативтік құжаттаманы әзірлеуге қойылатын талаптарды және т.б. тұрақты негізде жеткізу; Инвестициялық жобаларды іске асыру шеңберінде аппараттық, өндірістік жедел және өзге де кеңестер, қоғамдық тыңдаулар өткізу; Өндірістік қауіпсіздік бойынша нұсқаулықтар, оқыту және білім беру; Өтініштер мен шағымдарға кері байланыс беру/ «жедел желі», әлеуметтік желілер, корпоратившілік коммуникация арналары, Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	
Менеджмент және персонал		
<ul style="list-style-type: none"> Жұмыспен қамту, қызметкерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы, кемсітушілікке жол бермеу, әртүрлі және тең мүмкіндіктер, қызметкерлердің жұмысқа, сондай-ақ Компанияның оның бақылауындағы қызметтерінің жұмысына қанағаттану деңгейі; Оқыту және білім беру; Өндіріс қауіпсіздігі мәдениетінің деңгейін арттыру. 	<ul style="list-style-type: none"> Персонал сыйақысының әділ және ашық жағдайлары, қызметкерлердің кәсіби өсуін қамтамасыз ету, қауіпсіз еңбек жағдайлары; Кадрлық әлеуетті дамыту; Өндірістік қауіпсіздік бойынша нұсқаулықтар және еңбек жағдайларын жақсарту бағдарламаларын іске асыру; Персоналды және олардың отбасы мүшелерін әлеуметтік қолдау шараларын іске асыру; Персоналдың біліктілігін арттыру, оқыту және дамыту бағдарламалары; Басшылықпен тұрақты кездесулер, ұжыммен, ЕТҰ өкілдерімен, кәсіптік одақпен, оның ішінде жыл қорытындылары бойынша келіссөздер/ жиналыстар өткізу; Қызметкерлерді Компанияның қызметі, корпоративтік сайттар, әлеуметтік желілер арқылы кәсіби өсу мүмкіндіктері туралы хабардар ету; «Жедел желі» персоналының тартылу көрсеткіштеріне, корпоратившілік коммуникация арналарына, Компанияның интернет-ресурсына сауалнама, сауалнама, тестілеу, жыл сайынғы мониторинг жүргізу. 	Толық ақпарат «ESG аспектілерін басқару» бөлімінде берілген
Кәсіптік одақтар		
<ul style="list-style-type: none"> Жұмыс орындарын құру және сақтау; Өндіріс қауіпсіздігі мәдениетінің деңгейін арттыру. 	<ul style="list-style-type: none"> Қоғамдық тыңдауларды жүргізу; Стратегиялық ынтымақтастық туралы шарттарға, меморандумдарға, келісімдерге қол қою; Басшылықпен тұрақты кездесулер, ұжымдардың, ЕТҰ өкілдерінің келіссөздері/ жиналыстары, жыл қорытындылары бойынша есеп; Компания қызметкерлерімен еңбек қатынастарын реттеу; ҚР еңбек заңнамасына сәйкес персоналдың еңбегіне ақы төлеу, оқыту және білім беру, қауіпсіз еңбек жағдайлары; ЕТҰ-ның ағымдағы қызметі туралы хабарлау; Компанияның хаттарын (өтініштерін) қабылдау; «Жедел желі», әлеуметтік желілер, корпоратившілік коммуникация арналары; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «ESG аспектілерін басқару» бөлімінде берілген

Компанияға қатысты стейкхолдердің мүддесі	Өзара іс-қимыл тетіктері	Өзара іс-қимыл нәтижелері
Сыртқы		
Мемлекеттік органдар		
<ul style="list-style-type: none"> Талаптарға сәйкестігі, бизнестің тұрақтылығы мен орнықтылығы, салықтық түсімдер, экономикалық өсу; Жұмыс орындарын құру және сақтау; Халықаралық аренада елдің экономикалық мүдделерін білдіру (ел үшін экономикалық, саяси және имидждік пайдалар); Өндірістің энергия және ресурс тиімділігі деңгейін арттыру, халықтың денсаулығын қамтамасыз ету және биологиялық әртүрлілікті сақтау үшін қоршаған табиғи ортаны сақтау, қоршаған ортаға эмиссияларды барынша азайту. 	<ul style="list-style-type: none"> Компанияның ЕТҰ лицензиялық-келісімшарттық міндеттемелерінің орындалуын тексеру; ҚР заңнамасының сақталуын тексеру, ҚР заңнамасына өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар әзірлеу; Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды, жер қойнауын пайдалану құқығына арналған мемлекеттік тіркеу актісін келісу; Сұраныстарға сәйкес ҚР өндірістік, инвестициялық және әлеуметтік жоспарлар мен міндеттемелерді орындау туралы заңнамасының талаптарына сәйкес ақпарат/ есептілік (қаржылық, қаржылық емес); Келіссөздер, іскерлік хат алмасу, аппараттық, өндірістік, жедел және өзге де кеңестер, сауалнама жүргізу; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Қоғам қызметі туралы ақпаратты жариялау; «Жедел желі»; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «ESG аспектілерін басқару», «Корпоративтік басқару» бөлімдерінде берілген.
Тұтынушылар		
<ul style="list-style-type: none"> Нарықтағы үлес/Нарықтарға қатысу; Өнімдер мен қызмет сапасы; Маркетингтік коммуникациялар. 	<ul style="list-style-type: none"> Тұтынушылармен кері байланыс жүйесі Кездесулер, келіссөздер өткізу, сауалнама жүргізу; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Қоғам қызметі туралы ақпаратты жариялау; Стратегиялық ынтымақтастық туралы шарттарға, меморандумдарға, келісімдерге қол қою; «Жедел желі»; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп» бөлімінде берілген
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді жеткізушілер		
<ul style="list-style-type: none"> Конкурстарға қатысуға тең қол жеткізуді қамтамасыз ету; Инвестициялау және сатып алу практикалары/Сатып алу санаттық стратегияларын іске асыру қорытындылары бойынша пайдалар; Жеткізу желісінің тиімділігі және құн жасау тізбегі; Отандық тауар өндірушіні қолдау. 	<ul style="list-style-type: none"> Баға ұсыныстарын сұрату; Тұрақты талдамалық кездесулер, келіссөздер өткізу, іскерлік хат алмасу; Стратегиялық ынтымақтастық туралы шарттарға, меморандумдарға, келісімдерге қол қою, лицензиялау; Компанияға жіберілетін өндірістік, инвестициялық және әлеуметтік жоспарлар мен міндеттемелердің орындалуы бойынша ақпарат/есептілік; Компанияның қаржы-шаруашылық қызметінің қорытындылары бойынша есептілік; Компанияға жолданған хаттарды (өтініштерді) қарау; Сауалнама, пікіртерім, тестілеу жүргізу; «Жедел желі»; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Қызмет көрсеткіштері», «ESG аспектілерін басқару» бөлімдерінде берілген

Компанияға қатысты стейкхолдердің мүддесі	Өзара іс-қимыл тетіктері	Өзара іс-қимыл нәтижелері
Бизнес-қоғамдастықтар (Қауымдастықтар, Ұлттық кәсіпкерлер палатасы, ЗТБ)		
<ul style="list-style-type: none"> Салалық стандарттарды жетілдіруге және сақтауға қатысу; Бизнес ортаны жетілдіруге қатысу; Бизнес-ортаның мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл тетіктері арқылы мемлекеттік органдарда қолдау көрсету, Компанияның заңнамалық бастамаларын ілгерілетуге жәрдемдесу. 	<ul style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар әзірлеу; Стратегиялық ынтымақтастық туралы шарттарға, меморандумдарға, келісімдерге қол қою; Тұрақты талдамалық кездесулер, келіссөздер өткізу, іскерлік хат алмасу; Жұмыс топтарын құру, кеңестер, келіссөздер өткізу, сауалнама жүргізу; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп», «Қызмет көрсеткіштері» бөлімдерінде берілген
Қоғамдық ұйымдар және жергілікті халық		
<ul style="list-style-type: none"> Өндіріс қауіпсіздігі мәдениетінің деңгейін арттыру; Өндірістің энергия және ресурс тиімділігі деңгейін арттыру; Қоршаған ортаға эмиссияларды барынша азайту; Қоршаған ортаға әсерді бағалау шеңберінде қоршаған ортаны қорғау мәселелері <ul style="list-style-type: none"> атмосфералық ауа; жер үсті және жер асты сулары; су қоймалары түбінің беті; ландшафттар; жер және топырақ жамылғысы; өсімдіктер әлемі; жануарлар әлемі; экологиялық жүйелердің және экожүйелік қызметтердің жай-күйі; биоалуандық; халықтың денсаулық жағдайы мен өмір сүру жағдайлары; экологиялық ғылыми, тарихи-мәдени және рекреациялық жағынан ерекше құнды объектілер. Заңнамалық талаптарға сәйкестігі, демеушілік және өзге де көмек; Жұмысқа орналасу мүмкіндігі, әлеуметтік проблемаларды шешу, Компания қызметінің ашықтығы, қоршаған табиғи ортаны сақтау. 	<ul style="list-style-type: none"> Қоғамдық тыңдауларды жүргізу; ҚР заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар әзірлеу; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Компанияның қызметі туралы ақпаратты БАҚ-та жариялау; Сауалнамалар, пікіртерімдер, тестілеу; Компанияның және ЕТҰ-ның ағымдағы қызметі туралы хабарлау; Компанияға жолданған хаттарды (өтініштерді) қарау; «Жедел желі», әлеуметтік желілер; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «ESG аспектілерін басқару» бөлімінде берілген

Компанияға қатысты стейкхолдердің мүддесі	Өзара іс-қимыл тетіктері	Өзара іс-қимыл нәтижелері
Серіктестер		
<ul style="list-style-type: none"> Нарықтағы үлес/Нарықтарға қатысу; Жобаларды бірлесіп іске асыру; Технологиялар, құзыреттер және инновациялар трансферті. 	<ul style="list-style-type: none"> Компанияның ЕТҰ қатысушысы/акционері, бірлескен консультативтік-кеңесші органдар ретіндегі шешімдері; Бірлескен жұмыс топтарын ұйымдастыру, тексерулер жүргізу; Кеңестер, келіссөздер, іскерлік хат алмасу, сауалнама жүргізу; Ағымдағы қызмет туралы есептер; ЕТҰ қызметі мәселелері бойынша хат алмасу; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп», «Қызмет көрсеткіштері» бөлімдерінде берілген
Қаржы институттары		
<ul style="list-style-type: none"> Экономикалық пайда/Шоғырландырылған таза пайда/Экономикалық нәтижелілік; Дамуға және дивидендтерге арналған бос қаражат. 	<ul style="list-style-type: none"> Қолданыстағы кредиттік келісімдердің талаптарына сәйкес Қоғам туралы есептерді/ақпаратты ұсыну; ҚР заңнамасының талаптарына, Жалғыз акционердің ішкі нормативтік актілеріне, тиісті сұрауларына сәйкес есептілікті (қаржылық, қаржылық емес) ұсыну; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Компанияның қызметі туралы ақпаратты БАҚ-та жариялау; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп», «Қызмет көрсеткіштері» бөлімдерінде берілген
Халықаралық ұйымдар		
<ul style="list-style-type: none"> Компанияның халықаралық келісімдерге, бастамаларға қатысуы. 	<ul style="list-style-type: none"> Конференциялар, форумдар, жыл сайынғы кездесулер; Стратегиялық ынтымақтастық туралы шарттарға, меморандумдарға, келісімдерге қол қою; Жұмыс топтарын құру, кеңестер, келіссөздер өткізу, сауалнама жүргізу; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп», «Қызмет көрсеткіштері» бөлімдерінде берілген
Кредиторлар		
<ul style="list-style-type: none"> Экономикалық пайда/Шоғырландырылған таза пайда/Экономикалық нәтижелілік; Дамуға және дивидендтерге арналған бос қаражат; Таза активтердің (NAV) құны; Инвестициялау және сатып алу практикалары/Сатып алу санаттық стратегияларын іске асыру қорытындылары бойынша пайдалар. 	<ul style="list-style-type: none"> Тұрақты талдамалық кездесулер мен келіссөздер өткізу, іскерлік хат алмасу, сауалнама жүргізу; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Компанияның қызметі туралы ақпаратты БАҚ-та жариялау; «Жедел желі»; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп», «Қызмет көрсеткіштері» бөлімдерінде берілген
Жергілікті атқарушы органдар		
<ul style="list-style-type: none"> Талаптарға сәйкестігі, жұмыс орындарын құру және сақтау, демеушілік және өзге де көмек; Персоналдың еңбегі мен денсаулығын қорғау; 	<ul style="list-style-type: none"> Өңірлердің әлеуметтік саласын қолдау және дамыту мақсатында жергілікті атқарушы органдармен ынтымақтастық; Волонтерлік және қайырымдылық акцияларын ұйымдастыру және өткізу; «Жедел желі», әлеуметтік желілер; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «Стратегиялық есеп», «Қызмет көрсеткіштері» бөлімдерінде берілген

Компанияға қатысты стейкхолдердің мүддесі	Өзара іс-қимыл тетіктері	Өзара іс-қимыл нәтижелері
<ul style="list-style-type: none"> Өндірістің энергия және ресурс тиімділігі деңгейін арттыру, қоршаған ортаға эмиссияларды барынша азайту. 		
БАҚ		
<ul style="list-style-type: none"> Талаптарға сәйкестігі, жұмыс орындарын құру және сақтау, өндіріс қауіпсіздігінің мәдениеті; Экономикалық пайда және нәтижелілік; Нарықтағы үлес/Нарықтарға қатысу; Өндірістің энергия және ресурс тиімділігі деңгейін арттыру; Қоршаған ортаға эмиссияларды барынша азайту 	<ul style="list-style-type: none"> Баспасөз конференцияларын өткізу, баспасөз релиздерін беру; Медиа-жоспарды қалыптастыру/Компания қызметі туралы ақпаратты жариялау; «Жедел желі», әлеуметтік желілер; Компанияның жылдық есебі және интернет-ресурсы. 	Толық ақпарат «ESG аспектілерін басқару» бөлімінде берілген

2024 кейстері

Еншілес және тәуелді ұйымдар

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ басшылығы ЕТҰ өндірістік нысандарына бірқатар жұмыс сапарларын өткізді. Сонымен қатар, барлық ЕТҰ-да компания басшылығының, Омбудсменнің, кәсіподақтар мен еңбек ұжымдары өкілдерінің қатысуымен есептік жиналыстар өтті, онда әлеуметтік-еңбек қатынастары мәселелері талқыланды.

Өзара іс-қимыл аясында 2024 жылы ЕТҰ-ның 2023 жылғы қызметінің қорытындылары бойынша жалпы кеңес өткізілді. Бұған қосымша ЕТҰ жұмысының нәтижелері қаралған 18 ҚЖЖБК отырысы өтті.

Компания басшылығы «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «Богатырь Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «АлЭС» АҚ және басқа да түйінді кәсіпорындарында болды.

Менеджмент және персонал

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында корпоративтік мәдениетті нығайтуға және қызметкерлердің тартылуына бағытталған көптеген іс-шаралар өтті. Қызметкерлер мемлекеттік және кәсіби мерекелерге, спорттық жарыстарға («Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының қызметкерлері арасындағы спартакиада) және гендерлік алуан түрлілікті ілгерілету форумына қатысты. Сондай-ақ, компаниялар тобының III жастар форумы өтті.

Әкімшілік лауазымдарға бос орындар туралы ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігін арттыру үшін 2024 жылы ішкі корпоративтік порталда қызметкерлерді электрондық пошта арқылы хабардар ету арқылы ақпарат орналастырылды. Портал өзекті бос орындарға қолжетімділікті қамтамасыз ететін QSamruk.kz онлайн-рекрутингінің бірыңғай платформасымен біріктірілген.

Тоқсан сайын «Әлеуметтік өзара іс-қимыл және коммуникациялар орталығы» ТМ компаниялар тобындағы әлеуметтік тұрақтылыққа зерттеу жүргізді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша оң динамика байқалды:

- «Самұрық-Энерго» АҚ бойынша SRS индексі 17% -ға артты
- Тартылу индексі 16% -ға өсті
- Әлеуметтік әл-ауқат индексі 35% -ға артты
- Әлеуметтік тыныштық индексі 15% -ға артты

Зерттеу нәтижелері қызметкерлердің сенімінің артқанын және компаниядағы әлеуметтік жағдайлардың жақсарғанын растайды.

Ұжыммен кері байланыс аясында 2024 жылғы 31 қаңтарда «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма төрағасының корпоративтік орталық қызметкерлерімен есептік кездесуі өтті, онда 2023 жылғы жұмыс қорытындылары мен 2024 жылға арналған жоспарлар ұсынылды.

Қоғамдық ұйымдар және жергілікті халық

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының кәсіпорындары негізгі экологиялық және әлеуметтік мәселелер бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізді.

«АлЭС» АҚ Алматы ЖЭО-2 мен ЖЭО-3 жаңғырту жобаларын, шығарындылар мен қалдықтарды басқару нормативтерін талқылауды ұйымдастырды. «СЭМАЭС-2» АҚ станцияны кеңейту және қайта құру жобасын ұсынды. «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС салқындатқыш тоғанын қайта жаңғырту және шығарындыларды азайту қондырғыларын жаңғырту бойынша тыңдаулар өткізді. «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС электр энергиясы тарифтерінің алдағы өзгерісін талқылады.

Тыңдаулар жергілікті тұрғындардың, мемлекеттік органдардың және сарапшылардың қатысуымен өткізілді.

БАҚ

2024 жылға БАҚ-пен өзара іс-қимыл бірнеше негізгі бағытты қамтыды. Олардың арасында «Самұрық-Энерго» АҚ өткен жылғы қызметінің қорытындылары, сондай-ақ инвестициялық жобаларды іске асыруды ақпараттық сүйемелдеу және келісімдер мен шарттарға қол қою туралы баяндалды. Сондай-ақ, компанияның ESG-бастамаларын жариялауға көп көңіл бөлінді.

БАҚ-пен жұмыс «Самұрық-Энерго» АҚ және еншілес ұйымдардың қызметі туралы баспасөз хабарламаларын дайындау мен таратуды, сондай-ақ «SK news» корпоративтік басылымында жарияланымдарды қамтыды. Ақпараттық материалдарды компанияның ресми сайтында және Telegram, Instagram және Facebook сияқты әлеуметтік желілерде орналастыру маңызды бөлік болды.

Компания сондай-ақ КВН финалдық туры, Спартакиаданы, Әйелдер және Жастар форумдарын қоса алғанда, түрлі корпоративтік, спорттық және мәдени іс-шараларды өткізуді белсенді жариялады. Бағыттардың бірі «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдастырған қайырымдылық жүгіру және IX Спартакиада сияқты спорттық және мәдени іс-шараларға компания қызметкерлерінің қатысуын ақпараттық сүйемелдеу болды.

Бұдан басқа, компания басшылықтың энергетикалық нысандарға жұмыс сапарларын ақпараттық қолдауды, сондай-ақ қызметкерлердің республикалық және халықаралық форумдар мен конференцияларға қатысуын қамтамасыз етті. «Таза Қазақстан» экологиялық акциясы аясында іс-шаралар ұйымдастырылып, бірнеше тақырыптық бейнероликтер жасалды.

Компанияның қызметі туралы таныстырылымдық бейнематериалдар жасау, сондай-ақ балалар суреттері байқауы және қызметкерлер арасында «Үздік өндіріс маманы» байқауы сияқты түрлі конкурстарды ақпараттық сүйемелдеу маңызды

бағыт болды. Баспасөз қызметі сондай-ақ БАҚ сұраныстары мен өтініштеріне жедел жауап берді, БАҚ және әлеуметтік желілерде компания туралы материалдар мен ескертулерге мониторинг жүргізді, сондай-ақ ресми сайттағы ақпаратты өзектілендірді.

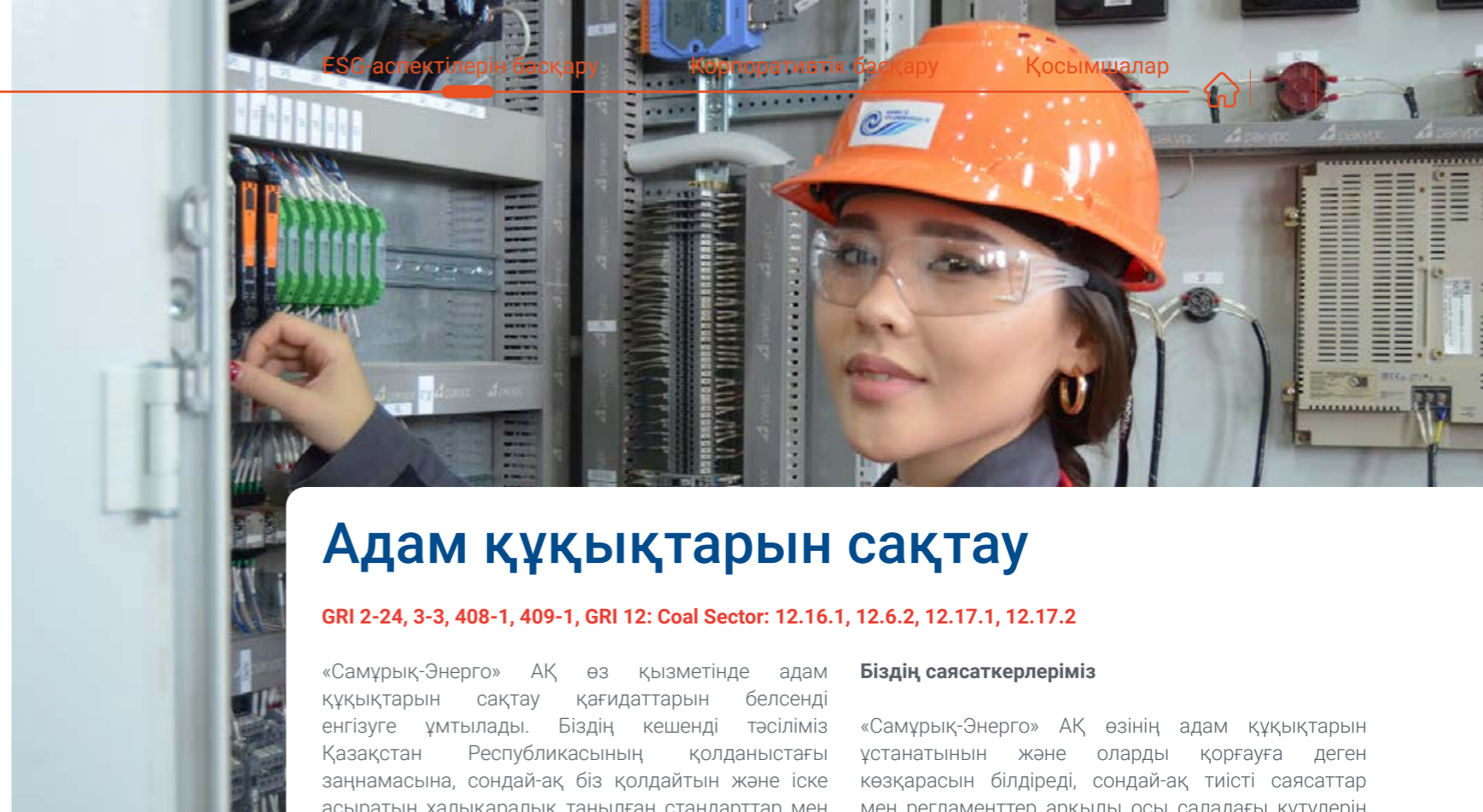
Компанияның баспасөз қызметі «24 KZ», «Qazaqstan», «КТК», «Egemen Qazaqstan», «Казахстанская правда» газеттері және tengrinews.kz, zakon.kz, nur.kz интернет-порталдары және басқалары сияқты жетекші республикалық және өңірлік БАҚ-та жарияланған 85 материалды дайындады. Сондай-ақ, журналистерге арналған 21 сұхбат, 5 брифинг және 6 баспасөз туры ұйымдастырылды.

Компанияның ресми сайтында негізгі оқиғалар туралы 126 материал орналастырылды, ал әлеуметтік желілерде 705 жариялым, инфографика және бейнематериал жарияланды. Бір жыл ішінде Компанияның Telegram-арнасында жазылушылар саны 500-ден 7 мыңға дейін, ал Instagram-да - 7,1 мыңнан 8,7 мыңға дейін өсті, бұл аудиторияның тартылуына ықпал етті.

Негізгі серіктестіктер

GRI 2-28

Міндеттемелер мен іс-әрекетке шақыру Біз неге қол жеткізгіміз келеді	<ul style="list-style-type: none"> БҰҰ-ның жаһандық шарты БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттары БҰҰ әйелдері
Есеп беру Біз жетістіктеріміз туралы қалай хабарлаймыз	<ul style="list-style-type: none"> GRI TCFD <IR> Қазақстан қор биржасы (KASE) Astana International Exchange биржасы (AIX)
Мүшелік және ынтымақтастық Біз міндеттемелерімізді орындау үшін кіммен ынтымақтасамыз	<ul style="list-style-type: none"> KAZENERGY қауымдастығы Қазақстан электр энергетикасы қауымдастығы (ҚЭК) ТМД Электр энергетикалық кеңесі (ТМД ЭЭК) Дүниежүзілік Энергетикалық Кеңес Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы (ҚР ҰКП) «Қазақстанның машина жасаушылар одағы» ЗТБ ECOJER қауымдастығы «PARYZ» ҚР жұмыс берушілер ұлттық конфедерациясы БҰҰ-ның жаһандық шарты Carbon Disclosure Project (CDP)
Бағалаулар мен рейтингтер Біздің қызметімізді сыртқы бағалау	<ul style="list-style-type: none"> Fitch Ratings Sustainable Fitch PwC Kazakhstan RAEX

Адам құқықтарын сақтау

GRI 2-24, 3-3, 408-1, 409-1, GRI 12: Coal Sector: 12.16.1, 12.6.2, 12.17.1, 12.17.2

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметінде адам құқықтарын сақтау қағидаттарын белсенді енгізуге ұмтылады. Біздің кешенді тәсіліміз Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, сондай-ақ біз қолдайтын және іске асыратын халықаралық танылған стандарттар мен міндеттемелерге негізделген:

Біздің саясаткерлеріміз

«Самұрық-Энерго» АҚ өзінің адам құқықтарын ұстанатынын және оларды қорғауға деген көзқарасын білдіреді, сондай-ақ тиісті саясаттар мен регламенттер арқылы осы саладағы күтулерін орнатады:

- БҰҰ-ның бизнес және адам құқықтары жөніндегі басшылық қағидаттары (UNGPs)
- БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттары
- БҰҰ Жаһандық келісімінің он қағидаты
- Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы
- Халықаралық еңбек ұйымының (ХЕҰ) еңбек саласындағы іргелі қағидаттар мен құқықтар туралы декларациясы
- Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакті
- Экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакті
- Біріккен Ұлттар Ұйымының адам құқықтары аспектісіндегі кәсіпкерлік қызметтің басшылық қағидаттары
- «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Мінез-құлық кодексі қызметкерлерге қатысты күтулерді сипаттайды және барлық Топқа қолданылатын корпоративтік тәртіп стандарттарын белгілейді. «Самұрық-Энерго» АҚ атынан әрекет ететін барлық қызметкерлер мен тұлғалар олардың жұмыс орны мен сипатына қарамастан, Кодексті сақтауға міндетті.
- «Самұрық-Энерго» АҚ адам құқықтары саласындағы саясаты компанияның адам құқықтарын қорғауға деген көзқарасын сипаттайды.
- «Самұрық-Энерго» АҚ-да кемсітушілікке жол бермеу саясаты компанияның теңдік, инклюзивтілік және адам құқықтарын сақтау қағидаттарына бейілділігін бекітеді, кез келген түрдегі кемсітушілікке тыйым салуды және қызметкерлерді қорғау тетіктерін белгілейді.
- «Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты даму саласындағы басшылық Компанияның адам құқықтарын барлық қызмет салаларында құрметтеу және қорғау жөніндегі міндеттемелерін реттейді, оған кемсітушілікке жол бермеу, қауіпсіз және лайықты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, қауымдастықтармен және басқа да мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға жауапты көзқарас, сондай-ақ бірігу бостандығы кіреді.
- «Самұрық-Энерго» АҚ кадр саясаты қызметкерлер алдындағы міндеттемелер мен олардың күтулерін анықтай отырып, компания ішіндегі еңбек тәжірибелерін реттейді.

Компания құн жасаудың барлық тізбегі бойынша адам құқықтарын құрметтеуге тұтас тәсілді пайдаланады және тәуекелдерді басқарудың сенімді жүйесінің көмегімен тиісті заңдар мен нормалардың сақталуын қамтамасыз етуге ұмтылады. Біз адамдар мен қоршаған ортаға іс жүзіндегі және ықтимал теріс әсерлерді үнемі бағалаймыз және біздің қорытындыларымызды Компанияның саясатына, рәсімдеріне және тиісті ұқыптылық процестеріне біріктіреміз.

Басқару және жауапкершілік

Орган	Жауапкершілік
Директорлар кеңесі және Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер	<ul style="list-style-type: none"> Стратегиялық басымдықтарды белгілейді және адам құқықтары саласындағы саясатты бекітеді. Адам құқықтары саласындағы тәуекелдерді басқаруды қадағалауды жүзеге асырады. Адам құқықтары аспектісінде үшінші тұлғаларға (мердігерлерге, серіктестерге және т.б.) қатысты күтулерді айқындайды.
Басқарма	<ul style="list-style-type: none"> Адам құқықтары саласындағы саясатты бизнес-процестерге енгізеді. Адам құқықтарын қорғау жөніндегі бағдарламалардың/жоспарлардың іске асырылуына басшылық жасайды.
Департамент «Корпоративтік басқару және Тұрақты даму»	<ul style="list-style-type: none"> Адам құқықтары саласындағы саясат пен рәсімдерді әзірлейді және енгізеді. Есептілік, ақпаратты ашу және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл үшін жауап береді.
Департамент «Адам ресурстарын басқару»	<ul style="list-style-type: none"> Тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету, кемсітушілікке жол бермеу және қызметкерлердің құқықтарын қорғау жөніндегі саясатты іске асырады. Адам құқықтары, кемсітушілікке жол бермеу және т.б. саласындағы саясатты әзірлейді. Гендерлік теңдікті, әлеуметтік қолдауды, инклюзияны дамыту және т.б. қамтамасыз ету жөніндегі бағдарламаларды әзірлейді және енгізеді. Еңбек заңнамасы саласындағы ішкі шағымдар мен дауларды басқарады.
Департамент «Сатып алуды басқару»	<ul style="list-style-type: none"> Жеткізушілермен және мердігерлермен жасалған шарттарға адам құқықтарын сақтау бойынша талаптарды енгізеді.
«Комплаенс» қызметі	<ul style="list-style-type: none"> Қызметкерлер мен басқа да үшінші тұлғалардың жақсы беделі, этикалық нормалар мен заңнаманың сақталуын растау мақсатында ішкі тексерулер жүргізеді. Қызметкерлерге этикалық нормаларды сақтау, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат және іскерлік мінез-құлық стандарттары бойынша оқыту жүргізеді. Шағымдар беру және дауларды шешу тетіктерін басқарады.
Департамент «Еңбек қорғау»	<ul style="list-style-type: none"> Қызметкерлердің денсаулық, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы құқықтарын қорғауды қамтамасыз етеді. Еңбек жағдайларына және қауіпсіздік нормаларының сақталуына аудит жүргізеді.
Омбудсмен	<ul style="list-style-type: none"> Қызметкерлер мен мүдделі тараптардан шағымдар мен өтініштер қабылдайды. Тәуелсіз түрде шағымдарды қарастырады және дауларды шешуге ықпал етеді.
Жұмыс топтары және адам құқықтары жөніндегі комитеттер	<ul style="list-style-type: none"> Адам құқықтарымен байланысты ерекше мәселелерді шешу үшін қалыптастырылады.

Ақылов Нариман Бекетұлы

Омбудсмен

Менеджментпен қарым-қатынас, кәсіби және тұлғалық даму мүмкіндіктері және өзара құрмет – бұл біздің Компанияда сенім орнататын негізгі қағидаттар.

Қызметкерлер басшылық тарапынан қолдау мен ашықтықты сезінгенде және өсу мен дамудың нақты мүмкіндігі болған кезде, ұзақ мерзімді ынтымақтастық пен табысты топтық жұмыс үшін берік негіз қалыптасады.

Біздің адам құқықтары саласындағы басым салаларымыз

Біз барлық заңды талаптарды сақтай отырып, барлық адамдардың негізгі адам құқықтарын құрметтейміз. Бізде адам құқықтарының келесі бес санатында әлеуетті тәуекелдерді жеңілдетуге бағытталған қатаң саясаттар, рәсімдер және басқа да іс-қимылдар бар:

Мәжбүрлі еңбек және балалар еңбегі

Біз біздің операцияларымыз бен жеткізілімдер тізбегіндегі мәжбүрлі және/немесе балалар еңбегінің кез келген түріне нөлдік төзімділікті ұстанамыз.

2024 жыл

ішінде осы қағидаттарды және осы саладағы қолданыстағы заңнаманы бұзу жағдайлары тіркелмеген

Еңбекті қорғау және қауіпсіздік

Еңбекті қорғау және қауіпсіздік – біздің басты басымдығымыз және біз жарақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу мақсатында үнемі жақсаруға ұмтыламыз. Біз өнімдер мен операциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге міндеттенеміз, бұл біздің алаңдарымызға келушілер мен мердігерлерге қатысты.

Жалақы және жұмыс сағаттары

Біз жалақысы тиісті жұмыс түрі үшін жергілікті заңнамамен рұқсат етілген ең төменгі жалақыдан төмен адамдарды жалдамаймыз. Біз шамадан тыс жұмыс сағатын азайту бойынша бақылау жасауға және шаралар қабылдауға және мүмкін болатын жерде икемді еңбек жағдайларын қолдауға міндеттенеміз.

Бірлестіктер еркіндігі

Қызметкерлер үшін бірлестіктер мен ұжымдық келіссөздер еркіндігінің болуы негізгі құқық болып табылады. Біз кәсіподақтардың заңды қызметіне қатысқаны үшін қандай да бір теріс салдарларсыз, ұжымдық өкілдік ету және келіссөздер жүргізу құқығын қоса алғанда, қызметкерлердің жергілікті заңнамада көзделген құқықтарын мойындап, құрметтейміз.

Кемсітушілік

Біз тең мүмкіндіктерге ықпал етуге міндеттенеміз және мәдениетті кемсітушілікке, қудалауға және қудалауға нөлдік төзімділікпен құрып жатқанымызды мақтан тұтамыз.

Шағымдар беру тетігі және арналар

Адам құқықтары саласындағы шағымдар мен өтініштердің кері байланысының қолжетімділігі үшін Компанияда «Самұрық-Энерго» АҚ «Жедел желісі» жұмыс істейді. Адам құқықтары мен бостандықтарының ықтимал бұзылуы туралы барлық өтініштер мұқият талданады, содан кейін бағалау нәтижелері Директорлар кеңесіне жіберіледі.

2024 жылы қызметкерлерге, мердігерлерге және жергілікті тұрғындарға қатысты расталған адам құқықтарын бұзу оқиғалары тіркелген жоқ.

Есепті кезеңде барлық өтініштер бойынша консультациялар өткізіліп, Компания басшыларына ұсыныстар берілді. Сондай-ақ, 2024 жылы еңбек ұжымдарымен Этика және мінез-құлық кодекстері мен комплаенс-саясат нормаларын түсіндіру бойынша жұмыстар жүргізілді.

Саяси қызмет және жарналар

GRI 415-1, GRI 12: Coal Sector: 12.22.2

Компания мемлекетпен байланысты тұлғалармен өзара іс-қимылды қолданылатын заңнама талаптарына сәйкес жүзеге асырады. Компания саяси қызметті жүзеге асыратын саяси партиялар мен коммерциялық емес ұйымдарды кез келген басқа тәсілмен қаржыландырмайды және қолдамайды. Сондай-ақ осындай көмек көрсеткені үшін заңсыз пайда алу мақсатында тікелей немесе жанама демеушілік/қайырымдылық/лоббистік қызметті жүзеге асыруға жол бермейді.

Компанияның осы саладағы қағидаттары:

- Компанияның шоттарын жарналар үшін саяси мақсатта пайдалануға тыйым салынады;
- Компанияның ресурстарын (электрондық поштаны қоса алғанда) саяси қызметті жүргізу үшін пайдалануға тыйым салынады;
- Саяси мақсатта жарналардың орнына қайырымдылық қайырымалдықтар жасауға тыйым салынады;
- Компанияның ақша қаражатын немесе мүлкін салалық ұйымдар арқылы немесе саяси партиялардың атына жарналарды жүзеге асыру үшін өзгеше түрде пайдалануға жол беруге тыйым салынады.

2024 жылдың нәтижелері бойынша Компанияда тек қана саяси насихат мақсатында өткізілетін іс-шараларға немесе мерекелерге демеушілік жасау фактілері тіркелмеген, сондай-ақ саяси партияларға тікелей немесе жанама қысым көрсету фактілері жоқ.

Мақсұтов Қайрат Берікұлы

Басқарма төрағасы

Компанияның әрбір жетістігі – халқымыздың еңбегінің жемісі. Ешбір технология, инвестиция немесе стратегия ынталы, мақсатқа бағытталған және берілген қызметкерлердің үлесін алмастыра алмайды.

Олар күнделікті өмірге өршіл мақсаттар әкелетін және тез өзгеретін әлемде бизнестің тұрақтылығын қамтамасыз ететін нақты қозғаушы күш болып табылады. Біз өз командамызда жауапкершілікті өз мойнына алуға, бастамалар ұсынуға және нәтижеге қол жеткізуге дайын дарынды мамандардан тұратынын мақтан тұтамыз. Сондықтан, әрбір адам өзінің маңыздылығын сезінетін, дамуға мүмкіндік алатын және өз еңбегін ел энергетикасының ортақ іске және болашағына қосқан үлесі деп санайтын жағдай жасау – басты міндеттеріміздің бірі.

Адами капиталға инвестициялар

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлер алдындағы өз міндеттемелеріне адал қалды. Әлеуметтік жауапкершілік қағидаттары шеңберінде біз әрбір қызметкерді қорғау үшін үздік тәжірибелерді дамытуды жалғастырдық, қолайлы және қауіпсіз еңбек жағдайларын жасай отырып, барлық қызметкерлер үшін әлеуметтік қорғауды және мүмкіндіктердің теңдігін қамтамасыз ете отырып, сондай-ақ кәсіби және жеке даму үшін қолайлы орта ұсындық. Компанияның мұндай тәсілі барлық жастағы адамдардың өмір сүру сапасы мен әл-ауқатын арттыруды, өмір бойы инклюзивті және сапалы білім беруді, сондай-ақ гендерлік теңдікке қол жеткізуді және барлығына лайықты еңбек жағдайларын жасауды қоса алғанда, БҰҰ ТДМ-ға сәйкес келеді.

Персоналды басқару тәсілі

GRI 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.15.1, 12.19.1

Есепті жылы біз мынадай бағыттарға күш-жігерімізді жұмылдыра отырып, кешенді кадрлық саясатты іске асыруды жалғастырдық:

- кәсіби және теңгерімді кадрлар құрамын қалыптастыру, персоналды іріктеу және бейімдеу;
- бағдарламаларды дамыту;
- кадр резервін құру;
- әлеуметтік саясатты іске асыру;
- ынталандыру жүйесін жетілдіру.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның персоналды басқарудағы жалпы тәсілі үздік халықаралық тәжірибелерге негізделеді. Персоналды басқару кезінде біз халықаралық және ұлттық нормативтік актілер мен стандарттарды, сондай-ақ корпоратившілік құжаттарды басшылыққа аламыз.

Жоғары басқарушылық тиімділікті және өзгеретін нормативтік талаптарға сәйкестікті қамтамасыз ету үшін Компания өзінің ішкі саясаттары мен регламенттерінің өзектілігін қолдайды. 2023 жылы қызметкерлердің құзыреттерін дамытуға және стратегиялық бастамаларды іске асыруға бағытталған Компанияның 2023-2031 жылдарға арналған Кадр саясаты негізгі корпоративтік құжаттардың бірі болып табылады. Кадр саясатын іске асыру шеңберінде тиімділіктің түйінді көрсеткіштерін пайдалана отырып, қойылған мақсаттарға қол жеткізуге тұрақты мониторинг жүргізіледі, бұл нәтижелерді халықаралық компаниялардың бенчмарктерімен салыстыруға мүмкіндік береді.

Адами ресурстарды басқару тиімділігін бағалау Кадр саясатында айқындалған негізгі ПЭК негізінде жүзеге асырылады. Тұрақты дамуды басқару жүйесі

шеңберінде сондай-ақ компанияның әлеуметтік жауапкершілігін арттыруға, БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарын сақтауға, адами капиталға инвестициялауға және әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етуге бағытталған Бастамалар жоспарының ПЭК мониторингі жүргізіледі. Бұл кемсітушілікке жол бермеуді, адам құқықтарын қорғауды, барлық қызметкерлер үшін тең құқықтар мен мүмкіндіктерді қамтамасыз етуді, сондай-ақ гендерлік теңдік қағидаттарын - қызметкерлер арасындағы әйелдер санын және кадр резервін ұлғайтуды, сондай-ақ олардың басшы лауазымдарға қатысуын қамтамасыз етуді қамтиды.

Персоналды басқару саласындағы негізгі реттеуші құжаттар:

- Қазақстан Республикасының Конституциясы
- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі
- БҰҰ-ның жаһандық шарты
- «Самұрық-Қазына» АҚ тобының адами ресурстарын басқару жөніндегі корпоративтік стандарт
- «Самұрық-Энерго» АҚ кадрлық саясаты
- «Самұрық-Энерго» АҚ-да кемсітушілікке жол бермеу жөніндегі саясат
- «Самұрық-Энерго» АҚ адам құқықтары саласындағы саясат
- «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының қызметкерлерін босату жөніндегі бағдарлама

Персоналды басқару мәселелері бойынша жауапкершілік олардың құзыретіне сәйкес Компанияның әртүрлі басқару органдары арасында бөлінген.

Басқару органы/ құрылымдық бөлімше	Жауапкершілік аймағы
Жалғыз акционер	<ul style="list-style-type: none"> Компания Басқармасының Төрағасын тағайындау және мерзімінен бұрын тоқтату.
Директорлар кеңесі	<ul style="list-style-type: none"> Компанияның ұйымдық құрылымын, штат санын және HR-саясатын бекіту. Басқарманың (Төрағадан басқа) құрамын, өкілеттік мерзімін, еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттарын айқындау, сондай-ақ оның қызметін бағалау. Кеңеске есеп беретін қызметкерлерді (ішкі аудит, комплаенс, корпоративтік хатшы, омбудсмен) тағайындау және олардың өкілеттіктерін тоқтату, оларға еңбекақы төлеу шарттарын айқындау. Атқарушы органның немесе оның жекелеген мүшелерінің өкілеттіктерін қалыптастыру және тоқтату. Атқарушы орган басшылығының еңбегіне ақы төлеу және сыйлықақы беру шарттарын белгілеу, олардың тиімділігін бағалау.
Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті	<ul style="list-style-type: none"> Директорлар кеңесіне Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес тәуелсіз директорларды, Директорлар кеңесінің, Басқарма мүшелерін, Корпоративтік хатшыны, сондай-ақ өзге де қызметкерлерді тағайындау және сыйақы беру мәселелері бойынша ұсынымдар дайындау. Компанияның Таланттар пулымен кездесулер өткізу. Персоналды басқару саласындағы басымдықтар мен негізгі құжаттарды алдын ала қарау. Адами капиталды дамытуға байланысты мәселелерді алдын ала қарау.
Директорлар кеңесінің Аудит комитеті	<ul style="list-style-type: none"> Ішкі аудит қызметі мен «Комплаенс» қызметінің басшысы мен қызметкерлеріне сый-ақы саясаты мен құрылымы бойынша ұсынымдар беру. Ішкі аудит қызметінің және «Комплаенс» қызметінің басшысы ұсынған Ішкі аудит қызметінің және «Комплаенс» қызметінің басшысы және/немесе қызметкерлері лауазымдарына кандидаттар үшін біліктілік талаптарын қарау және әзірлеу. Ішкі аудит қызметі мен «Комплаенс» қызметінің басшысы мен қызметкерлері лауазымдарына кандидаттар бойынша ұсынымдар беру.
Басқарма	<ul style="list-style-type: none"> Қоғамның штат кестесін бекіту (Директорлар кеңесі жасайтын жағдайлардан басқа). Қызметкерлерге (Басқарма, ІАҚ, Комплаенс-қызмет және Корпоративтік хатшы мүшелерін қоспағанда) еңбекақы төлеу қағидаларын, лауазымдық жалақылар мен сыйлықақы беру схемасын бекіту. Компанияға акциялардың ≥10% -ы тиесілі аффилирленген АҚ атқарушы органдарының құрамын, өкілеттік мерзімін, тағайындауын және басшылығының мерзімінен бұрын тоқтатылуын айқындау. Мұндай басшыларға еңбекақы төлеу, сыйлықақы беру шарттарын белгілеу және олардың тиімділігін бағалау. Қоғам қызметін реттейтін ішкі құжаттарды бекіту (Жалғыз акционер немесе Директорлар кеңесі бекітетіндерді қоспағанда).
Омбудсмен	<ul style="list-style-type: none"> Компания қызметкерлерінің құқықтарына байланысты шағымдар мен өтініштерді қабылдау. Еңбек дауларын, жанжалдарды, әлеуметтік-еңбек сипатындағы проблемалық мәселелерді шешуге, сондай-ақ Компания қызметкерлерінің іскерлік этика қағидаларын сақтауына жәрдемдесу.
«Адам Ресурстарын Басқару» департаменті	<ul style="list-style-type: none"> Кадр саясатын әзірлеу және іске асыру. Әлеуметтік саясатты әзірлеу және іске асыру.

Тартымды еңбек жағдайларын жасау

GRI 2-7, 2-8, 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.15.2, 12.19.6

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлердің тізімдік саны 18 907 адамды құрады. Орташа еңбек өтілі – 16 жыл. Қызметкерлердің орташа жасы – 41 жас. 2024 жылы толық жұмыспен қамтылған қызметкерлердің үлесі 99,86% -ды құрады.

Персонал санының динамикасы, адам

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Персоналдың тізімдік саны	17 650	17 892	18 907
Қызметкерлердің орташа тізімдік саны	17 834	18 007	18 731

Бірлескен және тәуелді ұйымдарды қоса алғанда, «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің тізімдік саны 2024 жылдың аяғында, АҚС шарты бойынша қызметкерлерді қоспағанда, 18 907 адамды құрады. 2023 жылмен салыстырғанда персоналдың тізімдік санының ұлғаюы Жылдық есеп периметріне 2023 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ-ға берілген «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС-нің, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС-нің қосылуымен, сондай-ақ 2024 жылы Екібастұз ЖЭО-ның сенімгерлік басқаруға қабылдануымен және 2023 жылы «Көкшетау ЖЭО» ЖШС құрылуымен байланысты.

Жобалық басқару деңгейін арттыру, кэш-пуллинг жүйесін жетілдіру және өндірістік жарақаттану деңгейін төмендету үшін, сондай-ақ компаниялар тобындағы өнеркәсіптік және өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік

орталығының штаты 24 адамға ұлғайтылды. 2024 жылғы 31 желтоқсанда Корпоративтік орталық қызметкерлерінің штат саны 174 адамды құрады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аутсорсинг жағдайында қызмет көрсетуге тартылған штаттан тыс қызметкерлер саны 496 адамды құрады. Бұл қызметкерлермен өзара қарым-қатынас аутсорсингтік қызметтерді сатып алу туралы шарттармен реттеледі. Персоналдың аутсорсингі бойынша көрсетілетін қызметтердің негізгі көлемі «Energy Solutions Center» ЖШС еншілес компаниясының филиалы – «Жалпы қызмет көрсету орталығы» арқылы жүзеге асырылады, ол бейінді емес функцияларды шығару үшін бизнес-трансформация шеңберінде құрылған және АТ-қызметтерді ұсынуға және персоналдың аутсорсингіне мамандандырылған.

2024 жылы штаттан тыс қызметкерлердің саны, адам

Көрсеткіш	Аутстаффинг	Азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт	Барлығы
Персоналдың тізімдік саны	0	496	496

Аутсорсинг қызметтерін тарту Компанияға бейінді емес функцияларды штаттан тыс қызметкерлерге беру кезінде бейінді процестерді оңтайландыруға мүмкіндік береді. Қызметкерлер аутсорсинг шарттарында орындайтын негізгі қызмет түрлері іс жүргізу, аударма ісі, кадрлық іс жүргізу, хатшылық қызмет көрсету, жобалау жұмысын орындау болып табылады.

Персоналды іріктеу және кадрлардың тұрақсыздығы

GRI 401-1, GRI 12: Coal Sector: 12.15.2

Кадрларды іріктеу практикасы Компанияның қажеттіліктері мен стратегиялық мақсаттарын

талдау негізінде жүзеге асырылады. Кандидаттарды іріктеу кезіндегі басты критерийлер олардың кәсіби құзыреттілігі, жұмыс тиімділігі, Компанияның корпоративтік құндылықтарына ынталандыру және сәйкестігі болып табылады. Бос орындар «Samruk Qyzmet» бірыңғай онлайн-платформасында (QSamruk.kz), сондай-ақ «Samruk Qyzmet» бірыңғай онлайн платформасымен орыс және қазақ тілдерінде біріктірілген ішкі корпоративтік порталда жарияланады. Конкурстық іріктеу нәтижелері бойынша әрбір кандидатқа кері байланыс ұсынылады, ал нәтижелері «Samruk Qyzmet» платформасында жарияланады. Конкурстық рәсімдерді өткізу кезінде ішкі кандидаттар, оның ішінде Компанияның таланттар пулынан кандидаттар басым құқыққа ие болады.

2021-2024 жылдары Компанияның бос жұмыс орындарының

53,5 %-ы

ішкі кандидаттармен жабылды

Есепті кезеңде qsamruk.kz орналастырылған бос жұмыс орындарының жалпы саны 1 817 бос жұмыс орнын құрады. Оның ішінде 419 әкімшілік лауазымға, 1 398 өндірістік лауазымға.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы бос жұмыс орындарына үміткерлерді іздестіру SamrukQyzmet.enbek.NN сияқты рекрутингтік ресурстар және газеттерді, жергілікті теледидар мен онлайн-платформаларды қоса алғанда, өңірдегі ең тиімді іздестіру ресурстары арқылы лауазымдардың ерекшелігін ескере отырып жүзеге асырылады.

2024 жылы Қоғамның компаниялар тобына 2 191 адам, оның 1 180-і SamrukQyzmet рекрутингтік портал арқылы (294 әйел және 886 ер адам), ал 1 011 адам – enbek.NN, жұмыспен қамту орталықтары, әлеуметтік желілер және басқа да арналар арқылы қабылданды.

Еншілес және тәуелді ұйымдардың біліктіліктері мен жеке қасиеттері бойынша қажетті талаптарға сәйкес келетін бірінші басшылары лауазымдарына үміткерлерді тиімді іріктеуді қамтамасыз ету үшін Компания «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес ұйымдарының атқарушы органдары басшыларын тағайындауды және өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатуды келісу қағидаларын әзірледі және бекітті. Бұл Қағидалар акцияларының 50% -дан астамы Қоғамға тиесілі компаниялардағы басшы лауазымдарға кандидаттарды іздеу және іріктеу тәртібін, сондай-ақ өкілеттіктерді тағайындауды және мерзімінен бұрын тоқтатуды келісуді реттейді.

Бұдан басқа, есепті кезеңде Әкімшілік-басқару персоналын іздеу және іріктеу ережесі «Самұрық-Қазына» АҚ тобының Адами ресурстарды басқару жөніндегі корпоративтік стандартындағы өзгерістерге сәйкес келтірілді³⁵.

³⁵ «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының шешімі, 2024 жылғы 3 маусымдағы № 17 хаттама.

CEO-1 деңгейіндегі лауазымдарға үміткерлердің құзыреттерін бағалау үшін «Samruk-Business Academy» ЖМ-мен құрылымдалған терең сұхбат жүргізу үшін шарт жасалды. Алайда, басшылық құрамның жасақталуына байланысты есепті кезеңде бұл лауазымдарға конкурстық рәсімдер жүргізілмеді.

Сонымен қатар, есепті кезеңде еншілес және тәуелді ұйымдардың атқарушы органдары басшыларын тағайындау және өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату мәселелері бойынша материалдар дайындалды. «Самұрық-Қазына» АҚ-да бос орындар, ПЖКР резервшілерін жұмысқа орналастыру және CEO және CEO-1 деңгейлі лауазымдарға тағайындау туралы ақпарат тұрақты түрде ұсынылады.

Жаңа қызметкерлерді бейімдеу бағдарламасы

«Самұрық-Энерго» АҚ Топтың кадрлық әлеуетін дамыту мақсатында жаңа қызметкерлерді бейімдеу тетіктерін белсенді жетілдіруде. Компанияда бейімдеу бағдарламасы жұмыс істейді, оның аясында жаңа қызметкерлер арнайы цифрлық платформа арқылы электрондық бейімдеу курсынан өтеді. Курс үш айға созылады және теориялық және практикалық бөліктерді қамтиды, қызметкерлерге тезірек игеруге және олардың кәсіби өсуіне негіз жасауға көмектеседі.

Жұмыс тәжірибесі жоқ жас мамандар үшін қажет болған жағдайда құрылымдық бөлімшенің қызметкерлері қатарынан тәлімгер тағайындалады. Тәлімгер тікелей басшы да, жетекшілік ететін басшы да бола алады, ол бір мезгілде екі жаңа қызметкерді оқыта алады. Тәлімгердің негізгі міндеттері қиындықтарды еңсеруге көмектесу, кең таралған қателер туралы хабардар ету, басқа бөлімшелермен және басқа да ұйымдармен өзара іс-қимыл тәртібімен танысу, корпоративтік әдеп нормаларын және мінез-құлық ережелерін түсіндіру, сондай-ақ жұмыста практикалық көмек көрсету.

Менторлық бағдарламасы

«Самұрық-Қазына» АҚ «HR School» жобасын енгізу бойынша тапсырмасын орындау шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ Менторлық бағдарламасын бекітті³⁶. Сондай-ақ Директорлар кеңесіне есеп беретін басшылар мен қызметкерлерге арналған Менторлық бағдарламасы бекітілді³⁷.

³⁶ «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 10 мамырдағы шешімі (№ 13 хаттама).

³⁷ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 2 тамыздағы шешімі (№ 11/24 хаттама).

Бағдарламаның мақсаттары:

- компанияда менторлық мәдениетін дамыту;
- көшбасшылық қасиеттерді дамыту;
- кадрлардың тұрақтамауын төмендету;
- қызметкерлер жұмысының тиімділігін арттыру;
- жаңа қызметкерлерді бейімдеу.

Бағдарлама аясында Ментор-Менти жұптары құрылды³⁸. Қатысушылардың ынтасын арттыру үшін

Кадрлардың тұрақтамау динамикасы, %

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Кету бойынша кадрлардың жалпы айналымының коэффициенті	13	14	15
Кадрлардың тұрақтамауы ³⁹	10	9	10,9

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлердің тұрақсыздығын төмендету бойынша белсенді жұмыс істеуде. Лайықты еңбек жағдайларының жыл сайынғы жалақыны индекстеудің және ынталандырудың тиімді жүйесінің арқасында тұрақтылық деңгейі тұрақты болып қалуда.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының қызметкерлерін босату бағдарламасы бекітілді. Ол штаттың қысқаруына, өндіріс көлемінің төмендеуіне, қайта құрылымдауға немесе трансформацияға байланысты жұмыстан босатылатын қызметкерлерді қолдауға бағытталған.

Бағдарлама келесілерді ескереді:

- Босатылған қызметкерлерді жұмысқа орналастыру үшін өңірде жаңа жобалар іздеу;
- Туыстық кәсіпорындардағы қызметкерлерді ұқсас лауазымдарға ауыстыру;
- Бос орындар болған кезде басқа өңірлерге қоныс аудару мүмкіндігі.

Еңбекақы төлеу

GRI 202-1, 405-2, GRI 12: Coal Sector: 12.19.2, 12.19.7

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерді бәсекеге қабілетті сыйақымен қамтамасыз етуге ұмтылады,

2024 жылдың 7 тамызында «Қиын жағдайларда көпшілік алдында сөйлеу дағдысы» тақырыбында онлайн-оқыту өтті. Бағдарлама Компанияда белсенді жұмыс істейді және тандемдер ай сайын кездесулер өткізеді, тәжірибе алмасады және мақсатқа жету үшін міндеттерді орындайды.

Кадрлардың тұрақтамауы

2024 жылы бірлескен және тәуелді ұйымдарды қоса алғанда, «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы кадрлар айналымының жалпы коэффициенті 15% -ды құрады. Бұл ретте кадрлардың тұрақтамау көрсеткіші 10,9% -ды құрады, бұл салалық нормаларға сәйкес келеді (нысаналы көрсеткіш – 14% -дан аспайды).

бұл жалақыдан, сыйлықтар мен қосымша көтермелеулерден тұрады. «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру ережесі қызметкерлерді сыйақы және ынталандыру жүйесін айқындайтын негізгі ішкі құжат болып табылады. Бұл құжатта еңбекақы төлеудің, сыйақы берудің және қызметкерлерді ынталандырудың негізгі қағидаттары тіркелген.

Компанияның еңбекақы мен сыйақы саласындағы саясаты жұмыс тиімділігін арттыруға және кадр әлеуетін дамытуға бағытталған материалдық ынталандырудың ашық және әділ шарттарын белгілейді.

2024 жылы бірлескен және тәуелді ұйымдарды қоса алғанда, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметкерлерінің орташа жалақысы айына 561 704 теңгені құрады.

Компания жалақыны үнемі индекстеп отырады, сондай-ақ сыйлықақы беру жүйесін енгізеді. 2024 жылғы қаңтардан бастап компаниялар тобының барлық еншілес және тәуелді ұйымдарында жалақыны орташа есеппен 9,5% -ға индекстеу жүргізілді. Бекітілген тарифтерге сәйкес 2024 жылға арналған даму жоспары түзетілгеннен кейін қосымша «Шардара СЭС» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Екібастұз МАЭС-2» АҚ және «Алматы электр станциялары» АҚ қызметкерлерінің жалақысы 10%-ға ұлғайтылды.

³⁸ «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма Төрағасының бұйрығы (11.06.2024 жылғы №66-П және 07.08.2024 жылғы №91-П).

³⁹ Кадрлардың тұрақтамау көрсеткіші HR есептілігі үшін «Самұрық-Қазына» АҚ әдістемесі бойынша есептелген, оған сәйкес тұрақтамау негіздері бойынша еңбек қатынастарын бұзған қызметкерлердің саны есепке алынады (өз бастамасы бойынша, тараптардың келісімі бойынша және қызметкердің кінәсі бойынша).

Жалақы қоры (бірлескен және тәуелді ұйымдарды қоса алғанда), мың теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Жалақы қоры	80 631 049	100 687 218	120 316 436

Компаниядағы орташа жалақының елдегі деңгейге арақатынасы, теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Елдегі ең төменгі жалақы	60 000	70 000	85 000
Өндірістік қызметкерлердің орташа айлық жалақысы	383 307	467 325	536 542

Әйелдер мен ерлердің бастапқы деңгейіндегі стандартты жалақының елдегі деңгейге арақатынасы, теңге

Көрсеткіш	2023		2024	
	Еркектер	Әйелдер	Еркектер	Әйелдер
Компанияның бастапқы деңгейдегі жұмыскерінің жалақысы	257 000	248 000	279 837	276 080
Елдегі орта айлық жалақы	70 000	70 000	85 000	85 000
Арақатынасы, %	367,1	354,3	329	325

Ұжымдық шартқа сәйкес Компанияда негізгі жалақыдан басқа келесілер ескерілген:

- үстеме жұмысқа, мереке және демалыс күндеріндегі, түнгі уақыттағы жұмыстарға ақы төлеу;
- үстеме ақылар мен қосымша төлемдер;
- ауыр жұмыстарда, еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды), қауіпті жұмыстарда істейтін қызметкерлердің еңбегіне ақы төлеу;
- жыл сайынғы қосымша ақылы демалыс;
- еңбек шарты бұзылған кезде, зейнеткерлікке шығуына байланысты қызметкерлерге үш жалақы мөлшерінде өтемақы төлемі төленеді.

Әйелдер мен ерлердің ең төменгі жалақысының арақатынасы

100%-ды

құрайды

Жалақы мөлшері компаниядағы еңбек жағдайларымен және ақы төлеу жүйесімен анықталады. Зиянды жағдайларда жұмыс істегені, кәсіби шеберлігі және басқа да төлем түрлері үшін қосымша үстемеақы қарастырылған.

Әйелдердің жалақысы мен сыйақысының еркектерге арақатынасы, %

Көрсеткіш	Басқарушы лауазымдар	Мамандар
Жалақы қатынасы	100	100
Сыйақы қатынасы	100	100

Операциялық (өндірістік) қызметкерлерді ескере отырып, ерлердің/әйелдердің орташа еңбекақысы

	2022	2023	2024
Орта айлық жалақы			
■ әйелдер	412 927	518 696	641 747
■ еркектер	536 730	640 294	791 833
оның ішінде өндірістік персонал			
■ әйелдер	306 523	374 815	483 618
■ еркектер	356 974	421 895	560 536
Жұмыс күшінің еңбегіне ақы төлеудегі орташа гендерлік алшақтық			
әйелдердің/ерлердің орташа еңбекақысы бойынша	23	19	19
оның ішінде өндірістік персонал әйелдер/ерлер	14	11	14
Қазақстан Республикасындағы орташа айлық жалақы			
■ әйелдер	265 762	311 217	-
■ еркектер	355 296	418 788	-
Қазақстан Республикасындағы жалақыдағы гендерлік алшақтық (әйелдер мен ерлердің жалақысының арақатынасы) ⁴⁰	25,2%	25,7%	-

Персоналдың гендерлік құрылымында ерлер дәстүрлі түрде басым, бұл дене жұмысын, техникалық дағдыларды талап ететін және жоғары тәуекелдермен байланысты энергетика саласының ерекшелігіне негізделген. Әйелдер мен ерлердің еңбегіне ақы төлеудегі айырмашылық энергетикалық сектордың жұмыс орындарының көпшілігі орналасқан техникалық және өндірістік салалардағы әйелдердің төмен өкілдігімен, сондай-ақ әйелдердің жоғары басшы буынға қатысуының төмен деңгейімен байланысты. Сонымен қатар Компания осыған ұқсас позицияларды иеленетін әйелдер мен ерлер үшін тең еңбекақы төлеуге кепілдік береді.

Персоналды ынталандыру және тарту

«Самұрық-Энерго» АҚ ынталандыру жүйесі қызметкерлердің әлеуетін олардың жеке салымын ескеретін сыйақы берудің икемді тетіктері арқылы ашуға бағытталған. Компанияда келесілер ескерілген:

- Мемлекеттік және ұлттық мерекелерге арналған біржолғы сыйлықтар (Энергетика күні, Тәуелсіздік күні, Шахтер күні және т.б.);
- Материалдық емес сыйақы (наградлар, алғыс хаттар, грамоталар);
- Жұмысты оқытумен қоса атқаратын қызметкерлер үшін қосымша демалыстар.

2024 жылы

250-ден

астам жұмысшы түрлі марапаттарға ие болды

⁴⁰ Сайттан алынған деректер (2024 жыл үшін есепті толтыру кезінде деректер жарияланбаған). <https://stat.gov.kz/ru/industries/labor-and-income/stat-wags/publications/182531>.

Энергетика күніне орай 250 жұмыскерді марапаттау рәсімі өтті, олардың ішінде 30-40 жылдан астам уақыт энергетикаға арнаған 32 адам бар. Іс-шараға ҚР Энергетика министрлігі, «Самұрық-Қазына» АҚ және салалық қауымдастықтар өкілдері қатысты.

Персоналды ынталандыру және ЕТУ-да кәсіби деңгейін арттыру үшін жыл сайын конкурстар өткізіледі, онда компаниялардың үздік қызметкерлері айқындалады. 2024 жылы келесілер өткізілді:

- «Кәсіби бойынша үздік» – «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС;
- «Үздік дәнекерлеуші» және «Үздік газ кесуші» – «Алматы электр станциялары» АҚ;
- «Үздік жұмыскер» (ай сайын) – «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ;
- «Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы үздік бөлімше» - «Шардара СЭС» АҚ;

■ «Үздік өндіріс маманы» – корпоративтік байқау, онда жеңімпаздар 23 қатысушының арасында онлайн дауыс беру арқылы анықталды.

2024 жылы «Әлеуметтік өзара іс-қимыл және коммуникациялар орталығы» ТМ «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік орталығы қызметкерлерінің денсаулығы, тартылуы, әлеуметтік, физикалық және менталдық жағдайы, сондай-ақ қаржылық тұрақтылығы сияқты төрт негізгі бағыт бойынша олардың әл-ауқатын бағалау үшін жұмылдырылуына сауалнама жүргізді. Зерттеу қорытындысы бойынша қызметкерлердің әлеуметтік әл-ауқатының индексі 46% құрады, бұл «қанағаттанарлық» аймаққа сәйкес келеді.

Қосымша 2024 жылы әлеуметтік тұрақтылықты талдау үшін Samruk Research Services әдістемесін қолдану арқылы өндірістік персоналдар арасында әлеуметтік зерттеу жүргізілді. Сауалнама нәтижелері бойынша SRS интегралды көрсеткіші 69%-ды құрады.

Көрсеткіш, %	2022	2023	2024	Δ (2023 қарай айырма)
SRS индексі	62	59	69	10
Әлеуметтік әл-ауқат индексі	35	43	46	3

Жастар саясаты

Болашақ, білікті және белсенді жас мамандар бизнестің тұрақты дамуының болашағына әсер етеді. «Самұрық-Энерго» АҚ жас дарындарды оқыту мен дамыту бағдарламаларына инвестиция салуды жалғастыруда.

Жас мамандардың белсенділігін ұйымдастыру, жетілдіру және ынталандыру үшін Компанияда «Jas Energy» Жастар істері жөніндегі кеңесі жұмыс істейді, ол олардың әлеуметтік және операциялық міндеттерді шешуге белсенді қатысуына ықпал етеді, сондай-ақ корпоративтік мәдениетті дамытуға жәрдемдеседі.

Жастар саясатын дамыту шеңберінде компанияда түрлі бастамаларды дамытуға және қолдауға бағытталған «Самұрық-Энерго» АҚ жастар саясатын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары қабылданды. Есепті кезең ішінде «Дәруменді күн» және «Шын жүректен» сияқты бірқатар еріктілер іс-шаралары өткізілді.

2024 жылдың басты оқиғаларының бірі жұмыскерлердің кәсіби және әлеуметтік дамуы үшін платформа болған III Жастар форумын өткізу болды. Оған «Самұрық-Энерго» АҚ ЕТҮ, Корпоративтік орталық және «Самұрық-Қазына» АҚ қоржындық компанияларынан 100 жас маман қатысты. Форумның негізгі мақсаты жастарды жақындастыру және тәжірибе алмасу және өзін-өзі іске асыру үшін жағдай жасау болды.

Жастар саясатын дамыту бағдарламасы аясында «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобында бес қызметкер (КО және ЕТҮ) жас көшбасшыларды дамытуға бағытталған «Жеті Қадам» модульдік бағдарламасына қатысуды сәтті аяқтады.

2024 жылы Жастар кеңесінің негізгі іс-шаралары

Экологиялық бастамалар	<ul style="list-style-type: none"> «Таза Қазақстан» науқанына қатысу: макулатура, батареялар, сенбіліктер. Іле-Алатау ұлттық паркі мен «Эдельвейс» лагерінің аумағын тазарту.
Қайырымдылық және еріктілік	<ul style="list-style-type: none"> «Дәруменді күн» және «Шын жүректен» акцияларын өткізу. Астана қаласының баспаналарында кейіннен мал азығына айырбастау арқылы макулатура жинауға қатысу. Ардагерлерге материалдық көмек көрсету және азық-түлік жиынтықтарын тапсыру. «Баланы мектепке жинаймыз» науқанын ұйымдастыру: қаражат жинау және мұқтаж балаларға арналған кеңсе тауарларына сертификаттар алу. «Самұрық-Энерго» АҚ Омбудсмені Нариман Ақыловпен бірге «Жаснұр» саңыраулар қауымдастығы «ҚҚ-ға барып, балаларға сертификаттар мен тәтті сыйлықтар табыстады. «Күшіміз бірлікте» науқанына қатысу: зардап шеккен елді мекендерге ізгілік көмекті жинау және сұрыптау.
Білім беру және әлеуметтік бастамалар	<ul style="list-style-type: none"> Оқушылар мен студенттерге арналған кәсіптік бағдарлау экскурсиялары. Донор күніне қатысу, қызметкерлер арасында донорлықты насихаттау.

Жастар Кеңесі

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында компанияның жастар саясатын қолдауға бағытталған Жастар Кеңестері жұмыс істейді. Негізгі мақсат – әлеуметтік, мәдени, білім беру және кәсіптік салаларды қоса алғанда, түрлі салаларда жастар әлеуетін дамыту үшін жағдай жасау. Жастар Кеңесі компанияның «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ («Alatay Jastary» жастар ұйымы), «Богатырь Көмір» ЖШС (Біріккен жастар қозғалысы), «СЭМАЭС-2» АҚ жанындағы Жастар Активі, «Алматы электр станциялары» АҚ («Жарқын Болашақ» жастар ұйымы) сияқты ірі бөлімшелерінде белсенді жұмыс істейді.

Әртүрлілік және инклюзивтілік

GRI 2-7, 3-3, 405-1, 406-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6, 12.19.8

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің оқу және кәсіби даму бағдарламаларына тең қолжетімділігі, сондай-ақ жасына, ұлтына, жынысына, нәсіліне немесе діни сеніміне қарамастан, олардың кәсіби құзыреттері негізінде мансаптық өсу үшін бірдей мүмкіндіктері бар. Қоғамның нормативтік құжаттарында бірдей жұмысты орындайтын ерлер мен әйелдерге тең еңбекақы төлеуді қамтамасыз ететін ережелер бар. Мұндай тәсіл жалақы, көтермелеу, жеңілдіктер және өтемақының ақшалай және ақшалай емес басқа да нысандары кемсітуден бос болуына кепілдік береді.

Компания қызметкерлерді инклюзивтік және теңдік мәселелерін үйретеді. 2024 жылдың қарашасында HR мамандары жұмыс орнындағы тең мүмкіндіктердің маңыздылығын түсіну мен хабардар болуды арттыру үшін «Әртүрлілік, теңдік және инклюзивтілік (DEI)» тақырыбы бойынша оқытудан өтті.

Гендерлік теңдік

Біздің жұмысшылардың арасында ерлер басым, бұл саланың ерекшеліктерімен және кәсіпорындардағы дене шынықтыру жұмыстарымен түсіндіріледі. Дегенмен, біздің Кадр саясаты тұрақты дамудың негізгі элементі ретінде «БҮҮ-әйел» серіктестігі мен БҮҮ Жаһандық шарты шеңберінде әзірленген гендерлік теңдіктің жеті қағидатын ұстанады:

- гендерлік теңдікті қамтамасыз ету жөніндегі шараларды белсенді қолдауды қалыптастыру;
- әйелдер мен ерлерге әділ қарау - гендерлік белгісі бойынша кемсітушіліктің болмауы, оқыту мен дамыту бағдарламаларына, мансаптық ілгерілету мен жұмысқа орналасуға тең көзқарас пен қол жеткізу;

«Самұрық-Энерго» АҚ тобының атқарушы органдары мен Директорлар кеңестері/Бақылау кеңестері құрамындағы әйелдердің үлесі 2024 жылы

20%-ды

құрады

- адам құқықтарын құрметтеу және қолдау, кемсітушіліктердің болмауы;
- барлық қызметкерлер үшін денсаулықты, қауіпсіздікті және амандықты қамтамасыз ету;
- бизнеске әйелдердің біліміне, біліктілігін арттыруға және кәсіби өсуіне жәрдемдесу, әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейтуге ықпал ететін практикаларды қолдану;
- жергілікті қауымдар деңгейінде тең құқыққа жәрдемдесу;
- нәтижелерді бағалау және гендерлік теңдікке қол жеткізу бойынша табыстар туралы жұртшылықты хабардар ету.

Гендерлік теңдікті іске асыру шеңберінде 2024 жылы бірнеше маңызды іс-шаралар өткізілді:

- 2024 жылдың 11 шілдесінде Компанияда әйелдерді дамыту үшін «Тиімді коммуникациялар. Жанжалдарды басқару» онлайн-тренингі өтті.
- «Самұрық-Энерго» АҚ және оның еншілес және тәуелді қоғамдарында (ЕТҮ) әйелдер клубтары құрылды («Самұрық-Энерго» АҚ, «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «АЛЭС» АҚ, «ШарСЭС» ЖШС, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС, «ПВЭС» ЖШС).
- 2024 жылдың 6 қыркүйегінде Астана қаласында «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының бірінші әйелдер форумы өтті, оған компанияның ЕТҮ 150 әйел қызметкері қатысты.

Қоғам атқарушы органдар мен Директорлар кеңестеріндегі/компаниялар тобы бойынша Байқау кеңестеріндегі әйелдердің үлесін ұлғайтуға ұмтылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының бірінші форумы: «Women in Power/Әйелдер қуаты/Әйелдер энергиясы»

2024 жылғы 6 қыркүйекте «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының I форумы өткізілді: «Women in Power/Әйелдер қуаты/Әйелдер энергиясы» тақырыбы: «Энергетикадағы әйелдер: Серіктестік, ілгерілеу, перспективалар».

Форумның мақсаты: Тәжірибе алмасу, өзекті мәселелерді талқылау және «Самұрық-Энерго» АҚ әйелдер қоғамдастығын нығайту үшін кеңістік құру. Кәсіби эмпатияны арттыру, көшбасшылық дағдыларды дамыту және энергетикада жұмыс істейтін әйелдер үшін қолдау желісін қалыптастыру.

Форум барысында энергетика саласындағы әйелдер, компания басшылары, Ұлттық комиссия өкілдері және ұлттық әрі халықаралық энергетикалық компаниялардың жоғарғы деңгейдегі менеджерлері сөз сөйледі.

Ұлттық компаниялар мен «Самұрық-Энерго» АҚ өкілдерімен панельдік пікірталастар өткізілді. Компанияларда гендерлік теңдік енгізу және әйелдер клубтарын дамыту тәжірибесі алмасылды. Табысты жағдайлар мен бастамалар талқыланды.

Коучтар мен жаттықтырушылармен практикалық фасилитациялық сессия өткізілді. ЖИ (ChatGPT) пайдалана отырып, Әйелдер клубына арналған жол картасы әзірленді. Кедергілерді жою және әйелдердің мансаптық өсуін қолдау үшін одан әрі қадамдар айқындалды.

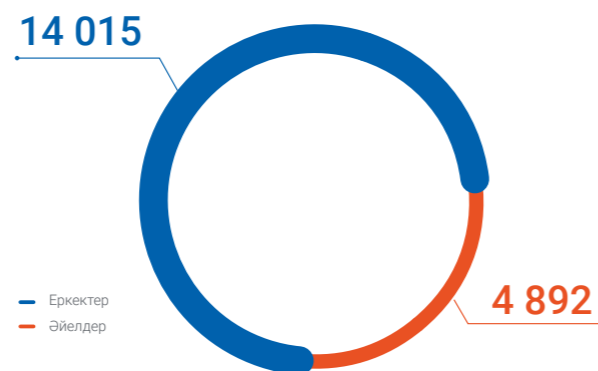
Өткізілген іс-шараның нәтижелері бойынша инклюзивті стратегияларды, гендерлік теңдікті, тәлімгерлік бағдарламаларын енгізу және кемсітушіліктен азат қауіпсіз жұмыс ортасын құру бойынша ұсыныстары бар форум нәтижелері бекітілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының әйелдер клубы

2024 жылдың 14 тамызында «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында әйелдерді қолдау мен дамыту үшін біріккен әйелдер клубы құрылды. Ол тәжірибе алмасуға, тәлімгерлерді іздеуге, кәсіби өсуге және өзіне сенімділікке арналған платформаға айналады.

Клубтың негізгі міндеттері:

- Әйелдердің мансаптық өсуін қолдау бағдарламаларын дамыту.
- Көшбасшылық, жұмыс пен өмір теңгерімі, декреттік демалыстан қайту бойынша семинарлар мен кездесулер өткізу.
- Басшылық позициялардағы әйелдер санын көбейту.
- Еңбек жағдайларын, әсіресе күрделі және зиянды жағдайларда жақсарту.
- Әйелдердің компания өміріне белсенді қатысуына кедергі келтіретін кедергілерді алып тастау.
- Әйелдер бастамаларын қолдау және басқа ұйымдармен ынтымақтастық.
- Тең мүмкіндіктер үшін жағдай жасау.

Қызметкерлер жынысы бойынша бөліністе, адам**Инклюзивті орта құру****GRI 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6**

«Самұрық-Энерго» АҚ тең мүмкіндіктерге қамқорлық жасайды және мүгедектігі бар адамдарға жұмыс орындарын ұсынады. 2024 жылы тұрақты дамуды басқаруды жақсарту жөніндегі Жол картасын орындау шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында мүгедектігі бар тұлғалар (МБТ) үшін қолжетімді және инклюзивті орта құру жөніндегі бағдарлама бекітілді. Бағдарламаның негізгі мақсаты - МБТ жұмысқа орналастыру, жұмыс орындарында физикалық және техникалық кедергілерді жою, сондай-ақ әлеуметтік кепілдіктер мен жеңілдіктер беру.

Осылайша, 2024 жылы компанияның ЕТҰ-да мүгедектігі бар қызметкерлердің қолайлылығы үшін жағдайлар жасалды, Олар: тұрақтар, шақыру түймесі бар пандустар, тактильді плиткалар және жабдықталған санитарлық тораптар. Сондай-ақ, мүгедектігі бар азаматтарға басым қызмет көрсету, оның ішінде онлайн өтініш беру мүмкіндігі қамтамасыз етіледі.

2024 жылдың соңында компанияда 206 мүгедектігі бар адам жұмыс істеді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша ЕТҰ-да 31 МБТ жұмысқа орналастырылды, бұл белгіленген квотадан асады.

Әлеуметтік кепілдіктер мен тұрақтылықты қамтамасыз ету**GRI 401-2, GRI 403-6, GRI 12: Coal Sector: 12.15.3, 12.14.7**

«Самұрық-Энерго» АҚ қолайлы жұмыс ортасын құруға және қызметкерлердің қажеттіліктеріне жауап беретін әлеуметтік кепілдіктер беруге ұмтылады. Біз қызметкерлерге қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелерінің әл-ауқаты мен қорғалуын арттыруға бағытталған бағдарламалардың кең ауқымын ұсынамыз.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның әлеуметтік кепілдіктері мен жеңілдіктері:

- Өмірді сақтандыру және ерікті медициналық сақтандыру;
- Еңбекке жарамсыздығы/мүгедектігі бойынша өтемақы, еңбекке уақытша жарамсыздық бойынша жәрдемақы, жүктілігі және босануы бойынша жәрдемақы;
- Ана/әке болу бойынша демалыс, үш жасқа дейінгі бала күтімі бойынша демалыс;
- Зейнетақы беру (заңнамаға сәйкес);
- Бала тууға, жақын туыстарын жерлеуге материалдық көмек, сондай-ақ Компания қызметкерін жерлеуге туыстарына материалдық көмек.

Ерікті медициналық сақтандыру бағдарламалары

Компанияда қызметкерлерге арналған ерікті медициналық сақтандыру бағдарламалары жұмыс істейді, олар:

- Тәулік бойы консультациялық-диспетчерлік қызмет көрсету;
- Медицина үйлестірушісі;
- Жедел медициналық көмекке тәулік бойы қызмет көрсету;
- Амбулаториялық-емханалық көмек;
- Дәрігерді немесе орта медицина қызметкерін үйге шақыру;
- Стационарлық емдеу;
- Стоматология және дәрі-дәрмектер, емдік массаждар, шетелге шығатын азаматтарды сақтандыру, сондай-ақ отбасы мүшелерін тегін тіркеу сияқты қосымша қызметтер.

«Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік орталығында сақтандырылған адамдардың жалпы саны 2024 жылдың соңында 168 адамды құрады.

2024 жылы сақтандырылған қызметкерлер «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік орталығының ерікті медициналық сақтандыру шарты аясында 66,4 млн теңге сомасына қажетті барлық медициналық көмек алды.

Зейнеткерлерді және мүмкіндігі шектеулі адамдарды қолдау

«Самұрық-Энерго» АҚ зейнеткерлер мен мүмкіндігі шектеулі жандарға әлеуметтік қолдау көрсетеді:

- Зейнеткерлікке шығу кезіндегі біржолғы жәрдемақылар;
- Мейрамдар мен Энергетика күніне материалдық көмек;
- Моральдық-психологиялық қолдау үшін мерекелік іс-шараларға шақыру;
- Емдеуге, дәрі-дәрмекке, кәсіби қайта даярлауға мұқтаж мүгедектерге материалдық көмек.

Еңбек шарты зейнеткерлік жасқа толуына байланысты бұзылған кезде қызметкерге үш айлық жалақы мөлшерінде біржолғы өтемақы төленеді.

Зейнетақы төлемдері мемлекеттік бюджеттен және Бірыңғай ұлттық зейнетақы қорынан жүзеге асырылады. Жұмыс беруші қызметкердің ай сайынғы табысының 10% мөлшерінде міндетті зейнетақы жарналарын аударады.

Бала күтімі демалысы**GRI 401-3, GRI 12: Coal Sector: 12.15.4, 12.19.4**

Біздің Компанияның барлық қызметкерлерінің заңнамаға сәйкес бала күтімі бойынша демалысқа құқығы бар. Біз отбасылық құндылықтарға зор мән беріп, бала туған қызметкерлерге материалдық қолдау көрсетеміз.

2024 жылы бала күтімі бойынша демалысты 345 адам пайдаланды, оның ішінде 26 ер адам және 319 әйел адам.

Демалыс және сауықтыру бағдарламалары**GRI 403-6, GRI 12: Coal Sector: 12.14.7**

Қызметкерлердің денсаулығын жақсарту және салауатты өмір салтын сақтау үшін біз еңбек сіңірген жылдары үшін қосымша ақылы демалыс күндерін ұсынамыз. Сондай-ақ, мүгедек балалар мен жетім балаларға арналған сауықтыру орталықтары мен шипажай-курорттық емделу шығындарын ішінара өтейміз.

2024 жылы Шонжының Ыстық бұлақтарында, Алакөл, Балқаш, Ыстықкөл көлдерінде және Қапшағай су қоймасында қызметкерлердің 259 баласы үшін жазғы демалыс және қызметкерлердің өздері үшін демалыс ұйымдастырылды.

Бұдан басқа, «Алматы Электр Станциялары» АҚ кәсіподағы «Ыстық бұлақтарда» 200 жұмысшы үшін демалыс ұйымдастырды, ал 200-ден астам бала «Атпан Дала» және «Бақсы» лагерлерінде уақыт өткізді. Алакөл мен Ыстықкөл шипажайларында 350-ден астам жұмысшы демалып, 100-ден астам қызметкер «Сегіз көл» экокурортына барды.

«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС Талғар тауларындағы «Тау-Самал» сауықтыру кешенінде жұмысшылардың демалысын ұйымдастырып, кәсіподақ мүшелеріне жеңілдікпен жолдама берді. 2024 жылы 50 бала мен 18 қызметкер шипажайларда сауықтыру емінен өтіп, жұмсалған шығындардың 50% -ы көлемінде өтемақы алды.

«Екібастұз станциясы МАЭС-2» АҚ кәсіподағы «Парус» балаларды сауықтыру орталығында 151 балаға арналған демалыс ұйымдастырды.

«Богатырь-Көмір» ЖШС қызметкерлері үшін түрлі орталықтарда шипажайлық-курорттық емделуге жолдамалар мен аванстар ұйымдастырылды. 2024 жылы 397 жұмысшы емделу үшін аванс алды, 3 462 қызметкер «Березка» демалыс үйінде демалды, ал 1 300-ден астам бала «Қарлығаш» балалар лагерінде уақыт өткізді.

Еңбек жағдайын жақсарту

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлер үшін әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларды жақсартуды жалғастыруда. Бұл бастамалар компанияның персоналдың ынталылығын арттыруға және тұрақты дамуға бағытталған стратегиялық басымдығы болып табылады.

Шарттар мониторингі үшін компанияның 77 объектісінде Өндірістік қатынастарды дамыту жөніндегі бірыңғай

оператордың платформасы арқылы қашықтықтан мониторинг ұйымдастырылды. 2024 жылы келесілер бойынша жағдайларды жақсарту жөніндегі жоспарлар әзірленді:

1. Ішкі коммуникацияларды және кері байланысты дамыту.
2. Жұмыс орнындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу.
3. Мердігерлік ұйымдармен өзара іс-қимылды жақсарту.
4. Киім ілетін орындарда, санитарлық тораптарда және себезгі бөлмелерінде жағдайларды жаңарту.
5. Тамақ ішуге арналған бөлмелерді жаңғырту.

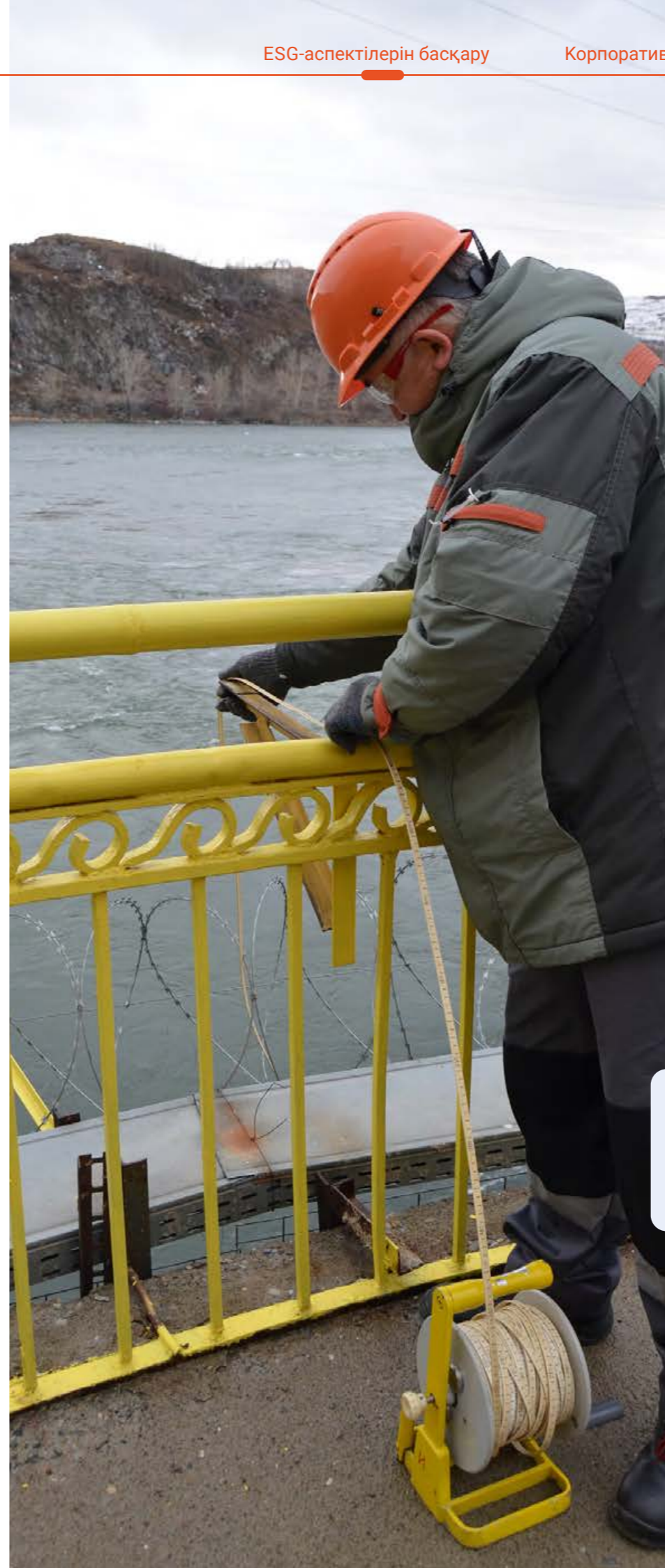
«Самұрық-Энерго» АҚ тоқсан сайын әлеуметтік-тұрмыстық жағдайлар бойынша шоғырландырылған есептерді қалыптастырады. 2024 жылы анықталған 1 004 сәйкессіздіктің 380-і жойылды, бұл бұзушылықтардың жалпы санының 37%-ын құрайды. 2025 жылы қалған 512 сәйкессіздік жойылады деп күтілуде.

2024 жылы жақсартудың басым бағыттары:

1. Санитарлық инфрақұрылымды жаңғырту:
 - 3 заманауи модульдік блок пен 12 жаңа санитарлық торап пайдалануға берілді.
 - Барлық санитарлық аймақтар ерлер мен әйелдерге арналған бөлек секциялармен жабдықталған.
2. Сумен жабдықтауды жетілдіру:
 - Қызметкерлерді таза сумен қамтамасыз ету үшін 32 ауыз су бұрқағы орнатылды.
 - Сумен жабдықтаудың жақсартылған жүйесі енгізілді.
3. Қоғамдық тамақтандыру объектілерін қайта салу:
 - Заманауи талаптарды ескере отырып, асхана жаңғыртылды.
 - Қызметкерлерге арналған мамандандырылған дүкен ашылды.

Демалыс және спорт

Біз қызметкерлердің спорттық іс-шараларға қатысуын белсенді қолдаймыз. Есепті кезеңде

«Алматы Электр Станциялары» АҚ «Энергия» жергілікті кәсіподағы шағын футбол, волейбол, баскетбол (стритбол), шахмат, үстел теннисі, армрестлинг және бильярд бойынша чемпионаттар ұйымдастырды.

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ «Серіктес» жергілікті кәсіподағы үстел теннисінен, Counter Strike 2, әйелдер арасында боулингтен командалық турнир, сондай-ақ арқан тарту, армрестлинг, баскетбол, асық ату, шахмат, тоғызқұмалақ және жүзуден жарыстар өткізді. Бұдан басқа, шағын футболдан үлкен турнир және волейболдан жыл сайынғы турнир ұйымдастырылды.

«Жас Қуат» ЖШС қызметкерлерінің жергілікті кәсіподағының қатысуымен бильярд бойынша турнир өтті, оған 16 қызметкер қатысты. Жарыс «еркін пирамида» пәнінде жасы мен жынысы бойынша шектеусіз өткізілді.

Бұл іс-шаралардың негізгі мақсаты салауатты өмір салтын ілгерілету, дене шынықтыруды дамыту және қызметкерлер арасында корпоративтік рухты нығайту болып табылады.

Ұжымдық шарт**GRI 2-30, 402-1, GRI 12: Coal Sector: 12.3.2, 12.15.5**

«Самұрық-Энерго» АҚ ұжымдық шарты – қызметкерлердің еңбек құқықтарын, экономикалық және әлеуметтік кепілдіктерін қорғау кепілі. Шарт еңбек қатынастарын реттейді және Компания мен персонал арасындағы тиімді диалогты жүзеге асыруға ықпал етеді. Ұжымдық шартқа сәйкес операциялық өзгерістер туралы хабарламаның ең аз кезеңі – бір ай.

Компания қызметкерлерінің**94%****Ұжымдық шарттармен қамтылған**

Ұжымдық шарттар мынадай әлеуметтік төлемдер мен жеңілдіктерді көздейді:

- Бала сауықтыруға, тууға, үйленуге, жерлеуге (қызметкер мен жақындарын), зейнеткерлерді емдеуге, сондай-ақ төтенше жағдайларда материалдық көмек;
- Табысынан айырылуына байланысты көмек (жүктілігі және босануы бойынша демалыс, бала асырап алу);

- Ерікті медициналық сақтандыру;
- Қызметкерлер мен балаларды санаторий-курорттық емдеу;
- Мерейтойлар бойынша біржолғы көтермелеулер (50, 60, 70 жас), мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шараларға шығыстар, балаларға жаңа жылдық сыйлықтар;
- Несие төлеу;
- Асыраушысынан мертігу және айырылу кезіндегі жәрдемақы.

Ұжымдық шарттармен қамтылмаған қызметкерлердің еңбек қатынастары (Ұжымдық шарт еншілес және тәуелді ұйымдарда болмаған жағдайда) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбекақы төлеу және әлеуметтік төлемдер жөніндегі ішкі нормативтік құжаттармен реттеледі.

Кәсіподақ ұйымдары

Біз қызметкерлердің қауымдастықтарды еркін таңдау, кәсіподақ немесе басқа да ұйымдарға кіру, ұжымдық келіссөздер жүргізу және теріс салдарлар туралы қорықпай олардың мүдделерін қорғау құқығын құрметтейміз. Еңбекшілердің кәсіптік, экономикалық және әлеуметтік құқықтары уәкілетті өкілдердің қатысуымен әлеуметтік серіктестік арқылы қорғалады. Біз қызметкерлердің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өз өкілдерін таңдау құқығын қамтамасыз етеміз.

Компанияның

17 000

мыңнан астам жұмысшысы – кәсіподақ мүшелері

2024 жылғы тамызда «Самұрық-Энерго» АҚ Қазақстан Республикасында жұмыс берушілердің тиімділігін, бәсекеге қабілеттілігі мен мәртебесін арттыру және әлеуметтік диалог, әлеуметтік серіктестік және басқа да жалпы маңызды алаңдар арқылы олардың ортақ мүдделерін қорғау үшін қолайлы жағдайлар жасау мақсатында «PARYZ» Қазақстан Республикасының жұмыс берушілер Ұлттық Конфедерациясына кірді.

Персоналды дамыту және оқыту

GRI 3-3, 404-1, GRI 12: Coal Sector: 12.15.6, 12.19.5

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлердің заманауи білім беру бағдарламалары мен кәсіби өсу мүмкіндіктеріне қолжеткізуін қамтамасыз ете отырып, кадрлық әлеуетті тұрақты дамытуға ұмтылады. Біз корпоративтік тренингтер, біліктілікті арттыру бағдарламалары, тәлімгерлік, білім беру мекемелерімен ынтымақтастық және онлайн-оқыту ұсынамыз. Басқарушылық құзыреттілікті дамытуға және цифрлық өзгерістерге бейімделуге ерекше назар аударылады. Оқытуға инвестициялай отырып, біз корпоративтік мәдениетті нығайтып, бизнестің бәсекеге қабілеттілігін арттырамыз.

Компанияда «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерін кәсіби оқыту және бейімдеу қағидалары қолданылады, олар қызметкерлер мен басшылардың жауапкершілігі мен міндеттерін регламенттей отырып, мақсаттарды, міндеттерді, түйінді бағыттарды, сондай-ақ бөлімшелердің өзара іс-қимыл тәртібін айқындайды.

Біз «70-20-10» қағидатын ұстанамыз, онда оқытудың 70% -ы жұмыс процесінде, 20% -ы тәлімгерлік және ішкі бағдарламалар арқылы, ал 10% -ы сыртқы оқыту

есебінен жүргізіледі. Мұндай тәсіл қызметкерлерге жаңа білімді тиімді қолдануға мүмкіндік бере отырып, теория мен практика арасындағы теңгерімді қамтамасыз етеді.

Оқытудың негізгі бағыттары энергетикалық жабдықты пайдалануды, тәлімгерлік бағдарламаларын, басқару дағдыларын (MBA, EMBA) дамытуды, ағылшын тілін үйренуді, тақырыптық семинарлар мен тренингтерді, кадр резервін дамытуды, сондай-ақ ESG бойынша корпоративтік бағдарламаларды қамтиды. Біз кәсіби өсуге және жұмыс тиімділігін арттыруға ықпал ете отырып, қызметкерлерді жүйелі дамытуға ұмтыламыз.

Есепті кезеңде Қоғам және оның ЕТУ қызметкерлері үшін мынадай тақырыптар бойынша корпоративтік оқыту ұйымдастырылды және өткізілді: «ESG контекстіндегі HR», «Әртүрлілік, теңдік және инклюзивтілік (DEI)», «Еңбек қауіпсіздігі және жұмыс орындарындағы өлімге нөлдік төзімділік мәдениетін құру», «ESG, тұрақты даму және циркулярлық экономика: іргелі негіздерден бастап қолдану практикасына дейін» стратегиялық сессиясы.

Бағдарламаларды іске асыру сертификат немесе біліктілік куәлігін бере отырып, өндірістен қол үзіп те, қол үзбей де көзделеді.

Қызметкерлерді оқытуға арналған шығындар

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қызметкерлерді оқытуға жұмсалатын шығындардың жалпы көлемі, мың теңге	305 137	440 080	570 000
Жылына бір қызметкерге оқытуға жұмсалатын шығындар, теңге	17 373	24 949	30 430

Компания бойынша орташа бір қызметкерді оқыту сағаттарының орташа саны, адам/сағ

	2022	2023	2024
	35	57	53

Бір қызметкерді жынысы бойынша бөліп оқыту сағаттарының орташа саны, адам/сағ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Еркектер	41	59	56
Әйелдер	15	52	47

Бір қызметкерді санаттар бойынша бөліп оқыту сағаттарының орташа саны, адам/сағ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
ӘБП	31	36	50
Өндірістік персонал	36	51	54

Таланттар және кадр резерві**GRI 404-3**

Бәсекеге қабілеттілікті сақтау, сын-қатерлерге жедел ден қою және басқару кадрларын даярлау үшін біз сабақтастық пен дарынды басқару жүйесін дамытамыз.

2024 жылы**1 186****қызметкер нәтижелілік пен мансаптық дамуды бағалаудан өтті**

2024 жылы кадрлық резервте және таланттар пулында 784 қызметкер болды, олардың 23% –

әйелдер. Сабақтастық жүйесінің арқасында бос жұмыс орындарының 27% -ы (121-ден 33-і) негізгі лауазымдарға ішкі кандидаттармен жабылды.

Кадрлық резервті қалыптастыру дарынды басқарудың корпоративтік қағидаларына сәйкес объективтілік, ашықтық, әділеттілік, еріктілік және тиімділік қағидаларына негізделеді. Директорлар кеңесі мен басшылық басшылық ұстанымдарға сабақтастықты жоспарлауға ерекше назар аударады.

Кадрлық резерв процесі қызметкерлерді жыл сайынғы бағалау жүйесімен интеграцияланған, ол мақсаттарды, құзыреттерді, әлеуетті кешенді талдауды және жеке даму жоспарларын әзірлеуді қамтиды.

Бағалау қорытындысы бойынша таланттар картасы қалыптастырылады, менторлық, тағылымдама және сабақтастық бағдарламалары әзірленеді. Нәтижелері лауазымдық жалақыларды қайта қарау және жылдық сыйлықақыларды төлеу кезінде де ескеріледі.

Мансаптың тиімділігі мен дамуын тұрақты бағалаудан өткен қызметкерлердің жалпы саны

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Ерлер (барлығы)	69	307	630
Басшылары	13	82	103
Менеджерлер	56	225	527
Әйелдер (барлығы)	61	475	556
Басшылары	5	21	25
Менеджерлер	56	454	531

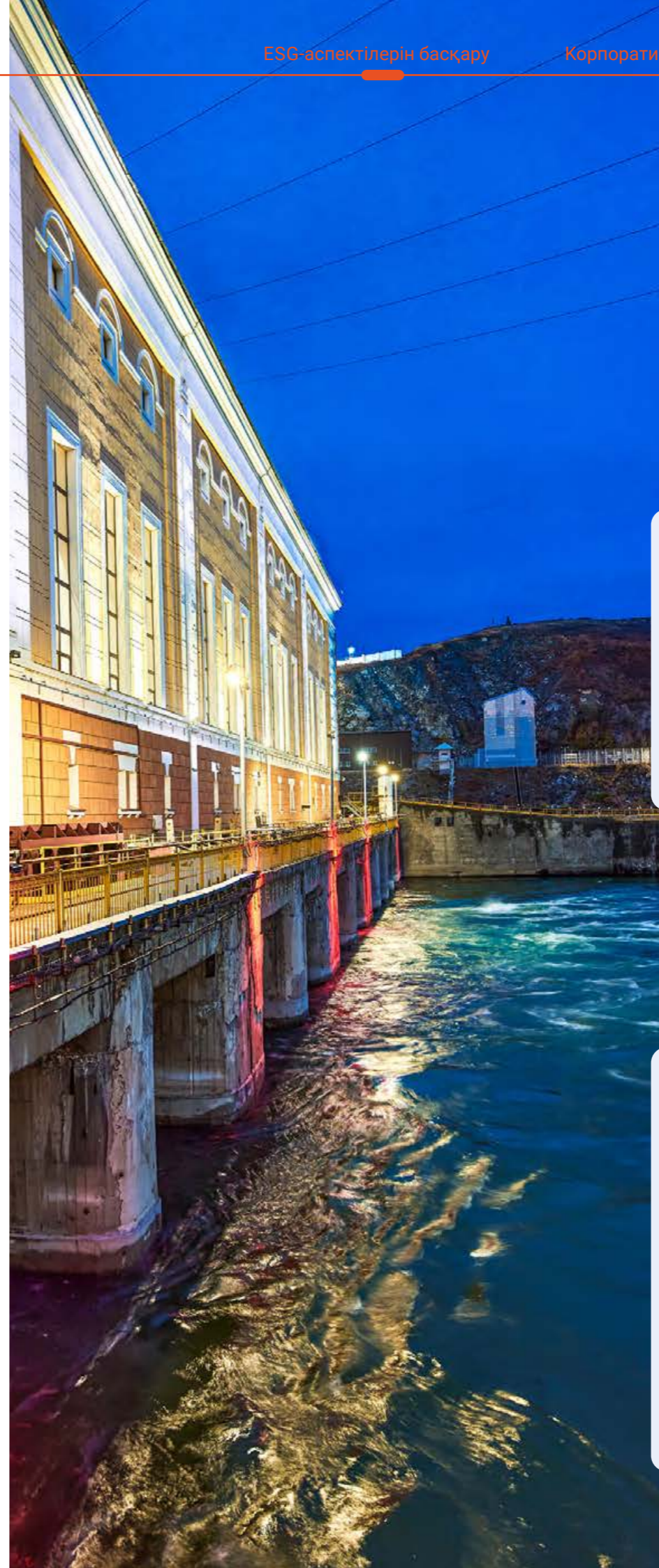
Мансаптың тиімділігі мен дамуына тұрақты баға алатын қызметкерлердің жалпы санының пайызы

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Ерлер (барлығы)	53%	39,25%	4,5%
Басшылары	19%	10,48%	
Менеджерлер	81%	28,77%	
Әйелдер (барлығы)	47%	60,74%	11,37%
Басшылары	8%	2,68%	
Менеджерлер	92%	58,05%	

Таланттар пулы

Компанияда кадрлық әлеуетті дамыту үшін басшыларды даярлауға, сабақтастықты қамтамасыз етуге және «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында қызметкерлердің мансаптық өсуі үшін мүмкіндіктер жасауға бағытталған «Таланттар пулы» бағдарламасы іске асырылуда.

2024 жылдың 1 қазанында Тағайындау және сыйақы комитеті мүшелерінің Таланттар пулына және корпоративтік орталықтың сабақтастық бағдарламасына енгізілген перспективалы қызметкерлерімен жыл сайынғы кездесуі өтті.

Білім беру жүйесімен өзара әрекеттесу

«Самұрық-Энерго» АҚ-ға талантты жас кадрларды тарту үшін біз студенттермен және ЖОО түлектерімен белсенді жұмыс жүргізудеміз. Біздің персоналды басқару стратегиямыз үздік жұмыс берушінің имиджін қалыптастыруға бағытталған.

Біз жыл сайын студенттерге үздік түлектерді одан әрі жұмысқа орналастыру мақсатында өндірістік және диплом алдындағы практика мен тағылымдамадан өту орындарын ұсынамыз, сондай-ақ дуальді оқытуды дамытуға қатысамыз.

2024 жылы 700-ден**астам студент Компанияда оқу-өндірістік тәжірибеден өтті,****60-тан****астам студент дуальді оқытудан өтті**

Компания 28 жетекші оқу орындарымен ынтымақтасады, оның ішінде Назарбаев Университеті, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Г. Дәукеев ат. АЭБУ, Қазақстан-Британ техникалық университеті, сондай-ақ білікті мамандарды даярлауды қамтамасыз ете отырып, бірқатар техникалық колледждер бар.

Физика-математика пәндерінен республикалық олимпиада

«Самұрық-Энерго» АҚ мен АЭБУ 10 жылдан бері физика-математика пәндерінен республикалық олимпиада арқылы дарынды жастарды анықтауда. Оның мақсаты - кәсіби бағдарлау, энергетикалық мамандықтарды насихаттау және болашақ мамандарды даярлау.

Олимпиада «Электр энергетикасы» және «Жылу энергетикасы» бағыттары бойынша Қазақстанның техникалық жоғары оқу орындарының 2-3 курс студенттері мен мектеп түлектері арасында өткізіледі. 2024 жылы оған 13 жоғары оқу орнынан 33 студент және талапкерлер қатысты. Байқауға қатысушылар физика және математика пәндерінен бейіндік пәндер мен тестілеуден жарысты. Жүлделі орындарға 7 қатысушы ие болды.

Генуа Университетінде тағылымдамадан өту

2024 жылғы 30 қыркүйекте АЭБУ мен «Алматы Электр Станциялары» АҚ (АЛЭС) арасында ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды. Келісімнің мақсаты - студенттерді кәсіби бағдарлау, энергетикалық мамандықтарды насихаттау, дарынды жастарды анықтау, сондай-ақ мамандарды даярлау сапасын арттыру және өндірістік қызмет үшін кадрлық әлеуетті дамыту.

Құжат АЛЭС базасында студенттік практиканы ұйымдастыруды және Генуа университетінде (Италия) тағылымдамадан өтуді көздейді, бұл студенттердің білімін тереңдетуге, олардың кәсіби дағдыларын кеңейтуге және жылу энергетикасы саласында халықаралық тәжірибе ұсынуға мүмкіндік береді.

Бағдарлама 2024 жылғы 3 желтоқсанда басталды. Қазіргі уақытта тағылымдама бағдарламасына қатысушы болғысы келетін студенттерден өтініштер жинау белсенді жүргізілуде.

Корпоративтік мәдениет және ішкі коммуникациялар

Біз жоғары этикалық стандарттарды енгізуге және тәлімгерлік, сенім, әділдік және кәсібилік қағидаттарына бағдарланған тиімді корпоративтік мәдениет құруға ұмтыламыз.

2024 жылдың қазан айында біз Менеджмент пул және Функционалдық таланттар пулы қызметкерлерімен кездесу ұйымдастырып, онда қазіргі әлемдегі көшбасшылық мәселелері талқыланды. Іс-шараға Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитетінің мүшелері қатысты.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ «Адами Ресурстарды Басқару» департаменті HR ЕТҰ-мен жыл сайынғы есеп беру кездесуін ұйымдастырды, онда жыл қорытындысы шығарылып, алдағы кезеңге арналған жоспарлар талқыланды. Кездесу АЛЭС, АЖК, БК, МАЭС-1, МАЭС-2, АЭС, ПВЭС, ЕWP және басқаларды қоса алғанда, еншілес және тәуелді ұйымдардың HR бағыттарының басшылары мен мамандарын, сондай-ақ «Әлеуметтік өзара іс-қимыл және коммуникациялар орталығы» ТЖ өкілдерін жинады.

Сондай-ақ, есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ «Адами Ресурстарды Басқару» департаменті HR Connect ұйымдастырды, оған Қор ПК бағытының HR басшылары мен мамандары қатысты. Кездесу

аясында HR командасы негізгі жобаларды ұсынды: «Зейнеткерлерді қолдау жөніндегі бағдарлама», «Дуалды оқыту бағдарламасы», «Еңбек эргономикасы», «Үздіксіз жақсарту (Қайдзен жүйесі)», «Самұрық-Энерго» АҚ әйелдер клубтары» және «Жұмыс берушінің бренді: EVP».

2024 жылы Қоғамда ішкі спартакиада өтті, ол «Самұрық-Қазына» қорының спартакиадасының суперфиналына дайындық кезеңі болды. Топ компаниялары арасында іріктеу жарыстары спорттық ынтамен және достық бәсекелестікпен өтті, онда қатысушылар жоғары дайындық деңгейін және спорттық жетістіктерін көрсетті.

Негізгі коммуникация арналары:

- Корпоративтік ішкі портал;
- Корпоративтік ақпараттық тарату;
- Әлеуметтік желілердегі корпоративтік беттер: [Instagram](#), [Facebook](#), [Twitter](#), [YouTube](#), [Telegram](#).

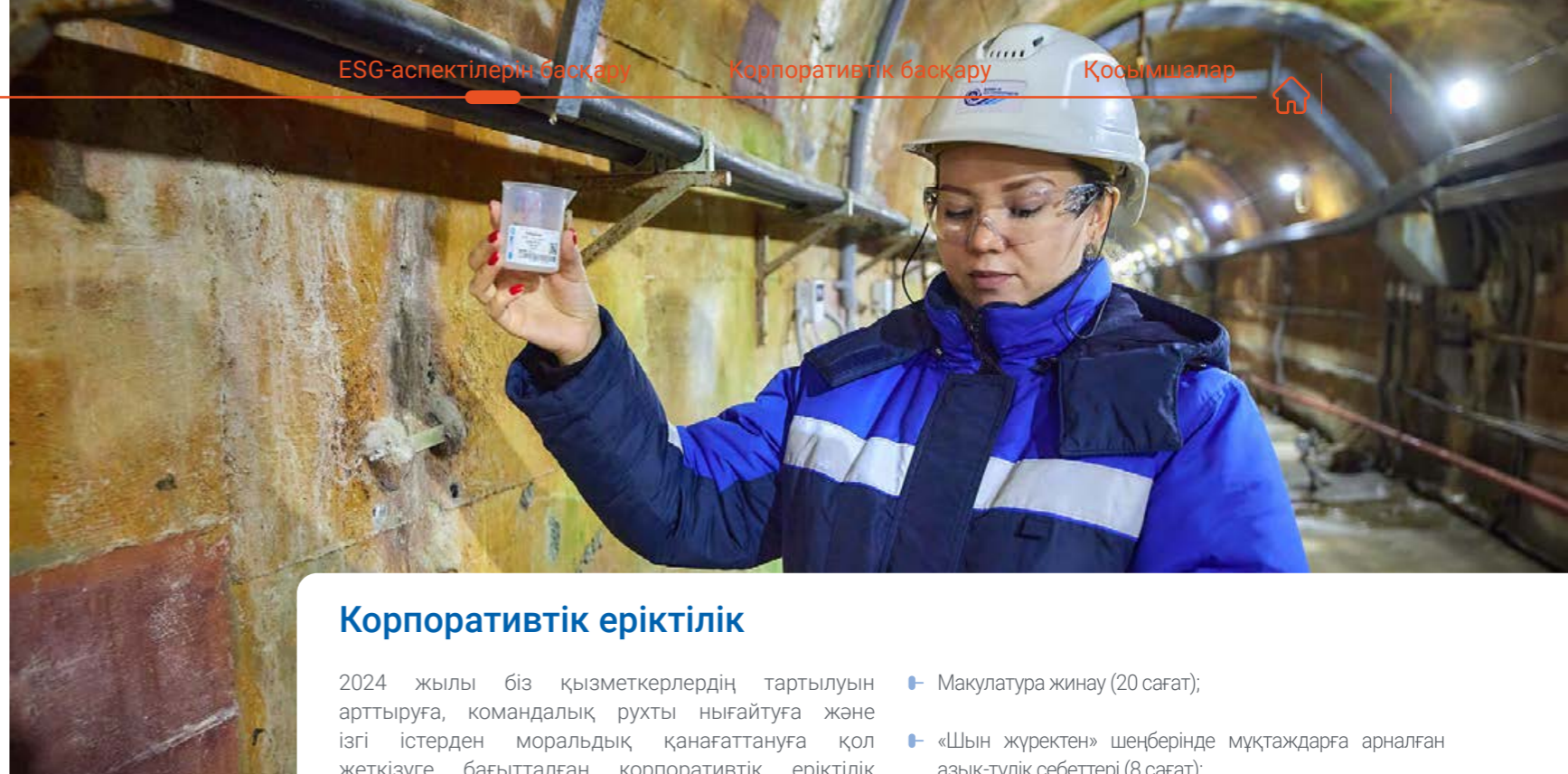
Компания жаңалықтары, «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының әлеуметтік саясат саласындағы жобалары мен бастамалары туралы ақпарат әлеуметтік желілер беттерінде орналастырылады.

Жаңа Корпоративтік порталды іске қосу

2024 жылғы қыркүйекте ішкі коммуникацияны жақсарту және бизнес-процестерді басқару үшін негізгі құрал болған жаңа Корпоративтік портал іске қосылды.

Порталдың негізгі функциялары:

- ChatGPT – жедел консультациялар үшін ЖИ базасындағы виртуалды көмекші.
- Дағдылы процестерді автоматтандыру – жоспарлау, төлемдерді келісу модульдері, сондай-ақ Комплаенс, ESG және HSE интеграцияланған блоктары (еңбекті қорғау және қауіпсіздік).
- Корпоративтік сақтау орны – бөлімшелер жұмысында ашықтықты және келісімділікті арттыратын файлдар мен құжаттармен алмасу үшін ыңғайлы платформа.

Корпоративтік еріктілік

2024 жылы біз қызметкерлердің тартылуын арттыруға, командалық рухты нығайтуға және ізгі істерден моральдық қанағаттануға қол жеткізуге бағытталған корпоративтік еріктілік бағдарламаларын белсенді дамыттық.

Волонтерлік бағдарламаның негізгі іс-шаралары:

- Қоқыс жинау бойынша экологиялық науқан (24 сағаттан астам);
- Онкологиялық аурулары бар балаларға арналған «Тілек шыршасы» қайырымдылық науқаны (28 сағат);
- Қайырымдылық мақсаттарға арналған шахматтан турнир (20 сағат);
- «Мектепке жол» науқанымен «Jas Energy» Жастар кеңесі (112 сағат);

- Макулатура жинау (20 сағат);
- «Шын жүректен» шеңберінде мұқтаждарға арналған азық-түлік себеттері (8 сағат);
- «Дәруменді күн» (8 сағат);
- Материалдық қолдау көрсетуге ардагерлермен жолығу (8 сағат);
- Балалар мен студенттерге арналған кәсіптік бағдарлау іс-шаралары мен экскурсиялар (20 сағат);
- Донор күні (4 сағат);
- Зардап шеккендерге көмек «Күшіміз бірлікте» науқаны (8 сағат);
- «Баланы мектепке жинаймыз» науқаны (5 сағат).

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

2024-2033 жылдарға арналған Стратегияға сәйкес біздің мақсатымыз - өңірлерде жетекші және неғұрлым тартымды жұмыс берушіге айналу. ESG қағидаттарын енгізу шеңберінде 2025 жылға арналған негізгі басымдықтар мыналарды қамтиды:

- Персоналдың тартылуы мен әл-ауқатына, сондай-ақ ЕТҰ-ға HR және IR-аудиттерге жыл сайынғы зерттеулер жүргізу;
- Барлық деңгейдегі қызметкерлер үшін бейімдеу бағдарламаларын енгізу және өзектендіру;
- Кадрлық процестерді грейдтеу және автоматтандыру;
- HR-қызметкерлердің кәсіби құзыреттерін жетілдіру және жұмыс берушінің құндылықтары

мен брендин нығайту үшін корпоративтік іс-шаралар өткізу;

- Кәсіби шеберлік конкурстарын және 2025 жылға қарай басшы лауазымдардағы әйелдер санын 25%-ға дейін ұлғайту жөніндегі іс-шараларды өткізу.

Біз БҰҰ Жаһандық келісім қағидаттарын ұстанамыз және әлеуметтік жауапкершілікті жақсартуға, қызметкерлердің тартылуын арттыруға, адам құқықтары мен гендерлік теңдікті сақтауға ұмтыламыз. Атап айтқанда, әйелдер клубтарын құрып, әйелдерді көшбасшылық дағдыларға үйретіп, компанияда гендерлік теңдік бағдарламасын дамытуды жоспарлап отырмыз.

Сондай-ақ, инклюзия бойынша тапсырмалар аясында 2025 жылдың соңына дейін балалар үйлерінен шыққан азаматтарды жұмысқа орналастыру жоспарлануда.

Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелерін басқару

GRI 3-3, 2-25, 403-1, 403-3, 403-8, GRI 12: Coal Sector: 12.14.1, 12.14.2, 12.14.3, 12.14.4, 12.14.9

«Самұрық-Энерго» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасын қатаң сақтай отырып, қызметкерлер мен мердігерлер үшін қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етеді және тұрақты аудиттер шеңберінде расталатын ISO 45001 халықаралық стандартының ұсынымдарын басшылыққа алады.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның ЕҚ және ӨҚ саласындағы мақсаттары:

- басқарудың корпоративтік жүйесін тұрақты дамыту есебінен бизнес-процестердің тиімділігін жақсарту;
- заңнамада және халықаралық стандарттарда айқындалған денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігі саласындағы барлық қолданылатын нормалар мен талаптарды сақтау;
- ықтимал қауіп-қатерлерді болдырмау және жою жолымен қауіпсіз және жайлы еңбек жағдайларына кепілдік беру, персоналдың және барлық мүдделі тараптардың денсаулығы үшін тәуекелдерді азайту;
- жұмыс орнының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қазіргі заманғы жабдықтарды, инновациялық технологиялар мен қорғау құралдарын қолдану;
- қызметкерлермен консультациялар ұйымдастыру және олардың денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі процестерге белсенді қатысуын қамтамасыз ету.

Есепті кезеңде біз еңбек қауіпсіздігін арттыру және стратегияны жаңа жағдайларға бейімдеу бойынша жұмысты жалғастырдық. Осының шеңберінде нөлдік жарақаттануға қол жеткізу жөніндегі жоспар әзірленді, онда:

- Нұсқамаларды (слайдтар/бейне) визуализациялау және қызметкерлердің білімін тестілеу.
- Проактивті шаралар: мінез-құлық аудиттері, қауіпті жағдайларды тіркеу және тексеру (Near Miss), жұмысты тоқтата тұру құқығы, еңбекті қорғауды бұзғаны үшін ұжымдық жауапкершілік қамтылды.

Өндірістік объектілерде қауіпсіздік деңгейін қолдау және арттыру үшін «Самұрық-Энерго» АҚ ЕҚжӨҚ саласындағы іс-шараларды іске асыруға жүйелі түрде едәуір ресурстарды инвестициялайды.

2024 жылы денсаулық сақтау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы іс-шараларға

4,648

 млрд теңге

инвестицияланды

ЕҚ және ӨҚ қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру, млрд теңге

2022	2023	2024
3,789	2,995	4,648

Шығыстардың негізгі баптары зертханалық зерттеулер жүргізуге арналған шығындарды, арнайы киімді және жеке және ұжымдық қорғау құралдарын, сүтпен және басқа да тамақ өнімдерімен қамтамасыз етуге арналған шығындарды, медициналық куәландыруды, жарақаттану тәуекелдерін барынша азайтуды (техникалық құрылғыларды енгізу және/немесе жаңғырту) және т.б. қамтиды.

ЕҚжӨҚ саласындағы компанияның регламенттеуші құжаттары

«Самұрық-Энерго» АҚ-да еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі компанияның барлық қызметкерлері мен мердігерлерді қамтиды. Ол Қазақстан Республикасының заңнамасына, ішкі корпоративтік стандарттар мен қауіпсіздік қағидаттарына негізделген. «Самұрық-Энерго» АҚ-ның еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы реттеушілік негізі Қазақстан Республикасының заңнамасына, халықаралық стандарттарға және ішкі корпоративтік регламенттерге сәйкес әзірленген құжаттар кешенін қамтиды.

Мақсұтов Қайрат Берікұлы

Басқарма Төрағасы

Корпоративтік мәдениетті дамыту үдерісінде «Самұрық-Энерго» АҚ еңбек қауіпсіздігі тәуекелдерін басқару саласындағы қызметкерлердің құзыреттілік деңгейін арттыруға айтарлықтай күш салуда.

Егер жұмыс орны еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік (ЕҚ және ӨҚ) стандарттары мен ережелеріне сәйкес келмесе және/немесе жарақатқа және/немесе денсаулықтың нашарлауына әкеп соғуы мүмкін жұмыс жағдайы туындаса, біздің қызметкерлер жұмысты тоқтата тұруға немесе тоқтатуға құқылы.

Қызметкерлердің еңбек және еңбек қорғау бағдарламаларына ынталандыру және тарту мақсатында жұмыс орнындағы қауіпсіздік деңгейін арттыруға бағытталған қызметкерлердің жеке бастамалары ынталандырылады. Осылайша, «Самұрық-Энерго» АҚ-да «Персоналдың өзін қауіпсіз ұстауға ынталандыру» стандарты негізінде қызметкерлерді ақшалай ынталандыру/ынталандыру бағдарламасы енгізілді, оның көмегімен қызметкерлер жұмысқа байланысты қауіптер мен қауіпті жағдайлар туралы хабарлай алады.

Қауіпсіз еңбек жағдайлары жасалған, душ бөлмелерінде жөндеу жұмыстары жүргізіліп, модульдік дәретханалар мен су бұрқақтары орнатылған. Қызметкерлер қажетті жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз етілген.

- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы менеджментінің корпоративтік жүйесінің саясаты;
- Көлік қауіпсіздігін басқару жөніндегі ереже;
- Қызметкерлердің денсаулығының алдын алу және жақсарту туралы ереже;
- «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы мердігерлік ұйымдардың жұмыстарын ұйымдастыру туралы ереже;
- Өндірістік қауіпсіздік жүйесін дамыту стратегиясы (2024-2028 жж.);
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы тәуекелдерді бағалау стандарты;
- Персоналды қауіпсіз мінез-құлыққа ынталандыру стандарты;
- Оқиғаларды есепке алу және тергеу стандарты;
- Еңбекті қорғауды басқару жүйесін бағалау стандарты.

ЕҚжӨҚ басқару құрылымы

Компанияда еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару барлық деңгейде жүзеге асырылады.

Өндірістік қауіпсіздік қызметі орталық аппаратта 6 маманды қамтиды, оның 4-і еңбекті қорғауға, 1-і өнеркәсіптік қауіпсіздікке және 1-і өрт қауіпсіздігіне жауап береді. Еншілес ұйымдарда (ЕТҰ) 85 маман жұмыс істейді: 40 – еңбекті қорғау бойынша, 23 – өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша және 11 – өрт қауіпсіздігі бойынша. Еңбекті қорғаудың барлық жүйесі ішкі аудиттен өткен 17 898 қызметкерді қамтиды, ал қауіпсіздік мамандарының қызметкерлердің жалпы санына арақатынасы 1:200 құрайды.

Қауіпсіздік мәселелерін үйлестіруді Басқарма Төрағасы алдында есеп беретін және компанияда және ЕТҰ-да еңбекті қорғау жүйесін жақсарту жөніндегі шаралардың іске асырылуын бақылайтын HSE жөніндегі директор жүзеге асырады. Бөлімше басшысы бұзушылықтардың алдын алуға, инциденттерге ден қоюға, тәуекелдерді мониторингтілеуге және талдауға жауап береді. Еншілес ұйымдарда өндірістік қауіпсіздік қызметтері

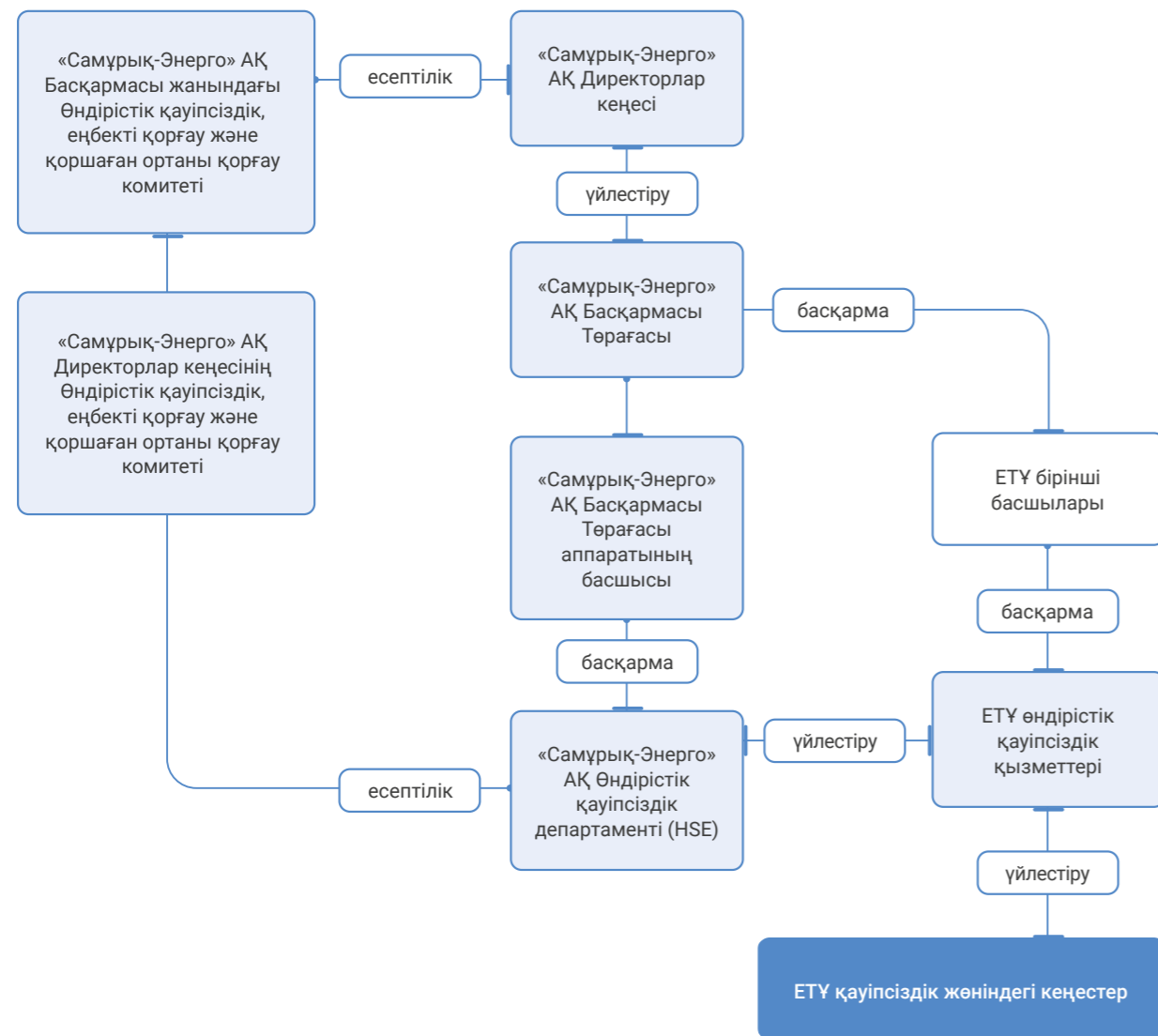
бірінші басшыларға бағынады, ал олардың біліктілік құрамы тиімділікті арттыру үшін үнемі қайта қаралып отырады.

Қауіпсіздік мәдениетін жақсарту және жарақаттануды азайту үшін ай сайын Басқарма Төрағасының, бас директорлардың және еншілес компаниялар басшыларының қатысуымен кеңестер өткізіледі. Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік жөніндегі

комитеттер қауіпсіздік жағдайына талдау жүргізеді және іс-шаралардың орындалуын бақылайды. 2024 жылы жұмыс берушінің өкілдері мен еңбекті қорғау жөніндегі техникалық инспекторлардың қатысуымен комитеттердің 5 отырысы және өндірістік кеңестердің 48 отырысы өтті.

Осы шаралардың арқасында компания бақылаудың жоғары деңгейін қолдайды және еңбекті қорғауды басқару жүйесін үнемі жетілдіріп отырады.

«Самұрық-Энерго» АҚ еңбекті қорғауды, өнеркәсіптік қауіпсіздікті және қоршаған ортаны қорғауды басқару жүйесі

Еңбекті қорғау саласындағы тәуекелдерді бағалау және қызметтің тиімділігі

«Тәуекелдерді бағалау» стандартын енгізу және Тәуекелдердің шоғырландырылған тіркелімін құру еңбекті қорғауды басқару және тәуекелдерді корпоративтік басқару жүйесінің түйінді қағидатын көрсетеді. Стандарт қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына әсер ететін тәуекелдерді анықтау және бағалау үшін рәсімдерді көздейді.

Тәуекелдерді бағалау алгоритмі:

- Қауіп көздерін анықтау;
- Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау жөніндегі комиссияның құрамына сарапшыларды іріктеу;
- Қауіптілік көздерін және комиссия құрамын бекіту;

- Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау жүргізу;
- Жүргізілген тәуекелдерді бағалауды келісу;
- Қолайсыз тәуекелдердің рұқсат етілген деңгейлерін төмендету және бақылау жөніндегі шараларды әзірлеу;
- Әзірленген шараларды келісу;
- Тәуекел паспортын бекіту.

Қызметкерлер оқиғалар туралы ресми арналар арқылы немесе өз басшысына хабарлай алады. Барлық оқиғалар тексеріледі және қажетті шаралар қабылданады.

«Самұрық-Энерго» АҚ қауіпсіздік мәдениетін дамытып, қызметкерлердің тәуекелдерді басқарудағы

құзыреттілігін арттырады. Қызметкерлер еңбекті қорғау және қауіпсіздік бұзушылықтары анықталған кезде жұмысты тоқтата тұра алады. Осыған қосымша, біз арнайы әзірленген ынталандыру бағдарламалары шеңберінде қауіпсіздікті жақсартуға бағытталған қызметкерлердің жеке бастамаларын көтермелейміз. Есептік кезеңде қауіпсіздік бағдарламасына белсенді қатысқаны үшін 1 303 қызметкер көтермеленді.

Стандарттардың сақталуын бақылау және бұзушылықтарды дер кезінде анықтау мақсатында біз жоспарлы және жоспардан тыс тексерулерді белсенді жүргізудеміз. Есептік кезеңде 13 жоспарлы және 2 жоспардан тыс тексеру жүргізілді, оның барысында 1 024 бұзушылық анықталды. ЕТҰ мен филиалдарда 29 333 ішкі аудит жүргізілді, 51 348 сәйкессіздік анықталды, оның 50 356-сы жойылды. 51 мемлекеттік органдарды тексеру 452 бұзушылықты анықтады, олар бойынша түзету шаралары әзірленді.

Қауіптілікті сәйкестендіру, тәуекелдерді бағалау және оқиғаларды тексеру жөніндегі іс-шаралардың тізбесі

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қауіпсіздікті сақтаусыз орындалған жұмыстарды тоқтату саны	92	22	52
Өрттердің алдын алу бойынша өткізілген оқу-жаттығулар саны	650	485	512
Мемлекеттік қызметтерді тарта отырып жүргізілген оқу-жаттығулар саны	9	36	56
Аварияны жою жоспары бойынша оқу дабылдарының саны	30	36	64
ПК басшылығы жүргізген МҚҚА/ҚМҚБ/МҚҚД саны	3,911	2,983	2,765
Өндірістік қауіпсіздік бойынша жүргізілген ішкі аудиттердің саны	1,338	21,326	29,333
Ішкі аудит кезінде анықталған сәйкессіздіктер саны	6,031	52,392	51,348
Мемлекеттік органдардың тексерулер саны	39	32	51
Мемлекеттік органдардың жойылған сәйкессіздіктер саны	387	452	247
Мемлекеттік органдар төлеген айыппұлдар сомасы, млн теңге	1,55	7,07	9,97

Оқиғаларды тергеу

Жұмыс орнындағы қауіпсіздікті арттыру үшін компания белгіленген рәсімдерге сәйкес барлық оқиғаларды, жазатайым оқиғалар мен аварияларды тексереді. Еңбек ету қабілетінен айырылған жазатайым оқиғалар кезінде біз мемлекеттік органдарды жедел хабардар етеміз. Ауыр зардаптары бар елеулі оқиғалар туындаған кезде, өлім-жітімді қоса алғанда, еңбек жөніндегі мемлекеттік инспектордың қатысуымен арнайы тергеу жүргізіледі.

Оқиғалардың себептерін терең талдау үшін біз «Себеп ағашы» және «5 себеп» әдістерін қолданамыз, бұл бізге түбегейлі себептерді анықтауға және оларды жою бойынша неғұрлым

тиімді шараларды әзірлеуге мүмкіндік береді. Тергеу нәтижелері басшылармен тоқсан сайынғы кеңестерде талқыланады және одан кейін барлық ЕТҰ арасында ақпараттық есептер нысанында таратылады.

Компанияда тәуекелдерді бағалау, қауіптілікті анықтау және түзету шараларын әзірлеуді қамтитын инциденттерді тергеудің қатаң стандарттары мен рәсімдері енгізілген. Бұдан басқа, Тәуекелдер тізілімі шеңберінде елеулі салдарлар үшін төтенше жағдайлар мен әлеуеті жоғары авариялар ескеріледі. Бұл шаралардың барлығы қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға, қауіп-қатерлерді жоюға және ықтимал оқиғаларды болдырмау бойынша белсенді жұмысқа бағытталған.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы негізгі іс-шаралар

- Зиянды әсер ету жағдайында персоналдың жұмыспен қамтылуын мониторингілеу (жұмыс орындарын аттестаттауды және өндірістік бақылауды қоса алғанда);
- Жеке және ұжымдық қорғану құралдарымен қамтамасыз етуді бақылау;
- Еншілес және тәуелді қоғамдарға (ЕТҰ) әдістемелік және ақпараттық қолдау көрсету;
- Өндірістегі жазатайым оқиғаларды тіркеудің ашық жүйесінің мониторингі;
- Қызметкерлердің жеке жауапкершілік жүйесін бақылау (мысалы, қауіпсіздік талондары);
- Қауіпсіздіктің көшбасшылық мінез-құлық аудиттерін жүргізу;
- Қауіптілікті сәйкестендіру және тәуекелдердің маңыздылығын бағалау;
- Әлеуетті қауіпті оқиғалар туралы хабарламалар үшін қызметкерлерді көтермелеу тетіктерін әзірлеу;
- Байырғы (жүйелі) себептерді анықтау үшін жазатайым оқиғаларға ішкі тергеу жүргізу;
- Жазатайым оқиғаларға әкеп соқпаған ықтимал қауіпті оқиғаларды есепке алу және тексеру;
- Компанияның ЕТҰ-да еңбекті қорғау мәселелеріне жетекшілік ететін мамандардың қатысуымен өндірістік объектілерде семинарлар мен кеңестер өткізу;
- Еңбекті қорғаудың бірінші басшылары мен мамандарының IOSH, NEBOSH курстарында оқытылуын бақылау;
- Инциденттер мен бұзушылықтарды тіркеу үшін бірыңғай автоматтандырылған жүйенің тұжырымдамасын әзірлеу;
- Компанияның барлық ЕТҰ арасында еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласында конкурстар өткізу.

Өндірістік жарақаттану

GRI 403-2, 403-9, GRI 12: Coal Sector: 12.14.3, 12.14.10

Біз қауіпсіздікті қамтамасыз ету және өндірістік жарақаттарды барынша азайту үшін барлық қажетті шараларды қабылдаймыз. Мобильді қосымшалар немесе ПК арқылы қол жетімді «Қауіпсіз өндіріс» жүйесі арқылы қызметкерлер ықтимал қауіптер мен оқиғалар туралы ақпарат алады. 2024 жылы біз жұмыс орындарындағы қауіпсіздікті арттыруда бірқатар маңызды қадамдарға қол жеткіздік және қызметкерлеріміз үшін еңбек жағдайын жақсарту бойынша белсенді жұмыс жүргізуді жалғастырдық. Қабылданған шараларға қарамастан, есепті кезеңде біздің нысандарда, өкінішке қарай, 3 штаттық және 1 штаттан тыс қызметкер қаза тапқан қайғылы оқиғалар орын алды. Негізгі себептері: зардап шегушінің жеке және өрескел абайсыздығы; жұмыс өндірісін қанағаттанарлықсыз ұйымдастыру. Қабылданған негізгі шаралар: кәсіпорынның барлық персоналын жазатайым оқиғаның себептерімен және мән-жайларымен таныстыру, қауіпсіздік техникасын сақтауға жоспардан тыс нұсқаулықтар жүргізу және т.б. Бұл оқиғалар түбірлік себептерді жоюға бағытталған нақты шараларды терең талдау және әзірлеу үшін маңызды ынталандыру болды.

Осыған жауап ретінде ЕҚЖӨҚ басқару және қауіпсіздік мәдениетін арттыру бойынша жетілдірілген рәсімдер енгізілді. Біз бұл өзгерістер болашақта осындай оқиғалардың алдын алуға көмектеседі және біздің процестерімізді одан әрі қауіпсіз етеді деп сенеміз.

Бұдан басқа, қауіпсіздік стандарттарын үздіксіз жетілдіруге ұмтылу шеңберінде әрбір жағдайға мұқият тергеу жүргізілді. Біз оқиғалардың мән-жайын мұқият талдадық, бұл болашақта осындай оқиғалардың алдын алу үшін нақты қорытындылар мен ұсынымдар әзірлеуге мүмкіндік берді. Тергеу барысында осындай оқиғалардың болашақта

қайталануын болдырмауға бағытталған 52 түзету шаралары әзірленді. Бұл шаралар жабдықтардың сенімділігін жақсартуды, персоналдың біліктілігін арттыруды және еңбек процесін ұйымдастыруды оңтайландыруды қамтиды.

Мұндай тәсіл бізге оқиғаларға жедел ден қоюға, түзету іс-шараларын енгізуге және тергеу нәтижелерін негізге ала отырып, стратегиялық жақсартуларды әзірлеуге мүмкіндік береді. Тәуекелдер мен қауіпсіздікті басқарудың мұндай кешенді тәсілі біздің ұйымымыздың барлық деңгейлерінде қорғаудың жоғары деңгейін қамтамасыз ету қабілетімізді нығайтады.

«Самұрық-Энерго» АҚ персоналы арасындағы өндірістік жарақаттану жиілігі

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өлім-жітімге әкелген жазатайым оқиғалардың жалпы саны	4	2	3
Өлім-жітімге әкелген жазатайым оқиғалардың жиілік коэффициенті	0,13	0,07	0,09
Зардаптары ауыр дәрежедегі өндірістік жарақаттанудың жалпы саны (өлім-жітім жағдайларын қоспағанда)	4	5	10
Зардаптары жоғары дәрежедегі өндірістік жарақаттану жиілігінің коэффициенті (өлім жағдайларын қоспағанда)	0,13	0,16	0,31
Тіркелген өндірістік жарақаттардың жалпы саны	10	10	32
Өндірістік жарақаттану жиілігінің коэффициенті (1 млн жұмыс істеген сағат)	0,36	0,33	0,99

Мердігерлік ұйымдар арасындағы өндірістік жарақаттану жиілігі

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өлім-жітімге әкелген жазатайым оқиғалардың жалпы саны	1	1	1
Зардаптары жоғары дәрежедегі өндірістік жарақаттанудың жалпы саны (өлім-жітім жағдайларын қоспағанда)	2	1	1
Тіркелген өндірістік жарақаттардың жалпы саны	3	2	3

«Самұрық-Энерго» АҚ персоналы арасындағы жарақат түрлері

Жарақат атауы	2022	2023	2024
Химиялық күйік, термиялық күйік	1	2	2
Соғылу	2	0	20
Травматикалық ампутация	0	0	2
Электр жарақаттары (термиялық күйіктер)	1	1	-
Сынықтар	1		2
Кешенді жарақат (сыну, соғылу, ішкі органдардың үзілуі)	3	5	3
Көз жарақаты	1	1	-
Бас-ми жарақаты, бас миының шайқалуы	1	1	3
Жиыны	10	10	32

Өндірістік жарақаттанудың алдын алу шаралары:

- Хабардарлықты арттыру және қайталануды болдырмау үшін жазатайым оқиғалардың мән-жайлары мен себептері туралы барлық қызметкерлерді хабардар ету;
- Қауіпсіздік туралы білімді өзектендіру мақсатында барлық өндірістік персонал үшін жоспардан тыс нұсқаулықтар жүргізу;
- Қызметкерлердің ТПЕ, ҚТЕ, сондай-ақ еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтар бойынша, әсіресе жазатайым оқиға болған бөлімшелерде білімдерін кезектен тыс тұрақты тексеру;
- Анықталған бұзушылықтарды жою жөніндегі іс-шараларды әзірлей отырып, кәсіпорындардың бірінші басшыларының қатысуымен ұйымдастырылатын ай сайынғы «Қауіпсіздік күндері»;
- Нақты іс-қимыл жоспарларын, орындау мерзімдерін әзірлей отырып және жауапты адамдарды тағайындай отырып, қауіпсіздік және еңбекті қорғау қызметтерінің жабдықтарды, ғимараттарды, құрылыстар мен жұмыс орындарын кешенді тексеруі;
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша нұсқаулықтар

- мен білімдерді тексеруді қоса алғанда, барлық өндірістік персоналды белгіленген стандарттарға сәйкес оқыту;
- Жөндеу науқандары басталар алдында инженерлік-техникалық персоналмен семинарлар мен кеңестер өткізу, бригадаларды жұмыстарды орындауға және қажетті нарядтарды ресімдеуге дұрыс жіберуді практикалық оқытуды қоса алғанда;
- Жұмыс процестері мен шарттарын міндетті түрде түзете отырып, бес жылда кемінде бір рет еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттаудан өткізу;
- Жұмысшылар үшін қауіп төндіретін, өзінің ресурсын тауысқан ескірген жабдықты ауыстыру;
- Барлық деңгейлерде қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру үшін қауіпсіздіктің көшбасшылық мінез-құлық аудиттерін жүргізу арқылы жоғары басшылықты белсенді тарту;
- Қосымша тренингтерді және қауіптерді сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау мәселелері бойынша оқытуды ескере отырып, жұмыс орындарындағы тәуекелдер картасын/тізілімін тұрақты өзектендіру.

Денсаулық сақтау**GRI 403-6, 403-10, GRI 12: Coal Sector: 12.14.7, 12.14.11**

«Самұрық-Энерго» АҚ кәсіпорындарында кәсіби аурулардың пайда болу қаупінің негізгі факторлары шаң деңгейі, шу және діріл әсері болып табылады. Бұл факторлардың параметрлері тұрақты түрде өлшенеді және жұмыс орындарында бақыланады.

Есепті кезеңде ықтимал зиянды немесе қауіпті еңбек жағдайларын анықтау үшін зертханалық зерттеулер мен жұмыс орындарын аттестаттау жүргізілді. Бұдан басқа, жұмыс орындарында тұрақты өндірістік бақылау жүзеге асырылады.

Компанияның ЕТҰ-да тұрақты медициналық персоналдың саны 48 адамды құрайды, бұдан басқа, медициналық персонал шарттар негізінде жұмыс істейді. Жыл сайын ЕТҰ және Корпоративтік орталық тендерлік рәсімдер негізінде қызметкерлерді еңбек қызметі барысында болған жазатайым оқиғалардан сақтандыруға келісімшарттар жасасады.

Қызметкерлердің денсаулығын сақтау және аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шараларға арналған шығындар, заңнамалық талаптарға сәйкес, Компанияның даму жоспарында жыл сайын бекітіледі.

2024 жылы Компанияда өндірістік қызметпен байланысты ауру жағдайлары тіркелмеген**«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің денсаулығы мен кәсіптік ауруларының көрсеткіштері**

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Еңбек қызметімен байланысты емес және өлімге әкеп соқпаған жұмыс орнындағы денсаулықтың нашарлауы жағдайларының саны	18	10	4
Денсаулықтың нашарлауы себебінен еңбек қызметіне байланысты емес өлім-жітім оқиғаларының саны	1	7	3
«Д» есепте тұрған қызметкерлердің саны	2 060	858	738
Тіркелген кәсіптік аурулардың саны	0	0	0
Міндетті мерзімдік медициналық тексеріп-қарауға жататын қызметкерлердің саны	14 679	15 077	16 556
ҚР заңнамасына сәйкес мерзімдік медициналық тексеруден өткен қызметкерлердің саны	13 877	14 878	15 228

Тұрақты медициналық тексерулер қызметкерлердің денсаулық жағдайын бақылаудың маңызды бөлігі болып табылады. 2024 жылы міндетті мерзімдік медициналық тексеруден 15 228 қызметкер өтті. Осы тексерулер негізінде созылмалы аурулары бар қызметкерлер дер кезінде емделіп, оңалтылады. Еңбек жағдайлары бойынша шектеулері бар қызметкерлерге қажетті ұсынымдар мен шектеулер беріледі.

Зиянды жұмыстармен айналысатын қызметкерлер үшін күшейтілген тамақтану (сүт немесе оның аналогтары), сондай-ақ корпоративтік сауықтыру бағдарламасы шеңберінде санаторий-курорттық емдеу көзделген. Медициналық тексерулер негізінде сауықтыру іс-шараларының жеке жоспары әзірленеді.

- уақтылы емдеу және оңалту үшін созылмалы аурулары бар қызметкерлерді диспансерлік бақылау;

- дәрігерлік комиссияның ұсынымы бойынша созылмалы аурулары бар қызметкерлерді санаторий-курорттық емдеу;

- кәсіптік жарамдылығы жоқ қызметкерлерді еңбек жағдайлары бойынша кейіннен шектеулермен толық тексеруге жібереді.

Бұдан басқа, қауіптілігі жоғары жұмыстармен айналысатын барлық қызметкерлер ауысым алдындағы және ауысымнан кейінгі медициналық тексеруден өтеді. Қызметкерлердің денсаулығын ұстауға және өндірістік қызметтің олардың денсаулығына теріс әсерін болдырмауға бағытталған тұрақты профилактикалық іс-шаралар жүргізіледі.

Жеткізушілермен және мердігерлермен өзара әрекеттесу**GRI 403-8, GRI 12: Coal Sector: 12.14.9**

Біз мердігерлерді еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік процестеріне тартудың, сондай-ақ өндірістік қызметтің барлық кезеңдерінде қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін оларды ЕҚ және ӨҚ басқару жүйесіне кіріктірудің маңыздылығын түсінеміз.

Бұл саладағы басты құжат «Кәсіпорын аумағында мердігерлік ұйымдардың жұмысын ұйымдастыру туралы ереже» болып табылады, ол еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйелері бойынша мердігерлік ұйымдарға қойылатын негізгі талаптарды белгілейді. Осы құжатқа сәйкес біз оқиғалар мен жазатайым оқиғалардың себептерін анықтау, сондай-ақ жұмыс орындарын ұйымдастыруды бағалау мақсатында әлеуетті және жұмыс істеп тұрған мердігерлер үшін еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау аудитін жүргіземіз.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі «Самұрық-Энерго» АҚ кәсіпорындарында жұмыс істейтін мердігерлік ұйымдар персоналының

100%-ын қамтиды. Компания өзінің жеткізушілері мен мердігерлері үшін өнеркәсіптік қауіпсіздік стандарттарын сақтауға және қызметкерлердің құқықтарын құрметтеуге бағытталған нақты талаптар мен шарттарды белгілейді, бұл барлық объектілерде қауіпсіздіктің жоғары деңгейін ұстап тұруға ықпал етеді.

Барлық мердігерлер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелерін бұзғаны үшін айыппұл санкциялары жүйесі қарастырылған. Ынтымақтастықты тоқтатуды қоса алғанда, мұндай айыппұлдар тізбесі мердігерлік ұйымдармен жасалған шартта егжей-тегжейлі баяндалған.

Есепті кезеңде мердігерлік ұйымдар қызметінің өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарына сәйкестігі бойынша 505 ішкі аудиті жүргізілді. Нәтижесінде 1 058 бұзушылық анықталды, бұл жұмыстың барлық кезеңдерінде қауіпсіздіктің жоғары деңгейін сақтау үшін тұрақты бақылау мен аудиттің маңыздылығын растайды.

Персоналды оқыту және біліктілігін арттыру

GRI 403-4, 403-5, GRI 12: Coal Sector: 12.14.5, 12.14.6

Біз қызметкерлердің еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы құзыреттілігін арттыру бойынша белсенді жұмыс жүргізудеміз. Еңбекті қорғау бойынша оқыту атқаратын лауазымына қарамастан барлық қызметкерлер үшін қолжетімді. Оқыту бағдарламалары заңнама талаптарын ескере отырып әзірленеді және оқытудың топтық және жеке нысандарын қоса алғанда, нақты мамандықтарға бейімделеді.

Барлық өндірістік персонал еңбекті қорғау және қауіпсіздік бойынша оқытудан өтті, бұл жұмыстың барлық деңгейінде қауіпсіздіктің жоғары стандарттарын сақтау үшін міндетті шарт болып табылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлері келесі бағыттар бойынша оқытылады:

- Қауіпсіздіктің мінез-құлық аудиттері;
- Еңбекті қорғау;
- Өрт қауіпсіздігі;
- Алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету;
- Қауіпсіз жүргізу;
- Биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік негіздері;

- Еңбек қауіпсіздігі мәдениеті;
- Басқа да кәсіби бағдарламалар.

Персоналдың барлығы өз кәсіби және сабақтас мамандықтар бойынша сертификаттар бере отырып, немесе кәсіпорынның оқу орталықтарымен ҚЖЕҚ (Қауіпсіздік және еңбекті қорғау) бағдарламасы бойынша міндетті оқытудан өтеді.

Компанияның

23 874

қызметкері 2024 жылы еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік бойынша оқытудан өтті

Біз қызметкерлердің еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері туралы хабардар болуын арттыру бойынша белсенді жұмыс жүргізудеміз. Бұл үшін мамандандырылған нұсқаулықтар, ақпараттық стендтер, өндірістік кеңестер, қауіпсіздік жадынамалары мен бұйрықтар пайдаланылады. Қауіпті факторлар мен ықтимал жағдайлар туралы ақпарат «Қауіпсіз өндіріс» автоматтандырылған жүйесі арқылы беріледі, бұл қызметкерлерді жедел хабардар етуге және жұмыс орындарындағы қауіпсіздік мәдениетін арттыруға мүмкіндік береді.

Өндірістік қауіпсіздік саласындағы қызметкерлерді оқыту

Оқыту	2022	2023	2024
ҚР заңнамасының талаптары шеңберінде өндірістік қауіпсіздік саласында оқытылған қызметкерлердің саны	22 344	12 449	23 874
— еңбекті қорғау бойынша	7 523	1 825	4 058
— өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша	12 291	5 459	9 664
— өрт қауіпсіздігі бойынша	4 535	3 458	5 232
— басқа да бағыттар	4 237	1 904	4 920
ҚР заңнамасының талаптарынан тыс өндірістік қауіпсіздік саласында оқытылған қызметкерлердің саны	236	244	12 350
— еңбекті қорғау бойынша	82	102	12 350
— өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша	0	0	0
— өрт қауіпсіздігі бойынша	0	0	0
— басқа да бағыттар	294	316	0
Жұмыс орнында зардап шеккендерге дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету бойынша оқытылған қызметкерлердің (парамедик) саны	73	213	410
NEBOSH бағдарламасы бойынша оқытылған қызметкерлердің саны	7	13	15
IOSH бағдарламасы бойынша оқытылған қызметкерлердің саны	4	102	55
«Қорғайтын жүргізу» курсы бойынша оқытылған қызметкерлердің саны	25	11	117

Өртке қарсы қауіпсіздікті қамтамасыз ету

Біз «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобына кіретін барлық кәсіпорындарды тасымалданатын және жылжымалы өрт сөндіргіштерді, сондай-ақ өрт сөндіру крандары сияқты өртке қарсы сумен жабдықтау жабдықтарын қоса алғанда, өрт сөндіру үшін негізгі құралдармен қамтамасыз етеміз. Бұдан басқа, бұл кәсіпорындарда ұнтақты құрам (құм) және киіз және тағы басқалар сияқты отқа төзімді материалдары бар жәшіктер бар.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ кәсіпорындарында айтарлықтай өртену жағдайлары тіркелген жоқ

«Самұрық-Энерго» АҚ өкілдері, мемлекеттік бақылау органдары және еңбекті қорғау жөніндегі мамандар Компанияның барлық кәсіпорындарында жарамды өрт сөндіру құралдарының болуын қамтамасыз ету үшін жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер жүргізеді.

Біз өз қызметкерлерімізді дайындауға белсенді түрде инвестиция саламыз және өрт пен өрттің алдын алу бойынша тренингтер мен оқу-жаттығулар ұйымдастырамыз. 2024 жылы біздің ішкі құрамалар осы салада 355 оқу-жаттығу өткізді. Сондай-ақ, мемлекеттік өртке қарсы қызметтерді тарта отырып, 8 оқу-жаттығу ұйымдастырылды.

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

2025 жылы біз еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы қызметтің тиімділігін арттыруға бағытталған іс-шараларды іске асыруды жалғастырамыз. Басым бағыттардың арасында:

- Өндірістік персоналды «Қауіпсіз еңбек мәдениеті» курсы және ҚЖЕҚ саласындағы халықаралық стандарттар бойынша оқыту;
- Қауіпсіздіктің көшбасшылық мінез-құлық аудиттерін жүргізу арқылы ҚЖЕҚ мәселелеріне бірінші басшыларды тарту;
- HS процестерін цифрландыруды қоса алғанда, қауіпсіздікті басқару процестеріне цифрлық шешімдерді дамыту және енгізу;
- Тәуекелдерді бақылау мен алдын алуды арттыру үшін «Бейнеаналитика» жасанды интеллектуалы

- бар жобаны іске қосу;
- Қауіпсіздік жылы шеңберінде Іс-шаралар жоспарын іске асыру;
- Қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін камералар мен бейнежетондардың санын ұлғайту;
- Білікті мамандардың қатысуымен ЕТҰ қызметкерлері үшін психологиялық тренингтер өткізу;
- «Дені сау жүрек ырғағында» профилактикалық акциясын ұйымдастыру және өткізу;
- Қауіпсіздік пен денсаулықтың өзекті мәселелерін талқылау үшін құрылымдық бөлімшелер мен мердігерлік ұйымдардың басшыларымен кездесулер өткізу.

Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу

GRI 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.8.1, 12.9.1

Біз ұлттық инфрақұрылымда 19 миллионға жуық тұтынушыны электр энергиясымен қамтамасыз етіп, бүкіл Қазақстанда 17 мыңнан астам жұмыс орнын ашуда басты рөл атқарамыз. Біздің қызметіміз өңірлердің экономикалық өсуіне ықпал етеді және жеткізушілер мен мердігерлермен әділ қарым-қатынас орнатады. Біз сондай-ақ инфрақұрылымға, білім беруге және ЖЭК-тен таза энергияны пайдалануға инвестициялай отырып, халықтың өмірін жақсартуға және әлеуметтік бастамаларды қолдауға басымдық береміз.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниясының әлеуметтік стратегиясының негізі Тұрақты даму саласындағы басшылықты, Кадр саясатын және еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясатты қоса алғанда, бірқатар реттеуші құжаттарда бекітілген тұрақты дамуға кешенді тәсіл болып табылады. Бұл құжаттар жергілікті қоғамдастықтармен және басқа да мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың қағидаттары мен стратегиялық бағыттарын айқындайды, бұл компанияға әлеуметтік бастамаларды өз қызметіне тиімді ықпалдастыруға мүмкіндік береді. Атап айтқанда, Компанияда «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2022-2031 жылдарға арналған ұзақ мерзімді стратегиясына сәйкес әзірленген жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саясаты енгізілді. Бұл саясат негізгі стейкхолдерлермен қарым-қатынастардың үйлесімді және мақсатты дамуын қамтамасыз ете отырып, қолданыстағы корпоративтік стандарттар мен нормаларды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданылатын заңнамасының талаптарын ескереді.

Сыртқы әлеуметтік саясатты басқару және жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саласындағы жауапкершілік пен міндеттемелерді Корпоративтік басқару және тұрақты даму департаменті, Адами ресурстарды басқару департаменті, сондай-ақ өз қызметінің түрі шеңберінде әрбір құрылымдық бөлімше жүзеге асырады.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компанияның жобаларын іске асырудың барлық кезеңдерінде мүдделі тараптармен белсенді диалог жүргізеді, қызметті басқарудың барлық деңгейлерінде олардың мүдделерін ескереді. Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл стратегиясы мүдделі тараптарды айқындау, ақпараттандыруда кері байланысты және ашықтықты қамтамасыз ету тәсілдерін сипаттайды (толығырақ «Мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды» қараңыз).

Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимылдың негізгі тетіктері:

- тікелей немесе жанама түрде қозғалған (қозғалатын) немесе жергілікті қоғамдастықтардың өзара іс-қимылы мен дамуы шеңберінде мүдделі болуы мүмкін мүдделі тараптарды сәйкестендіру және талдау;
- дайындау мен іске асырудың барлық кезеңдеріндегі рәсімдерді айқындай отырып, жоспарлау, консультациялар өткізу;
- тәуекелдерді/салдарды, артықшылықтарды қабылдау және түсіну үшін ақпаратты ашу, сондай-ақ мониторинг және есептілікті ұсыну;
- шағымдарды беру және қарау тетігі.

Әлеуметтік-экономикалық үлес

Есепті кезеңде біз қатысатын өңірлермен ұзақ мерзімді жемісті қарым-қатынасты қамтамасыз етуге және әлеуметтік жауапты Компанияның имиджін нығайтуға бағытталған іс-шараларды дәйекті түрде іске асырдық.

Біз өз өңірлеріміздің әл-ауқаты мен әлеуметтік-экономикалық дамуына келесілердің есебінен үлес қосамыз:

- халықты электр энергиясымен, жылумен және көмірмен қамтамасыз ету
- жергілікті халықты жұмыс орындарымен қамтамасыз ету, әлеуметтік салықтар мен аударымдар, зейнетақы және сақтандыру төлемдері, қызметкерлерге көрсетілетін медициналық қызметтерге арналған шығындар және қызметкерлерді қолдаудың басқа да нысандары;
- қатысатын өңірлердің дамуына, халықтың тұрмысын жақсартуға, жұмыс орындарын құруға әсер ететін инвестициялық жобаларды іске асыру;
- салық төлеу арқылы өңірлердің бюджеттеріне елеулі түсімдерді қамтамасыз етудің қоғамдық инфрақұрылымын қолдау;
- «Samruk-Kazyna Trust» әлеуметтік жобаларды дамыту қорының бірыңғай операторы арқылы қайырымдылық және үкіметтік емес ұйымдарға,

зерттеу мекемелеріне қайырымдылықтар арқылы жергілікті қоғамдастыққа инвестициялар;

- әлеуметтік бағдарламаларды, мәдени және білім беру іс-шараларын қолдау.

GRI 203-1, 203-2, GRI 12: Coal Sector: 12.8.4

2024 жылы Компания қоғамды қолдауға бағытталған бірқатар әлеуметтік бастамаларды іске асырды. Гуманитарлық бағдарламалар шеңберінде су тасқынынан зардап шеккендерге көмек ұйымдастырылды, соның ішінде қажетті ресурстарды жинау және 800 млн. теңге сомасына

қаржылай қолдау көрсету. Компания сондай-ақ «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдастырған қайырымдылық марафонына белсене қатысып, осы мақсатқа 18 млн теңге бағыттады.

Бізде елдің экономикалық дамуының ұлттық бағдарламалары мен жауапты инвестициялау қағидаттарына сәйкес келетін инвестициялық жобалар портфелі бар.

Бұдан басқа, біз өзіміз үшін 3 маңызды инвестициялық жобаны анықтадық⁴¹, оларды іске асыру жаңа жұмыс орындарын құруды, өңірлердің инфрақұрылымын дамытуды қамтамасыз етеді.

Жаңа электр сүзгілерін орната отырып, Екібастұз МАЭС-1 № 1 энергия блогын қалпына келтіру	<p>2024 жылдың желтоқсанында қуаты 500 МВт дейінгі МАЭС-1 энергоблогын қалпына келтіру жұмыстары аяқталды, жаңа электр сүзгілерін орнату жүзеге асырылуда.</p> <p>2024 жылы жобаның ТЭН бойынша «Мемсараптама» РММ оң қорытындысы алынды, нәтижелерді бекіту бойынша рәсімдер жүргізілуде. Ресейлік-қазақстандық консорциуммен ЕРС-келісімшартқа және ҚР ЭМ-мен № 3 блок бойынша инвестициялық келісімге қол қойылды. ҚОЭБ бойынша қоғамдық тыңдау өткізілді, Экологиялық реттеу комитетінен қорытынды алынды.</p>
Алматы ЖЭО-2 қоршаған ортаға әсерін барынша азайта отырып жаңғырту	<p>2022-2026 жылдар аралығында Алматы ЖЭО-2 алаңында газ турбиналы технологияларды қолдану арқылы жаңа станция салу жобасын іске асыру жоспарланған. Оның электр қуаты 600 МВт дейін, жылу қуаты – 800 Гкал/сағ.</p> <p>2024 жылы ЕҚДБ мен АДБ-ны қоса алғанда, халықаралық қаржы ұйымдарынан жалпы сомасы 59,1 млрд теңгеге бірнеше транш алынды. «Мемсараптама» РММ қорытындысын алғанға дейін алаңға шығу мақұлданды және жобаның ЖСҚ әзірлеу аяқталды. «АлЭС» АҚ мен ҚР ЭМ арасында инвестициялық келісімге қол қойылды.</p>
Алматы ЖЭО-3 қайта жаңарту	<p>2021 жылдан бастап 2026 жылға дейін Алматы ЖЭО-3 жаңғырту бойынша жоба жүргізілуде, оған қуаты 545 МВт-қа дейінгі БГК құрылысы кіреді. Жобаның мақсаты - Алматы өңірінде тұтынушыларды электр және жылу энергиясымен үздіксіз қамтамасыз ету.</p> <p>2024 жылы халықаралық компаниялармен газ турбиналы қондырғылар, бу турбиналары мен қазандық-кәдеге жарату қондырғыларын жеткізуге маңызды келісімшарттарға қол қойылды. Алаңға шығу және жабдықтарды бастапқы сынау мақұлданды.</p>

Жауапты инвестициялау қағидаттарын сақтай отырып, біз тәуекелдерді тиімді басқару үшін инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын ескереміз. Компанияның мүдделі тараптарымен өзара іс-қимыл жасау жобаның ауқымы мен сипатына, қозғалған қоғамдастықтар мен қоршаған орта үшін ықтимал тәуекелдер мен теріс салдарларға және жұртшылық тарапынан қызығушылық дәрежесіне байланысты.

Жаңа жобаларды іске асыру кезінде біз жергілікті халықпен қоғамдық тыңдау форматында тиісті материалдарды дайындап, заңнама шеңберінде консультациялар өткізіп, билік органдарымен өзара іс-қимыл жасаймыз. Келіспеушіліктерді шешу құқықтық алаңда өтеді, жобаларды жалпы бағалау жергілікті халықтың мүдделерін ескереді.

Өңірлердің экономикалық орнықтылығы

GRI 201-1, GRI 12: Coal Sector: 12.8.2, 12.21.2

Біз қызметкерлер мен жергілікті қоғамдастықтар үшін экономикалық құнды жасаймыз және әлеуметтік жауапты Компания бола отырып, салықтарды төлей отырып, жұмыс орындарын құрумен және инфрақұрылымды дамытумен елдің әл-ауқатын қолдаймыз.

⁴¹ Елеулі жобалар – 2024–2026 жылдары қолданыстағы электр генерациялайтын қуаттарды 500 МВт-тан ұлғайтуды көздейтін жобалар.

Құрылған экономикалық құн Компанияның кірісін қалыптастырудың негізгі көздерін, атап айтқанда электр энергиясын өндіруден, беруден және өткізуден, сондай-ақ көмірді сатудан түскен кірісті және алынған сыйақыларды көрсетеді.

Құрылған құн өнім берушілер мен мердігерлер, «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлері, акционерлер мен кредиторлар, мемлекет, сондай-ақ жергілікті қоғамдастықтар арасында бөлінеді.

Бөлінген экономикалық құны	
Өнім берушілер мен мердігерлерге төлемдер	Операциялық шығындар - контрагенттерге материалдарды, өнім компоненттерін, жабдықтар мен қызметтерді, жалдау төлемдерін және т.б. төлеу бойынша ақшалай төлемдер.
Қызметкерлерге төлемдер	Жалақы қоры, әлеуметтік салықтар және аударымдар, зейнетақы және сақтандыру төлемдері, қызметкерлерге медициналық қызмет көрсетуге арналған шығындар және қызметкерлерді қолдаудың басқа да нысандары
Капитал берушілерге төлемдер	Акционерлердің барлық санаттарына дивидендтер және кредиторларға төленетін пайыздар
Мемлекетке төлемдер	Салық аударымдары
Жергілікті қоғамдастықтарға инвестициялар	Қайырымдылық және үкіметтік емес ұйымдарға және зерттеу мекемелеріне қайырымдылықтар, қоғамдық инфрақұрылымды қолдауға арналған шығындар, сондай-ақ әлеуметтік бағдарламаларды, мәдени және білім беру іс-шараларын тікелей қаржыландыру

2024 жылдың қорытындысы бойынша құрылған экономикалық құн 579 млрд теңгені құрады және бөлінген экономикалық құн 491 млрд теңгені құрады, нәтижесінде бөлінбеген экономикалық құн 88 млрд теңгені құрады. Бекітілген 2025-2029 жылдарға арналған Даму жоспарына сәйкес 2025 жылы құрылған және бөлінген экономикалық құнды ұлғайту жоспарлануда.

Түзілген және бөлінген экономикалық құн, млрд теңге

Фокус аймағы	2024
1. Түзілген экономикалық құн	579 349 549
Пайда және өзге де түсімдер*	573 489 841
Өзге кірістер/шығыстар	2 126 560
Қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындардың пайдадағы үлесінен түсетін түсім	(5 855 910)
Қаржылық кірістер	9 589 058
2. Бөлінген экономикалық құны	(491 196 605)
Операциялық шығыстар	(307 768 150)
Қызметкерлердің жалақылары мен жеңілдіктері	(81 532 105)
Жалақы	(80 957 740)
Қызметкерлерге берілетін өзге де жеңілдіктер мен үстемеақылар	(574 365)
Капитал берушілерге төлемдер	(35 671 225)
Пайыздық шығыстар	(10 855 356)
Дивидендтер	(24 815 869)
Қауымдарға инвестициялар	(823 878)
Мемлекет пайдасына төлемдер	(44 934 278)
Пайдаға салынатын салықты қоспағанда, салықтар	(10 379 183)
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы шығыстар	(34 555 095)
Басқа да шығындар	(20 466 969)
Тұрғын үйді жалдау шығындары (%)	(368 739)
Басқа да қаржылық шығыстар	(20 098 230)
3. Бөлінбеген экономикалық құн	88 152 944

Салық міндеттемелері

GRI 3-3, 207-1, GRI 12: Coal Sector: 12.21.1, 12.21.4

Ірі салық төлеуші бола отырып және Қазақстан Республикасының салық салу саласындағы нормативтік-құқықтық заңнамасын мүлтіксіз сақтай отырып, біз ел өңірлерінің жалпы дамуына ықпал етеміз.

Қазақстандық заңнама мен салық салу практикасы үздіксіз даму жағдайында, сондықтан да ол кері күші болуы мүмкін әртүрлі түсіндірмелерге және жиі өзгерістерге ұшырайды. Кейбір жағдайларда салық салынатын базаны айқындау мақсатында салық заңнамасы ХҚЕС ережелеріне сілтеме жасайды, бұл ретте қазақстандық салық органдарының ХҚЕС-тің тиісті ережелерін түсіндіруі осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық қолданған есеп саясатынан, пайымдаулардан және бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін, бұл «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында қосымша салық міндеттемелерінің туындауына әкеп соғуы мүмкін. Салық органдары салық жылы аяқталғаннан кейін бес жыл ішінде ретроспективті тексеру жүргізе алады.

2020 жылғы шілдеден бастап Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитеті (бұдан әрі – «МКК») 2023 жылғы 31 желтоқсанға дейін созылған көлденең мониторингті енгізу жөніндегі пилоттық жобаны іске қосуды жүзеге асырды. Мәселен, 2021-2022 жылдары пилоттық жоба аясында көлденең мониторинг бойынша «ЭМАЭС» ЖШС мен «Самұрық-Энерго» АҚ-да (Корпоративтік орталық) бес жылдық кезеңдегі тарихи деректерді зерделеу жүргізілді, оның қорытындысы бойынша салықтық тексерулер жүргізіліп, салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламалар қойылды. Анықталған негізгі бұзушылықтар қарыздар бойынша сыйақылар бойынша шегерімдерді, сондай-ақ төлем көзінен КТС төмендетуді қамтыды. Біз өзіміздің келіспеушілігімізді білдірдік, соттар мен ҚР Қаржы министрлігінің Апелляциялық комиссиясына шағымдар берілді. 2023 жылғы желтоқсанда ҚР Қаржы министрлігінің Апелляциялық комиссиясы Корпоративтік орталық бойынша Топтың пайдасына шешім шығарды. 2024 жылғы 14 тамызда Жоғарғы Сот «№ 1 энергоблокты қалпына келтіру» жобасына және дивидендтер төлеу бойынша міндеттемелерді өтеуге бағытталған несиелер бойынша ЭМАЭС-1 пайдасына, облигацияларды сатып алуға бағытталған қарыз бойынша сыйақыларды шегеруге қатысты салық органының пайдасына шешім шығарды. Нәтижесінде, ЭМАЭС-1 бұрын есептелген резерв есебінен 502 миллион теңге көлемінде айыппұл мен өсімпұл төледі.

Салық есебін салық жүйесінің міндеттілігі, анықтығы және бірлігі қағидаттарында

2024 жылы біз мемлекет пайдасына

93 424 миллион теңге

аудардық

регламенттеу мақсатында біз Қазақстан Республикасының Салық кодексі және ҚР салық салу саласындағы заңнамалық актілері негізінде әзірленген, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптарын ескеретін «Самұрық-Энерго» АҚ Салықтық есеп саясатын енгіздік.

«Самұрық-Энерго» АҚ салық саясатын Компания Басқармасы бекітеді. Салық саясатындағы өзгерістер мен толықтырулар туралы шешімді Компания Басқармасы қабылдайды. Қаржы-экономикалық блоктың құрылымдық бөлімшелерінің басшылары өзгерістер енгізудің бастамашысы бола алады. Талаптардың енгізілуін бақылауды экономика және қаржы жөніндегі директорлардың басқарушысы жүзеге асырады. Талаптарды басқару және орындау, ақпараттың сәйкестігі мен дұрыстығы үшін Бухгалтерлік және салықтық есеп департаментінің директоры жауапты.

Компанияның Салық саясатындағы өзгерістерге Салық кодексіне салық есебіндегі өзгерістерге әсер ететін өзгерістер енгізу кезінде, сондай-ақ егер бұл өзгерістер оқиғалар мен шаруашылық операцияларды Компанияның салық есептілігінде неғұрлым шынайы ұсынуға әкеп соқтыратын жағдайларда бастамашылық етілуі мүмкін.

Қабылданған Салық саясаты жалпы бизнес-стратегияға және корпоративтік басқару мен тәуекелдерді басқару тәсіліне сәйкес келеді.

Салық салуға көзқарас қолданылатын салық заңнамасының, шарттардың, нормативтік актілердің және басқа да салық нұсқаулықтарының талаптарын толық сақтау, салықтық есепке алу мен салық есептілігін тиісінше бақылауды қамтамасыз ету болып табылады.

Компанияның барлық бизнес-бөлімшелерінде тәуекелдерді қолдау және басқару үшін біз жаңа әзірлемелерді есепке алу және озық тәжірибені енгізу мақсатында тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдерін ұдайы қайта қарау процесін енгіздік.

Халықаралық және жергілікті салық заңдарындағы ағымдағы өзгерістер, сондай-ақ осы заңдарды соттарда қолданудың өзгермелі практикасы салықтық дауларға және әлеуетті қосымша салық міндеттемелеріне әкелуі мүмкін, осыған байланысты біз ішкі және халықаралық салық заңнамасының, прецеденттік құқықтың, басшылықтар мен практиканың үздіксіз мониторингі мен талдауын жүргіземіз. Біз қаржылық есептілікте барабар көрсетілуін қамтамасыз ету үшін өзіміздің салықтық ұстанымдарымызды үнемі бағалап отырамыз.

Компанияда салықтық есепке алу бухгалтерлік есепке алу деректері негізінде жүргізіледі, оны Қаржылық және салықтық есепке алу департаменті нормативтік құқықтық актілерге және ішкі құжаттарға сәйкес жүзеге асырады:

- «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» ҚР Кодексіне;
- «Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы» ҚР Заңына;
- Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына;
- ҚР Қаржы министрінің бұйрығымен бекітілген Бухгалтерлік есеп шоттарының үлгі жоспарына;
- Компанияның Корпоративтік есеп саясатына;
- Компания шоттарының корпоративтік жоспарына;
- Бухгалтерлік есепті ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға, нұсқаулықтарға, ішкі ережелер мен басқа да нормативтік актілерге.

Салық саясаты салық тәуекеліне төзімділігі төмен – біз өз салық операцияларына қатысты ашық және ашық бола отырып, салық органдарымен даулардың туындау қаупін барынша азайтуға ұмтыламыз. Біз қызметті жүзеге асыру кезінде туындайтын салық тәуекелінің деңгейін іс жүзінде жүзеге асырылатын шамада салық міндеттемелерінің сақталуына елеулі әсер етуі мүмкін процестерге тиісті назар аудару арқылы төмендетуге ұмтыламыз.

Біздің тәсіліміз қолданылатын заңнамалық талаптарға және операциялық, экономикалық және беделді факторларды ескере отырып, акционерлердің неғұрлым жоғары ұзақ мерзімді күтулеріне сәйкес салық тәуекелдерін және салық төлемдерін басқаруға негізделді. Салық органдарының өкілдерімен түрлі деңгейде ашық диалог орнату бізге қолайсыз салықтық салдарлардан аулақ болуға мүмкіндік береді және біздің Салық саясатының ажырамас қыры болып табылады.

Салық қызметі мәселелері бойынша мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу

GRI 207-3, GRI 12: Coal Sector: 12.21.6

Біз салықтық қызметке байланысты мәселелер бойынша мүдделі тараптармен белсенді диалог жүргізудеміз. Біз қолданыстағы заңнамаға сәйкес барлық қажетті есептілікті белгіленген мерзімде ұсынуды қамтамасыз ете отырып, салық органдарымен ашық қарым-қатынасты және ашық қарым-қатынасты қолдаймыз.

ҚР ҚМ МКК «Көлденең мониторинг» жобасын іске асыру барысында туындаған салықтық тәуекелдерге байланысты мемлекеттік органдармен негізгі қорлардың жіктеуішіне сәйкес электр энергиясын өндіру және түрлендіру үшін жабдықтарды «Жабдық» тобына жатқызудың дұрыстығын нақтылау бойынша жұмыс жүргізілді, нәтижесінде Компания үшін оң қорытынды берілді.

Сондай-ақ, біз Салық кодексіне ҚҚС, төлем көзіндегі КТС бөлігінде түзетулер енгізу бойынша талқылауларға қатысамыз. Ұсыныстар Жаңа салық кодексіне енгізу бойынша мәселелерді талқылау үшін енгізілді.

Өз қызметімізді жүзеге асыру кезінде біз салық төлеуден жалтарудың жосықсыз схемаларын пайдаланбаймыз.

Салық заңнамасын бұзудың кез келген орын алған және/немесе болжамды фактілері туралы «24/7 жедел желісіне» хабарлама жібере отырып, mail@sk-hotline.kz, электрондық поштасына, WhatsApp 8 771 191 88 16, 8 800 080 47 47 телефоны арқылы хабарлауға не <https://www.samruk-energy.kz/kz/navigation-and-support/hotline> сайтындағы кері байланыс нысанын пайдалануға болады.

Жергілікті қоғамдастықтарды дамыту

GRI 413-1, GRI 12: Coal Sector: 12.9.2

Біз өңірлерде әлеуметтік-экономикалық аспектілерді дамытуға және жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимылға ықпал ететін түрлі жобалар мен бағдарламаларды іске асыруға белсенді қатысамыз. «Самұрық-Энерго» АҚ қызметі мүдделі тараптардың қажеттіліктері мен басымдықтарын ескере отырып, жыл сайын қалыптастырылатын бағдарламалар мен жобаларды құруға және енгізуге негізделген. Бастамалар БҰҰ ТДМ қоса алғанда, есепті кезеңде Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған.

2024 жылы іске асырылған негізгі жобалар мен бағдарламалар

ТДМ 1 Кедейшілікті жою

ЕТҰ атауы	Шара
Халыққа қаржылық көмек	
«Екібастұз МАЭС-2» АҚ	Станция қызметкерлері өз еріктерімен су тасқынынан зардап шеккен өңірлерге көмек көрсетуді ұйымдастырды. Жиналған қаражатқа 41 электр генераторы сатып алынды. МАЭС-2 қызметкерлері Атырау, Орал және Атбасар қалаларының тұрғындарымен бірігіп, гуманитарлық көмек көрсетті. Бұдан басқа, зардап шеккендерге арналған заттарды жинау пункті ұйымдастырылды. Екібастұз қаласындағы Lider.kz еріктілерімен бірге ең көп мұқтаж жандарға көмек жолданды.
«Алматы электр станциялары» АҚ	Табиғи апатқа жауап ретінде «АлЭС» АҚ зардап шеккен өңірлерді қолдауға жедел түрде 50 миллион теңге бағыттады. Қаражат инфрақұрылымды қалпына келтіруге және табиғи апаттардан зардап шеккен жергілікті тұрғындарға көмек көрсетуге бөлінді.
«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС	2024 жылғы 16 сәуірде су тасқынынан зардап шеккен Атырау облысының тұрғындарын қолдау үшін қайырымдылық шарты жасалды. Қаражат зардап шеккендерге көмек көрсетуге, сондай-ақ полиэтилен қаптарды, резеңке қайықтарды, етіктерді, күректерді, шамдарды және басқа да құралдарды қоса алғанда, жағалау бөгеттерін нығайту үшін қажетті материалдарды сатып алуға бағытталды.
«Шардара СЭС» АҚ	Ай сайын Қоғамның 39 зейнеткеріне және 8 интернационалист жауынгерге 350 кВт-сағ тұтынылған электр энергиясын төлеу жүргізіледі. «Біз біргеміз» науқаны аясында су тасқынынан зардап шеккен Батыс Қазақстан облысының тұрғындарына 1 040 000 теңгенің гуманитарлық көмегі көрсетілді.
«Samruk Green Energy» ЖШС	2024 жылдың сәуірінде Компания қызметкерлері су тасқынынан зардап шеккендерге көмек көрсету науқанын ұйымдастырып, өз жалақысының 1%-ын зардап шеккендерді қолдауға өз еркімен бағыттады. 500 000 теңгеге қажетті заттар сатып алынып, берілді.
«Богатырь Көмір» ЖШС	Көрсетілген қайырымдылық көмек: <ul style="list-style-type: none"> Діни конфессияларға – 8 252 мың тг (көмір, коммуналдық қызметтер бойынша берешектерді өтеу). Коммерциялық емес ұйымдарға – 248 568 мың теңге (көмір, қиыршық тас, балаларға жаңа жылдық сыйлықтар, форумдар мен іс-шараларды ұйымдастыру, ғимараттар мен жабдықтарды жөндеу). Жеке тұлғаларға – 15 561 мың теңге (емделуге, операцияларға, жерлеуге).
«Өскемен СЭС» ЖШС	ҮОС (Шығыс Қазақстан облысы) ардагерлеріне электр энергиясын төлеу: ардагерлердің жеке шоттарына 6 500 теңгеден электр энергиясын төлеу есебіне аударылды. Науқан 2010 жылдан бері өткізіліп келеді. Су тасқынынан зардап шеккендерге көмек көрсету: қызметкерлердің қаражатына (355 000 теңге) жастықтар, көрпелер, газ плиталары, баллондар, тушенка, гигиена құралдары сатып алынып, зардап шеккендерге Қостанай облысында берілді.

ЕТҰ атауы	Шара
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	Компания қызметкерлері өз еріктерімен бір күндік жалақыны аударып, 29,4 млн теңге жинады. Қаражат «Қазақстан халқына» қоғамдық қорына берілді. Зардап шеккен өңірлерді қолдау мақсатында компания халықтың сұранысына сәйкес азық-түлік, гигиена құралдары және басқа да қажетті заттарды қоса алғанда, 20 тонна гуманитарлық көмек жіберді.
«Шүлбі СЭС» ЖШС	Компания ауыл тұрғындары үшін мерекелік іс-шара ұйымдастырды, соның ішінде: <ul style="list-style-type: none"> Палау, наурыз көже, ыстық шай берілді Сарқыт таратылды Мерекелік дастархан жайылды Шығыстардың жалпы сомасы 1 221 000 теңгені құрады.
Әлеуметтік осал топтарды қолдау	
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	2024 жылы Құрбан айт мерекесі аясында көпбалалы отбасылар мен жергілікті мектеп оқушыларының ата-аналарына азық-түлік жиынтығы берілді. Сондай-ақ, «Мектепке жол» жобасы аясында халықтың әлеуметтік әлсіз топтарының 162 қызметкеріне ақшалай көмек көрсетілді.
«Екібастұз МАЭС-2» АҚ	«Екі жұлдыз» қайырымдылық музыкалық байқауы өткізілді, онда емделуге мұқтаж балалар үшін 6 миллион теңге жиналды. Қаражат ауыр ауруларға шалдыққан балалардың отбасыларына берілді.
«Алматы электр станциялары» АҚ	Алматы және Іле аудандарындағы балалар үйлері мен қарттар үйлеріне көмек көрсетуді қоса алғанда, балалар мен қарттарға арналған қайырымдылық науқандары ұйымдастырылды. Сондай-ақ, Рамазан айы кезінде «Perzent» мұсылман балалар үйінде балаларға ауызашар жасалды.
«Шардара СЭС» АҚ	«Мектепке жол» науқанына қатысып, аз қамтылған отбасылардың балаларына мектеп керек-жарақтарына 250 000 теңге бөлінді.
«Samruk Green Energy» ЖШС	«Жақсылық жәшіктерінен» заттар жинау және көп балалы әрі тұрмысы төмен отбасыларға азық-түлік жиынтықтарын жеткізу ұйымдастырылды, сондай-ақ қайырымдылық концерттер мен жәрмеңкелер өткізілді.

3
ЖАҚСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
ЖӘНЕ АЯ-АҒАД

ТДМ 3 Салауатты өмір салтын және салауаттылықты қамтамасыз ету

ЕТҮ атауы	Шара
Қызметкерлер мен олардың отбасыларының денсаулығын нығайту	
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	Компания қысқы кезеңде «Аңыз land» және «Березовая роща» демалыс аймақтарында 1 064 қызметкерге демалыс ұйымдастырды, ал жазда 1045 қызметкер Жасыбай көлінің жағасында демалуға мүмкіндік алды. Сондай-ақ, 136 қызметкер санаторий-курорттық емделуден өтті, ал қызметкерлердің 110 баласы «Қарлығаш» балалар лагерінде демалды.
«Алматы электр станциялары» АҚ	Компания қызметкерлерінің 247 бала мен немересінің «Эдельвейс» лагерінде демалуын ұйымдастыруға, жалпы сомасы 16 миллион теңгеден асатын жолдама құнының 50%-ын өтеу арқылы қолдау көрсетілді.
«Алматы ЭнергоСбыт» ЖШС	21 қызметкерге санаторий-курорттық емделуге материалдық көмек көрсетіліп, кәсіподақ қорынан 1,2 млн теңге бөлінді. Сондай-ақ, кәсіподақтың қолдауымен жазғы балалар лагері ұйымдастырылып, компания қызметкерлерінің 39 баласы демалды.
«Шардара СЭС» АҚ	Санаторий-курорттық емделуге 131 қызметкер жіберілді. Сонымен қатар, қызметкердің бір баласы «Самұрық-Қазына» АҚ атынан «Туған елге саяхат» бағдарламасы аясында Қазақстан қалалары бойынша экскурсиялық турға қатысты.
«Богатырь Көмір» ЖШС	Компания «Сарыағаш» шипажайына 130 жолдама бөлді, оның ішінде 49 қызметкер демалыс мүмкіндігін пайдаланды, соның 18-і күрделі жағдайдағы жұмысқа байланысты тегін барды. Сонымен қатар, 397 қызметкер санаторий-курорттық емделуге аванс алды. Жазғы кезеңде 2 595 қызметкер «Березка» демалыс үйінде, ал 1 340 бала «Қарлығаш» балалар сауықтыру орталығында демалды.
«Шүлбі СЭС» ЖШС	Ішінара (50%) төленді: 5 қызметкердің шипажайлық емделуі мен балалар жолдамалары, жалпы сомасы 455 520 теңге.

4
САПАЛЫ
БІЛІМ БЕРУ

ТДМ 4 Білім беруді қолдау

ЕТҮ атауы	Шара
Білім беру мекемелерімен ынтымақтастық	
«Алматы электр станциялары» АҚ	Теорияны практикамен ұштастыра отырып, турбиналық және қазандық жабдықтардың болашақ машинистері үшін дуальді оқыту іске асырылды. Компания Satbayev University және Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-мен белсенді ынтымақтасып, студенттерге экскурсиялар, тағылымдамалар және өндірістік тәжірибеден өту мүмкіндігін ұсынады. 2024 жылы Компанияның өндірістік нысандарын Қазақстан-неміс университетінің студенттері де аралап көрді.
«Samruk Green Energy» ЖШС	Әл-Фараби ат. ҚазҰУ-мен төрт студент үшін кәсіби тәжірибе өткізу туралы келісімшартқа қол қойылды. Сондай-ақ, Компания жаңартылатын энергия көздеріне арналған USAID жобасы аясында Қонаевта 20 студент пен маман үшін күн электр станциясына экскурсия ұйымдастырды.
«Богатырь Көмір» ЖШС	Студенттермен тоқсан сайын кездесулер өткізіліп, сондай-ақ Екібастұздағы колледждер мен ЖОО-лармен тәжірибе туралы келісімдер жасалды.

15
ҚҰРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕЛЕРІН
САҚТАУ

ТДМ 15 Құрлық экожүйелерін сақтау

ЕТҮ атауы	Шара
Экологиялық бастамалар	
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	Өнеркәсіп алаңын көгалдандыру - 1800 ағаш отырғызылды (жоспар 1200). Күл үйіндісінің санитарлық-қорғаныш аймағын көгалдандыру - 500 қарағаш отырғызылды. 8,58 тонна макулатура тапсырылды. Жалпы қалалық сенбіліктер ұйымдастырылып, 5 210 тонна қоқыс жиналды.
«Екібастұз МАЭС-2» АҚ	Солнечный кентіндегі Жеңіс саябағында шырша көшеттері отырғызылды. Дүниежүзілік қоршаған орта күніне орай плаггинг жүргізіліп, жиналған қоқыс қайта өңдеуге жіберілді.
«Алматы электр станциялары» АҚ	6,099 га көгалдандырылды, 11 100 ағаш пен 623 түп көшет отырғызылды. Экологиялық науқандар жүргізілді: Бутаков шатқалын жинау, Проходная өзенін тазалау. Батареяларды жинауға арналған контейнерлер орнатылды (80,1 кг тапсырылды). Пластикалық пакеттерден бас тарту бойынша «Эко-тренде бол!» атты челлендж өткізілді.
«Шардара СЭС» АҚ	0,84 га көгалдандырылып, 240 түп көшет отырғызылды. Сенбіліктер (19 наурыз және 12 сәуір) өткізілді - станция, автогража, орталық жол аумағы қоқыстан тазартылды. Қоршаған орта күніне орай «Ең таза учаске/цех» байқауы ұйымдастырылды.
«Богатырь Көмір» ЖШС	16,2213 га көгалдандырылды, 1793 дана күміс жапырақты жиде, 554 дана майда жапырақты шегіршін, 64 дана шырша, 413 дана қараған отырғызылды. 25,2 тонна макулатура өткізілді. Сенбіліктерге қатысуға 1 600 қызметкер жұмылдырылды, 700 м ² аумақ тазартылды, 115 тонна қоқыс шығарылды.

Планетамызға қамқорлық жасау

Басқару тәсілі

GRI 3-3

«Самұрық-Энерго» АҚ Қазақстанның жетекші энергетикалық компаниясы ретінде экологиялық қауіпсіздік мәселелеріне басымдық береді. Біз қоршаған ортаға әсерді азайту мақсатында ұлттық заңнаманы, ISO 14001 халықаралық стандартын және тұрақты дамудың үздік тәжірибелерін басшылыққа аламыз.

Компания қоршаған ортаны қорғау саласында келесі негізгі бағыттар бойынша жұмыс жүргізеді:

- қоршаған ортаға әсердің алдын алу және азайту, соның ішінде ауа сапасын жақсарту, қалдықтарды жауапкершілікпен басқару және су ресурстарын басқару;
- климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі;
- энергия ресурстарын сақтау және ұтымды пайдалану;
- тиімді экологиялық мониторинг және қоршаған ортаға әсерін бағалау;
- ландшафттар мен биоәртүрлілікті сақтау.

Экологиялық аспектілерді тиімді бақылау және басқару үшін Компания негізгі құжаттарды бекітеді:

- Корпоративтік басқару жүйесінің саясаты;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында Қоршаған ортаны қорғауды басқарудың корпоративтік стандарты;
- Төтенше экологиялық жағдайлар және оларға ден қою жөніндегі нұсқаулық;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының экологиялық қауіпсіздік бағдарламасы.

Экологиялық қауіпсіздік Компанияның корпоративтік басқарудың барлық деңгейлеріне біріктірілген. Жоғары басшылық Компания қабылдаған экологиялық міндеттемелердің, мақсаттар мен тиімділік көрсеткіштерінің сақталуына жауап береді. Директорлар кеңесі ҚОҚ саласындағы стратегия мен саясатты бекітеді. «Самұрық-Энерго» АҚ» «Энергия тиімділігі,

инновациялық даму және экологиялық қауіпсіздік» департаменті экологиялық бастамаларды басқаруда жауапты рөл атқарады. ЕТҰ-да ҚОҚ саласындағы саясат пен стратегияны іске асыруға, сондай-ақ серіктестер мен мердігерлердің іс-әрекеттерінің Компанияның белгіленген экологиялық стандарттарына сәйкестігін қолдауға жауапты бөлімдер құрылды.

Жыл сайын негізгі стратегиялық мақсаттарды айқындайтын Өндірістік бағдарлама әзірленеді, соның ішінде:

- Экологиялық стандарттарды арттыру;
- Сапаны басқару жүйесін жетілдіру;
- Энергетикалық менеджментті оңтайландыру;
- Еңбек жағдайлары мен қауіпсіздігін жақсарту;
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы бастамаларды күшейту.

Кешенді экологиялық қауіпсіздік стратегиясы аясында Компания Экологиялық менеджмент жүйесін (ЭМЖ) енгізді. ЭМЖ тәуелсіз халықаралық сарапшылардың көмегімен әлемдік стандарттарға сай болу үшін үнемі бағаланады және тұрақты түрде жетілдіріліп отырады. ЭМЖ шеңберінде табиғи апаттардан кейін жаңартылатын және заманауи және тиімді тәжірибелерге сәйкес жетілдірілетін жергілікті төтенше жағдайлар туындаған кезде іс-қимыл топтарын ұйымдастырумен қатар, іс-қимылдарды, әрекет ету шараларын айқындайтын төтенше экологиялық жағдайларда іс-қимыл жасауға арналған нұсқаулық әзірленді.

Тұрақты даму және экологиялық жауапкершілік тұрғысынан «Самұрық-Энерго» АҚ парниктік газдар мен ластаушы заттар шығарындыларының қарқындылығы, су алу көлемі және Қалдықтардың пайда болуы сияқты негізгі экологиялық көрсеткіштерді жүйелі түрде қадағалайды. 2024 жылғы есепті жылы компаниялар тобы қызметтің экономикалық көрсеткіштеріне қатысты қоршаған ортаға үлестік әсерді төмендету бойынша оң динамиканы көрсетті.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының көміртегі қарқындылығының, ластаушы заттар шығарындылар қарқындылығының, су тартудың және қалдықтардың түзілуінің нақты көрсеткіштерінің динамикасы (кіріске қатысты)

Көрсеткіш	2021 (Нақты)	2022 (Нақты)	2023 (Нақты)	2024 (Нақты)
ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ -экв	40,323	33,007	33,021	32,020
Тікелей ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ -экв (1-қамту)	40,308	32,993	33,010	32,007
Жанама ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ -экв (2-қамту)	0,015	0,013	0,011	0,014
ЛЗ шығарындылары, тонна	362 647,6	358 079,1	354 922,3	345 373,0
Тартылған судың жалпы көлемі, млн м ³	63 842,0	63 520,8	63 686,2	80 188,8
Қалдықтардың түзілуі, мың тонна	88 839,7	89 928,9	98 498,1	108 784,9
Өнімді өткізу мен қызмет көрсетуден түскен табыс, млн теңге	332 537	381 465	444 960	573 490
Көміртек қарқындылығы, тонна CO ₂ -экв/мың теңге	0,121	0,087	0,074	0,056
3 жылдағы көміртек қарқындылығының орташа мәні, тонна CO ₂ -экв/мың теңге		0,094		
Орташа мәнге қатысты динамика, 2021-2023жж., %				-41
2021 жылдан ауытқу, %	-	-29	-39	-54
ЛЗ шығарындыларының қарқындылығы, кг/мың теңге	1,091	0,939	0,798	0,602
3 жылдағы ЛЗ шығарындылар қарқындылығының орташа мәні, кг/мың теңге		0,092		
Орташа мәнге қатысты динамика, 2021-2023жж., %				-36
2021 жылдан ауытқу, %	-	-14	-27	-45
Су тарту қарқындылығы, м3/теңге	0,192	0,167	0,143	0,140
3 жылдағы су тарту қарқындылығының орташа мәні, м3/теңге		0,167		
Орташа мәнге қатысты динамика, 2021-2023 жж., %				-16
2021 жылдан ауытқу, %	-	-13	-25	-27
Қалдықтардың түзілу қарқындылығы, тонна/мың теңге	0,267	0,236	0,221	0,190
3 жылдағы қалдықтардың түзілу қарқындылығының орташа мәні, тонна/мың теңге		0,241		
Орташа мәнге қатысты динамика, 2021-2023 жж., %				-21
2021 жылдан ауытқу, %	-	-12	-17	-29

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының экологиялық қауіпсіздік бағдарламасы

Қоғамның 2033 жылға дейінгі кезеңге арналған негізгі стратегиялық мақсаттарын іске асыру үшін 2024 жылы Директорлар Кеңесі Қоғам Компаниялары тобының экологиялық қауіпсіздік бағдарламасын бекітті. Бұл Бағдарлама экологиялық тұрақтылыққа қол жеткізуге және әлеуметтік жауапкершілікті арттыруға бағытталған мақсаттар мен іс-шараларды айқындайтын Топтың табиғатты қорғау қызметін жоспарлаудың негізгі құралы болып табылады.

Бағдарлама ұзақ мерзімді мақсатты сипатқа ие және ол көздеген іс-шараларды Топтың ұзақ мерзімді, орта мерзімді және жедел жоспарлау құжаттарына енгізу үшін негіз болады. Бағдарламаны іске асырудың жалпы мерзімі 2024-2033 жыл аралығы. 2024 жылғы нысаналы мәндерге қол жеткізу бойынша нақты нәтижелер төмендегі кестеде келтірілген.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының 2024-2027 жылдарға арналған Табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары

Іс-шараның атауы	Өлшем бірлігі	2023 (Нақты)	2024 (Мақсат)	2024 (Нақты)
Ластаушы заттардың шығарындыларын азайту				
ЖЭК объектілерімен электр энергияны өндіруді ұлғайту	млрд кВт*сағ	2,85	5,64	7,46
Атмосфераға эмиссияларды (NOx, SO ₂ , CO және шаң) бақылаудың автоматтандырылған жүйесін енгізу.	Кәсіпорындар саны: %	0	57	57
Алматылық ЖЭО-ны газға көшіру.	мың тонна ЛЗ	49,1	48,6	46,4
Жөндеу жұмыстарын орындау арқылы электростатикалық сүзгілердің ҚНҚ-сын арттыру.	%	99,4	99,4	99,4
Су ресурстарын тиімді басқару				
Өнім бірлігіне су тартуды азайту.	м³/кВт*сағ	0,67	0,66	2,02
Су ресурстарының, оның ішінде ағынды сулардың сапасына қойылатын талаптарды сақтау.	%	100	100	100
Тазарту құрылыстарында құбырлардан және сорғы жабдықтарынан гидрокүлді шығару жүйелерін жөндеу.	%	100	100	100
Қалдықтарды қауіпсіз басқару				
Қауіпті өндіріс қалдықтарын мамандандырылған ұйымдарға беру.	Кәсіпорындар саны: %	100	100	100
Қалдықтар жинағышындағы күл жағажайларын қалпына келтіру (күл үйіндісі).	%	100	100	50
Аршылған жыныстарды уақытша ішкі үйінділерге орналастыру.	млн м³	21,98	25,1	28,0
Құрғақ күлді сату.	тонна	15 829	кем емес 11 000	14 461
Күл-қож қалдықтарын қайта пайдалану үшін беру.	тонна	1 000	2 000	4 116
Биоәртүрлілікті сақтау				
Жаңа жобаларды жүзеге асыру кезінде жергілікті тұрғындар мен қауымдастықтардың қатысуымен қоршаған ортаға әсерді бағалау.	Кәсіпорындар саны: %	100	100	100
Кәсіпорынның санитарлық-қорғау аймағының аумағын көгалдандыру.	%	100	100	100
Құстардың жел энергоқондырғыларымен соқтығысуын апта сайын бақылау.	ЖелЭС саны: %	100	100	100
Балықтың өлуіне апта сайынғы өзен бетін тексеру.	СЭС саны %	100	100	100
Балық ресурстарын көбейту (балықтандыру).	%	100	100	100

Ауытқулар екі көрсеткіш бойынша тіркелді:

1 Өнім бірлігіне су алудың төмендеуі (м³/кВтсағ) – «АЭС Өскемен СЭС» ЖШС және «АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС активтерін Қоғамның жарғылық капиталына беруге байланысты мақсатқа қол жеткізілмеді, бұл суды пайдаланудың есептік базасы мен құрылымына әсер етті.

2 Күл үйіндісінде күлді жағажайларды қалпына келтіру – мердігердің таңдауы бойынша МАЭС-1 бойынша тендерлік рәсімдердің ұзаққа созылуына байланысты іс-шара аяқталмады. Байқау 2025 жылдың қаңтарында ғана өтті.

Бұл ретте, 2024 жылы 30 гектарға орындалмаған рекультивация көлемін ескере отырып, 2025 жылы 60 гектар аумақта жұмыстар жоспарланған, бұл өткен жылғы міндеттемелерді толық көлемде орындауға мүмкіндік береді.

2024 жылдың қорытындысы бойынша Экологиялық қауіпсіздік бағдарламасында көзделген 17 іс-шараның 15 көрсеткіші бойынша нысаналы мәндерге қол жеткізілді.

Сақтық принципі

GRI 2-23

«Самұрық-Энерго» АҚ жобаларды жоспарлау және іске асыру кезінде ықтимал салдарлар мен экологиялық тәуекелдерді бағалауға ерекше назар аударады. Корпоративтік стандарттарға сәйкес, әрбір жоба үшін қоршаған ортаға әсер етуді және ықтимал ұзақ мерзімді салдарды қоса алғанда, тәуекелдерді мұқият талдау жүргізіледі. Тәуекелдерді бағалау инвестициялық жобалардың тәуекелдерін басқару жөніндегі ішкі регламенттерге сәйкес келетін білікті сарапшыларды тарта отырып жүзеге асырылады.

Экологиялық саясатты іске асыру шеңберінде қоршаған орта үшін тәуекелдерді барынша азайтуға бағытталған ағымдағы және күрделі сипаттағы іс-шаралар өткізіледі. Олардың тиімділігіне тұрақты бақылау, сондай-ақ экологиялық тәуекелдерді бағалау және басқару үшін құралдарды жетілдіру жүзеге асырылады.

Экологиялық тәуекелдерді төмендету жөніндегі іс-шараларды іске асыру үшін қызметкерлердің уәждемесі мен жауапкершілігін арттыру үшін «Самұрық-Энерго» АҚ-да тиімділіктің экологиялық негізгі көрсеткіштері енгізілді, бұл экологиялық қауіпсіздікті тиімдірек басқаруға және қойылған мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Мониторинг және ашықтық

Экологиялық жауапкершіліктің жоғары деңгейін ұстап тұру мақсатында Компания қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызмет туралы егжей-тегжейлі есептерді тұрақты негізде ұсынады. Тоқсан сайын есеп басқарма мүшелеріне және қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі бейіндік Комитетке, сондай-ақ жыл сайын «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесіне – «Есепті кезеңдегі қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыс туралы есеп» ұсынылады.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында корпоративтік менеджмент жүйесінің ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001 және ISO 37001 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігін растау бойынша сыртқы қадағалау аудиті сәтті өтті. Айта кету керек, бұл халықаралық стандарттар Компанияның келесі активтеріне (өндірістік алаңдарына) қолданылады: «Б. Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ, «Алматы электр станциялары» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Samruk Green Energy» ЖШС, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС, «Шардара СЭС» АҚ, «Алғашқы жел электр станциясы» ЖШС, сондай-ақ, «Самұрық-Энерго» АҚ корпоративтік орталығы.

Табиғатты қорғау қызметіне инвестициялар

2024 жылға арналған «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен келісілген ЕТҰ-ның 2024 жылға арналған қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарларын іске асыру шеңберінде жоспарланған табиғат қорғау іс-шараларының 94%-ы орындалды. Қарастырылған 16,192 млрд теңгенің 14,416 млрд теңгесі игерілді. Экологиялық әсерді төмендетуге және экологиялық тиімділікті арттыруға бағытталған негізгі іс-шаралар мыналарды қамтиды.

- Жабдықты жаңғырту: қазандықтардың оттықтарын жөндеу, шаң шығарындыларын азайту үшін электростатикалық сүзгілерді қайта құру.
- Өндірістік процестерді оңтайландыру: өндірістік мақсаттағы айналым жүйесін (багер) жөндеу, шаң-газ тазарту қондырғыларына техникалық қызмет көрсету.
- Ластануды азайтудың жүйелі шаралары: ластаушы заттардың шығарындыларының автоматтандырылған мониторингін енгізу, қалдықтарды сақтау құрылысында күлді жағажайларды шаңнан тазарту (алтын үйіндісі).
- Қалдықтарды ұтымды пайдалану: қалдықтарды кәдеге жарату, аршылған жыныстарды уақытша ішкі үйінділерге орналастыру, бұл сыртқы үйінділердегі аршылған жыныстардың көлемін 69,511 млн тоннаға азайтуға мүмкіндік береді.
- Суды үнемдеу және ағынды суларды тазарту: нөсер және еріген суларды жинау және тазарту жүйесінің кешендеріне техникалық қызмет көрсету.
- Көгалдандыру және абаттандыру: кәсіпорындар аумағындағы жасыл екпелер алаңын ұлғайту.
- Жабдықтың сенімділігін арттыру: тораптарды жөндеу және режимдік карталарға сәйкес жабдықтың жұмыс режимін реттеу.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның қоршаған ортаны қорғау шараларына салған инвестициялары, млрд теңге

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ қоршаған ортаға шығарындылар үшін 9,3 млрд теңге көлемінде экологиялық салық төледі.

Экологиялық заңнамаға сәйкестік

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес кәсіпорындарының негізгі қызметін экологиялық стандарттар мен реттеулерді қатаң сақтауды талап ететін ерекше табиғат пайдалану санатына жатқызады. Компанияның әрбір кәсіпорны экологиялық рұқсаттар мен нормалар шеңберінде әрекет ете отырып, қоршаған ортаға әсер етуге жауапты.

Біз мүдделі тараптардың барлық белгіленген талаптары мен үміттерін қанағаттандыруға тырысамыз. Экологиялық кодекске және Орхус конвенциясына сәйкес жаңа жобалар мен объектілерді іске қосу алдында ашық жиналыс форматында міндетті қоғамдық тыңдаулармен қоршаған ортаға әсерді бағалау (ҚОӘБ) жүргізледі. Бұл процесс ашықтық пен халықтың пікірін ескеруді қамтамасыз ететін ақпараттық науқанды қамтиды.

«Самұрық-Энерго» АҚ экологиялық жағдайды және кәсіпорындардың қаржылық-экономикалық көрсеткіштерін жақсартуға ықпал ететін Экологиялық кодексті жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеуге белсенді қатысады.

2024 жылы уәкілетті органдар экологиялық нормалардың сақталуына профилактикалық тексерулер жүргізді. Олардың қорытындысы бойынша мынадай бұзушылықтар анықталды:

- ЖЭО-3, ЖЭО-2 («АлЭС» АҚ) және «ЕМАЭС-1» ЖШС-де шығарындыларды мониторингілеудің

автоматтандырылған жүйелерінің (МАЖ) болмауы.

- ЖЭО-3 күл үйіндісі аумағында құрылыс қалдықтарын рұқсатсыз жинақтау.

- Айтарлықтай экологиялық зиян келтірмейтін топырақтың қауіпті химиялық заттармен ластануы (мазут жылытқышының фланецті қосылысының зақымдануы салдарынан ЖЭО-1-ге мазуттың ағуы).

Барлық анықталған бұзушылықтар жедел жойылды, болашақта мұндай жағдайлардың алдын алу бойынша қосымша іс-шаралар жүргізілді, сондай-ақ Компанияның барлық объектілерінде экологиялық нормалардың сақталуына бақылау күшейтілді.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар

2024 жылы ауаны, су және жер ресурстарын, флораны, фаунаны және биоәртүрлілікті қорғауды қоса алғанда, жоспарланған табиғатты қорғау іс-шараларының 94% іске асырылды.

Негізгі жетістік «ЕСМАЭС-2» АҚ және «АлЭС» АҚ-да (ЖЭО-1 және ЭТК), сондай-ақ «Богатырь Көмір» ЖШС-де (дренаждық және ағынды суларды Ақбидайық жинақтауыш көліне төгу кезінде) эмиссияларды мониторингтеудің автоматтандырылған жүйесін енгізу болды, ол деректерді «Қоршаған орта туралы деректердің Ұлттық банкіне» әр 20 минут сайын онлайн-режимде жібереді.

2025 жылғы 1 қаңтардан бастап кәсіпорындар ТОП-50 тізбесінен үздік қолжетімді технологияларды (ҰҚТ) енгізуді ынталандыратын Кешенді экологиялық рұқсат (КЭР) алуға міндетті. ҚР

Үкіметінің 11.03.2024 №161 қаулысымен бекітілген ҚДТ бойынша анықтамалық ҰҚТ алуға негіз болып табылады.

КӨР алудың міндетті шарттарының бірі экологиялық тиімділікті арттыру бағдарламасын (ЭТАБ) әзірлеу болып табылады. Компания ТОП-50 құрамына кіретін барлық ЕТҰ үшін осындай бағдарламаларды дайындау міндетін қойды.

ЭПО мен КЭА ҰҚТ енгізудің жоғары шығындарына байланысты іске асыру мерзімдерін кейінге қалдыру туралы бастамасы болды. Нәтижесінде, ҚР Үкіметінің 27.12.2024 жылғы №1131 қаулысымен энергетикалық кәсіпорындар үшін ҰҚТ енгізу мерзімі 2025 жылдан 2031 жылға ауыстырылды.

ЕТҰ-мен бірлесіп, NOx шығарындыларын азайту, SO₂ және күлді ұстау бойынша алдын ала іс-шаралар әзірленді, олар ЭТАБ-ге енгізілетін болады. Сондай-ақ ҚР ЭМ-ге келісуге жіберілген КЭР-ге көшу бойынша жаңартылған Жол карталары дайындалды.

2025 жылғы 17 қаңтарда қоршаған ортаны қорғау жөніндегі 2024 жылғы іс-шаралар жоспарын іске асыру қорытындылары шығарылды, ЕТҰ үшін экологиялық заңнаманы сақтау бойынша одан кейінгі қадамдар айқындалды.

«Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясы шеңберінде 2024 жыл ішінде «Самұрық-Энерго» АҚ экологиялық мәдениетті арттыруға және қызметкерлер мен халық арасында қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыруға бағытталған бірқатар экологиялық іс-шараларды іске асырды. Маңызды іс-шаралардың бірі ЭКО Челлендж болды, оның аясында қатысушыларға күнделікті өмірде экологиялық әдеттерді ұстану ұсынылды.

- Қайта пайдалануға болатын экологиялық сөмкелердің (шопер, портфель) пайдасына пластикалық пакеттерді пайдаланудан бас тарту;

- Бір рет қолданылатын ыдыстардың орнына өзінің (қайта пайдалануға болатын) ыдыстарды қолдану;

- Қағазды және басқа ресурстарды тиімді пайдалану.

ЕТҰ аумағында тұрақты негізде іргелес аумақтарды тазарту бойынша сенбіліктер өткізілді. ЭКО Челлендж аясында Компанияның жас белсенділері Үлкен Алматы өзенінің жағасындағы экологиялық сенбілікке қатысты, сондай-ақ Бурабай кентінде плаггинг өткізді.

Бұдан басқа, қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде 2024 жылға арналған «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында ЕТҰ қызметкерлері арасында Дүниежүзілік қоршаған орта күні - 5 маусымды мерекелеуге орайластырылған бірқатар мәдени-ағартушылық және экологиялық іс-шаралар өткізілді. Негізгі іс-шараларға мыналар жатады.

- «ЕСМАЭС-2» АҚ қызметкерлері қоршаған ортаны сақтауға және табиғатқа ұқыпты қарауды қалыптастыруға бағытталған экологиялық акция – плаггингті ұйымдастырды;

- Өндірістік департаменттердің экологтары мен «АлЭС» АҚ бас кеңсесінің мамандары Бутаков шатқалында «#Бірге – таза таулар»/«Вместе – чистые горы» экологиялық акциясын өткізді, нәтижесінде 18 қап (көлемі 160 литр) қоқыс жиналды;

- «ЕМАЭС-1» ЖШС-да экологиялық мәдениетті арттыру және қоршаған ортаны сақтау үшін жауапкершілікті қалыптастыру мақсатында станция қызметкерлері арасында «Жасыл бірлік» тимбилдинг өткізілді;

- «Богатырь Көмір» ЖШС-де «Дүниежүзілік қоршаған орта күні» тақырыбында бейнероликтер мен балалар суреттерінің байқауы ұйымдастырылды;

- «АЖК» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шұлбі СЭС АЭС» ЖШС және «БЖЭС» ЖШС кәсіпорындарында табиғатқа ұқыпты қарауды насихаттауға және қызметкерлерде экологиялық ойлауды қалыптастыруға бағытталған түрлі тақырыптық іс-шаралар мен акциялар өткізілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ ұжымының жалпы қалалық сенбілікке қатысуы

2024 жылдың сәуір айында Астанада өткен «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясы аясында «Самұрық-Энерго» АҚ ұжымы жалпықалалық сенбілікке белсенді қатысты. Іс-шараның негізгі мақсаты экологиялық мәдениет және қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығы туралы хабардарлықты арттыру болды.

Компания қызметкерлері «Самұрық-Қазына» қорының 15 жылдығына орай «Самұрық-Энерго» АҚ отырғызған «Энергетиктер аллеясын» қоқыстан тазартты. Бұл іс-шара қаланың экологиялық жағдайын жақсартуға маңызды үлес болды және компанияның тұрақты даму мен қоршаған ортаға деген жауапкершілігін тағы бір рет атап өтті.

Экологиялық мәселелер бойынша мүдделі тараптармен ашық диалог

Біз қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша мүдделі тараптармен үнемі диалог жүргізіп отырамыз. Бұл бізге қабылданған шешімдер мен іске асырылған іс-шаралардың тиімділігін бақылауға, сондай-ақ экологиялық тәуекелдерді өзектендіруге мүмкіндік береді.

2024 жылы Компания төрт жоба бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізді, олардың нәтижелері бойынша оң қорытындылар алынды.

Ақпараттың ашықтығы мен есептілік қағидатын басшылыққа ала отырып, «Самұрық-Энерго» АҚ жұртшылық, БАҚ, еріктілер және коммерциялық емес ұйымдардың өкілдерімен экологиялық мәселелерді талқылау үшін кездесулер, баспасөз конференциялары мен дөңгелек үстелдер ұйымдастырады. Бұл бастамаларға компанияның топ-менеджерлері, сондай-ақ еншілес ұйымдар басшылығының өкілдері қатысады.

2024 жылы компания өкілдері келесі шараларға қатысты:

1. Қазақстандық электр энергетикалық қауымдастығымен диалог шеңберінде ЭӨҰ үшін инвестицияларды қайтару бойынша тарифтерге және одан әрі түзетулерге ықпалын талқылау.
2. «Атамекен» ҰКП және басқа да қауымдастықтармен бірлесіп I санаттағы объектілерді қаржылық қамтамасыз етудің баламалы нұсқасы мәселесі бойынша дөңгелек үстелдерге қатысу.
3. Шығарындылар мен төгінділердің технологиялық нормативтерінен асып кету бөлігінде әкімшілік құқық бұзушылық туралы ҚР Кодексіне өзгерістер енгізу жөнінде ұсыныстар әзірлеу. Бұл ұсыныстар Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетелдік инвесторлар кеңесінің Энергетика, экология және мұнай-газ саласы жөніндегі бірлескен жұмыс тобының жұмысы шеңберінде жіберілді.
4. Қалдықтарды басқару тақырыбындағы Дөңгелек үстелге қатысу. «Самұрық-Энерго» АҚ бас менеджері «Өнеркәсіптік және қауіпті қалдықтарды тұрақты басқару: ESG-тәсілдері» сессиясында модератор болды.
5. Экологиялық реттеу мәселелерін талқылаған спикерлердің қатысуымен ЕТҰ үшін «Самұрық-Энерго» АҚ ұйымдастырған вебинар.

Экологиялық мәселелер бойынша тікелей өтініштерді ресми <https://www.samruk-energy.kz/kz/navigation-and-support/hotline> Сенім желісі арқылы жіберуге

болады, бұл оқыс оқиғаларды басқару жүйесінде хабарламаларды тіркеуге мүмкіндік береді. Осыдан кейін олар талданады, тексеріледі және қажетті шараларды қабылдау үшін тиісті бөлімшелерге жіберіледі.

Қызметкерлерді қоршаған ортаны қорғау саласында оқыту

«Самұрық-Энерго» АҚ-да қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметкерлерді қалыптастыруға, дамытуға және олардың біліктілігін арттыруға бағытталған экологиялық тренингтердің Корпоративтік бағдарламасы жұмыс істейді. Бағдарламаның мақсаты – экологиялық міндеттерді тиімді орындау үшін қажетті білім мен құзыреттілік деңгейін қамтамасыз ету, сондай-ақ Компанияның тұрақты стратегиялық дамуына жәрдемдесу.

Оқыту жылына кемінде бір рет өткізіледі және экологиялық тақырыптардың кең ауқымын қамтиды, соның ішінде:

- Қазақстан Республикасы экология заңнамасының негізгі талаптары;
- Экологиялық тәуекелдерді сәйкестендіру және басқару;
- Қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайту әдістері;
- Үздік қолжетімді технологияларды енгізу;
- Тұрақты даму саласындағы халықаралық стандарттар мен тәжірибелер (соның ішінде ISO 14001, ISO 9001, GRI, TCFD, CDP, ESG принциптері).

Корпоративтік бағдарлама шеңберінде 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ ЕТҰ үшін «ҚОӘБ жүргізу және экологиялық рұқсаттар беру рәсімі бөлігінде Экологиялық реттеу және заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілер саласындағы инновациялар» тақырыбында онлайн-семинар өткізілді.

28 қарашада «Тәуекел менеджмент және ішкі бақылау» департаменті оқыту ұйымын тарта отырып, «Энергетикалық сектор кәсіпорындары үшін климаттық тәуекелдер» тақырыбында корпоративтік семинар өткізді.

2024 жылғы 10 желтоқсанда McKinsey компаниясы Директорлар кеңесінің мүшелері, топ-менеджмент және Компания басшылары үшін «Климаттың өзгеруі және энергетиканың даму перспективалары» тақырыбында оқыту өткізді.

Атмосфераға шығарындылар**Басқару тәсілі****GRI 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.1.1, 12.4.1**

Біз атмосфераға шығарындыларды азайтуға міндеттенеміз және ластаушы заттарды азайтуға бағытталған іс-шараларды жүзеге асырамыз. Қазба отынмен жұмыс істейтін және шығарындылар деңгейіне айтарлықтай әсер ететін «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь-Көмір» ЖШС сияқты кәсіпорындарда атмосфералық ластануды азайтуға ерекше назар аударылады.

Қоғам қадағалау органдары үшін міндетті есептілікпен рұқсат етілген ең жоғары шығарындылар нормативтерінің сақталуын бақылауды қамтамасыз етеді. Экологиялық стандарттарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы аясында ауа сапасына тұрақты мониторинг жүргізіледі.

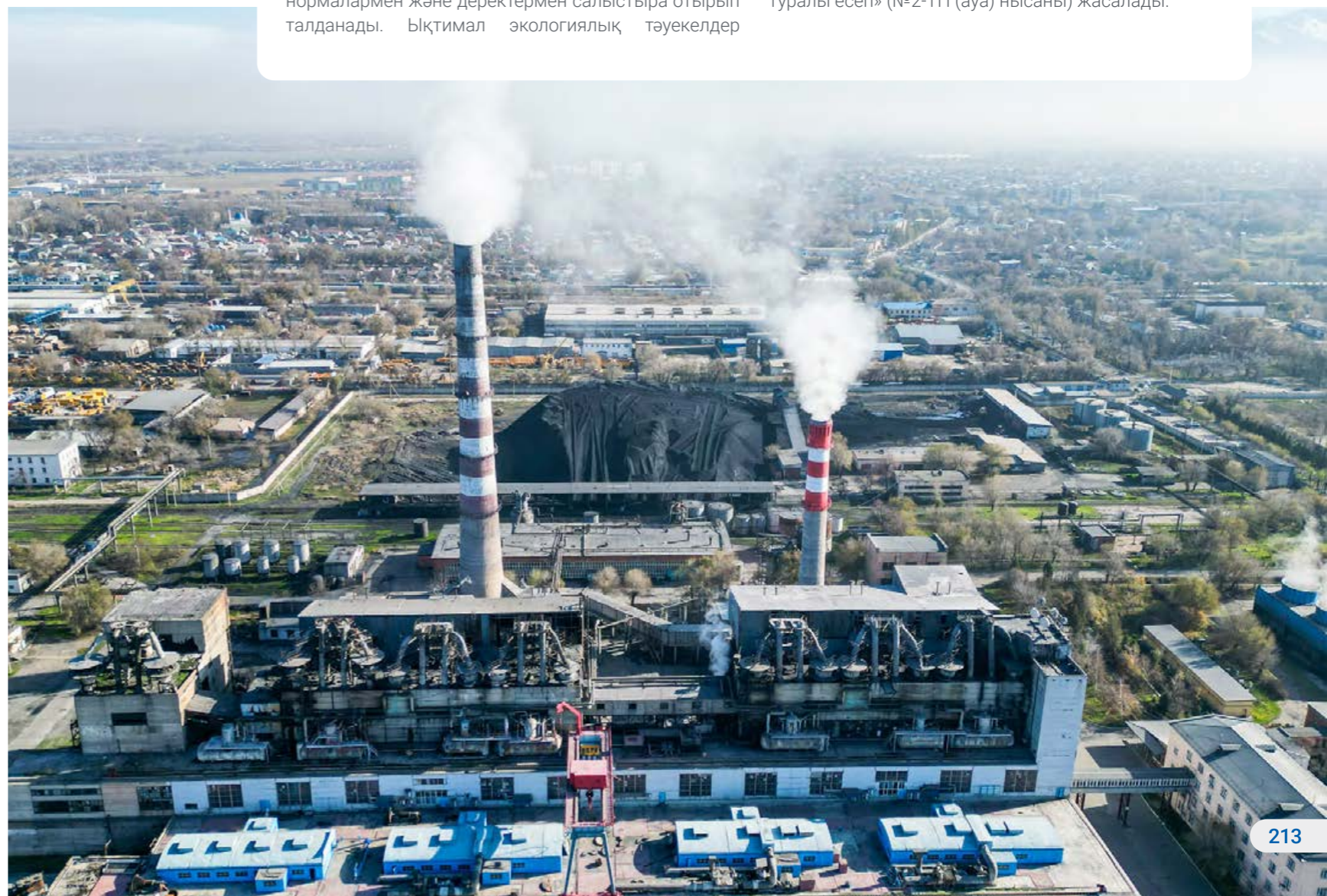
Тоқсан сайын нақты техникалық және экологиялық көрсеткіштер оларды өткен жылдардағы нормалармен және деректермен салыстыра отырып талданады. Ықтимал экологиялық тәуекелдер

туралы ақпарат объектілердің басшыларына және жоғары басқару құрамына беріледі.

Ластаушы заттардың эмиссиялары ҚР заңнамасымен қатаң реттеледі және мемлекеттік органдармен келісілген жобалық және нормативтік құжаттарға сәйкес келеді.

Эмиссия мониторингі олардың көлемі мен сапасын бақылау үшін көздерден шығарындыларды бақылауды қамтиды. Мониторинг деректері негізінде ұлттық экологиялық стандарттарға сәйкес ластаушы заттарға талдау жүргізіледі.

«ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь-Көмір» ЖШС Өндірістік мониторинг жоспар-кестесіне сәйкес азот тотығы, күкірт диоксиді және шаң бөлшектері сияқты түтін газдарындағы зиянды заттардың шығарындыларын өлшейді. Өлшемдерді аккредиттелген зертханалар орындайды және шығарындыларды есептеу үшін арнайы бағдарламалық жасақтама қолданылады. Осы деректердің негізінде «Атмосфералық ауаны қорғау туралы есеп» (№2-ТП (ауа) нысаны) жасалады.

Шығарындыларды азайту үшін жабдықтың тиімділігі үнемі тексеріліп, қажет болған жағдайда жаңа технологиялық шешімдер енгізіледі. Кәсіпорындарда шығарындыларға, ағындарға және қалдықтарға әсер ететін жабдықтардың техникалық сипаттамаларына тұрақты қадағалау жүргізіледі.

Жаңа нысандарды жоспарлау кезінде атмосфераға әсерді азайту факторлары ескеріледі. Екібастұздағы жаңа станциялар жағдайында отын көздерінің жанында орналасуға ерекше назар аударылады, бұл көмір тасымалдаудың экологиялық тәуекелдерін азайтады. Түтін мұржаларының биіктігін дұрыс таңдау рельефті, желдің бағытын және елді мекендерге дейінгі қашықтықты ескере отырып, шығарындылардың тиімді таралуына ықпал етеді.

Ластаушы заттардың шығарындыларының көрсеткіштері

GRI 305-7, GRI 12: Coal Sector: 12.4.2

Компаниядағыластаушызаттаршығарындыларының негізгі көздері қазандық агрегаттары, май шаруашылығы, мазут шаруашылығы, күл үйінділері және отын станциялары мен қазандықтардың аумағында орналасқан басқа да объектілер болып табылады («ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС). Бұл кәсіпорындарында отын жағу нәтижесінде пайда болатын негізгі ластаушы заттар азот тотығы (NOx), күкірт диоксиді (SO2), мазут күлі, күл/шаң, көміртегі оксиді (CO) және ұшпа органикалық қосылыстар болып табылады.

Ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу Қазақстан Республикасының Қоршаған орта және су ресурстары министрінің 2014 жылғы 12 маусымдағы №221-Ө бұйрығымен бекітілген Қоршаған ортаны қорғау саласындағы әдістемелік құжаттарға сәйкес жүзеге асырылады. Есептеулер кезінде пайдаланылатын отынның негізгі сипаттамалары ескеріледі: жанудың ең төменгі жылуы (кКал/кг), жұмыс күлі (%), жұмыс күкірті (%), алынған күлдің үлесі (%) және оның заттай шығыны.

Ластаушы заттар шығарындыларының мониторингі ЕТҮ-ның Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен келісілген экологиялық бақылау бағдарламаларына сәйкес жүргізіледі.

Қоршаған ортаға шығарындыларға рұқсаттарда белгіленген табиғи ресурстарды пайдалану жөніндегі талаптарға сәйкес «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Шардара СЭС» АҚ және «Мойнақ СЭС» қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарларын әзірледі және мақұлдады.

Көрсетілген жоспарларға мыналарға бағытталған шаралар кешені кіреді:

- атмосфералық ауаны қорғау;
- су ресурстарын ұтымды пайдалану және қорғау;
- жерді қорғау;
- биоәртүрлілікті сақтау (флора мен фауна);
- өндіріс және тұтыну қалдықтарын қауіпсіз өңдеу;
- радиациялық, биологиялық және химиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
- экологиялық менеджмент жүйелерін және қол жетімді үздік технологияларды енгізу.

Осы жоспарлар шеңберінде іс-шараларды іске асыру міндетті болып табылады және белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының атмосфераға шығарындылары белгіленген рұқсат етілген шекті мәндерден аспады және

345 373 тоннаны құрады

1
2
3

Өнім бірлігіне шаққандағы атмосфераға үлестік шығарындылардың динамикасы, г/кВт*сағ

2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
9,5	9,5	8,2	-13,8

2024 жылғы деректер бойынша атмосфераға ластаушы заттардың үлестік шығарындылары 2023 жылғы көрсеткішпен салыстырғанда 13,8%-ға төмендеді.

Оң динамика төмендегілердің есебінен болды:

- «ЕСМАЭС-2» АҚ-да шартты отынның үлестік шығыны (ШОУШ) 381,3 г/кВтсағ-тан 374,7 г/кВтсағ-қа дейін төмендеуі.
- «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС активтерін Қоғамның жарғылық капиталына беру нәтижесінде ЖЭК-тен электр энергиясын өндіруді 2,6 есеге, 2,849 млрд кВт*сағ-тан 7,460 млрд кВт*сағ-қа дейін арттуы.

2024 жылы атмосфералық ауаны қорғау саласындағы негізгі іс-шаралар:

- Электростатикалық сүзгілерді жөндеу арқылы түтін газдарын күлден (SiO2 мөлшері – 70-20%) жоғары дәрежеде тазартуды қамтамасыз ету;
- Азот тотығының эмиссиясын төмендету мақсатында жанарғы құрылғыларын реконструкциялау үшін жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу;
- Отын беру кезінде пайдаланылатын аспирациялық қондырғыларға жөндеу жүргізу;
- Бұрғылау қондырғыларындағы шаң жинау жүйелерін жөндеу.

Онлайн режимінде экологиялық бақылау

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ «ЕСМАЭС-2» АҚ стационарлық шығарындылар көздерінде, «ЕМАЭС-1» ЖШС №7 және №8 энергия блоктарында, сондай-ақ Б. Оразбаев атындағы ЖЭО-1 және «АлЭС» АҚ Батыс жылу кешенінде (БЖК) атмосфералық ауаға эмиссияларды мониторингілеу мен бақылаудың автоматтандырылған жүйелерін (БАЗ) енгізді. Бұл жүйелер «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының Экологиялық қауіпсіздік бағдарламасы компаниясының маңызды элементі болып табылады.

БАЗ орнатудың мақсаты – бақылауды, мониторингті қамтамасыз ету және кәсіпорындарды қалалық және табиғи ортаға әсерін төмендетуге ынталандыру. Жүйе азот тотығы (NO, NO2, NOx), күкірт диоксиді (SO2) және басқалары сияқты заттардың шығарындыларын бақылауға, сондай-ақ осы шығарындылардың жалпы көлемін есептеуге мүмкіндік береді.

Барлық деректер нақты уақытта Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің ақпараттық жүйесіне беріледі.

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

Күлді, шаңды, азот тотығын (NOx) және күкіртті (SOx) кетіруге бағытталған «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ-да түтін газдарын тазартудың озық әдістерін зерделеу.

Қол жетімді технологиялық шешімдерді жан-жақты талдаудан кейін ҰҚТ енгізудің түпкілікті шығындарын анықтау.

«№3,4 ст. энергоблоктарын орната отырып, Екібастұз МАЭС-2 кеңейту және қайта құру» жобасы үшін «П» сатысында жобалық-сметалық құжаттама шеңберінде тазартылған суды қайтару сорғы станциясын салу.

Жауапты су пайдалану

Басқару тәсілі

GRI 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.7.1, 12.7.2, 12.7.6

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметінің су ресурстарына ықтимал әсерін анықтау және алдын алу бойынша жұмыс жүргізуде. Қоғам экологиялық ережелерді сақтау үшін өндіріс орындарында су ресурстарын алу мен пайдалануды мұқият бақылайды.

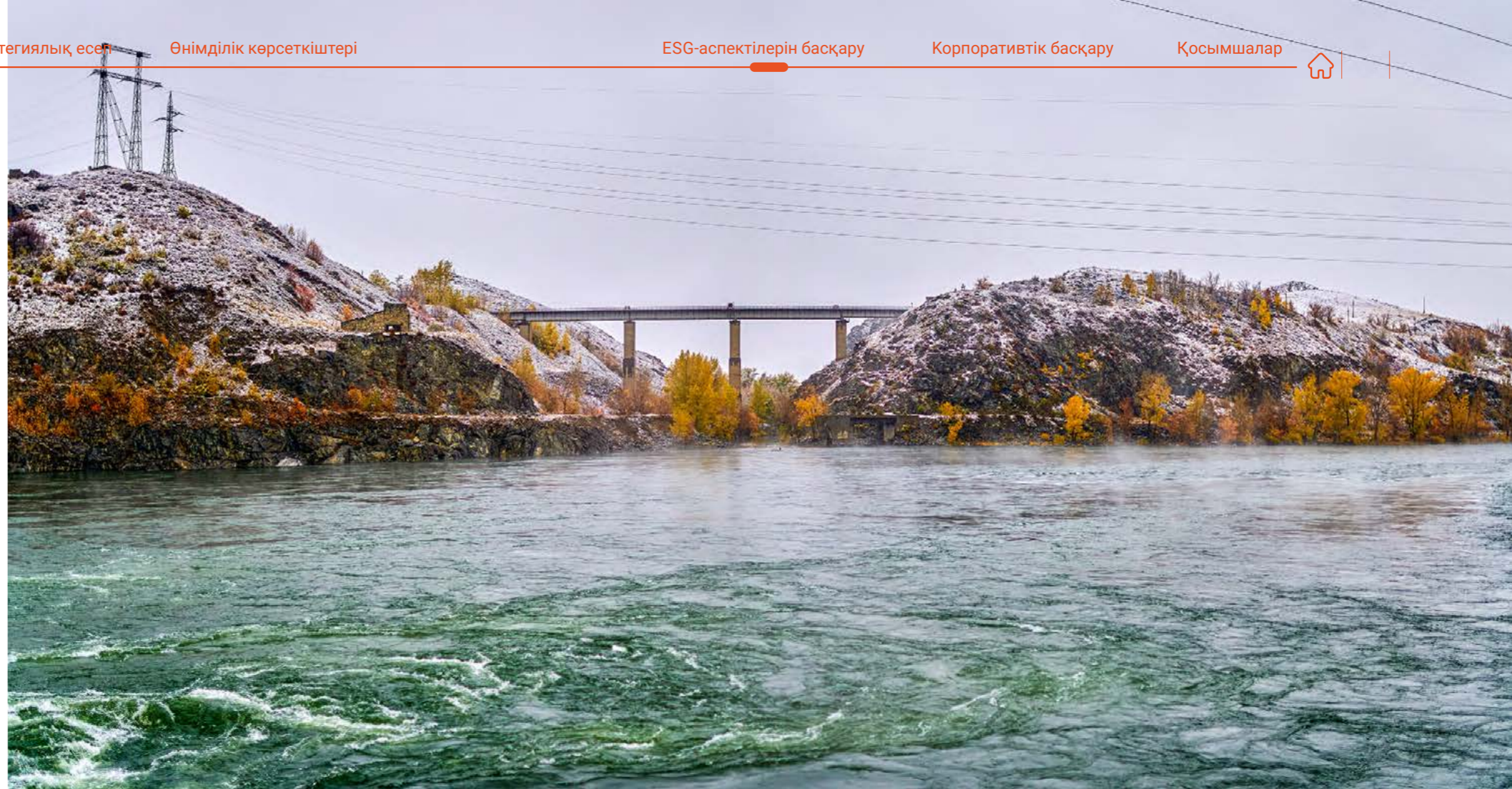
Біздің еншілес компанияларымыз, соның ішінде «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС және «АЖК» АҚ су тапшылығы бар өңірлерде су ресурстарын пайдаланбайды, алайда біз суды пайдалануды тұрақты басқаруға үлкен мән береміз. Бұған тәуекелдерді бағалау және таза суды тұтынуды азайту және олардың табиғатқа қауіпсіз оралуын қамтамасыз ету үшін ағынды суларды тиімді тазарту стратегияларын енгізу кіреді.

Біздің компаниямыздағы су ресурстарын басқару ҚР Су кодексіне және су ресурстарын тиісті қорғауды қамтамасыз ете отырып, негізгі рұқсат беру құжаттарына сәйкес келеді.

Су ресурстарын басқарудағы негізгі принциптер:

- Жауапты су пайдалану және тұрақты су балансын сақтау;
- Барлық су тарту нүктелерін, соның ішінде делдалдар арқылы су алуды бағалау және есепке алу;
- Су ресурстарын пайдалануды оңтайландыру стратегияларын үздіксіз жақсарту;
- Өндірістік мақсаттарда ауыз суды пайдалануды азайту;
- Су тарту және су бұру үшін есепке алу аспаптарын жыл сайын тексеру, олардың бар-жоғын, функционалдығын тексеру, сондай-ақ реттеуші органдар тарапынан уақтылы калибрлеу және пломбалау;
- Біздің экологиялық жауапкершілігімізді көрсететін су ресурстардың тапшылығы бар өңірлердегі қызметтің шығарып жіберу.

Біз сапалы ауыз суға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен белсенді жұмыс істейміз. Ашық диалог біздің

қызметіміздің жергілікті су ресурстарының жай-күйіне әсеріне қатысты азаматтардың өтініштерін мұқият қарауға мүмкіндік береді.

Су ресурстарының негізгі көздері:

- Бестөбе су қоймасы (Мойнақ СЭС);
- Шардара су қоймасы (Шардара СЭС);
- Шүлбі су қоймасы (Шүлбі СЭС);
- Өскемен су қоймасы (Өскемен СЭС);
- Қ. Сәтбаев атындағы арна («Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ)
- Шідерті каналы («Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ);
- Үлкен Алматы көлі және Үлкен Алматы өзенінің бассейні (СЭС каскады);
- Қапшағай су қоймасы (Қапшағай СЭС).

«ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС және «АЖК» АҚ кәсіпорындарында су ресурстарының сапасына үнемі мониторинг жүргізіледі. Аккредиттелген зертханалар ластаушы заттарды анықтау және экологиялық қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз ету арқылы ағынды сулар мен су көздерін талдайды. Осы мәліметтер негізінде су ресурстарын басқаруды оңтайландыру және экологиялық әсерді азайту үшін іс-шаралар жоспары жасалады.

Суды тарту

GRI 303-1, GRI 12: Coal Sector: 12.7.2

«ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС реттеуші органдар мақұлдаған жобалық және нормативтік талаптарды қатаң сақтай отырып, өндірістік процестерге қажетті

көлемде су алады. Бұл кәсіпорындар суды тұрақты басқару жоспарларын, соның ішінде тұщы суды тұтынуды азайту, ағынды суларды тиімді тазарту, тасымалдау процесінде судың жоғалуын азайту және ағынды суларды қайта пайдалану жүйелерін жетілдіру шараларын белсенді түрде әзірлейді.

Су ресурстарын сақтау стратегиясы шеңберінде біз Екібастұз ЖелЭС-не жинақтаушы су қоймалары-салқындатқыштар мен тікелей ағынды күлді жою жүйелерін қоса алғанда, жабық сумен жабдықтау жүйелерін белсенді пайдаландық. Алматы ЖЭО-да салқындатқыш градирнялары бар айналымды салқындату жүйелері қолданылды, сондай-ақ күл үйінділерінен су пайдаланылды, бұл суды пайдалану тиімділігін арттыруға және қоршаған ортаны қорғауға ықпал етті.

Бірнеше және қайта пайдаланылатын судың көлемі, мегалитрлер

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Δ2024/2023, %
Қайта пайдаланылатын судың көлемі	7 327	8 328	8 620	3,5
Айналымдағы судың көлемі	3 527 190	3 490 881	3 541 091	1,4

2024 жылы шығарылған өнім бірлігіне алынатын ЖелЭС суының көлемі 6,81 м³/мың кВт*сағ құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 3,1%-ға аз. Бұл есепті кезеңде ЖелЭС өндірістік процестерінің су сыйымдылығының төмендегенін көрсетеді.

Өндірістің су тиімділігі, м³/мың кВт*сағ

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Шығарылатын өнім бірлігіне алынатын судың көлемі	6,30	7,03	6,81	-3,1

Су бұру**GRI 303-2, 303-3, 303-4, 303-5, GRI 12: Coal Sector: 12.7.3, 12.7.4, 12.7.5, 12.7.6**

Біз су экожүйелеріне теріс әсерін азайту үшін ағынды суларды өңдеудің жоғары стандарттарын ұстанамыз. «Самұрық-Энерго» АҚ ағынды суларды ағызудың белгіленген лимиттерінен аспауға және биологиялық әртүрлілік пен табиғи мекендеу орындарын қорғауға мүмкіндік беретін нормативтерді сақтауға ұмтылады.

2024 жылы біз Экологиялық мониторинг бағдарламасы аясында сертификатталған зертханалар арқылы жер үсті, жер асты және ағынды суларды қоса алғанда, су ресурстарының сапасына мұқият бақылау жүргіздік. «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС және «АЖК» АҚ объектілеріндегі талдау нәтижелері бойынша ластаушы заттардың құрамы бойынша белгіленген нормаларды бұзушылықтар тіркелген жоқ.

Су бұру арнайы бөлінген жерлерде жүргізіледі: жаңбыр суы өзен жүйелері мен аккумуляторлық су қоймаларына, ал күлқождарын тасымалдауға арналған өндірістік ағынды сулар табиғи су қоймаларына ағызуды қоспағанда, күл үйінділеріне жіберіледі. Күл қождарын гидрокөлік үшін пайдаланылатындардан басқа барлық сарқынды сулар заңнамада белгіленген санитарлық және экологиялық нормаларға жеткенге дейін тазартудан өтеді.

«ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС және «АЖК» АҚ-ның өндірістік және шаруашылық қызмет процесінде ағынды сулардың екі санатын қалыптастырады:

- Жалпы көлемнің 99%-дан астамы гидро күлді шығару жүйесінің ағынды суларынан, сондай-ақ тазартудан өткен және ЖЭО техникалық тораптарын салқындату үшін пайдаланылатын сулардан және СЭС-те электр энергиясын өндіру үшін қолданылатын сулардан тұрады.

- Жалпы көлемнің 1%-дан азы әкімшілік ғимараттардан, асханалардан және қызметтік бөлмедерден жиналған шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулардан тұрады.

Ағынды суларды тазарту заманауи физика-химиялық және биологиялық технологияларды қолдану арқылы жүзеге асырылады. Рұқсат етілген төгінділердің стандарттарын әзірлеу ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі 2021 жылғы наурызда бекіткен әдістемеге негізделеді. Тазартылған ағынды сулардың сапасын экологиялық ережелерді сақтай отырып, сертификатталған зертхана бақылайды.

Тұрмыстық ағынды сулар тәулігіне қуаты 15м³ болатын екі параллель өңдеу желісі бар «Сток» биологиялық тазарту станциясында тазартылады. Тазарту жүйесіне биологиялық тазарту қондырғысы, қосымша сүзу және суды залалсыздандыру қондырғысы кіреді, бұл табиғи су қоймаларына төгілмес бұрын тазалаудың жоғары деңгейін қамтамасыз етеді.

Жер үсті су ресурстарының сапасын бағалау жалпы және арнайы индикаторлар бойынша жүргізіледі. Жалпы минералдану, рН, қаттылық және басқа параметрлерді, ал арнайы химиялық және биохимиялық тұтыну оттегі, мұнай өнімдері, аммоний тұздары, нитраттар, фосфаттар және басқа ластаушы заттарды қамтиды.

GRI 303-3, 303-4, 303-5, GRI 12: Coal Sector: 12.7.4, 12.7.6

2024 жылы «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС және «АЖК» АҚ компаниялары өндірістік және шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері үшін 80 043 391 мегалитр сарқынды су бөлінді. Бұл ретте алынатын судың 99% электр энергиясын өндіру мақсатында СЭС гидрогенераторларының жұмысы үшін пайдаланылады. Есепті кезеңде су алудың жалпы көлемі 80 188 759 мегалитрді құрады.

Суды тұтыну мен алуды бақылау үшін деректерді жинау процесі

Кәсіпорын	Мәліметтерді жинау процесі
«Самұрық-Энерго» АҚ	Жыл сайын есептілік нысанына сәйкес, сондай-ақ суды пайдалану бойынша ақпарат қажет болған жағдайда ЕТУ-ға сұрау салу жүзеге асырылады.
«АлЭС» АҚ	Су алу/тұтыну бойынша деректерді күнделікті жинау «Жылу желілері» ЖШС-не берілген қоректендіру суының мөлшері, 1-ЖЭО және 2-ЖЭО қажеттіліктері үшін Алматы және Талғар су қабылдағыштарынан су шығыны, сондай-ақ Қапшағай СЭС және СЭС каскады үшін факсограмма бойынша БАБИ нұсқауларына сәйкес су жіберу туралы электрондық пошта арқылы деректерді сұрау жолымен жүзеге асырылады. Барлық деректер күнделікті есепте – «АлЭС» АҚ станциялары бойынша тәуліктік баянатта көрсетіледі. Ай сайынғы есепті деректерді жинау әрбір ПД-дан су алу/тұтыну/бұру балансын бере отырып, электрондық поштаны пайдалана отырып жүзеге асырылады.
«ЕМАЭС-1» ЖШС және «МАЭС-2» АҚ	Автоматтандырылған жүйе арқылы су тұтынудың егжей-тегжейлі есебі жүргізіледі, ол Қаныш Сәтбаев атындағы арнадан шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері үшін алынатын су көлемін, сондай-ақ гидрокүлді шығару жүйелерінде және басқа да қосалқы мақсаттарда, оның ішінде өндірістік-өртке қарсы қажеттіліктер үшін пайдаланылатын қайталама пайдаланушыларға берілетін су көлемін күнделікті қадағалауды қамтиды. Деректерді жинау және талдау ақпаратын Excel электрондық кестесіне енгізу және су ресурстары мониторингінің дәлдігі мен ашықтығын қамтамасыз ететін суды бастапқы есепке алу журналын жүргізу арқылы жүзеге асырылады.
«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС, «МСЭС» АҚ және «ШСЭС» АҚ	Электр станциясының турбиналары арқылы суды пайдалану станцияның жедел қызметкерлерімен тәулік бойы тұрақты мониторингтеуге және жазуға жатады. Шаруашылық-ауыз су мақсаттары үшін су шығынын қадағалауды негізгі сорғы су жинау операторы жүзеге асырады.
«Богатырь- Көмір» ЖШС	Ай сайын энергетикалық объектілерге қызмет көрсетудің бекітілген рәсімдеріне сәйкес есепке алу су аспаптарына жауапты мамандар «Горводоканал» МКК-мен ынтымақтастықта верификациялау және ресми айғақтар актісін жасау үшін осы құрылғылардан деректерді береді. Негізгі объектілерде белгіленген есептегіштермен тіркелетін сарқынды суларды ағызуды туралы мұрағаттық деректер сервистік компаниямен келісімшарт талаптарына сәйкес ай сайын басып шығарылады. Су ресурстарының айналымын, оның ішінде дренажды суларды тұтынуды, тартуды және ағызуды бақылау үшін су өлшегіштерден алынған деректер күн сайын тіркеледі және су пайдалануды бастапқы тіркеу қағидаларына қосымшаға сәйкес арнайы есепке алу журналына енгізіледі.

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

2025 жылға арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы шеңберінде Компания кәсіпорындары лицензияланған және аккредиттелген мамандандырылған зертханаларды тарта отырып, электр станциялары қызметінің олардың орналасқан аудандарындағы жер үсті суларының жай-күйіне әсерін бағалау мақсатында экологиялық бақылау жүргізетін болады.

Кәсіпорынның әсер ету аймағындағы су ресурстарына мониторинг жасау үшін бақылаудың келесі түрлері жоспарланған:

- Судың сапалық құрамын бақылау;
- Күл-қож қалдықтарын күл үйіндісіне тасымалдауға арналған турбиналар конденсаторларын салқындату жүйесі суының және судың сандық және сапалық құрамын бақылау;
- Бағдарламада ұсынылған мониторинг кестесіне сәйкес су объектілеріне әсер етуді ай сайынғы бақылаулар.

Жер асты суларының сапасы жер асты суларының ағу бағыты бойынша орналасқан бақылау ұңғымаларының желісі арқылы бақыланып болады. Ұңғымалар металл бастармен жабдықталған және реттік нөмірлері бар.

Қалдықтарды басқару

Басқару тәсілі

GRI 3-3, 306-1, 306-2, GRI 12: Coal Sector: 12.6.1, 12.6.2, 12.6.3

Қалдықтарды жауапкершілікпен өңдеу «Самұрық-Энерго» АҚ экологиялық стратегиясының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Біз ресурстарды тиімді пайдалануға және электр энергиясын өндіруден бастап объектілерді пайдалануға дейінгі қызметіміздің барлық кезеңдерінде қалдықтардың қоршаған ортаға әсерін азайтуға тырысамыз.

Компания қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі қызметті Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырады, оның ішінде пайда болған, өңделген, кәдеге жаратылған, залалсыздандырылған, басқа тұлғаларға берілген немесе басқа тұлғалардан алынған, сондай-ақ орналастырылған қалдықтардың есебін жүргізеді. Деректер тоқсан сайын және жыл сайын жинақталады.

Қалдықтарды басқару белгіленген стандарттар мен процедураларға сәйкес қатаң түрде ұйымдастырылған, соның ішінде:

- Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі корпоративтік стандарт;
- Қалдықтарды басқару бағдарламалары;
- Қалдықтарды басқару бойынша іс-шаралар жоспары.

Кәсіпорындарда қалдықтармен жұмыс істейтін мердігерлерге мұқият бақылау жүргізіледі. Сатып алу процесінде мердігерлерде қажетті лицензиялардың болуы және қалдықтарды қауіпсіз өңдеу үшін материалдық-техникалық қамтамасыз етудің сәйкестігі тексеріледі. Мердігерлер Қазақстан Республикасының экологиялық нормалары мен заңнамасының сақталуын растайтын шарттарға қол қоюға міндетті. Экологиялық қызметтер олардың қызметін үнемі тексеріп отырады.

Біз «Самұрық-Энерго» АҚ арқылы экологиялық ескертулер беру арналарын ұсына отырып, мүдделі тараптармен белсенді өзара әрекеттесеміз, барлық өтініштер тіркеледі және мұқият қаралады.

«ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь-Көмір» ЖШС-де қалдықтарды түгелдеу жүргізілді және қалдықтардың әрбір түрі үшін қауіптілік сыныбын, уыттылығын, физикалық жай-күйін және басқа да сипаттамаларын ескеретін оларды жинақтау әдістері әзірленді.

Қауіпті қалдықтар мамандандырылған жоюды қажет етеді, ал қауіпсіз қалдықтар бөлек жиналып, қайта өңделеді. Қалдықтарды бөлек жинау үшін сәйкестендіруге ыңғайлы болу үшін таңбаланған контейнерлері мен металл ыдыстары бар арнайы пункттер мен аймақтар жабдықталған. Сондай-ақ көмуге жатпайтын қалдықтар мен қайталама шикізатқа қайта өңдеуге жарамды материалдар үшін критерийлер белгіленді.

«Богатырь Көмір» ЖШС сыртқы үйінділерде орналастырылатын аршу жыныстарының көлемін азайта отырып, қоршаған ортаға әсерді азайту бойынша белсенді жұмыс істейді. Компания «Солтүстік» және «Богатырь» карьерлерінің дамыған кеңістіктерін оларды ішкі үйінділер ретінде пайдалану үшін бейімдеу жоспарларын әзірлейді. Құрамында көміртегі бар жыныстардың тотығуын және өздігінен жануын болдырмау үшін үйінділердің беткі қабатын оқшаулау және тығыздау үшін инертті материалдар қолданылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да СЭС және ЖЭК объектілерін дамыту өндірілген өнім бірлігіне шаққандағы күл-қож қалдықтарының мөлшерін азайтуға ықпал етеді.

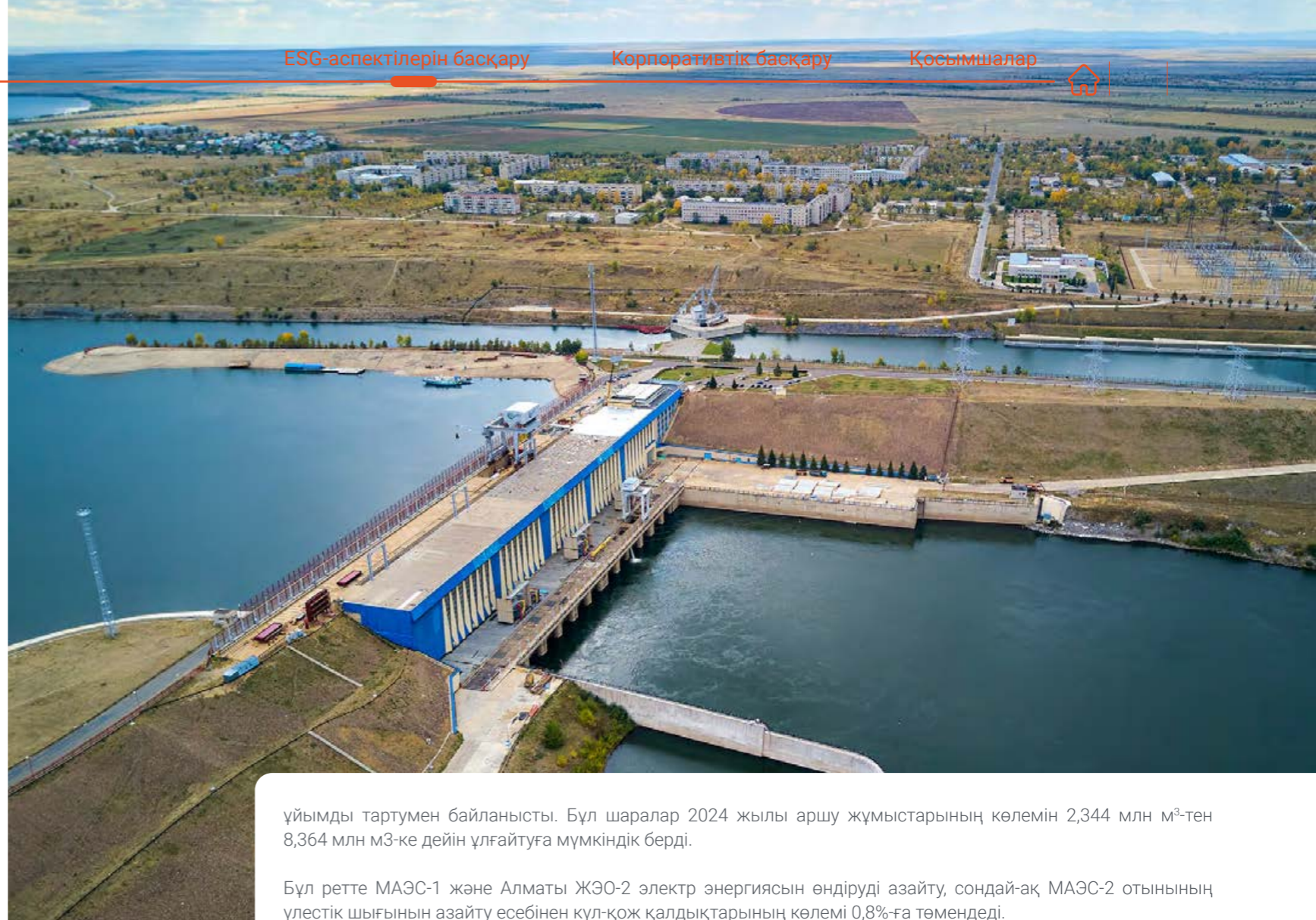
Қалдықтарды басқару саласындағы көрсеткіштер

GRI 306-3, GRI 12: Coal Sector: 12.6.4

Кәсіпорындар денсаулық пен қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін қорғасын, сынап және кадмий сияқты улы заттары бар пайдаланылған батареяларды жинауды ұйымдастырды. Қалдық батареялар қоқыс орынға түспеуі үшін қайта өңдеуге жіберіледі. 2020 жылдан 2024 жылға дейін 285 кг батареялар жиналып, кәдеге жаратуға жіберілді.

Өз жұмысының барысында «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь-Көмір» ЖШС радиоактивті қалдықтарды түзбейді. Әр тоқсан сайын радиациялық бақылау жүргізіледі және нәтижелер радиация деңгейлері қолданыстағы радиациялық қауіпсіздік шараларының тиімділігін растай отырып, 2,5 мкЗв/сағ қауіпсіз стандарт шегінде қалатынын көрсетеді.

2024 жылы 108,784 млн тонна қалдықтар пайда болды, бұл экологиялық талаптарға сәйкес келеді. Негізгі қалдықтар – аршылған жыныстар мен күл-қож қалдықтары. Қалдықтар көлемі 2023 жылмен салыстырғанда 10%-ға өсті, бұл «Богатырь Көмір» ЖШС экскаватор мен автотүсіргілерді сатып алумен, сондай-ақ аршу жұмыстарын орындау үшін мердігер

ұйымды тартумен байланысты. Бұл шаралар 2024 жылы аршу жұмыстарының көлемін 2,344 млн м³-тен 8,364 млн м³-ке дейін ұлғайтуға мүмкіндік берді.

Бұл ретте МАЭС-1 және Алматы ЖЭО-2 электр энергиясын өндіруді азайту, сондай-ақ МАЭС-2 отынының үлестік шығынын азайту есебінен күл-қож қалдықтарының көлемі 0,8%-ға төмендеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ кәсіпорындарының қалдықтарының жалпы көлемі, тонна

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Барлық түзілген қалдықтар, оның ішінде	89 929 927	98 496 096	108 784 900	10,4
Қауіпті	647	1 732	534	-69,2
Қауіпті емес	89 928 281	98 496 364	108 784 366	10,4
Оның ішінде өндіріс ерекшелігіне тән қалдықтардың негізгі түрлері бойынша	89 912 725	98 474 212	108 760 267	10,4
күл мен шлак қалдықтары	7 129 158	8 853 230	8 781 174	-0,8
аршылған жыныстар	82 783 567	89 620 982	99 979 093	11,6

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

- Қалдықтардың қоршаған ортаға және қызметкерлердің денсаулығына әсерін азайтуға бағытталған шараларды әзірлеу және енгізу.
- Шаң басуды қолдана отырып, күл-қож қалдықтарын тиімді өңдеу технологияларын әзірлеу.
- Қалдықтардың түзілуін, берілуін, регенерациясын және кәдеге жаратылуын ай сайынғы есепке алу.
- Қалдықтарды одан әрі кәдеге жаратқанға немесе қайта өңдегенге дейін оларды уақытша (6 айдан аспайтын) жинауға арналған нормаларды сақтау.
- Қалдықтарды қайта өңдеу немесе кәдеге жарату үшін үшінші тарап ұйымдарына беру.

2024 жылы ЕТҰ қызметі осал экожүйелер мен биоәртүрлілікке айтарлықтай тікелей немесе жанама әсер еткен жоқ

Биоәртүрлілікті сақтау

Басқару тәсілі

GRI 3-3, 304-1, 304-2, GRI 12: Coal Sector: 12.5.1, 12.5.2

Біз биоәртүрлілікті сақтауға қамқорлық жасаймыз және оған әсерді азайту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігіне мониторинг жүргіземіз. Біздің кәсіпорындар табиғи қорық аймақтарында және биоәртүрлілік құндылығы жоғары аумақтарда өндірістік қызмет атқармайды.

Біз табиғатты қорғау іс-шараларын орындауға міндеттеме алу үшін негіз болып табылатын қоршаған ортаны қорғауды басқарудың корпоративтік стандартын енгіздік. Бұл стандарт біздің операцияларымыздың биоәртүрлілікке әсерін болдырмауға немесе азайтуға бағытталған және табиғатты қорғау, экологиялық тәуекелдерді басқару және биологиялық әртүрлілікке әсер ететін аспектілерді қамтиды.

Биоәртүрлілікті сақтау мен қорғаудың негізгі бағыттары:

- Өндіріс процесінде қоршаған ортаға экологиялық әсерді төмендететін озық технологияларды енгізу.
- Өндірістік аймақтарға іргелес аумақтарда биоалуантүрлілікті қорғау және сақтау жөніндегі бағдарламаларды әзірлеу және іске асыру.
- Экожүйелерге төнетін қауіптерді жедел анықтау және жою мақсатында қоршаған ортаның жай-күйін тұрақты бақылау.

Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес, өндірістік қызметті кеңейту немесе жаңғырту кезінде Компания біздің өндірістік объектілер орналасқан өңірдің экологиялық жүйесіне және биологиялық әртүрлілігіне ықтимал әсерге талдау жүргізеді.

Биоәртүрлілікті қорғау жөніндегі іс-шаралардың нәтижелері

GRI 304-2, 304-3, 304-4, GRI 12: Coal Sector: 12.5.3, 12.5.4, 12.5.5

Біз энергия өндіруден бастап жабдықты пайдаланудан шығаруға дейін өз қызметіміздің барлық кезеңдерінде табиғи экожүйелерді қорғау және олардың жағдайын жақсарту бойынша белсенді жұмыс істеп жатырмыз.

Осы жұмыс шеңберінде жабайы табиғатты қорғау жөніндегі жобалар іске асырылуда, ғылыми және зерттеу институттарымен, сондай-ақ мемлекеттік органдармен ынтымақтастық нығайтылуда. Халықаралық табиғат қорғау ұйымдарымен өзара әрекеттесудің бір мысалы – Қазақстандағы БҰҰДБ сарапшыларымен іске асырылатын Шарын өзеніндегі реликті күл тоғайын сақтау жөніндегі «Мойнақ СЭС» АҚ жобасы болып табылады.

2024 жылға арналған «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында, «Шардара СЭС» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС, «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС, «АЖК» АҚ және «БЖЭС» ЖШС қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарына сәйкес шаруашылық

қызметтің жануарлар мен өсімдіктер әлеміне әсерін мониторингілеу жоспарлары әзірленіп, бекітілді.

Осы жоспарларды іске асыру шеңберінде 2024 жылы мынадай іс-шаралар өткізілді:

- Бестөбе, Шардара, Өскемен және Шүлбі су қоймаларының су бетін балықтың ықтимал өліміне көзбен шолып тексеру;
- персоналдың экологиялық мәдениетін арттыру үшін қоршаған ортаны қорғау бойынша нұсқаулықтар өткізу;
- шырша мен қарағаш көшеттерін отырғызу;
- су қоймаларын балықтандыру;
- құстардың өлімін анықтау үшін ЭБЖ трассалары мен ЖелЭС аумақтарын көзбен шолып тексеру.

2024 жылы биоәртүрлілікті сақтау бойынша жоспарланған барлық іс-шаралар толық көлемде орындалды. Есепті кезеңде балық пен құстардың өлімі тіркелмеген. Шүлбі су қоймасы мен Ертіс өзеніне балық жіберу процесі жүргізілді, шырша мен қарағаш көшеттерін отырғызу жүзеге асырылды, ЕТҰ қызметкерлерін экологиялық ақпараттандыру ұйымдастырылды, тақырыптық экологиялық хабаршылар жарияланды.

Қуаты 45 МВт ЖелЭС аумағында Ерейментау қаласы ауданында («БЖЭС» ЖШС) Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген құстардың екі түрі тіркелген: қарақұс және дала қыраны⁴². Құстар аңғарларда және жол бойында, бірақ турбиналық қондырғылардан қашықтықта мекендейді. Бағалау құстардың жел қондырғыларымен соқтығысу қаупі аз екенін көрсетті. ЖелЭС пайдалану барысында көшпелі құстармен болған оқиғалар тіркелмеген, бұл есепке алу журналындағы жазбалармен расталады.

Біздің нысандар Павлодар және Алматы облыстарында орналасқан, олар антропогендік әсердің жоғары деңгейімен сипатталады. Олар Қызыл кітапқа енгізілген немесе жойылып кету қаупі төнген флора мен фауна түрлері мекендемейтін өнеркәсіптік аумақтарда кездеседі. Біз экологиялық іздерді азайтуға тырысамыз және табиғи ортаға әсерді үнемі бақылап отырамыз.

Біз флора мен фаунаны қорғауға бағытталған бағдарламаларды енгізу арқылы биоәртүрлілікті белсенді түрде қолдаймыз. Біздің осы бағыттағы күш-жігеріміз БҰҰ-ның №14 және №15 Тұрақты даму мақсаттарын орындауға ықпал етеді, бұл біздің жауапты бизнес пен қоршаған ортаны қорғауға деген адалдығымызды көрсетеді.

2024 жылы Компанияның ЕТҰ санитарлық-қорғау аймағын абаттандыруға және көгалдандыруға 224,1 млн теңге инвестицияланды, бұл өткен жылғы инвестициядан 95,4%-ға артық болды.

⁴² 07.10.2013 жылы белгіленген Зоологиялық зерттеудің қорытынды есебіне сәйкес.

Биоәртүрлілікті сақтауға инвестициялар, млн теңге

2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
57,9	114,7	224,1	95,4

Балық популяциясын қорғау мақсатында біздің Компанияның су электр станцияларындағы гидротурбиналарда мамандандырылған балық қорғау жүйелері орнатылған. Қазақ балық шаруашылығы ғылыми-зерттеу институтының ұсынымдарына сәйкес уылдырық шашатын балықтарды қорғау үшін су бетін турбиналық су құбырларының алдындағы су тартқыштар жанында түнгі уақытта прожекторлармен жарықтандыру шарасы іске асырылды. Бұл балықты шошытып, оның турбиналарға түсуін азайтады, бұл экожүйені сақтауға ықпал етеді.

Әуе электр желілерінің тіректерін демалыс орны ретінде пайдаланатын құстарды қорғау үшін «АЖК» АҚ құстарды траверске отырғызуға кедергі келтіретін оқшауланған сымдар мен арнайы ысқыштарды орната отырып, тіректерді қайта құру жобаларын іске асырады. Бұл шаралар құстардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және олардың популяциясын сақтауға ықпал ете отырып, электртүйіспелі зақымдану қаупін айтарлықтай төмендетеді.

Біздің су электр станциялардың жұмыс режимдері Су ресурстары министрлігімен, жергілікті билік органдарымен және ерекше қорғалатын табиғи аумақтар басқармасымен, әсіресе Мойнақ СЭС аймағында үйлестіріледі. Ауыл шаруашылығы мен сумен жабдықтау қажеттілігі үшін су ағындарын реттеу мүдделер теңгерімін қамтамасыз ету және экожүйелерді қорғау үшін уәкілетті органдармен тығыз ынтымақтастықта жүзеге асырылады.

ЖЭУ-дің жобалау алдындағы және жобалық дайындық кезеңінде табиғатқа әсерді азайтуға ерекше назар аударылады. Мысалы, флора мен фаунаның биоритмдерін бұзуы мүмкін жарықтың ластануын азайту үшін ЖЭО-дағы жарықтандыру биоәртүрлілікті сақтауға және қалпына келтіруге ықпал ететін қажетті үлкен шамдармен шектеледі.

Жерлерді қалпына келтіру

Біз жерді қалпына келтіру саласындағы өз міндеттемелерімізді қатаң сақтаймыз, бұл жағымсыз экологиялық зардаптарды айтарлықтай азайтуға және сонымен бірге экологиялық және әлеуметтік пайданы арттыруға мүмкіндік береді. Жұмыс істеген карьерлерді жабу және оңалту процестерінің тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін біз осымен байланысты барлық шығындарды жабуға қомақты қаражат бөлеміз.

Рекультивацияның негізгі элементі жергілікті қауымдастықтардың белсенді қатысуы болып табылады, бұл біздің іс-әрекеттеріміздің ашықтығын

арттырады және тұрғындардың мүдделерін ескереді. Бұл ынтымақтастық қауымдастықтың қажеттіліктерін жақсырақ түсінуге көмектеседі және экожүйелерді қалпына келтірудің тиімді жоспарларын жасауға негіз құрады.

Біз өз қызметіміздің қоршаған табиғи ортаға әсерін азайтуға бағытталған іс-шараларды әзірлеуге және іске асыруға ерекше назар аударамыз. Бұл тұрғыда қалпына келтірілген аумақтардың экологиялық құндылығын қалпына келтіруге ғана емес, сонымен қатар биологиялық әртүрлілікті қолдауға және бірегей экожүйелерді қорғауға ерекше назар аударылады.

Күл үйінділерін жою

Экологиялық кодекске сәйкес, біз операциялық қызмет барысында пайда болатын қалдықтарды орналастыруға арналған мамандандырылған аумақтар болып табылатын күл үйінділерін жою бойынша заңды міндеттемелерді атқарамыз.

2024 жылы Қордың күл үйінділерін жою үшін бағалау құны 3 739,3 млн теңгені құрады, бұл өткен жылдың көрсеткіштерінен 18,96%-ға артық. Бұл өсім қалпына рекультивациялау жұмыстары мен материалдарының қымбаттауына байланысты.

Күл үйінділерін жоюға арналған резервтің баланстық құны, млн теңге

2023	2024	Δ 2024/2023, %
3 143,4	3 739,3	18,96

Күл үйінділерін жою үшін ағымдағы резервті бағалау Қазақстан Республикасының қолданыстағы экологиялық заңнамасына негізделеді және қазіргі заманғы рекультивациялау стандарттары мен әдістемелеріне сәйкес келетін техникалық-экономикалық есептеулермен және инженерлік зерттеулермен қолдау көрсетіледі. Бағалау болашақ экологиялық зерттеулердің нәтижелеріне және рекультивациялау және қалпына келтіру бағдарламаларындағы жаңартуларға байланысты түзетілуі мүмкін.

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

- Аумақты көгалдандыру және жасыл екпелер алаңын ұлғайту;
- Компания қызметінің қоршаған ортаға әсерін бақылау және бағалау үшін өндірістік экологиялық бақылау шеңберіндегі тұрақты зертханалық зерттеулер өткізу;
- Күл үйінділерінің пайдаланылған аумақтарын қалпына келтіру және оларды экологиялық қауіпсіз және функционалдық аймақтарға айналдыруды қоса алғанда, рекультивациялау.

Ертіс өзеніндегі балық популяциясын қалпына келтіру

Өскемен және Шүлбі СЭС су биоресурстарын тұрақты түрде молайту жөніндегі іс-шараларды іске асыра отырып, өңірдің экологиялық теңгерімін сақтауға үлес қосуды жалғастыруда. 2024 жылы экологиялық акция аясында Ертіс өзеніне 130 111 жас тұқы шығарылды. Балық шығаратын орынды таңдау ғылыми ұйыммен мұқият келісілді, бұл процестің оңтайлы орнын – Ертіс өзенінің арнасында орналасқан Азовое ауылын анықтауға мүмкіндік берді. Суқойманың бұл бөлігі кездейсоқ таңдалмаған: оның табиғи жағдайлары құртшабақтардың өмір сүруіне және көбеюіне қолайлы, бұл өз кезегінде осы балық түрлерінің популяциясын нығайтуға ықпал етеді.

Мұндай экологиялық акцияларды өткізу суқоймадағы балық балансын сақтауға оң әсер етеді және жалпы аймақтың экожүйесін сақтауға ықпал етеді.

Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі

Басқару тәсілі

GRI 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.2.1

«Самұрық-Энерго» АҚ Тұрақты даму және халықтың өмір сүру сапасын жақсарту мәнмәтінінде парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған Париж келісімінің мақсаттарын қолдайды. Компания планетаның орташа температурасының индустрияға дейінгі деңгейден жоғары 2°C-тан төмен деңгейге көтерілуін шектеу мақсатына үлес қосуға тырысады. Ол үшін бүкіл қоғам үшін маңызды міндет болып табылатын энергетикалық жүйені ауқымды түрлендіру қажет. Бұл процесте Үкімет те, бизнес те, инвесторлар мен тұтынушылар да маңызды рөл атқарады.

«Самұрық-Энерго» АҚ көпшілікке сенімді, қолжетімді және экологиялық таза энергияға қол жеткізуді қамтамасыз етуге ұмтылады. Бұл тұрғыда Компания 2060 жылға қарай көміртегі

бейтараптығына қол жеткізуге бағытталған. Осы мақсатта Самұрық-Энерго энергия тиімділігін арттыруға, декарбонизация мен көміртегі ізін азайтуға бағытталған инновациялық және тұрақты технологияларды белсенді түрде енгізуде.

Компания өз қызметінде парниктік газдар шығарындыларын азайту, энергия тиімділігін арттыру және заманауи экологиялық қауіпсіз технологияларды енгізу жөніндегі бастамаларды іске асыруға бағдарланады. Самұрық-Энерго өзінің энергетикалық инфрақұрылымын жақсарту, жаңартылатын энергия көздерін біріктіру және елдің экологиялық қауіпсіздігі мен экономикалық өсуіне ықпал ететін тұрақты энергиямен жабдықтау үшін тұрақты шешімдерді әзірлеу бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

Климаттың өзгеруіне қарсы басқару моделі

GRI 2-9, 2-12, 2-13, 2-24, GRI 12: Coal Sector: 12.2.2, TCFD: Governance

«Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік басқару жүйесі тұрақты табысқа жетуге бағдарланған, өйткені ол Қоғам қызметінің экологиялық және әлеуметтік аспектілерінің маңыздылығын және соның салдарынан барлық мүдделі тараптардың мүдделерін ескеру қажеттігін ұғына отырып, акционерлер үшін ұзақ мерзімді құндылық құруға бағытталған.

«Самұрық-Энерго» АҚ стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін сенімді негізді қамтамасыз ете отырып, климаттық тәуекелдерді басқаруға басымдық береді. Парниктік газдар шығарындыларын азайту бойынша міндеттемелерді өз еркімен қабылдай отырып, Компания декарбонизация шараларын белсенді түрде жүзеге асырады.

Директорлар кеңесі

Директорлар кеңесінің төрағасы тұрақты дамуды, соның ішінде көміртегі ізін азайтуды стратегиялық басқаруға тікелей жауапты. Директорлар кеңесі қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді климаттық мақсаттарды анықтайды.

Сонымен қатар, Директорлар кеңесі корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесін қадағалау процесінде бірінші деңгей болып табылады, оған компанияның стратегиялық тәуекелдері ретінде айқындалған климат саласындағы тәуекелдер кіреді.

Директорлар кеңесі жыл сайын төмендегілерді бекітеді:

- Тәуекелдерді бақылау және мониторинг бойынша жауапкершілік деңгейлері;
- Климаттық тәуекелді қоса алғанда, Тәуекелдер Тізілімі және Картасы;
- Негізгі тәуекел көрсеткіштері (НТК);
- Негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары.

Сондай-ақ, Директорлар кеңесі Компанияның тәуекел-тәбетін шоғырландырылған деңгейде бекітеді, ал тәуекелдер бойынша есептер Аудит жөніндегі комитетке тоқсан сайынғы негізде ұсынылады.

Директорлар кеңесі мезгіл-мезгіл климаттық күн тәртібі мәселелері бойынша оқытудан өтеді. 2024 жылдың 28 қарашасы «Тәуекел менеджмент және ішкі бақылау» департаменті оқыту ұйымын тарта

отырып, «Энергетикалық сектор кәсіпорындары үшін Климаттық тәуекелдер» тақырыбында корпоративтік семинар өткізді.

2024 жылғы 10 желтоқсанда оқыту ұйымы Директорлар кеңесінің мүшелері, топ-менеджмент және Компания басшылары үшін «Климаттың өзгеруі және энергетиканың даму перспективалары» тақырыбында халықаралық сарапшыларды тарта отырып оқыту семинарын өткізді.

Атқарушы органның рөлі

Компанияның ағымдағы қызметін Директорлар кеңесімен және мүдделі тараптармен өзара әрекеттесетін басқарма жүзеге асырады. Басқарма төрағасы Директорлар кеңесінің мүшесі бола отырып, климаттық саясатты қоса алғанда, стратегиялық мақсаттарды іске асыруға жауапты.

Басқарма Төрағасының климат саласындағы міндеттеріне мыналар жатады:

- Көміртегі ізін азайту шаралары үшін бюджеттерді үйлестіру;
- Төмен көміртекті технологияларға күрделі және операциялық инвестицияларды басқару;
- Климаттық факторларды ескере отырып, активтерді сатып алу, біріктіру және сату бойынша мәмілелерді бақылау.

Климаттық мәселелер Компанияның стратегиясы мен жоспарларын қайта қарау кезінде қарастырылады.

Мамандандырылған комитеттер мен жұмыс топтары

Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және экология мәселелерін тереңірек қарау үшін Компанияда Директорлар кеңесінің бақылауымен мамандандырылған комитет жұмыс істейді. Ол тұрақтылық пен климаттық саясатқа қатысты саясат пен процедуралар бойынша ұсыныстар әзірлейді.

Сонымен қатар, бұл процесті жан-жақты басқару үшін әртүрлі бөлімшелердің қызметкерлерін біріктіретін энергетикалық ауысу жұмыс тобы жұмыс істейді. Басқарма Төрағасы жұмыс тобының Басшысы болып табылады.

Климаттың өзгеруі және ұзақ мерзімді сценарийлер

GRI 3-3, 201-2, TCFD: Strategy

«Самұрық-Энерго» АҚ жоспарлауды, капиталды бөлуді, стратегиялық позициялауды, сондай-ақ стратегия мен тәуекелдердің тұрақтылығын бағалауды қолдау үшін макроэкономикалық, қаржылық, энергетикалық және климаттық жағдайлардың қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді сценарийлерін әзірлейді.

Сценарийлер мен сыртқы мәнмәтінді талдау үшін Компания құрылымдық факторлар мен ағымдағы макроэкономикалық трендтердің энергетикалық ауысу қарқынына және энергетикалық сектор үшін, атап айтқанда Қоғам жұмыс істейтін бизнес бағыттары үшін күтілетін салдарға қалай әсер ететіні туралы жалпы түсінікті қалыптастыра отырып, қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді тенденцияларды анықтайды және зерттейді.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі энергетикалық ауысу бағдарламасы

TCFD: Strategy

«Самұрық-Энерго» АҚ 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына жетуді мақсат етеді. Осы мақсатты іске асыру үшін «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі Энергетикалық көшу бағдарламасы әзірленді, ол ресурстарды үнемдейтін және экологиялық таза технологияларды енгізу жөніндегі стратегиялық бағыттарды, мақсаттар мен міндеттерді айқындайды. Бағдарлама Компаниялардың бүкіл тобын қамтиды және әлеуметтік-экономикалық және климаттық тәуекелдерді ескере отырып, орта мерзімді (2030

жылға дейін) және ұзақ мерзімді (2060 жылға дейін) жоспарларды қамтиды.

Энергетикалық ауысуға байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау үшін жаһандық және жергілікті деңгейлердегі климаттық амбиция деңгейіне байланысты негізгі сценарийге қатысты балама сценарийлер анықталды:

■ **Business as usual** – Көміртегі бейтараптығына қол жеткізуге бағытталған маңызды технологиялық өзгерістердің немесе саяси шаралардың болмауын болжайтын дамудың **негізгі сценарийі**. Бұл сценарий басқа сценарийлердің нәтижелерімен салыстыру үшін үлгі ретінде қызмет етеді. Ол генерацияның барлық түрлерін (ЖЭК, баламалы энергетика, дәстүрлі генерация) одан әрі дамытуды және Қазақстанда байқалатын тарихи трендтерді болашаққа экстраполяциялауды көздейді. Сценарий STEP (The Stated Policies Scenario) шарттарын ескере отырып модельденді, бұл қосымша шешімдер енгізбестен қолданыстағы және жоспарланған саяси шараларды сақтау жағдайында энергетикалық секторды дамытудың ықтимал траекторияларын бағалауға мүмкіндік береді. Бұл модельде үкіметтер мен компаниялар барлық белгіленген мақсаттарға қол жеткізеді деп болжанбайды.

■ **Декарбонизация сценарийі** парниктік газдар шығарындыларының қалыпты төмендеуін болжайды. Ол озық технологияларды пайдалана отырып, энергетикалық жүйені дамытудың ықтимал жолдарын көрсететін APS (The Announced

Pledges Scenario) модельдеу шарттарына негізделген. Бұл Қоғамға елдің қазіргі климаттық міндеттемелерінің максималды әлеуетті әсерін бағалауға және бұл міндеттемелердің қаншалықты өршіл екенін, сондай-ақ олардың Компания қызметі шеңберінде жаһандық климаттық мақсаттарға қол жеткізуге қабілетті екендігін анықтауға мүмкіндік береді. Бұл сценарий өршіл мақсаттарға жету үшін климаттық шараларды күшейту қажет аймақтарды анықтауға көмектеседі.

■ **Терең декарбонизация сценарийі (өршіл)** перспективалы және болашақ жобалар, сондай-ақ қолданыстағы төмен көміртекті технологияларды қолдану арқылы компаниядағы ЖЭК (жаңартылатын энергия көздері) үлесінің айтарлықтай өсуін болжайды. Бұл сценарий NZE50 нөлдік шығарындылар моделінің (Net Zero Emissions) негізгі принциптеріне сәйкес келеді. NZE шеңберінде елдер 2050 жылға қарай нөлдік көміртегі шығарындыларына қол жеткізеді деген болжам туындайды. Терең декарбонизация сценарийі неғұрлым қалыпты сценарийдің әлсіз жақтарын ескеріп, дәстүрлі энергия блоктарын пайдаланудан шығаруға, сондай-ақ ЖЭК қуатын кеңейтуге деген амбицияны едәуір арттырды. Терең декарбонизация сценарийіндегі шығарындылар траекториялары сыни температура шегінен аспай, жаһандық жылынуды 1,5°C дейін шектеудің 50% ықтималдығына сәйкес келеді.

Декарбонизация сценарийі (шартсыз)

Атауы	2030	2040	2050	2060
СЭ нарығының үлесі	64%	63%	55%	47%
«Таза» энергетиканың үлесі	33%	30%	34%	37%
Дәстүрлі генерацияның үлесі (көмір, газ)	67%	70%	66%	63%
Нетто KI	+33%	-22%	-87%	-100%

Терең декарбонизация сценарийі (шартты)

Атауы	2030	2040	2050	2060
СЭ нарығының үлесі	64%	65%	56%	48%
«Таза» энергетиканың үлесі	33%	32%	40%	46%
Дәстүрлі генерацияның үлесі (көмір, газ)	67%	68%	60%	54%
Нетто KI	+33%	-30%	-100%	-100%

Business as usual сценарийі салыстыру үлгісі ретінде пайдаланылады және мақсатты болып табылмайды. Бұл сценарийде көміртегі бейтараптығына қол жеткізілмейді. Сценарий Декарбонизация шартсыз мақсатты модельді және дамудың оңтайлы жолын білдіреді, ал Терең декарбонизация сценарийі қолайлы жағдайлар болған кезде жүзеге асырылуы мүмкін.

Бағдарламаны дамыту сценарийлерін талдау шеңберінде Компания елеулі климаттық физикалық, сондай-ақ климаттық өтпелі тәуекелдерді анықтады (Бағдарлама шеңберінде экологиялық тәуекелдер ескерілмейді).

Климаттық тәуекелдер және олардың энергетикалық секторға әсері

Энергетикалық категория	Тәуекелдер	Салдары	Минимизациялау шаралары
Физикалық тәуекелдер			
Жел энергетикасы	Желдің төмен жылдамдығы	Электр энергиясын өндірудің тұрақсыздығы, жүйенің тиімділігінің төмендеуі	Инфрақұрылымды жаңғырту, жел жағдайларының өзгеруіне бейімделу және мониторинг жүргізу
Күн энергетикасы	Бұлттылық пен жауын-шашын	Күн панельдерінің қуатының төмендеуі, тұрақсыз энергия өндірісі	Бұлттылық пен жауын шашын жағдайында тиімділікті арттыру үшін технологияларды әзірлеу
Гидроэнергетика	Бірқелкі емес жауын-шашын, температура мен желдің ауытқуы	Электр энергиясын өндірудегі тұрақсыздық, су ресурстарының ықтимал ауытқулары	Су ресурстарын басқару жүйелерін дамыту, резервтік су қоймалары мен бөгеттер құру
Дәстүрлі энергетика (ЖелЭС)	Экстремалды температура	Апаттар қаупін арттыру, жабдықтар мен жүйелерге қызмет көрсету шығындарын арттыру	Жабдықтың конструктивтік тұрақтылығын күшейту, экстремалды температурада жұмыс істеу үшін жаңғырту
Энергетикалық инфрақұрылым	Жауын-шашын және экстремалды ауа райы оқиғалары	Апаттар қаупін арттыру, энергетикалық жүйелердің жалпы тиімділігін төмендету	Резервтік энергия көздерін құру, экстремалды ауа-райына төзімділікті арттыру, жабдықты жаңарту
Климаттық өтпелі тәуекелдер			
Саяси-құқықтық тәуекелдер	Климаттың өзгеруі саласындағы халықаралық және ұлттық саясатты қатаңдату, трансшекаралық көміртегі салығын (СВАМ) енгізу, экологиялық заңнаманы қатаңдату, көміртегі шығарындыларына баға белгілеу.	Жаңа стандарттарды сақтау шығындарын арттыру, ықтимал айыппұлдар мен санкциялар, бизнес-модельдерге өзгерістер енгізу қажеттілігі.	Компанияның жаңа талаптарға бейімделуі, климаттық саясатты қалыптастыруға белсенді қатысу, экологиялық нормаларды сақтау.
Беделді тәуекелдер	Мүдделі тараптардың компанияның төмен көміртекті экономикаға көшуге қатысуы туралы түсінігі.	Тұтынушылардың, инвесторлардың және басқа да мүдделі тараптардың сенімін жоғалту, бәсекеге қабілеттіліктің төмендеуі.	Қызметтегі ашықтық, климаттық стратегия туралы жария түрде есеп беру, экологиялық тұрақты бастамаларға қатысу.
Инвестициялық тәуекелдер	Инвестициялық жобалардың уақтылы немесе сапалы орындалмауы, жоғары құны, қаржыландырудың жеткіліксіздігі, технологиялық қиындықтар мен тарифтік мәселелер.	Жобаларды іске асырудағы кідірістер, бюджеттің артық шығыны, технологиялық сәтсіздіктер, қаржылық тәуекелдердің артуы.	Стратегиялық инвесторларды тарту, инвестициялық жобаларды мұқият жоспарлау және бағалау, тәуекелдерді басқару.
Энергетикалық ауысудың технологиялық, әлеуметтік және экономикалық тәуекелдері			
Технологиялық тәуекелдер	Төмен көміртекті экономикаға көшуді жеделдету және жаңа технологияларды үздіксіз бақылау және енгізу қажеттілігі.	Өтпелі кезеңдегі кідірістер, жаңа технологияларға бейімделудің жеткіліксіздігі, бәсекеге қабілеттіліктің төмендеуі.	Зерттеулер мен әзірлемелерге инвестициялау, инновациялық шешімдерді енгізу, мониторинг және жаңа технологияларды енгізу.
Әлеуметтік тәуекелдер	Дәстүрлі салалардағы жұмыс орындарын қысқарту және персоналды қайта даярлау қажеттілігі.	Әлеуметтік шиеленістің артуы, қызметкерлердің наразылығы, білікті кадрлардың тапшылығы.	Қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу, өтпелі кезеңде қызметкерлерді қолдау, «жасыл» секторларда жаңа жұмыс орындарын құру.
Экономикалық тәуекелдер	Энергетикалық қауіпсіздікке төнетін қатер, электр тұтынудың өсуі, энергетикалық ресурстардың шектелуі, жобаларды шетел валютасында қаржыландыруға байланысты валюталық тәуекелдер.	Энергия құнының өсуі, ресурстардың тапшылығы, валюталық ауытқуларға байланысты қаржылық тәуекелдер.	Энергия көздерін әртараптандыру, стратегиялық инвесторларды тарту, валюталық тәуекелдерді бақылау және қаржыландырудың тұрақтылығы.

Төмендегі сценарийлер мен болжамдар осы ықтимал әсерді бағалауға негіз болды

Кәсіпорын	Негізгі болжамдар
NDC - Жұмсақ	<ul style="list-style-type: none"> Ұлттық экологиялық кодекс – LRF 1,5%; 2060 жылға дейін тегін квоталармен қамтамасыз ету – 2022 жылдан бастап 42%-ға дейін; 2060 жылы CO₂ шығарындылары үшін 29 еуро/тонна CO₂ дейін орташа төлем; Қоршаған ортаны қорғауға байланысты төлемдер және ҰҚТ-ға қол жеткізу үшін тиісті күрделі шығындар; ЖЭО-ға инвестициялардың болмауы; Көмірден түскен шығын – 2021 жылмен салыстырғанда 2060 жылы 100% болды.
NDC - Қатаң	<ul style="list-style-type: none"> Ұлттық экологиялық кодекс – 4% LRF; 2060 жылға дейін тегін квоталармен қамтамасыз ету – 2022 жылдан бастап 15%-ға дейін; 2060 жылы CO₂ шығарындылары үшін 222 еуро/тонна CO₂ дейін жоғары төлемдер; Қоршаған ортаны қорғауға байланысты төлемдер және ҰҚТ-ға қол жеткізу үшін тиісті күрделі шығындар; ЖЭО-ға инвестициялардың болмауы; Көмірден түскен шығын – 2021 жылмен салыстырғанда 2060 жылы 100% болды.
Net Zero - Жұмсақ	<ul style="list-style-type: none"> USAID CN квоталарын қысқарту үрдісі (2031 жылы 50%-ға және 2036 жылы 60%-ға қысқарту); 2039 жылға дейін тегін квоталармен қамтамасыз ету – 2022 жылдан бастап 4%-ға дейін; 2060 жылы CO₂ шығарындылары үшін 200 еуро/тонна CO₂ дейін жоғары төлемдер; Қоршаған ортаны қорғауға байланысты төлемдер және ҰҚТ-ға қол жеткізу үшін тиісті күрделі шығындар; ЖЭК-ке инвестиция салу, бизнестің дамуын қамтамасыз ету; Көмірден түскен шығын – 2021 жылмен салыстырғанда 2060 жылы 100% болды.
Net Zero – Қатаң	<ul style="list-style-type: none"> СВАМ тегін квоталар үрдісі (2032 жылы 0%); 2031 жылға дейін тегін квоталармен қамтамасыз ету – 2022 жылдан бастап 24%-ға дейін; 2060 жылы CO₂ шығарындылары үшін 603 еуро/тонна CO₂ дейін жоғары төлемдер; Қоршаған ортаны қорғауға байланысты төлемдер және ҰҚТ-ға қол жеткізу үшін тиісті күрделі шығындар; ЖЭК-ке инвестиция салу, бизнестің дамуын қамтамасыз ету; Көмірден түскен шығын – 2021 жылмен салыстырғанда 2060 жылы 100% болды.

Өтпелі климаттық тәуекелдердің біздің қызметімізге ықтимал әсерін талдау нәтижелері бойынша мынадай нәтижелер көрсетілді:

«Самұрық-Энерго» АҚ NDC жұмсақ және Net Zero жұмсақ сценарийлеріне төзімді. Бірінші жағдайда әсер ету деңгейі шектеулі, ал екінші жағдайда өтпелі алғышарттар өтпелі тәуекелдерге байланысты ауыртпалықты өтеу тетіктерін қамтамасыз етеді. 2031 жылғы баға соққысы кірістілік пен өтімділіктің жеткілікті деңгейіне кепілдік беру үшін экологиялық және энергетикалық ауысу бағдарламаларын ертерек жүзеге асырумен өтелуі мүмкін. NDC сценарийі жұмсақ Қазақстан Үкіметінің NDC іске асырылуын қолдау үшін 2020 жылдарға, ал Net Zero жұмсақ болса, 2030 жылға қарай және одан әрі энергетикалық ауысу саясатын қолдау және 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына қол жеткізу үшін қолданылуы мүмкін.

NDC және Net Zero сценарийлерінің қатаң нұсқалары шындыққа жанаспайды және «Самұрық-Энерго» АҚ-ның қаржылық жағдайына шок сценарийлерінің қаржылық сезімталдығын тексеру үшін қолданылады. Қазақстан Үкіметі қазірдің өзінде құрылған қазыналар шеңберінде CO₂-ге баға белгілеуді енгізуді үнемі кейінге қалдырып отырғанын ескере отырып, NGFS баға белгілеу үрдістерін ұстану шындыққа жанаспайды.

Ең ықтимал екі сценарий – NDC жұмсақ және Net Zero жұмсақ – «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниясының тобы үшін қолайлы. Тиісті әсерді өтеу үшін басқару тетіктері болған кезде сәйкесінше төмен және орташа деп бағалауға болады.

NDC және Net Zero сценарийлерінің қатаң нұсқалары шындыққа жанаспайды, қолданылмайды және оларды жұмсарту стратегияларының бірімен немесе екеуінің комбинациясымен өтеу керек.

Климаттың өзгеруімен күресу стратегиясы**GRI 3-3, TCFD: Strategy**

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның климаттың өзгеруіне қарсы күрес жөніндегі күш-жігері қысқа мерзімді де, ұзақ мерзімді перспективада да Қоғам стратегиясының негізгі құрамдас бөліктерінің бірі болып табылады. Біз өз рөлiмiздi белгiлi бiр дәрежеде, жоғары немесе төмен жиiлiкте және қарқындылықта болатын өзгерiстерге бейiмделу үшiн ең жақсы бейiмделу шараларын анықтау арқылы орындаймыз.

Бейiмделу қоғамның өз активтерiнiң тұрақтылығын арттыру, климаттың төтенше жағдайларына жауап беру қабiлетiн арттыру және климаттың өзгеруi жағдайында әртүрлi қажеттiлiктердi ескеретiн стратегиялық нұсқалар мен бизнес үлгiлерiн әзiрлеу үшiн жүзеге асыратын барлық бастамаларын қамтиды.

Қоғам электр энергиясын өндiрудi декарбонизациялау, ЖЭК үлесiн ұлғайту, ластаушы заттар шығарындыларын азайту, жаңа инвестициялық жобаларды iске асыру арқылы энергетикалық ауысуды басқарады. Бұл факторлар барлық мүдделi тараптар үшiн құндылықты ұлғайту үшiн де, Париж келiсiмiнiң мақсаттарына тезiрек жету үшiн де, Бiрiккен Ұлттар Ұйымы 2030 жылғы Күн тәртiбiнде анықтаған тұрақты даму мақсаттары үшiн де мүмкiндiктер ұсынады.

Атап айтқанда, Топтың климат пен қоршаған ортаға әсерiн азайту бойынша негiзгi әрекеттерi:

- **ЖЭК үлесiн арттыру:** «Самұрық-Энерго» АҚ өз генерациясындағы жаңартылатын энергия көздерiнiң үлесiн ұлғайтуға және қоршаған ортаға терiс әсердi азайтуға бағытталған. Компания ЖЭК және гидрогенерация сияқты баламалы энергия көздерiн дамытуға бағытталған. Компания қолданыстағы ЖЭК нысандарын жаңғыртуды және салуды, сондай-ақ суэлектр станцияларын кеңейтудi жоспарлап отыр. Қазiрдiң өзiнде «Самұрық-Энерго» Қазақстандағы ЖЭК қуаттылығының 70%-дан астамын қамтамасыз етедi, әрi қарай Компания халықаралық стратегиялық әрiптестермен серiктестiкте жобаларды iске асыра отырып, осы үлестi ұлғайтуды жоспарлап отыр.
- **Генерация құрылымын қайта бөлу:** ЖЭК қуаты мен көмiр станцияларының өсу қарқынын салыстыра отырып, «Самұрық-Энерго» дәстүрлi энергия көздерiнен едәуiр озып, ЖЭК-тiң қуаттылық өсiмiндегi үлесiн 40%-ға дейiн ұлғайтуды жоспарлап отыр, ал көмiр станцияларының үлесi 34%-ды құрайды. Бұл генерация құрылымды жасыл және

тұрақты энергия көздерiне қарай айтарлықтай өзгертуге мүмкiндiк бередi.

- **Декарбонизация және көмiртектi азайту.** 2033 жылға дейiн «Самұрық-Энерго» АҚ-ның көмiртегi iзiнiң нетто-сын төмендету жөніндегi қызметi электр генерациясы құрылымындағы ЖЭК үлесiн ұлғайтуға, көмiртектi офсеттiк және климаттық жобаларды iске асыруға бағытталатын болады. Сондай-ақ, парниктiк газдар шығарындыларының нетто-сын төмендетуге ықпал ететiн жаңа технологияларды енгiзу және климаттық жобаларды iске асыру жоспарлануда.
- **ЖЭК және СЭС инвестициялық жобаларын iске асыру және халықаралық ынтымақтастық.** Энергия өткiзудiң негiзгi мiндетi ЖЭК және СЭС жаңа объектiлерiн салу болып табылады. ЖЭК халықаралық серiктестермен ынтымақтастықта энергияны жинақтайтын ауқымды жел және күн жобаларын қоса алғанда, қуаттың 6,2 ГВт (40%) өсiмiн қамтамасыз етедi. Гидрогенерацияны дамыту 1,6 ГВт (10%) өсiмдi қамтамасыз ете отырып, жаңа станциялар салуды да, қолданыстағы станцияларды жаңғыртуды да көздейдi. Бұл шаралар жалпы энергия теңгерiмiндегi таза энергияның үлесiн едәуiр арттыруға мүмкiндiк бередi.
- **Қалдықтарды қайта өңдеу және пайдалы қолдану тәжiрибелерiн енгiзу (күл қождарын пайдалану).** Қайта өңдеу тәжiрибесiн енгiзу айналмалы экономиканы қолдай отырып, экологиялық әсер мен көмiртегi iзiн азайтады. Электр энергетикасында күл шлактарын құрылыс материалдарын өндiруде бастапқы компоненттердiң бiр бөлiгiн ауыстыру арқылы қолдануға болады, бұл шығындарды азайтады және табиғи ресурстарды үнемдейдi.
- **Энергия жинақтау жүйелерiн қолдану есебiнен ЖЭК генерациялау объектiлерiнен тұрақты электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету.** Жаңартылатын энергетика объектiлерiнен электр энергиясын өндiру ауа райы жағдайларына (жел қондырғылары үшiн желдiң жылдамдығы) және тәулiк уақытына (күн электр станциялары үшiн жарық деңгейi) қатты тәуелдi, сондықтан ЖЭК объектiлерiнде энергияны жинақтау және сақтау жүйелерiн енгiзу тұтынушыларды жоғары сұраныс пен электр тұтынудың ең жоғары мәндерi кезеңiнде тұрақты электрмен жабдықтауды қамтамасыз етуге мүмкiндiк бередi, өйткенi бұрын электр энергиясын ЖЭК объектiлерiмен жасалған және оны келесi бiрнеше сағат iшiнде желiге жiберудi жинақтауға мүмкiндiк бередi.

Климаттық қауіптер мен мүмкіндіктер**TCFD: Strategy and Risk Management**

В рамках стратегического подхода к управлению климатом тәуекелдердi басқарудың стратегиялық тәсiлi шеңберiнде «Самұрық-Энерго» АҚ жасыл экономикаға көшудi ашатын мүмкiндiктерге ерекше назар аударады. Біз көмiртектi аз қажет ететiн технологияларды қолдануға тырысамыз және энергия тиiмдiлiгiн климаттық мақсаттарымызға жетудiң басым бағыты ретiнде қарастырамыз. Бұл энергия сыйымдылығын төмендету үшiн жаңа процестер мен технологияларды әзiрлеудi және енгiзудi, сондай-ақ парниктiк газдар шығарындыларын азайтатын жабдықтар мен технологияларды жаңартуға инвестициялар салуды қамтиды.

Климаттық мүмкіндіктер**Ресурстардың тиімділігі**

Біз энергия тиiмдiлiгi мен энергия үнемдеудi арттыру жөніндегi шараларды iске асыру мүмкiндiгiн көрiп отырмыз және отын-энергетикалық және су ресурстарын қоса алғанда, ресурстарды тиiмдi пайдалануға ұмтыламыз.

Энергия үнемдеу мен энергия тиiмдiлiгiн арттыру жөніндегi негiзгi шаралар инновациялық технологияларды қолдану, жабдықтарды жаңғырту және техникалық қайта жарақтандыру негiзiнде ОЭР-ды ұтымды пайдалану болып табылады.

Энергия үнемдеу және энергия тиiмдiлiгiн арттыру бойынша белгiленген iс-шараларды орындау өнiм бiрлiгiн өндiруге жұмсалатын отынның үлестiк шығынын азайтуға мүмкiндiк бередi, осылайша өнiм бiрлiгiне шаққандағы CO₂ үлестiк шығарындыларын азайтады.

Жаңа технологияларды қолдану

Климаттық мақсаттарға қол жеткiзудiң және CO₂ антропогендiк шығарындыларын азайту және өнiмнiң көмiртегi сыйымдылығын төмендету бойынша Қоғамның энергетикалық қажеттiлiктерiн қанағаттандырудың негiзгi факторы ретiнде көмiртектi алу, пайдалану және сақтау бойынша жаңа заманауи технологияларды зерделеу және кейiннен енгiзу.

Келесi есептi кезеңдерде бiз TCFD халықаралық әдiснамасына (қаржылық есептiлiктегi климаттық тәуекелдердiң әсерiн көрсету бойынша ұсыныстар) сәйкес Климаттың өзгеруi проблемаларының Компанияға әсерi, тәуекелдер мен мүмкiндiктер туралы ақпаратты ашуды тереңдетудi жоспарлап отырмыз.

Тәуекелдерді басқару

TCFD: Risk Management

Климаттық және экологиялық тәуекелдерді басқару біздің стратегиямызды жүзеге асырудың кілті болып табылады, көміртегі аз экономикаға көшуге көмектеседі және 2060 жылға қарай нөлдік көміртегі шығарындыларына қол жеткізуге деген амбициямызды орындайды.

2024 жылдың желтоқсанында Компанияда «Климаттық физикалық тәуекелдер» және

«Климаттық өтпелі тәуекелдер» анықталды, олар Шоғырландырылған тәуекелдер тізіліміне және 2025 жылға арналған Тәуекелдер картасына енгізілді.

Тәуекелдерді сәйкестендіру тәсілі климатқа байланысты қаржылық ақпаратты ашу жөніндегі Техникалық комитеттің (TCFD) ұсыныстарына негізделді, бұл қазіргі климаттық тәуекелдерді де, көміртегі бейтараптығына көшу процесінде Компания қызметінің перспективалық өзгерістерін де жан-жақты талдауды қамтамасыз етті.

Физикалық тәуекел-факторлар	Өтпелі тәуекел-факторлар
<ul style="list-style-type: none"> Ауа-райының өзгеруі, табиғи апаттар <p>Созылмалы құбылыстар</p> <ul style="list-style-type: none"> Жаһандық климаттың жылынуы, ауа-райы мен климаттың өзгеруіне байланысты физикалық қауіптер; Ауа-райының өзгеруі, табиғи апаттар, су тапшылығы 	<p>Саяси және реттеуші тәуекелдер</p> <ul style="list-style-type: none"> Электр энергиясын негізгі тұтынушылардың көмірсутектерді тұтынуын азайту; Экологиялық, су заңнамасының талаптарын қатаңдату; Парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталар көлемін шектеу, көміртегі салығын енгізу; Мемлекет тарапынан тарифтерді реттеу; Ұлттық жоспар резервіндегі парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталар көлемін шектеу; Мемлекеттік органның су ресурстарын өндіру мен тұтыну көлемін шектеу; Экологиялық, суды реттеу саласындағы заңнама талаптарын бұзу; Парниктік газдар шығарындыларына квота көлемінің артуы; Траншекаралық өзендерден су ресурстарын пайдалануға тыйым салу (су ресурстарын бірлесіп пайдалану туралы халықаралық-құқықтық уағдаластықтар, трансшекаралық өзендерді бірлесіп басқару туралы уағдаластықтың болмауы); Су көздерінің ластануы (қанағаттанарлықсыз сапа), ЕТҰ-да пайдалануға судың жарамсыздығы Қоршаған ортаны қорғау саласындағы рұқсат құжаттарын уақтылы ресімдемеу; Қосымша квоталар алу үшін экологиялық заңнамада көзделген мерзімдерді бұзу. <p>Технологиялық тәуекелдер</p> <ul style="list-style-type: none"> Көміртекті көп қажет ететін технологияларға инвестициялардың кетуі; Ластаушы заттар шығарындыларының жаңа көздерін пайдалануға беру, өзгермелі экологиялық нормалар режимінде жұмыс істеуге мүмкіндік бермейтін өндірісте қолданылатын технологиялардың жетілмегендігі; Оңтайлы жұмыс режиміне кедергі келтіретін, шығатын газдар мен сарқынды суларды тазарту жөніндегі заманауи талаптарға жауап бермейтін тозған жабдықтың болуы; Жаңғырту және табиғатты қорғау іс-шараларын қаржыландырудың болмауы; Жабдыққа оңтайлы жүктемені ұстап тұру мүмкіндігінің болмауы (жүктемені «KEGOC» АҚ анықтайды). Ағынды сулардағы ластаушы заттардың асып кетуі; СЭС бөгетінің бұзылуы немесе апат <p>Нарықтық тәуекелдер</p> <ul style="list-style-type: none"> Дамыған елдердің төмен көміртекті экономикаға көшуі және дәстүрлі өнімдерге сұраныстың төмендеуі; Көміртек бірлігін сатып алуға қаражаттың болмауы/биржада сатып алу үшін көміртек бірлігінің шектелуі. <p>Беделді тәуекелдер</p> <ul style="list-style-type: none"> Сенімсіз қызмет жеткізушілері / ұйым мердігерлері

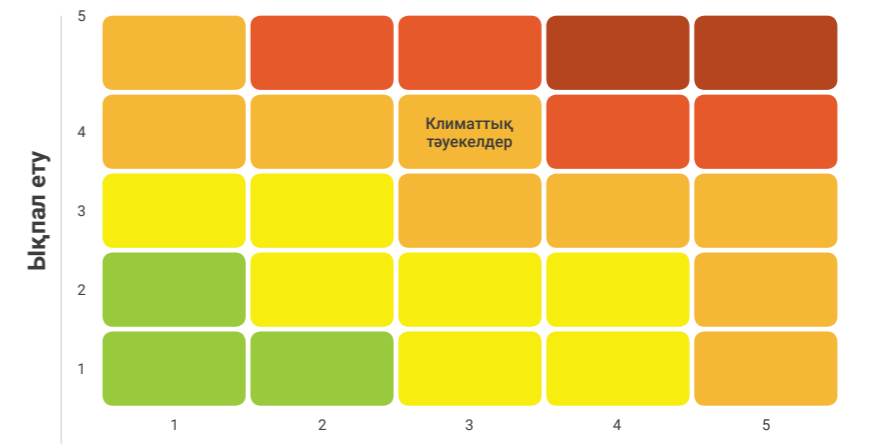
Тәуекелдерді бағалау және талдау шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ-да тәуекелдерді басқару процесінің әдістемелік базасын жасайтын сапалық, сандық талдаулар немесе олардың комбинациясы пайдаланылады.

Тәуекелдерді бағалау әр тәуекелдің көздері мен

себептерін, оларды жүзеге асырудағы жағымсыз салдарларды және белгілі бір тәуекелдің жүзеге асырылу ықтималдығын қарастыруды қамтиды..

Барлық тәуекелдер Тәуекелдер картасында көрсетілген, мұнда олардың маңыздылығы бір есте, ал екіншісінде пайда болу ықтималдығы көрсетілген.

«Самұрық-Энерго» АҚ 2024 жылдың Тәуекелдер картасы

Тәуекелдер мониторингінің тиімділігін арттыру мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ-да екі тәсілді пайдалана отырып, НТК (негізгі тәуекел көрсеткіштері) қолданылады:

Тәуекел факторлары негізінде әрбір негізгі тәуекел бойынша тәуекел-факторлары анықталады. Тәуекел-факторлары «Самұрық-Энерго» АҚ-ға қатысты сыртқы және ішкі болуы мүмкін. Тәуекел-факторлары өлшемділікке талданады. Әрбір тәуекел-факторы үшін коэффициенттер, пайыздар, сандар және т.б. түрінде көрсетілуі мүмкін тиісті өлшем бірліктері мен өлшем жиілігі анықталады.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі алдын алу іс – шараларының негізінде тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімше «Самұрық-Энерго» АҚ және/немесе ЕТҰ іске қосылған құрылымдық бөлімшелерімен бірлесіп тәуекелдерді басқару жөніндегі әрбір алдын алу іс-шарасы үшін орындау деңгейінің өлшем бірлігін, көрсеткішті өлшеу жиілігін және есептеу үшін ақпарат көзін айқындайды. Алдын алу іс-шараларының негізінде әзірленген КӨЖ пайыздық мәнде немесе алдын алу іс-шараларының нақты орындалуында көрсетілуі мүмкін.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар

Климаттық тәуекелдерді тиімді басқару және олардың ықтимал әсеріне бейімделу үшін «Самұрық-Энерго» АҚ экологиялық тәуекелдерді азайтуға және заңнаманы сақтауға бағытталған кешенді іс-шаралар жоспарын әзірледі. Осы жоспар шеңберінде мынадай іс-шаралар көзделген:

Мемлекеттік реттеуші органдарға эмиссияларға рұқсаттар мен есептілікке өтінімдер беру мерзімдерін қоса алғанда, қоршаған ортаны және су ресурстарын қорғау саласындағы заңнама нормаларының сақталуын бақылау;

Лимиттерді түзете отырып, парниктік газдар шығарындыларына квоталарды пайдалану мониторингі;

Табиғатты қорғау жабдықтарын жаңғырту және жөндеу жоспарларының сақталуын мониторингтеу;

Ғимараттар мен құрылыстарды пайдаланудың техникалық регламенттері мен ережелерін сақтау;

Міндетті экологиялық сақтандыру және тарату қорларын құру;

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік актілерді әзірлеу процесінде мемлекеттік органдармен өзара әрекеттесу;

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық экологиялық стандарттарды енгізу және басқару мониторингі;

Қоршаған ортаны қорғауға арналған бюджеттің атқарылуын бақылау;

Шаруашылық қызметтің су экожүйелеріне, сондай-ақ флора мен фаунаға әсерін бағалау.

Атмосфераға парниктік газдар шығарындыларымен байланысты тәуекелдерді басқару және қоршаған ортаға тиісті әсерді азайту жөніндегі іс-шаралар:

Баламалы энергетика

- ЖелЭС және СЭС;
- Күн энергетикасы;
- Геотермалдық энергетика;
- Сутегі энергетикасы;
- Халықаралық ынтымақтастық.

Дәстүрлі энергетика

- Көмір ЖелЭС-ді газдандыру арқылы CO₂ шығарындыларын азайту.

Желілік инфрақұрылым және реттеу

- Желілерді жаңғырту және Smart Grid енгізу;
- Энергияны жинақтау жүйелері және маневрлі генерация.

Шығарындыларды басқару

- Көмірді байыту және газдандыру;
- Көміртегі диоксидін (CCUS) ұстау және сақтау;
- Энергия тиімділігі және ресурсты үнемдеу;
- Жасыл көлік;
- Карбон фермалары мен офсеттер.

Қолдау іс-шаралары

- Карбонды есепке алу және цифрландыру;
- Реттеуші ортадағы өзгерістер;
- «Жасыл» қаржыландыру.
- ESG критерийлеріне сәйкестік;
- Өндірісті оқшаулау.

Климаттың өзгеруіне қарсы іс-қимыл нәтижелері

GRI 303-1, 304-2, 304-3, 305-1, 305-2, 305-7, 306-3, GRI 12: Coal Sector: 12.1.5, 12.1.6, 12.4.2, 12.5.3, 12.5.4, 12.6.4, 12.7.1, 12.7.2, 12.7.6, TCFD: Metrics & Targets

Жаһандық деңгейде көміртегі бейтараптығына қол жеткізу үшін біз өз қызметімізді тиімді басқаруға және көміртегі ізін азайтуға бағытталған негізгі көрсеткіштерді әзірледік және енгіздік.

«Самұрық-Энерго» АҚ Энергия өткізу бағдарламасының орта және ұзақ мерзімді мақсаттары.

2031 жылға қарай

ЖҚ шығарындыларының үлестік мөлшерін төмендету

>=40%

«Самұрық-Энерго» АҚ генерациялау құрылымындағы таза энергия үлесін көбейту

31%

- ESG рейтингін алу және оны әрі қарай жоғарылату
- Carbon Capture & Storage технологияларын зерттеу және енгізу – «көміртекті ұстау және сақтау»

2060 жылға қарай

ЖҚ шығарындыларының үлестік мөлшерін төмендету жүргізілетін іс-шаралар мен офсеттік көміртек бірліктерін ескере отырып

100%

азайту

Таза э/э көлемін көбейту

46%*

дейін активтер құрылымында

Орман-климаттық жоба

Ауданы 1000 га аумақты көгалдандыру

- Carbon Capture & Storage - «көміртекті ұстау және сақтау» технологияларын зерделеу және іске асыру

«Терең декарбонизация» сценарийі аясында

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ мақсаттарына қол жеткізудегі прогресс

Көрсеткіш	2021, Базалық жыл	2023	2024	2060 жылға арналған мақсат*
Көміртек ізінің нетто мөлшерін азайту, млн тонна CO ₂	32,95	31,87	30,88	0
Орман-климаттық жоба, га	0	2045 жылдан бастап	2045 жылдан бастап	1000 га

* «Терең декарбонизация» сценарийі аясында.

2024 жылы Қазақстанда клемі 163,5 МВт болатын 8 жаңа ЖЭК нысаны пайдалануға берілді. 2014 жылы ел бойынша пайдаланылатын ЖЭК объектілерінің белгіленген қуаты – 177,52 МВт болды, ал 2024 жылы – 3 032 МВт-тан асты.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ көміртекті (офсеттік) бірліктерді алу арқылы өндірістік қызметтен жағымсыз экологиялық әсерді өтеу мүмкіндігін қарастырды. Бір офсеттік бірлік бір метрикалық тонна CO₂-ға тең.

Қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында 2024 жылға ЕТҮ (СЭС) офсеттік бірліктерін алу жөніндегі Жол картасы бекітілді. Көміртекті офсетті мақұлдау және офсеттік бірліктерді ұсыну ережелеріне сәйкес жобалардың тиісті тұжырымдамалары жасалды⁴³.

Алайда уәкілетті орган ұсынылған құжаттарды пысықтауға қайтарды. Мұның себебі «Желіге қосылған

ЖЭК-тен электр энергиясын өндіру» АСМ0002 Ауқымды шоғырландырылған әдіснамасының жағдайы болды, оған сәйкес СЭС объектілерді жаңғыртудан немесе реконструкциялаудан кейін өндірілген электр энергиясының көлеміне ғана офсеттік бірліктерді ала алады.

Қазіргі уақытта барлық ескертулер ескеріліп, құжаттарды 2025 жылы қайта қарау жоспарлануда. Компанияның қалған ЖЭК-объектілері үшін (СЭС-ті қоспағанда) 2024 жылға офсеттік бірліктерді алу да 2025 жылға жоспарланған.

Сонымен қатар, балама механизм ретінде I-REC халықаралық сертификаттарын алу қарастырылуда, бұл өндірілген «таза» энергияның шығу тегін растауға ғана емес, сонымен қатар қосымша табыс алуға, сондай-ақ қолданыстағы ЖЭК объектілерінің дамуын ынталандыруға мүмкіндік береді.

Климаттың өзгеруіне байланысты көрсеткіштер

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Парниктік газдар			
1-қамту, тонна CO₂e			
Көмірқышқыл газы (CO ₂)	31 978 242	31 877 469	30 883 547
Метан (CH ₄)	940 989	1 065 127	1 058 713
Азоттың шала тотығы (N ₂ O)	74 182	66 980	64 326
2-қамту, тонна CO₂e			
CO ₂	13 334	11 343	13 883
Электр энергиясын өндіру	1 527	1 415	1 515
Жылу өндіру	11 807	9 928	12 368
Ластағыш заттардың шығарындылары			
Өнім бірлігіне атмосфераға шығарылатын үлестік шығарындылардың динамикасы, г/кВт*сағ	9,48	9,54	8,22
Энергия тиімділігі			
Жалпы энергия үнемдеу, мың ГДж	14 271	10 043	9 192
Жауапты су пайдалану			
Қайта пайдаланылатын су көлемі	7 327	8 328	8 620
Айналымдағы су көлемі	3 527 190	3 490 881	3 541 091
Шығарылатын өнім бірлігіне алынатын ЖелЭС суының көлемі	6,30	7,03	6,81
Қалдықтарды басқару			
Түзілген қалдықтардың барлығы, олардан:			
Қауіпті, тонна	647	1 732	534
Қауіпті емес, тонна	89 928 281	98 496 364	108 784 366
оның ішінде өндіріс ерекшелігіне тән қалдықтардың негізгі түрлері бойынша, тонна	89 912 725	98 474 212	108 760 267
күл-шлак қалдықтары, тонна	7 129 158	8 853 230	8 781 174
аршылған жыныстар, тонна	82 783 567	89 620 982	99 979 093
Биоәртүрлілікті сақтау			
Биоәртүрлілікті сақтауға инвестициялар, млн тг	57,9	114,7	224,1

⁴³ Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің 2021 жылғы 5 қарашадағы No 455 бұйрығы, Д30 (СЭС).

Парниктік газдар шығарындылары

GRI 305-1, GRI 305-4, GRI 12: Coal Sector: 12.1.5, 12.1.8, TCFD: метрика және мақсаттар

ЕО таксономиясы климаттың өзгеруін азайтуға елеулі үлес қосуды анықтайтын нақты критерийлерді қамтиды. Егер қондырғы жасанды резервуарсыз өзен қондырғысы болса немесе қондырғының меншікті қуаты 5 Вт/м²-ден асса немесе өмірлік цикл бойынша шығарындылар 100 г CO₂/кВтсағ-тан төмен болса, су электр станциялары маңызды үлес критерийлеріне (SCC) сәйкес келеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ мәлімделген критерийге сай келеді: Мойнақ СЭС – 28,7 Вт/м², Алматы СЭС каскады – 54,6 Вт/м², ӨСЭС – 9,7 Вт/м². Сай келмейтіндер: Қапшағай СЭС – 0,26 Вт/м², Шардара СЭС – 0,14 Вт/м², Шүлбі СЭС – 2,75 Вт / м².

СЭС-те CO₂ шығарындылары жоқ.

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес парниктік газдар шығарындыларын үлестеу жүйесіне жататын «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь Көмір» ЖШС қоса алғанда, кәсіпорындар осы шығарындыларға түгендеу жүргізуге міндетті. Түгендеу процесі тәуелсіз аккредиттелген ұйымның нәтижелерін растауды қамтиды, бұл шығарындылар туралы деректердің ашықтығы мен дұрыстығын қамтамасыз етеді.

2024 жылы климаттық тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларға жұмсалған шығындар «Самұрық-Энерго» АҚ үлестеу қондырғылары үшін парниктік газдарды түгендеу туралы есепті әзірлеу мен верификациялауды қоса алғанда, шамамен 8,6 млн теңгені құрады.

«ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ электр және жылу энергиясын өндіру үшін қазандық агрегаттарында отынды жағудан, сондай-ақ «Богатырь Көмір» ЖШС-де көмір өндіруден шығатын тікелей шығарындылары 1-қамту санатына жатады. Шығарындылар туралы деректерді жинау ресми техникалық есептер мен зертханалық журналдар сияқты бастапқы көздер негізінде жүзеге асырылады. Бұл деректер GHG Protocol Scope 1 Guidance бағдарламасында көрсетілген ұлттық әдістер мен нұсқаулықтарға сәйкес өңделеді. Жиналған мәліметтер негізінде парниктік газдар шығарындыларының коэффициенттері және олардың әрбір көзі мен әрбір кәсіпорын: «ЕМАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь Көмір» үшін жалпы көлемі есептеледі. Есептеулер қазандық жабдықтары мен көмір өндірісінің шығарындыларын талдауды қамтиды, сонымен қатар әр еншілес компания үшін тәуелсіз аккредиттелген ұйымдармен расталады.

Парниктік газдар шығарындыларын талдау үшін тұтынылатын отынның көлемін, оның құрамын (көміртегі мөлшері, төмен калориялық мәні), сондай-ақ отынның толық жанбауынан туындаған жылу шығынын қоса алғанда, шикізаттың шығыны мен сипаттамаларының дәлдік өлшеуі жүргізіледі. Метан мен азоттың шала тотығы шығарындыларын көмірқышқыл газының баламалы тоннасына ауыстыру процесінде Тараптар конференциясының 2022 жылғы 17 қарашадағы б/СР27 шешімінің 4-тармағына сәйкес айқындалған жаһандық жылыну әлеуетінің өзекті коэффициенттері (метан үшін 28, азоттың шала тотығы үшін 265) қолданылады.

Тікелей ПГ шығарындылары⁴⁴ (1 қамту), тонна CO₂-экв^{45,46}

Көрсеткіш	Өлшем бірлігі	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Көмірқышқыл газы (CO ₂)	тонна CO ₂	31 978 242	31 877 469	30 883 547	-3,1
Метан (CH ₄)	тонна CO ₂ eq.	940 989	1 065 127	1 058 713	-0,6
Азоттың шала тотығы (N ₂ O)	тонна CO ₂ eq.	74 182	66 980	64 326	-4,0

Барлық 1-қамту шығарындылары 2023 жылмен салыстырғанда 2024 жылы төмендегенін көрсетті. Бұл Қоғамның көміртегі ізін азайту жөніндегі табысты жұмысын көрсетеді. Біз экологиялық таза технологияларды енгізуді және процестерді жақсартуды жалғастырамыз, бұл экологиялық жағдайды жақсартуға ғана емес, сонымен қатар тұрақты дамуға бағытталған Компания ретіндегі беделімізді арттыруға көмектеседі.

ПГ үлестік шығарындылары (1-қамту)

Қызмет түрлері	Өлшем бірлігі	2021	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Электр энергиясын өндіру	тонна CO ₂ экв./мың кВт*сағ	0,862	0,831	0,838	0,728	-13,1
Жылу энергиясын өндіру	тонна CO ₂ экв./мың Гкал	324,485	318,530	294,127	288,945	-1,76
Көмір өндіру	тонна CO ₂ экв./мың тонна	173,552	33,519	35,549	25,978	-26,9

⁴⁴ Парниктік газдардың тікелей шығарындыларының көлемі ЕМАЭС-1, ЕМАЭС-2, АлЭС, Богатырь-Көмір бойынша келтірілген.

⁴⁵ Компания парниктік газдардың биоендік шығарындыларын есептемейді.

⁴⁶ Компания бақылау негізінде шоғырландыру әдісін таңдады. Парниктік газдардың жалпы көлемін анықтау кезінде Компания бақылайтын шоғырландырылған объектілерден шығарындылардың 100%-ы ескерілді.

2024 жылдың қорытындысы бойынша 2023 жылмен салыстырғанда «Самұрық-Энерго» АҚ қызметінің барлық түрлері бойынша ПГ үлестік шығарындыларының төмендеуі байқалады. Бұған келесі негізгі факторлар ықпал етті:

- ЖЭК электр энергиясын өндіруді 2,6 есеге – 2,849 млрд кВт*сағ-тан 7,460 млрд кВт * сағ-қа дейін ұлғайту;
- «ЕМАЭС-1» ЖШС жылу энергиясын босатуға шартты отынның үлес шығынын 161,0 кг/Гкал-дан 156,7 кг/Гкал-ға дейін төмендету;
- «Богатырь Көмір» ЖШС-де жиналатын ішкі аршаның көлемін 3,084 млн тоннадан 2,652 млн тоннаға дейін қысқарту.

GRI 305-2, GRI 12: Coal Sector: 12.1.6

Компания GHG Protocol Scope 2 Guidance 2-қамту жөніндегі нұсқаулыққа, сондай-ақ 2021 жылғы 19 шілдедегі №260 ҚР-ның экология, геология және

Жанама ПГ шығарындылары (2 қамту), тонна CO₂-экв⁴⁷

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Парниктік газдардың жалпы жанама шығарындылары (2-қамту)	13 334	11 344	13 883	22,4
Есепке кірген газдар	CO ₂	CO ₂	CO ₂	

2024 жылы Екінші деңгейдегі жанама шығарындылар 2023 жылмен салыстырғанда 22,4%-ға өсіп, 0,014 млн тонна CO₂-ге жетті. Өсім сатып алынған жылу энергиясын тұтынудың артуына байланысты болды.

«Самұрық-Энерго» АҚ 2025 жылы 1 және 2-қамтумен қамтылмаған барлық жанама эмиссияларды ескеретін 3-қамтудың парниктік газдар шығарындыларының санаттарына талдау жүргізуді жоспарлап отыр. Қазіргі уақытта бұл шығарындылар GHG protocol стандарты бойынша міндетті есептеу есебіне алынбайды.

Жанама 3-қамту шығарындылары 15 санатқа бөлінеді және жоғары (Upstream emissions) және төмен (Downstream emissions) ағындарына жіктеледі. Жоғары ағындарға 1 және 2-қамтуларда ескерілген шығарындыларды қоспағанда, сатып алынған шикізаттан, тауарлардан және қызметтерден шығарындылар кіреді. Төмен ағындар ұйымнан тыс өнімнің өмір-

табиғи ресурстар министрінің міндетін атқарушының бұйрығымен бекітілген экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктердің тізбесіне негізделген «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша Парниктік газдар мен офсеттік бірліктерді есептеу жөніндегі бекітілген нұсқаулыққа сәйкес жанама шығарындыларды есептейді.

2023 жылғы 1 шілдеден бастап Электр энергиясын бірыңғай сатып алушының – бұдан әрі ҚАО енгізілуіне байланысты Қазақстан Республикасындағы энергиямен жабдықтау жүйесіндегі өзгерістерге байланысты компаниялардың 2-қамтуда жанама энергетикалық ПГ шығарындыларын есептеу үшін аумақтық әдісті (location-based method), сондай-ақ нарықтық әдісті (market-based) қолдану мүмкіндігі бар. GHG Protocol сәйкес, «Самұрық-Энерго» АҚ компаниясының тобында ҚАО-дан электр энергиясын сатып алу топты шоғырландыру мақсаттары үшін перспективалар тұрғысынан кері сатып алу шарттары ретінде қарастырылады. Осыған байланысты 2-қамтуды есептеу үшін тек тікелей шарттар негізінде нарықтық әдіс (market-based) қолданылады.

лік циклін пайдалануға және аяқтауға байланысты шығарындыларды қамтиды.

Санаттау бекітілгеннен кейін «Самұрық-Энерго» АҚ 2025-2026 жылдары 3-қамту шығарындыларын есепке алу мен мониторингті кезең-кезеңімен енгізуді жоспарлап отыр.

GRI 305-5, GRI 12: Coal Sector: 12.2.3

2024 жылы Алматы ЖелЭС-на («АлЭС» АҚ) Энергия тиімділігі және энергия үнемдеу жөніндегі іс-шараларды іске асыру ПГ шығарындыларын 17,587 мың тонна CO₂-ға төмендетуге ықпал етті. Іске асырылған іс-шаралардың ішінде 8,9 мың тонна көмірді үнемдеуге мүмкіндік берген №2, 5 және 6 ЖЭО-2 қазандықтарының 1 сатылы ауа жылытқыш текшелерін ауыстыру, сондай-ақ энергетикалық тиімділікті арттыруға бағытталған бірқатар басқа да іс-шаралар бар.

Парниктік газдар шығарындыларын азайту, тонна CO₂

Компания	Іс-шара	2023	2024
«АлЭС» АҚ	Энергия тиімділігі және энергия үнемдеу іс-шараларын жүзеге асыру	26 588	17 587
«ЕМАЭС-1» ЖШС	Көміртегі офсетін сатып алу	387 150	-
«Самұрық-Энерго» АҚ бойынша жиыны		413 738	17 587

⁴⁷ Көрсеткіштің периметріне «Богатырь Көмір» ЖШС сатып алған сыртқы энергиясы бойынша деректер енгізілді.

Энергия тиімділігі

GRI 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.1.1

«Самұрық-Энерго» АҚ қоршаған ортаға әсерді азайту және климаттың өзгеруіне қарсы күресті қолдау үшін өз кәсіпорындарының энергия тиімділігін арттыру бойынша жұмысты жалғастыруда. Біз энергия мен табиғи ресурстарды тұтынуды азайту үшін инновациялық шешімдер мен оңтайландыру шараларын енгіземіз.

Компанияда 2015-2025 жылдарға арналған Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бағдарламалары жұмыс істейді. Бағдарлама энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы қызметті жоспарлау және жүзеге асыру үшін негіз қалаушы құжат болып табылады және өнімнің энергия сыйымдылығын төмендетуге және еншілес компаниялардың энергия тиімділігін арттыруға бағытталған. Бұған ресурстарды ұтымды пайдалану, қоршаған ортаға әсерді азайту және белгіленген мақсаттарды орындау арқылы қол жеткізіледі.

Бағдарламаның негізгі құралдары:

- Энергияны үнемдеудің негізгі көрсеткіштерін белгілеу.
- Мақсаттың орындалуын үнемі бақылау және талдау.
- Энергия тиімділігін арттыру бойынша іс-шараларды жүзеге асыру.

2024 жылғы қарашада біз корпоративтік менеджмент жүйесінің қадағалау аудитінен сәтті өтіп, ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001, ISO 37001 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігін растадық.

Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін жақсарту жөніндегі іс-шаралар

GRI 302-1, GRI 302-4, GRI 12: Coal Sector: 12.1.2

Сенімділіктің негізгі көрсеткіштері – технологиялық бұзушылықтар санының төмендеуі. Жоспарланған іс-шараларды іске асырудың, энергетиктердің күнделікті жұмысының, энергия объектілерін кезең-кезеңімен қайта құрудың және қаржы салымдарының арқасында технологиялық бұзушылықтар санын 11%-ға қысқартуға мүмкіндік туды.

«Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» ҚРЗ сәйкес 2024 жылы «ЕСМАЭС-2» АҚ және «АлЭС» АҚ объектілерінде энергоаудиттер жүргізілді.

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ-да энергия тиімділігі жөніндегі бастамалар

258,229

мың тонна

шартты отынды үнемдеуге ықпал етті

Энергетикалық тиімділікті арттыруға және ресурстарды ұтымды пайдалануға бағытталған Шығыс СЭС-тегі жұмыстарды қоса алғанда, барлығы 67 іс-шара орындалды. Бұл 1,2 млрд теңгеден астам ақшаны үнемдеуге мүмкіндік берді.

2024 жылы жалпы энергия тұтыну 195 026 мың ГДж құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 2,5%-ға аз (200 194 мың ГДж) болды.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында энергетикалық тиімділікті арттыру жөніндегі шараларды іске асыру энергия тұтынуды 9 192 мың ГДж-ға дейін қысқартуға қол жеткізуге мүмкіндік берді (толық ақпарат алу үшін «Ресурстарды тұтыну және энергия тиімділігі» қосымшасын қараңыз).

Негізгі энергетикалық көрсеткіштер, мың ГДж

Энергияны азайту	2022	2023	2024	Δ 2024/2023, %
Энергия үнемдеу көлемі	14 271	10 043	9 291	8,4

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің VI Халықаралық энергия үнемдеу форумына қатысуы

2024 жылғы 8 қарашада Халықаралық энергия үнемдеу күні қарсаңында «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлері Астанада өткен VI Халықаралық энергия үнемдеу форумына белсенді қатысты. Форум мемлекеттік сектор мен бизнес деңгейінде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы негізгі мәселелерді талқылау үшін маңызды платформаға айналды.

Іс-шара барысында Қазақстанда энергия үнемдеу саясатын дамытуға, сондай-ақ мемлекеттік органдардың, бизнестің, үкіметтік емес ұйымдардың және сараптамалық қоғамдастықтың өкілдері арасында тәжірибе және озық тәжірибелермен алмасуға қатысты мәселелер қозғалды.

Форумда өнеркәсіпті декарбонизациялау, автоматтандыру және цифрландыру технологияларын енгізу, сондай-ақ елде энергия үнемдеуді стандарттау мәселелеріне ерекше назар аударылды. Мұндай іс-шараға қатысу «Самұрық-Энерго» АҚ-на тұрақты даму саласындағы заманауи үрдістер мен бастамалар туралы хабардар болуға, сондай-ақ энергия үнемдеудің тиімді тәжірибелерін ілгерілетуде және энергия тиімділігін арттыруда өз рөлін күшейтуге мүмкіндік берді.

Энергия тиімділігін арттыруға барынша әсер еткен іс-шаралар:

- Энергоблоктардың қуатын арттыру.
- Турбинаның IV іріктеуінен қуат алатын энергия блоктарының жұмыс уақытын ұлғайту.
- Турбина конденсаторының жылу алмасу беттерін тазалау.
- Жабдықты баптау.
- Қазандық газ құбырларының оттығын тығыздау.
- Жылу желілері құбырларының жылу оқшаулауын ауыстыру.

Энергия тиімділігіне бағытталған орындалған іс-шаралардың арқасында «Самұрық-Энерго» АҚ ЭПО бойынша өз қажеттіліктеріне жұмсалған электр энергиясының шығыны жоспардағы 5,67%-дан 5,41%-ды құрады.

Энергияның қолжетімділігі

GRI 3-3

Қазақстан халық үшін де, өнеркәсіп үшін де тұрақты электрмен жабдықтауды қамтамасыз ететін жоғары дамыған энергетикалық жүйелерге ие. Энергетика саласын Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі реттейді, ол сондай-ақ жаңартылатын энергия көздерін пайдалану мәселелерін бақылайды. ҚР Ұлттық экономика министрлігінің табиғи монополияларды реттеу комитеті электр және жылу энергиясын беру жөніндегі қызметтерді реттеуді қадағалайды, ал ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі көмір өнеркәсібін бақылайды.

ҚР Энергетика министрлігінің деректеріне сәйкес, ел халқының 99%-дан астамы электр қуатына қол жеткізе алады. Ауылдық жерлерде электр желілерін жаңғырту және электрмен жабдықтау сапасын жақсарту жөніндегі бағдарламалар іске асырылуда, бұл қала мен ауыл арасындағы алшақтықты азайтуға ықпал етеді.

«АЖК» АҚ желілеріндегі шығындар, %

Атауы	2020	2021	2022	2023	2024
Нормативтік шығындар	14,4	12,9	12,8	12,8	12,7
Нақты шығындар	12,6	11,9	11,4	10,9	10,7

«АЖК» АҚ желілеріндегі электр энергиясының шығыны жалпы нақты шығындардың «АЖК» АҚ желісіне электр энергиясының түсу көлеміне қатынасы ретінде есептеледі. Тұтынушылардың жыл сайынғы өсімін ескеріліп «АЖК» АҚ бір күнтізбелік жылда бір тұтынушыға ажырату көрсеткіштерін (SAIFI) және ажырату ұзақтығын (SAIDI) жақсарту үрдісін қамтиды. Сенімділік көрсеткіштері өшіру санын және олардың ұзақтығын азайтуға бағытталған іс-шараларды іске асырудың арқасында жақсарды.

Өшіру саны және өшіру ұзақтығы:

- 2024 жылы **SAIFI** 2,61 болды, бұл нормативтік көрсеткіштен (3,7) төмен.
- 2024 жылы **SAIDI** 3,19 сағатты құрады, бұл да нормативтіерге сай келеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында барлық өндіруші компаниялар электр энергиясын Бірыңғай сатып алушы арқылы өткізеді. Бұл процесті электр энергиясын тиімді сатып алу мен сатуды қамтамасыз ететін мемлекет қатысатын заңды тұлға орталықтан бақылайды.

«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС сияқты еншілес компанияларымыз электр энергиясын сатумен айналысады, ал «Богатырь Көмір» ЖШС көмір сатуға жауапты. Өз кезегінде, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ электр желілеріне қосылу үшін техникалық шарттарды ұсынады.

Компаниялар тобы энергияның жоғалуы және техникалық бұзылулар, сондай-ақ сенімділік коэффициенттері (SAIFI, SAIDI) сияқты электрмен жабдықтаудың сенімділік көрсеткіштеріне тұрақты мониторинг жүргізеді. Компанияда жыл сайын желілердегі шығындардың төмендеу үрдісі байқалады.

Қызметтерге қол жеткізу және клиенттік қызметті жақсарту

Клиенттерге ыңғайлы болу үшін «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ негізгі қызметтерді [веб-сайт](#) арқылы ұсынады. Сайтқа қосылу үшін сайтта техникалық шарттарды алуға, ажырату кестелерімен және тарифтермен танысуға, сондай-ақ электр желілеріне қосылу үшін өтінімдер беруге болады. Сондай-ақ, «АЖК» АҚ-да «Техникалық шарттарды беру» қызметі толығымен электрондық форматқа ауыстырылды және «ТШ модулі» АЖ арқылы жүзеге асырылады. Ақпараттық жүйе онлайн режимінде техникалық шарттарды алуға өтінім беруге, берілген өтінімнің мәртебесін бақылауға, pdf форматында цифрлық көшірме түрінде дайындалған техникалық шарттарды алуға мүмкіндік береді. Тараптардың теңгерімдік тиесілігін және пайдалану жауапкершілігін ажырату актілерін дайындау және беру Электр энергиясын пайдалану қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады. Баланстық тиістілікті ажырату актілерін қалыптастыру және беру «ТШ модулі» АЖ арқылы жүзеге асырылды.

Толығырақ «2017-2024 жж. «АЖК» АҚ электрмен жабдықтау сенімділігі көрсеткіштерінің есебі, SAIDI, SAIFI» қосымшасында.

«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС зейнеткерлер мен мүгедектерге арналған жеңілдіктерді қоса алғанда, тұтынушылардың әртүрлі санаттары үшін сараланған тарифтерді ұсынады. Толық ақпарат мына сілтеме бойынша қол жетімді: <https://esalmaty.kz/kz/tariffs/1level-2>.

«Богатырь Көмір» ЖШС, өз кезегінде, әлеуметтік нысандар мен қайырымдылық ұйымдары үшін көмір ұсына отырып, әлеуметтік қолдауға белсенді қатысады. 2024 жылы әлеуметтік қажеттіліктер мен қайырымдылық мақсаттар үшін 160 мың тоннадан астам көмір жөнелтілді. Толығырақ мына сайттан білуге болады: <https://www.bogaty.kz/kk/social/social-report/>.

Ресурстарды үнемдеуге бағытталған өндірістік процестердің сапасын жақсарту жөніндегі бастамалар

«Самұрық-Энерго» АҚ энергия тиімділігін арттыру және қоршаған ортаға әсерді азайту үшін инновацияларды белсенді енгізуде.

Өнертабыстық ұсыныстарды енгізу барысында энергия тиімділігі мәселелеріне ерекше назар аударылды. Негізгі мақсат өндірістік процестердің сапасына нұқсан келтірместен энергия шығынын азайту болды.

Іске асырылған шаралар:

- ресурстарды тұтынуды азайту;
- технологиялық режимдерді оңтайландыру арқылы энергия шығынын азайту;
- энергия ресурстарын бақылау мен есепке алудың автоматтандырылған жүйелерін енгізу.

Олардың ішіндегі ең маңыздыларына химиялық тұзсыздандырылған судың жоғалуын оңтайландыру, локомотивтерге қызмет көрсетуді жақсарту және жылу электр станцияларында жабдықты тазартуды жеделдету жатады.

2025 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

- Келесі негізгі бағыттар бойынша қазіргі заманғы сын-қатерлер мен тұрақты даму басымдықтарын ескере отырып, энергия үнемдеу және энергия

2024 жылы экономикалық әсері

594 млн теңгені

құрайтын 54 рационализаторлық ұсыныс мақұлданды

тиімділігін арттыру бағдарламасын жаңарту жоспарлануда:

- Электр энергиясын, жылуды, көмірді және басқа ресурстарды пайдалануды оңтайландыру.
- Жабдықтардың, инженерлік жүйелер мен өндірістік процестердің энергия тиімділігін арттыру.
- Энергия ресурстарына шығындарды азайту.
- Өндірістік қызметтің экономикалық тиімділігін арттыру.
- Парниктік газдар шығарындыларын азайту.
- Қоршаған ортаға теріс әсерді азайту.
- Қазіргі заманғы энергия үнемдейтін технологиялар мен жабдықтарды енгізу.
- Энергияны үнемдейтін шешімдерге көшу (жарықдиодты жарықтандыру, автоматтандырылған басқару жүйелері және т.б.).
- Қызметкерлер мен халықты хабардар ету және оқыту.
- Ресурстарды жауапты және ұтымды тұтынуды ынталандыру.
- Ықтимал энергетикалық дағдарыстар мен сыртқы тәуекелдерге төзімділікті нығайту.

- Күтілетін экономикалық әсері 1 млрд теңгеден асатын энергия үнемдеуге және энергия тиімділігін арттыруға бағытталған 65 іс-шараны іске асыру жоспарланған.

- Энергия тиімділігін жақсарту мүмкіндіктерін анықтау үшін «АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС, «Богатырь Көмір» ЖШС және «Мойнақ СЭС» АҚ-ға энергия аудиттері жоспарланған.

Экологиялық бенчмаркинг

Экологиялық бенчмаркинг өз көрсеткіштерін саладағы жетекші компаниялардың нәтижелерімен салыстыру арқылы «Самұрық-Энерго» АҚ экологиялық тиімділігін бағалау және басқару құралы болып табылады. Бұл тәсіл экологиялық басқару және тұрақты даму саласындағы үздік халықаралық тәжірибелерді енгізуге ықпал етеді. Ағымдағы талдау шеңберінде 2021-2023 жылдардағы жалпыға қолжетімді деректер пайдаланылды. 2024 жылғы экологиялық көрсеткіштер жарияланғаннан кейін бенчмаркинг өзектендіріледі және оның нәтижелері Компанияның ресми сайтында орналастырылады.

Бенчмаркинг үшін келесі көрсеткіштер анықталды:

- технологиялық және шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері үшін тұщы суды пайдалану;
 - тікелей (Scope 1) және жанама (scope 2) парниктік газдар шығарындылары.
- Экологиялық үрдісті анықтау үшін Қазақстан мен әлемнің энергетика саласының ірі компаниялары талданды, атап айтқанда:
- Enel;
 - ERG;
 - «РусГидро» ЖАҚ

Өндірістік көрсеткіштер

Компания	2021		2022		2023	
	Электр энергиясын өндіру, млрд кВт/сағ	Орнатылған қуат, ГВт	Электр энергиясын өндіру, млрд кВт/сағ	Орнатылған қуат, ГВт	Электр энергиясын өндіру, млрд кВт/сағ	Орнатылған қуат, ГВт
«Самұрық-Энерго» АҚ	35,61	6,215	35,88	6,275	35,33	6,275
ERG	19,91	3,387	19,23	3,387	19,16	3,387
Enel	222,6	87,1	227,8	84,6	207,33	81,4
«РусГидро» ЖАҚ	143,8	38,2	135,7	38,4	140,9	38,5

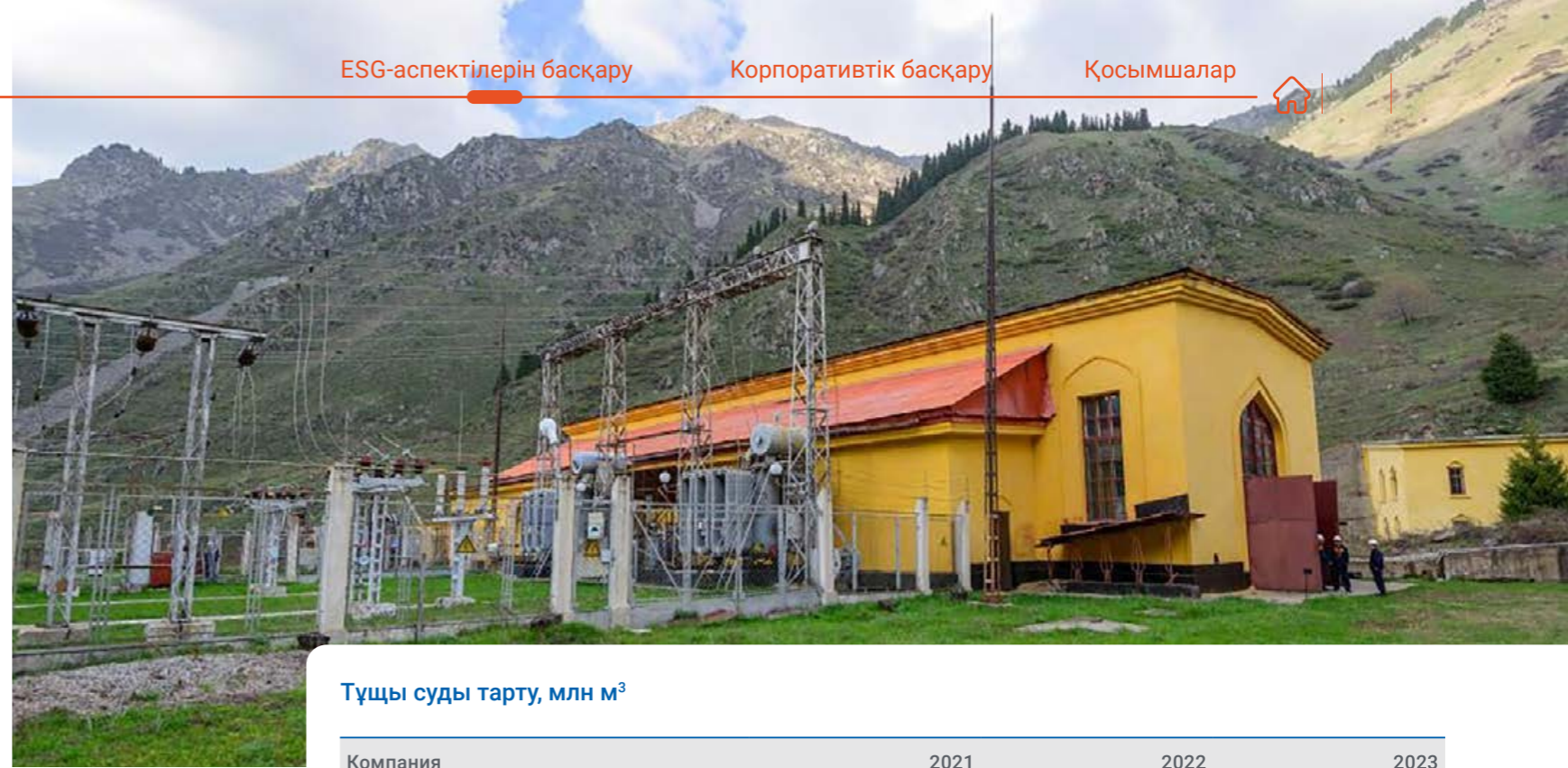
Парниктік газдар шығарындылары (1,2-қамту)^{48,49}

Компания	2021		2022		2023	
	Тікелей ПГ шығарындылары млн тонна CO ₂ экв (1-қамту)	Жанама ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ экв (2-қамту)	Тікелей ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ экв (1-қамту)	Жанама ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ экв (2-қамту)	Тікелей ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ экв (1-қамту)	Жанама ПГ шығарындылары, млн тонна CO ₂ экв (2-қамту)
«Самұрық-Энерго» АҚ	40,3	0,015	32,99	0,013	33,010	0,011
ERG ⁵⁰	30,2	0,13	29,7	0,1	29,3	0,1
Enel	51,6	9,9	53,1	8,92	34,5	7,79
«РусГидро» ЖАҚ	30,58	-	30,88	-	32,05	-

⁴⁸ «РусГидро» ЖАҚ компаниясы 2-қамтуды ашпайды.

⁴⁹ Enel компаниялары мен «РусГидро» ЖАҚ су электр станцияларды пайдалануға негізделген энергия өндірумен айналысады, нәтижесінде парниктік газдар шығарындылары аз болады.

⁵⁰ ERG компаниясы өз активінде энергия өндіруші объектілерден басқа тау-кен және қайта өңдеу объектілеріне ие, 1-қамту өндірістің барлық түрлерін қамтиды.

Тұщы суды тарту, млн м³

Компания	2021	2022	2023
«Самұрық-Энерго» АҚ	211,247	230,694	222,398
ERG	2 069	1 989	1 947
Enel	73,1	76,0	55,0
«РусГидро» ЖАҚ	672,96	686,76	708,6

Үлестік көрсеткіштер

Компания	2021		2022		2023	
	М ³ /мың кВт*сағ	тонна CO ₂ экв/мың кВт*сағ	М ³ /мың кВт*сағ	тонна CO ₂ экв/мың кВт*сағ	М ³ /мың кВт*сағ	тонна CO ₂ экв/мың кВт*сағ
«Самұрық-Энерго» АҚ	5,93	1,13	6,43	0,92	6,29	0,93
ERG	103,92	1,52	103,43	1,55	101,62	1,53
Enel	0,33	0,28	0,33	0,27	0,27	0,20
«РусГидро» ЖАҚ	4,68	0,21	5,06	0,23	5,03	0,23

Компаниялар өндірілетін электр энергиясының белгіленген қуаты мен көлемімен ерекшеленеді, сондықтан парниктік газдар шығарындыларының және тұщы су тартудың нақты көрсеткіштеріне салыстырмалы талдау шартты болып табылады.

Алынған нәтижелерге сәйкес «Самұрық-Энерго» АҚ келесі үрдіске ие:

- 2023 жылы ПГ-ның үлестік шығарындылары ERG мен «РусГидро» ЖАҚ компаниялары сияқты елеулі өзгерістерсіз 2022 жылғы деңгейде қалды. Сонымен қатар, Enel 2022 жылы 3,6%-ға және 2023 жылы 25,9%-ға жыл сайынғы төмендеуді көрсетеді;
- 2021-2023 жылдардағы орташа меншікті су тарту 6,22 м³/мың кВт*сағ құрады, бұл:

- Enel-мен салыстырғанда 20 есе жоғары (0,31 м³/мың кВт*сағ);
- «РусГидро» ЖАҚ-қа қарағанда 26,4%-ға жоғары (4,92 м³/мың кВт*сағ);
- ERG-ге қарағанда 16,6 есе төмен (103 м³/мың кВт*сағ).

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты даму бағытын ұстануын растайды. Біз көміртегі ізін азайту, парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған заманауи технологиялар мен шешімдерді енгізу бойынша жүйелі жұмысты жалғастырамыз. Негізгі және қосалқы жабдықтарды жаңғырту маңызды басымдық болып қала береді, бұл ресурстық тиімділікті арттыруға және еншілес ұйымдарымыздың технологиялық қажеттіліктеріне су тартуды азайтуға мүмкіндік береді.

5

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

- 250 Корпоративтік басқару жүйесі
- 261 Басқару органдары
- 290 Сыйақы
- 292 Бағалы қағаздар
- 294 Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
- 301 Ақпараттық қауіпсіздік
- 304 Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

Корпоративтік басқару жүйесі

Бизнесті жүргізуге жауапкершілікпен қарау – біздің басымдығымыз. Біз жұмысты салалық стандарттарға және үздік әлемдік тәжірибелерге сәйкес келетін ашық және тиімді корпоративтік басқару жүйесі негізінде құрамыз. Оны үнемі жетілдіру бізге барлық мүдделі тараптардың мүдделерін ескеруге және «Самұрық-Энерго» АҚ-ның барлық Компаниялар тобының тұрақты дамуына үлес қосуға мүмкіндік береді.

Тиімді корпоративтік басқарудың негізгі мақсаты – салмақты және негізделген шешімдер қабылдауға жағдай жасау. «Самұрық-Энерго» АҚ қызметінің жоғары нәтижелілігіне барлық деңгейлерде корпоративтік басқарудың құрылған процестерінің арқасында қол жеткізіледі, бұл ашықтықты, бақылауды, өкілеттіктерді нақты бөлуді және тәуекелдерге уақтылы ден қоюды қамтамасыз етеді.

Корпоративтік құрылым және жауапкершілікті бөлу

GRI 2-9

Компания корпоративтік басқарудың жетілген деңгейіне жетті, бұл нақты басқару құрылымында және рөлдер мен міндеттерді бөлуде көрінеді. Директорлар кеңесі атқарушы органның қызметіне стратегиялық басшылықты, бақылауды және акционерлердің мүдделерін қорғауды жүзеге асырады. Компания басшылығы іскерлік әдеп пен ашықтықтың жоғары стандарттарын сақтай отырып, операциялық қызметті тиімді басқарады. Органдардың құзыреті мен шешім қабылдау тәртібі Жарғыда нақты анықталған және бекітілген.

Корпоративтік басқару жүйесі мыналарды қамтиды:

- мәселелерді қарау және шешім қабылдау тәртібінің иерархиясын сақтау;
- органдар, лауазымды тұлғалар мен жұмысшылар арасындағы өкілеттіктер мен жауапкершілікті нақты ажырату;
- «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҰ органдарының уақтылы және сапалы шешім қабылдауы;
- «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҰ қызметіндегі процестердің тиімділігі;
- «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҰ заңнамасына, Корпоративтік басқару кодексіне және ішкі құжаттарына сәйкестігі.

Жапарханов Нұрлан Алтынханұлы

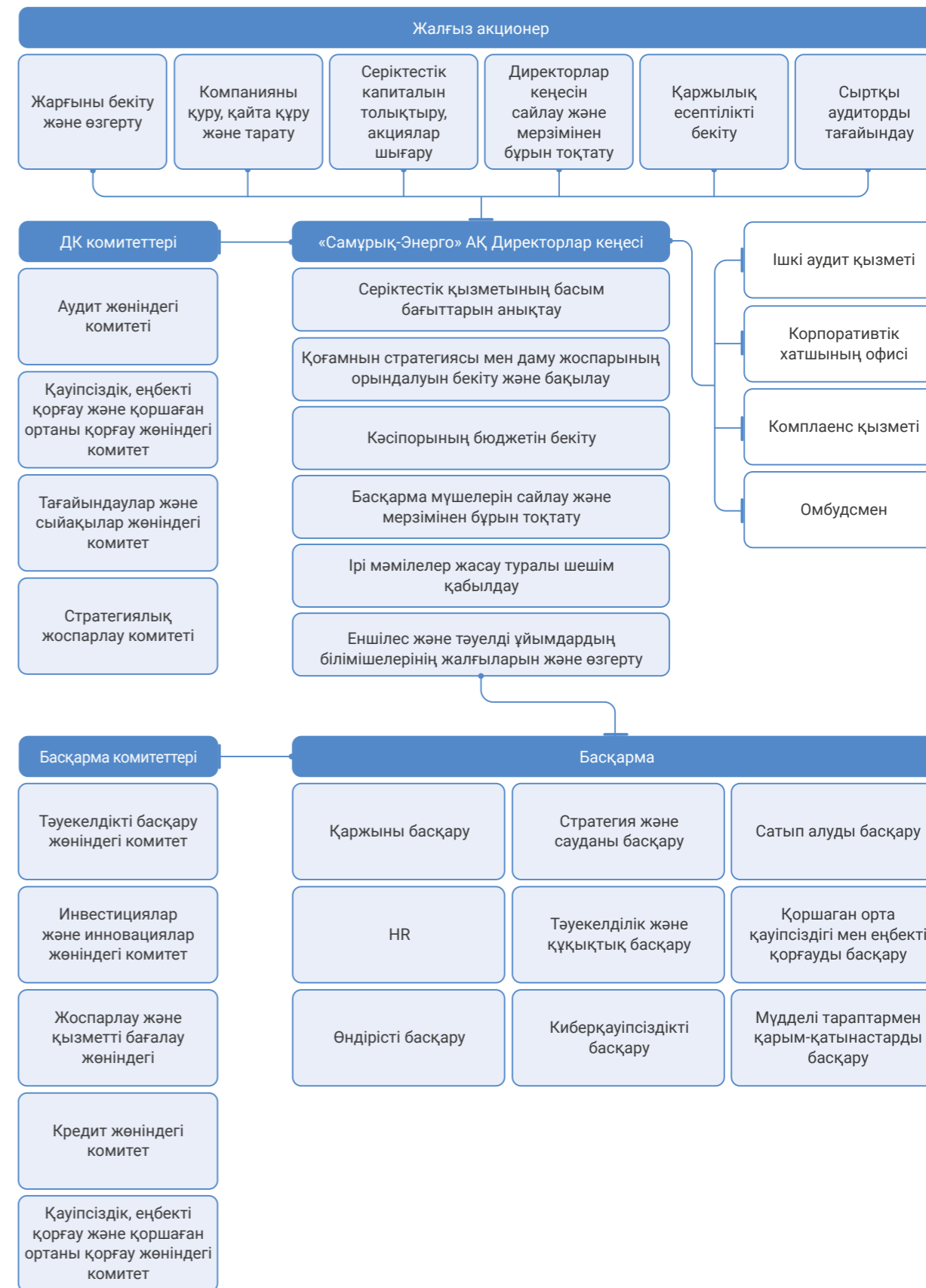
«Самұрық-Энерго» АҚ Құқықтық Сүйемелдеу және Активтерді Басқару жөніндегі Басқарушы Директор, Басқарма мүшесі

Біз Компаниядағы корпоративтік басқару тек үздік тәжірибелерге сай болуын ғана емес, сонымен қатар ашықтық, жауапкершілік және тұрақтылық сияқты біздің негізгі құндылықтарымызды бейнелеуін қалаймыз.

Сол себепті біз гендерлік теңгерімді ілгерілетуге баса назар аудардық: Компанияның алдына қойған мақсаты – «Самұрық-Энерго» АҚ тобына кіретін компаниялардың Директорлар кеңестері мен Атқарушы органдарында әйелдердің үлесін кемінде 30% деңгейіне жеткізу. Бұл – инклюзивті, әділетті және озық корпоративтік ортаны қалыптастыруға қосқан біздің үлесіміз.

Корпоративтік басқару құрылымы

«Самұрық-Энерго» АҚ мен оның ЕТҰ-да басқару органдары, атқарушы органдар, құрылымдық бөлімшелер туралы ережелер және тиісті лауазымдарға арналған лауазымдық нұсқаулықтар бекітілген. Осы құжаттардың ережелерін сақтау корпоративтік басқару процестерінің жүйелілігі мен дәйектілігін қамтамасыз етеді.

Компанияның корпоративтік басқару саласындағы негізгі ішкі құжаттары:

- «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік басқару кодексі; ұйымдарымен өзара әрекеттесу жөніндегі регламент;
- «Самұрық-Энерго» АҚ активтерін басқару саясаты; 2024 жылға арналған Тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасыжылға арналған тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдірудің жол картасы.
- «Самұрық-Энерго» АҚ-ның еншілес және тәуелді

Корпоративтік басқару саласындағы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның негізгі саясаты:

Құжат	Соңғы нұсқаның күшіне ену күні
«Самұрық-Энерго» АҚ жарғысы	26.01.2023 ж.
Корпоративтік басқару кодексі	10.11.2023 ж.
Мінез-құлық кодексі	22.05.2019 ж.
Директорлар кеңесі туралы ереже	24.02.2020 ж.
Директорлар кеңесінің Стратегиялық жоспарлау комитеті туралы ереже	14.07.2022 ж.
Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті туралы ереже	25.05.2018 ж.
Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет туралы ереже	25.05.2018 ж.
Директорлар кеңесінің Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті туралы ереже	14.07.2022 ж.
Директорлар кеңесінің мүшелерінің біліктілігін арттыру және сыртқы сарапшыларды тарту саясаты	24.03.2011 ж.
Корпоративтік хатшы туралы ереже	27.12.2021 ж.
Басқарма туралы ереже	23.08.2019 ж.
Тәуекелдер жөніндегі комитет туралы ереже	16.07.2018 ж.
Басқарманың өндірістік қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті туралы ереже	25.06.2018 ж.
Қызметті жоспарлау және бағалау комитеті туралы ереже	07.06.2021 ж.
Несие комитеті туралы ереже	13.08.2018 ж.
Тәуекелдерді басқару саясаты	26.05.2014 ж.
Корпоративтік менеджмент жүйесінің саясаты	26.02.2024 ж.
Алаяқтық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат	25.09.2024 ж.

Біз ашықтық, есеп беру, жауапкершілік және әділеттілік принциптерін басшылыққа аламыз. Барлық шешімдер мүдделі тараптардың мүдделерін және Компанияның ұзақ мерзімді тұрақтылығын ескере отырып қабылданады. Мүдделер қақтығысын болдырмау және Директорлар кеңесінің тәуелсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі саясат әзірленді.

Компания акционерлер мен мүдделі тараптарға уақтылы, сенімді және толық ақпарат бере отырып, ақпаратты ашудың халықаралық стандарттарын ұстанады. Жылдық есептер мен қаржылық емес есептер GRI нұсқаулығына және ESG стандарттарына сәйкес дайындалады (толығырақ «Есеп туралы» бөлімінде).

Корпоративтік басқару саласындағы оқыту және дамыту

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ корпоративтік басқару, тұрақты даму және тәуекелдерді басқару саласында қызметкерлерді оқыту және дамыту бойынша жүйелі жұмысты жалғастырды. Білім беру іс-шаралары сыртқы сарапшылар мен халықаралық ұйымдардың қатысуымен өткізілді, бұл персоналды даярлаудың жоғары деңгейін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

Тұрақты даму мәселелеріне ерекше назар аударылды. Портфельдік компаниялар үшін 2024 жылдың

қыркүйегінде үздік тәжірибелерді талдай отырып, жылдық есептілікті дайындау тақырыбында онлайн-кездесу өткізілді. 2024 жылғы желтоқсанда 2024 жылдың қорытындысы бойынша және 2025 жылғы жиналған бағдарлана отырып, тұрақты дамудың жаһандық мәнмәтініне, «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының ұлттық сын-қатерлері мен үлесіне арналған пікірталас сессиясы өтті.

Негізгі бағыттардың бірі климаттық өзгерістер мәселелері бойынша оқыту болды. Есепті кезеңнің қараша айында энергетикалық секторы үшін климаттық тәуекелдер бойынша корпоративтік семинар ұйымдастырылды. 2024 жылдың желтоқсанында McKinsey Директорлар кеңесі мен топ-менеджмент мүшелеріне климаттың өзгеруі мен энергетиканың даму перспективалары туралы оқыту сессиясын өткізді.

Корпоративтік мәдениет пен құндылықтарды нығайту шеңберінде есепті кезең ішінде кәсіпқойлық, тиімді коммуникация, жанжалдарды басқару тақырыптары, сондай-ақ Гарвард әдістемесі бойынша келіссөздер жүргізу дағдылары бойынша тренингтер өткізілді. Бұл іс-шаралар қызметкерлердің жеке және кәсіби құзыреттерін дамытуға бағытталған.

Сонымен қатар, 2024 жылдың қараша айында Комплаенс қызметі компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша оқыту семинарын ұйымдастырды, бұл «Самұрық-Энерго» АҚ-ның әдептік стандарттар мен бизнесті адал жүргізу қағидаттарын сақтауға деген ұмтылысын көрсетеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобындағы корпоративтік басқару

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдарды басқарудағы тиімділік пен ашықтықты арттыруға бағытталған активтерді басқару жөніндегі саясатты бекітті.

Топтағы активтерді басқару Даму стратегиясы негізінде іске асырылады және жалпы стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін еншілес компаниялардың қызметін үйлестіруді қамтиды. Топқа кіретін әрбір компанияның тиімділігі мен бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етеді.

Негізгі мақсат – Топ компанияларының стратегиялық үйлесімділігін, олардың қаржылық тұрақтылығы мен операциялық тиімділігін қамтамасыз ету. Корпоративтік басқарудың заманауи стандарттарын енгізуге, тәуекелдерді басқаруға, ішкі бақылауды дамытуға, ESG-қағидаттарын біріктіруге, сондай-ақ

инновацияларды ілгерілетуге және адами капиталды дамытуға ерекше назар аударылады.

Активтерді басқарудың негізгі міндеті – елдің энергетикалық қауіпсіздігін нығайту және инфрақұрылымды жаңғырту, активтер құрылымын оңтайландыру, тұрақты даму және тәуекелдерді азайту арқылы өндірістік қуаттардың тиімділігін арттыру. Сонымен қатар Саясат ұзақ мерзімді тұрақты өсу мүддесі үшін акционерлермен, инвесторлармен және серіктестермен өзара әрекеттесуді нығайтуға бағытталған.

Топты басқару принциптері

- Теңгерім: «Самұрық-Энерго» АҚ Топта жүзеге асыратын басқарма мен компаниялардың өз қызметін жүзеге асыру үшін жедел шешімдер қабылдауда дербестікті қамтамасыз ету арасындағы теңгерімді қамту.
- Ашықтық және есеп беру: Шешім қабылдауда ашықтықты және акционерлер мен мүдделі тараптар алдында есеп беруді қамтамасыз ету.
- Тиімділік және нәтижелілік: Операциялық тиімділікті үнемі арттыру және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу.
- Тәуелсіздік және объективтілік: Объективті бақылау және шешім қабылдау үшін білікті тәуелсіз директорлардың, акционер өкілдерінің қатысуымен Директорлар кеңесін қалыптастыру.
- ESG факторларын біріктіру: Топтың қызметіне экологиялық, әлеуметтік жауапкершілік және корпоративтік басқару стандарттарын енгізу.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобына қатысты бірыңғай саясатты қалыптастырады және ЕТҰ үшін әдістемелік ұсынымдар мен корпоративтік стандарттарды бекітеді. Мұндай бағыттарға адам ресурстарын басқару, ақпараттық технологиялар, инвестициялар, сонымен қатар тәуекелдер, жоспарлау, экономика, қаржы және корпоративтік басқару мәселелері кіреді.

Активтерді басқару жүйесінің мақсаттары:

- Мәселелерді қарау және шешім қабылдау тәртібінің иерархиясын сақтау;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының корпоративтік органдарының уақтылы шешім қабылдауы;
- ЕТҰ органдары үшін процестердің басқарылуын арттыру;

- ЕТҰ корпоративтік басқару деңгейінің үздік әлемдік тәжірибеге сәйкестік рейтингін арттыру.

«Самұрық-Энерго» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдарын басқарудың басым құралдары:

- Кәсіби Директорлар кеңестерін/Бақылау кеңестерін қалыптастыру, Директорлар кеңестерін/Бақылау кеңестері мен ЕТҰ басшылары қызметінің нәтижелілігін қамтамасыз ету есебінен ЕТҰ корпоративтік басқару деңгейін арттыру;
- ЕТҰ стратегиялық мақсаттарын (ҚНҚ) айқындау, ЕТҰ Даму стратегиясы мен Даму жоспарын орындау тиімділігіне мониторинг жүргізу және бағалау арқылы ЕТҰ-ға тиімді басшылықты қамтамасыз ету;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша негізгі мәселелер бойынша бірыңғай тәсілдерді қамтамасыз ету үшін бірыңғай саясаттарды, корпоративтік стандарттар мен әдістемелік ұсынымдарды қалыптастыру, ЕТҰ-да басқарудың және ағымдағы қызметтің үздік тәжірибелерін ілгерілету;
- Саясаттарды, стандарттар мен әдістемелік ұсынымдарды енгізу, құзыреттерді арттыру, қызмет нәтижелерін жақсарту және/немесе ЕТҰ проблемалық мәселелерін шешу үшін корпоративтік басқарудың қолданыстағы қағидаттарын сақтай отырып және Компанияның құзыреті шегінде ЕТҰ қызметіне қолдау көрсету және сараптама жасау;
- Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу, мемлекеттік органдармен өзара әрекеттесу, монополияға қарсы реттеу, тарифтік саясат, инвесторларды тарту және т.б. мәселелер бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының инвестициялық портфельінің құнын арттыру мақсатында Компания тобының және жекелеген ЕТҰ мүдделерін ілгерілету;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы деңгейінде синергетикалық әсерге қол жеткізу үшін бизнес-синергияны іздестіру және іске асыру ЕТҰ арасындағы ынтымақтастық үшін мүмкіндіктерді іздеу және ұсыну арқылы, мысалы, қосымша қызмет түрлері есебінен, сервистік фабрикалар, жалпы қызмет көрсету орталықтарын құру, шығындарды оңтайландыру, жаңа функционалдық стандарттарды енгізу және т.б.

«Самұрық-Энерго» АҚ Тобын басқарудың негізгі механизмдері:

1

Корпоративтік басқару және бақылау

- Тәуелсіз сарапшылардың қатысуымен Директорлар кеңесі құрылады.
- Акционерлер, Директорлар кеңестері және атқарушы органдар арасында өкілеттіктер нақты бөлінеді.
- Директорлар кеңесі мен менеджмент жұмысының тиімділігін үнемі бағалау жүргізіледі.

2

Қаржылық және инвестициялық бақылау

- Бюджеттер мен қаржылық жоспарлар бекітіледі және бақыланады.
- Капитал құрылымы мен инвестициялық шешімдер ұзақ мерзімді мақсаттарға сәйкес оңтайландырылады.
- Пайданы теңгерімді бөлу үшін дивидендтік саясатты бақылау жүзеге асырылады.

3

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі

- Ішкі аудит және тәуекел-менеджмент жүйесі жұмыс істейді.
- Заңнамаға, ESG-стандарттарға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарға сәйкестігі қамтамасыз етіледі.
- Киберқауіптерді қоса алғанда, негізгі тәуекелдердің алдын алу және оларға ден қою тетіктері қолданылады.

4

Активтерді басқару және M&A мәмілелері

- Жекешелендірудің Кешенді жоспарлары шеңберінде активтерді сату жүзеге асырылады.
- Бейінді емес және тиімсіз активтерді шығару жолымен портфельді оңтайландыру жүргізіледі.

5

ESG принциптері мен тұрақты дамуды біріктіру

- ESG критерийлері басқару және операциялық процестерге енгізілген.
- Халықаралық стандарттар (GRI, TCFD) бойынша қаржылық емес ақпаратты ашу қамтамасыз етіледі.
- ЕТҰ қызметінде экологиялық және әлеуметтік стандарттардың сақталуы бақыланады.

6

Адами капиталды дамыту және сабақтастық

- Басқару кадрларын дамыту және оқыту бағдарламалары жүзеге асырылады.
- Әртүрлілікті ескере отырып, кәсіби директорлар кеңесі құрылады.
- Әдеп пен инновацияға негізделген корпоративтік мәдениет насихатталуда.

7

Диджитализация және операциялық тиімділікті арттыру

- Цифрлық шешімдер мен бизнес-процестерді автоматтандыру енгізілуде.
- Тиімділік пен стратегиялық жоспарлауды жақсарту үшін аналитика мен AI құралдары қолданылады.
- Энергия тиімділігі артып, инновациялық технологиялар енгізілуде.

8

Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу

- Акционерлермен, инвесторлармен және мемлекеттік құрылымдармен тұрақты диалог жүргізілуде.
- Серіктестіктер дамып, инвестициялар ашық басқару арқылы тартылады.
- Сенім мен ашықтыққа ықпал ететін коммуникациялық стратегия іске асырылуда.

9

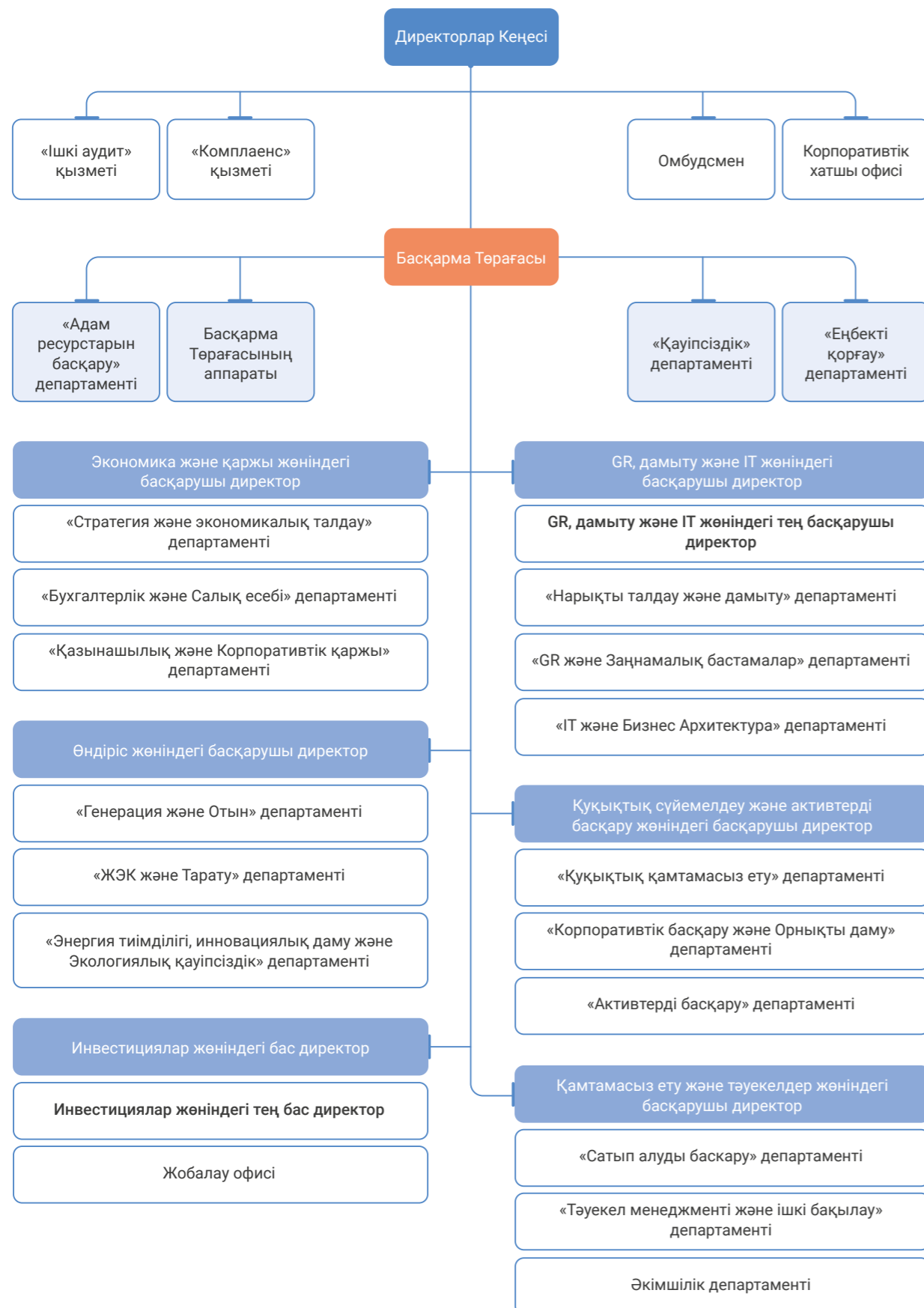
Мониторинг және аудит

- Активтер мен рәсімдердің жай-күйіне тұрақты ішкі және сыртқы аудиттер жүргізіледі.
- Қаржылық есептілік стандарттары мен экологиялық талаптарға сәйкестігі бағаланады.

«Самұрық-Энерго» АҚ ұйымдық құрылымы

GRI 2-6

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның қолданыстағы ұйымдық құрылымы мен штат саны Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 27 тамыздағы шешімімен бекітілген және 174 штат бірлігін құрайды.

жарақаттануды азайтуға бағытталған құрылымды өзектендіру шеңберінде бұрын бекітілген құрылымға өзгерістер енгізілді:

- даму жөніндегі Тең басқарушы директор лауазымы енгізілді;
- «Еңбекті қорғау» департаментінің штаты 5 бірлікке ұлғайтылды.

«Богатырь Көмір» ЖШС-нің негізгі жобаларын іске асыруға, салалық үрдістердің мониторингін күшейтуге, инвесторларды тартуға, сондай-ақ өнеркәсіптік қауіпсіздік деңгейін арттыруға және

Корпоративтік басқару жүйесінің тиімділігін арттыру

2021 жылы «Самұрық-Қазына» АҚ дауыс беретін акциялардың 50%-дан астамын тікелей немесе жанама иеленетін ұйымдарда бекітілген әдістеме бойынша «Самұрық-Қазына» АҚ Корпоративтік басқару жүйесінің жүргізілген диагностикасына сәйкес «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік басқару рейтингі «BB» деңгейінде («орташа» жетілу деңгейі) белгіленген. Корпоративтік басқарудың негізгі аспектілері талданды:

қалыптастырылған корпоративтік басқару мәселелерде біздің қызметімізді жетілдіруге бағытталған іс-шаралар кіреді.

2024 жылға арналған тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасы, басқалармен қатар, корпоративтік басқару тәжірибесін жақсартуды және дамытуды талап ететін облыстарды дамытуға бағытталған 106 іс-шараны іске асыруды көздейді.

- Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі;
- Тәуекелдерді басқару;
- Ішкі бақылау және аудит;
- Тұрақты даму, акционерлердің құқықтары;
- Айқындық.

Даму стратегиясына сәйкес біз денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау, энергия тиімділігі, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл сияқты бағыттарды қамтитын тұрақты даму тұжырымдамасы мен ESG қағидаттары призмасы арқылы корпоративтік басқарудың тиімділігін арттыруға бағдарланғандық.

Қызметтің адамға және қоршаған ортаға әлеуметтік және экологиялық әсерін ескеретін басқарушылық тәсілді қамтамасыз ету үшін біз 2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі 2024 жылға арналған Жол картасын бекіттік, оған экологиялық және әлеуметтік аспектілерде, сондай-ақ Компанияның корпоративтік басқаруының тәуелсіз диагностикасының және жетекші халықаралық рейтингтік агенттіктердің ESG процестерін бағалау нәтижелерінің қорытындылары бойынша

2024 жылы тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру бойынша Жол картасының орындалуы

98%-ды құрады

«Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 10 қарашадағы шешімімен «Самұрық-Энерго» АҚ жаңа редакцияда Корпоративтік басқару кодексін бекітті.

Бірыңғай стандарттарды қолдану мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 15 желтоқсандағы шешімімен «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы үшін жаңа редакцияда жаңартылған Корпоративтік басқару кодексі бекітілді.

Корпоративтік басқару кодексімен мына сайтта танысуға болады: https://www.samruk-energy.kz/images/documents/2025/KKU_2025_kz.pdf.

«Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік менеджмент жүйесі

Қызметті тиімді және транспарентті басқару үшін біз тұрақты даму тұжырымдамасына бағытталған корпоративтік менеджмент жүйесін енгіздік.

Осы саладағы «Самұрық-Энерго» АҚ негізгі құжаты Корпоративтік менеджмент жүйесінің саясаты болып табылады (толығырақ «Самұрық-Энерго» АҚ сайтында – https://www.samruk-energy.kz/images/Corporate_documents/Politika_KSM_08_2024_kz.pdf).

Менеджменттің корпоративтік жүйесінің ағымдағы жай-күйін объективті бағалауды қамтамасыз ету, сондай-ақ өзара іәрекеттесу деңгейін арттыру, аудит қағидаттарын іске асыруды қамтамасыз ету және қажетті білім базасын қалыптастыру мақсатында біз еншілес және тәуелді ұйымдардың, сондай-ақ корпоративтік орталықтың мамандары «Самұрық-Энерго» АҚ ішінде аудит жүргізуді көздейтін кросс функционалдық аудит тәсілін қолданамыз.

2024 жылы корпоративтік менеджмент жүйесінің ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001 және ISO 37001 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігін растау бойынша сыртқы қадағалау аудиті сәтті өтті.

Сертификаттау халықаралық деңгейдегі аудиторларды тарта отырып, MS Certification Services сәйкестігін растау жөніндегі халықаралық органның рәсімдеріне сәйкес жүргізілді және Компанияның мынадай активтерін (өндірістік алаңдарын) қамтыды: «Б. Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ, «Алматы электр станциялары» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Samruk Green Energy» ЖШС, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС, «Шардара СЭС» АҚ, «Бірінші жел электр станциясы» ЖШС, сондай-ақ «Самұрық-Энерго» АҚ корпоративтік орталығы.

Сертификаттақ аудиттің қорытындысы бойынша Компанияның корпоративтік менеджмент жүйесінің дамуы мен жұмыс істеуінің оң жақтары белгіленді, атап айтқанда:

- Компанияның алға қойған мақсаттарына қол жеткізуге басшылықтың жоғары бағдар беру дәрежесі;
- Тәуелді ұйымдарда менеджмент жүйесінің кроссфункционалды корпоративтік аудиттерін ұйымдастыру және өткізу;
- Компания қызметінде электрондық түрде құжатталған ақпаратпен алмасудың жақсы деңгейі;
- Процестерді жоспарлау және басқару үшін ақпараттық жүйелерді қолдану;
- Тәуелді ұйымдар тарапынан корпоративтік менеджмент жүйесін дамытуды қолдау;
- Энергетикалық нарықтың барлық қатысушыларының мүдделерін қорғауға бағытталған талаптарды белгілеу мақсатында қолданыстағы заңнамаға өзгерістер енгізу.

Корпоративтік басқару кодексін сақтау

Есепті кезеңде Компания «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 10 қарашадағы шешімімен бекітілген Корпоративтік басқару кодексін (№54/23 хаттама, (бұдан әрі – Кодекс)) басшылыққа алды.

Компания өзін-өзі бағалау және ағымдағы қызметтің нақты сәйкестігіне талдау жүргізді.

Жүргізілген өзін-өзі бағалау нәтижелері 2024 жылы Компания Кодекстің негізгі қағидаттары мен ережелерін сақтағанын көрсетеді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Кодекстің 120 ережесінің 117 ережесі сәйкес болды, ал 3 ережесі ішінара сәйкес келді.

Сонымен, төменде көрсетілген тармақтар Кодекстің ережелеріне ішінара сәйкес келеді деп айқындалған:

1

«Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігі» 5-тарауының 64-тармағы

Ережеге сәйкес, Директорлар кеңесінің құрамында тәжірибе, жеке қасиеттер және гендерлік құрам бойынша әртүрлілікті қамтамасыз ету қажет. Директорлар Кеңесінде әйелдердің ұсынылу деңгейі мүшелердің жалпы санының кемінде 30%-ын құрайды.

2024 жылы Қоғамның Директорлар кеңесінің құрамы әр түрлі дағдылар, білім мен құзыреттілік талаптарына сай болды, бірақ қажетті гендерлік тепе-теңдікті қамтамасыз етпеді.

Айта кету керек, 2025 жылғы 13 наурызда «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының шешімімен (№10/25 хаттама) Қоғамның Директорлар кеңесінің құрамына Г.Т. Атамқұлова тәуелсіз директор болып сайланды. Осылайша, 2025 жылы Директорлар кеңесіндегі әйелдердің өкілдігі 14%-ды құрайды.

2

«Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігі» 5-тарауының 65-тармағы

Тармақта қабылданған шешімдердің тәуелсіздігін және барлық акционерлерге әділ қарауды қамтамасыз ету үшін Директорлар кеңесінің құрамында тәуелсіз директорлардың жеткілікті саны болуға тиіс екендігі көзделген. Тәуелсіз директорлардың ұсынылу деңгейі Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының 50%-ға дейін болуы керек.

2024 жылы қолданыстағы Директорлар кеңесінің құрамында 7 мүшенің үшеуі тәуелсіз директорлар болып табылады, бұл жалпы санның 43%-ын құрайды және ұсынылған деңгейге толық сәйкес келмейді.

3

«Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігі» 5-тарауының 91-тармағы

Осы тармаққа сәйкес тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитеттің төрағасы Директорлар кеңесінің төрағасы болуға тиіс. 2024 жылы бұл функцияны В.Д. Огай – Директорлар кеңесінің мүшесі, аға тәуелсіз директоры орындады, бұл аталған ережеден ауытқу болып табылады.

Компанияның корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру жоспарлары

2025 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ климаттық сын-қатерлерді ескере отырып, корпоративтік басқаруды нығайтуға, ESG-қағидаттарын біріктіруге және ашықтықты арттыруға күш салады. Негізгі бағыттарға мыналар жатады.

1

Климаттық тәуекелдерді басқару. Физикалық және өтпелі климаттық тәуекелдерді бағалай отырып, көміртегі бейтараптығына қол жеткізуге сценарийлік талдау жүргізу, қаржылық салдарларды талдау, секторлар (көмір, ЖЭО, СЭС, ЖЭК) бойынша тәуекелдерді бағалау әдіснамасын әзірлеу және TCFD ұсынымдарына сәйкес ақпаратты ашу жоспарлануда.

2

ESG тәсілдерін дамыту. Тұрақтылық пен ашықтықты арттыру мақсатында Компания халықаралық ESG-рейтингін алуды, сондай-ақ ESG-критерийлеріне сәйкес ішкі басқару саясаттары мен тәжірибелерін қайта қарауды және өзектендіруді жоспарлап отыр. ESG-қағидаттарын енгізу, оның ішінде ресми ресурстардағы ақпаратты жаңарту жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады.

3

CDP-ге қатысу және климаттық рейтинг. Компания CDP шеңберіндегі деректерді ашуға қатысады және климаттық рейтинг алу үшін есеп беру сапасын жақсарту жұмыстарын істейді.

4

Біріктірілген есеп. GRI, ISSB, TCFD талаптарына және LSE мен АХҚО стандарттарын қоса алғанда, үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес тұрақты даму туралы ақпаратты қамтитын Біріктірілген жылдық есепті әзірлеу жалғастырылатын болады.

5

Есептілікті тәуелсіз тексеру. Біріктірілген есептің негізгі нефинанстық көрсеткіштеріне тәуелсіз тексеру жүргізу жоспарлануда.

6

Қызметкерлерді оқыту және дамыту. 2025 жылы энергетикадағы корпоративтік басқару және ESG-факторлар мәселелері бойынша топ-менеджмент пен қызметкерлер үшін оқыту іс-шаралары өткізілетін болады.

7

Корпоративтік құжаттарды өзектендіру. Корпоративтік басқару кодексінің жаңа редакциясын бекіту және ішкі нормативтік құжаттарды оның ережелеріне сәйкес келтіру жоспарлануда.

8

Еншілес ұйымдарда дамыту. Еншілес компанияларда Корпоративтік басқару қағидаттарын біріктіру жалғастырылатын болады: қолданыстағы құжаттар мен процестерге аудит жүргізілді, оларды жетілдіру бойынша ұсынымдар берілді және оларды енгізу жөніндегі іс-шаралар іске асырылды.

Басқару органдары

АҚ «Самұрық-Энерго» акционері

«Самұрық-Энерго» АҚ акцияларының 100%-ы «Самұрық-Қазына» АҚ Жалғыз акционеріне тиесілі («Самұрық-Қазына» АҚ туралы толық ақпаратпен осы сілтеме бойынша танысуға болады <http://www.sk.kz>).

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның Жалғыз акционермен өзара қарым-қатынасы адалдыққа, есептілікке, жауапкершілік пен ашықтыққа негізделген және оның құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау және құрметтеуді қамтамасыз етуден тұрады.

Жалғыз акционер қызметтің басым міндеттері мен стратегиялық бағыттарын белгілеу арқылы Компанияны басқаруды қамтамасыз етеді. Жалғыз акционердің қызметі, айрықша құзыреттері, құқықтары мен міндеттері Жарғымен реттеледі. Біз ұзақ мерзімді құнның өсуін және қызметтің тұрақты дамуын қамтамасыз ете отырып, Жалғыз акционердің мүдделерін сақтауға тырысамыз.

Жалғыз акционердің құқықтарын іске асыру «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және «Самұрық-Энерго» АҚ Жарғысына сәйкес жүзеге асырылады. Акционерлердің құқықтары мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

- Қазақстан Республикасының заңнамасында, Жарғыда және Компанияның ақпаратты ашу саласындағы ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен шешім қабылдау үшін жеткілікті ақпаратты уақтылы алу;

- Өз құзыретіндегі мәселелер бойынша дауыс беру;

- Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындауға, оның мүшелерін сайлауға және олардың өкілеттіктерін тоқтатуға, сондай-ақ сыйақы төлеу мөлшері мен шарттарын айқындауға қатысу;

- Айқын және ашық дивидендтік саясат негізінде дивидендтер алу.

Есепті кезеңде Жалғыз акционер негізгі мәселелерді қарады:

- «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2023 жылғы жылдық қаржылық есептілігін, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2022 жылғы таза кірісін бөлу тәртібін және «Самұрық-Энерго» АҚ-ның бір жай акциясына есептегендегі дивидендтер мөлшерін бекіту туралы, сондай-ақ «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Жалғыз акционерінің «Самұрық-Энерго» АҚ және оның лауазымды тұлғаларының іс-әрекеттері және оларды 2023 жылы қарау қорытындыларына қатысты өтініштері туралы ақпарат қаралды;

- «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2025-2029 жылдарға қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін аудиторлық ұйымды айқындау және оның қызметтеріне ақы төлеу мөлшерін айқындау туралы.

«Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі

GRI 2-9

Директорлар кеңесі тұрақты даму қағидаттары негізінде барлық стейкхолдерлердің мүдделерін ескере отырып, салмақты шешімдер қабылдау арқылы Компанияға стратегиялық басшылық пен қызметтің ұзақ мерзімді тиімділігін қамтамасыз етеді. Компания Директорлар кеңесі мен атқарушы органның Компания мүддесі үшін әрекет ете отырып, ынтымақтастық рухында өзара әрекеттесуге және тұрақты даму қағидаттары мен Жалғыз акционерге әділ көзқарас негізінде шешімдер қабылдауына ұмтылады.

Директорлар кеңесі Компанияны басқару және атқарушы органның қызметін бақылау үшін қажетті өкілеттіктерге ие. Жарғыға сәйкес ол негізгі мәселелерге ерекше назар аударады:

- ESG мақсаттарын дамыту және интеграциялау Стратегиясын анықтау;
- Тиімділіктің негізгі көрсеткіштерін қою және мониторингілеу;
- Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру және қадағалау;
- Ірі инвестициялық және стратегиялық жобалардың іске асырылуын бекіту және бақылау;
- Компания басшылығының жұмысын таңдау, марапаттау және бағалау;
- Корпоративтік басқару және әдеп;
- Корпоративтік басқару Кодексінің және Компанияның ішкі стандарттарының нормаларын сақтау.

Директорлар кеңесінің мүшелері өз қызметінде мынадай қағидаттарды ұстанады:

- Компанияның Жарғысына сәйкес өз өкілеттіктері шегінде әрекет ету.
- Отырыстарға және оларға дайындалуға жеткілікті уақыт бөлу. Төрт директорлар кеңесіне қатысуға және олардың ең көбі екеуіне төрағалық етуге (Директорлар кеңесінің мақұлдауы болған кезде) жол беріледі.
- Шешімдердің қоғамға, қоршаған ортаға, беделге және мүдделі тараптарға әсерін ескере отырып, Компанияның ұзақ мерзімді құны мен тұрақты дамуына ықпал ету.

- Іскерлік әдептің жоғары стандарттарын сақтау және қызметкерлерге үлгі болу.
- Мүдделер қақтығысынан аулақ болу және жеке қызығушылық объективтілікке әсер етуі мүмкін пікірталастарға қатыспау.
- Корпоративтік басқару, қаржы, тәуекелдер және тұрақты даму мәселелерінде өз біліктілігін үнемі арттыра отырып, сондай-ақ негізгі объектілерге бару және қызметкерлермен өзара іс-қимыл жасай отырып, ақылмен және сақтықпен әрекет ету.

2024 жылы Компанияның Директорлар кеңесінің құрамы жеті мүшеден тұрды, оның ішінде үш тәуелсіз директор - қаржы, бухгалтерлік есеп, аудит, инженерия, стратегиялық басқару, энергетика, оның ішінде жасыл энергетиканы дамыту, ESG саласында айтарлықтай тәжірибесі бар А. Қашқынбеков, А. Жұбаев, В. Огай болды.

«Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің қазіргі құрамы салалық тәжірибе, дағдылар, халықаралық байланыстар және тәуелсіздік тұрғысынан теңдестірілген, алайда гендерлік құрамдас бойынша әртүрлілікті қамтамасыз етпейді.

2025 жылы Директорлар кеңесінде әйелдердің үлесі

14%-ға

жетті және Компания олардың басқарушы органдағы өкілдігін одан әрі арттыруға ұмтылуды жалғастыруда

Директорлар кеңесінің мүшелері Компанияның акцияларына (Компанияға қатысу үлестеріне), аффилирленген компанияларға иелік етпейді, сондай-ақ Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік етпейді.

Таңдау және қайта сайлау саясаты

GRI 2-9, 2-10

Компанияның Жарғысы мен Директорлар кеңесі туралы ереже Директорлар кеңесінің қызмет тәртібі

мен құзыретін, оның мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін айқындайды. Үміткерлерді қалыптастыру, іздеу және іріктеу процесі Директорлар Кеңесінің барлық құрамының және жеке мүшелердің өкілеттіктерінің толық мерзімі аяқталғанға дейін жүргізіледі.

Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің мүшелерін құзыреттерін, дағдыларын, жетістіктерін, іскерлік беделін, үміткерлердің кәсіби тәжірибесін, сипаттамалары мен гендерлік құрамын ескере отырып, айқын және ашық рәсімдер негізінде сайлайды. Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың Компанияның Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады.

Директорлар кеңесінің құрамына кандидаттарды іріктеу кезінде назарға алынатындар:

- Басшылық лауазымдардағы жұмыс тәжірибесі;
- Директорлар кеңесінің мүшесі ретіндегі жұмыс тәжірибесі;
- Жұмыс өтілі;
- Білімі, халықаралық сертификаттарының болуы;
- Бағыттар мен салалар бойынша құзыреттердің болуы;
- Іскерлік бедел;
- Мүдделер қақтығысының болмауы.

Директорлар кеңесінің құрамына тәуелсіз директорлар сайланады. Тәуелсіз директор деп жекелеген акционерлердің, атқарушы органның және басқа да мүдделі тараптардың әсерінен бос тәуелсіз және объективті шешімдер қабылдау үшін жеткілікті кәсібилігі мен дербестігі бар адам танылады.

Тәуелсіз директорды сайлау кезінде тәуелсіз директордың тәуелсіздігіне нұқсан келтіруі мүмкін мынадай мән-жайлар қосымша назарға алынады:

- Соңғы үш жыл ішінде «Самұрық-Энерго» АҚ-да немесе Топта жұмыс істеу;
- Компаниямен материалдық іскерлік қатынастардың болуы немесе жақында аяқталуы;
- Қосымша сыйақы алу, опциондық бағдарламаға немесе корпоративтік зейнетақы схемасына қатысу;
- Ықтимал мүдделер қақтығысын тудыратын басқа кеңестерге мүшелік;

- Ірі акционердің өкілдігі;
- Директорлар кеңесінің құрамында тоғыз жылдан астам болуы.

Құрамды сайлауға немесе жаңартуға Жалғыз акционер немесе Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі Комитет бастамашы бола алады.

Директорлар кеңесінің мүшелері қатарынан сайланады:

- Акционерлер – жеке тұлғалар;
- Акционерлердің мүдделерінің өкілдері ретінде Директорлар кеңесіне сайлауға ұсынылған тұлғалар;
- Тәуелсіз үміткерлер.

Тәуелсіз директорлар негізгі комитеттерді басқарады (аудит, тағайындаулар және сыйақылар) және тәуелсіздіктің жоғалуы туралы уақтылы хабарлауға міндетті. Директорлар кеңесі мүшесінің тәуелсіздігіне әсер ететін мән-жайлар болған жағдайда, Директорлар кеңесінің төрағасы тиісті шешім қабылдау үшін осы ақпаратты дереу Жалғыз акционердің назарына жеткізеді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның тәуелсіз директорлары тәуелсіздік критерийлеріне толық сәйкес келді.

Барлық дауыс беретін акциялары «Самұрық-Қазына» АҚ тиесілі компанияларда Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау процесіне қатысты ерекшеліктер бар:

- Директорлар кеңесінің төрағасы Жалғыз Акционердің шешімімен сайланады;
- Егер Директорлар кеңесінің төрағасы Қор өкілдерінің арасынан сайланса, Директорлар Кеңесі тәуелсіз директорлар арасынан Аға тәуелсіз директорды сайлайды;
- Директорлар кеңесінің құрамына үміткерлерді іздеуді және іріктеуді Қор Директорлар кеңесінің төрағасымен және Компанияның Директорлар кеңесінің Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі Комитетінің төрағасымен бірлесіп жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің мүшелері үш жылға дейінгі мерзімге сайланады, бұдан әрі қызметтің қанағаттанарлық нәтижелері болған жағдайда, тағы үш жылға дейінгі мерзімге қайта сайлануы мүмкін. Директорлар кеңесінің құрамына қатарынан алты жылдан астам мерзімге сайланудың кез келген мерзімі (екі үш жылдық мерзім) Директорлар кеңесінің құрамын сапалы жаңарту қажеттілігі ескеріле отырып, ерекше қаралуға тиіс. Директорлар кеңесі мүшелерінің

өкілеттік мерзімі бүкіл Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзіміне сәйкес келеді және акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы шешім қабылдаған кезде аяқталады.

Тәуелсіз директор Директорлар кеңесіне тоғыз жылдан астам уақыт қатарынан сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда тоғыз жылдан астам мерзімге сайлауға жол беріледі. Директорлар кеңесіне тәуелсіз директорды сайлау жыл сайын Директорлар кеңесінің осы мүшесін сайлау қажеттілігі және осы фактордың шешім қабылдаудың тәуелсіздігіне әсері егжей-тегжейлі түсіндіріледі.

Ешбір тұлға өзінің тағайындалуына, сайлануына және қайта сайлануына байланысты шешімдер қабылдауға қатыспайды.

ESG қағидаттарын ілгерілетудегі Директорлар кеңесінің рөлі

GRI 2-12

Директорлар кеңесі тұрақты даму саясатын енгізеді және ESG саласындағы негізгі құжаттарды қарастырады. Директорлар кеңесі осы саладағы негізгі құжат болып табылатын тұрақты даму саласындағы Басшылықты бекітті, ол «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша тұрақты даму процестерін жүйелеуге бағытталған. Сондай-ақ, Компанияда Директорлар кеңесі тұрақты даму бастамаларының жоспарын бекітті, ол ESG барлық аспектілері бойынша негізгі тиімділік көрсеткіштерін анықтайды және Компанияның Даму стратегиясына сәйкес келеді. Директорлар кеңесі 2024 жылға арналған «Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасын бекітті, ол Компаниядағы ESG қызметін жетілдіруге және қағидаттарын ілгерілетуге бағытталған іс-шараларды қамтиды.

Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігін бағалау

GRI 2-18

Директорлар Кеңесінің, оның Комитеттері мен мүшелерінің тиімділігі бекітілген процесс шеңберінде жыл сайын бағаланады. Бағалау өзін-өзі бағалау әдісімен немесе тәуелсіз кеңесшіні тарта отырып (кемінде үш жылда бір рет) жүргізіледі.

Бағалау Директорлар кеңесінің кәсібилігін арттыруға бағытталған және оның мүшелерін қайта сайлау немесе өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату кезінде ескеріледі. Негізгі мақсат – Кеңестің және оның комитеттерінің жұмыс сапасын арттыру, бұл Компанияның ұзақ мерзімді құны мен тұрақты дамуына ықпал етеді.

Бағалау міндеттері:

- Кеңестің, оның Комитеттерінің, Төрағасының, мүшелерінің және корпоративтік хатшының жұмыс тиімділігін талдау.
- Халықаралық стандарттармен салыстырғанда күшті және әлсіз жақтарын анықтау.
- Жақсарту бағыттарын анықтау.
- Қажет тәжірибе мен құзыреттерді ескере отырып, Кеңес құрамын оңтайландыру.

2024 жылы корпоративтік басқарудың үздік халықаралық тәжірибесіне сәйкес Компанияда 2023 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар Кеңесінің қызметіне өзін-өзі бағалау жүргізілді. Өзін-өзі бағалауды Компанияның мүдделі құрылымдық бөлімшелерінің күштері Компанияның Директорлар Кеңесі бекіткен Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің қызметін бағалау әдістемесі негізінде, корпоративтік басқаруды диагностикалау әдістемесі, сондай-ақ корпоративтік басқару саласындағы жетекші тәжірибе негізінде жүргізді.

Әдістемеге сәйкес бағалау технологиясы Директорлар кеңесінің барлық мүшелеріне және Директорлар кеңесі Комитеттеріне сауалнама жүргізуді қамтиды. Директорлар кеңесінің қызметін бағалау нәтижесінде корпоративтік басқару практикасын одан әрі дамыту бағыттары айқындалды. Жүргізілген бағалау қорытындысы бойынша Компанияның Директорлар кеңесі мен корпоративтік басқару қызметінің деңгейін арттыру мақсатында әлсіз жақтарын жоюға бағытталған практикалық іс-шаралар жоспары қалыптастырылды.

Бағалауға қатысқан Директорлар кеңесінің мүшелері:

- Казутин Николай Юрьевич – Директорлар кеңесінің төрағасы, Жалғыз акционердің өкілі.
- Огай Алексей Владимирович – Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі. Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің мүшесі.
- Молдабаев Қаныш Тәңірбергенұлы – Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі. Стратегиялық жоспарлау комитетінің мүшесі, Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитетінің мүшесі.
- Огай Валерий Дмитриевич – Аға тәуелсіз директор, Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитетінің төрағасы, Тағайындау және сыйақы комитетінің төрағасы, Аудит комитетінің мүшесі.

Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы – Тәуелсіз директор, Стратегиялық комитеттің төрағасы, Аудит комитетінің, Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитетінің мүшесі.

Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы – Тәуелсіз директор, Аудит жөніндегі комитеттің төрағасы, Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитеттің, Стратегиялық жоспарлау комитетінің мүшесі.

Мақсұтов Қайрат Берікұлы – Директорлар кеңесінің мүшесі, Қоғам Басқармасының төрағасы.

Директорлар кеңесі тиімділіктің негізгі критерийлеріне сәйкес келеді. Жалпы рейтинг- 6 (AA)/7 (AAA).

Компоненттер мен мақсаттар бойынша бағалау: 6,9 (2023 жылы 6,7).

Бөлімдер бойынша бағалау: 98% (2023 жылы 95,8%).

2025 жылы Кеңестің қызметін 2024 жылдың қорытындысы бойынша тәуелсіз бағалау жоспарлануда.

GRI 2-16

Директорлар кеңесін аса маңызды қаржылық және қаржылық емес проблемалар туралы хабардар ету рәсімі қолданыстағы заңнамаға және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес реттеледі. 2024 жылдың нәтижелері бойынша аталған жағдайлар болған жоқ.

Лауазымға кіріспе бағдарламасы

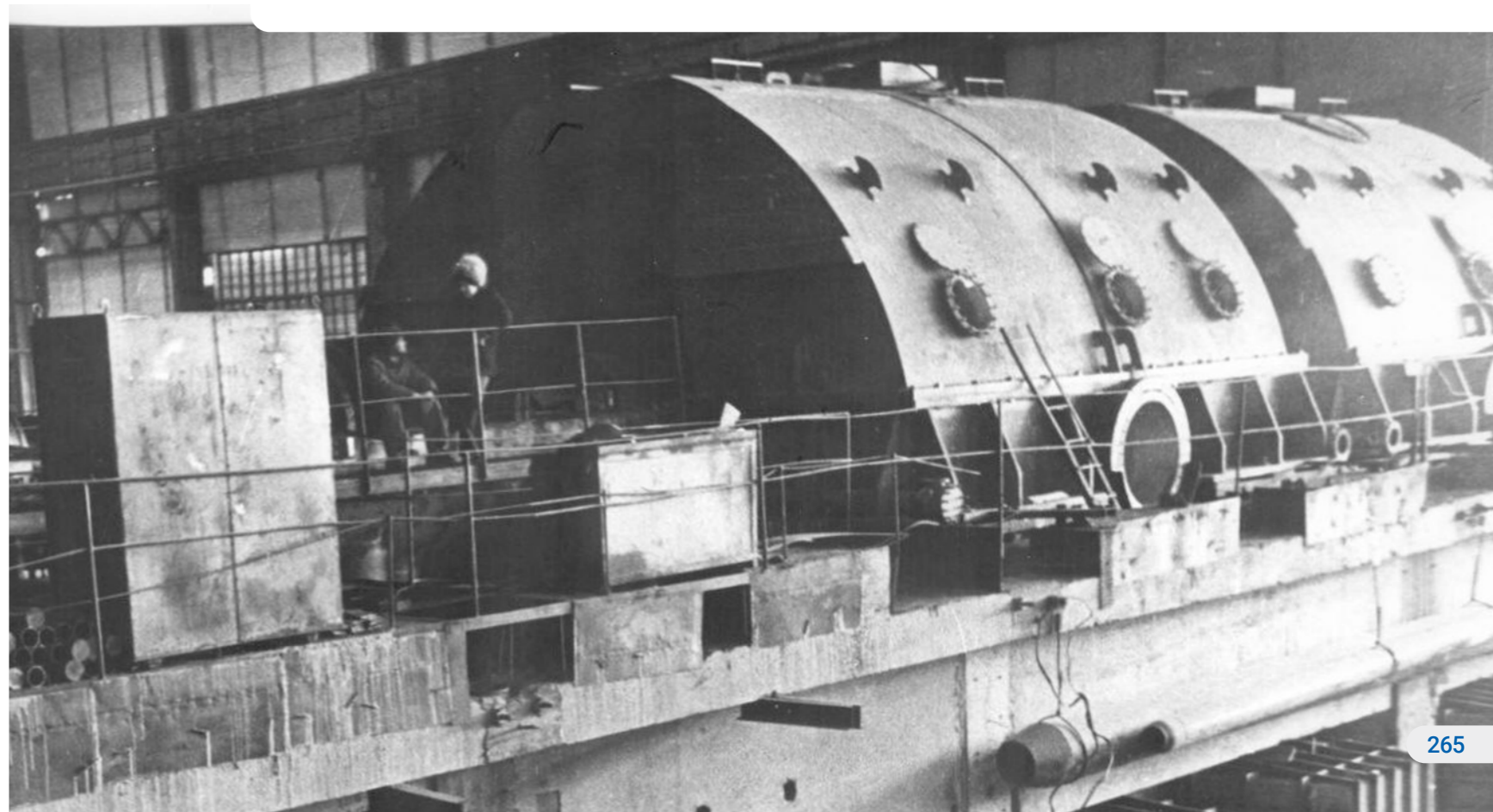
Компанияда 2016 жылдан бастап Директорлар кеңесінің жаңа мүшелерін лауазымға енгізу бағдарламасы жұмыс істейді, оны іске асыруды Корпоративтік хатшы қамтамасыз етеді. Бағдарлама аясында Кеңестің жаңа мүшелері өздерінің құқықтары мен міндеттерімен, Компания қызметінің негізгі аспектілерімен, сондай-ақ негізгі құжаттармен, соның ішінде ең үлкен тәуекелдерге қатысты құжаттармен танысады.

Директорлар кеңесі мүшелерін оқыту және дамыту

GRI 2-17

Корпоративтік басқарудың жоғары органының тұрақты даму және корпоративтік басқару мәселелері туралы хабардар болу деңгейін арттыру үшін есепті кезеңде мына тақырыпта семинарлар өткізілді:

- Климаттың өзгеруі және энергетиканың даму перспективалары;
- Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау.

**31.12.2024 жылғы жағдай бойынша
Компанияның Директорлар кеңесінің құрамы**

GRI 2-9, 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6

Казутин Николай Юрьевич – Директорлар кеңесінің төрағасы, Жалғыз акционердің өкілі.

Огай Алексей Владимирович – Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі. Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің мүшесі.

Молдабаев Қаныш Тәңірбергенұлы – Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі. Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің мүшесі, Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің мүшесі.

Огай Валерий Дмитриевич – Аға тәуелсіз директор, Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің төрағасы, Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің төрағасы, Аудит комитетінің мүшесі.

Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы – Тәуелсіз директор, Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің төрағасы, Аудит комитетінің, Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитетінің мүшесі.

Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы – Тәуелсіз директор, Аудит комитетінің төрағасы, Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің, Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің мүшесі.

Мақсұтов Қайрат Берікұлы – «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, Басқарма Төрағасы.

Директорлар кеңесінің құрамындағы өзгерістер: Есеп 2025 жылғы 13 наурызда жарияланған сәтте «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының шешімімен (№10/25 хаттама) тәуелсіз директор Огай Валерий Дмитриевичтің өкілеттігі тоқтатылды, ал жаңа тәуелсіз директор және Директорлар кеңесінің мүшесі болып Атамқұлова Гүлназ Төреханқызы тағайындалды.

Атамқұлова Гүлназ Төреханқызы – бағалы қағаздар мен инвестициялық жобаларды басқару саласының сарапшысы, бұл Қоғамның ауқымды инвестициялық қызметі үшін ерекше өзекті.

Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы саны

7

Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелер

3

30-50 жас

57%

50 жыл немесе одан көп

43%

Ерлер

100%

Казутин Николай Юрьевич

Лауазымы

Директорлар кеңесінің төрағасы, Жалғыз акционердің өкілі

Стратегиялық және корпоративтік басқару, экономика, қаржы, құқықтану және аудит саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған күні:** 28 қараша 1982 жыл
- **Алғашқы сайланған күні:** 18 ақпан 2022 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 23 маусым 2025 жыл

Білімі

Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті, «Бухгалтерлік есеп және аудит» мамандығы

Жұмыс тәжірибесі

- 2023 – «Самұрық-Қазына» АҚ құқықтық сүйемелдеу, қауіпсіздік және тәуекелдер жөніндегі Басқарушы директор
- 2020 – Мемлекеттік кірістер комитеті төрағасының орынбасары, ҚР Қаржы министрлігі
- 2018-2019 – Ішкі аудит қызметінің басшысы, «Шығыс Қазақстан өңірлік энергетикалық компаниясы» АҚ
- 2016-2018 – Басқарма Төрағасының кеңесшісі, «Көкшетау минералды сулары» АҚ
- 2006-2016 – Департаменттің аға менеджері, «ПрайсуотерхаусКуперс Такс энд Эдвайзори» ЖШС
- 2005-2006 – Қаржы талдаушысы, «Казинтерполис» сақтандыру брокері» ЖШС
- 2003-2005 – Қаржы талдаушысы, «Amanat Insurance сақтандыру компаниясы» АҚ
- 2001-2003 – Филиалдарды сақтандыру және бухгалтерлік есеп жөніндегі маман, «Өнеркәсіптік сақтандыру тобы» ААҚ

Мақсұтов Қайрат Берикович

Лауазымы

Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма төрағасы

Энергетика, стратегиялық жоспарлау, корпоративтік басқару, қаржы, нарықты дамыту және құқықтану саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған күні:** 16 мамыр 1970 жыл
- **Алғашқы сайланған күні:** 19 маусым 2023 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 2025 жылғы 23 маусымға дейін

Білімі

- 1991 – Қазтұтынуодағы Қарағанды кооперативтік институты
- 2019 – Алматы энергетика және байланыс университеті

Жұмыс тәжірибесі

- 2018-2023 – Коммерциялық құрылымдардағы басшылық лауазымдар
- 2016-2018 – Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор, «Самұрық-Энерго» АҚ
- 2013-2016 – Басқарма төрағасының орынбасары, «Самұрық-Энерго» АҚ
- 2012-2013 – Корпоративтік басқару жөніндегі басқарушы директор, «Самұрық-Энерго» АҚ
- 2009-2013 – Басқарма төрағасының қаржы және экономика жөніндегі орынбасары, «Самұрық-Энерго» АҚ
- 2008-2009 – Басқарушы директор, Еуразиялық холдингтік компания
- 2004-2008 – Экономика жөніндегі вице-президент, «Гефест» Тау-кен өнеркәсібі холдингі
- 1999-2004 – Қарағанды филиалының директоры, «Альфа-Банк» ЕБ АҚ
- 1997-1999 – Қаражал қаласы әкімінің орынбасары

Огай Алексей Владимирович

Лауазымы

Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі

Корпоративтік басқару, стратегия, коммерциялық басқару, инвестициялар, бірігу және сатып алу саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған күні:** 1 желтоқсан 1970 жыл
- **Сайланған күні:** 24 тамыз 2023 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 2025 жылдың 23 маусымына дейін

Комитеттерге қатысу

Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің мүшесі

Білімі

Алматы энергетикалық институты

Жұмыс тәжірибесі

- 08.2023 жылдан қазіргі уақытқа дейін – Энергетика және тау-кен активтері департаментінің директоры, «Самұрық-Қазына» АҚ
- 2020-2023 – «Активтерді қайта ұйымдастыру және іске асыру» департамент директоры, «Самұрық-нерго» АҚ
- 2016-2018 – Бизнесі трансформациялау жөніндегі басқарушы директор, «Самұрық-Энерго» АҚ
- 2015-2016 – CDO, Басқарма төрағасының орынбасары, «Самұрық-Энерго» АҚ
- 2014-2015 – Активтерді басқару жөніндегі бас директордың орынбасары, «Самұрық-Қазына» АҚ
- 2011-2014 – Электр энергетикасы активтерін басқару жөніндегі директор, «Самұрық-Қазына» АҚ
- 2008-2011 – Электр энергетикасы активтері дирекциясының бас сарапшысы, «Самұрық-Қазына» АҚ
- 2006-2008 – Бас сарапшы, «KEGOC» АҚ тобы, «Самұрық» холдингі» АҚ
- 1998-2006 – Экономикалық талдау бөлімінің бастығы, «KEGOC» АҚ

Молдабаев Қаныш Тәңірбергенұлы

Лауазымы Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі

Энергетика, стратегиялық жоспарлау, корпоративтік басқару және қаржы саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған күні:** 23 қазан 1963 жыл
- **Алғашқы сайланған күні:** 1 тамыз 2023 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 2025 жылдың 23 маусымына дейін
- **Келісімшарт:** 01.08.2023–23.06.2025

Комитеттерге қатысу — Стратегиялық жоспарлау комитетінің мүшесі
— Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитетінің мүшесі

Білімі — 2016-2020 – Doctor of Business Administration (DBA), Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік басқару академиясы
— 2003-2004 – Мемлекеттік қызмет менеджері, ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік қызмет академиясы
— 1999-2002 – Экономист-заңгер, Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті
— 1981-1987 – Инженер-электрик, Павлодар индустриалды институты
— Халықаралық сертификаттау: IPMA Level B

Жұмыс тәжірибесі

- 2021-2023 – «KEGOC» АҚ Басқарма Төрағасы
- 2021 – «Самұрық-Қазына» АҚ Энергетикалық және тау-кен активтері дирекциясының директоры
- 2019-2021 – «Самұрық-Қазына» АҚ «Энергетика» секторының басшысы
- 2018-2019 – «Қазақстандық атом электр станциялары» АҚ Бас директорының орынбасары
- 2017-2018 – «Самұрық-Энерго» АҚ Даму және сату жөніндегі Басқарушы директоры, Басқарма мүшесі
- 2016-2017 – Стратегия және сату жөніндегі Басқарушы директор, «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма мүшесі
- 2015-2016 – «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма төрағасының бірінші орынбасары
- 2014-2015 – «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары
- 2012-2014 – «Самұрық-Энерго» АҚ Даму жөніндегі Басқарушы директоры
- 2012 – «Самұрық-Энерго» АҚ Инновациялық-технологиялық саясат және даму департаментінің директоры
- 2011-2012 – «Самұрық-Қазына» АҚ Индустриялық активтерді басқару жөніндегі директоры
- 2009-2011 – «KEGOC» АҚ ҰЭТ дамыту департаментінің директоры
- 2007-2009 – «KEGOC» АҚ Солтүстік ЖЭС филиалының директоры
- 2004-2007 – ҚР Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі Электр энергетикасы басқармасының бастығы
- 2003-2004 – ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік қызмет академиясының тыңдаушысы (жоғары Буын мемлекеттік қызметшілерін даярлау)
- 1999-2003 – Павлодар облысы Баянауыл ауданы әкімінің орынбасары
- 1997-1999 – «Баянауыл электр желілері ауданы» АҚ Президенті
- 1996-1997 – «Баянауыл электр желілері ауданы» АҚ бастығы
- 1989-1996 – «Баянауыл электр желілері ауданы» АҚ бас инженері
- 1988-1989 – «Баянауыл электр желілері ауданы» АҚ диспетчері
- 1987-1988 – «Баянауыл электр желілері ауданы» АҚ шебері
- 1987 – «Баянауыл электр желілері ауданы» АҚ электрослесары

Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы

Лауазымы Тәуелсіз директор

Бизнесті басқару және экономика, энергетика, стратегиялық жоспарлау саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған күні:** 25 наурыз 1977 жыл
- **Сайланған күні:** 27 мамыр 2022 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 2025 жылдың 23 маусымына дейін

Комитеттерге қатысу — Стратегиялық жоспарлау комитетінің төрағасы
— Аудит жөніндегі комитеттің мүшесі
— Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитетінің мүшесі

Білімі — Қазақстан-Жапон даму орталығы, «Стратегиялық менеджмент» бағдарламасы
— Норвегиялық мұнай директораты, «Мұнай саясаты және менеджмент» мамандығы
— Вандербильт университеті (АҚШ), экономика магистрі («Болашақ» бағдарламасы)
— Қарағанды мемлекеттік университеті

Жұмыс тәжірибесі

- 2022 жылдан бастап – «Ұлттық мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама орталығы» АҚ президенті, ҚР Президенті жанындағы Ұлттық Құрылтай мүшесі
- 2021-2022 – Халықаралық қар барысы қорының директоры
- 2020-2021 – БҰҰ Даму Бағдарламасының Тұрақты даму жөніндегі басшысы
- 2019-2020 – Ғылым Қоры Басқарма төрағасының орынбасары
- 2018-2019 – Халықаралық жасыл технологиялар және инвестициялық жобалар орталығы Басқарма төрағасының орынбасары
- 2016-2017 – «Энзен» вице-президенті
- 2015 жылдан бастап – Қазақстанның жаңартылатын энергетика қауымдастығының құрметті Бас директоры және Директорлар кеңесінің мүшесі
- 2012-2014 – «Роллс-Ройс Энерджи Казахстан» Бас директоры
- 2009-2012 – Басқарма мүшесі, Үкіметпен байланыс және «АрселорМиттал Темиртау» қоғамымен байланыс жөніндегі директор
- 2008-2009 – «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ халықаралық ынтымақтастық жөніндегі директоры
- 2007-2008 – KAZENERGY атқарушы директоры
- 2006-2007 – «Қазинвест» президенті
- 2005-2006 – Бизнесті дамыту, үкіметпен және «КонокоФиллипс» қоғамымен байланыс жөніндегі директор
- 2004-2005 – ҚР Президенті жанындағы Шетелдік инвесторлар кеңесінің директоры
- 2000-2004 – «ҚазМұнайГаз»/«Қазақойл» ҰҚ бас менеджері
- 1999-2000 – «ОУЭН» Бизнес-мектебінің медиаталдаушысы (Вандербильт университеті)
- 1998-1999 – Қоғамдық саясат институтының ғылыми қызметкері (Вандербильт университеті)

Директорлар кеңестеріне қатысу

- ҚР Президенті жанындағы Қоғамдық Сенім Ұлттық кеңесінің мүшесі
- Энергетика және машина жасау жөніндегі Ұлттық ғылыми кеңестің мүшесі
- «Атамеке» ҰКП Энергетика комитетінің мүшесі
- 2021 жылдан бастап – «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» КЕАҚ Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесі
- 2017 жылдан бастап – ШТЭЦ-3/ERG АҚ Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесі
- 2014-2018 – Бәйтерек Венчур қорының Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесі
- 2019-2020 – «НИТ» АҚ Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесі

Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы

Лауазымы

Тәуелсіз директор

Стратегиялық жоспарлау, корпоративтік басқару, қаржы және аудит саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған жылы:** 28 қаңтар 1977 жыл
- **Сайланған күні:** 6 қазан 2022 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 2025 жылдың 23 маусымына дейін
- **Келісімшарт мерзімі:** 06.10.2022 жылдан 23.06.2025 жылға дейін

Комитеттерге қатысу

- Аудит комитетінің төрағасы
- Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің мүшесі
- Стратегиялық жоспарлау комитетінің мүшесі

Білімі

- Дюкейн университеті, Питсбург, АҚШ, «Бизнесі басқару» (BSBA) мамандығы
- Оксфорд университеті, Ұлыбритания, салыстырмалы әлеуметтік саясат бойынша ғылым магистрі (MSc Comparative Social Policy)
- Калифорния Беркли университеті, АҚШ, MBA дәрежесі
- Сертификатталған қаржылық талдаушы (CFA)

Жұмыс тәжірибесі

- 2020 жылдан қазіргі уақытқа дейін – «strategyLab» ЖШС консалтингтік компаниясының негізін қалаушы
- 2006-2008 – Маркетинг маманы, SAP компаниясы, АҚШ
- 2009-2010 – Кеңесші, McKinzy компаниясы, Ресей Федерациясы
- 2010-2012 – Полиметалл компаниясы, Қазақстан
- 2012-2013 – Аға менеджер, KPMG компаниясы, Қазақстан
- 2013-2020 – Аға менеджер, директор, PwC компаниясы, Қазақстан

Директорлар кеңестеріне қатысу

2022 жылдан қазіргі уақытқа дейін – «Қазақтелеком»АҚ тәуелсіз директоры

Атамқұлова Гүлназ Төреханқызы

Лауазымы

Тәуелсіз директор

Бағалы қағаздар мен инвестициялық жобаларды басқару, сондай-ақ тұрақты даму саласындағы сарапшы.

- **Азаматтығы:** Қазақстан Республикасы
- **Туған жылы:** 9 қыркүйек 1968 жыл
- **Сайланған күні:** 24 маусым 2025 жыл
- **Өкілеттік мерзімі:** 2028 жылдың 23 маусымына дейін
- **Келісімшарт мерзімі:** 24.06.2025 жылдан 23.06.2028 жылға дейін

Комитеттерге қатысу

- Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің мүшесі
- Аудит жөніндегі комитеттің мүшесі

Білімі

- 1986-1991 – С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті, біліктілігі – философ, оқытушы
- 1996-1998 – Т. Рысқұлов атындағы Қазақ мемлекеттік экономикалық университеті жанындағы Еуразия университеті, біліктілігі – экономист
- 2013 – Лондон бизнес және қаржы мектебі, LSBF
- 2012-2014 – Қазақ гуманитарлық-заң университеті, MBA
- 2016–2021 – 2016-2021 – Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы, (РХШМҚА), ЖКБМ, DBA

Жұмыс тәжірибесі

- 2020 – Ellington City Tourism Ltd жеке компаниясының директоры
- 2019 – «Жасыл технологиялар және инвестициялық жобалар халықаралық орталығы» КЕАҚ Басқарма төрағасының орынбасары
- 2018 – «Қаржы академия» АҚ ғылым және инновациялар жөніндегі проректор
- 2017–2018 – «ҚазАгро ұлттық холдингі» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары
- 2015–2017 – «Аграрлық кредиттік корпорациясы» АҚ Басқарма төрағасы
- 2013–2015 – «ҚазАгроФинанс» АҚ Басқарма төрағасының м.а.
- 2007–2012 – «Ауыл шаруашылығын қаржылай қолдау қоры» АҚ Басқарма төрағасы
- 2004–2007 – «Орталық Азия траст компаниясы» АҚ өңірлік өкілі
- 2001–2004 – «Регистратор» ЖШС бас директоры
- 1995–2001 – «Еуразия банкі» ЖАҚ Бағалы қағаздар және инвестициялық жобалар басқармасы қор бөлімінің бастығы

Директорлар кеңесі мүшелерінің оның құрамында болу ұзақтығы

Казутин Николай Юрьевич	3
Мақсұтов Қайрат Берікұлы	2
Молдабаев Қаныш Тәңірбергенұлы	2
Огай Алексей Владимирович	2
Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы	3
Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы	3
Огай Валерий Дмитриевич	3

Директорлар кеңесінің құзыреттілік матрицасы

Қажетті білім	В.Д. Огай	А.Қ. Қашқынбеков	А.С. Жұбаев	К.Т. Молдабаев	А.В. Огай	Н.Ю. Казутин	Қ.Б. Мақсұтов
Кәсіби дағдылар							
Стратегиялық жоспарлау		+		+	+	+	+
Аудит, тәуекелдерді басқару, ішкі аудит, бақылау	+		+			+	+
Environmental, Social, and Corporate Governance, ESG	+	+		+			+
Қаржы және экономика			+			+	+
Кадрларды басқару және сыйақы	+		+	+	+		
Жобаны басқару	+	+	+	+	+		
Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы	+	+		+	+	+	+
Энергетика/ Жаңартылатын энергетика	+	+		+	+		+
Тәжірибе							
Қолданылатын салалық тәжірибе (энергетика)	+				+		
Басшылық қызметтегі жұмыс тәжірибесі (CEO, CEO-1)		+	+				+
Қызмет профилі бойынша жұмыс тәжірибесі		+	+	+			+
Директорлар кеңесіне мүшелік тәжірибесі	+	+	+	+	+	+	+
Білім беру							
PhD/MBA/басқа магистр дәрежесі	+	+		+	+	+	+
CFA/CPA/басқа ұқсас дәреже			+				
CIA/басқа ұқсас дәреже			+				

Директорлар кеңесінің қызметі

Директорлар кеңесінің отырыстары талқыланатын мәселелердің тізбесін және отырыстарды өткізу кестесін қамтитын күнтізбелік жыл басталғанға дейін бекітілетін жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі. Маңызды және стратегиялық сипаттағы мәселелер бойынша шешімдерді қарау және қабылдау Директорлар кеңесінің бетпе-бет отырыстарында ғана жүзеге асырылады. Директорлар кеңесінің отырыстарына материалдар уақытша – кемінде күнтізбелік жеті күн бұрын, ал неғұрлым маңызды және стратегиялық мәселелер бойынша кемінде 15 жұмыс күн бұрын жіберіледі.

Директорлар кеңесі мүшелерінің отырыстарға қатысуы

100% құрады

2024 жылы Компанияның Директорлар кеңесі

19 отырыс өткізді:

оның ішінде 11 бетпе-бет

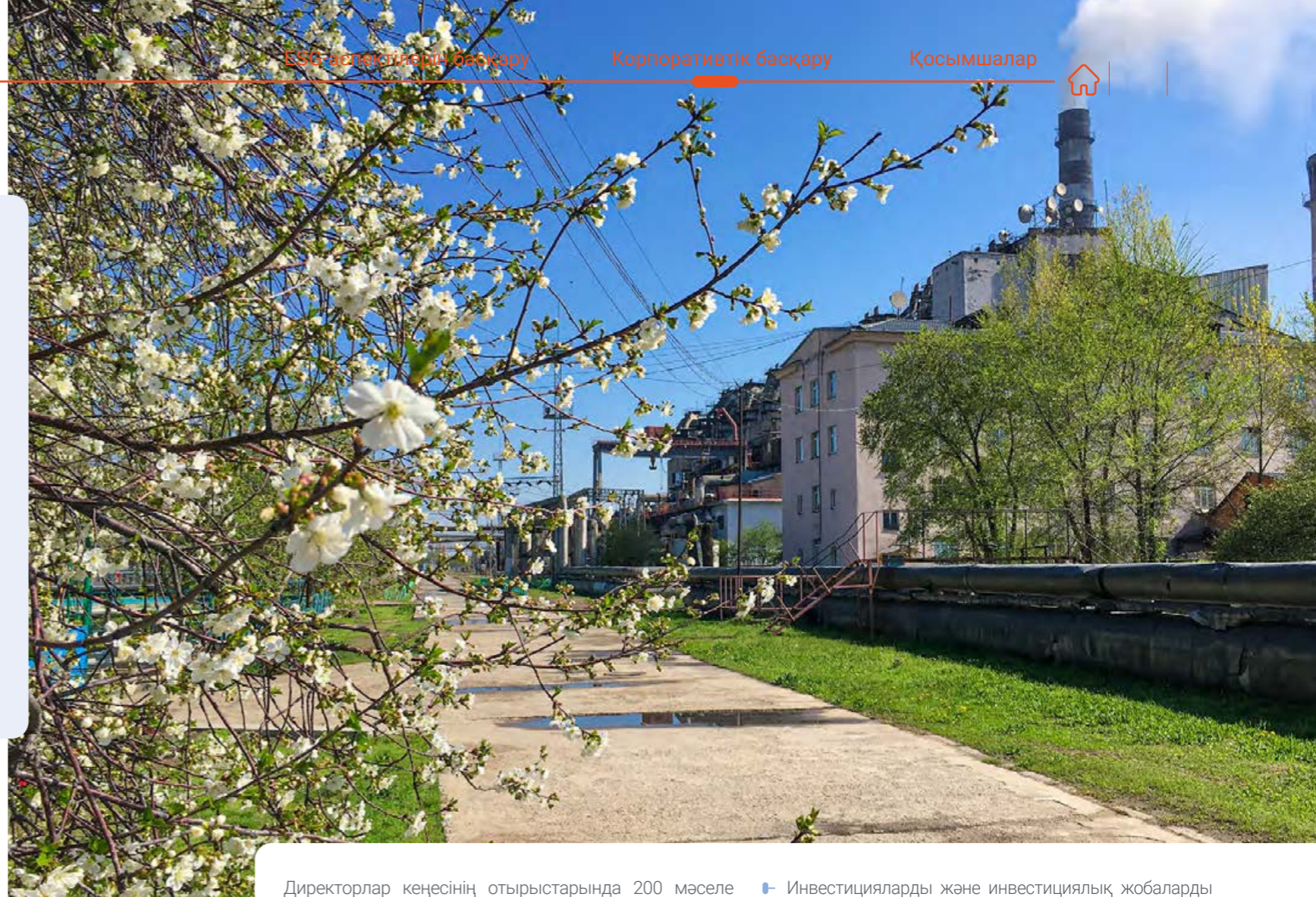
8 сырттай форматында өтті

Директорлар кеңесі мүшелерінің 2024 жылы ДК және Комитет отырыстарына қатысу статистикасы

ТАӘ	Директорлар кеңесі	Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет	Аудит жөніндегі комитет	Стратегиялық жоспарлау комитеті	Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті
Н.Ю. Казутин	100%	-	-	-	-
Молдабаев Қ.Т.	100%	-	-	100%	100%
А.В. Огай	100%	100%	-	-	-
В.Д. Огай	100%	100%	100%	-	100%
А.Қ. Қашқынбеков	100%	-	100%	100%	100%
А.С. Жұбаев	100%	100%	100%	100%	-
Қ.Б. Мақсұтов	100%	-	-	-	-

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы қызметінің статистикасы

Көрсеткіш	Директорлар кеңесі	Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет	Аудит жөніндегі комитет	Стратегиялық жоспарлау комитеті	Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті
Жылдық Жұмыс жоспарының орындалуы (%)	100	100	100	100	100
Бетпе-бет/сырттай отырыстар саны (дана)	12/7	10/0	10/0	7/0	4/0
Отырыстың орташа ұзақтығы (сағат/мин)	50	50	34	33	22
Күн тәртібіндегі мәселелердің орташа саны (дана)	9	7	6	4	2
Күн тәртібіндегі мәселелерді талқылаудың орташа ұзақтығы (мин.)	5	7	6	7	9

Директорлар кеңесінің отырыстарында 200 мәселе қаралды, оның ішінде:

- ─ Astana International Exchange алаңында Компания тобы үшін Өтімділікті басқару бағдарламасын тіркеуді мақұлдау туралы.
- ─ Компанияны трансформациялау бағдарламасын орындау нәтижелерін верификациялау туралы есеп.
- ─ Директорлар кеңесінің мүшесіне Бақылау кеңесінің тәуелсіз мүшесі ретінде жұмыс істеуге келісім беру туралы.
- ─ «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесіне есеп беретін қызметкерлердің лауазымдық айлықақыларының схемасын бекіту туралы.
- ─ Forum Muiders B.V. Компанияларының кейбір мәселелері туралы.
- ─ 2024 жылға арналған CEO-1 негізгі позицияларына сабақтастық бағдарламасын бекіту туралы.
- ─ Компанияның 2024-2033 жылдарға арналған Даму стратегиясын бекіту туралы.

Тоқсан сайынғы есеп беру аясында 2024 жылы Директорлар кеңесі келесі есептерді тыңдады:

- ─ Инвестицияларды және инвестициялық жобаларды игеру туралы;
- ─ Қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өндірістік жарақаттану және қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыс туралы;
- ─ Даму Стратегиясын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау туралы.
- ─ Сондай-ақ Директорлар кеңесі мына есептерді қарады:
- ─ Стейкхолдерлермен өзара әрекеттесу және кері байланыс механизмі бойынша;
- ─ Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау/сақтамау туралы;
- ─ Тұрақты даму саласындағы бастамалар жоспары іс-шараларының орындалуы туралы;
- ─ Ақпараттық қауіпсіздікті (киберқауіпсіздікті) қамтамасыз ету бойынша, сондай-ақ IT-жүйелері мен инфрақұрылымдарды қорғау және қолдау бөлігінде Компанияның ішкі бақылауларының жеткіліктілігін талдау және бағалау бойынша.

2025 жылы Директорлар кеңесінің жұмысы стратегиялық сипаттағы мәселелерге, атап айтқанда әкімшілік және операциялық сипаттағы корпоративтік мәселелерді қысқартуға бағытталатын болады.

«Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің комитеттері

GRI 2-9

Белгілі бір міндеттерді орындау, тиімді жұмыс істеу және мәселелер мен қабылданған шешімдерді тереңдетіп зерделеу мен сапалы пысықтауға тиісті назар аудару мақсатында Директорлар кеңесі өз Комитеттеріне өкілеттіктер береді. Комитеттердің қызметі Комитет туралы Ережеге сәйкес жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесі жанындағы қолданыстағы Комитеттер экономикалық, экологиялық және әлеуметтік салаларда ұсыныстар дайындауға жауапты:

- Аудит жөніндегі комитет;
- Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет;
- Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитет;
- Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті.

Директорлар кеңесі тұрақты даму қағидаттарын ескере отырып және Комитеттер әзірлеген ұсынымдарды терең зерделеу негізінде көрсетілген аспектілер бойынша шешімдер қабылдайды.

Есепті кезеңде Директорлар кеңесі немесе Басқарма жанындағы қолданыстағы Комитеттердің функцияларында өзгерістер болған жоқ, жаңа Комитеттер құрылмады.

Аудит жөніндегі комитет

Комитет қызметінің мақсаты – Компанияның қаржы-шаруашылық қызметін бақылаудың тиімді жүйесін, оның ішінде қаржылық есептіліктің толықтығы мен дұрыстығын, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерінің сенімділігі мен тиімділігін, корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуын, сыртқы және ішкі тәуелсіздігін, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының сақталуын қамтамасыз ету үдерісін бақылауды белгілеу жөніндегі мәселелерді тереңдетіп пысықтау үшін Директорлар кеңесіне жәрдемдесу.

Комитет құрамы:

- Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы – Тәуелсіз директор, Комитет төрағасы;
- Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы – Тәуелсіз директор, Комитет мүшесі;
- Огай Валерий Дмитриевич – Тәуелсіз директор, Комитет мүшесі.

2024 жылы Аудит жөніндегі комитет

8 бетпе-бет отырыс өткізді,

онда

58 мәселе қаралды

Негізгілерінің қатарына Ішкі аудит қызметінің, «Комплаенс» қызметінің және «Тәуекел менеджменті және ішкі бақылау» департаментінің жұмысы жатады.

Дауыс беруге құқығы бар Комитет мүшелерінің қатысуы

100%

құрады

Сондай-ақ есепті кезеңде Комитет сыртқы аудиторлармен және атқарушы органмен қаржылық есептілікті дайындау мәселелері бойынша кездесулер өткізді.

Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет

Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет – Директорлар кеңесінің мүшелерін, Басқарманы, Корпоративтік хатшыны, сондай-ақ Компанияның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес өзге де қызметкерлерді тағайындау және сыйақы беру мәселелері бойынша ұсынымдар дайындауды қамтамасыз ететін Директорлар кеңесінің консультативтік-кеңесші органы.

Комитет құрамы:

- Огай Валерий Дмитриевич – Тәуелсіз директор, Комитет төрағасы;
- Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы – Тәуелсіз директор, Комитет мүшесі;
- Огай Алексей Владимирович – Комитет мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі.

2024 жылы Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет

12 бетпе-бет отырыс өткізді,

онда

78 мәселе қаралды

Негізгілердің ішінде:

- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша Бақылау кеңестерінің/Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау мәселелері бойынша Директорлар кеңесіне ұсынымдар берілді.
- Басқарма Төрағасы, Өндіріс жөніндегі басқарушы директор, Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор, GR, даму және IT жөніндегі басқарушы директор, Құқықтық сүйемелдеу және активтерді басқару жөніндегі басқарушы директор, Қауіпсіздік және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, Инвестициялар жөніндегі бас директор лауазымдарының сипаттамаларын бекіту туралы.
- «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма Төрағасы мен мүшелерін 2024 жылға арналған жеке Даму жоспарлары қаралды.
- Басқарма мүшелері, Ішкі аудит қызметінің басшысы және «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік хатшысы қызметінің негізгі көрсеткіштерінің нақты мәндері, сондай-ақ осы тұлғалардың уәждемелік ҚНҚ қаралды.
- «Самұрық-Энерго» АҚ басшы қызметкерлеріне, Ішкі аудит қызметтері қызметкерлеріне, «Комплаенс», Корпоративтік хатшысы мен Омбудсменіне еңбекақы төлеу және сыйақы беру қағидалары жаңа редакцияда қаралды.

Дауыс беруге құқығы бар Комитет мүшелерінің қатысуы

100%

құрады

Стратегиялық жоспарлау комитеті

Комитет қызметінің мақсаты – Компания қызметінің басым бағыттарын (даму), стратегиялық мақсаттарын (даму стратегиясын) әзірлеу, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін қоса алғанда, тұрақты дамуды басқару жүйесін енгізу, ұзақ мерзімді перспективада Компания қызметінің тиімділігін арттыруға ықпал ететін инвестициялық жобаларды, мастер-жоспарды және іс-шараларды іске асыру мәселелері бойынша ұсынымдар дайындауды қамтамасыз ету.

Комитет құрамы:

- Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы – Тәуелсіз директор, Комитет төрағасы;
- Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы – Комитет мүшесі, Тәуелсіз директор;
- Молдабаев Қаныш Тәңірбергенұлы – Комитет мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі.

2024 жылы Стратегиялық жоспарлау комитет

11 бетпе-бет отырыс өткізді,

онда

71 мәселе қаралды

Негізгілер арасында – тоқсан сайынғы Есептер:

- «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024-2033 жылдарға арналған Даму стратегиясын алдын ала қарау туралы.
- Қоғамның 2025-2029 жылдарға арналған Даму жоспарын (бизнес-жоспарын) алдын ала қарау туралы.
- Компанияның 2024-2033 жылдарға арналған Даму стратегиясын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын қарау туралы;
- Компанияның Даму жоспарын орындау туралы;
- Маңыздылық матрицасын алдын ала бекіту туралы «Самұрық-Энерго» АҚ.

- Инвестицияларды және инвестициялық жобаларды игеру туралы.
- «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Маңыздылық матрицасын алдын ала мақұлдау туралы.
- Инвестицияларды игеру және инвестициялық жобалар туралы.
- «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесіне Қоғамның 2060 жылға дейінгі Энергетикалық ауысу бағдарламасын жаңа редакцияда бекіту туралы мәселе бойынша ұсынымдар беру туралы.
- Тұрақты даму саласындағы Басшылықты жаңа редакцияда алдын ала қарау туралы.
- Деректерді верификациялауды ескере отырып, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Трансформациялау бағдарламасының 2015-2022жж. орындалуы туралы Есепті бекіту мәселесі бойынша ұсынымдар беру туралы.

Комитет құрамы:

- Огай Валерий Дмитриевич – Тәуелсіз директор, Комитет төрағасы;
- Қашқынбеков Арман Қайырберліұлы – Тәуелсіз директор, Комитет мүшесі;
- Молдабаев Қаныш Тәңірбергенұлы – Комитет мүшесі, Жалғыз акционердің өкілі.

Негізгілер арасында – тоқсан сайынғы Есептер:

- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау және өндірістік жарақаттану саласындағы жұмыс туралы.
- Еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуы туралы.
- 2024 жылға арналған нөлдік жарақаттануға жету жөніндегі іс-шаралар жоспары туралы.
- Қоршаған ортаны басқару бойынша 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспары туралы.
- 2024 жылы орын алған жазатайым оқиғалар үшін тәртіптік жаза қолдану мәселесін қарау туралы.
- «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының Экологиялық қауіпсіздік бағдарламасын қарау туралы.

Дауыс беруге құқығы бар Комитет мүшелерінің қатысуы

100% құрады

Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті

Комитеттің мақсаты – қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша ұсыныстар дайындау, бағалау, талдау және тиімді жұмыс жасау арқылы Компания қызметінің тиімділігін арттыруды қамтамасыз ету.

2024 жылы Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитет

5 бетпе-бет отырыс өткізді,

онда

17 мәселе қаралды

Дауыс беруге құқығы бар Комитет мүшелерінің қатысуы

100% құрады

Басқарма

Компанияның ағымдағы қызметіне басшылықты Басқарма нысанындағы алқалы атқарушы орган жүзеге асырады, ол Директорлар кеңесімен ынтымақтасады және барлық мүдделі тараптармен өзара әрекеттеседі.

Басқарма Компания қызметінің Даму стратегиясына, Даму жоспарына және Жалғыз акционер мен Басқарушы орган қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Басқарма құрамын қалыптастыру тәртібі, оның мүшелерінің құқықтары, міндеттері мен жауапкершілігі, сондай-ақ қызмет регламенті Жарғысында және Басқарма туралы ережеде айқындалады.

Жарғыға сәйкес Директорлар кеңесі Басқарманың сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындайды, Басқарма мүшелерін сайлайды және олардың өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатады (Басқарма Төрағасын қоспағанда). Басқарма Төрағасын тағайындау (сайлау) және оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату мәселесі Жалғыз акционердің құзыретіне жатады.

Атқарушы органның Төрағасы мен мүшелері өз функцияларын орындау үшін қажетті жеткілікті білімге, дағдыларға және тәжірибеге ие, сондай-ақ мінсіз іскерлік және жеке беделге ие.

Басқарма Компанияның күнделікті міндеттерін жедел және тиімді шешуді, сондай-ақ Даму стратегиясы мен жоспарын іске асыруды қамтамасыз етеді.

Басқарма төмендегілерді қамтамасыз етеді:

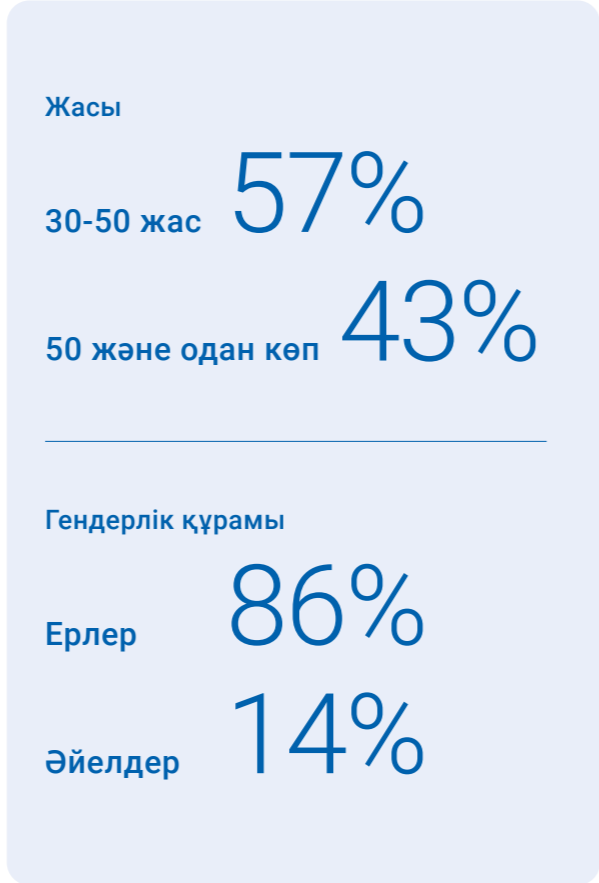
- Компанияның заңнамасына, Жарғысына және ішкі құжаттарына, сондай-ақ Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне сәйкес қызмет.
- Тәуекелдерді дұрыс басқару және ішкі бақылау.
- Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесінің шешімдерін іске асыру үшін ресурстар бөлу.

- Қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
- Қызметкерлердің қызығушылығы мен адалдығы атмосферасын құру, корпоративтік мәдениетті дамыту.

Басқарма құрамы

GRI 2-9, 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6

«Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма құрамы жеті мүшеден тұрады. Жергілікті қоғамдастық өкілдерінен жалданған жоғары дәрежелі басшылардың үлесі 2024 жылы 100%-ды құрады.

Мақсұтов Қайрат Берікұлы

Басқарма төрағасы

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

16 мамыр 1970 жыл

Міндеттері:

Операциялық қызметке, стратегияны іске асыруға, энергия ресурстарын өндіруге, акционерлік капиталдың өсуіне, жобаларды басқаруға, өнімділікті арттыруға және адами капиталды дамытуға жауап береді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, комплаенс-тапсырмаларды орындау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесін сақтау жөніндегі шаралар үшін дербес жауапты болады.

Тұрғамбаев Руслан Елубайұлы

Өндіріс жөніндегі басқарушы директор

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

30 сәуір 1974 жыл

Міндеттері:

Даму жоспарларын орындауға, өндірісті, күрделі құрылысты, жөндеуді және инвестициялық бағдарламаларды бақылауға жауапты. Энергия үнемдеуді, энергия тиімділігін арттыруды және экологиялық қауіпсіздікті қадағалауды жүзеге асырады. Инновациялық технологияларды енгізуге және күрделі құрылыс жобаларын басқаруға жетекшілік етеді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар, комплаенс-тапсырмаларды орындау және комплаенс-тәуекелдерді азайту үшін дербес жауапты болады.

Камалов Алмасби Низамаддинұлы

Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

7 сәуір 1989 жыл

Міндеттері:

Қаржылық тұрақтылыққа, экономикалық және тарифтік саясатқа, инвестициялық қызметке, салықтық талдауға және стратегиялық жоспарлауға жауап береді. Сенімді есептілікті, стратегияның іске асырылуын бақылауды және инвестициялық шешімдердің тиімділігін қамтамасыз етеді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар, комплаенс-тапсырмаларды орындау және комплаенс-тәуекелдерді азайту үшін дербес жауапты болады.

Жапарханов Нұрлан Алтынханұлы

Құқықтық сүйемелдеу және активтерді басқару жөніндегі басқарушы директор

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

26 мамыр 1982 жыл

Міндеттері:

Қоғам мен ЕТҰ қызметін құқықтық қолдауды, корпоративтік басқаруды және заңдық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді. Активтердің нысаналы құрылымын іске асыруды, инвестициялық жобаларды құқықтық сүйемелдеуді және қаржы ресурстарын тиімді пайдалануды бақылайды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар, комплаенс-тапсырмаларды орындау және комплаенс-тәуекелдерді азайту үшін дербес жауапты болады.

Ивченко Елена Дмитриевна

GR, Даму және IT бойынша басқарушы директор

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

9 сәуір 1975 жыл

Міндеттері:

Электр энергиясы мен көмір көлемінің іске асырылуын, жаңа нарықтардың дамуын және энергия нарығы моделінің жетілдірілуін бақылайды. Цифрландыруға, бизнес-процестерді автоматтандыруға және IT-шешімдерді енгізуге жауапты. Акционермен, мемлекеттік органдармен өзара әрекеттеседі және заңнаманы жақсарту жөнінде ұсыныстар әзірлейді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар, комплаенс-тапсырмаларды орындау және комплаенс-тәуекелдерді азайту үшін дербес жауапты болады.

Балтабаев Асқар Қуатбайұлы

Қауіпсіздік және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

16 қыркүйек 1979 жыл

Міндеттері:

Тәуекелдерді басқаруға, ішкі бақылауға, бизнестің үздіксіздігіне, сатып алуға, маркетингке және әкімшілік қолдауға жауапты. Қаражаттың тиімді пайдаланылуын және табыстылықтың жоғарылауын бақылайды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларына, комплаенс-тапсырмаларды орындауға және комплаенс-тәуекелдерді азайтуға дербес жауапты болады.

Айдаров Аңсар Айдарұлы

Инвестициялар жөніндегі бас директор

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Туған күні:

24 сәуір 1986 жыл

Міндеттері:

Инвестициялық жобаларды талдау мен бағалауға, инвестициялар мен қаржыландыруды тартуға, сондай-ақ энергетика саласындағы активтерді оңтайландыруға және қайта ұйымдастыруға басшылық етеді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар, комплаенс-тапсырмаларды орындау және комплаенс-тәуекелдерді азайту үшін дербес жауапты болады.

KEҢЕСТІҢ ӘРБІР МҮШЕСІНІҢ ТОЛЫҚ ТҮЙІНДЕМЕСІМЕН МЫНА САЙТТАН ТАНЫСУҒА БОЛАДЫ: WWW.SAMRUK-ENERGY.KZ

Басқарма қызметі

Атқарушы орган бетпе-бет отырыстар өткізеді және Даму жоспарын, Жалғыз акционердің, Директорлар кеңесінің және операциялық қызметтің шешімдерін іске асыру мәселелерін талқылайды. Өндірістік қауіпсіздік мәселелеріне ерекше назар аударылады.

Есепті кезеңде Басқарма сырттай отырыстар өткізу жағдайларын шектеді.

2024 жылы Басқарманың 41 отырысы өткізіліп, 326 мәселе қаралды. Атап айтқанда, Даму стратегиясын іске асыру, Жалғыз акционердің шешімі, Директорлар кеңесі және операциялық қызмет мәселелері талқыланды.

Басқарма еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы, ақпараттық қауіпсіздікті (киберқауіпсіздік) қамтамасыз ету мәселелеріне, сондай-ақ IT-жүйелері мен инфрақұрылымдарды қорғау және қолдау бөлігінде Қоғамның ішкі бақылауларының жеткіліктілігін талдау мен бағалауға ерекше назар аударды.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да кемсітушілікке жол бермеу жөніндегі саясат, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі Энергетикалық ауысу бағдарламасы бекітілді.

Сондай-ақ ЕТҰ-ның ішкі нормативтік құжаттары, персоналдың жалпы саны, ұйымдық құрылымы, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметкерлерінің штаттық кестесі мен лауазымдық айлықақыларының схемалары бекітілді. ЕТҰ инвестициялық жобалары бойынша, ЕТҰ жарғылық

капиталдарының мөлшерін өзгерту және ЕТҰ Жарғыларына өзгерістер енгізу туралы мәселелер қаралды. «Самұрық-Энерго» АҚ өкілдерінің ЕТҰ органдарында және т. б. дауыс беру ұстанымдары анықталды.

Басқарма комитеттері

GRI 2-9

Басқарма жанындағы мәселелерді неғұрлым терең және сапалы пысықтау үшін тұрақты жұмыс істейтін Комитеттер құрылды. Басқарма жанындағы комитеттердің қызметі Басқарма құзыретіне кіретін мәселелерді терең және мұқият қарауға және қабылданатын шешімдердің сапасын арттыруға ықпал етеді. Комитеттер қарайтын мәселелер бойынша түпкілікті шешімді Басқарма қабылдайды. Барлық Комитеттер Компания Басқармасына есеп береді және оларға Басқарма берген құзырет шеңберінде әрекет етеді. Комитеттердің функциялары, өкілеттіктері, құрамы және қызметін ұйымдастыру процесі тиісті ережелерде реттелген және Басқармамен бекітілген.

Тәуекелдер жөніндегі комитет

Компанияның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласында шешімдер қабылдау кезінде Басқармаға жәрдемдеседі, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылаудың тиімді жүйесін ұйымдастыру және қолдау бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар дайындайды, олардың жұмыс істеуін және тәуекелдерді анықтауға, өлшеуге, бақылауға және

қадағалау арналған процестердің дамуын қамтамасыз етеді, сондай-ақ осы салалардағы жұмысты үйлестіруді бақылау бойынша ұсыныстар дайындаумен айналысады.

Комитет құрамы:

- Комитет төрағасы – Қауіпсіздік және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор;
- Комитет мүшелері – GR, даму және IT басқарушы директор, Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор, Өндіріс жөніндегі басқарушы директор, Құқықтық сүйемелдеу және активтерді басқару жөніндегі басқарушы директор, Инвестициялар жөніндегі бас директоры, «Тәуекел менеджменті және ішкі бақылау» департаментінің директоры, Ішкі аудит қызметінің басшысы (дауыс беру құқығынсыз), «Комплаенс» қызметінің басшысы.

Департаменттің 2025 жылға арналған Жұмыс жоспарын бекіту туралы;

- Тәуекелдер жөніндегі комитеттің 2024 жылғы Жұмыс жоспарының орындалуы жөніндегі Есепті қарау және Тәуекелдер жөніндегі комитеттің 2025 жылға арналған Жұмыс жоспарын бекіту туралы.

Комитет мүшелерінің қатысуы

94%

құрады

Жоспарлау және бағалау комитеті

Комитеттің мақсаты – «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметінің тиімділігін арттыру, оның ішінде олардың активтері мен шығындарының құрылымын оңтайландыру, ҚНҚ мониторингі, Даму жоспарларын, қаржылық есептілікті қарау.

Комитет құрамы:

- Комитет төрағасы – Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор;
- Комитет төрағасының орынбасары – GR, Даму және IT жөніндегі Атқарушы директор;
- Комитет мүшелері – Өндіріс және активтерді басқару жөніндегі басқарушы директор, Қамтамасыз ету және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, «Сатып алуды басқару» департаментінің басшысы, Ішкі аудит қызметінің бас аудитору (дауыс беру құқығынсыз).

2024 жылы Жоспарлау және бағалау комитет

55 отырыс өткізді (бетпе-бет),

онда

107 мәселе қаралды

Негізгілерінің қатарында: бірінші күнтізбелік жылға арналған жылдық бюджеттің бекітілген көрсеткіштері шегінде Корпоративтік орталық пен ЕТҰ бюджетін түзетуді келісу, сондай-ақ ЕТҰ-дың 2023, 2024 жылғы Даму жоспарының және ЕТҰ-дың 2024-2028 жылдарға арналған Даму жоспарының жобасының орындалуы туралы есептерді қарау.

Комитет мүшелерінің қатысуы

100%

құрады

Инвестициялық-инновациялық кеңес

Кеңес «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша инвестициялық және инновациялық қызметтің тиімділігін арттыруға ықпал етеді. Кеңес өзінің негізгі мақсатына жетуді қамтамасыз ету үшін Қоғамның және ЕТҰ-дың уәкілетті органдары үшін инвестициялық және инновациялық қызмет мәселелері бойынша, инвестицияға дейінгі және инвестициялық жобаның белгілі бір кезеңдерін іске асыру, «Самұрық-Энерго» АҚ мен ЕТҰ дамуының жаңа, перспективалы бизнес-бағыттарын айқындау, Компанияның басқа заңды тұлғалардың акцияларын (қатысу үлестерін) сатып алуы және иеліктен шығаруы бойынша ұсынымдарды қарау және (немесе) әзірлеу жолымен мынадай функцияларды орындайды.

Кеңес құрамы:

- Кеңес төрағасы – Басқарма төрағасы;
- Кеңес төрағасының орынбасары – Өндіріс жөніндегі басқарушы директор;
- Кеңес мүшелері – GR, Даму және IT басқарушы директоры, Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор, Құқықтық сүйемелдеу және активтерді басқару жөніндегі басқарушы директор, Қауіпсіздік және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, Инвестициялар жөніндегі бас директоры, «Комплаенс» қызметінің басшысы (дауыс беру құқығы жоқ сарапшы), «Самұрық-Энерго» АҚ Ішкі аудит қызметінің бас аудитору (дауыс беру құқығы жоқ сарапшы).

2024 жылы Инвестициялық-инновациялық кеңес жеті

7 отырыс өткізді (бетпе-бет),

онда

15 мәселе қаралды

Негізгі мәселелер қатарында: «Көкшетау қаласында көмір жылу электр орталығын (ЖЭО) салу» жобасының кейбір мәселелері туралы, «Қазақстанда алғашқы Гидроаккумуляциялық станцияны салу» жобасының кейбір мәселелері туралы».

Инвестициялық-инновациялық кеңес мүшелерінің қатысуы

90%

құрады

Кредиттік комитет

Кредиттік комитеттің негізгі міндеттері – «Самұрық-Энерго» АҚ активтері мен пассивтер құрылымын тиімді басқару бойынша ұсынымдар әзірлей отырып, кредиттерді (қарыздарды) тартуға, беруге, қаржылық көмекке және кепілдіктер беруге, тәуекелдерді азайтуға байланысты мәселелер бойынша шешімдердің уақтылы және сапалы қабылдануын қамтамасыз ету.

Комитет құрамы:

- Комитет төрағасы – Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор;
- Комитет мүшелері – Өндіріс жөніндегі басқарушы директор, Қауіпсіздік және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, «Қазынашылық және корпоративтік қаржы» департаментінің директоры, «Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау» департаментінің директоры, Инвестициялар жөніндегі бас директоры;
- Тәуелсіз сарапшы – «Комплаенс» қызметінің басшысы.

2024 жылы Тәуекелдер жөніндегі комитет

5 бес отырыс өткізді (бетпе-бет),

онда

9 тоғыз мәселе қаралды

Негізгі сұрақтар:

- Тәуекелдерді басқару жөніндегі Есепті алдын ала мақұлдау туралы (негізгі тәуекелдерді сипаттаумен және талдаумен, сондай-ақ 2023 жылғы IV тоқсандағы, 2024 жылғы I, II және III тоқсандардағы «Самұрық-Энерго» АҚ тәуекелдерін азайту жөніндегі жоспарлар мен бағдарламаларды іске асыру мәліметтерімен);
- 2025 жылға арналған «Самұрық-Энерго» АҚ-ның шоғырландырылған Тәуекел тіркелімін, шоғырландырылған Тәуекел картасын, әрбір негізгі тәуекелге қатысты төзімділік деңгейлерін айқындай отырып, Негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын, Негізгі тәуекел көрсеткіштерінің паспорттарын алдын ала мақұлдау туралы;
- Департаменттің 2024 жылғы Жұмыс жоспарының орындалуы жөніндегі Есепті қарау және

2024 жылы Кредиттік комитет

17 отырыс өткізді (бетпе-бет),

онда

18 мәселе қаралды

Негізгі мәселелердің қатарында: Екінші деңгейдегі банктердегі депозиттерге «Самұрық-Энерго» АҚ-ның қарыздар мен қаржылық көмек тарту/ұсыну, бос ақшалай қаражатын орналастыру мәселелері.

Комитет мүшелерінің қатысуы

86%

құрады

Өндірістік қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті

Комитет қызметінің мақсаты – еңбек және қоршаған ортаны қорғауға байланысты тәуекелдерді сәйкестендіру және басқару жөніндегі саясаттар мен жүйелердің тиімділігін бағалау мәселелері бойынша тиісті ұсынымдар беру арқылы Компанияның еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғауға қатысты мәселелерді тиімді шешуді қамтамасыз ету. Барлық өлімге әкелетін жазатайым оқиғаларды, сондай-ақ ауыр оқиғаларды және осындай жағдайлар мен оқиғалардың нәтижесінде жасалған іс-шараларды талдау. Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бөлігінде кез келген тәуелсіз аудиторлық тексерулердің нәтижелерін зерделеу, көтерілетін сұрақтарға жауап ретінде әзірленген кез келген стратегиялар мен іс-қимыл жоспарларына шолу және, мүмкіндігінше, Директорлар кеңесіне осы мәселелерге қатысты ұсыныстар беру.

Комитет құрамы:

- Комитет Төрағасы – Басқарма Төрағасы;
- Комитет төрағасының орынбасары – «Еңбекті қорғау» Департаментінің директоры;
- Комитет мүшелері – «Генерация және отын» департаментінің директоры, «ЖЭК және тарату» департаментінің директоры, «Корпоративтік басқару және тұрақты даму» департаментінің директоры, «Еңбекті қорғау» департаментінің бас менеджері.

2024 жылы Өндірістік қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет өткізді

7 бетпе-бет отырыс,

онда

8 мәселе қаралды

Қаралған негізгі Есептердің қатарында: қауіпсіздік және еңбекті қорғау және өндірістік жарақаттану саласындағы жұмыс туралы, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша 2025 жылға арналған Нөлдік жарақаттануға жету жөніндегі жоспар, Қоғам компаниялары тобы қызметкерлерінің денсаулығын нығайту және жақсарту туралы ереже, «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің ерікті бірлестігі клубы туралы ереже өндірістік қауіпсіздік, сондай-ақ Комитеттің жұмысы туралы жылдық есеп.

Комитет мүшелерінің қатысуы

100%

құрады

Мүдделер қақтығысы

GRI 2-9

Мүдделер қақтығысын басқарудың тиімді жүйесін құру мақсатында, сондай-ақ қызметкерлердің мінез-құлқына қойылатын талаптарды анықтау үшін, оларды сақтау Компаниядағы жеке мүдделер мен байланыстардың әсерінен шешім қабылдау тәуекелдерін азайтуға мүмкіндік береді.

Біз Корпоративтік қақтығыстар мен мүдделер қақтығысын реттеу саясатын енгіздік, оның шеңберінде басшы қызметкерлер мен құрылымдық бөлімшелердің басшылары мүдделер қақтығысының жоқтығы туралы декларацияны толтырады.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да бос жұмыс орындарына үміткерлерді іріктеу процесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері мен мүдделер қақтығысын болдырмау мақсатында ЕТҰ-дағы

басшы лауазымдар (лауазымдар тізбесіне сәйкес) «Самұрық-Қазына» АҚ Компаниялар тобының лауазымды тұлғаларымен біліктілік талаптарына сәйкестігі және лауазымды тұлғалармен байланысы тексеріледі.

Корпоративтік қақтығыстар мен мүдделер қақтығысын реттеу саясатына сәйкес, 2024 жылы Директорлар кеңесінің мүшелері мүдделер қақтығысына жол бермеді, Директорлар кеңесі мүшелерінің жеке мүдделері олардың өз міндеттерін тиісінше орындауына әсер етуі мүмкін жағдайлар туындамады. Шешімдерді бейтарап қабылдауға әсер ететін және/немесе әсер етуі мүмкін мүдделер қақтығысы туындаған жағдайлар тіркелмеген, Директорлар кеңесінің мүшелері мұндай шешімдерді талқылауға және қабылдауға қатысқан жоқ.

Ішкі және сыртқы аудит

«Самұрық-Энерго» АҚ Ішкі аудит қызметі Компанияның стратегиялық мақсаттары мен міндеттеріне жету мақсатында тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруге бағытталған Директорлар кеңесіне тәуелсіз консультациялар мен объективті аудиторлық кепілдіктер береді («Самұрық-Энерго» АҚ сайтында Ішкі аудит қызметінің жұмысы туралы толығырақ <https://www.samruk-energy.kz/kz/company/corporate-governance/corporate-governance-main-kz/internal-audit>).

Қызметтің миссиясы Директорлар кеңесі мен Атқарушы органға Қоғамның және оның ЕТҮ-ның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу жөніндегі міндеттерін орындауда қажетті жәрдем көрсету болып табылады.

Қызметтің негізгі мақсаты Директорлар кеңесіне «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҮ-да тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруге бағытталған тәуелсіз және объективті кепілдіктер мен консультациялар беру болып табылады.

Қызметтің негізгі міндеттері:

- ішкі бақылау жүйесін бағалау және жетілдіруге жәрдемдесу;
- тәуекелдерді басқару жүйесін бағалау және жетілдіруге жәрдемдесу;
- алаяқтық жасау тәуекелін және компаниялар тобындағы алаяқтық тәуекелін басқару тиімділігін бағалау;
- компаниялар тобында корпоративтік басқару жүйесін бағалау және жетілдіруге жәрдемдесу;
- бухгалтерлік есеп жүйесінің дұрыстығын, толықтығын, объективтілігін және қаржылық есептіліктің сенімділігін бағалау;
- белгіленген тәртіппен Компанияға (комплаенс бақылау) және оның ЕТҮ-на қолданылатын Қазақстан Республикасы заңнамасы талаптарының, «Самұрық-Қазына» АҚ нормативтік құжаттарының талаптарының орындалуын бағалау;
- компаниялар тобында ресурстарды пайдаланудың ұтымдылығы мен тиімділігін, сондай-ақ компаниялар тобында активтердің сақталуын

Қасымбеков Бекжан

ІАҚ басшысы

Тиімді ішкі аудит – бұл жай ғана бақылау емес, Компанияның орнықтылығы мен ашықтығын арттыратын стратегиялық құрал. Біздің міндетіміз – Директорлар кеңесі мен Акционердің Компанияның ашық, жауапты әрі барлық мүдделі тараптардың мүддесін ескере отырып басқарылатынына деген сенімін қамтамасыз ету.

Дәл осындай этика Компанияны шын мәнінде орнықты етеді және оны үздік халықаралық тәжірибелер қатарына қосады.

қамтамасыз етудің қолданылатын әдістерін (тәсілдерін) бағалау;

- ішкі аудит қызметін, Компанияның ЕТҮ тексеру комиссияларын әдіснамалық қамтамасыз ету.

Аудиторлық тапсырмалардың басымдығы неғұрлым жоғары тәуекелдері бар процестерді таңдау жолымен, сондай-ақ Жалғыз акционерден және «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінен аудиторлық тексерулер жүргізуге басым сұраныстарға байланысты айқындалды.

Есепті кезеңдегі тексерулердің негізгі бағыттары:

- Қаржы-шаруашылық қызмет аудиті;
- Менеджменттің ҚНК-қа жету дәрежесін бағалау;
- Портфельдік компаниялардың кәсіподақ ұйымдарымен өзара әрекеттесу аудиті;
- Комплаенс функциясының ұйымдастырылуы мен тиімділігінің аудиті;

- Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы процесін бағалау;
- IT аудиті;
- Сатып алу процестерін бағалау.

Барлық аудиторлық тапсырмалар ішкі аудиттің Халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкес орындалады және тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жақсарту үшін түзету/ескерту шараларын қабылдауға бағытталған қорытындыларды, анықтамаларды және ұсыныстарды қамтиды.

Қызмет іс-әрекетін бағалау жыл сайын Қызмет іс-әрекетінің Стандарттарға сәйкестігін және ішкі аудиторлар қызметінің Әдеп кодексіне сәйкестігін қамтамасыз ету, сондай-ақ Қызмет іс-әрекетін жетілдіру үшін мүмкіндіктерді анықтау мақсатында жүзеге асырылады.

2024 жылы Ішкі аудит қызметі

24 аудиторлық тексеруді,

оның ішінде Жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес жоспардан тыс тексерулер мен аудиторлық тексерулерді орындады. Аудиторлық есептер шеңберінде Ішкі аудит қызметі

293 ұсыным:

37 – «А» санатты

74 – «В» санатты

184 – «С» санатты ұсынымдарды берді

Директорлар кеңесі

2024 жылдың

қорытындысы бойынша Ішкі аудит қызметінің іс-әрекетін «ТИІМДІ» деп бағалады

Бес жылда бір рет ішкі аудиттің Халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкес Қызметке тәуелсіз сыртқы бағалау жүргізіледі.

Сыртқы аудит

2012 жылдан бастап Компанияның сыртқы аудитору PricewaterhouseCoopers (PwC) дүниежүзілік фирмалар желісі болып табылады.

2024 жылы PwC сыртқы аудитору көрсеткен аудиторлық қызметтердің құны (ҚҚС-сыз) млн теңге

	2024
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы	256,39
Соның ішінде «Самұрық-Энерго» АҚ корпоративтік орталығы	84,45

Аудиторлық қызметтер үшін 2024 жылы аудиторлық ұйымға төленген сыйақы (ҚҚС-пен), млн теңге

	2024
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы	274,37
Соның ішінде «Самұрық-Энерго» АҚ корпоративтік орталығы	92,1

Сыйақы

GRI 2-19

Компания Жарғысына сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы төлеу мөлшері мен тәртібі Жалғыз Акционердің шешімімен айқындалады, ал сыйақы мөлшері, Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің сыйақыларын төлеу тәртібі мен шарттары «Самұрық-Энерго» АҚ басшы және басқарушы қызметкерлерінің қызметі мен сыйақысын бағалау қағидаларына» сәйкес айқындалады.

Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысы

«Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі мүшесінің міндеттерін орындағаны үшін Тәуелсіз директорлар жылдық тіркелген сыйақыны алады.

Тәуелсіз директорға оның тұрақты тұрғылықты жерінен тыс өткізілетін «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің және Директорлар кеңесі комитеттерінің отырыстарына шығуына байланысты шығыстар (жол жүру, тұру, тәуелсіздік) өтеледі.

2024 жылы Тәуелсіз директорларға сыйақы

47,281

 мың теңгені құрады

Тәуелсіз директорлар – Директорлар кеңесінің мүшелері 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төрт адамды құрады. Басқа төлемдер болған жоқ

Басқарма мүшелерінің сыйақысы

Басқармаға сыйақы төлеу «Самұрық-Энерго» АҚ басшы және басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалау және сыйақы беру қағидаларына» сәйкес шарттар мен тәртіппен жүзеге асырылады.

Бағалау ережелері мынадай қағидаларға негізделеді:

- Сыйақының Компания мен оның акционерінің мүдделеріне сай келетін міндеттерді орындаумен өзара байланысы;
- Сыйақы мөлшерін айқындау қағидаларының қарапайымдылығы мен ашықтығы;
- Сыйақы мөлшерінің Компания қызметінің нәтижелеріне және қызметкерлердің нәтижелілігіне тәуелділігі.

Директорлар кеңесі атқарушы органның басшысы мен мүшелерін бағалайды. Бағалаудың негізгі критерийі қойылған ҚНҚ-ға қол жеткізу болып табылады.

Негізгі басшы персоналдың сыйақысы қызметкерлердің жалақысын, сыйлықақыларын және басқа да қысқа мерзімді сыйақыларын білдіреді.

2024 жылы негізгі басшы персоналдың сыйақысы

337,311

 мың теңгені құрады

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның негізгі басқару персоналы жеті адамды құрады

Сыйақы мөлшері, мың теңге

Көрсеткіш	2023	2024
Негізгі басқарушы персонал	358,801	337,311
Тәуелсіз директорлар – Директорлар кеңесінің мүшелері (шығындар)	41,686	47,281
Тәуелсіз директорлар – Директорлар кеңесінің мүшелері (міндеттеме)	12,017	8,667

Бағалы қағаздар

Акционерлік капитал

Компания қызметінің қорытындысы бойынша 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарияланған бағалы қағаздар саны 8,602,187 данаға жетті, оның ішінде жария етілгендер – 6,952,267 дана.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған 6,952,267 жай акция 507,435,225 мың теңге мөлшерінде толық төленді (2023 жылғы 31 желтоқсан: 6,311,967 акция 443,567,998 мың теңге мөлшерінде). Әрбір жай акция бір дауыс беру құқығын береді. Компанияның артықшылықты акциялары жоқ. Жарияланған акциялар саны 8,602,187 (2023 жылғы 31 желтоқсан: 8,602,187 акция). 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияның 100% акционері болып табылады (2023 жыл: 100%).

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бір жай акцияның номиналды құны

10 000 теңгені құрады

Акцияға шаққандағы базалық пайда «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы акционерлерінің үлесіне келетін пайданың жыл ішінде айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген санына қатынасы ретінде есептеледі.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында жай акцияларды ажыратылған әлеуетті жай акциялар жоқ, сондықтан акцияға шаққандағы ажыратылған пайда акцияға шаққандағы базалық пайдаға сәйкес келеді.

Акцияға шаққандағы пайда, мың, теңге

Көрсеткіш	2024	2023
Топ акционерлеріне тиесілі бір жылдағы пайда (мың қазақстандық теңгемен)	112,507,839	56,734,968
Айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген саны, дана	6,736,618	5,849,608
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының акционерлеріне тиесілі акцияға шаққандағы пайда (теңгеге дейін дөңгелектеумен)	16,701	9,699

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (ҚҚБ) Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікте ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есепті күнге бір акцияның (жай және артықшылықты) теңгерімдік құны туралы деректер болуға тиіс.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ басшылығы шоғырландырылған қаржылық есептілік деректері негізінде есептеген бұл көрсеткіш 110,361 теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 109,006 теңге).

Бір акцияның теңгерімдік құны, мың теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Барлық активтер	965,846,026	1,147,518,441	1,414,286,399
Минус: материалдық емес активтер	(3,726,203)	(3,873,844)	(5,545,328)
Минус: барлық міндеттемелер	(432,732,405)	(455,602,222)	(641,483,819)
Қарапайым акцияларға арналған таза активтер	529,387,418	688,042,375	767,257,252
31 желтоқсандағы жай акциялар саны	5,632,537	6,311,967	6,952,267
Бір акцияның теңгерімдік құны, теңге	93,987	109,006	110,361

Дивидендтік саясат

Біздің дивидендтік саясатымыз Жалғыз акционердің мүдделерін сақтау, ұзақ мерзімді құнды ұлғайту, дивидендтер мөлшерін анықтау механизмінің ашықтығы және Компанияның қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету принциптеріне негізделген.

Дивидендтер мөлшерін есептеу Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасының, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптарына сәйкес жасалған

жылдық аудиттелген қаржылық есептілікте көрсетілген Компанияның таза табысының сомасына сүйене отырып жүргізіледі.

Дивидендтерді төлеу туралы шешім қабылдау үшін Директорлар кеңесі Жалғыз акционердің қарауына ұйымның өткен қаржы жылындағы таза кірісін және бір жай акцияға шаққандағы бір жылдағы дивиденд мөлшерін бөлу туралы ұсыныстар береді.

Дивидендтер Жалғыз Акционердің шешімімен белгіленген мерзімде төленеді.

Дивидендтерді төлеу, мың теңге

Кезең	Сом
2024 ж. (2023 жылдың қорытындысы бойынша)	24 815 868
2023 ж. (2022 жылдың қорытындысы бойынша)	2 041 000
2022 ж. (2021 жылдың қорытындысы бойынша)	2 041 000

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

GRI 2-9, 2-12, 2-13, 2-16

«Самұрық-Энерго» АҚ тұрақты дамуын қамтамасыз ету стратегиясы шеңберінде тәуекелдерді тиімді басқару маңызды элемент болып табылады, бұл Компанияға өзінің стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге және ықтимал қауіптерді барынша азайтуға мүмкіндік береді. Тәуекелдерді басқару Компания қызметінің барлық аспектілерін, соның ішінде экологиялық, әлеуметтік және экономикалық компоненттерді, сондай-ақ еңбекті қорғаумен, корпоративтік басқарумен және құқықтық аспектілермен байланысты нақты тәуекелдерді қамтиды.

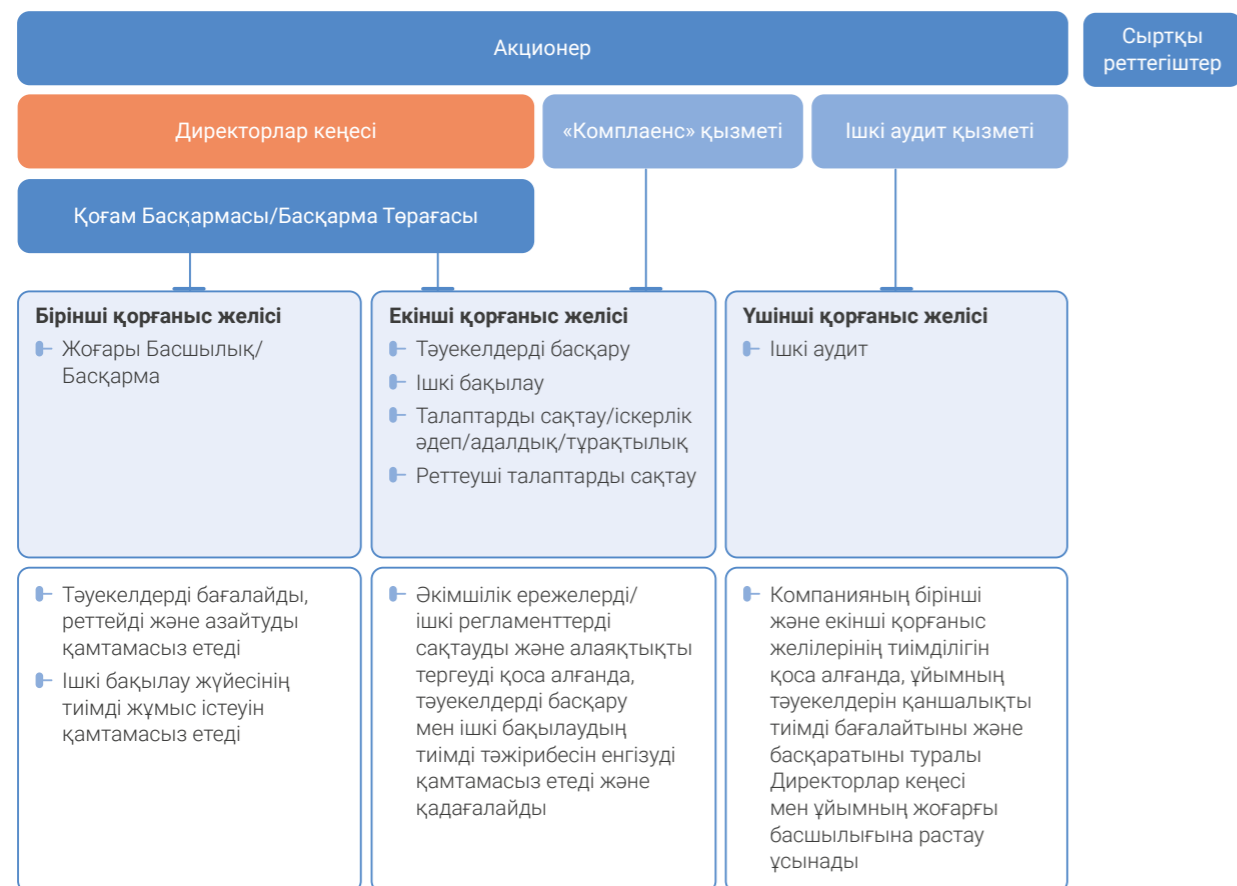
әсерін барабар бағалай отырып, тәуекелдерді ескере отырып шешім қабылдауға мүмкіндік береді. Тиімді бақылау үшін бизнес-процестерді оңтайландыруға және негізделген басқару шешімдерін қабылдауға мүмкіндік беретін тәуекелдерді талдау мен басқарудың заманауи құралдары қолданылады.

Тәуекелдерді басқару жүйесінің негізгі қағидаттары мен компоненттерін, тәуекелдерді басқару субъектілерінің функционалдық міндеттерін көрсететін негізгі корпоратившілік құжаттарға мыналар жатады:

- «Самұрық-Энерго» АҚ-да тәуекелдерді басқару саясаты
- «Самұрық-Энерго» АҚ тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау ережесі
- «Самұрық-Энерго» АҚ ішкі бақылау жүйесі туралы ереже

Компания халықаралық стандарттарды, соның ішінде COSO стандартын және тәуекелдерді басқарудың жан-жақты тәсілін қамтамасыз ететін «Үш қорғаныс желісі» моделін ұстанады. Тәуекелдерді басқару жүйесі корпоративтік тәуекелдерді уақтылы анықтауға, бағалауға, басқаруға, мониторингтеуге және бақылауға бағытталған. Бұл процесс басшылыққа қысқа және ұзақ мерзімді перспективада олардың бизнеске

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылғы 27 тамыздағы ұйымдық құрылымы

Біріктірілген жылдық есеп 2024

2024 жылы әлеуметтік тәуекелдер, адами ресурстар, еңбекті қорғау саласындағы тәуекелдер, сондай-ақ құқықтық, комплаенс тәуекелдер және корпоративтік басқару тәуекелдері талданды. 2024 жылға арналған Тәуекелдер тізілімі мен картасына 33 тәуекел енгізілді (толық сипаттама 296–297 беттерде). Бұдан бөлек, тұрақты дамуды басқару

жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасын іске асыру аясында тұрақты даму саласындағы тәуекелдерді кеңейтілген айқындау және бағалау жүргізілді. 2025 жылға арналған шоғырландырылған Тәуекелдер тізіліміне енгізілген экологиялық, физикалық және өтпелі климаттық тәуекелдерге ерекше назар аударылды:

Негізгі қауіп атауы	Қауіпті іске асырудың ықтимал салдарларының сипаттамасы
Климаттық физикалық қауіптер	<ul style="list-style-type: none"> Активке тікелей физикалық зақым Пайдалану жағдайларының нашарлауы Қызмет көрсету жиілігін арттыру Жұмысшылардың еңбек жағдайларының нашарлауы Өндірістегі үзілістер Аумақты су тасқыны мен су басуы Рельефтің өзгеруі Қар үйінділері, көктайғақ, мұздану
Климаттың өтпелі қауіптер	<ul style="list-style-type: none"> Қоршаған ортаға эмиссиялар шығарындылары үшін салық мөлшерлемелерін арттыру және Компанияның шығындарын арттыру Климат рейтингтерінің төмендеуі және сенімнің жоғалуы Жобаны іске асыру мерзімдерінің өзгеруі және/немесе жоба құнының өсуі Технологияға сәйкес келмеу мүмкіндігі Энергетикалық қауіпсіздікке қатер Энергияны тұтынудың жоғарылауы кезінде көміртегі сыйымдылығы деңгейінің сәйкес келмеу мүмкіндігі ЖЭК ресурстарының ықтимал жеткіліксіздігі Әлеуметтік шиеленіс Валюта бағамының өзгеруіне байланысты шығындардың өсуі
Экологиялық қауіптер	<ul style="list-style-type: none"> Ластаушы заттардың шығарындылары үшін төлем мөлшерлемелерін арттыру Экологиялық және/немесе су заңнамасының талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдар Балық популяциясына және биоәртүрлілікке теріс әсер ету Су жинау аудандарының деградациясы

Осы тәуекелдердің әрқайсысы үшін ықтимал салдарларды ескере отырып, оларды басқару бойынша іс-шаралар әзірленді. Тәуекелдерді басқару жүйесі Компанияға жағымсыз әсерді азайтуға және басқарудың барлық деңгейлерінде жоғары нәтижелерге кепілдік беруге мүмкіндік береді.

Ішкі бақылау жүйесі және қызметтің үздіксіздігін басқару

Ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру негізгі және қосалқы бизнес-процестерді бақылауды, сондай-ақ тәуекелдерге тиімді жауап беруді қамтамасыз етеді. Жүйе компанияның процестерінің ашықтығы мен тұрақтылығын арттыруға ықпал ететін жақсартудың маңызды кемшіліктері мен бағыттары туралы басшылықты жедел ақпараттандыруға бағытталған. Компанияда құрылған қызметтің үздіксіздігін басқару жүйесі халықаралық стандарттарға сәйкес келетіні және

Қызметті қамтамасыз ету мен қалпына келтіру жоспарларына тұрақты мониторинг пен тестілеуді көздейтіні маңызды.

2025 жылы «Тәуекел-менеджмент және ішкі бақылау» департаменті еншілес және тәуелді ұйымдарды олардың тәуекелге төзімділігін арттыру және үздіксіздікті кешенді басқаруды қамтамасыз ету үшін қолдауға баса назар аудара отырып, жүйені жетілдіруді жалғастырады.

Тәуекел-тәбет және тәуекелді бақылау

Директорлар кеңесі Компанияның тәуекел-тәбетін белгіледі, оған негізгі қызмет түрлеріне шектеулер кіреді. Бұл тәуекелдерді тиімді басқаруға және оларды азайту бойынша уақтылы шаралар

қабылдауға мүмкіндік береді. Компанияның тәуекел-тәбеті сыртқы орта мен бизнес-болмыстардың өзгеруін есепке алу үшін тоқсан сайын үнемі бақыланады және жаңартылады.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары

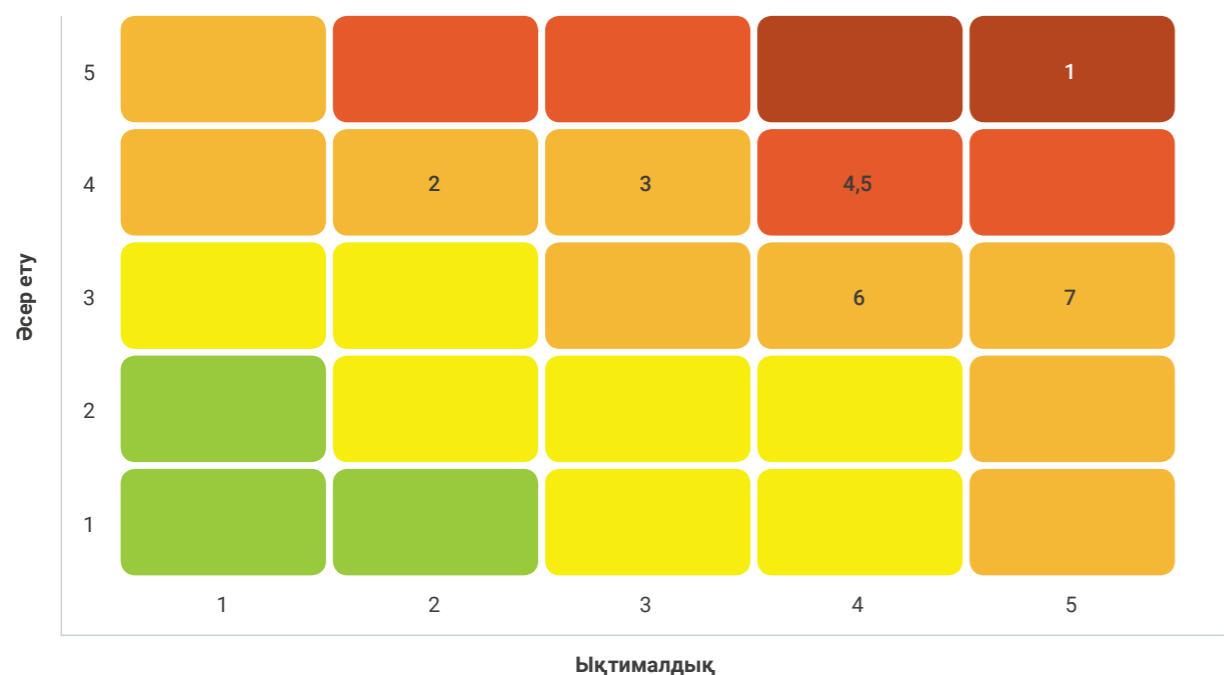
Біз жыл сайын Тәуекелдер тізілімін, Тәуекелдер картасын, негізгі тәуекел көрсеткіштерін (НТК) және Негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын қалыптастырамыз және Директорлар кеңесінің қарауына және бекітуіне ұсынамыз.

Компания қызметіне тән 33 тәуекел сәйкестендірілді және бағаланды, ҚНК шекті мәндері жаңартылды, тәуекел иелері тәуекел факторлары мен оларды төмендету жөніндегі іс-шараларды өзектендірді.

Қайта бағалау нәтижелері бойынша жеті тәуекел «Самұрық-Энерго» АҚ компанияларының 2024 жылға арналған Тәуекелдер картасының негізгі аймағына түсті (2023 жылы – 9 негізгі тәуекел).

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының тәуекелдерін сәйкестендіру бойынша жүргізілген жұмыстардың нәтижелері бойынша 2024 жылы

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының 2024 жылға арналған тәуекел картасы

1. Қызметтік міндеттерін атқару процесінде қызметкерлердің денсаулығы мен өміріне нұқсан келтіру, өндірістегі жазатайым оқиғалар қаупі
2. Өндірістегі жазатайым оқиғалар мен апаттар қаупі
3. Климатические риски
4. ЕТҰ-ның іске асырылатын/перспективалы инвестициялық жобалары мен инвестициялық бағдарламаларының тәуекелдері
5. Активтердің құнсыздану қаупі
6. Контрагент банктердің несиелік тәуекелі
7. Пайыздық тәуекел

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның тәуекелдері және оларды басқару шаралары

Тәуекелді жүзеге асырудың ықтимал салдарларының сипаттамасы	Негізгі өзгерістер	Тәуекелдерді басқару бойынша іске асырылған іс-шаралар
Қызметтік міндеттерін атқару процесінде қызметкерлердің денсаулығы мен өміріне нұқсан келтіру, өндірістегі жазатайым оқиғалар қаупі		
<ul style="list-style-type: none"> Өндірістік персоналдың денсаулығы мен өміріне зиян келтіру; Сот талқылауы, өтемақы төлеу; «Самұрық-Энерго» АҚ мен ЕТҰ беделінің төмендеуі; ҚР заңнамасының талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдар. 	Өзгеріссіз	<ul style="list-style-type: none"> ЕТҰ-да «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында Нәлдік жарақаттануға жезу жөніндегі іс-шаралар жоспары шеңберінде әзірленген іс-шаралардың орындалуын бақылау. Қызметкерлерді жеке қорғаныс құралдарымен уақтылы қамтамасыз ету. ЕТҰ-ның еңбекті қорғау саласындағы НҚА мен ІНҚ-ні сақтау мәніне жоспарлы және жоспардан тыс көшпелі тексерулерді жүзеге асыру. Қызметкерлерді қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласында оқытуды бақылау, техникалық пайдалану ережелері мен қауіпсіздік техникасы бойынша білімдерін тексеру. Жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеруге қатысу (туындаған және комиссия құру туралы бұйрыққа енгізілген кезде). Жазатайым оқиғаға жол берген ЕТҰ-да жазатайым оқиғаларды тергеу актілерінде көрсетілген іс-шаралардың орындалуын бақылау, сондай-ақ қалған ЕТҰ-да жазатайым оқиғаларға жол бермеу жөніндегі іс-шараларды әзірлеу.

Өндірістегі жазатайым оқиғалар мен апаттар қаупі		
<ul style="list-style-type: none"> Өндірістегі жарақат және өлім; Қоршаған ортаға зиян келтіру; Апаттар, Технологиялық бұзушылықтарды тергеу және есепке алу ережелеріне сәйкес I және II дәрежелі бас тарту. Өндірістік жабдықтың технологиялық істен шығуы (генерациялаушы қондырғыны апаттық және жоспардан тыс жөндеу); Электр және жылу энергиясының жеткіліксіз шығарылуы; Жабдықты жоспардан тыс жөндеу; Күтпеген шығындардың туындауы; Қарапайым жабдық; Электр энергиясының бағасы бойынша апаттық-шығу қуатын сату бағасынан жоғары өтеуге байланысты залалдардың туындауы Қазақстанның энергия жүйесінде электр қуаты резервтерінің болмауы. 	Өзгеріссіз	<ul style="list-style-type: none"> Күрделі және ағымдағы жөндеулерді орындау. Жабдықтың техникалық жай-күйін мерзімді куәландыру. Кәсіпорындардың жедел персоналына нұсқамалар және апатқа қарсы жаттығулар өткізу.

Климаттық қауіптер		
<ul style="list-style-type: none"> Өндірістік активтердің физикалық зақымдануы; Парниктік газдар шығарындылары үшін салық мөлшерлемелерін арттыру; Заңнамалық шектеулер талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдар; Электр энергиясын, көмірді жеткізу тізбегінің бұзылуы; Инвестициялық жобалардың іске асырылуы мерзімінің қымбаттауы және ұлғаюы; Өндірістегі үзілістер; Аумақты су тасқыны мен су басуы; Балық популяциялары мен биоәртүрлілікке теріс әсер ету; Су жинау аудандарының деградациясы. 	Өзгеріссіз	<ul style="list-style-type: none"> Қоршаған ортаны, су ресурстарын қорғау саласындағы заңнама нормаларының сақталуын және мемлекеттік реттеуші органдарға эмиссиялар мен есептілікке рұқсат алуға өтінімдер беру мерзімдерін бақылау. Парниктік газдар шығарындыларына квота лимитін пайдалану мониторингі, түзету. Міндетті экологиялық сақтандыру. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы басқарудың халықаралық стандарттарын енгізу мониторингі. «Қоршаған ортаны қорғау» бабы бойынша бюджеттің атқарылуына мониторинг жүргізу.

Тәуекелді жүзеге асырудың ықтимал салдарларының сипаттамасы	Негізгі өзгерістер	Тәуекелдерді басқару бойынша іске асырылған іс-шаралар
ЕТҮ-ның іске асырылатын/перспективалы инвестициялық жобалары мен инвестициялық бағдарламаларының тәуекелдері		
<ul style="list-style-type: none"> Экономикалық орынсыздық, оның ішінде қайта енгізілген технологиялар; Іске асырылатын жобалардың құнын арттыру; Жобаларды іске асыру мерзімдерін ұлғайту; Белгіленген және қолда бар қуат пен өндіріс көлемін арттыру бойынша стратегиялық мақсаттарды орындамау; Жоспарланған әсерді алмау; Активтердің ұзақ мерзімді құнын төмендету; Бірлескен инвесторлардың/әріптестердің іске асырылып жатқан бірлескен жобаларға қатысудан бас тартуы; Қоғамның беделіне теріс әсер ету; Жабдықтың технологиялық істен шығуы; Экономикалық тұрғыдан мақсатты жобаларды іске асырмау; Жоба бойынша мақсатты көрсеткіштерге қол жеткізбеу, инвестициялар тиімділік көрсеткішінің төмендеуі; Іске асырылып жатқан инвестициялық жобалар бойынша жоспарланған қаражатты игермеу. 	Өзгеріссіз	<ul style="list-style-type: none"> «Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық жобалары бойынша инвестицияларды игеру туралы Қоғамның ДК материалдарын ұсыну. Инвестициялар бөлігінде Даму жоспарының орындалуы бойынша тоқсан сайынғы есеп. Перспективалы жобалар бойынша іс-шаралар жоспарларын тұрақты мониторингілеу және түзету.
Активтердің құнсыздану қаупі		
<ul style="list-style-type: none"> Құнсыздану салдарынан болған залал; Активтер құнының төмендеуі; Активтердің инвестициялық тартымдылығының төмендеуі. 	Өзгеріссіз	<ul style="list-style-type: none"> Құнсыздануға тест жүргізу. ЕТҮ инвестициялық бағдарламасының қалыптасуы мен түзетілуін орталықтандырылған бақылау. ЕТҮ есептілігінде инвестициялардың, негізгі құралдардың және аяқталмаған құрылыстың құнсыздануын көрсету.
Контрагент банктердің несиелік тәуекелі		
<ul style="list-style-type: none"> Екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған уақытша бос ақша қаражатының жоғалуы; Корпоративтік бағалы қағаздарға салынған уақытша бос ақша қаражатының жоғалуы; Өтімділіктің төмендеуі. 	Әсер етудің төмендеуі	<ul style="list-style-type: none"> Өткен үш жыл ішінде «проблемалық» талаптарды төмендетудің оң динамикасына байланысты жағдайды жақсарту. Контрагент-банктерге лимиттердің сақталуына мониторинг, сондай-ақ ЕДБ тұрақтылығын тұрақты бағалау жүзеге асырылады.
Пайыздық тәуекел		
<ul style="list-style-type: none"> Қарыз капиталына қызмет көрсету шығындарын ұлғайту; Пайда мөлшерін азайту; Уақытша бос ақша қаражатының көлемін азайту; Инвестициялық салымдардың өтелу кезеңін ұлғайту; Кредитор алдындағы шарттық міндеттемелерді орындамау. 	Өзгеріссіз	<ul style="list-style-type: none"> Екі негізгі көрсеткіштің (ҚР ҰБ базалық пайыздық мөлшерлемесі және инфляция деңгейі тұрақты) бірқалыпты төмендеу үрдісі байқалады, бұл тәуекелді болашақ кезеңдерде жеңілдетуге қайта қарауға алғышарттар береді.

Ивченко Елена Дмитриевна

GR, Даму және IT бойынша басқарушы директор

Цифрландыру біз үшін – уақыт талаптары мен біздің серіктестер мен қызметкерлердің күтуіне негізделген стратегиялық қажеттілік.

Біз негізгі процестерді – төлем жүргізу, архивті сақтау, комплаенс қызметін – цифрлық форматқа көшірдік, осылайша бизнес-процестердің ашықтығын, жылдамдығын және басқарылуын арттырдық. Бұл тек бастамасы ғана. Алда өндірістік деректерді автоматтандыру, интеллектуалды мониторинг жүйелерін енгізу, болжам жасау және шешім қабылдау үшін жасанды интеллектті пайдалану тұр. Цифрлық трансформация – Компанияның дамуының негізгі бағыттарының бірі болып табылады және біз бұл жолды жүйелі әрі ұдайы жалғастыруға ниеттіміз.

Ақпараттық қауіпсіздік

GRI 3-3

«Самұрық-Энерго» АҚ Ақпараттық қауіпсіздік саясатына сәйкес Компания ҚР СТ ISO 27001 «Ақпараттық технологиялар. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету әдістері мен құралдары. Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйелері» халықаралық стандартына сәйкес келетін ақпаратты қорғау жүйесін құруға бағытталған. Осы мақсатты іске асыру үшін ішкі нормативтік құжаттар әзірленіп, бекітілді, сондай-ақ мынадай негізгі іс-шаралар енгізілуде:

- Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесін (АҚБЖ) әзірлеу және өзектендіру;
- Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін анықтау және ақпараттық активтердің иелерін айқындау;
- Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін бағалау және өңдеу;
- Бақылау іс-шараларын әзірлеу мен енгізуді үйлестіру;
- Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды орындау;
- Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерінің мониторингі және есептілікті дайындау;
- Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесін үздіксіз жетілдіру.

Компаниядағы ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жауапкершілігі дербес құрылымдық бөлімше болып табылатын және «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма төрағасына тікелей бағынатын Қауіпсіздік департаментіне жүктелген. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі өз қызметі шеңберінде бөлімше мынадай негізгі функцияларды орындайды:

- Ақпараттық қауіпсіздік бойынша нормативтік-өкімдік құжаттаманы және талаптарды әзірлеу;
- Ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша бизнес-бөлімшелер арасындағы өзара әрекеттесуді қамтамасыз ету;
- Ақпараттық қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылау;
- Ақпараттық қауіпсіздік саласындағы ЕТҰ қызметінің мониторингі;

Қоғамның ақпараттық қауіпсіздігі мәселелері бойынша мемлекеттік органдармен өзара әрекеттесуі;

Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі іс-әрекеттерді үйлестіру;

Ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығымен өзара әрекеттесуі.

АҚ-ны қамтамасыз ету процесінде компанияда үш негізгі бағыт ескеріледі:

- Ақпараттық қауіпсіздікті басқару;
- Ақпараттық қауіпсіздікті техникалық қамтамасыз ету;
- Ақпараттық қауіпсіздіктің оқыс оқиғаларын бақылау және оларға ден қою.

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару процесінің шеңберінде Компанияда осы саладағы жұмысты реттейтін бірқатар құжаттар әзірленді:

- «Самұрық-Энерго» АҚ Ақпараттық қауіпсіздік саясаты;
- «Самұрық-Энерго» АҚ-да ақпараттық жүйелердің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидалары;
- «Самұрық-Энерго» АҚ-да құпия ақпараттың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі Нұсқаулық.

Ақпараттық қауіпсіздікті техникалық қамтамасыз ету

Ақпараттық қауіпсіздікті техникалық қамтамасыз ету функциясын Қауіпсіздік департаменті «Energy Solutions Center» ЖШС мамандарымен бірлесіп жүзеге асырады. Техникалық қамтамасыз ету қазіргі заманғы бағдарламалық-техникалық құралдарды пайдалана отырып, компанияның ақпараттық активтерін қорғауға бағытталған іс-шаралар кешенін білдіреді.

Осы функция шеңберінде орындалатын негізгі іс-шаралар:

- Зиянды кодтан қорғау үшін мамандандырылған бағдарламалық жасақтаманы қолдана отырып корпоративтік желіні және филиалдарды вирусқа қарсы қорғауды қамтамасыз ету;
- Интернетке қол жеткізе отырып, корпоративтік желі мен ресурстардың ақпараттық қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін демилитаризацияланған аймақты (ДМА) құру. ДМА Firewall пакеттік сүзгілерінің (брандмауэрлердің) бағдарламалық-аппараттық кешені негізінде іске асырылды, бұл пакеттерді тарату деңгейінде қосымша сүзуді қамтамасыз етеді;
- Жіберілетін және алынатын электрондық хаттарды бақылау үшін бағдарламалық жасақтаманы бақылау. Жүйе «Самұрық-Энерго» АҚ периметрі бойынша спам-жіберушілерді бұғаттауға, зиянды бағдарламалардың болуына электрондық хаттарды талдауға және корпоративтік желіден тыс құпия ақпараттың таралып кетуіне жол бермеуге мүмкіндік береді.

Ақпараттық қауіпсіздік оқыс оқиғаларын бақылау және оларға ден қою

Ақпараттық қауіпсіздік оқыс оқиғаларын бақылау және оларға ден қою функциясын Қауіпсіздік департаментінің қызметкерлері «Energy Solutions Center» ЖШС мамандарымен бірлесіп орындайды. Барлық оқыс оқиғалар АҚ-ны қамтамасыз ету үшін бағдарламалық-аппараттық кешенді пайдалана отырып, ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығында (АҚЖО) тіркеледі және өңделеді.

Негізгі оқиғаларға мыналар жатады:

- Қауіпсіздік оқиғаларының журналдарын орталықтандырылған жинау, сақтау және талдау;
- Нақты уақытта оқыс оқиғаларды анықтау;
- Оқыс оқиғалардың басымдықтарын айқындау;
- Оқыс оқиғаларды түзету процесін бақылау және әрекет ету уақытын сақтау;
- Нормативтік талаптардың сақталуы туралы есептер жасау.

Оқыс оқиғаларды бақылау және оларға ден қою нәтижелері келесі есептерде құжатталады:

- Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі операциялық орталықпен шарт жасасу шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ ақпараттық қауіпсіздік инфрақұрылымының жай-күйін талдауды қамтитын ай сайынғы талдамалық есеп;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі үшін ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері бойынша тоқсан сайынғы есеп;
- Ақпараттық қауіпсіздікті (киберқауіпсіздікті) қамтамасыз ету жөніндегі жыл сайынғы есеп, сондай-ақ Аудит жөніндегі комитет пен Директорлар кеңесі үшін «Самұрық-Энерго» АҚ Ішкі бақылауларының жеткіліктілігін талдау және бағалау.

Есепті кезең ішінде ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі туралы хабардарлық деңгейін арттыру бойынша жұмыстар жүргізілді. Жыл сайын Қоғамның барлық қызметкерлері үшін жадынамалар, скринсерверлер және бейнероликтер сияқты оқу материалдары әзірленетін жұмыс жоспары бекітіледі. Сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздік бойынша жаңа енгізілімдер, талаптар және алдын алу шаралары туралы тарату жүзеге асырылады. Жыл сайын Қоғамның барлық қызметкерлері ақпараттық қауіпсіздік нормаларын білу үшін онлайн-тестілеуден өтеді, бұл олардың осы саладағы құзыреттілігін растайды.

Жұмысқа қабылдау кезінде барлық жаңа қызметкерлер ақпараттық қауіпсіздік бойынша оқытуды қамтитын «Бейімдеу курсынан» өтеді. 2024 жылы бұл оқыту барлық жаңадан қабылданған қызметкерлер үшін жүргізілді, бұл олардың компанияда жұмыс істеген кезінен бастап ақпараттық қауіпсіздік стандарттары туралы жоғары хабардарлық пен сәйкестікті қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

GRI 418-1

Есепті кезеңде Компанияда құпиялылықтың бұзылуына, ағып кетуіне, ұрлануына немесе клиенттер деректерінің жоғалуына қатысты бірде-бір негізделген шағым тіркелген жоқ

Ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығы

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның ақпараттық қауіпсіздік жедел орталығы 24/7 режимінде ақпараттық қауіпсіздіктің барлық оқиғаларының мониторингін жүзеге асыратын Ақпараттық қауіпсіздік жедел

орталығына (бұдан әрі – АҚЖО) қосылған. АҚЖО мынадай қызметтерді көрсететін «QazCloud» ЖШС-мен келісімшарт шеңберінде ұсынылады:

- Ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын бақылау және басқару жүйелерімен, сондай-ақ сыртқы периметрді қорғау жүйелерімен тіркелген Ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларының тәулік бойы мониторингі;
- Серверлік жабдықта және желілік құрылғыларда болып жатқан ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларының тәулік бойы мониторингі (бұдан әрі – Мониторинг аймағы);
- Мониторинг аймағында болатын ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын анықтау;
- Анықталған оқиғаларды, сондай-ақ оларға ден қою әдістерін және оларды жою жөніндегі ұсынымдарды тіркеу;
- Оқыс оқиғаларға ден қою процесінде сараптамалық қолдау көрсету;
- Ақпараттық қауіпсіздіктің оқыс оқиғаларына тергеп-тексеру жүргізу;
- Red team және Blue team кіретін АҚ мониторингін қамтамасыз ету бойынша топтық жұмыстан тұратын үш деңгейлі АҚЖО-ны қолдау желісі. Blue team тәулік бойы оқиғаларды бақылау және киберқауіптерге жауап беру арқылы инфрақұрылымды қорғаумен айналысады. Red team, өз кезегінде, инфрақұрылымның осалдығын кәсіби түрде анықтайды;
- Веб-қосымшалары мен WEB трафигін қорғау;
- DDOS шабуылдарынан қорғау;
- Ақпараттық қауіпсіздік бойынша апталық дайджест;
- Сыртқы ену тестілеуін және осалдықтарды анықтауды қамтитын Аудит (penetration test).

Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

«Самұрық-Энерго» АҚ акционерлер, серіктестер және қоғам алдындағы жауапкершілігін сезіне отырып, іскерлік әдептің жоғары стандарттарын және бизнесті адал жүргізу қағидаттарын ұстанады. Корпоративтік әдеп нормаларын сақтау және тиімді Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Компания ішінде де, құндылық жасау тізбегінің барлық кезеңдерінде де тұрақты даму және Компанияға деген сенімді нығайту үшін маңызды шарттар болып табылатынына сенімдіміз.

Басқару тәсілі

GRI 2-23, 3-3, GRI 12: Coal Sector: 12.20.1

Іскерлік әдеп саласындағы «Самұрық-Энерго» АҚ қағидаттары мен нормалары үздік әлемдік тәжірибелерге, халықаралық стандарттарға және Қазақстан заңнамасының талаптарына негізделеді. Компания сыбайлас жемқорлықтың кез-келген түрін қабылдамайды және олардың алдын-алу, сондай-ақ мүдделер қақтығысын болдырмау үшін белсенді жұмыс істейді. Іскерлік әдеп қағидалары «Самұрық-Энерго» АҚ әріптестерімен де, іскерлік серіктестерімен де қарым-қатынасына қолданылады.

Әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерін реттейтін негізгі корпоративтік құжаттар:

- «Самұрық-Энерго» АҚ Мінез-құлық кодексі
- «Самұрық-Энерго» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (2024 жылы жаңартылған)
- «Самұрық-Энерго» АҚ Контрагенттерінің сенімділігін тексеру ережесі (2024 жылы бекітілген)
- «Самұрық-Энерго» АҚ Бастамашылық ақпараттандыру саясаты
- «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік қақтығыстар мен мүдделер қақтығысын реттеу саясаты
- «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс тәуекелін басқару саясаты

Мінез-құлық кодексі

GRI 2-26

Мінез-құлық кодексі құндылықтарды, мінез-құлықтың негізгі принциптері мен стандарттарын белгілейді, оларды басшылыққа ала отырып, біз барлық мүдделі тараптардың мүдделерін қорғауды қамтамасыз

ете аламыз. Мінез-құлық кодексі корпоративтік мәдениетті дамытуға және Компанияның нарыққа ашық және адал қатысушы ретіндегі беделін нығайтуға бағытталған. Мінез-құлық кодексінде атқаратын лауазымының деңгейіне қарамастан, басшылықтың барлық қызметкерлері мен мүшелері үшін мінез-құлық нормалары айқындалған.

2023 жылы Компания Кодекстің кешенді өзектендірілуін жүргізді, оны халықаралық стандарттарға және ESG саласындағы үздік тәжірибелерге сәйкес келтірді. Жаңартылған құжат адам құқықтарын сақтау, мүдделер қақтығысын болдырмау және бұзушылықтар туралы хабарлаған адамдарды қорғау мәселелеріне ерекше назар аударады. Кодексте Компанияның Директорлар кеңесінің, Комплаенс қызметінің, Омбудсменнің, атқарушы органның Мінез-құлық кодексін басқарудағы және енгізудегі рөлдері айқындалған. Өзектендіру сондай-ақ саяси қызметке, бәсекелестікке және монополияға қарсы заңнамаға, лоббизмге және ақшаның жылыстауға, «жасыл» сатып алу қағидаттарына, құпия, инсайдерлік ақпаратты басқаруға байланысты мәселелерге де тоқталды, Компанияның бәсекелестікке және монополияға қарсы заңнамаға көзқарастары регламенттелді, Мінез-құлық кодексінің нормаларын бұзу туралы адал хабарлайтын қызметкерлерді қудаламау және қорғау туралы нормалар енгізілді.

Мінез-құлық кодексін мына сілтемеден табуға болады: https://www.samruk-energy.kz/images/documents/2025/kodeks_poved_2025_kz_2.pdf.

Корпоративтік құндылықтар:

- Тәлімгерлік
- Сенімділік
- Әділдік
- Кәсібилік

Мінез-құлық кодексі Компанияның барлық қызметкерлеріне, лауазымды тұлғаларына және директорларына қолданылады. Топтың еншілес және тәуелді ұйымдары өздерінің комплаенс-тәуекелдеріне сәйкес Кодексті сақтауы тиіс. Іскери серіктестер мен жеткізушілерге Кодекстің ережелерін немесе ұқсас комплаенс саясатын ұстану ұсынылады.

Директорлар кеңесінің мүшелері Мінез-құлық кодексінің сақталуын бақылайды. «Комплаенс» қызметі мен Омбудсмен Аудит жөніндегі комитетке Кодекстің сақталуы және анықталған әдептілік

бұзушылықтар туралы есептер ұсынады. Директорлар кеңесінің мүшелері Мінез-құлық кодексін мезгіл-мезгіл қайта қарайды және жаңартады, сондай-ақ өз құзыреті шегінде корпоративтік қақтығыстарды шешеді.

Кодекс талаптарын түсіндіру мәселелері және туындаған әдептік мәселелер, сондай-ақ бұзушылықтар, сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қайшы әрекеттер фактілері бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлері, іскер серіктестері мен мүдделі тараптар төменде көрсетілген жерлерге өтініш білдіре алады:

- «Комплаенс» қызметі
- Басшы
- Омбудсмен
- Ішкі аудит қызметі
- Корпоративтік хатшы қызметі
- Сенім телефоны немесе электрондық пошта, «Жедел желі» (ақпарат сайтта және кеңседе жарияланған)
- Компания кеңсесіндегі шағымдар мен ұсыныстарға арналған пошта жәшігі.

2024 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесі мүшелері мен атқарушы орган тарапынан Мінез-құлық кодексінің нормаларын бұзу фактілері тіркелген жоқ.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат

2024 жылы Қоғамның және ЕТҰ-ның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының негізгі ережелерін айқындайтын «Самұрық-Энерго» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты өзектендіріліп, бекітілді⁵¹. «Самұрық-Энерго» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты Қазақстан Республикасының заңнамасына, Компанияның мінез-құлық кодексіне және ішкі нормативтік актілерге сәйкес әзірленді. Ол сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің негізгі қағидаттарын және сыбайлас

жемқорлық бұзушылықтардың алдын алу үшін ұйымдастырушылық шараларды белгілейді.

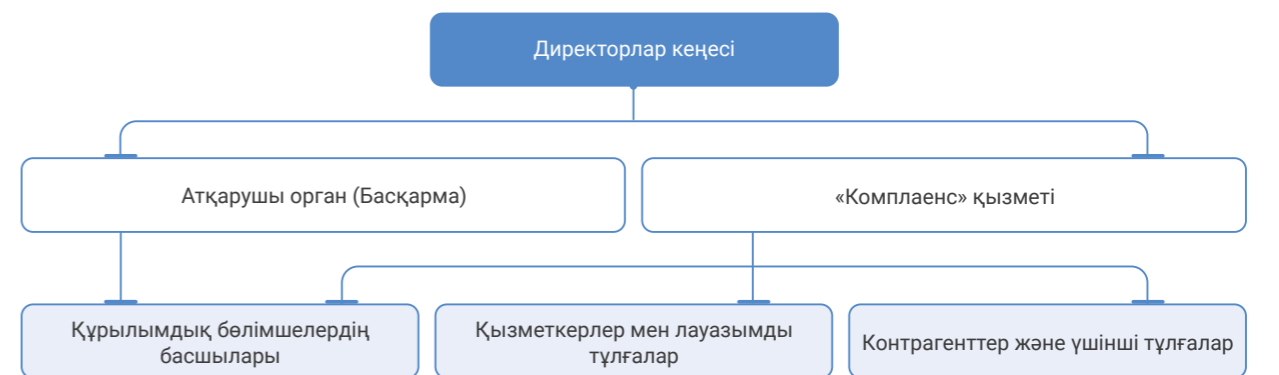
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл принциптері

- Сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік
- Жоғары басшылықты ұстану және «жоғарыдан үн қосуды» орнату
- Қызметкерлердің қатысуы
- Қызметкерлердің бұлтартпастығы
- Заңдылық
- Жариялылық
- Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі рәсімдердің өлшемдестігі
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл рәсімдерінің тиімділігі
- Мониторинг және бақылау
- Мүдделер қақтығысына жол бермеу
- Тиісті тексеру
- Көшбасшылық және үйлестіру

Басқару құрылымы

GRI 2-24

«Самұрық-Энерго» АҚ-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың сақталуын қамтамасыз етуге және өз қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды басқару жүйесі жұмыс істейді.

⁵¹ «Самұрық-Энерго» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы «25» қыркүйектегі шешімімен бекітілді (№13/24 хаттама).

Орган	Жауапкершілігі
Директорлар кеңесі	<ul style="list-style-type: none"> Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясат пен стратегияны бекітеді. Комплаенс-жүйенің енгізілуі мен тиімділігін бақылайды. «Комплаенс» қызметінен тұрақты түрде есептерді алады. «Комплаенс» қызметі үшін ресурстардың тәуелсіздігі мен жеткіліктілігін қамтамасыз етеді.
Басқарма	<ul style="list-style-type: none"> Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесін енгізеді және қолдайды. «Сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзбеушілік» корпоративтік мәдениетін қалыптастырады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру үшін ресурстар мен жағдайларды қамтамасыз етеді. Ақпарат берушілерді қорғау кепілдігін және жедел желінің жұмысын қамтамасыз етеді.
«Комплаенс» қызметі	<ul style="list-style-type: none"> Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты әзірлейді және оның орындалуына мониторинг жүргізеді. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі тексерулер мен бағалауды жүргізеді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингті және шаралардың тиімділігіне талдау жүргізеді. Қызметкерлерді оқытуды мен ақпараттандыруды ұйымдастырады. Ақпараттандыру тетігін (жедел желі) басқарады.
Құрылымдық бөлімшелердің басшылары	<ul style="list-style-type: none"> Бөлімше деңгейінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді енгізеді. Саясаттың сақталуын бақылауды және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауды жүзеге асырады. Қызметкерлер арасында саясат талаптарының сақталуын қамтамасыз етеді.
Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар	<ul style="list-style-type: none"> Сыбайлас жемқорлыққа қарсы нормаларды және мүдделер қақтығысын ашуды сақтайды. Жыл сайын саясатты ұстануын растайды. Бұзушылықтарды анықтау кезінде кері байланыс тетіктері қолданылады.
Контрагенттер және үшінші тұлғалар	<ul style="list-style-type: none"> Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тексеруден өтеді. Шарттарда бекітілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы міндеттемелерді орындайды. Бизнесті әдепті жүргізу қағидаттарын ұстанады.

Жогибаев Жақсылық Мухамбеткалиевич

«Комплаенс» қызметінің басшысы

2025 жылы

«Комплаенс» қызметі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендетуге, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті дамытуға және қызметкерлердің жауапкершілігін арттыруға баса назар аударады.

Басты бағыттар – мониторинг, талдау, тексерістер жүргізу, сыбайлас жемқорлық факторларын жою және ішкі бақылау механизмдерін қолдау.

Комплаенс

«Самұрық-Энерго» АҚ-да Директорлар кеңесіне ұйымдық және функционалдық жағынан бағынатын тәуелсіз бөлімше – «Комплаенс» қызметі жұмыс істейді. «Комплаенс» қызметінің жұмысын бағалауды Директорлар кеңесі тоқсан сайынғы есептілік негізінде жүргізеді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау мақсатында Компаниялар тобының ЕТҰ ұйымдық құрылымдарына Директорлар кеңесіне немесе ЕТҰ Бақылау кеңесіне есеп беретін комплаенс-офицерлер лауазымдары енгізілді.

2024 жылы

«Самұрық-Қазына» АҚ Компаниялар тобының комплаенс функциясы бойынша Корпоративтік стандартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізілді⁵². «Самұрық-Энерго» АҚ және оның ЕТҰ осы Корпоративтік стандарттың ережелерін қатаң түрде ұстанады

⁵² «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 26 желтоқсандағы шешімі (№ 67/27 хаттама).

Есепті кезеңде біз өз назарымызды бірқатар аспектілерді егжей-тегжейлі пысықтауға аудардық және мынадай іс-шараларды іске асырдық:

- Біқтимал комплаенс тәуекелдерінің көздері мен жағдайлары туралы ақпаратты қамтитын 2024-2025 жылдарға арналған Сыбайлас жемқорлықты азайту жоспары әзірленді және бекітілді;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Контрагенттерінің сенімділігін тексеру қағидалары әзірленді және бекітілді;
- «Самұрық-Энерго» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты жаңа редакцияда жаңартылды;
- ЕТҰ-да ұсыныстармен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді;
- Қызметкерлер мен топ-менеджмент үшін 290-нан астам оқыту өткізілді;
- BPMS ақпараттық жүйесі негізінде қызметтік тергеулерді есепке алу және комплаенс тексерулер жүйесі енгізілді;
- 66-дан астам өтініш қаралды, оның 6-ы расталды, 6-ы ішінара расталды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін мониторингілеу және бағалау

Компания мен ЕТҰ басшылығы мерзімді негізде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне мониторинг, талдау және бағалау жүргізуге бастамашылық жасайды.

Бұл жұмыстың мақсаты «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының нақты процестері мен қызмет түрлерінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және азайту болып табылады, оларды

Сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдерді бағалаудан өткен ЕТҰ саны мен үлесі

Ұйым	2024	
	дана	%
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы	9	50

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған ЕТҰ

Ұйым	2024	
	дана	%
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы	0	

іске асыру кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау ықтималдығы барынша жоғары болады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

GRI 205-1, 205-3, GRI 12: Coal Sector: 12.20.2, 12.20.4

Сыбайлас жемқорлық фактілерінің алдын алу мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мынадай шаралары іске асырылуда:

- Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті арттыру шаралары
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау
- Мүдделер қақтығысының алдын алу
- Контрагенттердің сенімділігін тексеру тәжірибесі
- «Жедел желінің» жұмыс істеуі
- ҚР заңнамасына және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес өзге де шаралар

2024 жылғы қарашада «Самұрық-Энерго» АҚ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі. Қолдану талаптары мен ұсыныстары» ISO 37001 стандартының талаптарына сәйкестігіне сыртқы қадағалау аудитінен сәтті өтті

2024 жылдың нәтижелері бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары тіркелген жоқ

Оқыту және ақпараттандыру

GRI 2-24, 205-2, GRI 12: Coal Sector: 12.20.3

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті және парақорлық пен сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандарына нөлдік төзімділікті қалыптастыру үшін комплаенс-саясаткерлер мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарын түсіндіруге бағытталған персонал үшін тұрақты оқыту іс-шаралары өткізіледі.

2024 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыс шеңберінде уәкілетті органдардың өкілдерімен кездесулерді қоса алғанда, Компания және ЕТҰ қызметкерлері үшін семинарлар ұйымдастырылды, онда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамадағы өзгерістер түсіндірілді.

Есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында 290-нан астам оқыту іс-шаралары өткізілді, онда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары, заңнамадағы өзгерістер, ішкі нормативтік құжаттар және «Жедел желі» жұмысының тәртібі талқыланды.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның

12 247 қызметкері

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарымен, салалық нормативтік-құқықтық актілермен және ішкі құжаттармен танысты

«Самұрық-Энерго» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты туралы ақпараттандыру

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	адам	%	адам	%	адам	%
Басқарма	12	100%	65	100%	29	100%
Қызметкерлер	17 650	100%	11 541	100%	12 247	100%
Іскерлік серіктестер	159	100%	8 420	100%	9 235	100%

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқытудан өткен қызметкерлер саны

Көрсеткіш	2022		2023		2024 ⁵³	
	адам	%	адам	%	адам	%
Басқарма	12	100%	65	100	29	100%
Қызметкерлер	17 650	100%	11 541	100%	12 247	100%

⁵³ 2024 жылы іскер серіктестер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтер өткізілген жоқ.

Кері байланыс және ақпарат берушілерді қорғау механизмі

GRI 2-26

«Самұрық-Энерго» АҚ-да стейкхолдерлер үшін жауап шараларынан және хабарды адал ниетпен қалдырған кез келген тұлғаны қудалаудан қорғауға кепілдік беретін келесі кері байланыс құралдары пайдалынады:

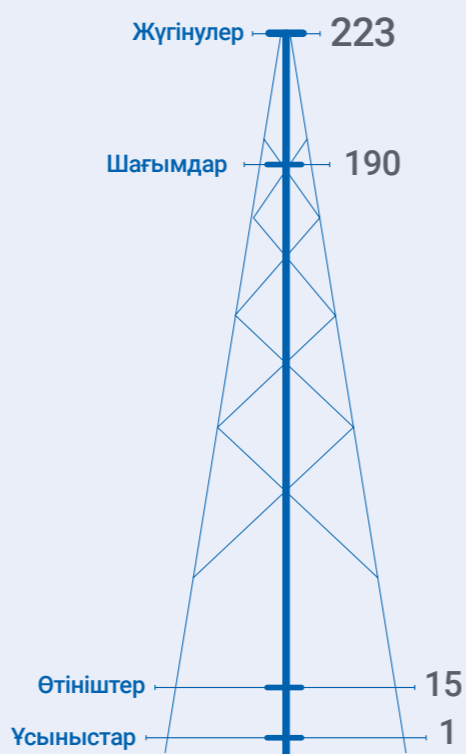
24/7 Жедел желі	https://www.samruk-energy.kz/kz/navigation-and-support/hotline Пошта мекенжайы: mail@sk-hotline.kz Телефон: 8 800 080 47 47
Корпоративтік сайттағы «Кері байланыс» нысаны	https://www.samruk-energy.kz/kz/navigation-and-support/feedback-all/feedback
Жергілікті қоғамдастықтар, мердігерлердің қызметкерлері немесе жобаға қатысы бар адамдар өз пікірлерін білдіре алатын, енгізілетін инвестициялық жобалармен байланысты тұлғалар санаты үшін «Кері байланыс» нысаны	https://www.samruk-energy.kz/kz/navigation-and-support/feedback-all/feedback-other
Акционерлер мен инвесторлар үшін кері байланыс. Инвестордың сауалнамасы	https://www.samruk-energy.kz/kz/shareholders-and-investors/feedback-for-shareholders-and-investors
Сайттағы байланыс деректерін көрсете отырып, туындаған сұрақтар бойынша өтініштер	https://www.samruk-energy.kz/kz/company/contact-information
Омбудсмен	Электрондық пошта: akylov@samruk-energy.kz Телефон: 8 (7172) 55-30-15, +7-701-788-8416
Басқарма Төрағасының блогы	https://www.samruk-energy.kz/kz/navigation-and-support/chairmans-blog

Компанияда компаниялар тобы бойынша шағымдар мен өтініштердің Бірыңғай базасы жұмыс істейді. Компания жыл сайын барлық кері байланыс арналары бойынша стейкхолдерлермен өзара әрекеттесу мониторингін жүзеге асырады және «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша келіп түскен барлық өтініштерді (шағымдар мен ұсыныстарды) талдайды. Келіп түскен өтініштер мен шағымдарды талдау нәтижелері жыл сайынғы негізде Компанияның Директорлар кеңесінің назарына жеткізіледі.

Келесі міндеттерді жүзеге асыруға ықпал ететін талдау нәтижелері:

- тиісті деңгейдегі басшыларды қозғалған мәселелер мен проблемаларды шешуге тарту, жұмысты жақсарту үшін ұсыныстарды есепке алу;
- сыртқы мүдделі тараптардың жұртшылықтың және жекелеген азаматтардың алаңдаушылығына қатысты алдын алу шараларын талдау және қабылдау;
- Компанияның беделін нығайту және оған әлеуметтік жауапты энергия холдингі ретінде сенімді сақтау;
- Акционердің «Самұрық-Энерго» АҚ қызметі туралы ақпарат алу құқығын іске асыру.

Өтініштер мен шағымдардың санаттар бойынша статистикасы

Өтініштер мен шағымдардың статистикасы

Дереккөз	Саны		
	2022	2023	2024
Жедел желі (офицерлер комплаенсына жеке өтініштерді қоса алғанда)	91	95	100
«Самұрық-Энерго» АҚ кеңсесі, олардың ішінде:	9 457	9 339	9 999
Мемлекеттік органдардан	335	315	1 096
Акционерден	758	802	793
Өтініштер, оның ішінде ЕТҰ кеңсесі	101	112	35
E-otinish			92
https://zakup.sk.kz/ веб-порталы			47
Қауіпсіздік қызметі	4	0 (11) ⁵⁴	1 (6)
Сайттағы «Кері байланыс» нысаны	6	0	0
Омбудсмендер мен кәсіподақтар	90	41	30 (33) ⁵⁵
Соттар мен қадағалау органдары	4	4	20
Басшыға жазбаша өтініштер (оның ішінде Компаниялар бойынша Басшының блогы)	12	4	13
Келісу комиссиялары	36	34	91
БАРЛЫҒЫ	344	290	429

Жүгінулердің пәні бойынша статистика

Өтініштердің ең көп саны сатып алу, жалақы, сыйақылар және басқа да төлемдер, тәртіптік жазаның күшін жою және МКЗЖ қайта есептеу рәсімдері бойынша мәселелермен байланысты болды.

Өтініш берушілерді тәртіптік жауапкершілікке тарту, еңбекті ұйымдастыру, қауіпсіздік техникасы мен еңбек заңнамасының еңбек жағдайларын бұзу туралы

бұйрықтардың күшін жоюға байланысты мәселелер қызықтырды. Сондай-ақ, әдепсіз мінез-құлыққа және лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалануға байланысты өтініштер тіркелді.

Расталған сәйкессіздік/бұзушылық фактілері бойынша тиісті шаралар қабылданды. Өтініштердің құпиялылығы мен бейесімділігіне кепілдік беріледі.

⁵⁴ Қауіпсіздік қызметі қараған өтініштер мен шағымдар әртүрлі кері байланыс көздерінен келіп түсті. Жақшада «Қауіпсіздік» департаменті қараған өтініштер мен шағымдардың саны көрсетілген.

⁵⁵ Жедел желіні ескергендегі деректер.

Жедел желі жұмысы

GRI 2-26

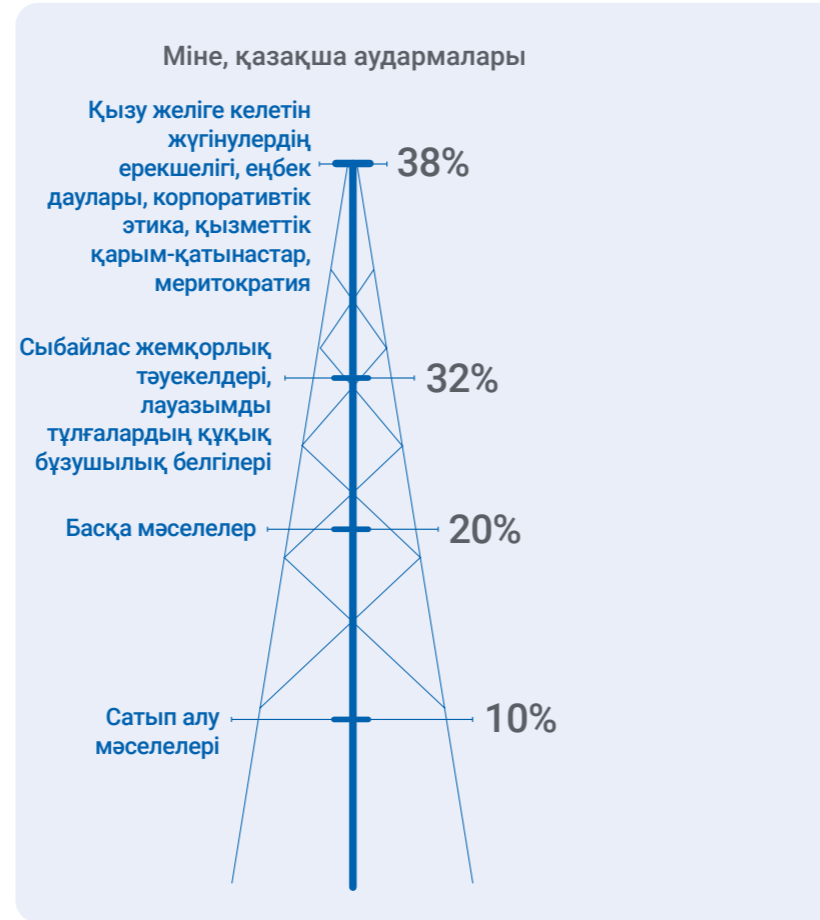
Жедел желі «Самұрық-Энерго» АҚ-ның ішкі және сыртқы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесудің негізгі тетіктерінің бірі болып табылады. Барлық мүдделі тараптар Жедел желіге әдеп және комплаенс мәселелері бойынша заңнаманың, реттеуші талаптардың және ішкі құжаттардың нақты және болжамды бұзушылықтары туралы хабарлай алады.

Жыл сайын «Комплаенс» қызметі Компания мен ЕТҰ қызметкерлері үшін Жедел желі жұмысы туралы хабардарлықты арттыруға бағытталған түсіндіру іс-шаралары мен оқыту сессияларын өткізеді. Жедел желі туралы ақпарат «Самұрық-Энерго» АҚ тобының барлық компанияларының аумағында жалпыға қолжетімді орындарда орналастырылған.

Халықаралық стандарттарға сәйкес және мәлімет берушілердің мүдделерін қорғау үшін Жедел желі тәуелсіз компаниямен басқарылады. Жедел желі арқылы келіп түсетін барлық өтініштер тіркеліп, кәсіби және құпия қарауды қамтамасыз ететін «Комплаенс» қызметіне жіберіледі.

2024 жылы Жедел желіге 100 өтініш түсті.

Өтініштердің құпиялылығы мен бейесімділігіне кепілдік беріледі. Барлық өтініштер тексеріліп, жауаптар берілді.

Омбудсмен

GRI 2-26

Қызметкерлердің құқықтарын қорғау мақсатында Компанияда корпоративтік қақтығыстардың, мүдделер қақтығысының алдын алуға/реттеуге және заңсыз әрекеттер туралы хабарлауға жәрдемдесуге, сондай-ақ корпоративтік құндылықтар мен мәдениетті, Компаниядағы кәсіби мінез-құлық пен іскерлік әдептің жоғары стандарттарын белгілеуге және дамытуға ықпал етуге арналған Омбудсмен лауазымы жұмыс істейді. Омбудсмен – тек Директорлар кеңесіне есеп беретін жоғары деңгейдегі тәуелсіз менеджер.

Директорлар кеңесінің шешімімен 2021 жылғы 1 сәуірден бастап «Самұрық-Энерго» АҚ, сондай-ақ жеті ЕТҰ-ның Омбудсмені болып Ақылов Нариман Бекетұлы тағайындалды.

Омбудсменнің негізгі міндеттері:

- Қызметкерлердің еңбек дауларын және әлеуметтік мәселелерін шешу;
- Іскерлік әдепті сақтауды бақылау;
- Компания имиджін арттыруға көмектесу;
- Жанжалдардың алдын алу және реттеу;
- Басшылық пен қызметкерлер арасындағы ашық диалогты қамтамасыз ету;
- Корпоративтік саясаттар мен рәсімдерді жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу;
- Жүйелік мәселелер және оларды шешу бойынша ұсыныстар туралы Директорлар кеңесін хабардар ету.

Омбудсменнің қызметі келесі қағидаларға негізделеді:

- Тәуелсіздік;
- Жариялылық;
- Бейтараптық;
- Объективтілік;
- Әділеттілік;
- Адалдық;
- Бейресми;
- Құпиялылық.

Ақылов Нариман Бекетұлы
«Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені

2024 жылы қызметкерлер ең көп көтерген мәселелер – әділ еңбекақы төлеу, сыйақылар және мансаптық өсу мәселелері болды.

Сонымен қатар, басшылықпен даулар, тәртіптік шараларға келіспеу және бос лауазымдарға тағайындаудағы ашықтықтың жоқтығы туралы жүгінулер де байқалды.

Омбудсменге жүгіну және жауап беру шаралары

GRI 2-26, 406-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.8

Омбудсмен Іскерлік әдеп кодексінің, Қазақстан Республикасының заңнамасының және Компанияның ішкі құжаттарының бұзылғаны туралы хабарлаған қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың бейесімділігіне кепілдік беруге міндетті.

Әлеуметтік-еңбек мәселелері саласындағы бұзушылықтар туралы Омбудсменге тікелей жүгіну арқылы хабарлауға болады:

+7 (7172) 55-30-15

+7 (701) 788-84-16 (WhatsApp)

akylov@samruk-energy.kz,
ombudsman@samruk-energy.kz

2024 жылы Омбудсмен түрлі байланыс арналары (топтық электрондық құжат айналымы, «Нысана» жедел желісі, e-otynish, ұялы телефон, WhatsApp мессенджері, электрондық пошта, жазбаша және ауызша өтініштер) арқылы 33 ресми өтініш алды.

Өтініштердің негізгі тақырыптары:

- еңбек заңнамасының мәселелері;
- басшылықтың заңсыз әрекеттеріне шағымдар;
- ұжымдағы жанжалдар;
- заңсыз жұмыстан шығару;
- әділетсіз жаза және сыйақыдан айыру;
- жалақы мен сыйақыға қанағаттанбау.

Қосымша 150-ден астам адам телефон арқылы кеңес сұраған.

Омбудсмен барлық өтініштерді қарады, кеңестер мен ұсыныстар берді, құпиялылық пен бейесімділікті қамтамасыз етті, моральдық және психологиялық қолдау көрсетті. Кейбір жағдайларда қызметкерлермен жеке кездесулер өткізіліп, басшыларға ұсыныстар берілді. Ұлттық, жыныстық, нәсілдік немесе діни кемсітушіліктің расталған жағдайлары анықталған жоқ. Дұшпандық немесе қорлау атмосферасы туындамас үшін қызметкерлердің барлық құқықтары сақталады.

Омбудсменнің ЕТҮ-дағы жұмысы

2024 жылы Омбудсмен Компанияның барлық ЕТҮ-на барды. Сапар барысында:

- «Омбудсменнің 2023 жылғы атқарған жұмыстары туралы есебі» ұсынылды;
- Ең жиі кездесетін өтініштер мен оларды сотқа дейін реттеу жолдары қарастырылды;
- Үш ЕТҮ-да «Жұмыстағы алымсақтық: оларды қалай болдырмауға болады» тақырыбын талқылау өткізілді.

Ықтимал жанжалдардың алдын алу және болдырмау және проблемалық мәселелерді реттеу мақсатында ЕТҮ қызметкерлерімен әлеуметтік-еңбек дауларын, проблемалар мен жанжалдарды бірыңғай түсінуге және шешуге бағытталған ақпараттық-түсіндіру әңгімесі өткізілді, Компанияның ішкі нормативтік құжаттары мен рәсімдерін түсіндіру бойынша тікелей жұмыс жүргізілді. Ниеттенген адамдармен,

омбудсменмен жеке қабылдау (оның ішінде құпия түрде) өткізілді. Барлық сұрақтар бойынша түсініктемелер мен ұсыныстар берілді.

ЕТҮ-ның жоғары және орта буын басшылық құрамымен тікелей жүгінген кезде тұрақты негізде «Орта буын басшылығын есту» қағидаты – ұжыммен жүйелі өзара әрекеттесу, проблемаларды бекіту және шешу жеткізіледі. Осы қағиданың арқасында көптеген әлеуметтік-тұрмыстық, санитарлық-гигиеналық және маусымдық мәселелер шешілді.

Қызметкерлердің бейесімді сауалнамасы

Омбудсмен жүйелі проблемаларды анықтау және ұжымдағы атмосфераны бағалау үшін КО және ЕТҮ қызметкерлеріне тұрақты түрде сауалнама жүргізеді. Сауалнаманың негізгі тақырыптары:

- Бөлімшедегі психологиялық климат;
- Өз бетінше шешім қабылдау және инновациялық тәсілді пайдалану мүмкіндігі;
- Ұжымдағы қарым-қатынастар;
- Компанияның басшылығы мен стратегиялық дамуына сенім;
- Еңбекақыға, сыйақыға және әлеуметтік пакетке қанағаттануы;
- Шағымдар мен өтініштер беру тетіктері туралы хабардар болуы.

Барлық келіп түскен ұсыныстар мен анықталған проблемалар Омбудсменнің қарауында болады және қажет болған жағдайда ЕТҮ басшылығымен және «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасымен талқылауға шығарылады.

Біліктілігін арттыруға

2024 жылдың сәуір айында «Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені медиаторларды даярлау бағдарламасы бойынша оқудан өтті, сол оқыту және емтихан тапсыру нәтижелері бойынша оған «Халықаралық құқық қорғау орталығы» ICPR Республикалық қоғамдық бірлестігі медиаторларының тізіліміне енгізіле отырып, «Кәсіби медиатор» біліктілігі берілді.

2024 жылдың қыркүйегінде «Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені «Самұрық-Қазына» АҚ Омбудсмендер кеңесінің отырысы аясында «Адам құқықтарын сақтау кезінде тиісті тексеру» тақырыбы бойынша оқудан өтті.

Оқыту барысында алынған білім мен дағдылар өтініштерді қарау және даулы мәселелер мен жанжалды жағдайларды бейбіт жолмен реттеу үшін шешім іздеу кезінде Омбудсменнің қызметіне оң әсер етеді.

Өзара әрекеттесу және коммуникация

«Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені «Самұрық-Қазына» АҚ Портфельдік компанияларының Омбудсмендер кеңесінің отырыстарына белсенді қатысады, онда өзекті мәселелер талқыланады, тәжірибе алмасады және шешімдер әзірленеді.

Сонымен, 2024 жылы Омбудсмендер кеңесі Астана, Алматы, Шымкент, Жаркент, Қонаев, Щучинск және Ақтау қалаларында «Қазатомөнеркәсіп» ҰАҚ АҚ, «Самұрық-Энерго» АҚ, «Қазақстан Темір Жолы» АҚ, «ҚазМұнайГаз» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Қазпошта» АҚ және «ЕмбіМұнайГаз» АҚ кәсіпорындарын аралау және таныстыру мақсатында өткізілді.

2024 жылдың маусым айында Омбудсмендер кеңесі «Самұрық-Энерго» АҚ алаңында өтті. Кеңестің барлық қатысушылары «АлЭС» АҚ (Қапшағай СЭС) және «Samruk-Green Energy» ЖШС нысандарын аралап, сол арқылы судан және күннен электр энергиясын генерациясын (өндірудің) толық циклімен тікелей танысты.

«Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені Қазақстанның кәсіподақ және қоғамдық ұйымдарымен тұрақты түрде өзара әрекеттесті, атап айтқанда 2024 жылы:

- Омбудсмен жұмысының принциптерін талқылау және проблемалық мәселелерді шешу үшін

«Богатырь Көмір» ЖШС басшылығымен және 4 кәсіподақпен жұмыс кездесулері өткізілді.

- «АлЭС» АҚ Омбудсменімен және «Энергия» жергілікті кәсіподақ» ҚБ төрағасымен кездесу өткізілді, онда жұмыс қорытындылары мен ұжымдық шарт талаптары талқыланды.

- Ереуіл тәуекелдерін азайту және «Бірлескен іс-қимыл алгоритмін» әзірлеу бойынша «Энергия» жергілікті кәсіподақ» ҚБ -мен кеңес өткізілді.

- «Аманат» партиясының өкілдерімен энергетикадағы заңнамалық бастамалар мәселелері бойынша кездесу өткізілді.

2024 жылғы 18 желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені Нұра ауданының (Астана қ.) партиялық бақылау комиссиясының төрағасы болып тағайындалды.

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ мен «Алматы электр станциялары» АҚ-да жаңа омбудсмендер тағайындалды. «Самұрық-Энерго» АҚ омбудсмені шағымдарды қарау және қызметкерлердің құқықтарын сақтау бойынша оқыту өткізді, тұрақты қолдау көрсетеді және жанжалдарды реттеуге қатысады.

Сыртқы коммуникациялар шеңберінде әлеуметтік-тұрмыстық, спорттық-сауықтыру және мәдени-ойын-сауық іс-шараларын жақсарту мақсатында аумағында Компания объектілері орналасқан жергілікті атқарушы органдардың (Әкімдіктің) өкілдерімен жұмыс жүзеге асырылады, оның басты міндеті Компания қызметкерлерін өңірді дамытуға не жұмыс уақытынан бос уақытта қызметкерлердің жеке дамуына тарту болып табылады.

6

ҚОСЫМШАЛАР

- 318** Есеп туралы
- 328** 2022–2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері
- 348** GRI көрсеткіштер кестесі
- 368** Аудитордың тәуелсіз қорытындысы
- 373** UNCTAD көрсеткіштер кестесі
- 376** TCFD көрсеткіштер кестесі
- 377** Негізгі корпоративтік құжаттар
- 379** «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылғы негізгі қаржылық оқиғалары
- 380** Глоссарий

Есеп туралы

Жалпы ақпарат

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылғы осы Біріктірілген жылдық есебі (есеп) - қаржы-шаруашылық, операциялық қызмет туралы ақпаратты, сондай-ақ Компанияның тұрақты дамуды басқару саласындағы жетістіктері туралы деректерді ашатын шот бойынша 18 есебі. Құжат мүдделі тараптардың кең ауқымына бағытталған. Бұл Есеп GRI Standards стандартына сәйкес дайындалды.

Есеп «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Қазақстан Республикасындағы және одан тыс жерлердегі жобалармен байланысты қаржылық және қаржылық емес қызметін көрсетеді. Ашудың қаржылық емес элементтері негізінен Компанияның 50% және одан жоғары меншік үлесі бар еншілес және тәуелді ұйымдар бойынша, яғни "Самұрық-Энерго" АҚ Компаниялар тобы бойынша көрсетіледі.

GRI 2-4

Компанияның 2023 жылғы Біріктірілген жылдық есебімен салыстырғанда Есепте жекелеген көрсеткіштерге қатысты, сондай-ақ қосымша көрсеткіштерді ашу бөлігінде өзгерістер болды (егжей-тегжейлі түсініктемелер Есеп мәтінінде келтірілген).

Қаржылық көрсеткіштер Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы - теңгемен көрсетілген және аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілікке (ҚЕХС стандарттары бойынша) сәйкес келеді.

Есеп кешенді түрде төмендегілерді көрсетеді:

- «Самұрық-Энерго» АҚ Даму стратегиясын іске асыруын;
- Компанияны басқарудағы менеджмент тәсілдерін;
- негізгі қызмет түрлері бойынша елеулі қаржылық-экономикалық және өндірістік жоспарлар мен нәтижелерді;
- еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау саласындағы нәтижелерді;
- қатысу аумағын дамытуға, әлеуметтік саясатты іске асыруға және тұрақты дамудың басқа да аспектілеріне қосқан үлесті.

Есепте «Самұрық-Энерго» АҚ, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы», «Компания» ұғымдары әртүрлі нысандарда «Самұрық-Энерго» АҚ және оның еншілес

компаниялары ретінде түсініледі.

Стандарттар мен нормативтік талаптар

Есепте Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, Қоғамның ішкі талаптары мен регламенттеріне, корпоративтік басқарудың халықаралық тәжірибесіне сәйкес негізгі деректер ашылады. Есепті жасау кезінде келесі құжаттар ескерілді:

- Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы «Акционерлік қоғамдар туралы» №415-II заңы;
- Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы №189 қаулысымен бекітілген эмитенттің ақпаратты, эмитент ашуға жататын Ақпараттың мазмұнына қойылатын талаптарды, сондай-ақ эмитенттің қаржылық есептілік депозитарийінің интержоқ-ресурсында ақпаратты ашу мерзімдерін ашу қағидалары;
- Қазақстан қор биржасының (KASE), Astana International Exchange (AIX) биржасының реттеуші талаптары;
- Біріктірілген есептіліктің халықаралық стандарты (<IR> International Framework);
- Тұрақты даму саласындағы есептіліктің халықаралық стандарты GRI Standards (The Global Reporting Initiative Standards), сондай-ақ GRI 12: Coal Sector;
- Стейкхолдерлермен өзара әрекеттесу стандарты AA1000SES;
- БҰҰ Жаһандық шартының 10 қағидасы (UN Global Compact);
- БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі тұрақты даму саласындағы мақсаттары;
- Әлеуметтік жауапкершілік саласындағы нұсқаулық ISO 26000:2010.

TCFD (The Task Force on Climate-related Financial Disclosures) Қаржылық тұрақтылық жөніндегі кеңесі жанындағы климаттың өзгеруіне байланысты Қаржылық ақпаратты ашу бойынша жұмыс тобының ұсыныстары (ішінара ашу).

«Самұрық-Энерго» АҚ GRI салалық индикаторларын ашып, TCFD ұсынымдарын назарға ала отырып, қолданылатын стандарттар тұрғысынан есептілікті дамытуға ұмтылады. Бұл Есептің басты ерекшелігі оның интерактивтілігі және айқаспалы навигациясы болып саналады: онда сіз корпоративтік құжаттарға ғана емес, сонымен қатар негізгі басқару тәжірибесі енгізілген «Самұрық-Энерго» АҚ-ның ресми сайтына сілтеме таба аласыз.

Ақпарат периметрі

GRI 2-3

Есептің шекаралары Компанияның жылдық есеп беру цикліне сәйкес келеді. Алдыңғы Есеп 2024 жылдың маусымында жарияланған. Өткен жылдардағы есептердің электрондық нұсқалары Компанияның ресми сайтында қол жетімді. Қазіргі Есеп «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылғы 1 қаңтардан 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезеңдегі қызметін көрсетеді.

Компанияның қаржылық есептілік процесіне қатысты ішкі бақылауды және тәуекелдерін басқаруды жүзеге асыру мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының 2020 жылғы 16 наурыздағы шешімімен (№5 хаттама) «Самұрық-Энерго» АҚ қаржылық есептілігін есепке алу және дайындау процестерінің тәуекелдері мен бақылауларының матрицалары" бекітілді.

Бұл матрицада Холдингтің барлық деңгейлерінде (ЕТҰ, «Самұрық-Энерго» АҚ ЕБНУ, «Самұрық-Энерго» АҚ БҚ, қор) қаржылық есептілікті жүргізу және дайындау процестерінің картасы көрсетілген және ол 5 кезеңнен тұрады:

- Қаржылық есептілікті дайындау процесін ресімдеу;
- Топішілік операцияларды және байланысты тараптармен операцияларды салыстыру;
- Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін деректер жинау;
- Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау;
- Шоғырландырылған қаржылық есептілікті бекіту.

Жалпы құжат келесі процестер бойынша матрицаларды қамтиды:

- Қаржылық есептілікті дайындау;
- Сатып алулар және несие берушілермен есеп айырысу;
- ОЖ және НМА есебі;
- Қазынашылық операцияларды есепке алу;

- Дивидендтерді есепке алу;
- Қаржылық көмек есебі;
- Салық есебі;
- Қызметкерлердің сыйақыларын есепке алу;
- Іссапар шығындарын есепке алу;
- Инвестициялар;
- Алынған қарыздар;
- Тауарлы-материалдық қорлар.

«Қаржылық есептілікті дайындау» процесі бойынша қаржылық есептілікті дайындау процесін ресімдеуден, кезеңді жабудан және жеке қаржылық есептілікті дайындаудан, шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаудан бастап қаржылық есептілікке ашуды дайындауға дейінгі процестің негізгі тәуекелдері мен бақылаулары ескерілді.

Матрицада шоғырландырылған қаржылық есептілікті қалыптастыру кезінде 5 тәуекелді азайту үшін 50 бақылау рәсімдері көрсетілген. Қорғаудың үш желісіне негізделген және өзін-өзі жетілдіруге бағытталған «Самұрық-Энерго» АҚ жоғары тәуекел-мәдениетінің болуы қаржылық есептілікті дайындау процесінің тәуекелдер матрицасы мен бақылау нүктелерінің сақталуын, сондай-ақ өзектілігін қамтамасыз етеді.

Есеп есепті кезеңнің шекарасынан шығатын, бірақ онымен тікелей байланысты маңызды фактілерді, сондай-ақ «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының орта мерзімді жоспарларын қамтиды. Есепте «Самұрық-Энерго» АҚ және ЕТҰ қызметінің аса маңызды қорытындылары туралы ақпарат ашылды. Деректерді жинау кезінде «Самұрық-Энерго» АҚ Компанияларының бүкіл тобы бойынша сандық және сапалық сипаттағы барлық деректер ескерілді және ашылды, олар осы немесе өзге де маңызды мәселеге, оқиғаға немесе шешімге қатысты салмақты шешім қабылдауға елеулі әсер етуі мүмкін. Компания тұрақты даму көрсеткіштерімен жұмыс істеу жүйесін жоспарлы түрде дамытады және жақын арада қаржылық емес деректерді ашумен қаржылық емес ақпаратты ашу периметрін толық көлемде теңестіруге ұмтылады.

Есеп беру шекаралары

GRI 2-2

Маңызды тақырып	Көрсеткіш	«Самұрық-Энерго» АҚ	«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	«Алматы электр станциялары» АҚ	«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС	«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС	«Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС	«Мойнақ СЭС» АҚ	«Шардара СЭС» АҚ	«Samruk-Green Energy» ЖШС	«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	«Богатырь Көмір» ЖШС	«Жетісу энергиясы» ЖШС	Qazaq Green Power PLC	«Бұқтырма СЭС» АҚ	Ereumentau Wind Power ЖШС	«Energy Solutions Center» ЖШС ОҚО филиалы	«Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО)	«Көкшетау ЖЭО» ЖШС	«Казгидротехэнерго» ЖШС
GRI 2-7	Қызметкерлер	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 2-8	Штаттан тыс қызметкерлер	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 2-27	Заңдар мен нормативтік актілерді сақтау	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 2-30	Ұжымдық шарттар	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 201-1	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 201-4	Мемлекеттен алынған қаржылық көмек	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 203-1	Инфрақұрылымға және көрсетілетін қызметтерге инвестицияларды әзірлеу және әсер етуі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 203-2	Елеулі жанама экономикалық әсерлер	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 204-1	Жергілікті жеткізушілерден сатып алу үлесі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат және рәсімдер мәселелері бойынша ақпараттандыру және оқыту	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 205-3	Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 302-1	Ұйым ішіндегі энергияны тұтыну	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 302-3	Энергия сыйымдылығы	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 302-4	Энергия тұтынуды азайту	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 303-3	Суды тарту	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 303-4	Суды ағызу	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 303-5	Суды тұтыну	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 304-1	Ұйымның меншігіндегі, жалдауындағы немесе басқаруындағы, қорғалатын табиғи аумақтарда және олардың шекарасынан тыс биоәртүрлілік құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан өндірістік алаңдар	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 304-2	Компания әрекетінің, өнімдер мен қызметтердің биоәртүрлілікке елеулі әсері	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Маңызды тақырып	Көрсеткіш	«Самұрық-Энерго» АҚ	«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	«Алматы электр станциялары» АҚ	«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС	«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС	«Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС	«Мойнақ СЭС» АҚ	«Шардара СЭС» АҚ	«Samruk-Green Energy» ЖШС	«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	«Боғатыр Көмір» ЖШС	«Жетісу энергиясы» ЖШС	Qazaq Green Power PLC	«Бұқтырма СЭС» АҚ	Ereumentau Wind Power ЖШС	«Energy Solutions Center» ЖШС ОҚО филиалы	«Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО)	«Көкшетау ЖЭО» ЖШС	«Казгидротехэнерго» ЖШС	
GRI 304-4	ХТҚО қызыл тізіміне және қорғалатын түрлердің ұлттық тізіміне енгізілген түрлер, олардың тіршілік ету ортасы ұйымның қызметі әсер ететін аумақта орналасқан		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+									
GRI 305-1	ПГ тікелей шығарындылары (1-қамту аймағы)		+	+	+									+									
GRI 305-2	ПГ жанама шығарындылары (2-қамту аймағы)													+									
GRI 305-4	Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы		+	+	+									+									
GRI 305-5	Парниктік газдар шығарындыларын азайту				+																		
GRI 305-7	Атмосфераға шығарындылар NOx, SOx және басқа да маңызды ластаушы заттар		+	+	+									+									
GRI 306-1	Қалдықтардың түзілуі және қалдықтармен байланысты маңызды салдары		+	+	+									+									
GRI 306-2	Қалдықтарға байланысты елеулі әсерлерді басқару		+	+	+									+									
GRI 306-3	Түзілген қалдықтарды		+	+	+									+									
GRI 401-1	Есепті жылы қабылданған қызметкерлер және кадрлардың ауысуы	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 401-2	Қызметкерлерге берілетін жеңілдіктер	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 401-3	Декреттік демалыс	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 403-8	ЕҚжәнеӨҚ мәселелерін басқару жүйесі		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							+		
GRI 403-9	Өндірістік жарақаттар		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							+		
GRI 404-1	Бір қызметкерге жылына оқу сағаттарының орташа саны	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 404-3	Тұрақты өнімділік пен мансаптық өсу бағаларын алатын жұмысшылардың пайызы	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 405-1	Басқару органдары мен қызметкерлерінің әртүрлілігі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
GRI 406-1	Кемсітушілік жағдайлары және қабылданған түзету шаралары	+	+				+						+				+			+	+		
GRI 418-1	Клиенттің құпиялылығын бұзу және деректердің жоғалуы туралы дәлелді шағымдар	+	+	+	+	+	+													+			

Бірыңғай тәсіл мақсатында "Самұрық-Энерго" АҚ Компаниялар тобы Қаржы-шаруашылық қызметінің қорытындылары туралы есепті жасау кезінде шоғырландыруда үлестік қатысу әдісі қолданылады. Бұдан басқа, қолданыстағы есеп саясатына сәйкес негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді көрсету бастапқы құны бойынша, яғни қайта бағалауды есепке алмай жүргізіледі. Еншілес компаниялар сатып алу әдісі бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізіледі. Сатып алынған сәйкестендірілетін активтер, сондай-ақ бизнесті біріктіру кезінде алынған міндеттемелер мен шартты міндеттемелер бақыланбайтын қатысу үлесінің мөлшеріне қарамастан, сатып алу күніндегі әділ құн бойынша көрсетіледі.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде шоғырландырылған баланста үлестік қатысу әдісін

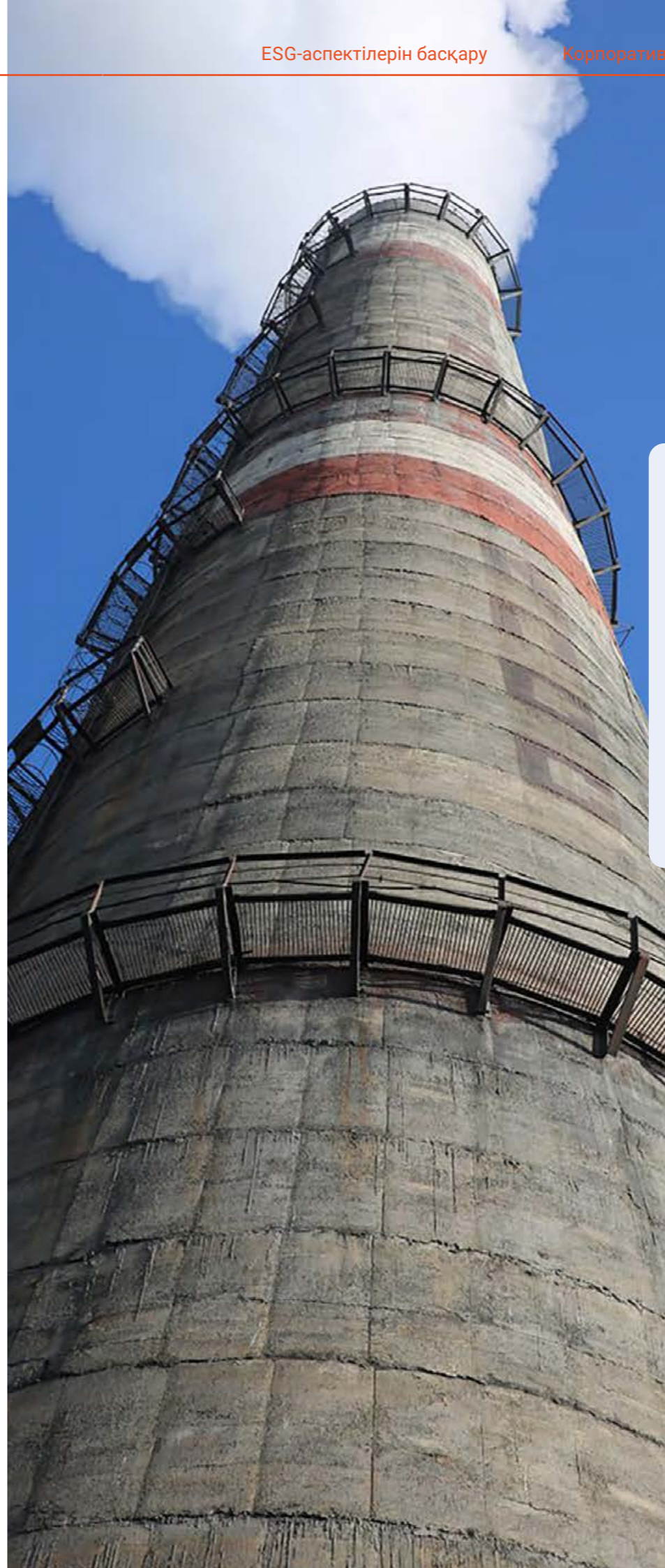
пайдалану кезінде «Самұрық-Энерго» АҚ тарапынан меншік үлесі 50%-ды құрайтын «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ, «ForumMuiderB.V.» көмір активтері компаниясы сияқты ірі компаниялардың айналымы алынып тасталды. «Самұрық-Энерго» АҚ шоғырландырылған қаржылық нәтижесін қалыптастыру кезінде осы компаниялар бойынша пайда үлесі «үлестік қатысу және инвестицияның құнсыздануы әдісі бойынша ескерілетін ұйымдардың пайда/залал үлесі» бабында көрініс табады.

Тәуелсіз куәландырудан өткен көрсеткіштер бойынша деректерді шоғырландыру операциялық бақылау әдісімен жүзеге асырылды (GRI 2-7, 2-8, 2-27, 2-30, 201-1, 201-4, 203-1, 203-2, 204-1, 205-1, 205-2, 205-3, 302-1, 302-3, 302-4, 303-3, 303-4, 303-5, 304-1, 304-2, 304-4, 303-5, 305-1, 305-2, 305-4, 305-5, 305-7, 306-1, 306-2, 306-3, 401-1, 401-2, 401-3, 403-8, 403-9, 404-1, 404-3, 405-1, 406-1, 418-1).

Есеп сапасын қамтамасыз ету қағидаттары

Есептің сапасы GRI стандарттарының негізгі қағидаттарын қолдану арқылы қамтамасыз етіледі:

Қағидаттар	Сипаттамасы
Тұрақты даму контексі	Есеп компанияның экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілері бойынша қосқан үлесі туралы ақпаратты ұсынады. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Тұрақты дамудың 17 мақсатындағы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның қосқан үлесінің дәрежесі туралы ақпарат ашылды.
Теңгерімділік	Бұл Есепте Компанияның есепті жылдағы нәтижелерінің оң және теріс аспектілері көрсетілген.
Толықтық	Есептің көрсеткіштері мен мазмұны Компанияның экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға айтарлықтай әсерін көрсету үшін жеткілікті болып табылады.
Салыстырмалылық	Есепте бірнеше жылдағы динамикадағы ақпарат бар, бұл мүдделі тараптарға олар үшін маңызды барлық көрсеткіштер бойынша түсінік алуға мүмкіндік береді.
Айқындық	Есеп кең аудиторияға түсінікті, қол жетімді тілде жазылған, сонымен қатар глоссарий-ды қамтиды.
Сенімділік	Есеп үшін барлық мәліметтерді Компанияның бейіндік бөлімшелері ұсынады және дұрыстығына тексеріледі. Есеп мәтінде деректер көздеріне сілтемелер берілген.
Дәлдік	Барлық маңызды тақырыптар бойынша ақпарат егжей-тегжейлі ұсынылған және мүдделі тараптарға Компания қызметінің нәтижелерін бағалауға мүмкіндік береді. Барлық деректерді «Самұрық-Энерго» АҚ ресми түрде мақұлдайды, ішкі және ашық құжаттармен расталады.
Уақыттылығы	Есеп 2024 күнтізбелік жылға арналған ақпаратты ұсынады, 2025 жылы жарияланады.

Кері байланыс

«Самұрық-Энерго» АҚ Біріктірілген жылдық есепті одан әрі жетілдіру және мүдделі тараптар үшін ақпаратты сапалы ашу үшін кері байланыс алуға мүдделі. Компания осы Есептің интерактивті нұсқасында «Самұрық-Энерго» АҚ сайтында орналастырылған онлайн-сауалнаманы толтырғаны үшін алғысын білдіреді.

GRI 2-3

Сіз 2024 жылғы Есеп туралы өз пікіріңізбен бөлісе аласыз және төмендегі контакттерге хабарласу арқылы Есепке қатысты сұрақтар қоя аласыз.

Айсариева Мадина Бекайдарқызы,

«Корпоративтік Басқару және Тұрақты Даму» департаментінің директоры

+7 (7172) 55-30-20

m.aisarieva@samruk-energy.kz

Тәуелсіз сенімділік

GRI 2-5

«Самұрық-Энерго» АҚ ашықтықты және ашылатын ақпараттың тәуелсіз расталуын қамтамасыз етеді. Есепті жылы PricewaterhouseCoopers 2024 жылғы Біріктірілген жылдық есепке енгізілген қаржылық ақпаратқа қатысты және таңдамалы қаржылық емес ақпаратқа қатысты сыртқы куәландыруды жүргізді.

PricewaterhouseCoopers Ұлыбританияда қабылданған және IASB шығарған қолданыстағы заңнамаға және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалған қаржылық есептілікке аудит жүргізді.

Сонымен қатар, PwC GRI Standards-қа сәйкес жарияланған таңдамалы қаржылық емес ақпаратқа кепілдік берді.

Болашаққа қатысты мәлімдемелер

Осы Есепті оның барлық бөлімдерінің мазмұнын, сондай-ақ ондағы ескертпелер мен түсіндірмелерді, оның ішінде осы бөлімде баяндалған ақпаратты ескере отырып, толығымен оқып шығу керек.

Бұл есеп 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ-да бар ақпарат негізінде дайындалды, егер мұндай ақпараттың мағынасы мен мазмұнынан өзгеше болмаса.

Болжамдық мәлімдемелер өзекті мән-жайларға негізделмейді және Компанияның өз қызметінің нәтижелері мен даму стратегиясын іске асыруға қатысты ниеттеріне, пікірлеріне немесе ағымдағы күтулеріне қатысты барлық мәлімдемелерді қамтиды. Мұндай болжамды мәлімдемелер тәуекелдер мен белгісіздік факторларының болуымен сипатталады, өйткені олар оқиғаларға қатысты және болашақта болмауы мүмкін жағдайларға байланысты.

«Болжау», «санау», «күту», «болжау», «ниет ету», «жоспарлау», «жоба», «қарастыру», «мүмкін» секілді терминдер басқа ұқсас немесе тәріздес сөздермен бірге, сондай-ақ теріс мағынадағы сөздер әдетте мәлімдеменің болжамды сипатын көрсетеді. Бұл болжамдарда Компания болжаған немесе күтпеген тәуекелдер мен белгісіздіктер бар. Осылайша, қызметтің болашақ нәтижелері ағымдағы күтулерден өзгеше болуы мүмкін, сондықтан Есепте

Ақпаратты ашу бенчмаркингі

2024 жылғы жылдық есепті дайындау шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ жетекші халықаралық және өңірлік энергетикалық компаниялардың қаржылық емес ақпаратын ашу тәжірибесіне бенчмарк-талдау жүргізді. Талдаудың мақсаты маңызды тақырыптарды анықтаудың озық тәжірибелерін, өзекті тәсілдерін анықтау, сондай-ақ GRI стандарттарын және TCFD, SASB және БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарын қоса алғанда, өзге де халықаралық шеңберлерді қолдану болды.

ұсынылған ақпаратты алушылар өз болжамдарын тек соған негіздемеуі керек.

«Самұрық-Энерго» АҚ өзінің қызметінің немесе Компания өз қызметін жүргізетін саланың нақты нәтижелері, ауқымы немесе көрсеткіштері осы Есепте немесе басқа да жерлерде қамтылған болжамды сипаттағы кез келген мәлімдемелерде айқын көрсетілген немесе болжанған қызмет нәтижелеріне, ауқымына немесе көрсеткіштеріне сәйкес келетініне қатысты ешқандай кепілдік бермейді.

«Самұрық-Энерго» АҚ қандай да бір тұлғаның болжамды сипаттағы мәлімдемелерге сүйенуіне байланысты ол тұлғада туындауы мүмкін кез келген залал үшін жауапты болмайды. Қолданыстағы заңнамада тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, Компания күтулердегі немесе жаңа ақпараттардағы кез келген өзгерістерді, сондай-ақ кейінгі оқиғаларды, шарттарды немесе мән-жайларды көрсететін болжамды сипаттағы мәлімдемелердегі кез келген жаңартуларды немесе өзгерістерді тарату немесе жариялау бойынша міндеттемелерді өзіне алмайды.

Референттік компаниялар ретінде таңдалғандар:

- Enel (Италия) – Еуропадағы ең ірі энергетикалық компаниялардың бірі;
- РусГидро (Ресей) – ТМД аймағындағы жаңартылатын генерация саласындағы көшбасшы;
- Iberdrola (Испания) – ESG және энергетикалық ауысуға бағытталған халықаралық компания.

Көрсеткіш	«Самұрық-Энерго» АҚ	Enel	РусГидро	Iberdrola
Қолданылатын стандарттар	<ul style="list-style-type: none"> Біріктірілген есептіліктің халықаралық стандарты (<IR> International Framework); Тұрақты даму саласындағы есептілік жөніндегі халықаралық стандарт (GRI Standards, включая GRI 12: Coal Sector); Стейкхолдерлермен өзара әрекеттесу стандарты (AA1000SES); БҰҰ Жаһандық шартының 10 қағидасы (UN Global Compact); БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі тұрақты даму саласындағы мақсаттары; Әлеуметтік жауапкершілік саласындағы басшылық (ISO 26000:2010). 	<ul style="list-style-type: none"> GRI Standards SASB TCFD European taxonomy Accountability AA1000 Stakeholder Engagement Standard 	<ul style="list-style-type: none"> GRI Standards БҰҰ-ның UNCTAD 2030 жылға дейінгі Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесі бойынша корпоративтік есептіліктің негізгі көрсеткіштеріне басшылық AA1000 Stakeholders Engagement Standard (AA1000SES) 	<ul style="list-style-type: none"> GRI Standards SASB TCFD AccountAbility Principles 2018 UN Global Compact International Integrated Reporting Framework World Economic Forum Report
Ашылған GRI көрсеткіштерінің саны	<ul style="list-style-type: none"> GRI 200 – 14 GRI 300 – 20 GRI 400 – 24 	<ul style="list-style-type: none"> GRI 200 – 14 GRI 300 – 28 GRI 400 – 34 	<ul style="list-style-type: none"> GRI 200 – 10 GRI 300 – 20 GRI 400 – 20 	<ul style="list-style-type: none"> GRI 200 – 18 GRI 300 – 11 GRI 400 – 25
Маңызды тақырыптар	<ul style="list-style-type: none"> Климаттың өзгеруі Тұрақты көздерге энергетикалық ауысу Энергияның қолжетімділігі Су ресурстарын басқару Ауа сапасы Қалдықтарды тиімді пайдалану Биоәртүрлілік Қызметкерлерді басқару, дамыту және ынталандыру Жұмыс орнындағы қауіпсіздік және денсаулық Әртүрлілік, теңдік және инклюзивтілік Экономикалық тиімділікке қосқан үлесі Тұрақты жеткізу тізбегі Заңнаманы сақтау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Мемлекеттік саясат 	<ul style="list-style-type: none"> Климаттың өзгеруі және парниктік газдар шығарындылары Энергетикалық ауысу және декарбонизация Жаңартылатын энергетика Энергия тиімділігі Суды басқару Қалдықтар және айналмалы экономика Биологиялық әртүрлілік Киберқауіпсіздік Еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік Адам құқықтары Теңдік және инклюзия Кадрлық даму Жабдықтаушылар және тұрақты сатып алулар Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәжірибелер Корпоративтік басқару Тұтынуды электрлендіру Инновация және цифрландыру Мүдделі тараптарды тарту Клиенттерге қызмет көрсету сапасы Әлеуметтік әсер және қауымдастық Салық ашықтығы Қаржылық тұрақтылық және тұрақты инвестициялау Басқарудағы ESG-интеграциясы Электр желісінің тәуекелдері және инфрақұрылымның тұрақтылығы 	<ul style="list-style-type: none"> Энергетикалық жүйелерді дамыту (модернизация, құрылыс) Энергообъектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету Импортты алмастыру жобаларын жүзеге асыру Жаңартылатын энергетика және төмен көміртекті экономикаға үлес қосу Лайықты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік Ғылым және инновация Тұтынушыларға қызмет көрсету сапасы Оқыту, білім беру және мансаптық мүмкіндіктерді дамыту Су пайдалану және су төгу Биологиялық әртүрлілік Энергия тиімділігі Қалдықтарды және ластануды басқару Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл 	<ul style="list-style-type: none"> Климаттың өзгеруіне қарсы күрес Энергетикалық ауысу Биологиялық әртүрлілік Ресурстарды тұрақты пайдалану және айналмалы экономика Адам құқықтарын қорғау Гендерлік және әлеуметтік теңдік Қызметтердің сапасы мен қауіпсіздігі Жеткізу тізбегін жауапты басқару Инновация және цифрландыру Киберқауіпсіздік және деректерді қорғау Инфрақұрылымның сенімділігі мен тұрақтылығы Әлеуметтік әсер және қауымдастықтармен жұмыс ESG қаржыландыру және салық ашықтығы Тиімді корпоративтік басқару және әдеп

Алынған нәтижелер «Самұрық-Энерго» АҚ есебінің құрылымы мен мазмұнын қалыптастыру кезінде ескерілді, бұл халықаралық стандарттарға сәйкестікті қамтамасыз етуге, сондай-ақ ішкі және сыртқы стейкхолдерлер үшін ақпараттың өзектілігін арттыруға мүмкіндік берді.

2022–2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері

Әлеуметтік көрсеткіштер

GRI 2-7, 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6

Қызметкерлер саны, адам

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Орташа тізімдік саны	17 471	17 639	18 731
Есепті жылдың 31 желтоқсанына персоналдың тізімдік саны ⁵⁶	17 650	17 892	18 907
Ерлер	13 053	13 273	14 015
Әйелдер	4 597	4 619	4 892

Санаты, жасы және жынысы бойынша бөліністегі қызметкерлердің жалпы саны, адам

Көрсеткіш	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
ӘБП	426	925	1 351	423	887	1 310	460	967	1 427
30 жасқа дейін	63	131	194	61	115	176	58	124	182
оның ішінде 30 жасқа дейінгі басшылар (құрылымдық бөлімшелер басшыларының деңгейінен және одан жоғары)	1	-	1	-	1	1	3	0	3
30 жастан 50 жасқа дейін	269	641	910	265	605	870	306	668	974
50-ден асқан	94	153	247	97	167	264	96	175	271
ӨП	12 627	3 672	16 299	12 850	3 732	16 582	13 555	3 925	17 480
30 жасқа дейін	2 112	448	2 560	1 961	386	2 347	2 157	415	2 572
оның ішінде 30 жасқа дейінгі басшылар (құрылымдық бөлімшелер басшыларының деңгейінен және одан жоғары)	3	1	4	-	-	-	24	2	26
30 жастан 50 жасқа дейін	6 631	2 063	8 694	6 913	2 147	9 060	7 539	2 233	9 772
50-ден асқан	3 884	1 161	5 045	3 976	1 199	5 175	3 859	1 277	5 136

Қызметкерлердің жасы мен жынысы бойынша жалпы саны, адам

Көрсеткіш	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
30 жасқа дейін	2 175	579	2 754	2 022	501	2 523	2 215	539	2 754
оның ішінде 30 жасқа дейінгі басшылар (құрылымдық бөлімшелер басшыларының деңгейінен және одан жоғары)	4	1	5	-	1	1	27	2	33
30 жастан 50 жасқа дейін	6 900	2 704	9 604	7 178	2 752	9 930	7 845	2 901	10 746
50-ден асқан	3 978	1 314	5 292	4 073	1 366	5 439	3 955	1 452	5 407

⁵⁶ ПК периметріне жаңа ЕТҮ енгізілуіне байланысты: Көкшетау ЖЭО, Екібастұз ЖЭО, Шүлбі СЭС, Өскемен СЭС.

Жынысы мен аймағы бойынша бөліністегі тұрақты және уақытша қызметкерлердің саны, адам

Көрсеткіш	2023		2024	
	ерлер	әйелдер	ерлер	әйелдер
Орталық				
Тұрақты қызметкерлер саны	-	-	-	-
Уақытша қызметкерлер саны	-	-	-	-
Шығыс				
Тұрақты қызметкерлер саны	2	6	241	84
Уақытша қызметкерлер саны	-	-	1	2
Солтүстік				
Тұрақты қызметкерлер саны	7 270	2 429	7 690	2 717
Уақытша қызметкерлер саны	57	153	29	109
Оңтүстік				
Тұрақты қызметкерлер саны	5 880	1 876	5 981	1 864
Уақытша қызметкерлер саны	64	155	73	116
Барлығы				
Тұрақты қызметкерлер саны	13 152	4 311	13 912	4 665
Уақытша қызметкерлер саны	121	308	103	227

Жынысы мен аймағы бойынша бөліністегі жұмыспен толық және толық емес қамтылған қызметкерлер саны, адам, 2024 жыл

Көрсеткіш	мужчин	женщин
Орталық		
Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер саны	-	-
Жұмыспен толық қамтылмаған қызметкерлер саны	-	-
Шығыс		
Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер саны	241	86
Жұмыспен толық қамтылмаған қызметкерлер саны	1	-
Солтүстік		
Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер саны	7 716	2 826
Жұмыспен толық қамтылмаған қызметкерлер саны	5	-
Оңтүстік		
Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер саны	6 043	1 970
Жұмыспен толық қамтылмаған қызметкерлер саны	9	10
Барлығы		
Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер саны	14 000	4 882
Жұмыспен толық қамтылмаған қызметкерлер саны	15	10

Штаттан тыс қызметкерлердің саны, адам, 2024 жыл

GRI 2-8

Көрсеткіш	Аутстаффинг	Азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт	Барлығы
Персоналдың тізімдік саны	0	496	496

Жынысы мен аймағы бойынша бөліністігі жұмысқа қабылданған қызметкерлердің саны, адам

GRI 401-1, GRI 12: Coal Sector: 12.15.2

Аймақ	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
Алматы	642	207	849	677	218	895	702	157	859
Астана	53	24	77	66	33	99	55	28	83
Солтүстік Қазақстан	1 058	456	1 514	1 180	367	1 547	1 541	718	2 259
Оңтүстік Қазақстан	8	1	9	200	77	277	270	63	333
Шығыс Қазақстан	-	-	-	-	-	-	24	22	46
Орталық жоқ Қазақстан	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Батыс Қазақстан	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Барлығы	1 761	688	2 449	2 123	695	2 818	2 592	988	3 580

Жынысы мен жасы бойынша бөліністігі жұмысқа қабылданған қызметкерлердің саны, адам

Көрсеткіш	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
30 жасқа дейін	679	206	885	790	207	997	903	233	1 136
30 жастан 50 жасқа дейін	872	353	1 225	1 052	327	1 379	1 337	533	1 870
50-ден асқан	210	129	339	281	161	442	352	222	574

Жынысы мен аймағы бойынша еңбек шарттары бұзылған қызметкерлердің саны, адам

Аймақ	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
Орталық	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Шығыс	-	-	-	2	-	2	22	22	44
Солтүстік	1 060	415	1 475	1 066	422	1 488	1 210	504	1 714
Оңтүстік	679	218	897	841	219	1 060	859	271	1 130
Батыс	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Барлығы	1 739	633	2 372	1 909	641	2 550	2 091	797	2 888

Жынысы мен жасы бойынша еңбек шарттары бұзылған қызметкерлердің саны, адам

Көрсеткіш	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
30 жасқа дейін	457	134	591	449	127	576	495	141	636
30 жастан 50 жасқа дейін	777	312	1 089	894	312	1 206	894	387	1 281
50-ден асқан	505	187	692	566	202	768	702	269	971

«Самұрық-Энерго» АҚ-да жынысы мен аймағы бойынша бөліністігі кадрлардың ауысуы, %

GRI 401-1, GRI 12: Coal Sector: 12.15.2

Аймақ	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
Алматы	0,05%	0,05%	0,05%	0,05	0,04%	0,05 %	4%	4%	4%
Астана	0%	0%	0%	0%	0,01%	0%	0%	0%	0%
Солтүстік Қазақстан	0,08	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	8%	10%	9%
Оңтүстік Қазақстан	0%	0%	0%	0,01	0,01	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Шығыс Қазақстан	0	0	0	0	0		0%	0%	0%
Орталық жоқ Қазақстан	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
Батыс Қазақстан	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
Барлығы	0,13	0,14	0,13	0,14	0,14	0,14	14%	16%	15%

«Самұрық-Энерго» АҚ-да жынысы мен жасы бойынша бөліністігі кадрлардың ауысуы, %

Көрсеткіш	2022			2023			2024		
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы
30 жасқа дейін	0,04%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	4%	3%	3%
30 жастан 50 жасқа дейін	0,06%	0,07%	0,06%	0,07%	0,07%	0,07%	6%	8%	7 %
50-ден асқан	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	4%	5%	5%

Жынысы бойынша бөліністігі бала күтімі бойынша демалыстың негізгі көрсеткіштері, адам

GRI 401-3, GRI 12: Coal Sector: 12.15.4, 12.19.4

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Жүктілік және босану немесе бала күтімі бойынша демалысқа құқығы бар қызметкерлердің саны (ҚР ЕК сәйкес)	17 650	17 892	18 907
■ Ерлер	13 053	13 273	14 015
■ Әйелдер	4 597	4 619	4 892
Жүктілік және босану бойынша демалыс және бала күтімі бойынша демалыс ресімдеген қызметкерлердің саны	329	354	345
■ Ерлер	29	16	26
■ Әйелдер	300	338	319
Ана/әке болу демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің саны	144	132	149
■ Ерлер	10	11	12
■ Әйелдер	134	121	137
Өткен жылы ана/әке болу демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған және 12 айдан кейін жұмысын жалғастырған қызметкерлердің саны	189	134	138
■ Ерлер	11	7	14
■ Әйелдер	178	127	124

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Есепті жылы ана/әке болу демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа қайта оралуы тиіс қызметкерлердің саны ⁵⁷	47	54	128
♂ Ерлер	2	6	12
♀ Әйелдер	45	48	116
Оралу коэффициенті, %	3	2	1
♂ Ерлер	5	2	1
♀ Әйелдер	3	3	1
Ұстап қалу коэффициенті	1	1	1
♂ Ерлер	1	1	1
♀ Әйелдер	1	1	1

Жынысы мен санаты бойынша бір қызметкерге жылына оқу сағаттарының орташа саны, 2024 ж

GRI 404-1, GRI 12: Coal Sector: 12.15.6

Көрсеткіш	ӘБП			ӨП			Барлығы		Жиынтығы
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	
Оқу сағаттарының жалпы саны, сағат	22 637	48 845	71 482	759 814	179 798	939 612	782 451	228 643	1 011 094
Жылына бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа саны	49,21	50,51	50,09	56,05	45,8	53,75	55,82	46,73	53,47

Қызметкерлерді оқытуға арналған шығыстар, жылына, млн теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қызметкерлерді оқытуға арналған шығыстар, жылына	305	440	570

Жынысы мен санаты бойынша бөліністегі «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің нәтижелілігі мен мансаптық дамуының бағасы

GRI 404-3

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өнімділік пен мансаптық дамудың тұрақты бағасын (қызметті бағалау) алған қызметкерлер саны:	1 073	782	1 186
АУП	627	403	572
♂ Ерлер	241	133	209
♀ Әйелдер	386	270	363
ӨП	446	379	614
♂ Ерлер	244	174	421
♀ Әйелдер	202	205	193
Өнімділік пен мансаптық дамудың тұрақты бағасын алған қызметкерлердің үлесі, %	0,06%	4%	6,27%
ӘБП	0,46%	0,31%	40,08%
♂ Ерлер	0,57%	0,31%	45,43%
♀ Әйелдер	0,42%	0,30%	37,53%
ӨП	0,03%	0,02%	3,51%
♂ Ерлер	0,02%	0,01%	3,10%
♀ Әйелдер	0,06%	0,05%	4,91%

⁵⁷ Көрсеткіште қайтып келген және шарттары бұзылған қызметкерлер есепке алынады, ал есепті жылы ана/әке болу демалысын ұзартқан қызметкерлер есептелмейді.

Ең көп төлежөқін қызметкердің жалақысының қалғандарына қатынасы

GRI 2-21

Көрсеткіш	2022	2023	2024	
Компания қызметкерлерінің орташа жылдық сыйақысының өсуі	%	10	20	15
Компанияның ең жоғары жалақы алатын қызметкерінің жылдық жиынтық сыйақысының қалған қызметкерлердің орташа жылдық сыйақысына қатынасы	ratio	285	285	285

Әйелдер мен ерлердің бастапқы деңгейінің стандартты жалақысының елдегі деңгейге қатынасы, теңге

GRI 202-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.2

Көрсеткіш	2023		2024	
	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер
Компанияның бастапқы деңгейдегі қызметкерінің жалақысы	257 000	248 000	279 837	276 080
Елдегі ең төменгі жалақы	70 000	70 000	85 000	85 000
Қатынас, %	367,1	354,3	329	325

Санаты, жынысы және аймағы бойынша бөліністегі денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі қызметкерлердің саны, адам, 2024 жыл

GRI 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6

Регион	ӘБП			ӨП			Барлығы		Жиынтығы
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	
Орталық	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Шығыс	-	1	1	1	2	3	1	3	4
Солтүстік	3	5	8	67	20	87	70	25	95
Оңтүстік	3	2	5	87	15	102	90	17	107
Барлығы	6	8	14	155	37	192	161	45	206

Жасы мен жынысы бойынша бөліністегі Басқарма мүшелерінің құрамы, адам.

GRI 405-1, GRI 12: Coal Sector: 12.19.6

Көрсеткіш	ӘБП			ӨП			Барлығы		Жиынтығы
	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	барлығы	ерлер	әйелдер	
30 жасқа дейін	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 жастан 50 жасқа дейін	3	1	4	3	1	4	19	3	22
50-ден асқан	1	-	1	1	-	1	7	0	7
Барлығы	4	1	5	4	1	5	26	3	29

Еңбекті қорғау

Санат бойынша бөліністегі еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлердің саны мен үлесі

GRI 403-8, GRI 12: Coal Sector: 12.14.9

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	чел.	%	чел.	%	чел.	%
Компанияның еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған Компаниядағы адамдардың саны және жалпы санының пайызы⁵⁸:						
Штаттық қызметкерлер	17 650	100%	17 892	100%	18 907	100%
Штаттан тыс қызметкерлер (аутсорсинг, мердігерлік ұйымдардың қызметкерлері және тағылымгерлер)	465	100%	474	100%	496	100%
Ішкі аудит (өндірістік бақылау жүйесі) рәсімінен өткен Компанияның еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздігін басқару жүйесімен қамтылған Компаниядағы адамдардың саны және жалпы санының пайызы⁵⁸:						
Штаттық қызметкерлер	17 650	100%	17 892	100%	18 907	100%
Штаттан тыс қызметкерлер (аутсорсинг, мердігерлік ұйымдардың қызметкерлері және тағылымгерлер)	465	100%	474	100%	496	100%
Жалдамалы жұмысшылар болып табылмайтын, бірақ жұмысы және/немесе жұмыс орны сыртқы тарап тексерген немесе сертификаттаған жүйемен қамтылған ұйым бақылайтын барлық қызметкерлер мен жұмысшылардың саны мен пайызы						
Штаттық қызметкерлер	16 761	100%	16 749	100%	13 584	100%
Штаттан тыс қызметкерлер (аутсорсинг, мердігерлік ұйымдардың қызметкерлері және тағылымгерлер)	584	100%	429	100%	416	100%

«Самұрық-Энерго» АҚ штаттық қызметкерлері арасындағы өндірістік жарақаттану деңгейі

GRI 403-9, GRI 12: Coal Sector: 12.14.10

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өліммен аяқталған жазатайым оқиғалардың жалпы саны	4	2	3
Өлімге әкелетін жазатайым оқиғалардың жиілік коэффициенті	0,13	0,07	0,09
Салдардың ауыр дәрежесі бар өндірістік жарақаттанудың жалпы саны (өлім жағдайларын қоспағанда)	4	5	10
Салдардың жоғары дәрежесі бар өндірістік жарақаттану жиілігінің коэффициенті (өлім жағдайларын қоспағанда)	0,13	0,16	0,31
Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің жалпы саны (оның ішінде қаза тапқандар)	10	10	32
Уақытша еңбекке жарамсыздықпен өндірістік жарақаттану жиілігінің коэффициенті (LTIF)	0,34	0,33	0,99
Жұмыс істеген адам-сағаттардың жалпы саны	29 804 062	30 711 861	32 470 550

«Самұрық-Энерго» АҚ мердігерлік ұйымдары арасындағы өндірістік жарақаттану деңгейі

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде мердігер ұйымдардың қаза тапқан қызметкерлерінің саны	0	1	1
Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде мердігерлік ұйымдарда зардап шеккен (қаза таппаған) қызметкерлердің саны	1	1	2

⁵⁸ Жұмыс көлемінің және мердігерлік ұйымдар санының ұлғаюына, сондай-ақ шығыс СЭС және Екібастұз ЖЭО периметріне енгізілуіне байланысты.

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің денсаулығын нығайту және кәсіптік аурулар

GRI 403-10, GRI 12: Coal Sector: 12.14.11

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Денсаулығының нашарлауы себебінен еңбек қызметіне байланысты емес өлім-жітім саны	1	7	3
«Д» есебінде тұрған қызметкерлер саны	605	858	738
Тіркелген кәсіптік аурулардың саны	0	0	0
ҚР заңнамасына сәйкес медициналық тексеруден өткен қызметкерлердің саны	14 911	14 878	15 228

Жол-көлік оқиғаларының саны

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Барлық жол-көлік оқиғаларының саны, бірл.	0	0	1
Компанияның автокөлік құралдарымен жүріп өткен км саны, бірл.	16 734 956	13 534 698	17 440 458
Жол-көлік оқиғаларының коэффициенті	0	0	0,057

ЕҚ және ӨҚ қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру, млрд теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өндірістік қауіпсіздік саласындағы талаптарды қамтамасыз ету үшін жұмсалған ақша қаражатының сомасы, оның ішінде келесі бағыттар бойынша:	2,53	2,99	4,65
Еңбекті қорғау	1,78	2,16	0,02
Өрт қауіпсіздігі	0,11	0,11	0,11
Өнеркәсіптік қауіпсіздік	0,02	0,04	0,04
Оқыту	0,09	0,07	0,08
Басқа	0,53	0,62	1,22

Қызметкерлерді өндірістік қауіпсіздік саласында оқыту, адам.

GRI 403-5, GRI 12: Coal Sector: 12.14.6

Обучение	2022	2023	2024
ҚР заңнамасының талаптары шеңберінде оқытылған қызметкерлер саны, оның ішінде:	12 089	12 449	23 874
■ Еңбекті қорғау	1 687	1 825	4 058
■ Өрт қауіпсіздігі ⁵⁹	4 224	3 458	9 664
■ Өнеркәсіптік қауіпсіздік	6 031	5 459	5 232
■ Басқа	135	1 904	4 920
ҚР заңнамасының талаптарынан тыс оқытылған қызметкерлердің саны	192	1 444	12 350
NEBOSH бағдарламасы бойынша оқытылған мамандар саны	8	13	15
IOSH бағдарламасы бойынша оқытылған мамандар саны	4	102	55
Жұмыс орнында зардап шеккендерге алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету бойынша оқытылған қызметкерлер саны (парамедик)	145	213	410
«Қорғаныстық жүргізу» курсы бойынша оқытылған мамандар саны ⁶⁰	10	11	117

⁵⁹ Кезеңі оқыту мерзімдері жақындады.

⁶⁰ «Самұрық-Қазына» АҚ-ның өндірістік қауіпсіздік жөніндегі Іс-шаралар жоспарының іс-шараларын орындауға сәйкес келеді.

Экологиялық көрсеткіштер

Қоршаған ортаны қорғауға жұмсалатын шығындар, млн теңге

Шығындар бабы	2022	2023	2024
Қалдықтармен жұмыс істеу және экологиялық зиянды жою	5,220	19,794	11,460
Жерді, жер үсті және жер асты суларын қорғау және оңалту, ағынды суларды тазарту	0,452	0,463	4,350
Атмосфералық ауаны қорғау және климаттың өзгеруін болдырмау	1,365	3,050	2,398
Аумақтарды абаттандыру және көгалдандыру	0,058	0,115	0,224
Персоналды оқыту және біліктілігін арттыру	0,002	0,002	0,002
Құжаттарды әзірлеу	0,011	0,019	0,062
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметтің өзге де бағыттары (су мен ауаны талдау)	0,008	0,009	0,019
Барлығы	7,117	23,452	18,516

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы эмиссиялар (салық) және міндетті төлемдер үшін төлемақы, млрд теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Атмосфералық ауаға ластағыш заттарды шығарғаны үшін төлем	6,197	6,992	7,739
Су объектілерін пайдаланғаны үшін төлем (су салығы)	0,127	0,093	0,189
Ластағыш заттарды төккені үшін төлем	0,010	0,011	0,011
Табиғи ортада қалдықтарды орналастыру үшін төлем	1,265	1,470	1,542
Барлығы	7,599	8,566	9,480

Табиғат қорғау заңнамасын бұзғаны үшін айыппұлдар, млн теңге

GRI 2-27

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Көрсетілген айыппұл сомасы	32 090,575	2,260	5,538
Төленген айыппұл сомасы	20,322	4,604	5,538
Қаржылық емес санкциялар жағдайлары, саны	-	1	-

«Самұрық-Энерго» АҚ алған судың жалпы көлемі, мың м³

GRI 303-3, GRI 12: Coal Sector: 12.7.4

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Су тапшылығы бар аймақтар
Жер үсті көздер ⁶¹	63 472 445	63 638 303	80 138 803	жоқ
Жер асты көздер	6 527	5 704	5 907,5	жоқ
Қалалық сумен жабдықтау жүйелері	39 369	39 916	41 760,9	жоқ

⁶¹ СЭС электр энергиясын өндіруді 2023 жылмен салыстырғанда 2024 жылы 27%-ға ұлғайту.

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Су тапшылығы бар аймақтар
Қабаттық сулар	-	-	-	жоқ
«Ақсай-Қарағалы» Магистральдық каналы» бөгде ұйымдардың сулары («АлЭС»АҚ)	132	233	277,5	жоқ
Теңіз	-	-	-	жоқ
Муниципалды және басқа су жүйелері	-	-	-	жоқ
Дренаж/шахта және карьер сулары	2 351	2 003	2 010,3	жоқ
Компания бойынша алынған судың жалпы көлемі ⁶²	63 520 823,63	63 686 158,80	80 188 759,2	жоқ
Жанармай генерациясы, көмір өндіру өнеркәсібі және тарату компаниялары	211 247	230 694	222 398	жоқ
СЭС	63 309 576,63	63 455 464,8	79 966 361	жоқ

Тұщы және басқа суларға бөлінген алынатын судың жалпы көлемі, мың м³

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Су тапшылығы бар аймақтар
Тұщы су	63 518 473	63 684 156	80 186 748,9	жоқ
Басқа су	2 351	2 003	2 010,3	жоқ
Барлығы	63 520 823,63	63 686 158,80	80 188 759,2	жоқ

Қабылдаушы объектілер бойынша бөліністігі төгінділердің жалпы көлемі, мың м³

GRI 303-4, GRI 12: Coal Sector: 12.7.5

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Жер үсті сулары ⁶³	63 309 506	63 455 394	79 966 299,0
Жер асты сулары (айдау)	-	-	-
Жасанды су объектілері (буландырғыш тоғандар, сақтау тоғандары және сүзу алаңы)	2 289	1 923	1 922,6
Тазалау үшін басқа тараптарға беріледі	609	630	458,0
Күл үйіндісі	74 688	73 299	74 711,5
Орталық кәріз	-	-	-
Компания бойынша барлық шығарындылардың жалпы көлемі⁶³:	63 387 091,89	63 531 246,37	80 043 391,10
Жанармай генерациясы, көмір өндіру өнеркәсібі және тарату компаниялары	77 585,7	75 852,1	77 092,1
СЭС⁶²	63 309 506,2	63 455 394,3	79 966 299,0

Тұщы және басқа суларға бөлінген суды ағызудың жалпы көлемі, мың м³

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Су тапшылығы бар аймақтар
Тұщы су	63 384 965	63 529 467	80 041 590,7	жоқ
Басқа су	2 127	1 780	1 800,4	жоқ
Барлығы	63 387 092	63 531 246	80 043 391,1	жоқ

⁶² 2022–2023 жылдары алынатын судың жалпы көлемі «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шұлбі СЭС АЭС» ЖШС деректерін ескере отырып қайта есептелді.

⁶³ 2023 жылмен салыстырғанда 2024 жылы су электр энергиясын өндіруді 27%-ға арттыру.

Операция түрі бойынша суды пайдалану, мың м³

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өндірістік қажеттіліктер	63 391 725	63 557 239	80 063 149,3
Тұрмыстық және ауызсу	1 069	1 102	990,5
Пайдаланусыз жіберілді, оның ішінде	-	-	-
Үшінші тараптарға берілді	122 455	122 241	119 240
Қор құрылымына берілді	-	-	-
Басқа	5 575	5 576	5 379,3
Барлығы⁶⁴	63 520 824	63 686 159	80 188 759

«Самұрық-Энерго» АҚ қайтарымсыз суды тұтыну көлемі, мың м³

GRI 303-5, GRI 12: Coal Sector: 12.7.6

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Су тапшылығы бар аймақтар
Суды тұтынудың жалпы мөлшері	133 732	154 912	145 368	жоқ

Бірнеше рет және қайта пайдаланылатын судың жалпы көлемі, мың м³

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қайта пайдаланатын су көлемі (тазалаудан кейін)	7 327	8 328	8 620
Айналымдағы судың көлемі	3 527 190	3 490 881	3 541 091

Өндірістік қызмет барысында алынған су көлемі, мың м³

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өндірілген ілеспе-қабат суының көлемі	-	-	-
Дренаж/шахта және карьер сулары	2 351	2 003	2 010,3

Ресурстарды тұтыну және энергия тиімділігі, мың ГДж

GRI 302-1, GRI 12: Coal Sector: 12.1.2

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Ресурстарды тұтыну	340 079	339 604	352 022
Энергияны жалпы тұтыну, оның ішінде:	15 153	15 171	16 237
Электр энергиясы, оның ішінде:	12 331	12 444	12 847
☛ СЭС	38	48	53
☛ Сатып алынған энергия мөлшері	10 900	9 303	5 256
Сатып алынған электр энергиясы, оның ішінде:	10 782	9 201	5 129
☛ ЖЭК	5 826	4 231	-
☛ ЖЭК-тен СЭС	295	197	-

⁶⁴ СЭС электр энергиясын өндіруді 2023 жылмен салыстырғанда 2024 жылы 27%-ға ұлғайту.

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Электр энергиясының меншікті өндірісі, оның ішінде:	129 183	127 187	143 181
☛ Энергияны көп қажет ететін ЕТҮ электр энергиясын өндіру	127 681	125 802	141 100
☛ ЖЭК	1 503	1 996	2 081,2
Электр энергиясын сату, барлығы	127 534	124 916	137 181
Жылу энергиясын тұтыну, барлығы, оның ішінде:	2 823	2 727	3 390
☛ Сатып алынған жылу энергиясы	118	102,4	127
☛ Жылу энергиясын меншікті өндіру	23 039	26 807	28 265
Жылу энергиясын сату	22 632	23 798	25 070
Көмір	326 562	325 818	337 534
Газ, оның ішінде:	11 024	10 842	11 382
☛ табиғи газ	11 023	10 841	11 381
ТПБҚ (СКГ)	0,7	0,68	0,56
Сұйық отын, оның ішінде:	1 530	1 661	1 907
☛ бензин	156	155	175
☛ дизельдік отын	1 374	1 506	1 732
Қазандық отын, оның ішінде:	963	1 283	1 199
☛ мазут	963	1 283	1 199

Энергия сыйымдылығы

GRI 302-3

Көрсеткіш	Өлшем бірлігі	2023	2024
Электр энергиясын өндіру	мың ГДж/мың МВт*сағ	0,00961	0,00885
Жылу энергиясын өндіру	мың ГДж/мың Гкал	53,05	52,14

Энергия тиімділігі, млн теңге

	2022	2023	2024
	1 873,2	3 562,5	2 755,9

Энергия тұтынуды азайту, мың ГДж⁶⁵

GRI 302-4

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Бензин	-	0,30	0,29
Дизель отыны	-	0,34	0,16
Мазут	7	34,45	-
Көмір	14 155	9 928	9 187
Табиғи газ	35	20,43	54
Электр энергиясы	47	36,15	35
Жылу энергиясы	28	23,49	14

⁶⁵ Компания олардың әсерін бағалау үшін белгіленген әдістемеге сәйкес техникалық іс шаралар арқылы энергия тұтынудың төмендеуін ескереді.

2017-2024 жылдардағы «АЖК» АҚ электрмен жабдықтау сенімділігі көрсеткіштерінің есебі, SAIDI, SAIFI

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс
Ca(i) электрмен жабдықтау жүйесіндегі тұтынушыларды өшіру саны	2 539 847	3 165 368	2 577 065			
Өшіру ұзақтығы, t, сағат	4 452,26	6 397,75	4 827,47			
Электрмен жабдықтау үзілісінің жалпы ұзақтығы, t, сағат (Ca(i)xt)	3 192 020,85	3 239 976,24	3 149 424,2			
Cs электрмен жабдықтау жүйесіндегі тұтынушылардың жалпы саны	952 991	952 739	987 610			
Бір тұтынушыға шаққандағы өшіру санының орташа көрсеткіші (SAIFI)	2,67	3,32	2,61			
Бір тұтынушыға шаққандағы үзіліс ұзақтығының орташа көрсеткіші, t, сағат (SAIDI)	3,35	3,4	3,19			

ХТҚО қызыл тізіміне және ұйымның өндірістік қызмет аудандарында мекендейтін қорғалатын түрлердің ұлттық тізіміне енгізілген жануарлардың түрлері, қауіп түрлері бойынша

GRI 304-4, GRI 12: Coal Sector: 12.5.5

Қауіп түрі	Жануарлардың түрі
Жойылу алдында тұрғандар	-
Жойылып кету қаупі төнген	дала қыраны
Осал	қарақұс
Ықтимал осал	-
Жойылып кету қаупінің аз болуы	-

Түрлері бойынша бөліністегі қалдықтардың жалпы массасы, тонна

GRI 306-3, GRI 12: Coal Sector: 12.6.4

Қалдықтардың түрлері	2022	2023	2024
Қауіпті қалдықтар	647	1 732	534
Қауіпті емес қалдықтар	89 928 280	98 496 364	108 784 366
Күл-қож	7 129 158	8 853 230	8 781 174
Аршыма тау жыныстары	82 783 567	89 620 982	99 979 093
Басқа	15 555	22 152	24 099
Барлығы	89 928 927	98 498 095	108 784 900

Қалпына келтіруге бағытталған «Самұрық-Энерго» АҚ кәсіпорындары қалдықтарының жалпы көлемі, тонна

GRI 306-4, GRI 12: Coal Sector: 12.6.5

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс
Қалпына келтірілген қалдықтардың жалпы көлемі	12 856,78	22 951,87	9 663,65	28 223,13	9 843,86	25 945,88
Қалпына келтірілген қауіпті қалдықтардың жалпы көлемі, соның ішінде:	87,58	211,53	49,71	1 097,81	48,45	592,44
– қайта пайдаланылды	87,58	-	49,71	-	48,42	-
– қайта өңделді	-	14,96	-	125,75	-	136,93
– жойылды	-	4,87	-	32,84	0,03	65,43
– басқа әдістер	-	191,69	-	939,22	-	390,07

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс
Қалпына келтірілген қауіпті емес қалдықтардың жалпы көлемі, оның ішінде:	12 769,19	2 740,34	9 613,94	27 125,32	9 795,41	25 353,44
– қайта пайдаланылды	12 769,19	-	9 613,94	-	9 795,41	1,00
– қайта өңделді	-	14 057,29	-	12,13	-	4,63
– жойылды	-	4 770,63	-	1 885,95	-	3 570,08
– басқа әдістер	-	3 912,42	-	25 227,25	-	21 777,74

«Самұрық-Энерго» АҚ кәсіпорындарының кәдеге жаратуға бағытталған қалдықтарының жалпы көлемі, тонна

GRI 306-5, GRI 12: Coal Sector: 12.6.6

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс	Компанияда	Компаниядан тыс
Көмуге бағытталған қалдықтардың жалпы көлемі	90 267 675	2 223,91	97 975 466	2 805,30	109 421 294	2 978,37
Жоюға бағытталған қауіпті қалдықтардың жалпы көлемі	-	60,54	1,34	88,80	-	88,02
– жағу (энергияны алумен)	-	-	-	-	-	-
– жағу (энергияны алмай)	-	43,15	1,11	80,64	-	74,02
– другие способы	-	17,39	0,24	8,16	-	14,00
Жоюға бағытталған қауіпті емес қалдықтардың жалпы көлемі, оның ішінде:	-	3 632,60	-	4 328,92	-	4 930,81
– жағу (энергияны алумен)	-	-	-	-	-	-
– жағу (энергияны алмай)	-	1,74	-	14,92	-	22,85
– басқа әдістер	-	3 630,86	-	4 314,00	-	4 907,96

ПГ мен қызмет сегменттері бойынша бөліністегі парниктік газдар шығарындыларының жанама көлемі (1-қамту аймағы), CO₂-экв млн тонна^{66,67}

GRI 305-1, GRI 12: Coal Sector: 12.1.5

Виды отходов	2022	2023	2024
ПГ түрлері бойынша:			
Көмірқышқыл газы (CO ₂)	31,978243	31,877469	30,883547
Метан (CH ₄)	0,940988	1,065127	1,058713
Азот шала тотығы (N ₂ O)	0,074182	0,066980	0,064326
Қызмет сегменттері бойынша:			
Электр энергиясын өндіру	29,82	29,60	28,95
Жылу энергиясын өндіру	1,75	1,88	1,95
Көмір өндіру	1,42	1,53	1,11
Тікелей парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі (1-қамту аймағы)	32,993413	33,009576	32,006586

⁶⁶ ҚР ЭК-нің 283-бабына сәйкес (ҚР-ның климаттың өзгеруіне жаһандық ден қоюдағы Ұлттық үлесі) Қазақстан Республикасы 2030 жылғы 31 желтоқсанға қарай ҚР көміртегі балансын 1990 жылғы көміртегі балансы деңгейінен кемінде 15%-ға төмендетуді қамтамасыз етуді көздейді. «Самұрық-Энерго» АҚ үшін «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі энергетикалық ауысу бағдарламасына сәйкес Score 1 үшін базалық жыл 2021 жыл, ал Score 2 үшін - 2022 жыл болды.

⁶⁷ Есептеу әдістемесі: 1) ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 17 қаңтардағы №9 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін есептеу жөніндегі әдістемелер» бұйрығымен бекітілген; 2) ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 19 шілдедегі №260 «Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктердің тізбесі» бұйрығымен бекітілген; 3) GHG Protocol Scope 2 Guidance.

GRI 305-2, GRI 12: Coal Sector: 12.1.6

Энергия түрлері мен қызмет сегменттері бойынша бөліністегі парниктік газдар шығарындыларының жанама көлемі (2-қамту аймағы), млн тонна CO₂-экв.

Көрсеткіш	2022	2023	2024
энергия түрлері бойынша:			
Сатып алынған электр энергиясы	0,001527	0,001415	0,001515
Сатып алынған жылу энергиясы	0,011807	0,009928	0,012368
қызмет сегменттері бойынша:			
Көмір өндіру	0,013334	0,011343	0,013883
Жанама парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі (2-қамту аймағы)	0,013334	0,011343	0,013883

Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы**GRI 305-4, GRI 12: Coal Sector: 12.1.8**

Көрсеткіш	Ед. измерения	2023	2023	2024
Парниктік газдардың тікелей шығарындыларының жалпы көлемі (1-қамту)	млн тонна CO ₂ -экв	32,993	33,010	32,007
Парниктік газдардың жанама шығарындылардың жалпы көлемі (2-қамту)	млн тонна CO ₂ -экв	0,013334	0,011343	0,013883
Түсім сомасы	млн теңге	381 465,00	444 959,63	573 489,84
1-қамту бойынша меншікті тұтыну	т CO ₂ -экв/ теңге	0,000086	0,000074	0,000056
2-қамту бойынша меншікті тұтыну	т CO ₂ -экв/ теңге	0,000000035	0,000000025	0,000000024

Парниктік газдар шығарындыларын азайту, CO₂-экв**GRI 305-5, GRI 12: Coal Sector: 12.2.3**

Көрсеткіш	2022	2023	2024
1-қамту шығарындыларын азайту (тікелей)	7 556	413 738	17 587
2-қамту шығарындыларын азайту (жанама)	-	-	-
ПГ шығарындыларының жалпы төмендеуі	7 556	413 738	17 587

Ластаушы заттар шығарындыларының көлемі, тонна⁶⁸**GRI 305-7, GRI 12: Coal Sector: 12.4.2**

Ластаушы заттар	2022	2023	2024
Азот оксидтері (NOx)	80 147,348	77 745,593	75 446,900
Күкірт диоксиді (SOx)	223 331,130	221 132,549	214 202,600
Тұрақты органикалық ластағыштар (ТОЛ)	-	-	-
Ұшпа органикалық қосылыстар (ҰОҚ)	313,382	274,489	168,595
Қауіпті ауа ластағыштары (НАР)	-	-	-
Көміртек оксиді (CO)	6 217,230	6 520,516	6 426,460
Қатты бөлшектер (RM)	48 063,653	49 234,931	49 109,156
Басқа	6,326	14,193	19,300
Барлығы	358 079,069	354 922,271	345 373,010

⁶⁸ Компания барлық ластаушы заттардың шығарындыларын қауіпті ауа ластағыштары (ҚАЛ) ретінде жіктейді.

Инвестициялық көрсеткіштер

2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Инвестициялық бағдарламасын орындау, млн теңге (ҚҚС-сыз)

GRI 203-1

ЕТҮ	2022 Нақты	2023 Нақты	2024 Нақты	2025 Прогноз
Барлығы	100 580	132 146	229 787	360 587
Инвестициялық жобалар, оның ішінде	58 372	80 393	136 375	193 275
Жаңа электр сүзгілерін орнатумен 1-блокты қалпына келтіру*	32 681	71 113	38 540	-
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС-нің №3 энергоблогын жаңғырту	-	-	679	-
№3 энергоблогын орната отырып, «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ-ны кеңейту және қайта құру	10 209	121	373	17 611
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ-ның №4 ст. энергоблок құрылысының ТЭН әзірлеуі	-	-	145	19
Екібастұз көмір кен орнының «Богатырь» қимасында көмірді өндіру, тасымалдау, орташалау және тиеудің циклдық-ағындық технологиясына (ЦАТ) көшу	7 896	5 373	1 426	-
«Көкөзек» ҚС құрылысы	354	-	2 433	-
«Түркісіб» ҚС құрылысы	-	-	521	945
ҚС-220/110/10кВ №7 АММК қайта құру	2	-	-	1 620
Электр желілерін қайта құру	-	1 928	3 930	-
Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып, ЖЭО-2 жаңғырту. ТЭН әзірлеу және сараптамадан өту*	560	1 683	63 244	105 731
Қуаты 200-250 МВт БГҚ құрылысымен ЖЭО-1 кеңейту	271	3	-	-
Станцияның қуатын 450 МВт дейін ұлғайта отырып, БГҚ базасында Алматы ЖЭО-3 қайта жаңарту*	334	123	24 550	52 699
Шелек дәлізінде 300 МВт дейін кеңейту перспективасымен қуаты 60 МВт жел электр станциясын салу	4 944	49	2	-
Қуаты 50 МВт Ерейментау ЖелЭС құрылысы	1 065	-	-	-
Қуаты 45 МВт «Ерейментау-1» қолданыстағы ЖелЭС-ті әрқайсысының қуаты 2,5 МВт болатын екі жел энергетикалық қондырғыға кеңейту	56	0,06	-	-
Семей СЭС алдын ала ТЭН-ді әзірлеу	-	-	364	-
Көкшетау қаласында көмір жылу электр станциясының құрылысы	-	-	-	4 106
Семей қаласында көмір жылу электр станциясының құрылысы	-	-	-	3 260
Өскемен қаласында көмір жылу электр станциясының құрылысы	-	-	-	3 152
Жалпы қуаты 1 ГВт ЖЭК жобаларын іске асыру (Altyn Dala)	-	-	13	2 065
Басқа жобалар	2	-	155	2 066
Өндірістік активтерді жұмыс жағдайында ұстау	41 052	49 555	89 715	152 403
«Богатырь Көмір» ЖШС (50%)	7 995	6 824	7 785	12 851
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ (50%)	1 985	2 483	6 022	3 316
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	9 859	12 957	28 738	60 644
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	11 289	14 173	22 924	35 565
«Алматы электр станциялары» АҚ	9 563	11 947	16 860	24 134
«Мойнақ СЭС» АҚ	103	574	1 145	1 458
«Шардара СЭС» АҚ	54	22	130	261
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ филиалы - Энергияны өткізу	85	77	87	90
«Samruk-Green Energy» ЖШС	22	21	27	132
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	96	476	767	1 165
«Ereymentau Wind Power» ЖШС	-	-	-	-
«Жетісу энергиясы» ЖШС (25%)	-	0,3	4	-
«Energy Solutions Center» ЖШС	-	-	-	6 476
Шүлбі СЭС	-	-	3 509	5 001
Өскемен СЭС	-	-	1 717	1 310
Әкімшілік активтерді жұмыс жағдайында ұстау	1 157	2 198	2 967	12 107
Басқалары	-	-	731	2 803

* GRI 203-1 периметріне енген маңызды инвестициялық жобалар.

Өндірістік көрсеткіштер

Негізгі өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	Өлшем бірл.	2022	2023	2024
Энергетика				
Электр энергиясын өндіру көлемі, оның ішінде	млрд кВт*сағ	35,88	35,33	39,77
көмірде	млрд кВт*сағ	33,09	32,52	31,99
СЭС	млрд кВт*сағ	2,55	2,42	7,07
ЖелЭС	млрд кВт*сағ	0,239	0,379	0,381
КЭС	млрд кВт*сағ	0,005	0,005	0,005
Әуе және кабель желілерінің ұзындығы (ЭЖЖ 0,4-220 кВ)	км	25 262,77	30 240,39	30 722
Көмір өндіру көлемі	млн тонна	42,47	42,93	42,68
Жылу энергиясын өндіру көлемі	мың Гкал	5 502,50	6 402,00	6 751,08*

* GRI 302-3 көрсеткіші бойынша есептілік шекарасына сәйкес, «Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО) есебінсіз.

Өндірістік ҚНҚ (өндірушілер бөлінісінде)

ЕТҮ атауы	2022 Нақты	2023 Нақты	2024 Нақты	2023 Жылғы нақтыіге %	2025 Болжам
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВт*сағ					
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	23 048	22 870	22 544	99%	24 565
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	6 002	5 659	6 045	107%	6 000
«Алматы электр станциялары» АҚ	5 099	5 054	5 196	103%	5 148
«Мойнақ СЭС» АҚ	973	832	1 071	129%	857
«Шардара СЭС» АҚ	518	529	583	110%	500
«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС	-	-	1 891	-	1 721
«АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС	-	-	2 057	-	1 743
«Samruk-Green Energy» ЖШС	19,78	21,52	21,01	98%	20,06
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	136	143	137	96%	152
«Жетісу энергиясы» ЖШС	88	221	227	103%	214
Барлығы	35 884	35 330	39 772	113%	40 919
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВт*сағ					
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	23 102	22 796	21 619	95%	23 413
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	5 938	5 532	5 823	105%	5 661
экспорт	473	577	-	0%	-
«Алматы электр станциялары» АҚ	4 591	4 530	4 596	101%	4 373
«Мойнақ СЭС» АҚ	1 014	912	1 183	130%	892
«Шардара СЭС» АҚ	540	549	584	106%	496
«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС	-	-	1 883	-	1 712
«АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС	-	-	2 035	-	1 717
«Samruk-Green Energy» ЖШС	19,53	21,23	23,84	112%	24,56
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	135	142	137	96%	151
«Жетісу энергиясы» ЖШС	86	216	223	103%	208
Барлығы	35 426	34 699	38 106	110%	38 648
ҚУАТТЫ өткізу көлемі, МВт.					
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	2 024	1 330	1 830	138%	2 601

ЕТҮ атауы	2022 Нақты	2023 Нақты	2024 Нақты	2023 Жылғы нақтыіге %	2025 Болжам
оның ішінде жеке тариф бойынша қуат көлемі					477
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	779	647	899	139%	877
«Алматы электр станциялары» АҚ	859	808	834	103%	850
оның ішінде жеке тариф бойынша қуат көлемі	70	70	70	100%	-
«Мойнақ СЭС» АҚ	289	292	289	99%	298
«Шардара СЭС» АҚ	61	61	61	100%	61
«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС			329		330
«АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС			576		576
Барлығы	4 013	3 138	4 818	154%	5 593
Жылу энергиясын өндіру көлемі, мың Гкал					
«Алматы электр станциялары» АҚ	5 282	5 582	5 776	103%	5 503
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	78	70	76	109%	76
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	143	124	136	109%	292
«Energy Solutions Center» ЖШС (Екібастұз ЖЭО)			672		1 459
Барлығы	5 502	5 776	6 660	115%	7 329
Электр энергиясын беру көлемі, млн кВт*сағ					
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	8 154	8 686	9 259	107%	9 189
Барлығы	8 154	8 686	9 259	107%	9 189
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВт*сағ					
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ филиалы - Энергияны өткізу	6 847	7 086	8 736	123%	8 848
Барлығы	6 847	7 086	8 736	123%	8 848
Көмірді өткізу көлемі, млн тонн	42,41	42,49	43,00	101%	45,00

Басқару көрсеткіштері

GRI 205-2, GRI 12: Coal Sector:12.20.3

Санаттар мен аймақтар бойынша бөліністе сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттармен және рәсімдермен таныстырылған қызметкерлер саны

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	адам	%	адам	%	адам	%
Басқарма	12	100%	65	100%	29	100%
Оңтүстік	-	-	25	38,4	17	41,4
Орталық	-	-	0	0	0	0
Шығыс	-	-	12	18,4	0	0
Солтүстік	12	100	28	43,2	12	58,6
Персонал	17 650	100%	11 541	100%	12 247	100%
Оңтүстік (Әкімшілік-басқару персоналы)	7 856	44,5	133	1,15	362	2
Оңтүстік (Өндірістік персонал)	-	-	7 808	67,65	7 638	61
Орталық (Әкімшілік-басқару персоналы)	258	1,45	0	0	0	0
Орталық (Өндірістік персонал)	-	-	0	0	0	0
Шығыс (Әкімшілік-басқару персоналы)	10	0,05	12	0,1	83	1
Шығыс (Өндірістік персонал)	-	-	316	2,74	245	2
Солтүстік (Әкімшілік-басқару персоналы)	9 518	54	75	0,65	470	3
Солтүстік (Өндірістік персонал)	-	-	3 197	27,7	3 919	31

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	адам	%	адам	%	адам	%
Іскерлік серіктестер	159	100%	8 420	100%	9 235	100%
Оңтүстік	-	-	3 085	36,6	3 162	34
Орталық	-	-	0	0	0	0
Шығыс	-	-	44	0,5	83	1
Солтүстік	159	100	5 291	62,9	5 990	65

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтен өткен қызметкерлер саны⁶⁹

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	адам	%	адам	%	адам	%
Басқарма	12	100%	65	100%	29	100%
Оңтүстік	-	-	25	38,4	17	41,4
Орталық	-	-	0	0	0	0
Шығыс	-	-	12	18,4	0	0
Солтүстік	12	100	28	43,2	12	58,6
Персонал	17 650	100%	11 541	100%	12 247	100%
Оңтүстік (Әкімшілік-басқару персоналы)	7 856	44,5	794	1,15	362	2
Оңтүстік (Өндірістік персонал)	-	-	7 808	67,65	7 638	61
Орталық (Әкімшілік-басқару персоналы)	258	1,45	0	0	0	0
Орталық (Өндірістік персонал)	-	-	0	0	0	0
Шығыс (Әкімшілік-басқару персоналы)	10	0,05	12	0,12	83	1
Шығыс (Өндірістік персонал)	-	-	316	2,74	245	2
Солтүстік (Әкімшілік-басқару персоналы)	9 518	54	75	0,65	470	3
Солтүстік (Өндірістік персонал)	-	-	3 197	27,7	3 919	31

Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайларының саны және қабылданған шаралар, бірл.

GRI 205-3, GRI 12: Coal Sector: 12.20.4

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайларының жалпы саны	0	0	0
Қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық әрекеттері үшін жұмыстан босату немесе жазалау жағдайларының жалпы саны	0	0	0
Сыбайлас жемқорлықпен байланысты бұзушылықтар есебінен іскер серіктестермен келісімшарттарды жаңартпау немесе оңу туралы расталған жағдайлардың жалпы саны	0	0	0
Есепті кезең ішінде ұйымға немесе оның қызметкерлеріне қарсы қозғалған сыбайлас жемқорлық туралы жария сот істерінің саны	0	0	0

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша жеткізушілердің үлесі

GRI 204-1, GRI 12: Coal Sector: 12.8.6

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Жеткізушілер саны, барлығы, бірл.	2 137	2 360	2 859
Сатып алудың жалпы сомасы, млрд теңге	263	239	350

⁶⁹ 2024 жылы іскер серіктестер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтер өткізілмеді, танысу келісімшарттардағы шарттар түрінде жүргізілді.

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Жергілікті жеткізушілердің саны, барлығы, бірл.	2 090	2 308	2 808
Жергілікті сатып алу сомасы, млрд теңге	258	232	330
%, саны бойынша	98%	98%	98%
%, сомасы бойынша	98%	97%	94%

Жеткізушілермен «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша жасалған шарттардың сомасы

Көрсеткіш	2022		2023		2024	
	млрд теңге	%	млрд теңге	%	млрд теңге	%
Бір көзден алу тәсілімен жүргізілген сатып алулар ⁷⁰	72	27%	128	54%	229	65%
Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен жүргізілген сатып алулар	9	4%	11	4%	11	3%
Ашық тендер тәсілімен жүргізілген сатып алулар	74	28%	99	41%	110	31%
Бәсекелестік келіссөздер жүргізу арқылы сатып алу ⁷¹	64	24%	0	0%	0	0%
Холдингілік кооперация шеңберінде сатып алу ⁷¹	42	16%	0	0%	0	0%

Клиенттің құпиялылығының бұзылуына және клиенттің деректерінің жоғалуына негізделген шағымдар, бірл.

GRI 418-1

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Санаттар бойынша бөліністегі клиенттердің құпиялылығын бұзуға қатысты алынған негізделген шағымдардың жалпы саны, оның ішінде:	0	0	0
Бөгде тұлғалардан алынған және ұйым негіздеген шағымдардың саны	0	0	0
Бақылаушы органдардан алынған шағымдардың саны	0	0	0
Анықталған таралып кетулердің, ұрлықтардың немесе клиент деректерінің жоғалуының жалпы саны	0	0	0

2024 жылы заңдар мен нормативтік актілерді сақтау

GRI 2-27

Көрсеткіш	Ед. изм.	2022	2023	2024
Заңдар мен нормативтік актілерді сақтамау жағдайларының жалпы саны, оның ішінде:	ед.	69	40	28
– айыппұл салу жағдайлары	ед.	60	40	28
– ақшалай емес санкцияларды қолдану жағдайлары	ед.	9	0	0
Айыппұлдары төленген заңдар мен нормативтік актілерді сақтамау жағдайларының жалпы саны	ед.	60	40	31
– есепті жылы ұсынылған	ед.	24	40	28
– алдыңғы есепті кезеңдерде ұсынылған	ед.	36	0	3
Айыппұлдардың жалпы сомасы, заңдар мен нормативтік актілерді сақтамау⁷²	тыс. тенге	934 475	60 287	582 514
– есепті жылы ұсынылған ⁷³	тыс. тенге	297 069	60 287	289 726
– алдыңғы есепті кезеңдерде ұсынылған	тыс. тенге	637 406	0	292 788

⁷⁰ Бір көзден алу тәсілімен сатып алуды ұлғайту ЕТҮ («Өскемен СЭС» АЭС) ЖШС, «Шүлбі СЭС» АЭС» ЖШС, ESC ЖШС (Екібастұз ЖЭО), «Көкшетау ЖЭО» ЖШС) периметрінің ұлғаюымен байланысты сатып алу 1 пункттің 13) тармақшасы негізінде бір көзден алу тәсілімен жүзеге асырылатын жобаларды іске асыру.

⁷¹ 2022 жылдың басынан бастап бәсекелестік келіссөздер жүргізу арқылы және холдингілік кооперация шеңберінде сатып алу тәсілдері Қор тәртібінен алынып тасталды.

⁷² Өткен жылдардағы салықтық тексеру нәтижелері бойынша ЕМАЭС-1 айыппұлдын төлеуге байланысты.

⁷³ МАЭС-2 ҚР Салық кодексінің 305-бабы 1-тармағының бұзу, атап айтқанда Павлодар облысы Прокуратурасының тексеру нәтижелері бойынша салық кезеңі ішінде 2021 жылы нақты есептелген КТС сомасының аванстық төлемдер сомасынан 20% астам мөлшерінде және Екібастұз қаласы бойынша Салық басқармасынан алынған хабарламадан асып кетуі себебінен 2021 жыл кезеңінде ҚР ӘҚБТК 278-бабы 3-бөлігі бойынша «ЕСМАЭС-2» АҚ-ға 263 421 275 теңге сомасында әкімшілік айыппұл салынуына байланысты.

GRI көрсеткіштер кестесі

Пайдалану туралы мәлімдеме		«Самұрық-Энерго» АҚ компаниясы 2024 жылғы 1 қаңтар мен 2024 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде GRI стандарттарына сәйкес есептілікті ұсынды			
GRI 1 қолданылды		GRI 1: 2021 Негізгі			
GRI қолданылатын салалық стандарт		GRI 12: Көмір секторы			
Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
GRI 2: Компания және оның есеп беру тәжірибесі					
2-1	Ұйым туралы мәліметтер	1-БӨЛІМ. САМУРЫҚ-ЭНЕРГО БҮГІН Компанияның портреті Активтер географиясы			
2-2	Ұйымның тұрақты даму саласындағы есептілігіне енгізілген субъектілер	ҚОСЫМШАЛАР Есеп туралы			
2-3	Есеп беру кезеңі, жиілігі және байланыс тұлғасы	ҚОСЫМШАЛАР Есеп туралы			
2-4	Ақпаратты қайта қарау	ҚОСЫМШАЛАР Есеп туралы Өткен жылдардың деректері қайта қаралған немесе есептіліктегі өзге де өзгерістер болған жағдайда есептің тиісті орнында бұл туралы түсініктемелер қалдырылды.			
2-5	Сыртқы куәландыру	ҚОСЫМШАЛАР Есеп туралы			
GRI 2: Компанияның қызметі және оның қызметкерлері					
2-6	Компания қызметі, құн тізбегі және басқа да іскерлік қатынастар	1-БӨЛІМ. САМУРЫҚ-ЭНЕРГО БҮГІН Компанияның портреті «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының құрылымы 3-БӨЛІМ. ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ Тұрақты жеткізу тізбегі және сатып алу саясаты 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Корпоративтік басқару жүйесі			
2-7	Қызметкерлер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері. Компанияда қызметкерлердің жынысы мен өңірлері бойынша бөлінісіндегі кепілдендірілмеген жұмыс сағаттары бойынша есеп жүргізілмейді.			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
2-8	Ұйымның қызметкерлері болып табылмайтын жұмысшылар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.	2-8с.		
GRI 2: Корпоративтік басқару					
2-9	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Корпоративтік басқару жүйесі Басқару органдары			
2-10	Жоғары басқару органына үміткерлерді ұсыну және іріктеу процесі	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары			
2-11	Жоғары басқарушы органның төрағасы	Жоғары басқарушы органның төрағасы атқарушы директор болып табылмайды.			
2-12	Әсерлерді басқаруды қадағалауды жүзеге асырудағы жоғары басқарушы органның рөлі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары			
GRI 2: Корпоративтік басқару					
2-13	Әсерді басқару жауапкершілігін беру	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі Компанияда Директорлар кеңесі мен Басқарма жанынан мәселелерді мұқият әрі терең зерделеу, сондай-ақ экологиялық, экономикалық, әлеуметтік және басқару мәселелері бойынша ұсынымдар әзірлеу үшін құрылған Комитеттер бар (толығырақ «Корпоративтік басқару» бөлімінде). Сонымен қатар, Компанияда ұйымдық құрылымға сәйкес экологиялық, экономикалық және әлеуметтік мәселелерді басқаруға жауапты лауазымдар қарастырылған. Сондай-ақ, құрылымдық бөлімше, «Корпоративтік басқару және тұрақты даму» департаменті бар.			
2-14	Жоғары басқарушы органның тұрақты даму саласындағы есептіліктегі рөлі	Директорлар кеңесі Компанияның тұрақты даму туралы есептерін бекітеді. Директорлар кеңесінің Комитеттері ағымдағы қызмет шеңберінде тұрақты даму саласындағы жекелеген мәселелерді қарайды.			
2-15	Мүдделер қақтығысы	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
2-16	Жоғары басшылықты алаңдаушылық тудыратын маңызды мәселелер туралы хабардар ету	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары			
2-17	Жоғары басқарушы органның ұжымдық хабардарлығы	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары			
2-18	Жоғары басқарушы органының қызметін бағалау	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары			
2-19	Сыйақы саясаты	РАЗДЕЛ 5. КОРПОРАТИВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ Сыйақы			
2-20	Сыйақы мөлшерін анықтау процесі		Қолданылмайды	Сыйақы мөлшері Жалғыз қатысушының шешімімен айқындалды.	
2-21	Жылдық жалпы сыйақы коэффициенті	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 2: Стратегия, саясат, тәжірибе					
2-22	Тұрақты даму стратегиясы туралы мәлімдеме	ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАФАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ			
2-23	Саясаткерлерге деген адалдық	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
2-24	Өзіне алған міндеттемелерді орындау	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Тұрақты дамуды басқару Адам құқықтарын сақтау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
2-25	Теріс әсерлерді жою процестері	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			
2-26	Кеңес алу және алаңдаушылық білдіру механизмдері	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
2-27	Заңдар мен нормативтік актілерді сақтау	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
2-28	Мүшелік бірлестіктер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу			
2-29	Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу тәсілі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу			
2-30	Ұжымдық шарттар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			
GRI 3: Маңызды тақырыптар					
3-1	Маңызды тақырыптарды анықтау процесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Тұрақты дамуды басқару			
3-2	Маңызды тақырыптардың тізімі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Тұрақты дамуды басқару			
GRI 201: Экономикалық көрсеткіштер					
201-1	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдес			Компания Қазақстан Республикасының аумағында ғана елеулі әсер етеді.
201-2	Қаржылық салдар, климаттың өзгеруіне байланысты басқа тәуекелдер мен мүмкіндіктер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі			
201-4	Мемлекеттен алынған қаржылық көмек	Компания Есепті кезең ішінде мемлекеттен қаржылық көмек алған жоқ.			
GRI 202: Нарықтарда болу					
202-1	Жергілікті ең төменгі жалақымен салыстырғанда жынысына байланысты бастапқы деңгейдегі стандартты жалақының арақатынасы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
202-2	Жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғарғы басшылықтың үлесі	2024 жылдың қорытындысы бойынша жергілікті халық өкілдерінің қатарынан жалданған ұйым қызметін жүзеге асырудың маңызды өңірлеріндегі жоғары дәрежелі басшылардың үлесі 100%-ды құрады.			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
GRI 203: Жанама экономикалық әсер					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
203-1	Инфрақұрылымдық инвестициялар және тегін қызметтер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
203-2	Елеулі жанама экономикалық әсерлер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
GRI 204: Сатып алу тәжірибесі					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	3-БӨЛІМ. ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ Тұрақты жеткізу тізбегі және сатып алу саясаты			
204-1	Жергілікті жеткізушілерге арналған шығыстардың үлесі	3-БӨЛІМ. ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ Тұрақты жеткізу тізбегі және сатып алу саясаты ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 205: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
205-1	Сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдер бойынша операцияларды бағалау	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
205-2	Коммуникациялар және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді оқыту	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
205-3	Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 206: Бәсекелестікке қарсы мінез-құлық					
206-1	Бәсекелестікке қарсы мінез-құлық, антикрат және монополиялық тәжірибе үшін сот қуынымы	Есепті кезеңде Компания бәсекелестікке қарсы мінез-құлық, антикрат және монополиялық тәжірибе үшін сот қуынымын алған жоқ.			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
GRI 207: Салық					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
207-1	Салық салу тәсілі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
207-3	Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу және салыққа қатысты мәселелерді шешу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
GRI 302: Энергия					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі			
302-1	Ұйым ішіндегі энергияны тұтыну	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
302-3	Энергия сыйымдылығы	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
302-4	Энергияны тұтынуды азайту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері. «Самұрық-Энерго» АҚ өндіруші кәсіпорындары электр және жылу энергиясын өндіреді. Бу турбиналарында қозғалыс болу үшін (қозғаушы күш ретінде) бу қолданылады. Бу турбиасы - электр энергиясын өндіру үшін қажет жабдықтың бөлігі, яғни электр энергиясын алу мақсатында өз қазандықтарында бу шығарады (сатылатын/шығарылатын тауар). «Самұрық-Энерго» АҚ өндіруші кәсіпорындары бу энергиясын үшінші тарап тұтынушыларына оларды жылыту және ыстық сумен жабдықтау үшін қыздырылған желілік су түрінде сатады. Энергияны тұтынуды қосарлы есепке алмау үшін бу энергиясы көмірді тұтынуда бір рет ескеріледі және энергия тұтынуда есепке алынбайды. Сондай-ақ, салқындату энергиясы «Самұрық-Энерго» АҚ өндіруші кәсіпорындарының технологиялық тізбегінің бөлігі болып табылады. Компания салқындату энергиясын үшінші тараптарға тұтынбайды немесе сатпайды.			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
GRI 303: Су					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			
303-1	Сумен ортақ ресурс ретінде әрекеттесу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі			
303-2	Суды ағызуға байланысты әсерлерді басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			
303-3	Суды тарту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			Компания су тапшылығы бар өңірлерде су тартуды жүзеге асырмайды және мұхиттардың жағалау аймағында объектілері жоқ.
303-4	Суды ағызу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			Компания су тапшылығы бар өңірлерде суды ағызбайды және мұхиттардың жағалау аймағында объектілері жоқ.
303-5	Суды тұтыну	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			Компания су тапшылығы бар өңірлерде суды тұтынбайды. Суды сақтаудағы өзгерістер өлшенбейді.
GRI 304: Биоәртүрлілік					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			
304-1	Табиғатты қорғау аумақтарында және биоәртүрлілік құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан ұйымның меншігінде, жалға алуында немесе басқаруында болатын өндірістік алаңдар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
304-2	Компания әрекетінің, тауарлар мен қызметтердің биоәртүрлілікке елеулі әсер етуінің сипаттамасы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі Қолда бар деректерге сәйкес, Компанияның ағымдағы қызметі «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының объектілері орналасқан өңірлердің биоәртүрлілігіне айтарлықтай әсер етпейді.			
304-3	Тіршілік ету ортасын сақтау немесе қалпына келтіру	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі			
304-4	ХТҚО қызыл тізіміне және қорғалатын түрлердің ұлттық тізіміне енгізілген, тіршілік ету ортасы ұйымның қызметі әсер ететін аумақта орналасқан түрлердің жалпы саны	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 305: Шығарындылар					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі			
305-1	Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (I-қамту аймағы)	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері. Деректер GHG Protocol нұсқаулығында көрсетілген тәсілді пайдалана отырып және парниктік газдардың тікелей шығарындылары бойынша есептелген жылу электр станцияларының, электр ортасы мен қазандықтардың қазандарынан парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдістемесі және ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігі бекіткен ашық және жабық тәсілмен көмір өндіруден парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдістемесі бойынша есептелген (Әдістемелер https://www.gov.kz/memleket/entities/ecogeo Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайтында қолжетімді).			
305-2	Парниктік газдардың жанама энергетикалық шығарындылары (II-қамту аймағы)	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
305-4	Парниктік газдардың үлестік шығарындылары	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
305-5	Парниктік газдар шығарындыларын азайту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
305-7	Атмосфераға NOx, SOh және басқа да маңызды ластанушы заттардың шығарындылары	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 306: Қалдықтар					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			
306-1	Қалдықтардың түзілуі және қалдықтармен байланысты елеулі әсерлер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			
306-2	Қалдықтармен байланысты елеулі әсерлерді басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау			
306-3	Түзілген қалдықтар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
306-4	Кәдеге жаратудан шығарылған қалдықтар	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
306-5	Кәдеге жаратуға жіберілетін қалдықтар	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 401: Жұмыспен қамту					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
401-1	Жасына, жынысына және аймақтары бойынша бөліністегі жалданған қызметкерлердің жалпы саны мен пайызы, сондай-ақ кадрлардың ауысуы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
401-2	Қызметкерлерге берілетін жеңілдіктер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар Компания өз қызметкерлерінің әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етуге ұмтылады, бұл ретте мердігерлер Компания қызметкерлерімен бірдей жеңілдіктерге ие болмайды.			
401-3	Ана/әке болуға байланысты демалыстан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің үлесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 402: Қызметкерлер мен басшылық арасындағы қарым-қатынас					
402-1	Ұйым қызметіндегі елеулі өзгерістер туралы хабарлаудың ең аз мерзімі және оның ұжымдық шартта айқындалғаны	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			
GRI 403: Жұмыс орнындағы денсаулық және қауіпсіздік					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			
403-1	Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігін басқару жүйесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			
403-2	Қауіпті анықтау, тәуекелді бағалау және оқиғаларды тергеу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			
403-3	Еңбекті қорғау қызметтері	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			
403-4	Қызметкерлердің қатысуы, еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша кеңес беру және қарым-қатынас жасау	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
403-5	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша қызметкерлерді даярлау	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
403-6	Қызметкерлердің денсаулығын нығайту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау			
403-7	Денсаулық пен қауіпсіздікке теріс әсер етудің алдын алу және азайту	Компанияның операцияларымен және оның өнімдерімен тікелей байланысты, денсаулық пен еңбек қауіпсіздігіне елеулі теріс әсердің алдын алу және азайту үшін Компания қолданатын тәсілдер Біріктірілген менеджмент жүйесімен реттеледі.			
403-8	Еңбекті қорғауды басқару жүйесімен қамтылған жұмысшылар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
403-9	Өндірістік жарақаттанудың түрлері мен деңгейі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері. Мердігер ұйымдар үшін адам-сағатты есепке алу және LTIFR есептеу, өндірістік жарақаттану, ауыр зардаптары бар өндірістік жарақаттар (өлімді қоспағанда) салдарынан болатын өлім-жітім коэффициенттерін есептеу бойынша ақпарат жүргізілмейді.			
403-10	Жұмыспен байланысты кәсіптік аурулар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
GRI 404: Дайындық және білім беру					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			
404-1	Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа жылдық саны	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
404-3	Қызметкерлердің жынысы мен санаттары бойынша бөлінісіндегі мансаптың нәтижелілігі мен дамуына мерзімді бағалау жүргізілетін қызметкерлердің үлесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
GRI 405: Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			
405-1	Жынысы мен жас топтары бойынша бөліністегі Ұйымның басшы органдары мен персоналының негізгі санаттарының құрамы	Жынысы мен жас топтары бойынша бөліністегі Ұйымның басшы органдары мен персоналының негізгі санаттарының құрамы Адами капиталға инвестициялар 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			
405-2	Қызметкерлер санаттары бойынша және қызметті жүзеге асырудың елеулі өңірлері бойынша бөліністегі ерлер мен әйелдердің негізгі жалақысының қатынасы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			
GRI 406: Кемсітпеушілік					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар			
406-1	Кемсітушілік жағдайларының жалпы саны және жою бойынша қабылданған шаралар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Есепті кезеңде Компанияда қандай да бір негіздер бойынша кемсітушілік жағдайлары тіркелген жоқ.			
GRI 407: Қауымдастықтар мен Ұжымдық келіссөздер еркіндігі					
407-1	Біріктіру және Ұжымдық келіссөздер жүргізу еркіндігіне қауіп төнуі мүмкін операциялар мен жеткізушілер	Есепті кезеңде Компания бірігу және Ұжымдық келіссөздер жүргізу еркіндігіне қауіп төнуі мүмкін жеткізушілерді анықтаған жоқ.			
GRI 408: Балалар еңбегі					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау			

Индикатор	Жария ету	Бөлім/түсініктеме	Жария етпеу себептері		
			Талап ашылмаған	Себебі	Түсіндіру
408-1	Балалар еңбегін пайдаланудың елеулі қаупі бар деп есептелетін бөлімшелер мен жеткізушілер, сондай-ақ қабылданған шаралар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау			
GRI 409: Мәжбүрлі еңбек					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау			
409-1	Мәжбүрлі немесе міндетті еңбекті пайдаланудың елеулі тәуекелі бар бөлімшелер мен жеткізушілер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау			
GRI 413: Жергілікті қауымдастықтар					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
413-1	Жергілікті қауымдастықтарды тарту, әсерді бағалау және даму бағдарламалары бойынша операциялар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу			
413-2	Жергілікті қауымдастықтарға айтарлықтай нақты және ықтимал теріс әсер ететін қызмет	Есепті кезеңде жергілікті қауымдастықтарға елеулі нақты және ықтимал теріс әсер ететін операциялар анықталған жоқ.			
GRI 414: Жеткізушілерді әлеуметтік бағалау					
414-1	Әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалған жаңа жеткізушілер	Жаңа жеткізушілердің 100%-ы әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалды.			
GRI 415: Мемлекеттік саясат					
415-1	Саяси жарналар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау			
GRI 418: Тұтынушылардың құпиялылығы					
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Ақпараттық қауіпсіздік			
418-1	Тұтынушылардың жеке өміріне қол сұғылмаушылықты бұзу және олардың деректерінің жоғалуы туралы дәлелді шағымдар	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Ақпараттық қауіпсіздік ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.			

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім
12.1-тақырып Парниктік газдар шығарындылары	12.1.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
	12.1.2	302-1 Ұйым ішіндегі энергияны тұтыну	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.1.4	302-3 Энергия сыйымдылығы	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.1.5	305-1 Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (1-қамту аймағы)	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.1.6	305-2 Парниктік газдардың жанама энергетикалық шығарындылары (2-қамту аймағы)	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.1.8	305-4 Парниктік газдардың үлестік шығарындылары	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.2-тақырып Климатқа бейімделу, тұрақтылық және өтпелі кезең	12.2.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
	12.2.2	201-2 Қаржылық салдар, климаттың өзгеруіне байланысты басқа тәуекелдер мен мүмкіндіктер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
	12.2.3	305-5 Парниктік газдар шығарындыларын азайту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.3-тақырып Қызметті тоқтату және қалпына келтіру жұмыстары	12.3.2	402-1 Ұйымның қызметіндегі елеулі өзгерістер туралы, сондай-ақ оның ұжымдық шартта айқындалғаны туралы хабарламаның ең аз кезеңі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялау
12.4-тақырып Атмосфераға шығарындылар	12.4.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.4.2	305-7 Атмосфераға NOx, SOx және басқа да маңызды ластанушы заттардың шығарындылары	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім
12.5-тақырып Биоалуантүрлілік	12.5.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.5.2	304-1 Табиғатты қорғау аумақтарында және биоәртүрлік құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан ұйымның меншігінде, жалға алуында немесе басқаруында болатын өндірістік алаңдар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.5.3	304-2 Компания әрекетінің, тауарлар мен қызметтердің биоалуантүрлілікке елеулі әсерін сипаттау	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі Қолда бар деректерге сәйкес, Компанияның ағымдағы қызметі «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының объектілері орналасқан өңірлердің биоалуантүрлілігіне айтарлықтай әсер етпейді.
	12.5.4	304-3 Тіршілік ету ортасын сақтау немесе қалпына келтіру	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
	12.5.5	304-4 ХТҚО қызыл тізіміне және қорғалатын түрлердің ұлттық тізіміне енгізілген, олардың тіршілік ету ортасы ұйымның қызметі әсер ететін аумақта орналасқан түрлердің жалпы саны	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.6-тақырып Қалдықтар	12.6.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.6.2	306-1 Қалдықтардың түзілуі және қалдықтармен байланысты елеулі әсерлер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.6.3	306-2 Қалдықтармен байланысты елеулі әсерлерді басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.6.4	306-3 Түзілген қалдықтар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.6.5	306-4 Кәдеге жаратудан шығарылған қалдықтар	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.6.6	306-5 Кәдеге жаратуға жіберілетін қалдықтар	ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.7-тақырып Су және ағынды сулар	12.7.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім
	12.7.2	303-1 Сумен ортақ ресурс ретінде әрекеттесу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау . Климаттың өзгеруіне қарсы күреске қосқан үлесі
	12.7.3	303-2 Суды ағызуға байланысты әсерлерді басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау
	12.7.4	303-3 Суды тарту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.7.5	303-4 Суды ағызу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.7.6	303-5 Суды тұтыну	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Планетамызға қамқорлық жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.8-тақырып Экономикалық әсерлер	12.8.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.8.2	201-1 Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.8.3	202-2 Жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғары басшылықтың үлесі	2024 жылдың қорытындысы бойынша жергілікті халық өкілдерінің қатарынан жалданған ұйым қызметін жүзеге асырудың маңызды өңірлеріндегі жоғары дәрежелі басшылардың үлесі 100%-ды құрады.
	12.8.4	203-1 Инфрақұрылымға және тегін қызметтерге инвестициялар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.8.5	203-2 Елеулі жанама экономикалық әсерлер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.8.6	204-1 Жергілікті жеткізушілер шығындарының үлесі	3-БӨЛІМ. ӨНІМДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІ Тұрақты жеткізу тізбегі және сатып алу саясаты ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.9-тақырып Жергілікті қауымдастықтар	12.9.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.9.2	413-1 Жергілікті қауымдастықтарды тарту, әсерді бағалау және даму бағдарламалары бойынша операциялар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.9.3	413-2 Жергілікті қауымдастықтарға айтарлықтай нақты және ықтимал теріс әсер ететін қызмет	Есепті кезеңде жергілікті қауымдастықтарға елеулі нақты және ықтимал теріс әсер ететін операциялар анықталған жоқ.

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім
12.14-тақырып Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы	12.14.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
	12.14.2	403-1 Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігін басқару жүйесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
	12.14.3	403-2 Қауіпті анықтау, тәуекелді бағалау және оқиғаларды тергеу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
	12.14.4	403-3 Еңбекті қорғау қызметтері	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
	12.14.5	403-4 Қызметкерлердің қатысуы, еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша кеңес беру және қарым-қатынас жасау	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
	12.14.6	403-5 Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша қызметкерлерді даярлау	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.14.7	403-6 Қызметкерлердің денсаулығын нығайту	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау
	12.14.8	403-7 Денсаулық пен қауіпсіздікке теріс әсер етудің алдын алу және азайту	Компанияның операцияларымен және оның өнімдерімен тікелей байланысты денсаулық пен еңбек қауіпсіздігіне елеулі теріс әсердің алдын алу және азайту үшін Компания қолданатын тәсілдер Біріктірілген менеджмент жүйесімен реттеледі.
	12.14.9	403-8 Еңбекті қорғауды басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.14.10	403-9 Өндірістік жарақаттанудың түрлері мен деңгейі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.14.11	403-10 Жұмысқа байланысты кәсіптік аурулар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.	
12.15-тақырып Еңбек практикасы	12.15.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар
	12.15.2	401-1 Жалданған жұмысшылардың жалпы саны мен пайызы, сондай-ақ жасына, жынысына және аймақтары бойынша бөліністегі кадрлардың ауысуы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім	
	12.15.3	401-2 Қызметкерлерге берілетін жеңілдіктер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар Компания өз қызметкерлерінің әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етуге ұмтылады, ал мердігерлер Компания қызметкерлерімен бірдей жеңілдіктерге ие болмайды	
	12.15.4	401-3 Ана/әке болуға байланысты демалыстан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің үлесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.	
	12.15.5	402-1 Ұйымның қызметіндегі елеулі өзгерістер туралы, сондай-ақ оның ұжымдық шартта айқындалғаны туралы хабарламаның ең аз кезеңі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар	
	12.15.6	404-1 Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа жылдық саны	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.	
	12.15.8	414-1 Әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалған жаңа жеткізушілер	Жаңа жеткізушілердің 100%-ы әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалды.	
	12.16-тақырып Балалар еңбегі	12.16.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау
		12.16.2	408-1 Балалар еңбегін пайдаланудың елеулі қаупі бар деп есептелетін бөлімшелер мен жеткізушілер, сондай-ақ қабылданған шаралар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау
		12.16.3	414-1 Әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалған жаңа жеткізушілер	Жаңа жеткізушілердің 100%-ы әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалды.
12.17-тақырып Мәжбүрлі еңбек және заманауи құлдық	12.17.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау	
	12.17.2	409-1 Мәжбүрлі немесе міндетті еңбекті пайдаланудың елеулі тәуекелі бар бөлімшелер мен жеткізушілер	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау	
	12.17.3	414-1 Әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалған жаңа жеткізушілер	Жаңа жеткізушілердің 100%-ы әлеуметтік критерийлер бойынша таңдалды.	

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім
12.18-тақырып Қауымдастық және Ұжымдық келіссөздер еркіндігі	12.18.2	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	Есепті кезеңде Компания бірігу және Ұжымдық келіссөздер жүргізу еркіндігіне қауіп төнуі мүмкін жеткізушілерді анықтаған жоқ.
12.19-тақырып Кемсітушілікке жол бермеу және тең мүмкіндіктер	12.19.1	202-1 Жергілікті ең төменгі жалақымен салыстырғанда жынысына байланысты бастапқы деңгейдегі стандартты жалақының арақатынасы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар
	12.19.2	401-3 Ана/әке болуға байланысты демалыстан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің үлесі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.19.4	404-1 Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа жылдық саны	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.19.5	405-1 Жынысы мен жас топтары бойынша бөліністегі ұйымның басшы органдары мен персоналдың негізгі санаттарының құрамы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.19.6	405-2 Қызметкерлер санаттары бойынша және қызметті жүзеге асырудың елеулі өңірлері бойынша бөліністегі ерлер мен әйелдердің негізгі жалақысының қатынасы	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Басқару органдары ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.19.7	406-1 Кемсітушілік жағдайларының жалпы саны және жою бойынша қабылданған шаралар.	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар
	12.19.8	406-1 Общее количество случаев дискриминации и принятые меры по устранению.	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адами капиталға инвестициялар 5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Есепті кезеңде Компанияда қандай да бір негіздер бойынша кемсітушілік жағдайлары тіркелген жоқ.
12.20-тақырып Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	12.20.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

GRI 12: Көмір секторы	№	Көрсеткіш	Бөлім
	12.20.2	205-1 Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдер бойынша операцияларды бағалау	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ 5.7. Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
	12.20.3	205-2 Коммуникациялар және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді оқыту	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
	12.20.4	205-3 Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар	5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ҚОСЫМШАЛАР 2022-2024 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері.
12.21-тақырып Үкіметтерге төлемдер	12.21.1	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.21.2	201-1 Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.21.3	201-4 Мемлекеттен алынған қаржылық көмек	Есепті кезең ішінде Компания мемлекеттен қаржылық көмек алған жоқ.
	12.21.4	207-1 Салық салу тәсілі	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
	12.21.6	207-3 Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу және Салыққа қатысты мәселелерді шешу	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесу
12.22-тақырып Мемлекеттік саясат туралы ақпаратты ашу	12.22.2	415-1 Саяси жарналар	4-БӨЛІМ. ESG АСПЕКТІЛЕРІН БАСҚАРУ Адам құқықтарын сақтау

Аудитордың тәуелсіз қорытындысы

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есеп

«Самұрық-Энерго» Акционерлік қоғамының Директорлар кеңесіне

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін қорытынды

Біз «Самұрық-Энерго» АҚ және оның іріктеліп көрсетілген еншілес кәсіпорындарының (бұдан әрі – «Компания») 2024 жылғы 31 желтоқсаны және осы күні аяқталған жылдың жағдайы бойынша Интеграцияланған жылдық есептің (бұдан әрі – «Жылдық есеп») 122-414 беттерінде және берілген есептің Қосымшасында көрсетілген Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпараты бойынша шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру тапсырмасын орындадық.

Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпарат Жылдық есептің GRI 2-2 «Ақпарат периметріне» сәйкес Компанияға қатысты ақпаратты көрсетеді.

Орындалған іс-шаралар мен алынған дәлелдердің қорытындысы бойынша біздің назарымызға Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпараттың Жаһандық есеп беру бастамасы (GRI) жариялаған GRI тұрақты даму саласындағы есеп стандарттарына (бұдан әрі – «GRI стандарттары») сәйкес маңызды дәрежеде дайындалмағандығы жөнінде ешқандай деректер түскен жоқ.

Қорытынды үшін негіз

Біз Халықаралық аудит стандарттары және ақпараттың дұрыстығын растау комитеті шығарған 3000 (қайта қаралған) «Аудиттен немесе өткен кезеңдердің қаржылық ақпаратын шолып тексеруден бөлек сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар» сенімділікті қамтамасыз ететін Халықаралық тапсырмалар стандартына сәйкес шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындадық.

Біздің ойымызша, алынған дәлелдер біздің қорытындыға негіз болу үшін жеткілікті және тиісінше берілген. Осы стандарт бойынша біздің жауапкершілігіміз әрі қарай «Біздің жауапкершілігіміз» бөлімінде сипатталған.

Біздің тәуелсіздігіміз және сапа менеджментіміз

Біз адалдық, объективтілік, кәсіби құзыреттілік пен адал ниеттілік, құпия сақтау мен кәсіби мінез-құлық ұстану туралы негізгі қағидаттарында негізделген бухгалтерлерге арналған Халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің (БХЭСК кодексі) Кәсіби бухгалтерлердің кәсіби этикасы кодексінің (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қосатын) тәуелсіздік және өзге де этикалық талаптарына сай болдық.

Біз этикалық талаптарға, кәсіптік стандарттарға және қолданылатын құқықтық және заңнамалық талаптарға сәйкестікке қатысты саясаттар мен рәсімдерді қоса алғанда, сапаны бақылау жүйесін әзірлеуді, енгізуді және оның жұмыс істеуін ұйымдастыруды талап ететін 1-Сананы басқару жөніндегі халықаралық стандартты қолданамыз.

Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпарат үшін жауапкершілік

Компания Басшылығы келесі рәсімдерге жауапты:

- GRI стандарттарына сәйкес Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындауға;

«ПрайсуотерхаусКуперс Такс Энд Эдвайзорс» ЖШС
Q2 Бизнес-центрі, 4 қабат, Қабанбай батыр даңғылы 15/1, «Есіл» районы, Астана, Қазақстан, Z05M6H9
T: +7 (7172) 55 0707, Ф: +7 (7172) 55 07 08, www.pwc.kz

- Компания Басшылығы әділетсіз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалануларды қамтымайтын GRI стандарттарына сәйкес Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесін дайындауға, енгізуге және қамтамасыз етуге; және
- Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпарат дайындау әдістерін таңдау мен қолдануға, сондай-ақ берілген жағдайларда ақылға қонымды болжамдар мен бағалауларды жасауға.

Директорлар кеңесі Компанияның Тұрақты дамуы туралы есеп-қисабын дайындау процесін қадағалауға жауапты.

Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындауға тән шектеулер

GRI стандарттары бойынша әртүрлі, бірақ қолайлы өлшеу және есеп беру әдістерінің ауқымы бар. Бұл Әдістер басқа ұйымдармен салыстырылуына әсер етуі мүмкін айтарлықтай әртүрлі есеп беру нәтижелеріне әкелуі мүмкін. Сондықтан, Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпарат Жылдық есепте сипатталғандай Компания Басшылығы қолданатын және тек Компания жауапты болатын әдістемені бірге оқылуы керек.

Біздің жауапкершілігіміз

Біздің жауапкершілігіміз – Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратында алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулардың жоқтығына шектеулі сенімділікті қамтамасыз ету үшін ақпараттың дұрыстығын растау жөніндегі тапсырманы жоспарлау және орындау және біздің қорытындыны қамтитын шектеулі сенімділік есебін шығару. Бұрмалаулар алаяқтықтан немесе қателіктен туындауы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпараты негізінде қабылданған пайдаланушылардың шешімдеріне әсер етеді деп күтілсе, маңызды болып саналады.

ISAE 3000 (Қайта қаралған) Халықаралық сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалардың стандартына сәйкес шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманың бөлігі ретінде біз кәсіби пайымдау жасап, тапсырма барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сондай-ақ, біз келесі шарттарды орандаймыз:

- Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындау үшін негіз ретінде Компанияның GRI стандарттарын пайдаланудың жарамдылығын анықтаймыз.
- Компанияның ішкі бақылауларының тиімділігі туралы қорытындыны беру мақсатында емес, алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулардың қай жерде туындауы мүмкін екендігін анықтау үшін тапсырмаға қатысты ішкі бақылау туралы түсінік алумен қоса, тәуекелді бағалау рәсімдерін орындаймыз.
- Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратында елеулі бұрмаланулар орын алуы мүмкін жағдайға жауап беретін процедураларды құрастырамыз және орындаймыз. Алаяқтықтан туындайтын елеулі бұрмалануларды анықтамау тәуекелі қатеден туындағанға қарағанда жоғары, өйткені алаяқтық сөз байласуды, жалғандықты, қасақана әрекетсіздікті, бұрмалауды немесе ішкі бақылауды болдырмауды қамтуы мүмкін.

Орындалған жұмыстың қысқаша сипаттамасы

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпарат туралы дәлелдерді алу үшін процедураларды орындауды қамтиды. Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма процедуралары мәні мен уақыты ақылға қонымды ақпараттың дұрыстығын растау жөніндегі тапсырмаға қарағанда өзге және азырақ болып келеді. Демек, шектеулі сенімділікті

қамтамасыз ететін тапсырмадан алынған сенімділік деңгейі ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма орындағанға қарағанда айтарлықтай төмен.

Таңдалған рәсімдердің сипаты, мерзімі мен көлемі кәсіби пікірге, соның ішінде әділетсіз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратта маңызды бұрмаланулардың туындау мүмкіндігін анықтауға байланысты болады.

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау кезінде біз келесі рәсімдерді орындадық:

- Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындауға қатысты Компанияның есеп беру процестері туралы түсінік алдық;
- Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратқа қатысты бар тиісті қызметкерлермен сұрау жүргіздік;
- Деректердің дұрыс есептелгенін, жазылғанын, салыстырылғанын және ашылғанын тексеру үшін Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпараты негізінде үлгілік негізде шектеулі мазмұнды тестілеу жүргіздік.

Пайдалану және тарату бойынша шектеулер

Біздің есеп тек Компанияның Директорлар кеңесіне, біздің арамызда жасалған келісімге сәйкес Компанияның және оның іріктеліп көрсетілген еншілес кәсіпорындарының тұрақты даму саласындағы қызметі және осы қызметтің нәтижелері туралы ақпаратты Компания Басшылығына ашуға, сондай-ақ Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратқа қатысты шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есеп алу арқылы корпоративтік басқару саласындағы міндеттерді орындауға жәрдемдесу мақсатында дайындалған. Сондықтан, Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратты басқа мақсаттарда пайдалану мүмкін емес және пайдаланылмауы керек.

Біз бұл есептің мазмұнын Компанияның веб-сайтында жарияланатын Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпараттың Жылдық есеп ішінде жариялауға рұқсат береміз. Компания веб-сайтының сақталуы мен тұтастығы үшін Компания Басшылығы жауап береді. Біз жүргізетін жұмыс осы мәселелерді қамтымайды және сәйкесінше, Компания веб-сайтында жарияланған Тұрақты даму туралы таңдаулы ақпаратқа енгізілген өзгерістер үшін жауапкершілікті өз мойнымызға алмаймыз.

Тиісті шарттар жазбаша түрде тікелей келісілген және жазбаша түрде біздің алдын ала келісіміміз алынған жағдайларды қоспағанда, біз заңмен рұқсат етілген толық көлемде біз Компаниядан басқа ешкімнің алдында жұмысымыз немесе осы есеп үшін жауапкершілікті қабылдамаймыз, немесе өзімізге алмаймыз.

PricewaterhouseCoopers Tax & Advisory LLP

5 маусым 2025 жыл
Астана, Қазақстан

2025 жылғы 5 маусымдағы шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есепке 1-қосымша

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған, Жылдық есептің 122-414 беттерінде көрсетілген және "Самұрық-Энерго" Акционерлік қоғамы (бұдан әрі – "Компания") әзірлеген GRI стандарттарына, әдіснамаға және Басшылыққа сәйкес дайындалған және шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін рәсімдердің нысанасы болған жыл үшін таңдаулы ақпарат төменде келтірілген:

GRI Стандарт	Есептелген өнімділік (таңдалған ақпарат)
2-7	Қызметкерлер
2-8	Қызметкер болып табылмайтын жұмысшылар
2-27	Заңдар мен ережелерді сақтау
2-30	Ұжымдық шарттар
201-1	Жасалатын және бөлінетін тікелей экономикалық құндылық
201-4	Мемлекеттен алынған қаржылық көмек
203-1	Инфрақұрылымға және көрсетілетін қызметтерге инвестицияларды әзірлеу және әсер ету
203-2	Елеулі жанама экономикалық әсерлер
204-1	Жергілікті жеткізушілерге жұмсалған шығыстардың үлесі
205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат және рәсімдер мәселелері бойынша ақпараттандыру және оқыту
205-3	Сыбайлас жемқорлық фактілері және қабылданған шаралардың расталуы
302-1	Компания ішіндегі энергияны тұтыну
302-3	Энергия сыйымдылығы
302-4	Энергия тұтынуды азайту
303-3	Су алу
303-4	Суды ағызу
303-5	Су тұтыну
304-1	Ерекше қорғалатын аумақтарда және ерекше қорғалатын аумақтардан тыс жоғары биоәртүрлілік құндылығы бар аумақтарда меншігіндегі, жалға алынған, басқарылатын немесе оларға іргелес жатқан операциялық учаскелер
304-2	Қызметтердің, өнімдердің және қызметтердің биоәртүрлілікке елеулі әсері

304-4	Операциялар әсер еткен аумақтардағы мекендеу орындары бар IUCN Қызыл тізіміне енгізілген түрлер және ұлттық қорғау тізіміндегі түрлер
305-1	Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (1-қамту)
305-2	Парниктік газдардың энергетикалық жанама шығарындылары (2-қамту)
305-4	Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы
305-5	Парниктік газдар шығарындыларын азайту
305-7	Атмосфераға азот оксидтерінің (NOx), күкірт оксидтерінің (SOx) және басқа да маңызды ластаушы заттардың шығарындылары
306-1	Қалдықтардың пайда болуы және қалдықтармен байланысты елеулі әсерлер
306-2	Қалдықпен байланысты елеулі әсерлерді басқару
306-3	Түзілген қалдықтар
401-1	Жалданған жұмысшылар және кадрлардың ауысуы
401-2	Уақытша немесе толық емес жұмыс істейтін қызметкерлерге берілмейтін толық уақытты қызметкерлерге берілетін жеңілдіктер
401-3	Бала күтімі бойынша демалыс
403-8	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер
403-9	Өндірістік жарақаттар
404-1	Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа жылдық саны
404-3	Тұрақты өнімділік пен мансаптық дамуды бағалайтын жұмысшылардың пайызы
405-1	Басқару органдары мен қызметкерлердің әртүрлілігі
406-1	Кемсітушілік оқиғалары және қабылданған түзету шаралары
418-1	Тұтынушының жеке өміріне қол сұғылмаушылықты бұзғана және тұтынушы деректерінің жоғалуына қатысты дәлелді шағымдар

UNCTAD көрсеткіштер кестесі

Сала	Көрсеткіштер	Қызмет нәтижелері	
А Экономикалық сала			
A.1	Кіріс және/немесе (таза) қосылған құн	A.1.1: түсім	573 490 млн теңге
		A.1.2: қосылған құн	88 153 млн теңге
		A.1.3: таза қосылған құн	29 055 млн теңге
A.2	Мемлекетке аударымдар	A.2.1: мемлекетке салықтар және басқа да аударымдар	93 424 млн теңге
A.3	Жаңа инвестициялар/ шығындар	A.3.1: «жасыл» инвестициялар	14.4 миллиард теңге
		A.3.2: әлеуметтік салаға инвестициялар	347 млн теңге
		A.3.3: зерттеулер мен талдамаларға арналған жалпы шығындар	-
A.4	Жергілікті жеткізу/сатып алу бағдарламаларының жалпы құны	A.4.1: жергілікті жерлерде сатып алудың пайыздық үлесі	98%
В Экологиялық сала			
B.1	Су ресурстарын тиімді пайдалану	B.1.1: судың қайта айналымы	8 260 мегалитр – қайта пайдаланылған су көлемі; 3 541 091 – қайта өңделген су көлемі
		B.1.2: суды пайдалану тиімділігі	Алынған судың жалпы көлемі 80 188 759,2 мың м ³ құрады
		B.1.3: су ресурстарына жүктеме	2024 жылы су тартылуы: <ul style="list-style-type: none"> ■ жер асты сулары – 5907,5 мегалитр ■ жер үсті сулары – 80 138 803 мегалитр ■ муниципалды және басқа су жүйелері – 41 760,9 мегалитр ■ дренаж/шахта және карьер сулары – 2 010,3 мегалитр
B.2	Қалдықтарды жою	B.2.1: қалдықтарды азайту	2024 жылы Компания түзетін қалдықтардың жалпы көлемі – 108 784 900 тонна.
		B.2.2: қалдықтарды қайта өңдеу	Қалпына келтірілген қалдықтардың жалпы көлемі <ul style="list-style-type: none"> ■ Компанияда – 9 843,86 ■ Компаниядан тыс – 25 945,88
		B.2.3: қауіпті қалдықтар	534 тонна
B.3	Парниктік газдар шығарындылары	B.3.1: тікелей парниктік газдар шығарындылары (1-қамту аумағы)	32,007 млн тонна CO ₂ -экв.
		B.3.2: жанама парниктік газдар шығарындылары (2-қамту аумағы)	0,014 млн тонна CO ₂ -экв.

Сала	Көрсеткіштер	Қызмет нәтижелері
B.4	Химиялық заттар, соның ішінде пестицидтер мен озонды бұзатын заттар	В.4.1: химиялық заттар, соның ішінде пестицидтер мен озонды бұзатын заттар <ul style="list-style-type: none"> NOx – 75 446 900 тонна; SOx – 214 202,600 тонна; Қатты бөлшектер – 49 109,156 тонна; CO – 6 426,460 тонна; Ұшпа органикалық қосылыстар (ҰОҚ) – 168,595 тонна; Басқа газ тәрізді заттар – 19 300 тонна; Тұрақты органикалық ластағыштар (ТОЛ) – 0.
B.5	Энергияны тұтыну	В.5.1: жаңартылатын энергия көздері <p>2025 жылғы 1 қаңтарға ел бойынша пайдаланылатын ЖЭК объектілерінің белгіленген қуаты 3 032 МВт-тан асты, бұл елдегі электр энергияның жалпы көлемінің 6,4%-ын қамтамасыз етеді. Есепті кезеңде күн және жел электр станцияларын, сондай-ақ шағын СЭС-ті пайдалана отырып, электр энергиясын өндірудің өсуі байқалды. Жалпы, 2024 жылы ЖЭК нысандары (КЭС, ЖелЭС, БГС, кіші СЭС) 7,5 млрд кВт*сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 12,5%-ға артық.</p>
	В.5.2: энергия тиімділігі	Жалпы энергияны тұтыну – 195 156 мың ГДж.
С Әлеуметтік сала		
C.1	Гендерлік теңдік	С.1.1: басшылық лауазымдардағы әйелдердің үлесі <p>2024 жылы басшылық лауазымдардағы әйелдер саны 495 адамды құрады.</p> <p>2024 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ тобының атқарушы органдары мен ДК/БК құрамындағы әйелдердің үлесі 20%-ды құрады.</p> <p>2025 жылы Қоғамның Директорлар кеңесінде әйелдердің өкілдігі 14%-ды құрайды.</p>
C.2	Адами капитал	С.2.1: бір қызметкерге есептегенде даярлаудың орташа жылдық ұзақтығы <p>Бір қызметкерді оқытуға жұмсалған сағаттардың орташа саны 53 адам/сағатты құрады.</p>
	С.2.2: бір қызметкерді даярлауға арналған бір жылдағы шығыстар	30 430 теңге
	С.2.3: жұмыспен қамту түрі мен жынысы бойынша бөліністегі қызметкерлердің жалақысы мен жәрдемақысы	Компанияның бастапқы деңгейдегі қызметкердің жалақысы: <ul style="list-style-type: none"> Ерлер – 279 837 теңге; Әйелдер – 276 080 теңге.
C.3	Еңбек қауіпсіздігі және гигиенасы	С.3.1: түсімнен түскен қызметкерлердің денсаулығын қорғауға және өндірістік қауіпсіздікке арналған шығындар, % <p>2024 жылы өндірістік қауіпсіздік саласындағы талаптарды қамтамасыз ету үшін жұмсалған ақша қаражатының сомасы 4,648 млрд теңгені құрады.</p>
	С.3.2: өндірістік жарақаттану жағдайларының жиілігі/саны	Еңбек қызметімен байланысты тіркелген жазатайым оқиғалардың саны – 12.
C.4	Ұжымдық еңбек шарттары	С.4.1 Ұжымдық еңбек шарттарымен қамтылған қызметкерлердің пайызы <p>Қоғам қызметкерлерінің 94% Ұжымдық шарттармен қамтылған.</p>

Сала	Көрсеткіштер	Қызмет нәтижелері
D Институционалдық сала		
D.1	Корпоративтік басқару мәселелері бойынша ақпаратты ашу	D.1.1: Директорлар кеңесі отырыстарының саны және қатысу көрсеткіштері <p>2024 жылы Компанияның Директорлар кеңесі 19 отырыс өткізді, оның ішінде 11 бетпе-бет, 8 сырттай форматта болды.</p> <p>Директорлар кеңесі мүшелерінің отырыстарға қатысуы 100%-ды құрады.</p>
	D.1.2: Директорлар кеңесіндегі әйелдердің саны/үлесі	2024 жылдың соңында – 0%, 2025 жылдың наурыз айында -14%
	D.1.3: жас топтары бойынша Директорлар кеңесінің мүшелері	<ul style="list-style-type: none"> 0-50 жыл – 57% 50 жыл және одан жоғары – 43%
	D.1.4: Аудит жөніндегі комитет отырыстарының саны және оларға қатысуы	2024 жылы Комитет 8 бетпе-бет отырыс өткізді, онда 58 мәселе қаралды. Негізгілерінің қатарына Ішкі аудит қызметінің, «Комплаенс» қызметінің және «Тәуекел менеджменті және Ішкі бақылау» Департаментінің жұмысы жатады. Дауыс беруге құқығы бар Комитет мүшелерінің қатысуы 100%-ды құрады.
	D.1.5: Директорлар кеңесі мен басшылықтың әрбір мүшесіне есептегендегі сыйақының жалпы сомасы және сыйақы мөлшері	2024 жылы Тәуелсіз директорларға сыйақы 55,948 мың теңгені құрады. 2024 жылы негізгі басшы персоналдың сыйақысы 337,311 мың теңгені құрады.
D.2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес шаралары	D.2.1: шығарылған айыптау үкімдеріне сәйкес төленген немесе төленуге жататын айыппұлдардың мөлшері <p>Заңнаманы және нормативтік-құқықтық актілерді сақтамау жағдайларының жалпы саны – 31. Барлық жағдайда жалпы сомасы 913 051 мың теңгеге айыппұл салынды. Ақшалай емес санкциялар қолданылған жағдайлар болған жоқ.</p>
	D.2.2: сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері бойынша оқу сағаттарының орташа саны, әр қызметкерге жыл бойынша бөліністе көрсетілген	Есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында 290-дан астам оқыту іс-шаралары өткізілді, онда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары талқыланды. Оқытудан барлығы 12 247 қызметкер және 71 Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелері өтті. <p>Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа саны – 53,47 сағат.</p>

TCFD көрсеткіштер кестесі

Көрсеткіш	Есептің бөлімдері
Басқару	
а. Директорлар кеңесінің климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді қадағалау процесін сипаттаңыз.	Директорлар кеңесі, 227-бет
б. Климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау мен басқарудағы басшылықтың рөлін сипаттаңыз.	Атқарушы органның рөлі, 227-бет
Стратегиясы	
а. Ұйым қысқа, орта және ұзақ мерзімді перспективада анықтаған климатқа байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді сипаттаңыз.	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі энергетикалық ауысу бағдарламасы, 228-бет
б. Ұйымның бизнесіне, стратегиясына және қаржылық жоспарлауына климатқа байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктердің әсерін сипаттаңыз.	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі энергетикалық ауысу бағдарламасы, 228-бет Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктер, 233-бет
с. Климатқа байланысты әртүрлі сценарийлерді, соның ішінде 2°C немесе одан төмен сценарийді ескере отырып, ұйым стратегиясының тұрақтылығын сипаттаңыз.	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі энергетикалық ауысу бағдарламасы, 228-бет Климаттың өзгеруімен күресу стратегиясы, 232-бет
Тәуекелдерді басқару	
а. Ұйымның климатқа байланысты тәуекелдерді анықтау және бағалау процестерін сипаттаңыз.	Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктер, 233-бет Тәуекелдерді басқару, 234-бет
б. Ұйымның климатқа байланысты тәуекелдерді басқару процестерін сипаттаңыз.	Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар, 235-бет
с. Климатқа байланысты тәуекелдерді анықтау, бағалау және басқару процестері ұйымның жалпы тәуекелдерді басқаруға қалай біріктірілгенін сипаттаңыз.	Тәуекелдерді басқару, 234-бет
Метрика мен нысаналы көрсеткіштер	
а. Ұйым өзінің стратегиясы мен тәуекелдерді басқару процесіне сәйкес климатқа байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау үшін пайдаланатын метрикаларды сипаттаңыз.	Климаттың өзгеруіне қарсы іс-қимыл нәтижелері, 237-бет
б. 1, 2 және, қажет болған жағдайда, 3-қамту аймақтарындағы парниктік газдар (ПГ) шығарындылары, сондай-ақ олармен байланысты тәуекелдер туралы ақпаратты ашыңыз.	Парниктік газдар шығарындылары, 240-бет
с. Ұйымның климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару үшін пайдаланатын мақсаттарын және мақсаттарға жетудегі жұмыс нәтижелерін сипаттаңыз.	Климаттың өзгеруіне қарсы іс-қимыл нәтижелері, 237-бет

Негізгі корпоративтік құжаттар

Маңызды тақырып	Негізгі құжаттар	Сілтемелер
Климаттың өзгеруі және қоршаған орта		
Тұрақты даму	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның Тұрақты даму саласындағы басшылық 2060 жылға дейінгі «Самұрық-Энерго» АҚ-ның энергетикалық ауысу бағдарламасы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Климаттық корпоративтік басқару саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/board-of-directors/1.pdf https://www.samruk-energy.kz/images/documents/2025/programa_energoperehoda_2060_kz.pdf Ішкі дереккөздерде қолжетімді
Су ресурстарын басқару	«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының корпоративтік менеджмент жүйесінің саясаты (сапалы басқару, денсаулықты сақтау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау, энергия тиімділігі, ақпараттық қауіпсіздік, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саласында)	https://www.samruk-energy.kz/images/Corporate_documents/Politika_KSM_KAZ.pdf
Ауа сапасы		
Қалдықтарды ұтымды басқару		
Адамдарға қамқорлық		
Қызметкерлерді басқару, дамыту және ынталандыру	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2023-2031 жылдарға арналған кадр саясаты «Самұрық-Энерго» АҚ-ның мінез-құлық кодексі «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының жергілікті қоғамдастықтармен өзара әрекеттесу саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/documents/kadr_politika_se_kz.pdf https://www.samruk-energy.kz/images/documents/2024/kodeks_pov_se_kz.pdf Ішкі дереккөздерде қолжетімді
Жұмыс орнындағы қауіпсіздік және денсаулық	<ul style="list-style-type: none"> СЭ-СТ-02/01 «Персоналды қауіпсіз мінез-құлыққа ынталандыру» кәсіпорын стандарты «Алтын қауіпсіздік ережелері» кәсіпорын стандарты СЭ-СТ-04-02 ЕҚ және ҚОҚ басқару жүйесін бағалау «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлері үшін қауіпсіздік пен еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық «ӨҚ, ЕҚ, РҚ, ҚОҚ тәуекелдерін бағалау» кәсіпорын стандарты СЭ-СТ-06-02 Оқиғаларды есепке алу және тергеу Қауіпсіз өндіріс ақпараттық жүйесін пайдалану жөніндегі Нұсқаулық «Қауіпсіздіктің көшбасшылық мінез-құлық аудитін жүргізу» кәсіпорын стандарты 	Ішкі дереккөздерде қолжетімді
	СЭ-ПЛ-03/01 Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау комитеті туралы ереже	https://www.samruk-energy.kz/images/corp_documents/2022/hse_2022_kz.doc
Әртүрлілік, теңдік және инклюзивтілік	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның Адам құқықтары саласындағы саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/corp_documents/2023/politika_prava_chel_kz.pdf

Маңызды тақырып	Негізгі құжаттар	Сілтемелер
	«Самұрық-Энерго» АҚ-да кемсітушілікке жол бермеу саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/corp.documents/2023/politika_nedopu_diskriminacii_kz.pdf
Тиімді басқару және адалдық		
Экономикалық тиімділікке қосқан үлесі	«Жасыл» қаржыландыру саласындағы саясат	https://www.samruk-energy.kz/images/corp.documents/docs6/Polit_v_obl_zel_fin.pdf
	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024-2033 жылдарға арналған Даму стратегиясы	https://www.samruk-energy.kz/images/procurment/Strategiya_Razvitiya_Samruk-Energo_na_2024-2033_Kaz_2.pdf
	«Самұрық-Энерго» АҚ басшылығының 2024 жылғы қызмет нәтижелері туралы есебі (M&A есебі)	https://www.samruk-energy.kz/images/documents/otchet_mda_final_2022_kz.pdf
	Ішкі бақылау жүйесі туралы ереже	https://www.samruk-energy.kz/images/corp.documents/kazdocs/24.docx
	«Самұрық-Энерго» АҚ тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау ережелері	https://www.samruk-energy.kz/images/corp.documents/kazdocs/23.docx
	«Самұрық-Энерго» АҚ тәуекелдерін басқару саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/corp.documents/kazdocs/22.docx
Тұрақты жеткізу тізбегі	«Ұлттық әл-ауқат қоры «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50%-ы және одан көп бөлігі тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-на меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен тиесілі заңды тұлғалардың сатып алуларын жүзеге асыру тәртібі	www.zakup.sk.kz
Заңнаманы сақтау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	«Самұрық-Энерго» АҚ-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/AINTRO/22.pdf
	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның комплаенс тәуекелдерін басқару саясаты	Ішкі дереккөздерде қолжетімді
	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның бастамашылық ақпараттандыру саясаты	https://www.samruk-energy.kz/images/documents/politika_inform_se_kz.pdf
	«Самұрық-Энерго» АҚ-ның мінез-құлық кодексі	https://www.samruk-energy.kz/images/documents/2024/kodeks_pov_se_kz.pdf
	Корпоративтік басқару кодексі	https://www.samruk-energy.kz/images/corp.documents/kazdocs/3.pdf

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2024 жылғы негізгі қаржылық оқиғалары

16 ақпан

АХҚО биржасымен өтімділікті басқару бағдарламасы бойынша листинг алдындағы келісім жасалды, бұл «Самұрық-Энерго» АҚ тобына АИХ-ке облигациялар шығаруды жедел мерзімде және жеңілдікті комиссиялармен жүргізуге мүмкіндік береді.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында ЕТҰ-ны кезең-кезеңімен енгізу арқылы физикалық кэш-пулинг іске қосылды, бұл топтың ақшалай қаражатын басқару тиімділігін арттыруға, қаржылық кірістерді ұлғайтуға және банктік қызмет көрсету бойынша шығыстарды оңтайландыруға мүмкіндік берді.

21 млрд теңге сомасына ЖЭО-2 газдандыру бойынша «АлЭС» АҚ жобасы шеңберінде ЕҚДБ-дан алғашқы іріктеу жүзеге асырылды. Жоба экологиялық жағдайды жақсартуға және ЖЭО жұмысының тиімділігін арттыруға бағытталған. ЕҚДБ-дан 22,9 млрд теңге сомасына кейінгі іріктеу 2 желтоқсанда жүзеге асырылды.

«МАЭС-1» ЖШС мен «Қазақстан Халық Банкі» АҚ арасында 79 млрд теңге сомасына «МАЭС-1» ЖШС қайта жаңартуды қаржыландыруға несиелік келісім жасалды, 2024 жылы игерілген сома 39,3 млрд теңгені құрады. Станция жұмысын жақсарту үшін отынмен қамтамасыз етуді жаңғырту жұмыстары жүргізілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ тобы 2023 жылға Жалғыз акционердің пайдасына 20,6 млрд теңге көлемінде дивидендтер төледі. Бұл сома топ үшін рекордтық көрсеткіш болды

Басқарманың шешімімен қатысушылардың қосымша салымдары: «Самұрық-Энерго» АҚ 4 137 млн теңгесі және «Самұрық-Қазына» АҚ 4 137 млн теңгесі арқылы «Көкшетау ЖЭО» ЖШС жарғылық капиталын ұлғайту мақұлданды. Капиталды ұлғайту Компанияның қаржылық көрсеткіштерін жақсартуға және инфрақұрылымды дамытуға ықпал етеді.

30 шілде

Liquidity Management Program облигациялық бағдарламасы АИХ-те 250 млрд теңге лимитімен тіркелді. Бағдарлама топтың еншілес ұйымдары үшін облигациялардың тезірек шығаруын қамтамасыз етеді.

«№1-блогын қалпына келтіру» жобасы бойынша МАЭС-1 қарызының бір бөлігі 34,7 млрд теңге сомасына ұзақ мерзімді облигациялар шығару арқылы қайта қаржыландырылды, бұл пайыздық шығыстарды оңтайландыруға мүмкіндік берді

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ мен «ЕСМАЭС-2» АҚ арасында «ГМУ құбырын ауыстыру» және «РНД жұмыс дөңгелектерін (4,5 саты) қаптау жиынтығын сатып алу» жобаларын қаржыландыру мақсатында 5,5 млрд теңге сомасына кредиттік келісім жасалды.

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ мен «ЕСМАЭС-2» АҚ арасында «ГМУ құбырын ауыстыру» және «РНД жұмыс дөңгелектерін (4,5 саты) қаптау жиынтығын сатып алу» жобаларын қаржыландыру мақсатында 5,5 млрд теңге сомасына кредиттік келісім жасалды.

Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Самұрық-Энерго АҚ-ның кредиттік рейтингтерін «BB+» деңгейінде растады, болжам – «Тұрақты».

15 млрд теңге сомасына ЖЭО-2 газдандыру бойынша «АлЭС» АҚ жобасы шеңберінде АДБ-дан алғашқы іріктеу жүзеге асырылды.

«Самұрық-Энерго» АҚ тобы тарифтердің өсуі және операциялық тиімділіктің артуы аясында 2024 жылдың қорытындысы бойынша қаржылық табыстың рекордтық деңгейіне – 9,6 млрд теңгеге жетті, бұл алдыңғы жылдардағы көрсеткіштерден едәуір асып түсті. 2023 жылмен салыстырғанда табыс 1,3 есе (7,3 млрд теңге), 2022 жылмен салыстырғанда 3,5 есе (2,75 млрд теңге) және 2021 жылмен салыстырғанда 3,7 есе (2,6 млрд теңге) өсті.

02 шілде

«МАЭС-1» ЖШС мен «Қазақстан Халық Банкі» АҚ арасында 79 млрд теңге сомасына «МАЭС-1» ЖШС қайта жаңартуды қаржыландыруға несиелік келісім жасалды, 2024 жылы игерілген сома 39,3 млрд теңгені құрады. Станция жұмысын жақсарту үшін отынмен қамтамасыз етуді жаңғырту жұмыстары жүргізілді.

27 қыркүйек

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ мен «ЕСМАЭС-2» АҚ арасында «ГМУ құбырын ауыстыру» және «РНД жұмыс дөңгелектерін (4,5 саты) қаптау жиынтығын сатып алу» жобаларын қаржыландыру мақсатында 5,5 млрд теңге сомасына кредиттік келісім жасалды.

18 шілде

«МАЭС-1» ЖШС мен «Қазақстан Халық Банкі» АҚ арасында 79 млрд теңге сомасына «МАЭС-1» ЖШС қайта жаңартуды қаржыландыруға несиелік келісім жасалды, 2024 жылы игерілген сома 39,3 млрд теңгені құрады. Станция жұмысын жақсарту үшін отынмен қамтамасыз етуді жаңғырту жұмыстары жүргізілді.

14 қазан

Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Самұрық-Энерго АҚ-ның кредиттік рейтингтерін «BB+» деңгейінде растады, болжам – «Тұрақты».

24 шілде

«Самұрық-Энерго» АҚ тобы 2023 жылға Жалғыз акционердің пайдасына 20,6 млрд теңге көлемінде дивидендтер төледі. Бұл сома топ үшін рекордтық көрсеткіш болды

20 желтоқсан

15 млрд теңге сомасына ЖЭО-2 газдандыру бойынша «АлЭС» АҚ жобасы шеңберінде АДБ-дан алғашқы іріктеу жүзеге асырылды.

25 шілде

Басқарманың шешімімен қатысушылардың қосымша салымдары: «Самұрық-Энерго» АҚ 4 137 млн теңгесі және «Самұрық-Қазына» АҚ 4 137 млн теңгесі арқылы «Көкшетау ЖЭО» ЖШС жарғылық капиталын ұлғайту мақұлданды. Капиталды ұлғайту Компанияның қаржылық көрсеткіштерін жақсартуға және инфрақұрылымды дамытуға ықпал етеді.

31 желтоқсан

«Самұрық-Энерго» АҚ тобы тарифтердің өсуі және операциялық тиімділіктің артуы аясында 2024 жылдың қорытындысы бойынша қаржылық табыстың рекордтық деңгейіне – 9,6 млрд теңгеге жетті, бұл алдыңғы жылдардағы көрсеткіштерден едәуір асып түсті. 2023 жылмен салыстырғанда табыс 1,3 есе (7,3 млрд теңге), 2022 жылмен салыстырғанда 3,5 есе (2,75 млрд теңге) және 2021 жылмен салыстырғанда 3,7 есе (2,6 млрд теңге) өсті.

Глоссарий

AIX – Астана халықаралық биржасы (Astana International Exchange), «Астана» Халықаралық қаржы орталығын дамыту шеңберінде құрылған Қазақстан мен Орталық Азияға инвестицияларға арналған қор биржасы.

CAPEX – Capital Expenditure (күрделі салымдар).

CDP – Carbon Disclosure Project (компаниялар мен мемлекеттік органдарға қоршаған ортаға әсерін ашуға көмектесетін халықаралық коммерциялық емес ұйым).

CCS – Carbon capture and storage (көміртекті ұстау және сақтау).

EBITDA (Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) – амортизация, пайыздар және КТС бойынша аударымдарға дейінгі пайда, сондай-ақ үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін ұйымдардың пайда/залал үлесі.

EPC – Engineering, Procurement and Construction (инжиниринг, жабдықтау, құрылыс).

EPC келісімшарты – бұл объектіні жобалау, сатып алу, салу және оны пайдалануға беру жауапкершілігін өз мойнына алатын тапсырыс беруші мен мердігер арасындағы келісімшарт.

FCA – Free career (тасымалдаушыны жеткізу шарттары).

FCF – Free Cash Flow (бос ақша ағыны).

HSE – Health, Security and Environment (денсаулық, қауіпсіздік және қоршаған орта).

IEA – The International Energy Agency (Халықаралық энергетикалық агенттігі).

IFC – the International Finance Corporation (Халықаралық қаржылық корпорация).

I-REC – International Renewable Energy Certificate (халықаралық жаңартылатын энергия сертификаттары), электр энергиясының жаңартылатын энергия көздерімен өндірілгенін растайтын нарықтық құрал.

JDA – Тауарлар мен қызметтерді жеткізуші.

KASE – Қазақстан қор биржасы (Kazakhstan Stock Exchange), штаб-пәтері Алматы қаласында орналасқан қор биржасы.

LTIFR – Lost Time Injury Frequency Rate (уақытша еңбекке жарамсыздығы бар жарақаттану жиілігінің коэффициенті).

MASDAR – болашақ энергетикасы саласындағы зерттеулермен айналысатын араб компаниясы. NAV - Net Assets Value (таза актив мөлшері).

PPA – Power Purchase Agreement (электр энергиясын жеткізу шарты).

PESTEL талдауы – бұл жобаға әртүрлі сыртқы факторлардың әсерін зерттеу үшін қолданылатын әдістеме. Ол саяси (P), экономикалық (E), әлеуметтік (S), технологиялық (T), экологиялық (E) және құқықтық (L) факторларын қамтиды.

ROACE – Return on Average Capital Employed (капитал табыстылығының көрсеткіші).

ROI (return on investment) – бюджеттің үлкен көлемінде де, ағымдағы қажеттіліктерді жабуға бағытталған елеусіз шығыстар кезінде де салымдардың тиімділігін көрсететін стратегиялық ҚНҚ/инвестицияларды қайтару коэффициенті/тиімділік көрсеткіші.

SCADA – Supervisory Control And Data Acquisition (диспетчерлік басқару және деректерді жинау).

SLB – Sustainability Linked Bonds (Тұрақты дамумен байланыстырылған облигация).

SRA – Slot reservation agreement.

Ақша-несие шарттары/ақша-несие саясаты (АНС) – баға тұрақтылығы, тұрақты валюта бағамын сақтау, қаржылық тұрақтылық және теңгерімді экономикалық өсуге ықпал ету кіруі мүмкін түпкі мақсаттардың жиынтығына қол жеткізу үшін ақша нарығының шарттары (қысқа мерзімді пайыздық мөлшерлеме, номиналды валюта бағамы немесе банк секторының ағымдағы өтімділік деңгейі) арқылы жиынтық сұранысты басқаруға бағытталған шаралар кешені, мемлекет саясаты.

АХҚО – Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың бастамасымен құрылған «Астана» Халықаралық қаржы орталығы. АХҚО-ның мақсаты ел экономикасына инвестициялар тартуға жәрдемдесу және тарту, қаржы қызметтері саласында инвестициялау үшін тартымды орта құру, Қазақстан Республикасының Бағалы

қағаздар нарығын дамыту және оның халықаралық капитал нарықтарымен бірігуін қамтамасыз ету үшін халықаралық деңгейдегі қаржы қызметтерінің жетекші орталығын қалыптастыру болып табылады.

Белгіленген қуат – бір типтегі электр машиналарының жалпы номиналды электр қуаты. Бұл термин жекелеген ұйымдар мен кәсіпорындардың да, салалардың, жалпы географиялық аймақтардың да электр жүйелерінің өндірілетін немесе тұтынылатын қуатын бағалау үшін қолданылады. Номиналды қуат ретінде ваттпен көрсетілген номиналды белсенді қуат немесе вольт-ампермен көрсетілген номиналды толық қуат қабылдануы мүмкін. Энергетикада электр қондырғысының белгіленген қуаты деп ең белсенді электр қуаты да аталады, оның көмегімен электр қондырғы жабдықтың техникалық құжаттамасына сәйкес ұзақ уақыт жүктемесіз жұмыс істей алады.

Бенчмаркинг (benchmarking) – өз жұмысын жақсарту мақсатында кәсіпорынның тиімді жұмыс істеуінің қолда бар мысалдарын анықтау, түсіну және бейімдеу процесі ретінде эталондық көрсеткіштерге негізделген салыстырмалы талдау. Талдау екі процесті қамтиды: бағалау және салыстыру. Әдетте, "үздік" өнімдер мен маркетингтік процесс үлгі ретінде қабылданады, оны тікелей бәсекелестер мен басқа ұқсас салаларда жұмыс істейтін фирмалар фирманың өз өнімдері мен жұмыс әдістерін жетілдірудің мүмкін жолдарын анықтау үшін пайдаланады.

ГТҚ – Газ турбиналы қондырғы.

ҒЗТҚЖ – Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар.

ДБАЖ – автоматтандыру объектісі жабдықтарының жұмыс режимдерін бақылауға және басқаруға арналған технологиялық процесті диспетчерлік басқарудың автоматтандырылған жүйесі.

Дүниежүзілік банк – дамушы елдерге қаржылық және техникалық көмек көрсету мақсатында құрылған халықаралық қаржы ұйымы.

ЕАДБ – Еуразиялық даму банкі, еуразиялық кеңістікте инвестициялық қызметті жүзеге асыратын және экономикалық байланыстарды нығайтуға, кеңейтуге және қатысушы елдердің: Армения, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей және Тәжікстанның жан-жақты дамуына жәрдемдесетін халықаралық қаржы ұйымы. ЕАДБ Жарғылық капиталы 7 млрд АҚШ долларын құрайды. ЕАДБ портфеліндегі негізгі үлесті көлік инфрақұрылымы, цифрлық жүйелер, жасыл энергетика, ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп және машина жасау салаларындағы интеграциялық әсері бар жобалар алады. Банк өз қызметінде БҰҰ-ның

Тұрақты даму мақсаттарын және ESG қағидаттарын басшылыққа алады.

ЕҚБЖ – өндірістегі жазатайым оқиғалар мен кәсіптік аурулардың алдын алу бойынша барлық қызметкерлердің қауіпсіздігі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететін ұйымдағы/кәсіпорындағы еңбекті қорғауды басқару жүйесі.

ЕҚДБ – Еуропалық Қайта Құру және даму банкі, жеке және кәсіпкерлік қызметтің нарықтық экономикасын, сондай-ақ Орталық Еуропадан Орталық Азияға дейінгі 34 елдегі демократияны қолдау үшін құрылған инвестициялық механизм.

ЕТҰ – «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының еншілес және тәуелді ұйымдары.

ЖІЖ – Жобалау-іздігіру жұмыстары.

ЖЭК – табиғи көздерден алынатын салыстырмалы түрде тұрақты немесе циклдік энергия ағындары, оны тұтыну жылдамдығынан жоғары жылдамдықпен толықтырылатын жаңартылатын энергия көздері. Жаңартылатын энергия көздеріне: күн (КЭС) және жел электр станциялары (ЖелЭС), шағын СЭС, биогаз станциялары жатады.

ЖелЭС – жел электр станциясы, бір немесе бірнеше жерде жиналған және бір желіге біріктірілген бір немесе бірнеше жел электр қондырғылары. Ірі жел электр станциялары 100 немесе одан да көп жел генераторларынан тұруы мүмкін. Кейде жел электр станциялары жел парктері деп аталады.

КЭС – күн электр станциясы, күн радиациясын электр энергиясына айналдыратын инженерлік құрылым. Күн энергиясын түрлендіру әдістері әртүрлі және электр станциясының құрылымына байланысты.

ҚБЖ – Қуатты беру жүйесі.

Қолда бар қуат – өндіруші агрегаттың (электр станциясының) оның қуатының шектеулерін шегергендегі белгіленген қуаты.

ҚР БЭЖ – Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикалық жүйесі, Қазақстан Республикасының тұтынушыларын сенімді және сапалы энергиямен жабдықтауды қамтамасыз ететін электр станцияларының, электр беру желілері мен қосалқы станциялардың жиынтығы.

Қуат нарығы – қуат – бұл сатып алу көтерме сауда нарығына қатысушыға қуат сатушылардан өндіруші жабдықты электр энергиясын өндіруге дайын күйде ұстауды талап ету құқығын беретін арнайы тауар.

МАЭС – мемлекеттік аудандық электр станциясы/ конденсациялық электр станциясы (КЭС), жергілікті энергия ресурстарын (шымтезек, қоңыр көмір және т.б.) пайдалана отырып, басым электр энергиясын өндіретін және нақты энергетикалық ауданның басым электрмен жабдықталуын есептейтін жылу электр станциясы.

Операциялық пайда – бұл өзіндік құнын, өнімді сату және қызмет көрсету шығындарын, жалпы және әкімшілік шығындарды шегергендегі негізгі қызметтен түсетін кірістер.

«Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ – Қазақстанның ұлттық әл-ауқатын арттыру және оның экономикасын жаңғырту жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін 2008 жылы құрылған қазақстандық инвестициялық холдинг.

Жалғыз акционер – «Самұрық-Энерго» АҚ.

СЭС – су электр станциясы, арналық су ағындары мен толқындық қозғалыстардағы су массаларының қозғалысын энергия көзі ретінде пайдаланатын электр станциясы.

ТЭН – жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі, өнімді немесе қызметті құрудың орындылығы/ орынсыздығы туралы ақпарат, сондай-ақ жобаның

шығындары мен нәтижелерін талдау ұсынылатын құжат.

ЦАТ – көмірді өндіру мен тасымалдаудың циклдік-ағындық технологиясы, онда өндірісті ұйымдастыру тау-кен кәсіпорнының бірыңғай технологиялық ағынында жүзеге асырылады, мұнда кейбір процестер циклдік, басқалары үздіксіз режимдерде орындалады.

ЭБЕАЖ – Электр энергиясын бақылау мен есепке алудың автоматтандырылған жүйесі.

Энергетикалық жүйенің электр энергиясының балансы – энергожүйе шегінде өндірілген электр энергиясының көлемі мен оны пайдаланудың жиынтық көлемі, оның ішінде тұтыну, өз қажеттіліктеріне жұмсалып, электр желілеріндегі шығындар, сондай-ақ осы энергожүйе мен басқа энергожүйелер арасындағы электр энергиясы ағындары арасындағы сәйкестікті көрсететін сандық көрсеткіштер жүйесі.

Жылдық есеп

2024

